

MICHAEL CRICHTON
ÖSLÉNYPARK

MÆCENAS

A fordítás az alábbi kiadás
alapján készült:

Jurassic Park. A Novel by
Michael Crichton

Alfred A. Knopf, New York, 1990

© 1990 by Michael Crichton

Fordította BORIS JÁNOS

A fedélen HELÉNYI TIBOR
festménye

Fedéltipográfia: GÁLÓCSI
ÁGNES

ISBN 963 7425 91 8

Maecenas Könyvkiadó, Budapest

Felelős kiadó: a *Maecenas Kiadó*
igazgatója

Szerkesztette: *B. Hány Lenke*

Tipográfia és műszaki
szerkesztés: *Szakálos Mihály*

Hungarian edition

© by *Maecenas Könyvkiadó*,
1993

Hungarian translation

© by Boris János, 1992

A. M.-nek
és T.-nek

*A hüllők visszataszítóak, mert
testük hideg,
színük halvány, a bőrük
mocskos,
csontvázuk porcos, hangjuk
kellemetlen,
lakóhelyük undorító, mérgük
pedig iszonyú;
mindezen okokból Alkotójuk
nem vesztegette rá erejét,
hogy túl sokat teremtsen
belőlük.*

LINNÉ, 1797

*Új életformákat nem lehet
„felidézni”.*

ERWIN CHARGAFF, 1972

BEVEZETÉS

„Az InGen-ügy”

A huszadik század vége felé hihetetlen méretű tudományos aranyláz kezdődött: eszeveszett versenyfutás indult a génsébézet kommercializálásáért. Ez az iparág oly gyorsan fejlődik – és oly kevés szó esik róla „civil” körökben –, hogy jószerivel senki sem tudja, mi folyik itt, micsoda méretekben, és milyen következményekkel kell számolnunk.

A biotechnológia az emberiség történelmének eddigi legnagyobb forradalmával kecsegtet. Az évtized végére le fogja körözni az atomenergiát és a

számítástechnikát, annyival nagyobb hatása lesz hétköznapi életünkre. Egy szakember így véli: „a biotechnológia az emberi élet minden oldalát át fogja formálni: orvosi ellátásunkat, étkezésünket, egészségünket, szórakozásainkat, magát a testünket. Semmi sem lesz többé olyan, mint volt. A szó legszorosabb értelmében más lesz az egész bolygó arca.”

A biotechnológiai forradalom azonban három fontos szempontból különbözik a múlt tudományos átalakulásaitól.

Először is igen széles körben folyik. Amerikát egyetlen tudományos intézmény, Los Alamos munkája vezette be az atomkorba. A számítógépkorszakba már egy tucat cég erőfeszítései révén

jutott el. Biotechnológiai kutatásokkal viszont csak Amerikában több mint kétezer laboratórium foglalkozik. Ötszáz cég költ évi ötmilliárd dollárt ennek a technológiának a kimunkálására.

Másodszor: e kutatások jó része felelőtlen, sőt egyenesen frivol. Halványabb színű pizstrángokat akarnak létrehozni, hogy jobban látszódjanak a vízben, szögletes fatörzseket, amelyeket könnyebb feldolgozni, vagy éppen injekcióba beadható parfümöt, hogy mindig kedvenc illatunkat árasszuk. Lehet, hogy ez mulatságosnak tűnik, de sajnos a legkevésbé sem az. Sőt, az új technológiával kapcsolatos aggodalmakat éppen hogy fokozza az a tény, hogy olyan iparágakban is alkalmazhatják,

amelyek ki vannak téve a divat
legszélsőségebb
változásainak.

Harmadszor: ez a munka
ellenőrizetlen. Senki sem felügyel
rá. Nem vonatkoznak rá országos
törvények. Nem foglalkoznak vele
az állami politika szintjén. Nem is
könnyű egyértelmű politikai
álláspontot kialakítani vele
kapcsolatban, mivel a
biotechnológia termékeinek
skálája a gyógyszerektől a
mezőgazdaságon át a
mesterséges hóig mindent
magában foglal.

Ami azonban a legijesztőbb:
maguk a tudósok sem hoztak
eddig létre semmiféle független
ellenőrző csoportot. Feltűnő,
hogy szinte minden kutató, aki
géntechnikával foglalkozik,
egyidejűleg a kereskedelmi célú

biotechnológiában is érdekelt. Mindenki benne van a buliban.

A molekuláris biológia elüzletiesedése erkölcsi szempontból a tudománytörténet eddigi legmegdöbbentőbb fordulata, ráadásul elképesztő gyorsasággal ment végbe. Négyszáz évig, Galilei óta, a tudomány mindig egyet jelentett a természet titkainak nyílt, szabad vizsgálatával. A tudósok soha nem vettek tudomást az országhatárokról. Úgy érezték, felette állnak a politika kérészéletű szempontjainak, sőt még a háborúknak is. Újra meg újra fellázadtak a kutatás bármiféle titkossága ellen, s még találmányaik szabadalmaztatása sem volt az ínyükre, mivel úgy vélték, munkájuknak az egész

emberiség javát kell szolgálnia. És így is volt évszázadokon át: a tudósok felfedezéseiben volt valami sajátos önzetlenség.

Amikor 1953-ban Angliában két fiatal kutató, James Watson és Francis Crick megfejtette a DNS-molekula szerkezetét, munkájukat úgy ünnepelték, mint az emberi szellem diadalát, azét az évszázados vágyét, hogy tudományos magyarázat szülessék a világegyetem egyik legnagyobb kérdésére. Mindenki meg volt győződve róla, hogy ezt a felfedezést is önzetlenül az emberiség javára fogják fordítani.

De nem így történt. Harminc év sem telt bele, és Watson és Crick szinte minden tudós kollégája egy egészen másfajta törekvés részese lett. A molekuláris genetika kutatása hatalmas,

multimilliárd dolláros üzleti vállalkozássá vált, amelynek eredete nem 1953-ra, hanem 1976-ra nyúlik vissza, egészen pontosan 1976 áprilisára.

Ekkor került sor arra a ma már híresnek mondható találkozásra, amikor Robert Swanson, a nagyvállalkozó ajánlatot tett Herbert Boyernek, a kaliforniai egyetem biokémikusának. Megegyeztek, hogy kereskedelmi céget alapítanak a Boyer által kidolgozott génszabványosítási technika kiaknázására. Új cégük, a Genentech szinte pillanatok alatt a géntechnikai vállalkozások legnagyobbika és a legsikeresebbje lett.

Egyszerre csak úgy tűnt, mindenki meg akar gazdagodni. Szinte hetente jelentették be újabb és újabb cégek alapítását,

s a kutatók seregestül jelentkeztek az új genetikai eljárások kiaknázására. 1986-ra már legalább 362 tudós – közülük 64 a Nemzeti Akadémia tagja – ült a biotechnológiai cégek elnökségeiben. Ennél is jóval többen voltak tőkéstársi vagy tanácsadói pozíciókban.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni ennek a magatartásváltozásnak a jelentőségét. A múltban a „tisztá” tudósok arisztokratikus módon lenézték az üzletet. A pénzhajhászást olyasvalaminek tekintették, amely szellemileg érdektelen, csak boltosoknak való. Ipari kutatásokat folytatni – még ha a nagy tekintélyű Bell cégről vagy az IBM-laboratóriumokról is volt szó – azoknak való, akik lemaradtak az egyetemi állásokról. Az

alapkutatók magatartása tehát kritikus volt az alkalmazott tudomány művelőivel szemben és az iparral szemben általában. Ez a régi ellentét távol tartotta az egyetemi kutatókat attól, hogy „bepiszkolja” őket az ipar, s ha bármiféle technológiai vita adódott, mindig akadtak kívülálló tudósok, hogy a legmagasabb szinten tárgyalják meg a problémát.

Ennek azonban vége. Ma alig van molekuláris biológus vagy kutatóintézet, amelynek ne volnának kereskedelmi kapcsolatai. Hol vannak már a régi, boldog idők! A genetikai kutatás egyre vadabb tempóban folytatódik tovább. De most már titokban végzik, sietve és a haszonért.

Ebben az elüzletiesedett légkörben alighanem elkerülhetetlen volt az olyan telhetetlen cégek létrejötte, mint a Palo Alto-i International Genetic Technologies, Inc. Az sem meglepő, hogy az a genetikai krízis, amelyet okozott, ismeretlen maradt a közvélemény előtt. Az InGen kutatásait végül is titokban végezték, maga az eset Közép-Amerika legféltreesőbb vidékén történt, húsznál is kevesebb tanúja volt, és közülük is csak maroknyian maradtak életben.

Még a végén is, amikor a Genetic Technologies csődeljárást kért maga ellen a San Franciscó-i csődtörvényszéknél, az ügy alig keltette fel a sajtó figyelmét. Hiszen annyira hétköznapiak

látszott: Az InGen abban az évben a harmadik kisebb biotechnológiai vállalkozás volt, amely csődöt jelentett, 1986 óta pedig a hetedik. A bírósági iratok közül csak keveset hoztak nyilvánosságra, mivel a hitelezők japán konzorciumok voltak, a Hamaguri és a Densaka, ők pedig hagyományosan kerülik a nyilvánosságot. Nehogy bármiféle dokumentum fölöslegesen a nyilvánosság elé kerüljön, a japán érdekeket is Daniel Ross, a Cowan, Swain and Ross ügyvédi iroda társtulajdonosa, az InGen jogi tanácsadója képviselte, így a kör zárva maradt. A Costa Rica-i alkonzul meglehetősen szokatlan petíciójának meghallgatására zárt ajtók mögött került sor. Nincs mit csodálkoznunk tehát, hogy egy

hónap sem kellett hozzá, s az InGen problémáit csendben, vita nélkül lezárták.

A megállapodás résztvevői, köztük a nagy tekintélyű tanácsadói testület, olyan megállapodást írtak alá, mely szerint semmit sem hoznak nyilvánosságra, és senki sem nyilatkozik a történekről. Az „InGen-ügynek” azonban számos olyan résztvevője is van, aki nem tartozik az aláírók közé. Ők nem zárkoznak el az elől, hogy beszéljenek róla, miféle különös események zajlottak le 1989 augusztusának utolsó napjaiban azon a távoli szigeten, Costa Rica nyugati partjainál.

ŐSLÉNYPARK

PROLÓGUS

A raptor harapása

Sűrű függönyökben dőlt a trópusi eső. Csuromvíz volt minden. Kalapácsütések verték a rendelő hullámbádogg tetejét, a víz bőgve zúdult alá a fémcsatornákon, szanaszét fröcskölt, és tócsákba gyűlt a földön. Roberta Carter nagyot sóhajtott, és kinézett az ablakon. Alig látott el a rendelőtől a tengerpartig, nem is szólva a ködbe burkolt óceánról. Nem erre számított, amikor elvállalta, hogy két hónapig itt orvoskodjon vendégként, ebben a Bahía Anasco nevű halászfaluban, Costa Rica nyugati partján. Sok-sok napsütést remélt, és egy kis kikapcsolódást, miután két

kemény évet lehúzott a chicagói Michael Reese Kórház baleseti osztályán.

Immár három hete volt Bahía Anascóban. Azóta minden áldott nap esett.

Egyébként minden a legnagyobb rendben lett volna. Bobbie-nak tetszett Bahía Anasco elzártsága és barátságos népe. A Costa Rica-i egészségügyi szervezet a világ húsz legjobbjának egyike, s még ebben az isten háta mögötti faluban is jól felszerelt, bőségesen ellátott rendelő működött. Felcserasszisztense, Manuel Aragón eszes, jól képzett szakember volt. Bobbie olyan színvonalon gyakorolhatta orvosi tudását, amely semmivel sem volt alábbvaló a chicagóinál.

De ez az eső! Ez a szüntelen,

megállíthatatlan eső!

A rendelő túlfelén Manuel egyszerre csak félrefordította a fejét, úgy figyelt.

– Hallgassa csak! – mondta.

– Hallom. Elhiheti – mondta Bobbie.

– Nem azt. *Figyeljen!*

Aztán ő is meghallotta. Új hang keveredett az eső zajába, valami mély berregés, amely közeledett és erősödött, míg világossá nem vált, mi az: egy helikopter forgószárnyának ütemes pufogása. Lehetetlen – gondolta Bobbie. – Ilyen időben képtelenség felszállni!

De a zaj csak erősödött, aztán az alacsonyan szálló helikopter áttörte az óceáni ködöt, és most már a fejük fölött dübörgött. Leírt egy kört, majd visszatért. Bobbie látta, amint hintázva visszalendül

a víz fölé a halászcsónakok közelében, aztán óvatosan oldalt siklik az ütött-kopott fadok felé, majd megint vissza a parthoz.

Helyet keres a leszálláshoz.

Nagy hasú *Sikorsky*-típus volt, kék csíkkal az oldalán, rajta felirat: *InGen Építészeti Vállalat*. Így hívták a céget, amely új üdülőtelepet épített a part menti szigetek egyikén. Mondták, a készülő üdülőhely valami egészen különösen nagyszabású és bonyolult. A helybeliek közül sokan dolgoztak az építkezésen, amely már több mint két éve folyt. Bobbie pontosan el tudta képzelni, miről lehet szó: a sok-sok tipikus, hatalmas amerikai üdülőkomplexus egyikéről, ahol egymást érik az úszómedencék és a tenispályák, hogy a vendégek nyugodtan

játszhassanak és iszogathassák a koktéljukat, anélkül hogy bármiféle zavaró kapcsolatba kelljen kerülniük a helyi valósággal.

Vajon mi lehet olyan sürgős azon a szigeten, hogy a helikopter még ilyen időben is felszállt? Az orvosnő a szélvédőn át látta, hogy a pilóta megkönnyebbülten fújja ki a visszatartott levegőt, amint a helikopter lassan letelepszik a nedves parti homokon. Egyenruhás férfiak ugrottak ki belőle, és szinte feltépték a nagy, oldalsó ajtót. Lázás, izgatott spanyol nyelvű kiáltozás hallatszott, Manuel pedig gyengéden az ajtó felé kormányozta Bobbie-t.

Orvost kerestek.

Két fekete bőrű férfi ernyedtestet hozott felé, míg egy fehér ember pattogó hangon parancsokat osztogatott. Az utóbbi fehér esőkabátot viselt, vörös haja kikandikált a „Mets” feliratú baseballsapka alól.

– Itt az orvos? – kérdezte az odasiető Bobbie-tól.

– Dr. Carter vagyok – mondta a lány. Óriási cseppekben zuhogott az eső, csak úgy püfölte a fejét és a karját. A vörös hajú férfi kissé meglepetten nézett rá, Bobbie-n térdben levágott farmer és atlétatrikó volt. Sztetoszkóp lógott a nyakában, fémvége rozsdás a nyirkos levegőtől.

– Ed Regis. Súlyos betegünk van, doktornő.

– Akkor talán jobb volna San Joséba vinniük – mondta Bobbie. San José, a főváros légiúton alig

húszpercnnyire volt innen.

– Vinnénk is, csak ebben az időben nem tudjuk átrepülni a hegyeket. Magának kell segítenie.

Bobbie a sebesült mellett futott, a rendelő bejárata felé. A sérült szinte gyerek volt még, legfeljebb ha tizennyolc éves. Ahogy óvatosan felemelte vér áztatta ingét, mély, hosszú hasított seb tűnt elő a vállán, egy másik pedig a lábán.

– Mit történt vele?

– Üzemi baleset! – kiáltotta a zajban Ed. – Elesett. Átment rajta az exkavátor.

A fiú sápadt volt, és eszméletlen. Rázta a hideg.

Manuel a rendelő élénkzöld ajtajánál állt, és hívogatva integetett. A férfiak bevitték a testet, és letették a vizsgálószo-

közepén álló asztalra. Manuel már készítette is az infúziót, Bobbie pedig a fiúra irányította a lámpát, és lehajolt, hogy megvizsgálja sebeit. Rögtön látta, hogy a fiú állapota semmi jóval sem kecsegtet. Majdnem biztos, hogy meg fog halni.

Szörnyű, mély, tépett árok futott lefelé a vállától a mellkasáig. A seb szélein szinte összemorzsolódott a hús. Közepén a váll elmozdult a helyéről, kilátszottak a sápadtfehér csontok. A második hasadt seb átvágta a comb sűrű izomzatát, annyira, hogy látszott alatta a combi ütőér lüktetése. Bobbie-nak az volt az első benyomása, hogy feltépték a fiú lábát.

– Ismételje el, kérem, hogyan történt a baleset! – mondta.

– Én nem láttam – felelte Ed. – Azt mondják, magával vonszolta az exkavátor.

– Tudniillik úgy néz ki, mint akit összemarcangoltak – mondta Bobbie Carter, miközben a seb mélységét vizsgálta. Mint a legtöbb traumatológus, jól emlékezett még azokra az esetekre is, amelyekkel évekkkel ezelőtt találkozott. Két marcangolósos betege volt. Az egyik egy kétéves gyerek, akit egy kutya harapdált össze. A másik egy részeg cirkuszi őr, akinek ellentéte támadt egy bengáli tigrissel. Sok volt a hasonlóság a sérülések között. Van valami jellegzetesség az állatok támadása okozta sebeknek.

– Összemarcangolták? – kérdezte Ed. – Ugyan, dehogy!

Az exkavátor volt, nekem elhiheti.
– Ed beszéd közben az ajkát
nyalogatta. Ideges volt, úgy
viselkedett, mint aki valami
rosszat tett. „Vajon miért?” –
kérdezte magától Bobbie. Ha
képzetlen helyi munkások
dolgoznak az üdülőhelyi
építkezésen, mindennaposak
lehetnek a kisebb-nagyobb
balesetek.

Manuel megszólalt:

– Átmosdassam?

– Igen – mondta Bobbie. – De
előbb adjon neki blokádot.

Mélyebbre hajolt, és ujjá
hegyével óvatosan megérintette
a sebet. Ha földmunkagép ment
volna rajta keresztül, a seb mélye
is csupa sár lenne. De földnek
nyoma sem volt, csak valami
sikamlós, ragacsos
habszerűségnek. És a sebnek

különös szaga volt, valami rothadó szag, a halál és a bomlás bűze. Bobbie még életében nem érzett ilyen szagot.

– Mennyi ideje történt?

– Egy órája.

Az orvosnőnek újra feltűnt, milyen ideges Ed Regis. Nyugtalan, igyekvő fajtának látszott, aki mindig mindennek igyekszik eleget tenni. És egyáltalán nem úgy nézett ki, mint egy építésvezető. Inkább, mint valami tisztviselő. És láthatóan olyan helyzetben van, amire nem volt felkészülve.

Bobbie Carter visszafordult a sebekhez. Valahogyan nem tudta elhinni, hogy mechanikus balesettel van dolga. Egészen más volt a kép. Semmi talaj fertőzés a sebterületen, semmi zúzódásos elem. A mechanikus

traumáknak – az autós sérüléseknek éppúgy, mint a gyári baleseteknek – szinte mindig lényeges összetevője a zúzódás vagy törés. Itt ennek nyoma sem volt. Ezzel szemben a fiú bőrét darabokra szaggatták, feltépték végig a vállán és ugyanúgy a combján.

Ez valóban állati harapásnak, marcangolásnak látszott. Másfelől viszont a test legnagyobb részén nem volt semmiféle sebhely, még egy karcolás sem, ami pedig állati támadás esetén ritka. Bobbie újra végigvizsgálta. A fejet, a kart, a kezét...

A kéz!

Végigfutott a hideg a hátán, ahogy a tekintete a fiú kezére esett. Rövid, hasított karmolások mindkét tenyéren, vágások a

csuklókon és az alkarokon. Bobbie épp elég ideig dolgozott Chicagóban ahhoz, hogy tudja, mit jelent ez.

– Na jó – mondta. – Várjon odakint!

– Miért? – kérdezte riadtan Ed. Nem tetszett neki a dolog.

– Segíteni akar rajta vagy nem?
– kérdezte a lány. Kitolta a férfit a szobából, és becsukta az ajtót az orra előtt. Nem tudta, mi folyik itt, de valami nincs rendben! Manuel habozott.

– Tovább mossam?

– Igen – mondta Bobbie. Kis automata Olympus gépéért nyúlt. Egy sor felvételt készített a sebről, még a lámpát is úgy irányította, hogy jobb legyen a megvilágítás. Harapások! Minden arra mutat, gondolta. Ekkor azonban a fiú felnyögött, mire

félretette a fényképezőgépet, és fölé hajolt. A fiú szája megmozdult, de a nyelve alig forgott.

– *Raptor* – mondta. – *Lo sa raptor.*

E szavakra Manuel megdermedt, majd hátrálni kezdett.

– Ez mint jelent? – kérdezte tőle Bobbie.

Manuel a fejét rázta.

– Nem tudom, doktornő. *Lo sa raptor*, nem spanyolul van.

– Nem? – Az ő fülének pedig spanyolul hangzott. – Akkor kérem, mosdassa őt tovább!

– Nem doktornő. Rossz a szag!
– És keresztet vetett.

Bobbie ismét a sebet borító sikamlós, ragacsos habra nézett. Megérintette, megdörzsölte két ujjja között. Majdnem, mint a

nyál... A sebesült fiú ajkai ismét megmozdultak.

– Raptor – suttogta.

Manuel elborzadva mondta:

– Megharapta!

– Mi harapta meg?

– A raptor.

– Mi az a raptor?

– Azt jelenti, hogy *hupia*.

Bobbie elkomorult. A Costa Rica-iak nem voltak különösebben babonás fajta, de a *hupiáról* már hallott a faluban. Éjszakai kísértetekről volt szó, arctalan vámpírokról, amelyek elrabolják a kisbabákat. A hiedelem szerint a *hupiák* valaha Costa Rica hegyei közt éltek, de egy ideje átköltöztek a szigetekre.

Manuel egyre csak hátrált, motyogott, és hányta magára a kereszteket.

– Ez a szag, ez nem természetes – mondta. – Ez a *hupia*!

Bobbie éppen vissza akarta parancsolni a dolgára, amikor a sebesült fiú kinyitotta a szemét, és hirtelen meredten felült. Manuel rémülten felordított. A sebesült nyöszörgött, a fejét forgatta, tágra nyílt szemmel bámult jobbra-balra, majd vért hányt, de úgy, hogy szinte kirobbant belőle. Azonnal rángógörcs fogta el, a teste csak úgy vibrált. Bobbie utánakapott, de már későn. A fiú a rángástól a betonpadlóra zuhant. Újra hányni kezdett. Mindent elöntött a vér. Ed nyitott be.

– Mi az ördög...? – kezdte, de aztán a vér láttán hátat fordított, és a szájára szorította a kezét. Bobbie felkapott egy fadarabot,

hogy a fiú összeszorított fogai közé nyomja, de közben már látta, hogy mindez reménytelen. A fiú teste utoljára még rándult egyet, aztán elernyed, és nem mozdult többé.

Az orvos fölé hajolt, hogy szájon át való lélegeztetéssel próbálja élesztetni, de Manuel vadul a vállába markolt, és visszarántotta.

– Nem szabad! – mondta. – Átszáll magába a *hupia*!

– Ugyan, Manuel, az ég szerelmére...

– Nem! – A férfi elszántan farkasszemet nézett vele. – Maga ezt nem értheti.

Bobbie lenézett a padlón heverő testre, és látta: úgy sincs semmi értelme. Nincs már esély rá, hogy a fiút felélessze. Manuel behívta a betegszállítókat, akik

visszajöttek a rendelőbe, és kivitték a holttestet. Ed tűnt fel újra. Keze fejével a száját törölgette, és valami ilyesmit motyogott:

– Tudom, hogy maga mindent megtett, amit csak lehetett. – Aztán már csak nézték Manuellel, ahogy a mentők viszik a testet, vissza a helikopterhez, beteszik, az pedig mennydörögve a levegőbe emelkedik.

– Jobb így – szólt Manuel.

Bobbie maga előtt látta a fiú két kezét. Mindkettő csupa karmolás és horzsolás volt, védekezésre utaló alakzatban. Biztos, hogy ez a fiú nem üzemi balesetnek, hanem valamiféle támadásnak esett áldozatul, és a kezével próbált védekezni a támadó ellen.

– Hol az a sziget, ahonnan ezek jöttek? – kérdezte.

– A nyílt tengeren. Úgy százötven-kétszáz kilométerre a parttól.

– Üdülőhelynek nem éppen közel – mondta Bobbie.

Manuel a helikoptert nézte.

– Remélem, soha többé nem jönnek vissza.

„Nos, legalább a képek megvannak,” – gondolta az orvosnő. Amikor azonban visszafordult az asztal felé, látta, hogy a fényképezőgép eltűnt.

Azon az éjszakán végre elállt az eső. A rendelő mögötti hálósobájának magányában Bobbie agyonhasznált spanyol zsebszótárát lapozgatta. „Raptor” – ez volt a szó, amelyet a fiú használt, s ő Manuel tiltakozása ellenére is gyanította, hogy spanyolul van. Meg is találta a

szótárban. „Erőszakkal elragadó”-t vagy „emberrabló”-t jelentett.

Bobbie megdöbben. A szónak ez az értelme gyanúsan közel állt a *hupia* jelentéséhez. A babonában persze nem hitt. És azok a sebek a fiú kezén, azok sem valami kísértettől származtak. Vajon mit akarhatott mondani neki?

A szomszéd szobából nyöszörgés hallatszott. Az egyik falubéli asszony a szülés első stádiumában volt. Elena Morales, a helybeli bábaasszony volt mellette. Bobbie benyitott a rendelőbe, és intett Elenának, hogy jöjjön ki egy pillanatra.

– Elena...

– SÍ, doktornő?

– Maga tudja, mi az a raptor?

Elena ősz volt, hatvan év körüli,

határozott, és maga a megtestesült józanság. Ott, az éjszakában, a csillagok alatt elkomorodva kérdezte vissza.

– Raptor?

– Igen. Ismeri ezt a szót?

– *Sí* – bólintott Elena. – Azt jelenti... szóval azt, aki éjjel jön, és elviszi a gyerekeket.

– Gyermekrabló?

– Igen.

– Egy *hupia*?

Elenának még a tartása is megváltozott.

– Ezt a szót ki ne ejtse, doktornő!

– Miért ne?

– Ne emlegesse most a *hupiát*!

– mondta Elena határozottan. Fejével a rendelőben nyöszörgő, szülő asszony felé intett. – Nem okos dolog ilyenkor kimondani ezt a szót.

– És a raptor? Össze szokta harapdálni meg karmolni az áldozatát?

– Harapdálni és karmolni? – kérdezte csodálkozva Elena. – Nem, doktornő. Nem csinál az semmi olyat. A raptor ember, aki újszülötteket rabol. – Láthatóan idegesítette az egész beszélgetés, és mindenáron be akarta fejezni. El is indult a rendelő felé. – Hívni fogom doktornő, ha itt az ideje. Még egy óra talán. Legfeljebb kettő.

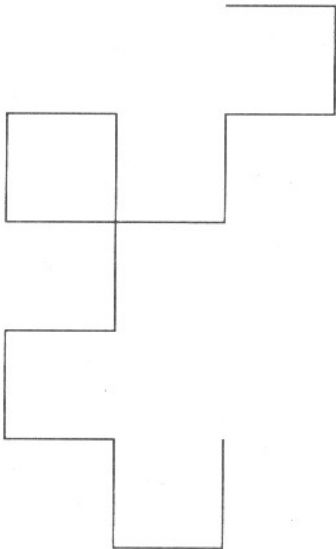
Bobbie felnézett a csillagokra, és hallgatta a tenger békés morajlását, ahogy a hullámok kikicsaptak a partra. Látta a parttól távolabb horgonyzó halászcsonakok árnyékát a sötétben. Minden olyan nyugodalmas, olyan természetes volt. Szinte elszégyellte magát,

amiért vámpírokról, meg
gyermekrabló kísértetekről
kérdősködött.

Visszament a szobájába. Újra
eszébe jutott, mennyire tiltakozott
Manuel az ellen, hogy a raptor
spanyol szó volna. Merő
kíváncsiságból fellapozta kis
angol értelmező szótárát, és
legnagyobb meglepetésére ott is
megtalálta:

raptor fn. (lat. *raptor*, kirabló, fr.
raptus) ragadozó madár.

ELSŐ ISMÉTLŐDÉS

*A fraktális görbe legkorábbi
rajzain alig látható olyan nyom,
amelyből az alapvető
matematikai szerkezetre
következtethetnénk.*
IAN MALCOLM

VALÓSÁGOS PARADICSOM

Mike Bowman vígan fütyörészve vezette a Land Rover-t a Cabo Blanco-i biológiai rezervátum kanyargós útjain, Costa Rica nyugati partján. Gyönyörű júliusi reggel volt, s a látvány lenyűgöző: a sziklaszirteket körülölelő útról az őserdőre és a kék Csendes-óceánra nyílt a kilátás. Cabo Blanco maga volt a romlatlan természet. Valóságos paradicsom. Ahogy elnézte, Mike Bowman kezdte úgy érezni, hogy a családi nyaralás ismét sínen van.

A harminchat esztendőös dallasi ingatlanfejlesztési vállalkozó két hétre üdülni jött Costa Ricába

feleségével és kislányával. Az ötlet voltaképpen a feleségétől származott; Ellen heteken át telebeszélte a fejét, hogy micsoda gyönyörű természetvédelmi parkok vannak Costa Ricában, hogy ott a helyük, és milyen jó volna, ha Tina láthatná az ottani csodákat. Amikor aztán megérkeztek, rögtön kiderült, hogy Ellent előre megbeszélt időpontra várja egy San José-i plasztikai sebész. Mike Bowman eddig életében nem hallott arról, milyen olcsó egy plasztikai műtét Costa Ricában, és mennyi ott a fényűző magánklinika.

Az óriási veszekedés persze nem maradt el. Mike úgy érezte, a felesége hazudott és becsapta, ami igaz is volt. Ezért aztán keményen megmakacsolta

magát. Plasztikai műtétről márpedig szó sem lesz! Marhaság az egész! Ellen csak harmincéves, és szép asszony. A fenébe is, hát nem ő volt az Évfolyam Szépe végzős korában az egyetemen?! És ennek még tíz éve sincs. Csakhogy Ellen hajlott a kishitűsége meg az aggodalmaskodásra. És úgy tűnt, mostanában leginkább amiatt aggódik, hogy szépsége múlandó.

Mint minden más.

A Land Rover zötytyent egyet, és sarat csapott fel, amint keresztülhajtott egy gödrön.

– Te Mike! – szólalt meg Ellen a mellette lévő ülésen. – Biztos vagy benne, hogy jó úton járunk? Órák óta nem láttunk egy teremtet lelket sem.

– Alig tizenöt perce találkoztunk egy másik kocsival. Elfelejtetted? Tudod, azzal a késsel.

– Amelyik az ellenkező irányba ment...

– Drágám, azt mondtad, olyan strandot akarsz, ahol csak mi vagyunk – mondta Mike. – És én olyanra is viszlek!

Ellen kétkedve ingatta a fejét.

– Remélem, nem tévedsz.

– Igen, apu, én is remélem, hogy nem tévedsz – mondta hátul Christina. A kislány nyolcéves volt.

– Bízhatok bennem! Én nem tévedek. – Egy percig némán vezetett. – Csodálatos, nem? Nézzétek ezt a kilátást! Gyönyörű!

– Nem rossz – mondta Tina.

Ellen púderesdobozt vett elő, megnézte magát a tükörben, és

megnyomkodta a szeme alját. Nagyon sóhajtott, aztán eltette a kompaktot.

Kezdett lejtősödni az út, és Mike Bowman a vezetésre összpontosított. Hirtelen kis fekete árnyék suhant át az úton, és Tina felsikoltott.

– Nézzétek! *Nézzétek!* – De az árnyék addigra el is tűnt az őserdőben.

– Mi volt az? – kérdezte Ellen. – Majom?

– Tán egy selyemmajom.

– Beszámíthatom? – kérdezte Tina, és már vette is a ceruzát. Iskolai feladatul kapta, hogy vezessen listát az utazás során látott állatokról.

– Hát nem is tudom – mondta Mike bizonytalanul. Tina az útikönyvben lévő képeket vizsgálta.

– Nem hinném, hogy selyemmajom volt – mondta. – Azt hiszem, csak bőgőmajom, mint a többi. – Ebből a majomfajtából már nem egyet láttak útjuk közben. – Figyeljete csak! – vidult fel a kislány. – Azt mondja a könyv: „Cabo Blanco partvidékét gyakorta látogatják a legkülönbözőbb állatfajok, köztük a bőgő- és pókmajom, a háromujjú lajhár és a fehér orrú ormányosmedve.” Mit gondolsz, fogunk látni háromujjú lajhárt, apu?

– Az holtbiztos.

– Tényleg?

– Nézz csak a tükörbe!

– Mindjárt hülyére röhögöm magam, apu!

Az út lefelé haladt, az őserdön át a tenger felé.

Mike Bowman csatát nyert hősnek érezte magát, amikor elérték a partot. Három kilométernyi tökéletesen néptelen homokfélhold terült el előttük. A partot szegélyező fák árnyékában állította le a Land Rovern, és elővette az ennivalót. Ellen fürdőruhába bújt, közben aggódva így szólt:

– Esküszöm, elképzelésem sincs, *hogyan* szabadulok meg ettől a súlyfeleslegtől!

– Istenien nézel ki, édes! – A valóságban Mike inkább túl soványnak látta az asszonyát, de már megtanulta: jobb, ha erről nem szól.

Tina már szaladt is a partra.

– Ne hagyd itt a napellenzőt! – szólt utána Ellen.

– Majd később! – kiabált vissza a kislány. – Megyek lajhárt keresni.

Ellen Bowman körülnézett. Alaposan szemügyre vette a fákat, a partot.

– Biztos, hogy nem érheti baj? – kérdezte.

– Szívem, itt több kilométerre nincs egy lélek sem.

– Na és a kígyók?

– Isten az égben! – mondta Mike Bowman. – A tengerparton nincsenek kígyók!

– Miért, nem lehet, hogy...

– Ide figyelj, szívem! – mondta a férfi határozottan. – A kígyók hideg vérűek. Hüllők. Nem képesek ellenőrizni a testhőmérsékletüket. Azon a homokon legalább negyvenöt fok van. Ha előbújna egy kígyó, percek alatt megfőne. – Nézte a

kislányát, amint hanyatt-homlok rohant a parton lefelé, s már csak egy kis sötét folt a fehér homokon. – Hadd menjen! Hadd érezze jól magát!

Átkarolta a felesége derekát.

Tina futott, míg csak ki nem merült, aztán a homokra dobta magát, és boldogan hengergőzött a víz széle felé. Az óceán meleg volt, alig hullámozott. Tina ült egy kicsit, kilihegte magát, aztán visszanézett szülei felé, hogy lássa, milyen messzire került tőlük.

Anyja integetett, hívta vissza. Tina vidáman visszaintegetett, mintha nem értené. Nem akart napellenzőt felvenni. Nem akart visszamenni, nem akarta az anyját hallgatni arról, hogyan

fogyhatna le. Ott akart maradni, ahol van, és ha lehet, lajhárt látni.

Tina két nappal ezelőtt már látott lajhárt a San José-i állatkertben. Úgy nézett ki, mint egy ártalmatlan Muppet-show-figura. Különben is arról híres, hogy milyen lassú. Tina biztosan gyorsabban futna nála.

Anyja most már kiáltozva hívta, Tina viszont megelégedte a napot, és elhatározta, hogy visszahúzódik a víztől a pálmafák árnyékába. Ezen a partszakaszon a pálmafák alatt göcsörtös mangrove-gyökerek kusza szövevénye zárta el a szárazföld belseje felé vezető utat. Tina ücsörgött a homokban, és rugdosta a mangroveleveleket. Feltűnt neki, hogy mennyi a madárnyom a homokban. Az útikönyv szerint

Costa Ricában háromszor annyi a madár, mint az Egyesült Államokban és Kanadában együttvéve.

A homokot borító háromujjú madárlábnyomok némelyike kicsi volt és olyan halvány, hogy alig látszott. Mások viszont nagyok és mélyen a homokba nyomódtak. Tina tétlenül nézegette a lábnyomokat, amikor egyszerre csiripelő vagy cincogó hang ütötte meg a fülét, majd megzörrent a mangrovesűrű.

Csicsereghet-e egy lajhár? Vagy cincog? Tina ezt nemigen hitte, de azért nem volt benne biztos. Alighanem valami tengeri madár lehet. Csendben, moccanás nélkül várt, újra hallotta a susogást, míg végül előtűnt a zajok forrása. Néhány méternyire tőle egy gyík bújt elő a

mangrovegyökerek közül, és Tinára pislogott.

A kislány a lélegzetét is visszafojtotta. Újabb állat, amilyen még nincs a listán! A gyík hátsó lábaira állt, vastag farkával egyensúlyozott, és rábámult. Ahogy így állt, vagy harminc centi lehetett, sötétzöld volt a színe, barna csíkokkal a hátán. Apró mellső lábai piciny gyíkujjacskákból végződtek, amelyek libegtek a levegőben. Fejét egy kissé félrebillentette, ahogy a kislányra nézett.

Tinának nagyon tetszett. Aranyos volt. Mint valami nagy szalamandra. Felemelte a kezét, és ő is meglibegtette az ujjait, mint a gyík.

Az állat nem félt. Elindult felé, felegyenesedett a hátsó lábára. Alig volt nagyobb, mint egy

csirke, és a feje is úgy ingott menet közben, mint a csirkéé. Kedves játszópajtás lehetne belőle, ha hazavihetné, gondolta Tina.

Észrevette, hogy a gyík háromujjú lábnyomokat hagy maga után, pontosan olyanokat, mint a madarak. Közelebb jött Tinához. A kislány igyekezett nem mozdulni, nehogy elijessze az állatot. Csodálkozott rajta, hogy ennyire közel merészkedik, de aztán eszébe jutott, hogy végtére is ez természetvédelmi terület. Itt biztosan minden állat tudja, hogy nem bántják. A gyík is nyilván szelíd. Lehet, hogy azt várja, adjon neki ennivalót. Bánta is, hogy nincs nála semmi. Tina lassan és óvatosan előrenyújtotta nyitott tenyerét, hogy

megmutassa, nincs nála ennivaló.

A gyík megállt, félrebillentette a fejét, és csiripelt.

– Ne haragudj! – mondta Tina.
– Nincs nálam semmi!

Ebben a pillanatban a gyík minden előzetes figyelmeztetés nélkül a tenyerére ugrott. Tina érezte, amint a pici lábujjak belekapaszkodnak a tenyerébe, és meglepetten tapasztalta, hogy az állatka nehéz; a súlya lefelé húzta a karját.

És akkor a gyík felkúszott a karján, az arca felé.

– Azért nem bánnám, ha legalább látnám! – mondta Ellen Bowman a naptól hunyorogva. – Csak ennyi. Legalább látnám!

– Biztos, hogy semmi baja – szólt Mike, aki a szálloda által

összeállított ételcsomagban kotorászott. Bánatos grillcsirkét talált benne, meg valami hússal töltött süteményfélét. Nem mintha Ellen bármiből is enne.

– Azt azért te sem hiszed, hogy másutt volna, mint a parton, ugye?

– Dehogy szívem. Miért hinném?

– Annyira magunkban vagyunk itt – mondta Ellen.

– Azt hiszem, éppen erre vágysz – felelte Mike Bowman.

– Vágytam is.

– Akkor meg mi a baj?

– Csak annyi, hogy nem bánnám, ha látnám Tinát – mondta Ellen.

Ekkor a kislányuk hangját sodorta feléjük a partról a szél. Sikoltozott.

PUNTARENAS

– Azt hiszem, most már megnyugodott – mondta hangját lehalkítva dr. Cruz. Felemelte az oxigénsátor műanyag lapját, amely alatt Tina aludt. Mike Bowman az ágy mellett ült, közel a kislányához. Dr. Cruzon látszott, hogy érti a mesterségét. Londonban és Baltimore-ban végzett; tökéletesen beszélt angolul. Igen, dr. Cruzból szinte sugárzott a szakértelem, a puntarenasi kórház pedig makulátlanul tiszta volt és hipermodern.

Mike Bowman mégsem volt nyugodt. Akárhogyan is, egyetlen

lánya súlyos beteg, és nagyon távol vannak az otthonuktól.

Amikor Mike odaért Tinához, a kislány hisztérikusan sikítózott. Véres volt az egész bal karja, és szinte elborították az apró, ujjnyom nagyságú harapások. És itt-ott valami ragacsos habszerűség tapadt a karjához, olyan, mint a habos nyál.

Végigvitte a parton, vissza a fákhoz. A kislány karja szinte azonnal vörösödni és dagadni kezdett. Sok idő eltelik még, mire Mike Bowman elfelejti azt az eszeveszett robogást vissza a civilizációba a négykerék meghajtású Land Roveren, amely ide-oda csúszkált az agyagos földúton, miközben a lánya üvöltött a félelemtől és a fájdalomtól, a karja meg csak egyre duzzadt és vörösebb lett.

Még a park határától is távol voltak, amikor a duzzadás már a nyakára is átterjedt, s aztán Tina légzése is akadozni kezdett...

– Most már rendben lesz? – kérdezte Ellen. Az oxigénsátor átlátszó lapján át bámulta a gyereket.

– Gondolom, igen – felelte dr. Cruz. – Adtam neki még egy adag szteroidot, és már sokkal könnyebben lélegzik. Láthatják, az ödéma is jóval lejjebb húzódott a karján.

– Nos, azok a harapások... – kezdte Mike Bowman.

– Még nem azonosítottuk őket! – vágott közbe az orvos. – Én magam még sosem láttam ilyen harapásokat. De láthatják, már tűnőben vannak. Máris alig látszanak. Szerencsére lefényképeztem őket a további

vizsgálatok érdekében. Ezenkívül lemostam a karját, és több mintát is vettem abból a ragacsos nyálból. Egyet az itteni analízishez, egyet a San José-i laboratóriumba küldünk, egyet pedig itt tartunk mélyhűtve, hátha szükség lesz még rá. Megvan még az a kép, amit a kislány rajzolt?

– Persze – felelte Mike Bowman. Odaadta a vázlatot, amelyet Tina a felvételi tisztviselőknek rajzolt.

– Szóval ez az állat harapta meg? – kérdezte a képet nézegetve dr. Cruz.

– Igen – válaszolta Mike Bowman. – Azt mondja, zöld gyík volt, körülbelül akkora, mint egy csirke vagy varjú.

– Nem ismerek ilyen gyíkot – mondta az orvos. A rajzon a hátsó lábán áll...

– Úgy van. Tina szerint a hátsó lábain járt.

Dr. Cruz összevonta a szemöldökét. Egy darabig még elnézegette a képet.

– Én ehhez nem értek – mondta. – Megkértem dr. Guitierrezt, jöjjön ide. Neves kutató. Az öböl túlsó partján dolgozik, a Reserve Biologica de Cararában. Ő talán képes lesz azonosítani nekünk ezt az állatot.

– Nem jöhetne valaki a Cabo Blancóból? – kérdezte Bowman.

– Végül is ott érte Tinát a harapás.

– Sajnos nem – felelte dr. Cruz.

– Cabo Blancónak nincs állandó személyzete, és kutató sem dolgozott ott már jó ideje. De

meggyőződése, hogy nem lesz kétségük dr. Guitierrez szaktudása felől.

Dr. Guitierrez sortos, trikós, szakállas férfi volt. A meglepetés abban állt, hogy kiderült, amerikai. Amikor bemutatták őt Bowmanéknak, lágy, délies amerikai tájszólásban szólalt meg.

– Tiszteletem, Mr. Bowman és Mrs. Bowman! – Örülök, hogy megismerhetem önöket. – Aztán elmagyarázta, hogy a Yale Egyetem számára végez biológusként terepmunkát Costa Ricában, és már öt éve itt van. Marty Guitierrez alaposan végigvizsgálta Tinát. Óvatosan felemelte a karját, ceruzalámpával nézett meg közelről minden egyes harapást, majd egy kis zsebvonalzót

segítségével meg is mérte őket. Kis idő múlva hátralépett, s bólintott magában, mint aki megértett valamit. Ezután áttekintette a polaroidfelvételeket, és kérdéseket tett fel a nyállal kapcsolatban, amelyet – Cruz elmondta neki – még vizsgáltak a laboratóriumban.

Végül Mike Bowmanhoz és feleségéhez fordult, akik feszülten várakoztak.

– Véleményem szerint Tina állapota teljesen megnyugtató. Rendbe fog jönni. Mindössze tisztázni szeretnék néhány részletkérdést. – Közben precíz, kézírásos jegyzeteket készített. – A kislányuk tehát azt mondta, hogy egy körülbelül harminc centiméteres nagyságú, zöld gyík harapta meg, amely

felegyenesedve jött elő a partra a mangrovemocsárból?

– Igen, pontosan.

– És a gyík valamiféle hangot is kiadott, igaz?

– Tina szerint csiripelt vagy cincogott.

– Mint valami madár vagy egér, ha jól értem?

– Úgy van.

Dr. Guitierrez bólintott.

– Nos, akkor én ismerem ezt a gyíkot. – Elmagyarázta, hogy a világ mintegy hatezer gyíkfaja közül mindössze tán egy tucat jár felegyenesedve. Ezek közül csak négy honos Latin-Amerikában. – Bizonyosan állíthatom, hogy az a gyík egy *Basiliscus amoratus* volt, közönséges nevén a csíkos baziliszkuszgyík, amely itt, Costa Ricában és Hondurasban él.

Hátsó lábára állva a magassága elérheti a harminc centimétert.

– Mégező a harapása?

– Nem, nem mégező, Mrs. Bowman. – Guitierrez elmondta, hogy Tina karjának feldagadása allergiás reakció volt. – Az irodalom szerint az emberek tizennégy százaléka erősen allergiás a gyíkokra. A kislányuk is közéjük tartozik.

– Sikítozott, egyre csak azt mondta, nagyon fáj.

– Alighanem fáj is – mondta Guitierrez. – A hüllőnyál szerotonint tartalmaz, amely roppant fájdalmat válthat ki. – Cruzhoz fordult. – Leesett a vérnyomása az antihisztamin hatására?

– Igen – felelte Cruz. – Azonnal.

– Szerotonin – ismételte Guitierrez. – Semmi kétség.

Ellen Bowman valahogyan nem tudott megnyugodni.

– De egyáltalán, miért harapta meg az a gyík?

– Asszonyom, a gyíkharpás nagyon gyakori – válaszolta Guitierrez. – Az állatkerti ápolókat például rendszeresen megharapják a gyíkok. Egyébként alig néhány napja hallottam, hogy egy gyík a bölcsőjében harapott meg egy csecsemőt Amaloyában, úgy száz kilométerre onnan, ahol maguk jártak. Szóval nem ritka dolog ez. Csak azt nem tudom, miért volt a lányukon annyi harapás. Mivel foglalatostkodott éppen?

– Semmivel. Azt mondja, meg sem moccan, nehogy elijessze az állatot.

– Meg sem moccan? –
ismételte Guitierrez
elgondolkozva. Aztán megrázta a
fejét. – Nem hiszem, hogy valaha
is pontosan tudni fogjuk, mi
történt. A vadállatok
kiszámíthatatlanok.

– No és az a ragacsos, habos
nyál a karján? – kérdezte Ellen. –
Folyton a veszettség jár az
eszemben...

– Nem, nem! – mondta dr.
Guitierrez. – Hüllők nem
hordozhatnak veszettséget. A
lányuk allergiás rohamot kapott
egy baziliszkuszgyík harapásai
következtében. Higgyék el, nem
komolyabb a dolog.

Ezután Mike Bowman
Guitierreznek is megmutatta a
képet, amit Tina rajzolt. A kutató
bólintott.

– Igen. Elfogadom baziliszkuszyík rajzának – mondta. – Akad persze egy-két hibás részlet. A nyaka túl hosszú, azonkívül a kislány három ujját rajzolt a hátsó lábaira öt helyett. A farok túl vastag és túl magasra emelkedik. Minden egyéb szempontból azonban tökéletesen elmegy annak a gyíkfajtának, amelyről szó volt.

– De Tina kifejezetten állította, hogy hosszú nyaka volt – kötötte az ebet a karóhoz Ellen Bowman. – És azt is, hogy három lábujja volt.

– Tina korához képest igen jó megfigyelő – tette hozzá Mike Bowman.

– Bizonyára – mosolygott Guitierrez. – Én azonban mégiscsak azt hiszem, hogy közönséges baziliszkus harapta

meg a kislányt, és ettől súlyos allergiás reakciót szenvedett. A betegség lefolyása gyógyszerelés mellett normálisan tizenkét óra. Reggelre az égvilágon semmi baja sem lesz.

A Clínica Santa Maria modern alagsori laboratóriumába befutott a hír, hogy dr. Guitierrez közönséges baziliszkuszgyíkként azonosította az állatot, amely megmarta az amerikai kislányt. A nyál elemzését azonnal leállították, noha már a legelső eredmények több ismeretlen biológiai aktivitású, igen nagy molekulásúlyú protein jelenlétét mutatták ki. Az ügyeletes asszisztensnek azonban sok dolga volt aznap éjjel, s a

nyálmintát felrakta a hűtőszekrény tárolópolcára.

Másnap reggel a nappali szolgálatot teljesítő asszisztensnő a távozó betegek listájával a kezében végigellenőrizte a tárolópolcon lévő mintákat. „BOWMAN, CHRISTINA L.” – olvasta a kislány nevét az aznap távozó betegek között, mire kidobta a nyálmintákat. Az utolsó pillanatban vette észre, hogy az egyikén vörös címke van, ami azt jelenti, hogy a San José-i egyetemi laboratóriumba továbbítandó. Kivette a kémcsövet a szemétkosárból, és útnak indította.

– Menj szépen! Köszönd meg Cruz doktor úrnak, hogy

meggyógyított – szólt Ellen Bowman, és előretolta Tinát.

– Köszönöm szépen, doktor bácsi – mondta Tina. Már sokkal jobban vagyok. – Felnyúlt, és megfogta az orvos kezét. Közben így szólt: – Jé, másik inget tetszett felvenni?

Dr. Cruz egy pillanatig értetlenül nézett, majd elmosolyodott.

– Úgy van, ahogy mondd, Tina. Ha éjszakás vagyok a kórházban, reggel mindig inget váltok.

– De nyakkendőt nem?

– Nem, azt nem. Csak inget.

Ellen Bowman is megszólalt:

– Mike mondta maguknak, hogy Tina jó megfigyelő.

– Hát ami igaz, az igaz. – Dr. Cruz mosolygott, majd komoly képet vágott, és kezét rázott a kislánnyal. – Azért érezd

továbbra is jól magad Costa Ricában, míg itt vagytok, Tina!

– Majd igyekszem.

Bowmanék már indulóban voltak, amikor dr. Cruz utánuk szólt:

– Tina, emlékszel még arra a gyíkra?

– Aha.

– Hát a lábára?

– Aha.

– És hány lábujja volt?

– Három – mondta a kislány.

– Honnan vagy olyan biztos benne?

– Onnan, hogy megnéztem – mondta Tina. – Különben is, a parton minden madár ilyen nyomokat hagyott a homokban. – Három középső ujját szétterpesztve felemelte a kezét.

– És a gyík lábnyomai is ilyesfélék voltak.

– Olyan volt a lábnyoma a gyíknak, mint a madaraknak?

– Aha – felelte Tina. – Meg úgy is ment, mint egy madár. Fel-le ingatta a fejét, így! – tett néhány lépést, bólogatva.

Bowmanék távozása után, dr. Cruz úgy határozott, hogy felhívja Guitierrez a biológiai állomáson, és elmondja amit hallott.

– Beismerem, igen rejtélyes, amit a kislány mond – hallotta Guitierrez hangját. – Magam is végeztem egy-két ellenőrzést. Már nem vagyok biztos benne, hogy baziliszkusz harapta meg. Nem, egyáltalán nem vagyok biztos.

– De akkor mi lehetett?

– Hát ez az! – mondta Guitierrez. – Túl korai volna még erről spekulálni. Apropos, más

gyíkharpásról is hallottál a kórházban?

– Nem. Miért?

– Okvetlenül tudasd velem, ha hallanál, barátom!

A PART

Marty Guitierrez a parti homokban ücsörgött. Nézte, ahogy a délutáni nap egyre lejjebb ereszkedik az égen, míg végül kemény szikrákat vet az öböl vizén, s a sugarai a pálmafák alá is bekúsznak, oda, ahol Guitierrez ült, a mangrovefák között, a Cabo Blancó-i tengerparton. Nagyjából ott volt, ahol két nappal előbb az amerikai kislány, legalábbis olyan közel ahhoz a helyhez, amennyire csak be tudta határolni.

Noha Guitierrez nem hazudott, amikor Bowmanéknak azt mondta, a gyíkharpás

mindennapos dolog, olyat azonban még életében nem hallott, hogy bárkit is baziliszkusgyík harapott volna meg. Olyat meg végképp nem, hogy valaki gyíkharapás következtében kórházba került volna. Emellett a Tina karján látott harapások átmérője kissé túl nagynak is látszott ahhoz, hogy közönséges baziliszkusgyíktól származzék. Amikor visszament a carari állomásra, Marty végiglapozta az ottani kis könyvtár minden idevonatkozó kötetét, de baziliszkuszharapásról említést sem talált. Ezután egy amerikai nemzetközi számítógépes adatbázishoz fordult további információért, – hiába.

Ezek után felhívta az amaloyai tisztiorvost, aki megerősítette,

hogy egy bölcsőjében alvó, kilencnapos csecsemőt megharapott egy állat, amely a nagyanyja állítása szerint – ő volt az egyetlen személy, aki látta is az esetet – gyík volt. „Zöld színű gyík, barna csíkokkal”, így írta le az asszony a gyíkot. Többször is megharapta a gyereket, mielőtt a nagyanyjának sikerült elkergetnie.

– Különös – mondta Guitierrez.

– Nem, egy cseppet sem – válaszolta a tisztiorvos, és azzal folytatta, hogy egy sor harapásos esetről hallott. Vásquezben, a parthoz legközelebb fekvő faluban egy gyermeket álmában ért a harapás. Egy másikat Puerta Soteróban. Az összes eset az elmúlt két hónapban történt. Az áldozat mindig alvó gyerek vagy csecsemő volt.

Ez az új és jól körülhatárolható típusosság arra vezette Marty Guitierrezt, hogy egy eddig ismeretlen gyíkfaj jelenlétére kezdjen gyanakodni. És Costa Rica pontosan az a hely volt, ahol ez a leginkább elő is fordulhatott. A legkeskenyebb részén mindössze százhusz kilométer széles ország területe kisebb az egyesült államokbeli Maine államénál. Ezen a viszonylag kis területen belül azonban a különböző fajta biológiai élőlények szinte elképesztően változatos sokasága található; van csendes-óceáni, atlanti-óceáni és még négy különböző hegylánc; köztük négyezer méter magas csúcsok és aktív tűzhányók; esőerdők, felhőerdők, mérsékelt övezetek, nedves mocsarak és száraz sivatagok.

Ez az ökológiai változatosság a legkülönfélébb növényi és állati életformák különösen széles skálájának nyújt otthont. Costa Ricában háromszor annyi madárfaj él, mint egész Észak-Amerikában együttvéve. Több mint ezer orchideafajta. Ötezenél is több rovarfaj.

Állandóan újabb és újabb fajokat fedeznek fel, méghozzá az utóbbi időben egyre gyorsuló tempóban, és sajnálatos okból: Costa Rica erdei fogyóban vannak. Az élőhelyüket veszített őserdei fajok más területekre költöznek, s időnként ezzel együtt a viselkedésük is megváltozik.

Így tehát teljességgel elképzelhető volt, hogy új faj kerüljön elő. Ám az örömteli izgalommal, amit egy új faj felfedezése jelent, rögtön együtt

jár az új betegségek nyugtalanító lehetősége. A gyíkok vírusos fertőzések hordozói, melyek közül több az emberre is áttérjedhet. Ezek közül a legveszedelmesebb az úgynevezett centrális szauruszi encephalitis, röviden a CSE, amely egyfajta álomkórt idéz elő az embernél és a lovaknál. Guitierrez úgy érezte, fontos, hogy megtalálja az új gyíkot, ha másért nem, hát azért, hogy megvizsgálja, nem hordoz-e betegséget.

Nézte, ahogy lejjebb és lejjebb száll a nap, és felsóhajtott. Lehet, hogy Tina Bowman tényleg úgy állatfajt látott, lehet, hogy nem. Egy biztos: Guitierrez nem látott semmit. Reggel jó korán megtöltötte légpisztolyát kábító nyilakkal, és nagy reményekkel

indult el a partra. De csak elvesztegetett egy napot. Hamarosan volán mögé ülhet megint, és elindulhat visszafelé a dombon. Nem akart sötétben vezetni azon a csúszós, kanyargós úton.

Talpra állt, és elindult a part mentén. Kicsit távolabb egy bögőmajom sötét sziluettjét pillantotta meg. Guitierrez arrébb lépett, közelebb a vízhez. Ha egy bögőmajmot lát, akkor alighanem több is lesz feljebb a fák között, és ez az állatfajta gyakran levizeli a betolakodót.

Ez a bögőmajom azonban, úgy tűnt, egyedül van. Lassan haladt, meg-megállt, és lekuporodott. Volt valami a szájában. Guitierrez még ebből a távolságból is kivette a zöld csíkokat, barna alapon.

A biológus a földre vetette magát és célzott a pisztolyával. A védettséghez szokott bögőmajom csak kíváncsian bámult rá. Nem szaladt el még akkor sem, amikor az első lövedék célt tévesztve süvített el mellette. Amikor a második nyílveendő mélyen a combjába fúródott, felsikoltott a dühtől és a meglepetéstől, aztán ételmaradékát elejtve a dzsungelbe menekült.

Guitierrez felállt, és előreindult. A majom sorsa egy cseppet sem izgatta. A nyugtatóadag olyan csekély volt, hogy legfeljebb néhány percnyi kábulatot okozhat. Már is azon gondolkodott, mit tegyen majd a leletével. Az előzetes jelentést megírja ő maga, de az állatmaradványokat természetesen el kell küldenie az

Államokba, végső azonosításra.
Kinek küldje? A legelismertebb
szakember Edward H. Simpson,
a Columbia Egyetem
nyugalmazott, címzetes
professzora New Yorkban. Ez az
ezüstös hajú, elegáns, idős úr
volt a gyíktaxonómia legnagyobb
szaktekintélye az egész világon.
Igen, gondolta Marty,
valószínűleg neki fogom elküldeni
ezt a gyíkot.

NEW YORK

Dr. Richard Stone, a Trópusi Betegségek Intézetének vezetője a Columbia Egyetem Orvostudományi Központjában gyakran mondogatta, hogy intézményük neve hallatán mindenki valami sokkal grandiózusabb dologra gondol, mint amilyen az a valóságban. A század elején, amikor az intézet még az Orvosbiológiai Kutató épületének egész negyedik emeletét elfoglalta, csapatostul sűrögtek-forogtak itt a tudósok és asszisztenseik, hogy megszabadítsák a világot a sárgaláz, a malária és kolera átkától. De az orvostudomány

sikerei következtében – valamint annak eredményeként, hogy immár Nairobiban és Sao Paolóban is kiváló intézmények működtek – TBI egykori fontosságának java részét elvesztette. Nagysága csupán a töredéke volt az egykorinak, asszisztensnő is csak kettő dolgozott benne teljes munkaidőben, akiket elsősorban külföldön járt New York-iak betegségeinek megállapítása kötött le. A laboratórium kényelmes, megszokott munkamenetébe sehogy sem illett bele a reggel befutott küldemény. Nem is voltak felkészülve az ilyesmire.

– Na, ez aztán gyönyörű! – kiáltott fel a Trópusi Betegségek Intézetének asszisztensnője a vámcímke olvastán.

„Azonosítatlan fajú Costa Rica-i gyík részlegesen megrágott töredéke.” Utálkozva húzta fel az orrát. Ez magának való, Stone doktor.

Richard Stone odajött a laboratórium végéből, hogy meggusztálja a küldeményt.

– Ed Simpson laboratóriumából jött?

– Onnan – felelte az asszisztensnő. – Csak azt nem értem, miért küldenek ők egy gyíkot *nekünk*.

– Telefonált a titkárnője – mondta Stone. – Simpson Borneóban tölti a nyarat, terepmunkán, és mivel ennél a gyíknál felmerült, nincs-e valamilyen átadható megbetegedése, minket kért meg, hogy megvizsgáljuk. No, lássuk, mit kaptunk.

A fehér műanyag henger körülbelül akkora volt, mint egy másfél literes tejesüveg. Fémzárakkal volt leszorítva, a kupakja pedig csavaros volt. „Nemzetközi biológiai mintatartó” – ez állt a címkéjén, és teli volt ragasztva különféle felszólításokkal és figyelmeztetésekkel vagy négy nyelven. A figyelmeztetések a mindig gyanakvó vámhivatalnokoknak szóltak, nehogy felnyissák.

Ahogy Stone a hengerre irányította a lámpát, látta, hogy a figyelmeztetés hatott. A pecsétek érintetlenek voltak. Stone bekapcsolta a légtisztítót. Műanyag kesztyűt és maszkot öltött. Végül is a laboratórium nem olyan régen még venezuelai lólázzal, japán B-encephalitisszel,

Kyanaszaur-vírussal, Langat-vírussal és Mayaróval fertőzött mintákat azonosított. Aztán lecsavarta a kupakot.

Sziszegve távozó gáz zaja hallatszott, és fehér gőz szállt fel. A henger jéghideggé vált, dér lepte el. Stone egy cipzáras műanyag zacskót talált benne, amelyben valami zöld volt. Sebészlepedőt terített az asztalra, és kirázta a zacskó tartalmát. Kőkeményre fagyott húsdarab hullott ki tompa puffanással.

– Fúj! – szólt az asszisztensnő.
– Ezen látszik, hogy megették.
– Látszik bizony – mondta Stone.

Az asszisztensnő a mellékelt iratokat tanulmányozta. „A gyík helybéli gyermekeket harap meg. Kérdéses a faj azonosítása, és

felmerült, nem továbbít-e valamilyen betegséget a harapás.” Kiemelt a papírok közül egy gyíkot ábrázoló gyermekrajzot, amelynek TINA állt a tetején.

– Az egyik gyerek le is rajzolta a gyíkot.

Stone a képre pillantott.

– A fajt nyilván nem tudjuk azonosítani – mondta. – A betegségeket viszont könnyen ellenőrizhetjük, mihelyt sikerült némi vért kinyernünk ebből a töredékből. Mi is ez az állat, mit írnak?

– *Basiliscus amoratus*, három lábujjú genetikai anomáliával – olvasta az asszisztensnő.

– Oké – mondta Stone. – Kezdjünk hozzá. Míg kiolvad, csináljon róla egy röntgenfelvételt meg egy pár polaroidképet az

irattárunknak. Mihelyt lesz vér, futtassa végig az antitestvizsgálatokat, hátha összeáll valami. Szóljon, ha problémája van.

A laboratóriumi válasz már ebéd előtt készen állt. A gyíkvér nem mutatott szignifikáns reaktivitást semmilyen vírusos vagy bakteriális antigénre. Toxicitás-vizsgálatokat is végeztek; itt egy pozitív találat akadt: a vér enyhén reagált az indiai kristálykobra mérgére. De a hüllőfajok közti kölcsönös reaktivitás igen gyakori, ezért dr. Stone ezt nem tartotta olyan fontosnak, hogy a telefaxba is belefoglalja, amit az asszisztensnője aznap este küldött Marty Guitierreznek.

A gyík azonosításának kérdése fel sem merült: azzal így is, úgy is várni kell, míg dr. Simpson hazatér. Addig azonban még hetek voltak hátra, és a titkárnő arra kérte Stone-t, hogy őrizze addig a gyíktöredéket a TBI. Stone visszatette a cipzáras zacskót, és bedugta a hűtőszekrénybe.

Marty Guitierrez elolvasta a faxot. Feladó: „Columbia Egyetem Orvostudományi Központja, Trópusi Betegségek Intézete.” A szöveg rövid volt:

TÁRGY: *Basiliscus amoratus*
genetikai anomáliával Érkezett:
dr. Simpson hivatalától

ANYAGOK: hátsó
szegmentum, (?) részben
megevett állat

VÉGZETT VIZSGÁLATOK:
röntgen, mikroszkópos,
immunológiai reakciótesztek
vírusos, bakteriális vagy
parazitológiai betegségek
szempontjából.

EREDMÉNYEK: Emberre
átruházható betegség jelen
basiliscus amoratus példánynál
sem hisztológiailag, sem
immunológiailag nem
kimutatható.

(aláírás) Dr. Richard Stone, M.
D., igazgató

Guitierrez két feltevésre jutott a
feljegyzés alapján. Az egyik az
volt, hogy a Columbia Egyetem
kutatói helybenhagyták a faj
azonosítását mint
baziliszkusgyíkot. A másik, hogy
a fertőző betegségek hiánya azt
jelenti; az elszórtan jelentkező

harapásos esetek nem jelentenek komolyabb egészségügyi kockázatot Costa Rica számára. Ellenkezőleg, úgy tűnt, eredeti nézetei beigazolódtak: újabb gyíkfajta kényszerült új élőhelyre a dzsungelből, és most kapcsolatba került a falusi lakossággal. Guitierrez biztosra vette, hogy a gyíkok néhány héten belül letelepszene, és a harapásos esetek megszűnnek.

Sűrű függönyökben dőlt a trópusi eső. Csuromvíz volt minden. Kalapácsütések verték a rendelő hullámbádog tetejét Bahía Anascóban. Közeledett az éjfél. A vihar miatt kimaradt az áram, s Elena, a bábaasszony zseblámpafénynél dolgozott, amikor egyszerre csak meghallotta a különös, ciripelő,

cincogó, sivító hangot. Elena patkányra gyanakodott. Gyorsan borogatást tett az anya homlokára, és a szomszéd helyiségbe sietett, hogy megnézzze az újszülöttet. Amint megérintette az ajtó gombját, ismét hallotta a csiripelést, és megnyugodott. Nyilván madár repült be az ablakon az eső elől. Costa Ricában úgy vélték, ha egy újszülöttet madár látogat meg, az szerencsét hoz.

Elena benyitott. A fonott mózeskosárban fekvő könnyű takaróba bugyolált babának csak az orra volt szabadon. A kosár peremén három gyík ült körben, mint vízköpők a kút szélén. Elenát megpillantva kíváncsian félrefordították a fejüket, de nem menekültek el. Zseblámpája fényében az asszony látta:

pofájuk vértől csöpög. Az egyik gyík lágyan csiripelve lehajolt, és gyors fejmozdulattal húscafatot szakított ki a csecsemőből.

Elena sikítva rohant arrafelé, s a gyíkok a sötétbe menekültek. De már jóval azelőtt, hogy odaért volna a mózeskosárhoz, a bábaasszony már látta, mivé lett a gyermek arca, és tudta, halott. A gyíkok csiripelve-sivítózva szaladtak szét az esős éjszakában, s nem maradt utánuk, csak egy csomó véres, háromujjú lábnyom, mint a madarak után.

AZ ADATOK TANÚSÁGA

Amikor visszanyerte a nyugalját, Elena Morales úgy döntött, nem tesz jelentést a gyíkok rohamáról. A rémlátomásszerű jelenet ellenére nyugtalanság fogta el: baja eshet, amiért nem vigyázott jobban a gyermekre, így hát azt mondta az anyának, hogy a gyermek megfulladt, és a San Joséba küldött halálozási nyomtatványt így töltötte ki: indokolatlan csecsemőhalál-szindróma, így írják le a néhány napos csecsemők között nemritkán előforduló megmagyarázhatatlan haláleseteket. Éppen ezért nem

is tűnt fel a jelentés senkinek, és senki sem tett fel kérdéseket.

A San José-i egyetemi laboratórium kielemezte a Tina Bowman karjáról vett nyálmintát. Több figyelemre méltó felfedezést tettek. Mint várható volt, nagy mennyiségű szerotonin volt jelen. Csakhogy a nyálban lévő proteinek között egy igazi rém is akadt: az egyik legnagyobb ismert protein, molekulásúlya 1 980 000. Biológiai aktivitását ugyan még vizsgálták, de a kobraméreggel rokon, bár szerkezetében primitívebb neurotoxikus méregnek látszott.

A laboratórium emellett kimutatható mennyiségű gamma-amino-metionin-hidrolázt talált. Léven ez az enzim a gésebészeti beavatkozás egyik

jele, amely vadon élő állatokban nem fordul elő, az asszisztensek úgy vélték, csak laboratóriumon belül keletkezett fertőzésről lehet szó, és nem jelentették, amikor felhívták Cruz doktort, az illetékes puntarenasi orvost.

Maga a gyíktöredék a Columbia Egyetemen pihent a mélyhűtőben. Ott várta, dr. Simpson hazaérkezését, ami még egy jó hónapig nem volt esedékes, így is maradt volna minden, ha egy Alice Levin nevű asszisztensnő be nem tér a laboratóriumba, meg nem látja Tina Bowman rajzát, és nem kérdi meg: Nahát! Kinek a gyereke rajzolta ezt a dinoszauruszt?

– Micsodát? – fordult feléje lassan dr. Stone.

– A dinoszauruszt. Miért, tán nem az? Az én srácaim is folyton ilyeneket rajzolnak.

– Ez egy gyík – mondta Stone doktor. – Costa Ricából. Ott rajzolta le egy kislány.

– Nem, nem! – rázta a fejét Alice Levin. – Nézze csak meg! Teljesen világos. Nagy fej, hosszú nyak, a hátsó lábán áll, vastag farok. Ez egy dinoszaurusz.

– Az lehetetlen! Csak harminccentis.

– Na és? Annak idején voltak kis dinoszauruszok is! – vitatkozott Alice. – Higgye el, én csak tudom. Szakértő vagyok. A legkisebb dinoszaurusz nem érte el a harminc centit sem. Gondolom, tiniszaurnusznak hívták, vagy ilyesminek. Micsoda képtelen nevek! Tízéves életkor

fölött már nem lehetett megjegyezni őket.

– Értse már meg, amit mondok!
– szolt Richard Stone. – Ez egy jelenkori állat rajza. Még egy töredékét is ideküldték. Ott van a hűtőben. – Stone odament, kivette a csomagot, és kirázta belőle.

Alice Levin megnézte a láb és farok fagyott maradványait, és vállat vont. Hozzá nem nyúlt.

– Én sem tudom – mondta. – De nekem ez dinoszaurusznak látszik.

Stone azonban továbbra is csak a fejét rázta. Alice képzetlen. Egyszerű asszisztensnő a folyosó végi bakteriológiai laboratóriumból. És élénk a fantáziája. Stone-nak eszébe jutott, amikor egyszer azt állította,

állandóan a nyomában van az egyik műtősfíú...

– Mondok valamit, Richard – folytatta Alice Levin. – Ha ez itt *mégis* dinoszaurusz, az marha nagy dolog volna!

– Az lehet, de sajnos nem az.

– Ellenőrizte valaki?

– Nem – mondta Stone.

– Akkor vigye el a Természettudományi Múzeumba, vagy mit tudom én, hová – mondta Alice Levin. – Ezt komolyan mondom!

– Szégyellném magam – felelte Stone.

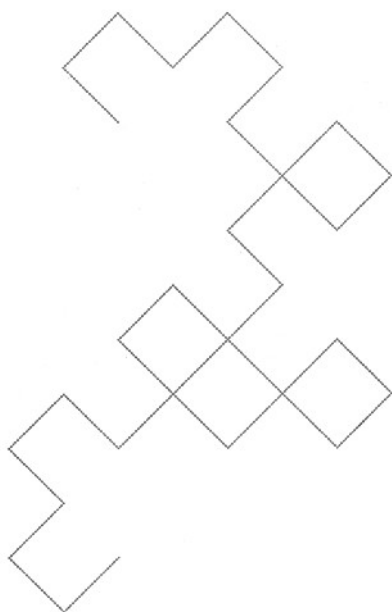
– Elvigyem én maga helyett? Akarja?

– Nem – mondta Richard Stone.
– Nem akarom.

– Szóval semmit nem akar csinálni?

– A világon semmit. – Stone visszatette a zacskót a mélyhűtőbe, és becsapta az ajtót. – Ez nem dinoszaurusz, ez egy gyík. És bármi legyen is, ráér, míg dr. Simpson megjön Borneóból, és beazonosítja. A vitát lezártam, Alice! Ez a gyík nem megy innen sehová!

MÁSODIK ISMÉTLŐDÉS

*A fraktális görbe későbbi rajzain
váratlan változások jelenhetnek
meg.*

IAN MALCOLM

A BELTENGHER PARTJA

Alan Grant mélyen előrehajolva térdepelt, az orra majd a földet érte. Több mint negyvenöt fok meleg volt. A puha térdvédők ellenére is fájt a térde. A tüdeje égett a szúrós, savas portól. A homlokáról a földre csöpögött a verejték. Grant azonban fel sem vette ezeket a kellemetlenségeket. Minden figyelmét lekötötte az előtte elterülő húszcentis földdarab.

Óvatosan, türelmesen dolgozott – az egyik kezében fogorvosi véső, a másikban puha festőecset –, míg teljes egészében fel nem tárult az apró, L alakú állkapocscsont. Alig

három centi volt a hossza, a vastagsága legfeljebb kisujjnyi. A fogak egy sor apró pontocska, és ott volt az olyannyira jellegzetes mediális hajlás. Ahogy ásott, lepattant egy-két csontdarab. Grant abba is hagyta egy pillanatra, és bekente gumiragasztóval a csontot, mielőtt folytatta volna a feltárást. Semmi kétség; egy húsevő dinoszaurusz kölykének állkapcsa került a napvilágra. Az állat hetvenkilencmillió évvel ezelőtt pusztult el, körülbelül két hónapos korában. Egy kis szerencsével Grant a csontváz többi részét is megtalálhatja. Ez lenne az első húsevő dinoszauruszbébi-csontváz, amely teljes egészében...

– Hé, Alan!

Alan Grant felnézett. Hunyorgott a napfényben. Lehúzta napszemüvegét, és keze fejével megtörölte a homlokát.

Lepusztult domboldalon térdelt, Montana legkietlenebb vidékén, Snakewater közelében. Holdbéli táj vette körül. Sok-sok kilométernyi távolságban más sem volt az ég kék kupolája alatt, csak lekopott dombtetők és porladó mészkőkupacok. Sehol egy fa vagy akár egy bokor. Csak meddő kő, perzselő nap és sivító szél.

„Badlands”, rossz vidék – így hívták ezt a kietlen vidéket, amely csak elkeserítette, aki erre járt. Amikor azonban Grant körülnézett ezen a tájon, ő valami egészen mást látott. Ez a terméketlen vidék volt csak, ami megmaradt abból az egészen

másfajta világból, amely már nyolcvanmillió éve nem létezett. Lelki szemeivel Grant maga előtt látta a hatalmas beltenger ingoványos partvidékét. Másfélezer kilométer széles volt ez a beltenger, s a földből épphogy csak kinőtt Sziklás-hegységtől egészen az Appaleche-hegység éles, szaggatott ormáig terjedt. Víz alatt volt az egész mai amerikai Nyugat.

Keskeny felhősávok borították akkoriban az eget, amelyet elsötétített a közeli tűzhányók füstje. Sűrű, szén-dioxiddal telített volt a légkör. A part mentén gyorsan nőttek a növények. Hal nem élt ezekben a vizekben, csak kagylók és csigák. Pterosaurusok csaptak le a levegőből, és algákat gyűjtöttek a

víz felszínéről. Néhány húsevő dinoszaurusz portyázott itt-ott a pálmafák között, az ingoványos tóparton. A parttól nem messze pedig volt egy kis sziget, a területe nem nagyobb, két hektárnál. Ez a sűrű növényzettel övezett sziget jól védett menedékkül szolgált: itt rakták le tojásaikat közös fészkeikben a kacsacsőrű, növényevő dinoszauruszcsapatok, s itt nevelték sipítózó kölykeiket.

Az ezt követő évmilliók során a sötétzöld, savas tó egyre sekélyebb lett, míg csak ki nem száradt. A talaj összetöredezett és megvetemedett a hőségben. És a kis szigetből, ahol sok tízmillió évvel ezelőtt a dinoszauruszok fészkeltek, ahová tojásaikat rakták, abból lett mára az a szélfúvásos lepusztult

domboldal, ahol most Alan Grant folytatta ásatásait.

– Hé, *Alan*!

A negyven év körüli, hordómellű, szakállas férfi felállt. Hallotta a hordozható áramfejlesztő zakatolását és a légkalapács csattanásait, amint a következő domb vastag köveibe vág. Odalent, a domb alján látta táboruk hat indiánsátrát, a csapkodó szárnyú étkezősátrat és a lakókocsit, amely tábori laboratóriumul szolgált. Aztán látta, hogy Ellie neki integet, a tábori laboratórium árnyékából.

– Látogató! – kiabálta Ellie, és kelet felé mutatott. Grant látta a porfelhőt és az egyenetlen úton feléjük bukdácsoló kék Ford szedánt. Az órájára pillantott: holtponthoz az ürge. A srácok a másik dombon kíváncsian

bámultak. Ritkán jött hozzájuk vendég Snakewaterbe, és sokat találgatták, mit akarhat Alan Granttól a Környezetvédelmi Hivatal ügyvédje.

Alan viszont tisztában volt vele, hogy a paleontológia, a kihalt életformák tudománya hirtelen fontos lett a modern világ számára. Ez a modern világ ugyanis gyorsan változott, s az időjárással, a földgolyó felmelegedésével vagy az ózonlyukkal kapcsolatos kérdéseket – úgy tűnt – esetenként, legalábbis részben, meg lehet magyarázni bizonyos múltból származó információk segítségével. Olyan információk segítségével, amelyeket a paleontológusok ismernek. Grantot az elmúlt néhány évben

kétszer is felkérték, hogy adjon szaktanácsot.

Elindult lefelé a dombon, az autó felé.

A látogató a fehér portól köhögve becsapta az ajtót.

– Bob Morris vagyok a KH-tól – mondta, és kezét nyújtott. – A San Franciscó-i kirendeltségen dolgozom.

Grant is bemutatkozott, majd megkérdezte:

– Látom, melege van. Kér egy sört?

– Te jó ég, de még mennyire! – Morris húszas évei vége felé járhatott, ingben, nyakkendőben és öltönytadrágban volt. Aktatáska volt nála. Hegyes orrú cipője csikorgott a kavicsoson, amint a lakókocsi felé indult.

– Amikor lefelé jöttem a dombról, azt hittem, indián rezervátumot látok – mutatott a hegyes tipikre Morris.

– Dehogya – mondta Grant. – Egyszerűen csak ezek a legmegfelelőbbek errefelé. – Elmesélte, hogy amikor 1978-ban hozzákezdett a munkájához ezen a vidéken, a legmodernebb típusú, nyolcoldalú sátrakat hozták magukkal. Csakhogy állandóan felborította őket a szél. Többfajta sátorral is megpróbálkoztak ezután, de az eredmény ugyanaz maradt. Végül kezdtek indiánsátrakat, tipiket állítani, amelyek belül nagyobbak, kényelmesebbek, és a szélben is szilárdan állnak. – Ezek négy cölöpön álló, „feketelábú” sátrak – mondta Grant. – A sziú tipik három

cölöpre épülnek. De hát ez valaha a „feketelábúak” földje volt, ezért gondoltuk...

– Aha – mondta Morrison. – Nagyon ideillők. Összehúzott szemmel körülnézett a kietlen tájon, és megrázta a fejét. – Mióta vannak itt?

– Körülbelül hatvan ládányi ideje – felelte Grant. Morris értetlenül meredt rá, ezért Grant megmagyarázta: – Idekint sörben mérjük az időt. Száz ládával kezdtük júniusban. Eddig mint egy hatvannal végeztünk.

– Egészen pontosan hatvanhárommal – szólalt meg Ellie Sattler, mivel közben odaértek a lakókocsihoz. Grant jót mulatott magában, amikor Morrisnak tátva maradt a szája. Ellie térdnél levágott farmert és a köldöke fölött összekötött trikót

viselt. Huszonnégy éves volt, a bőre bronzbarnára sült, szőke haját hátrakötötte.

– Ellie tartja bennünk a lelket – mondta Grant, ahogy bemutatta a lányt. – Nagyon érti a dolgát.

– És mi a dolga? – kérdezte Morris.

– A paleobotanika – felelte Ellie.
– És én készítem el a szokásos helyszíni preparátumokat is. – Kinyitotta az ajtót, és belépett.

A lakókocsi légkondicionálója legfeljebb csak harmincfokosra hűtötte le a levegőt, de a déli nap forrósága után ez is kifejezetten hűvösnek érződik. Egy sor hosszú faasztal állt a kocsiban, mindegyiken pedánsán elrendezett, felszalagozott felcímkézett apró csontminták. Odébb porcelántálak és korsók. Erős ecetszag érződött.

Morris a csontokra pillantott.

– Azt hittem, a dinoszauruszok nagyok voltak – mondta.

– Azok is voltak – felelte Ellie. – De mindaz, amit itt lát, bébiktől származik. Snakewatert éppen a dinoszauruszok

fészkelőhelyeinek nagy száma teszi fontossá. Amíg hozzá nem kezdtünk ehhez a munkához, a tudomány alig ismert dinoszauruszkölyköket.

Egyetlenegy fészket találtak csak, a Góbi sivatagban. Mi viszont egy tucat különböző hadrosaurusfészket fedeztünk fel, mind tele kicsinyek csontjaival és tojásokkal.

Míg Grant a hűtőszekrényhez ment, Ellie megmutatta Morrisnak az ecetsavas fürdőt, amely arra szolgált, hogy leoldja a mészkövet a finom kis csontokról.

– Mint a csirkecsontok –
mondta a porcelánedényekbe
nézve Morris.

– Igen – mondta a lány. –
Nagyon madárszerűek.

– No és azok? – mutatott a férfi
a lakókocsi ablakán át a kint álló,
vastag műanyaggal befedett,
nagyobb csonthalmokra.

– Használhatatlan darabok –
válaszolta Ellie. – Olyan csontok,
amelyek túl töredékesen kerültek
elő. Régen egyszerűen kidobtuk
az ilyet, de manapság genetikai
vizsgálatra kell küldenünk.

– Genetikai vizsgálatra? –
visszhangozta Morris.

– Parancsoljon – mondta Grant,
és egy doboz sört nyomott a
kezébe. Egy másikat Ellie-nek
adott. A lány hátradöntötte
hosszú nyakát, és felhajtotta a
magáét. Morris csak nézett.

– Nem sokat adunk az etikettre errefelé – szólt Grant. – Bejön az irodámba?

– Hogyne – felelte Morris. Grant a kocsí végébe kísérte, ahol egy szakadt heverő, megsüllyedt fotel és egy ütött-kopott fali asztal állt. Grant a heverőre dobta magát, amely megnyikordult, sóhajtott, és egy jókora porfelhőt bocsátott ki magából. Hátradőlt, felrakta az asztalra a lábát, s intett Morrisnak, foglalja el a karosszéket.

– Helyezze magát kényelembe! – mondta.

Grant a denveri egyetem paleontológia-professzora volt, az egyik legismertebb ember a maga szakterületén, de a társasági jópofáskodás sosem volt a műfaja. Csak a szabadban érezte otthon magát, és tudta,

hogy ami a paleontológiában fontos, azt a szabadban, kézzel kell elvégezni. Rosszul tűrte az akademikusokat, az egyetemi világot, a múzeumi kurátorokat, s azokat, akiket tömören „irodai dinoszauruszvadászoknak”

hívott. Meg is tett mindent, hogy a modora, de még az öltözködése is más legyen, mint az „irodai dinoszauruszvadászoké”. Még az egyetemi előadásait is farmerben és tornacipőben tartotta.

Grant nézte, amint Morris pedánsan lesöpri a széket, mielőtt ráül. Kinyitotta az aktatáskáját, keresgélt a papírok között, s közben hátrapillantott Ellie-re, aki a lakókocsi túlvégében fogóval szedegette ki a csontokat a savfürdőből, és ügyet sem vetett rájuk.

– Nyilván kíváncsi, miért vagyok itt.

Grant bólintott.

– Hosszú volt az út idáig, Mr. Morris.

– Nos – mondta Morris –, akkor térjünk rögtön a tárgyra. A Hivatalnak aggályai vannak a Hammond Alapítvány tevékenységét illetően. Önök is kapnak tőlük némi anyagi támogatást.

– Évi harmincezer dollárt – bólintott Grant. – Az utolsó öt évben.

– Ön mit tud az alapítványról?

Grant vállat vont.

– A Hammond Alapítvány a tudományok elismert támogatója. Világszerte segíti anyagilag a kutatómunkát, közte számos dinoszauruszkutatót is. Tudomásom szerint ők

támogatják Bob Kerryt az albertai Tyrrellből és John Wellert Alaszkában. Nyilván másokat is.

– Tudja, miért fordít az alapítvány ennyit a dinoszauruszkutatásra? – kérdezte Morris.

– Hát hogye tudnám! – felelte Grant. – Mert az öreg John Hammond dinoszauruszbolond.

– Személyesen is találkozott már vele?

Grant megint vállat vont.

– Egyszer-kétszer. Rövid látogatásokra jön csak ide. Tudja, elég idős már. És különc, mint a gazdagok közül oly sokan. Viszont mindig lelkes. Vajon miért?

– Hát – mondta Morris –, a Hammond Alapítvány voltaképpen eléggé rejtélyes egy szervezet. – Elővett egy

fénymásolt világtérképet, amin
vörös pontok voltak bejelölve, és
odanyújtotta Grantnak. – Ezeket
az ásatásokat finanszírozta az
Alapítvány a múlt évben. Nem
vesz észre valami különöset?
Montana, Alaszka, Kanada,
Svédország... Csupa északi
lelőhely. A negyvenötödik
szélességi kör alatt semmi. –
Morris további térképeket szedett
elő. – Mindig ugyanaz, évről évre.
A déli dinoszauruszkutatások –
Utahban, Coloradóban vagy
Mexikóban – soha nem kapnak
egy fillért sem. A Hammond
Alapítvány kizárólag a hideg
éghajlati kutatásokat támogatja.
Tudni szeretnénk, miért.

Grant gyorsan átlapozta a
térképeket. Ha igaz, hogy az
Alapítvány csak a hideg égővi
kutatásokat támogatja, az tényleg

elég különös, minthogy a legjobb dinoszauruszkutatók közül sokan forró égövi tájakon dolgoznak, és...

– De nem ez az egyetlen rejtély – folytatta Morris. – Maga szerint például mi lehet az összefüggés a dinoszauruszok és a borostyán között?

– Borostyán?

– Igen, az. Tudja, a száraz fagyanta kemény, sárga...

– Tudom, mi az a borostyán! – vágott közbe Grant. – De miért kérdi?

– Azért – felelte Morris –, mert az elmúlt öt év során Hammond óriási mennyiségben vásárolt borostyánt Amerikában, Európában és Ázsiában, még muzeális ékszereket is. Tizenhét millió dollárt költött borostyánra az Alapítvány. Jelenleg az egész

világon ők rendelkeznek a legnagyobb magánkézben lévő készlettel ebből az anyagból.

– Elképzelésem sincs, mire kellhet az nekik – mondta Grant.

– Másnak sincs – felelte Morris.

– Amennyit mi értünk hozzá, az egészek egyszerűen semmi értelme.

Borostyánt mesterségesen is könnyű előállítani. Sem kereskedelmi, sem katonai értéke nincs. Semmi ok, hogy bárki is borostyánt halmozzon. Hammond pedig pontosan azt teszi, már évek óta.

– Borostyánt – ingatta a fejét Grant.

– És a Costa Rica-i szigete? – folytatta Morris. – Százötven kilométerre van a nyugati parttól. Sziklás, terméketlen, és olyan részén fekszik az óceánnak, ahol szinte állandó a köd. Valaha

Felhő-szigetnek is hívták. Isla Nublar. Tudomásunk szerint a Costa Rica-iakat erősen meglepte, hogy bárkinek kellhet. – Morris az aktatáskájában kutatott. – Ezt tulajdonképpen csak azért kérdem, mert a dokumentumok szerint maga tanácsadói díjat vett fel ezzel a szigettel kapcsolatban.

– Hogy mit csináltam én?

Morris papírlapot nyújtott át Grantnak. Egy csekk másolata volt, amelyet az InGen Inc. adott neki 1984. márciusában. A kibocsátó címe: Farallon Road, Palo Alto, California. Kiállítva Alan Grant nevére. Az összeg, amelyről szólt, tizenkétezer dollár. A csekk alsó sarkán ez a megjelölés szerepelt:

TANÁCSADÓI	MEGBÍZÁS
------------	----------

(COSTA RICA) FIATALKORI HIPERTÉR.

– Hát persze! – kiáltott fel Alan Grant. – Erre emlékszem. Fene fura egy dolog volt, az biztos, de emlékszem rá. És semmiféle szigethez nem volt köze.

Alan Grant 1979-ben akadt az első dinoszaurusztojásokra Montanában, aztán még sok-sokra, de csak 1983-ban jutott el odáig, hogy publikálja is a felfedezését. A tanulmány, mely szerint egy nagyjából tízezres kacsacsőrű dinoszauruszhorda élt egy hatalmas beltenger partjain, amely közös fészkeket épített sárból, és csapatosan nevelte kicsinyeit, egyik napról a másikra híressé tette Grantot. A gondolat, hogy a gigászi dinoszauruszoknak volt anyai

ösztöne – meg a rajzok, amelyeken aranyos bábik dugták ki a csőrüket a tojásból –, valahogy megragadták az olvasókat világszerte. Grantot szinte ostromolták, hogy adjon interjúkat, tartson előadásokat, írjon könyveket. Rá jellemző módon mindent visszautasított, csak hogy folytathassa ásatásait. Nem vágyott másra. De ekkor, a 80-as évek derekán, ezekben a zűrzavaros napokban történt, hogy az InGen cég megkereste, elvállalna-e egy tanácsadói megbízást.

– Azelőtt is hallott már az InGenről? – kérdezte Morris.

– Nem én.

– Hogyan léptek kapcsolatba magával?

– Telefonon. Valami Gennaro vagy Gennino nevű pasas.

Morris bólintott.

– Donald Gennaro – mondta. – Az InGen jogtanácsosa.

– Jogász vagy nem, tőlem mindenesetre a dinoszauruszok táplálkozási szokásai felől érdeklődött. És pénzt ajánlott, ha írásos anyagot készítek róla. – Grant kiitta sörét, s a padlóra állította az üres konzervdobozt. – Gennarót különösen a fiatal dinoszauruszok érdekelték. Az újszülöttek meg a kölykök, hogy ők mit ettek. Gondolom, azt hitte, én tudom.

– Miért, nem tudja?

– Nem, nem igazán. És ezt meg is mondtam neki. Rengeteg csontvázleletünk van, de a táplálkozással kapcsolatban szinte semmi adat. De Gennaro azt mondta, ő tudja, hogy nem publikáltunk mindent, neki pedig

minden kell, bármi legyen is. És nagyon magas honoráriumot ajánlott. Ötvenezer dollárt.

Morris magnetofont vett elő, és a fal asztalra tette.

– Nem zavarja?

– Engem? Dehogy, csak nyugodtan.

– Szóval Gennaro 1984-ben felhívta magát. Aztán mi történt?

– Hát nézze! – mondta Grant. – Láthatja, mivel foglalkozunk mi itt. Ötvenezer dollár két teljes nyári ásatási munkánkat fedezi. Vagyis azt feleltem, hogy megteszem, amit tudok;

– Tehát beleegyezett, hogy jelentést ír neki.

– Igen.

– A fiatal dinoszauruszok táplálkozási szokásairól.

– Arról.

– Találkoztak is Gennaróval?

– Nem, csak telefonon beszéltünk.

– Azt is megmondta Gennaro, mire kell neki ez az információ?

– Igen – mondta Grant. – Múzeumot tervezett gyermekeknek, és dinoszauruszbébijet akart bemutatni. Elmondta, hogy egy egész sor köztisztelőben álló tudós tanácsadót alkalmaz. Név szerint is felsorolta őket. Voltak köztük paleontológusok, mint én, egy Ian Malcolm nevű matematikus Texasból, meg egy pár ökológus. Egy rendszerelemző is. Jó csapat.

Morris bólogatva jegyzetelt.

– Szóval elfogadta a tanácsadói megbízást?

– Elfogadtam. Megígértem, hogy elküldöm neki munkánk összefoglalását, mindazt, amit az

általunk talált kacsacsőrű
hadrosaurusok szokásairól
tudunk.

– És miféle információkat
küldött neki?

– Mindenfélét. Fészekrakási
szokások, területiség,
táplálkozási viselkedés, együttes
magatartás. Mindent.

– Gennaro hogyan reagált?

– Folyton hívogatott. Néha még
az éjszaka kellős közepén is.
Ennének-e a dinoszauruszok ezt
vagy azt? Hát amazt? Legyen-e
ez vagy az a kiállításon? Soha fel
nem tudtam fogni, mitől olyan
izgatott. Hogy értse: ha valaki,
hát én fontosnak tartom a
dinoszauruszokat, de *annyira*
azért nem fontosak. Hatvanöt
millió évvel ezelőtt kihaltak.
Ehhez képest, mondjuk, reggelig
várhatott volna az a telefon.

– Értem – mondta Morris. – És az ötvenezer dollár? Grant megrázta a fejét.

– Ráuntam Gennaróra, és lemondtam az egészet. Megegyeztünk tizenkettőben. Ez úgy nyolcvanöt közepe táján lehetett.

Morris leírt valamit.

– És az InGen? Azóta nem volt kapcsolata velük?

– 1985 óta nem.

– És mikor kezdte a Hammond Alapítvány finanszírozni a kutatásait?

– Ennek utána kell néznem – felelte Grant. – De nagyjából ugyanakkor lehetett. A nyolcvanas évek közepén.

Morris ezt is leírta.

– Mondja – kérdezte Grant –, ha a Környezetvédelmi Hivatalt ennyire érdekli John Hammond –

az északi dinoszaurusz-lelőhelyek, a borostyánfelvásárlás, az a sziget Costa Ricában –, akkor miért nem kérdezik meg tőle mindezt?

– Sajnos a jelen pillanatban ezt nem tehetjük.

– De miért nem? – erősködött Grant.

– Mert semmi bizonyítékunk nincs, hogy bármi rosszat cselekedne – felelte Morris. – Én magam viszont meg vagyok győződve róla, hogy Hammond görbe úton jár.

– Először a Technológiaátadási Hivatal keresett meg – magyarázta Morris. – A TH dolga, hogy figyelemmel kísérje az olyan amerikai technológiai exportot, amelynek esetleg katonai jelentősége lehet.

Felhívtak, hogy közöljék: két olyan területre is akadtak az InGennél, ahol fennáll az illegális technológiaexport eshetősége. Az első: az InGen három Cray XMP-t szállított Costa Ricába. Az ügyletet a cég különböző részlegei közti áthelyezésként írták le, és kijelentették, hogy nincs viszonteladási szándékuk. De a TH egyszerűen nem tudta elképzelni, mi az ördögnek kellhet valakinek ekkora teljesítmény Costa Ricában.

– Három Cray – mondta Grant.
– Az meg mi? Valami számítógép?

Morris biccentett.

– Hatalmas teljesítményű superkomputerek. Csak összehasonlításképpen: három Cray együtt nagyobb számítástechnikai kapacitást

jelent, mint amennyivel bármely más amerikai magáncég rendelkezik. És az InGen Costa Ricába küldte ezeket a gépeket. Vajon minek?

– Szabad a gazda. Minek?

– Azt senki sem tudja. És a Hoodok még ennél is aggasztóbbak – folytatta Morris.

– Ezek automata génszekvencerek, olyan gépek, amelyek maguk dolgozzák ki a génkódot. Annyira újak, hogy még rá sem kerültek a tiltólistára. De bármelyik géntechnológiai labornak lehet ilyenje, ha van rá félmillió dollárja. – Belelapozott a jegyzeteibe.

– Nos, bizonyítékaink szerint az InGen *huszonnégy* Hood szekvencert szállított arra a Costa Rica-i szigetre!

– Megint azt állították, hogy az egyik részlegükből a másikba vitték, nem exportra – mondta tovább Morris. – A TH nem sokat tehetett. Ők hivatalosan nem foglalkozhatnak a felhasználással. De nyilvánvalóvá vált, hogy az InGen a világ egyik legnagyobb teljesítményű génebészeti laboratóriumát állítja fel egy obskurus közép-amerikai államban. Egy országban, ahol nincsenek előírások. Volt már ilyen a történelemben.

Volt már rá eset, hogy bizonyos amerikai biotechnológiai cégek más országokba helyezték át a működési területüket, hogy ne zavarják őket az előírások és a szabályok. Ezek közül a Biosyn veszettségi esete volt a legszemérmetlenebb.

1986-ban a cupertinói Genetic Biosyn Corporation biológiailag manipulált veszettségi vakcinával kísérletezett egy chilei farmon. Nem tájékoztatták sem a chilei kormányt, sem az érintett parasztokat. Egyszerűen kibocsátották a vakcinát.

Ez a vakcina élő veszettségi vírusból állt, amelyet génszabványos manipulációval non-virulenssé, nem fertőzővé tettek. De a virulenciát nem ellenőrizték le. A Biosyn így nem tudta, hogy a vakcina végülis okozhat-e veszettséget így is, vagy nem. S ami még ennél is rosszabb: a vírust módosították. Normális esetben az ember nem kaphat veszettséget, hacsak meg nem harapja egy állat. De a Biosyn úgy módosította a veszettségi vírust, hogy az

átjuthatott az alveolus pulmonárison, a tüdő-léghólyagocskán, magyarán egyszerű belégzéssel is fertőzést okozhatott. A Biosyn cég alkalmazottai a fertőző, élő veszettségi vírust menetrendszerű légi járáttal vitték Chilébe a kézipoggyászukban. Morris nemegyszer eljátszott a gondolattal, mi történik, ha útközben a kapszula eltörik vagy kinyílik. A gép minden utasa megfertőződött volna veszettséggel.

Felháborító, felelőtlen disznóság volt. Bűnös hanyagság. Ám a Biosyn ellen mégsem indult eljárás. A chilei gazdák, akik anélkül, hogy tudták volna, kockára tették az életüket, tudatlan parasztok voltak. A chilei kormányt lekötötte az országos

gazdasági válság, az amerikai hatóságoknak pedig nem volt semmiféle illetékessége. Lewis Dodgson, a biogenetikus, aki az egész kísérletért felelős volt, a mai napig a Biosynnél dolgozik. És a Biosyn ma semmivel sem megfontoltabb, mint azelőtt. Az amerikai biotechnológiai cégek pedig hanyatt-homlok rohannak olyan országokba, amelyek tájékozatlanok a génkutatások terén. Olyan országokba, ahol azt hiszik, a génsébeszet ugyanolyan, mint minden más új csúcstechnológiai fejlemény, s így örömmel fogadják, anélkül hogy tisztában volnának vele, micsoda veszélyeket hordoz.

– Szóval ezért kezdtünk nyomozni az InGen ügyében – mondta Morris. – Úgy három hete.

– És konkrétan mit találtak?

– Nem sokat – ismerte be Morris. – Amikor visszamegyek San Franciscóba, alighanem le kell zárunk a vizsgálatot. És azt hiszem, itt már végeztem is. – Kezdte összecsomagolni az aktatáskáját. – Apropos, *mit* jelent az, hogy „fiatalkori hipertér”?

– Ó, az csak egy nagyképű cím a jelentésemhez – felelte Grant. – Hipertér: ez multidimenzionális teret jelent. Mint a háromdimenziós kirakósdí. Ha vesszük egy állat minden viselkedésformáját – táplálkozását, mozgását, alvását, és így tovább –, megalkothatjuk az állat sokdimenziós térben elhelyezett képmását. Egyes paleontológusok úgy jellemzik az állat viselkedését, hogy az ökológiai hipertérben történik.

Ebben az esetben a „fiatalkori hipertér” nem más, mint a lehető legnagyobb megjelölése annak, hogy fiatal dinoszauruszokról van szó. Ennyi az egész.

A lakókocsi túlsó végében megszólalt a telefon. Ellie felvette.

– Nem tudom adni, éppen tárgyal. Visszahívhatja önt?

Morris bekattantotta aktatáskáját, és felállt.

– Köszönöm a segítségét és a sört – mondta.

– Szívesen.

Grant elindult Morrisszal a kocsi túlsó vége, az ajtó felé. – Kért magától Hammond bármiféle fizikai anyagot a lelőhelyről valaha is? Csontot, tojást vagy bármi ilyesmit? – kérdezte közben Morris.

- Nem – felelte Grant.
- Sattler doktornő említette, hogy bizonyos genetikai munkát is végeznek itt...
- Ez így nem pontos – mondta Grant. – Amikor olyan kövületeket találunk, amelyek töröttek vagy valamilyen más okból nem megfelelőek arra, hogy múzeumba kerüljenek, elküldjük a csontokat egy laboratóriumba, amely megőrli őket, és megpróbál proteineket kivonni belőlük a számunkra. Ezután a proteineket azonosítják, és az eredményt jelentik nekünk.
- Melyik laboratórium végzi ezt?
- kérdezte Morris.
- Az Orvosbiológiai Szolgálat Salt Lake Cityben.
- Miért éppen ők?
- Versenytárgyalás. Ők tették a legjobb ajánlatot.

– Nincs annak a laboratóriumnak valami köze az InGenhez?

– Én nem tudok róla – válaszolta Grant.

Odaértek a lakókocsi ajtajához. Grant kinyitotta, és érezte, ahogy szinte bezúdul odakintről a forróság. Morris megállt, hogy feltegye a napszemüvegét.

– Egy utolsó kérdés – szólalt meg Morris még egyszer. – Tételezzük fel, hogy az InGen a valóságban mégsem múzeumi anyagot készített elő. Vehették más hasznát is a magától kapott információknak?

Grant felnevetett.

– Hát hogyan. Tudnak hadrosaurusbébit etetni.

Morris vele nevetett.

– Hadrosaurusbébit. Nem is rossz! Azt magam is

megnézném. Mekkora volt egy olyan?

– Úgy ekkora – mutatta Grant, tizenöt-húsz centisre nyitva az ujjait. – Mint egy mókus.

– Mennyi idő alatt érte el a teljes nagyságát?

– Három év alatt – mondta Grant. – Pár hónap ide-oda.

Morris a kezét nyújtotta.

– Még egyszer köszönöm a segítségét.

– Óvatosan vezessen a visszaúton! – mondta Grant. Egy pillanatig utánanézett, ahogyan Morris a kocsijához indult, majd becsukta a lakókocsiajtót.

– Mit gondolsz? – kérdezte Ellie-től. A lány vállat vont.

– Naiv figura.

– Mit szólsz John Hammondhoz a főgonosz intrikus szerepében?

– nevetett Grant. – Szerintem

John Hammond nagyjából olyan sötét üzelmeket folytat, mint Walt Disney. Különben ki telefonált?

– Ja? – szólt Ellie. – Egy nő. Alice Levinnek hívják. A Columbia Egyetem Orvostudományi Központjában dolgozik. Ismered?

Grant a fejét rázta.

– Nem én.

– Valamiféle maradványok azonosításáról van szó. Nagyon kért, hogy azonnal hívd vissza, mihelyt tudod.

A CSONTVÁZ

Ellie Sattler kisimította elszabadult szőke fűrtjeit az arcából, majd a savfürdőkre összpontosította figyelmét. Hat sorakozott előtte, 5-től 30 százalékos koncentrációig. Rajta kellett tartani a szemét, az erősebb oldatok nehogy elmarják a mészkövet, és kikezdzék a csontokat. A dinoszauruszbébik csontjai pedig ugyancsak törékenyek voltak. Ellie csodálta, hogyan maradhattak fenn egyáltalán nyolcvanmillió évig.

Fél füllel hallotta Grant hangját.

– Miss Levin? Itt Alan Grant beszél. Miféle maradványok... Hogy micsoda? *Mi* van magánál?

– Nevetésben tört ki. – Ó, azt nagyon kétlem, Miss Levin... Nem, igazán nincs időm, sajnálom... Jó, hát akkor megnézem, de szinte előre is garantálom, hogy baziliszkuszyík lesz. De... persze, semmi akadálya. Rendben. Rögtön is küldheti. – Grant letette a kagylót, és a fejét ingatta. – Micsoda emberek vannak!

Ellie megkérdezte:

– Mi ez az egész?

– Valami gyíkot szeretne azonosítani – mondta Grant. – Faxon ideküldi a röntgenképét. – Átment a telefaxhoz, és várta, hogy meginduljon. – Mellesleg van egy új leletem a számodra. Nem is akármilyen.

– Tényleg?

Grant bólintott.

– Éppen azelőtt találtam, hogy az a srác jött. Déli domb, négyes horizont. Velociraptorkölyök.

Állkapocs, teljes fogazat, így az azonosítás tökéletesen biztos. A lelőhely is teljesen érintetlennek látszik. Még előfordulhat, hogy a teljes csontvázra is ráakadunk.

– Te, ez fantasztikus! – mondta Ellie. – Milyen korú?

– Fiatal – felelte Grant. – Két, legfeljebb négy hónapos.

– És biztos, hogy velociraptor?

– Holtbiztos – mondta Grant. – Talán végre fordul a szerencse.

Az elmúlt két év ásatásai során a csoport csak kacsacsőrű hadrosaurusokat talált, semmi mást. Már rég bebizonyosodott, hogy ezek a legelésző dinoszauruszok hatalmas, tízhúszezres csordákban vándoroltak a krétakori

síkságokon, mint később majd a bivalyok.

De ahogy nőtt a bizonyosság, egyre élesebben vetődött fel a kérdés: hol voltak a ragadozók?

Természetesen számítottak rá, hogy ritkák lehetnek. Az afrikai és indiai vadrezervátumokban végzett vizsgálatok, amelyek a ragadozók és prédáik népességarányaira vonatkoznak, azt mutatják, hogy nagyjából egy ragadozó esik minden négyszáz növényevőre. Ez azt jelenti, hogy egy tízezer kacsacsőrűből álló csorda mindössze huszonöt tyrannosaurus „ellátására” volt elegendő. Elégge valószínűtlen volt tehát, hogy nagy ragadozó maradványaira akadjanak.

De hol vannak a kis ragadozók? Snakewaterben több tucat fészekrakó hely volt. Egyes

területeket a szó szoros értelmében elborított a dinoszaurusztojások héja, és sok kis dinoszaurusz tojásokat evett. Tömegével kellett itt olyan állatoknak élniük, mint a *dromaeosaurus*, az *oviraptor*, a *velociraptor* és a *coelurus*, csupa ragadozó, egytől három méter magasságig.

Ám eddig egyet sem találtak.

Talán ez a *velociraptor*-csontváz azt jelenti, hogy megjött a szerencsénk. És kölyök! Ellie tudta: Grant egyik nagy álma, hogy tanulmányozhassa, miként nevelték kicsinyeiket a húsevő dinoszauruszok. A növényevőket már vizsgálta ebből a szempontból. Ez pedig akár az első lépés is lehet az álom megvalósítása felé. – Képzelem,

milyen izgalomba jöttél! – mondta Ellie.

Grant nem válaszolt.

– Mondom, biztos izgalomba jöttél – ismételte Ellie.

– Te jószágos Úristen! – mondta halkan Grant. A röntgenképre meredt.

Grant vállán át Ellie is megnézte a röntgenfelvételt. Lassan fújta ki a levegőt.

– Csak nem hiszed, hogy ez egy *amassicus*?

– De igen – felelte Grant. – Vagy *triassicus*. Annyira könnyű a csontváz.

– De nem gyík.

– Nem – mondta Grant. – Nem gyík. Ezt a földet kétszázmillió éve nem taposta három lábujjú gyík.

Ellie először arra gondolt, hogy valami rendkívül ügyes trükk, valami álszenzáció az, ami előttük fekszik. Szakszerű, jól megoldott csalás, de mégiscsak az. Minden biológus tudja, hogy a csalás lehetősége bármikor fennáll. A leghíresebbre, a piltdowni ember körüli csalásra csak negyven évvel később jöttek rá, és az elkövető a mai napig sem ismert. Nem is olyan régen pedig a nagynevű csillagász, Fred Hoyle azt állította, hogy a British Museumban kiállított, ásatásból származó szárnyas dinoszaurusz, az *Archaeopteryx* hamisítvány. (Igaz, azóta kiderült, hogy valódi.)

A sikeres csalás lényege abban áll, hogy azt tárja a tudósok szeme elé, amit látni szeretnének, vagy amit várnak.

Ellie számára pedig a gyík röntgenképe szinte hihetetlenül tökéletesnek látszott. Túl szépnek. A háromujjú láb egyensúlya jó, mivel a középső karom a legkisebb. A negyedik és ötödik lábujj csontos csökevénye fent volt, közel a metatarsális ízülethez. A tibia erős és jóval hosszabb, mint a femur. A csípőnél az acetabulum hiánytalan. A farkon negyvenöt csigolya látszott. Fialat *procompsognathus* röntgenképe volt.

– Lehet hamisítvány ez a röntgenkép?

– Nem tudom – felelte Grant. – De röntgenképet hamisítani szinte lehetetlen. A *procompsognathus* pedig alig ismert állat. Még olyanok sem hallottak róla, akik különben

egészen jól ismerik a dinoszauruszokat.

Ellie a csatolt feljegyzést olvasta.

– A példányt a Cabo Blanco-i tengerparton szerezték július 16-án... Eszerint az állatot éppen ette egy bőgőmajom. Mindössze ennyit sikerült megmenteni belőle. Ja... és azt mondja, a gyík megtámadott egy kislányt.

– No, ezt kétlem – mondta Grant. – Bár ki tudja? A procompsognathus olyan kicsi és könnyű volt, hogy feltételeztük, csak döglött állatokat evett. A nagysága pedig megállapítható.

– Gyorsan megmérte. – Körülbelül húsz centi a csípőig, ami azt jelenti, hogy az egész állat úgy harminccentis lehetett. Körülbelül, mint egy csirke. Még egy gyerek is elég félelmetesnek

tűnhetett a szemében. Talán egy csecsemőt megharaphatott, de gyereket nem.

Ellie összeráncolt homlokkal nézte a röntgenfelvételt.

– Te el tudod hinni, hogy valóságos leletről van szó? Élő állatról? Mint a coelacanthus?

– Lehet – mondta Grant. – A coelacanthus egy két méter hosszú halfaj volt, amelyről úgy tudták, hatvanötmillió éve kihalt, míg 1938-ban ki nem fogtak egy élő példányt az óceánból. De más példák is vannak. Az ausztráliai hegyi törpe opossumot csak fossziliákból ismerték, míg elő nem került egy élő példány Melbourne-ben egy szeméttartályból. Egy zoológus pedig leírt egy tízezer éves, kiásott gyümölcspatkányt Új-

Guineából, mire nemsokára kapott egy élő példányt postán.

– De tényleg valódi lehet? –
makacskodott a botanikusnő. –
És a kora?

Grant bólintott.

– A kor az tényleg probléma.

A legtöbb újrafelfedezett állat viszonylag új keletűként szerepelt a fosszilis őslények listáján, tízhúszezer évesek lehettek. Akadt köztük egy-két millió éves is, a coelacanthus esetében hatvanötmillió éves. De az a példány, amelyet ők vizsgáltak, még ennél is sokkal régebbi állatfajhoz tartozott. A dinoszauruszok hatvanötmillió éve, a krétakorban már ki is haltak. Virágkorukat, mint a bolygó uralkodó állatfajtája a jurakorban élték, 190 millió évvel ezelőtt. Először pedig a

triászkorban jelentek meg, nagyjából 220 millió éve.

A procompsognathus a triászkor elején élt, amikor bolygónk egész arculata más volt, mint a mai. A mostani földrészek még egyetlen összefüggő szárazföldtömeget alkottak – Pangeának nevezik –, amely az Északitól a Déli-sarkig húzódott. A hatalmas kontinenst erdők és páfrányosok borították, és néhány nagy sivatag. Az Atlanti-óceán keskeny tó volt a majdani Afrika és Florida között. Sűrűbb volt a levegő. A föld melegebb. Működő vulkánok százai voltak mindenütt. Ez volt az a környezet, amelyben a procompsognathus élt.

– Nos – mondta Ellie –, azt tudjuk, hogy vannak a régmúltból itt maradt, túlélő állatok. A

krokodilok lényegében ma is élő triászkori állatok. Triászkoriak a cápák is. Tehát történt már ilyesmi.

Grant bólintott.

– A helyzet az – mondta –, hogy nincs rá más magyarázat. Vagy hamisítvány – amit kétlek –, ha pedig nem az, akkor újrafelfedezés. Mi más lehetne?

Megszólalt a telefon.

– Ez megint Alice Levin lesz – mondta Grant. – Lássuk, elküldi-e nekünk magát a példányt is. – Felvette a kagylót, és meglepetten pillantott Ellie-re. – Igen, várok. Kapcsolja csak Mr. Hammondot. Természetesen várok.

– Hammond? Mit akarhat? – kérdezte Ellie.

Grant csak a fejét rázta, majd beleszólt a telefonba:

– Igen, Mr. Hammond. Én is örülök, hogy hallom a hangját... Igen... – Ellie-re nézett. – Tényleg? Hogy ön? Ez igaz?

Rászorította kezét a membránra, úgy mondta:

– Ezt a különcöt! Mint mindig! Ezt neked is hallanod kell!

Grant lenyomta a kihangosító billentyűt, és Ellie reszelős öregemberhangot hallott, amint gyorsan beszél:

– ...de újabban az agyamra megy valami környezetvédelmi fickó. Megőrült. Mindenféle esztelen kérdésekkel zaklat mindenkit, csak úgy. Tisztára önállósította magát, lassan már az egész országot bejárja, mindenfelé beszél összevissza. Gondolom, magánál senki sem járt ott kint?

– Az az igazság – felelte Grant
–, hogy már volt nálam valaki.

Hammond felhorkant.

– Ettől féltem. Egy okoskodó
kölyök, valami Morris, nem?

– Igen, Morrisnak hívják.

– Minden tanácsadónkat
felkeresi – mondta Hammond. –
A múltkor Ian Malcolmnál járt –
ismeri a matematikusunkat
Texasból? Akkor hallottam róla
először. Komoly gond megfogni
az ilyesmit. Jellemző arra, ahogy
ez a kormány dolgozik. Semmi
panasz, semmi vád, egyszerűen
csak zaklatni kezdi az embert egy
minden felügyelet nélkül dolgozó
kölyök, aki csak vesztegeti az
adófizetők pénzét. Zavarta
magát? Feltartotta a
munkájában?

– Nem, nem zavart.

– Hát az elég baj, bármilyen furán hangzik – mondta Hammond. – Ugyanis törvényes úton próbálnám leállítani, ha zavarta volna. Mindenesetre már telefonáltattam az ügyvédeinkkel a Környezetvédelmi Hivatalhoz, hogy megtudjuk, mi a fene a bajuk. A hivatal vezetője erre azt állítja, ő semmiféle vizsgálatról nem tud! Most ezt rakja össze! Az az istenverte bürokrácia, az az oka mindennek. A fene egye meg, félek, az a kölyök le akar menni Costa Ricába, hogy ott szaglásszon. Hogy eljusson a szigetünkre. Tudja, hogy van egy szigetünk odalenn?

– Nem én – mondta Grant, s közben Ellie-re nézett. – Nem is hallottam róla.

– Pedig van. Megvettük, és ott kezdtünk dolgozni, négy éve? Öt

éve? Már elfelejtettem. Isla Nublar a neve... nagy sziget, százötven kilométerre lehet a parttól. Biológiai rezervátum lesz belőle. Csodás hely! Trópusi őserdő. Látnia kéne, dr. Grant!

– Érdekesnek hangzik – felelte Grant –, de hát tulajdonképpen...

– Tudja, már majdnem kész – mondta Hammond. – Küldtem is róla egy kis anyagot magának. Megkapta?

– Nem, de itt elég távol vagyunk a...

– Lehet, hogy éppen ma kapja meg. Nézze meg jól! A sziget egyszerűen csodás. Már harminc hónapja építkezünk ott. Elképzelheti. Hatalmas park! Jövő szeptemberben nyitjuk. Tényleg el kellene mennie, hogy megnézzze!

– Ragyogóan hangzik, de hát...

– Az az igazság – mondta Hammond –, hogy erőszakos leszek magával. El kell mennie, dr. Grant! Meg fogja látni, hogy a saját szakterületéről van szó. Izgalmasnak fogja találni, ebben biztos vagyok.

– De hát a kellős közepén vagyok egy...

– Figyeljen csak! Mondok valamit – szolt Hammond, mintha éppen most ötlött volna az eszébe a gondolat. – Éppen most, a hét végére levitetek egypár embert azok közül, akik tanácsadóként dolgoztak nekünk. Jöjjön le maga is egypár napra, és nézzon körül. A mi költségünkre. Ez természetes. Remek lenne, ha megtudnánk a véleményét.

– Sajnos, ez teljesen lehetetlen...

– De hiszen csak egy hétvégéről volna szó – mondta Hammond az öregek idegesítő, víg erőszakosságával a hangjában. – Csak ennyit kérek, dr. Grant. Eszemben sincs, hogy feltartsam a munkájában, higgye el. Ha valaki, én tudom, milyen fontos dolga van. A munkát sosem szabad félbeszakítani! De leugorhatna ide ezen a hétvégén, és hétfőre már vissza is érne, hogy folytassa.

– Nem, nem mehetek – mondta Grant. – Éppen most találtam egy új csontvázat, és...

– Igen? Remek, de szerintem mégis le kell jönnie – mondta Hammond, mint aki oda sem figyel igazán.

– Ezenkívül ugyancsak most kaptunk kézhez egy igen rejtélyes és egészen rendkívüli

leletet, amely élő
procompsognathidának látszik.

– Hogy mit? – Hammond
beszéde hirtelen lelassult. – Nem
jól értettem. Élő
procompsognathidát mondott
volna?

– Úgy van – mondta Grant. –
Biológiai példány, egy Közép-
Amerikában gyűjtött állat
részleges töredéke. Élő állaté.

– Ne mondja! Élő állaté? Ez
aztán különös!

– Így igaz. Mi is annak tartjuk.
Szóval amint látja, ez nem éppen
a legalkalmasabb időpont arra,
hogy itt hagyjam a...

– Közép-Amerikát mondott?

– Igen.

– Hol Közép-Amerikában?
Közelebbről is tudja?

– Valami Cabo Blanco nevű tengerpart. Nem tudom pontosan, hogy az hol...

– Értem. – Hammond a torkát köszörülte. – És mikor vette kézhez ezt a... hm... példányt?

– Éppen ma.

– Ma. Értem. Szóval ma. Értem. Igen. – Hammond megint a torkát köszörülte.

Grant Ellie-re nézett. Némán mozgó szája szavakat formált: *Mi folyik itt?*

Ellie csak a fejét rázta. *Idegeseknek hangzik.*

Nézd meg, itt van-e még Morris!
– mozgott Grant szája.

Ellie az ablakhoz ment, és kinézett, de Morris autója már eltűnt. Visszafordult.

A hangszóróban Hammond köhécsejt.

– Izé, Grant doktor! Beszélt már erről valakinek?

– Nem.

– Helyes. Nagyon helyes. Igen. Szóval nézze, Grant doktor, az az igazság, hogy van egy kis probléma ezzel a szigettel kapcsolatban. A

Környezetvédelmi Hivatal szimatolgatása a lehető legrosszabb pillanatban jött.

– Ezt hogy érti? – kérdezte Grant.

– Hát különböző problémáink voltak... meg késéseink... Legyen elég annyi, hogy némileg szorult helyzetbe kerültem itt, és szeretném, ha a kedvemért megtekintené ezt a szigetet. Mondjon véleményt! Megfizetem a szokásos hétvégi tanácsadói díjat. A legmagasabbat. Az hatvanezer három napra. És ha

Sattler doktornő is nélkülözhető az ásatáson, ő is megkapná ugyanezt. Botanikusra is szükségünk van. Mit szól?

Ellie Grantot nézte, amint válaszol.

– Nézze, Mr. Hammond, nem tagadom, hogy ennyi pénzből két nyáron át finanszírozhatnánk a következő expedícióinkat.

– Remek, remek! – mondta Hammond nyájasan. Most kissé szórakozottan szólt a hangja, mintha másutt járnának a gondolatai. – Azt szeretném, hogy minél simábban menjen minden... Ide figyeljen, magukért jövünk a cég sugárhajtású gépével. Choteau-ban fogjuk felvenni magukat, tudja, azon a magánreptéren. Ismeri, ugye? Mindössze két órányi autóútra van onnan, ahol maguk

táboroznak. Legyenek ott holnap délután ötkor! Várni fogom magukat. Onnan aztán egyenesen lerepülünk. Oda tudnak érni addigra Sattler doktornővel?

– Azt hiszem, igen.

– Helyes. Kevés holmit csomagoljanak. Útlevél sem kell. Előre is örülök, hogy találkozni fogunk. A holnapi viszontlátásra!

– Ezzel Hammond letette a telefont.

COWAN, SWAIN ÉS ROSS

A San Francisco-i Cowan, Swain és Ross ügyvédi irodát elöntötte a déli napfény, olyan vidámságot kölcsönözve a szobának, amely szöges ellentétben állt azzal, ahogy Donald Gennaro érezte magát. Telefonált s közben főnökét, Daniel Rosst nézte, aki sötét, csíkos öltönyében olyan hűvös volt, mint egy temetkezési vállalkozó.

– Értem, John – mondta Hammond. – És Grant beleegyezett, hogy eljöjjön. Kitűnő, kitűnő... igen, részemről rendben. Gratulálok, John. – Letette a kagylót, és Rosshoz fordult.

– Nem bízhatunk Hammondban többé. Túl nagy rajta a nyomás. Vizsgálatot folytat ellene a Környezetvédelmi Hivatal, a Costa Rica-i üdülőtelepnek csúszik a határideje, a befektetők meg kezdenek nyugtalankodni. Túl sok a kósza hír, hogy miféle bajok vannak odalenn. Túl sok munkás halt meg. És akkor mindennek a tetejében jön ez az ügy, hogy a szárazföldön találtak egy ilyen élő procompso-micsodát...

– Miért, az mit jelent? – kérdezte Ross.

– Lehet, hogy semmit – válaszolta Gennaro. – De az egyik legfőbb befektetőnk a Hamachi. A múlt héten pedig éppen a Hamachi San José-i képviselőjétől kaptam egy értesítést. Eszerint valami újfajta

gyík gyerekeket harapdál a tengerparton.

Ross pislogott.

– Újfajta gyík?

– Igen – mondta Gennaro. – Ez már nem játék. Nem hülyéskedhetünk vele. Azonnal körül kell néznünk azon a szigeten.

Megkértem Hammondot, hogy a következő három hét mindegyikén legyen egy-egy független, helyszíni ellenőrzés.

– No és mit mond Hammond?

– Állítja, hogy semmi baj azon a szigeten. Hogy annyi a biztonsági és elővigyázatossági intézkedés.

– De te nem hiszel neki – mondta Ross.

– Nem – felelte Gennaro. – Nem hiszek.

Donald Gennaro a befektetési bankok világából érkezett a

Cowan, Swain és Rosshoz. Az ügyvédi iroda csúcstechnológiában utazó ügyfeleinek gyakran volt szüksége tőkére, és Gennaro segített felhajtani a pénzt. Mindjárt az egyik legelső megbízatása, még valamikor 1982-ben, az volt, hogy szegődjön a már akkor közel hetvenéves John Hammond mellé, míg sikerül elegendő pénzt összeszedni az InGen Társaság alapításához. A végén majdnem egymilliárd dollárt hoztak össze. Gennaro úgy emlékezett vissza az egészre, mint valami szédületes vágtára.

– Hammond álmodozó – mondta Gennaro.

– Még hozzá potenciálisan veszélyes álmodozó – tette hozzá Ross. – Nem lett volna

szabad ebbe a dologba belekeverednünk. Mi az anyagi pozíciónk ott?

– Cégünk tulajdonrészesevé öt százalék – felelte Gennaro.

– Általános vagy korlátolt felelősséggel?

– Általánossal.

Ross a fejét ingatta.

– Nem lett volna szabad.

– Akkoriban úgy látszott, okosan járunk el – mondta Gennaro. – A fenébe is, már nyolc éve! A résztulajdont honorárium fejében fogadtuk el. S ha még emlékszel, Hammond terve nagyon spekulatívnak tűnt. Borotvaélen táncolt az egész. Senki sem hitte komolyan, hogy meg tudja csinálni.

– De ezek szerint megcsinálta – mondta Ross. – Azzal mindenesetre egyetérték, hogy

nagyon is ideje utánanézni. Mi a helyzet a helyszíni szakértőiddel?

– Olyan szakemberekkel kezdem, akiket Hammond még a terv kezdeti szakaszában alkalmazott tanácsadóként. – Gennaro listát dobott Ross asztalára. – Az első csoport egy paleontológusból, egy paleobotanikusból és egy matematikusból fog állni. Ezen a hétvégén utaznak. Velük megyek én is.

– Meg fogják mondani neked az igazat?

– Azt hiszem, igen. Semelyiküknek sem volt különösebb köze a szigethez, egyikük pedig – Ian Malcolm a matematikus – nyíltan szembehelyezkedett az egész tervvel. Állította, hogy nem sikerülhet, hogy képtelenség.

– És ki van még?

– Egy technikai ember. Számítógépes rendszerelemző. Felülvizsgálja a park komputereit, és helyreigazít egy-két kisebb hibát. Ő már péntek reggelre ott lesz.

– Helyes – szólt Ross. – Te szervezed?

– Hammond maga akarta lebonyolítani a telefonokat. Azt hiszem, megpróbál úgy tenni, mintha nem volna semmi baj, csak afféle társasági meghívásról volna szó. Fel akar vágni a szigetével.

– Hát jó – mondta Ross. – De gondoskodj róla, hogy meg is történjék, aminek történnie kell! Légy ura a helyzetednek! Egy hetet adok rá, hogy ez a Costa Rica-i probléma megoldódjék! –

Ross felállt, és kivonult a szobából.

Gennaro tárcsázott. Előbb csak a rádiótelefon sziszegő zúgását hallotta, majd egy hangot.

– Itt Grant.

– Halló, Grant doktor, itt Donald Gennaro! Az InGen általános jogi tanácsadója vagyok. Jó néhány éve már, hogy nem voltunk kapcsolatban. Nem tudom, egyáltalán emlékszik-e...

– Emlékszem – szólt Grant.

– Nos – mondta Gennaro –, éppen most beszéltem telefonon John Hammonddal. Nagy öröömre azt hallottam tőle, hogy maga is eljön a Costa Rica-i szigetünkre...

– Úgy van – szakította félbe Grant. – Állítólag már holnap indulunk.

– Nos, csak annyi az egész, hogy szeretném megköszönni, amiért ilyen gyorsan elvállalta. Felkértük Ian Malcolmot is, aki szintén az első tanácsadóink közé tartozott, akárcsak ön, hogy jöjjön ő is. Ismeri? A Texasi Egyetem tanszékén van Austinban.

– John Hammond említette, hogy ott lesz – mondta Grant.

– Akkor jó – mondta Gennaro. – Egyébként magam is ott leszek. Apropos, ez a bizonyos példány, amelyet találtak, ez a pro...procom... vagy micsoda?

– Procompsognathus – mondta Grant.

– Az, az. Magánál van ez a példány, dr. Grant? Mármint a valóságos példány maga?

– Nincs – mondta Grant. – Csak egy röntgenképet láttam. Maga

az állat New Yorkban van. A Columbia Egyetemről hívott fel miatta egy nő.

– Lenne olyan szíves, és elmondaná a részleteket is? – kérdezte Gennaro. – Így esetleg megszerezhetném azt a példányt John Hammond számára, aki egészen lázba jött a hallatára. Nyilván szeretné látni a saját szemével is. Talán el tudom intézni, hogy leküldjék a szigetre, amíg önök ott tartózkodnak.

Grant elmondta, amit tudott.

– Nos, ez kitűnő, dr. Grant – mondta Gennaro. Üdvözetem Sattler doktornőnek. Örülök, hogy holnap látni fogom őt is, önt is. – Ezzel Gennaro letette a kagylót.

TERVEK

– Most jött – szólt másnap Ellie, és egy vastag barna borítékkal a kezében a lakókocsi végébe ment. – Az egyik srác hozta a városból. Hammond a feladó.

Grantnak feltűnt a kék-fehér InGen-embléma, ahogy felszakította a borítékot. Kísérőlevél nem volt benne. Amikor kihúzta, kiderült, hogy csupa tervrajz. Kicsinyítve voltak, vastag könyvecskévé összefűzve. A borítón ez állt:

AZ ISLA NUBLAR
ÜDÜLŐTELEP
VENDÉGLÉTESÍTMÉNYEI
(TELJES DOKUMENTÁCIÓ:
SZAFARIKASTÉLY)

– Ez meg mi az ördög? – kérdezte.

Amint felcsapta a könyvet, kihullott belőle egy papírlap.

Kedves Alan és Ellie!

*Amint látják, a mutatós propagandaanyagok terén még nem állunk valami fényesen. De valami képet ez is ad az Isla Nublar-i munkálatok céljáról. Szerintem, nagyon izgalmas! Alig várom, hogy magukkal is megbeszélhessem. Remélem, velünk tudnak jönni.
Üdvözlettel
John*

– Nem értem – mondta Grant. Végigpörgette a lapokat. – Ezek építési tervrajzok. – A legfelső oldalra lapozott vissza.

LÁTOGATÓ-
KÖZPONT
KASTÉLY

MEGBÍZÓ

ÉPÍTÉSZEK

ISLA NUBLAR
ÜDÜLŐKÖZPONT

InGen Inc., Palo
Alto, Calif.

Dunning, Murphy
és Tsai, New
York. Tervezési
társtulajdonos:

Richard Murphy.

Főtervező:

Theodore Chen.

Adminisztratív

társtervező:

Sheldon James

MŰSZAKI

MUNKÁLATOK: Harlow, Whitney
Fields, Boston
(szerkezeti);

A. T. Misikawa,
Osaka

(mechanikai)

LÁTVÁNY-
TERVEZÉS: Shepperton
Rogers, London;
A. Ashikiga, H.
Ieyasu, Kanazawa

ELEKTROMOS N. V. Kobayashi,
MUNKÁLATOK: Tokió.
Főtanácsadó: A.
R. Makasawa

COMPUTER Integrated
C/C Computer
Systems, Inc.
Cambridge, Mass.
Projektfőfelügyelő:
Dennis Nedry.

Grant magukat a terveket kezdte
nézegetni. Bélyegző volt rajtuk:
IPARI TITKOK, MÁSOLÁS
TILOS, meg BIZALMAS,
MUNKAPÉLDÁNY, NEM

TERJESZTHETŐ. Az oldalak be voltak számozva, és mindegyiken ez állt legfelül: „Ezek a tervrajzok az InGen bizalmas, belső célra készült jogvédett alkotásai. Ha ön nem írta alá a 112/4A sz. dokumentumot, akkor bűnvádilag felelősségre vonható.”

– Kissé paranoidnak látszik – mondta Grant.

– Lehet, hogy megvan rá az oka – így Ellie.

LÁTOGATÓTERÜLET – ez volt az északi szekció megjelölése, ezen belül pedig az épületek ilyen elnevezéseket viseltek: „Látogatók érkezése”, „Látogatóközpont/Adminisztráció”, „Energia (Sólepárlás) Tartalék”, „Hammond Réz.” és „Szafarikastély”. Grant jól látta egy úszómedence körvonalait, a tenispályák négyszögeit és a

növényeket és sövényeket jelölő kerek rajzjeleket.

– Üdülőtelepnek látszik, az biztos – szólta Ellie.

Ezután következtek magának a Szafarikastélynak részletes rajzai. Az oldalnézet vázlatokon látványosnak látszott: hosszú, alacsony épület, egy sor piramisszerű formával a tetején. De a látogatóterületen belüli többi épületen nem volt semmi különös.

A sziget többi része még rejtélyesebb volt. Amennyire Grant látta, nagy részét szabad terület töltötte ki. Utak és alagutak hálózata borította, meg egy-egy külső épület itt-ott, aztán egy hosszú, keskeny, mesterségesnek tűnő tó, betongátakkal. De a sziget legnagyobb része nagy,

hajlatokat formáló területekre oszlott, amelyeken szinte semmi építmény nem volt. Mindegyik ilyen területet kódok jelöltek.

/P/PROC/V/2A, /D/TRIC/L/5 (4A + 1), /LN/OTHN/C/4 (3A + 1), és /VV/HADR/X/11 (6A + 3 + 3DB).

– Van megfejtés a kódhoz? – kérdezte Ellie.

Grant gyorsan átforgatta a lapokat, de semmit sem talált.

– Tán kivették – mondta a lány.

– Mondom – ismételte Grant. – Kész paranoia. – A nagy, hajlott területrészekre nézett, amelyeket elválasztott egymástól az úthálózat. Hat ilyen részterület volt az egész szigeten. És mindet betonból készült vizesárok határolta el az úttól. Az árkokon kívül kerítés volt, mentén kis fényjelzés. Ezen eltűnődtek egy darabig, míg rá nem jöttek, hogy

mit jelent: a kerítésekben áram van.

– Hát ez furcsa – szólalt meg Ellie. – Elektromos kerítések egy üdülőtelepen?

– Még hozzá kilométerszám – tette hozzá Grant. – Elektromos kerítések és vizesárkok. Többnyire pedig mellettük fut az út is.

– Mint valami állatkert – mondta Ellie.

Újra elővették a topográfiai térképet, és alaposabban szemügyre vették a körvonalakat. Az utakat különösen helyezték el. A főútvonal északról délre tartott, pontosan keresztül a sziget központi dombjain, s volt egy olyan útszakasz, amelyet mintha a szó szoros értelmében belevájtak volna egy szikla oldalába, egy folyó fölött. Egyre

inkább kezdett úgy látszani, mintha szántszándékkal nagy, zárt területeket hoztak volna létre, amelyeket vizesárkok és elektromos kerítések választanak el az úttól. És az utak a talajszint fölé voltak emelve, hogy át lehessen látni a kerítés fölé...

– Hát tudod – mondta Ellie –, ezek a méretek helyenként döbbenetesek! Nézd meg ezt! Ez a betonárok legalább tíz méter széles. Mint egy katonai erődítmény!

– Akárcsak ezek az építmények – mondta Grant, aki közben felfedezte, hogy minden területrészen akad egy-két építmény, általában félreeső sarkokban. Ezek az építmények mind betonból készültek, vastag falakkal. Az oldalnézeti domborrajzokon úgy néztek ki,

mint valamiféle betonbunkerek, kis ablakokkal. Mint a régi háborús filmek náci géppuskafészeki.

Ebben a pillanatban tompa robaj hallatszott. Grant félretette a papírokat, és így szólt:

– Vissza a munkához!

– *Tűz!*

Egy kicsit reszketett még a kép, aztán a számítógép képernyőjén tisztán megjelentek a sárga körvonalak. A bontás ezúttal hibátlanul sikerült, és Alan Grant előtt ott volt a csontváz gyönyörűen meghatározott képe, hosszú nyaka hátrahajolva. Semmi kétség: kis velociraptor volt, és tökéletesnek látszott...

A monitorról eltűnt a kép.

– Utálok a komputereket! –
mondta Grant. Hunyorgott a
napfénytől. – Most mi történt?

– Elveszett a bemenő integrátor
– mondta az egyik fiú. – Egy
pillanat! – Lehajolt, és
vizsgálgatni kezdte az elemmel
működő, hordozható számítógép
hátljába befutó dróttömkeleget.
A gépet a négyes számú domb
tetején egy sörösládára állították,
nem messze attól a szerkezettől,
amelyet Döngetőnek neveztek el.

Grant lehuppant a domboldalra,
és az órájára nézett. Aztán Ellie-
hez szólt:

– Akkor ezt az ősrégi
módszerrel fogjuk megcsinálni.

Az egyik srác hallotta.

– Ugyan, Alan!

– Nézzétek! – mondta Grant. –
Nem késhetem le a repülőgépet.
És mielőtt elmegyek,

gondoskodni akarok a lelet biztonságáról.

Ha az ember egyszer hozzákezd egy őslelet feltárásához, jobb, ha be is fejezi, mert különben kockáztatja, hogy elvész. A látogatók mindig azt hitték, hogy ez a kietlen táj soha sem változik semmit, de a valóságban szüntelenül folyt az erózió, méghozzá szó szerint az ember szeme előtt. Egész nap hallani lehetett a morzsolódó domboldalról leguruló kavicsok zaját. Aztán mindig fennállt egy váratlan zivatar lehetősége is. Egy ilyen finom ősleletet még egy kisebb zápor is elmoshat. Grant részben feltárt csontváza tehát veszélyben volt. Gondoskodni kellett a védelméről, míg vissza nem tér.

A leletvédelem rendszeresen annyit jelent, hogy ponyvával fedik le a területet, a körzetet pedig körülárkolják, hogy a víz irányított módon folyjék le. A kérdés csak az volt, mekkora árkot igényel a velociraptor csontváza. Ennek meghatározására a számítógépes hangtomográfiát alkalmazták (rövidítése az angol szavak alapján CAST). Ez az új eljárás abban állt, hogy a Döngető puha ólomlövedéket lő bele a talajba, ezzel rezgéshullámokat kelt, amelyeket a számítógép leolvas, és ennek alapján egyfajta röntgenképet állít össze a domboldalról. Egész nyáron ezt az eljárást alkalmazták, változó sikerrel.

A Döngető most úgy hét méterre lehetett tőlük. Nagy, kerek ezüstdoboz, esernyővel

a tetején. Leginkább egy mozgó fagylaltárus tolókocsijára emlékeztetett, amelyet a legképtelenebb helyen állítottak le, aztán ott felejtettek. Két ifjú legény kezelte. Éppen a következő puha ólomlövedéket töltötték bele.

A CAST-programnak eddig csak annyi hasznát vették, hogy meghatározták vele a leletek kiterjedését, hogy így hatékonyabban ássanak. A srácok viszont állították, hogy egy-két éven belül olyan pontos képet tudnak majd létrehozni a képernyőn ezzel az eljárással, hogy maga az ásás fölöslegessé válik. Tökéletes, háromdimenziós kép nyerhető a csontokról, s ez forradalmasítani fogja a régészetet. Eljön az ásatás nélküli felfedezések kora.

Ez azonban még a jövő zenéje volt. A berendezés ugyanis, amely tökéletesen működött a laboratóriumban, a terepen gyalázatosan érzékenynek és megbízhatatlannak bizonyult.

– Meddig várjak még? – kérdezte Grant.

– Már megvan, Alan. Nem volt komoly.

Grant visszament, s a monitorra nézett. Megint előtte volt az élénksárga vonalakkal kirajzolódó csontváz. Valóban fiatal példány volt. A velociraptor legfőbb jellegzetessége – az egy lábujjú karom, amely a felnőtt állatnál hajlott, tizennyolc centis, éles fegyverré fejlődött, s alkalmas volt arra, hogy felhasítsa vele az áldozat testét – ennél a kicsinél nem volt nagyobb egy rózsatövisnél. Látszani is alig

látszott a képernyőn. A velociraptor egyébként is könnyű felépítésű dinoszaurusz volt, csontjai finomak, mint a madaré. Feltehetőleg az intelligenciája is hasonló lehetett.

Itt – úgy látszott – a csontváz tökéletes rendben van, csak a fej és a nyak hajlik hátra, a hátsótest felé. Ez a nyakhajlat annyira gyakori volt a fossziliáknál, hogy egyes tudósok elméletet alkottak a magyarázatára. Azt pedzették, hogy a dinoszauruszok azért haltak ki, mert megmérgezték őket a növényekben kialakuló alkaloidák. A kitekert nyak eszerint a haláltusáját vívó dinoszaurusz végső agóniájának jele. Grant volt, aki egyszer s mindenkorra megcáfolta ezt az elméletet, amikor bebizonyította, hogy igen sok madár- és gyíkfaj

egy olyan nyaki ligamentum-összehúzódáson megy keresztül a halála után, amelynek következtében a nyak jellegzetes módon hátrahajlik. Ennek semmi köze a halál okához; abból következik, hogy a tetem kiszárad a napon.

Grant látta, hogy ez a csontváz oldalirányban is elcsavarodott, úgy, hogy a bal láb és lábfej a gerinc fölé emelkedik.

– Valahogy torznak látszik – mondta a srác. – De nem hinném, hogy a számítógép az oka.

– Nem is – mondta Grant. – Csak az idő. Az a sok-sok idő.

Grant tisztában volt vele, hogy az emberek nem tudják felfogni a földtörténeti időt. Az emberi élet egészen más időskálán folyik. Az alma percek alatt megbarnul. Az

ezüstnek néhány nap elég a megfeketedéshez. Egy rakás komposzt egyetlen évszak során lebomlik. A gyermek egy évtized alatt felnő. Ezek az emberi élmények aligha készíthetnek fel bárkit is, hogy felfogja, mit jelent nyolcvanmillió év. Ennyi telt el azóta, hogy ez a kis állat elpusztult.

Előadóként az egyetemen Grant más hasonlatokkal igyekezett érzékeltetni a dolgot. Próbáljuk meg képzeletben az átlagos emberi életet – hatvan évet – egyetlen napba sűríteni. Ez esetben a nyolcvanmillió év még mindig 3542 évet jelentene, ami több, mint a piramisok életkora. Szóval a velociraptor nagyon-nagyon régen elpusztult már.

– Nem tűnik valami félelmetesnek – mondta az egyik srác.

– Nem is volt az – felelte Grant.
– Ez a bébi alighanem dögevő volt. Azokból a hullákból táplálkozott, amelyekkel a felnőttek végeztek, s amelyek ott száradtak a napon, miután a nagyok kielégítették az étvágyukat. A húsevők akár a saját súlyuk 25 százalékát is el tudták fogyasztani egyetlen étkezés alkalmával, után pedig elálmosodtak. A kicsik csicseregve átmásztak az alvó nagyok testén, és apró harapásokkal tépkedték a dögöket. Aranyos kis cicák lehettek!

Egy kifejlett, felnőtt velociraptor azonban valami egészen más volt. Valószínűleg a legfalánkabb

dinoszaurusz, amely valaha csak élt. Bár a termete viszonylag kicsi volt – nagyjából mint egy párducé –, a velociraptor gyors volt, intelligens és könyörtelen. Egyformán jól támadott éles fogaival, erős, karmos mellső lábával és leggyilkosabb fegyverével: a hátsó lábán lévő egyetlen, hatalmas karommal.

„A velociraptorok falkában vadásztak. Micsoda látvány lehetett!” – gondolta Grant, ahogy maga elé képzelte, amint egy tucat ilyen vadállat teljes sebességgel ráront a békésen legelésző, náluk sokkal hatalmasabb dinoszauruszokra, a hátukra ugranak, bordáikat, hasukat, torkukat szaggatják...

– Fogy az időnk! – hozta őt vissza a való világba Ellie...

Grant utasításokat adott, milyen legyen a vizesárok. A számítógépes képből tudták, hogy a csontváz viszonylag kis területen helyezkedik el. Elég egy kétméteres négyzetet lefedniük. Ellie közben kibontotta a ponyvát, amely lefedte a domboldalt. Grant segített leverni az utolsó póznákat.

– Hogyan pusztult el a bébi? – kérdezte az egyik fiú.

– Kétlem, hogy valaha is megtudjuk – felelte Grant. – A vadonban magas a gyermekhalandóság. Az afrikai vadasparkban egyes húsevőknél a hetven százalékot is eléri. Bármi lehet az oka. Betegség, lemaradás a csoporttól, akármi. Még az is, hogy egy felnőtt támadta meg. Azt ugyanis tudjuk, hogy ezek az állatok falkában

vadásznak, de fogalmunk sincs a csoport társas viselkedéséről.

A diákok bólogattak. Mindannyian tanultak etológiát, viselkedéstant, és tudták, hogy például amikor új hím veszi át az oroszlánfalka vezérségét, az első dolga, hogy az összes kölyökkel végezzen. Az oka egyértelműen genetikai: a hím célja – hiszen így fejlődött –, hogy olyan tág körben terjessze el a génjeit, amilyenben csak tudja. A kölykök leölésével az összes nőtény tüzelni kezd, s így megtermékenyítheti őket. Egy csapásra azt is megakadályozza, hogy a nőtények más hím leszármazottainak felnevelésére pocsékolják az idejüket.

„Ki tudja? Lehet, hogy az együtt vadászó velociraptorfalkát is egyetlen hím uralta. Oly kevésbé

ismerik a dinoszauruszok életét – gondolta Grant. – 150 éve ásnak és kutatnak szerte a világon, és mindezek ellenére alig van elképzelésük arról, milyenek lehetnek a dinoszauruszok a valóságban.”

– Mennünk kell! – mondta Ellie.
– Ha ötig el akarjuk érni Choteau-t, muszáj!

HAMMOND

Gennarro titkárnője vadonatúj bőrönddel a kezében sietett be a szobába. Még az árcédula is rajta volt.

– Tudja, Mr. Gennaro – jegyezte meg –, valahányszor elfelejt becsomagolni, az az érzésem, nem szívesen utazik el.

– Lehet, hogy igaza van – mondta Gennaro. – Nem lehetek ott a kislányom születésnapján. – Amanda születésnapja szombaton lesz. Elisabeth sivalkodó négyéveseket hívott meg a zsúrra, valamint Hókuszpókusz bácsit, a híres-nevezetes varázslót. A felesége nem fogadta kitörő örömmel,

hogy Gennaro elutazik. Amanda sem.

– Én megtettem, amit ennyi idő alatt lehetett – mondta a titkárnő.

– Van benne tornacipő a maga méretében, khakiszínű sortok meg trikók és borotvakészlet. Farmer és pulóver, ha hűvös lenne. Lent várja a kocsis, ami kiviszi a repülőtérre. Jó is lesz, ha indul, nehogy lekésse a járatot.

A titkárnő kiment, Gennaro elindult a folyosón. Menet közben tépte le az árcédulát a bőröndről. Amint elhaladt a csupa üveg tanácsterem előtt, Dan Ross felállt az asztaltól, és kijött hozzá.

– Jó utat! – mondta Ross. – De tisztázzunk valamit, nehogy félreértés legyen. Én sem tudom, mekkora a baj odalenn, Donald. De ha komoly, akkor a földig égeted az egészet. Világos?

– Úristen, Dan... Óriási befektetésről van szó!

– Akkor sem habozhatsz. Ne is gondolkodj! Csak csináld! Érted, amit mondok?

Gennaro bólintott.

– Értem – mondta. – De hát Hammond...

– Hammond le van szarva! – mondta Ross.

– Fiam, kedves fiam! – mondta a jól ismert, reszelős hang. – Hát hogy van mostanában, fiam?

– Köszönöm, jól, uram – felelte Gennaro. Hátradőlt a Gulfstream-11-es típusú sugárhajtású gép párnázott ülésén, kelet felé, a Sziklás-hegység irányába repültek.

– Manapság már soha fel sem hív – mondta szemrehányóan Hammond. – Hiányoltam magát,

Donald. Hogy van a bűbájos felesége?

– Nagyon jól, köszönöm. Elizabeth remekül érzi magát. Már egy kislányunk is van.

– Hát ez nagyszerű! A gyermek igazi áldás. Hogy élvezné az új parkunkat Costa Ricában!

Gennaro már el is felejtette, mennyire alacsony ember Hammond. Ahogy az ülésen ült, a lába nem ért le a szőnyeggel borított padlóra. Lógázta, miközben beszélt. Volt valami gyermeki a pasasban, pedig Hammond ma már... mennyi is lehet? Hetvenöt? Hetvenhat? Ott valahol. Öregebbnek látszott, mint ahogy Gennaro emlékezetében élt, de hát már vagy öt éve nem látta.

Hammond imádta a feltűnést. Mutatványosnak született. Annak

idején, 1983-ban, állandóan egy elefántot hurcolt magával egy kicsi ketrecben. Az elefánt huszonöt centi magas volt, és harminc centi hosszú. Az alakja hibátlan, csak az agyara volt csökött. Hammond minden pénzszerző összejövetelre magával vitte. A ketrecet, amelyet takaró borított, mint az alvó papagáj kalitkáját, többnyire Gennaro vitte be a terembe. Hammond leadta szokásos beszédét a „fogyasztócentrikus biológiai technológiáról” – ő nevezte el így –, amelynek most jött el az ideje, majd egy drámai pillanatban lerántotta a takarót, és előtűnt az elefánt. Ekkor Hammond közölte, hogy pénzre van szükségük.

Az elefántnak mindig óriási sikere volt; tapsvihar tört ki a

láttán. Kicsiny teste, amely alig volt nagyobb egy macskáénál, azzal kecsegtetett, hogy Norman Atherton laboratóriumából ismeretlen csodák egész sora fog majd kikerülni. Atherton, a Stanford Egyetem egykori genetikus, Hammond üzlettársa volt az új vállalkozásban.

Csakhogy amikor Hammond az elefántról beszélt, sok mindent elhallgatott. Például azt, hogy genetikai céget akar alapítani, viszont az elefánt nem genetikai eljárással készült. Atherton egyszerűen fogott egy törpeelefánt-embriót, és mesterséges anyaméhben keltette életre, hormonális beavatkozások segítségével. Ez sem volt akármilyen teljesítmény, de semmi köze sem volt ahhoz, amit Hammond sejtetni engedett.

Ráadásul Athertonnak sosem sikerült másodpéldányt előállítani a minielefántjából, pedig igazán mindent megtett. Már csak azért is, mert aki csak látta a kis állatot, mindjárt magának is szeretett volna egyet. Aztán az elefánt nagyon hajlamos volt a megfázásra, különösen télvíz idején. Ahányszor csak prüszkölt egyet kicsiny agyarán át, Hammondot rettegés töltötte el. Az is előfordult, hogy agyaracskája a ketrec rúdjai közé szorult, s ilyenkor mérgesen horkantott, miközben szabadulni próbált; máskor meg fertőzéseket kapott az agyara szegélyénél. Hammond reszketett, nehogy az elefántja kimúlják, mielőtt Atherton gondoskodik az utánpótlásról.

Hammond azt is elhallgatta befektetőjelöltjei előtt, hogy a miniaturizáció folyamatában az elefánt magatartása lényeges változásokon ment át. Meglehet, az apró élőlény szabályos elefántnak látszik, ám inkább olyan volt, mint egy gonosz kis rágcsáló: gyors, mint a csík, örökké mérges, harapós. Hammond igyekezett visszatartani az embereket, nehogy simogassák. Könnyen leharapott ujj lehetett volna a vége.

És bár Hammond magabiztosan kilencmilliárd dolláros évi bevételt ígért 1993-ra, a terve mélységesen spekulatív volt. Nagyrálátásban és lelkesedésben nem volt hiány, csak éppen az volt teljesen bizonytalan, hogy életképes-e az

egész elképzelés. Különös tekintettel arra, hogy Norma Atherton – ő volt az agy az üzleti tervek mögött – halálos beteg volt, gyógyíthatatlan rákban szenvedett. Ez volt az utolsó apróság, amelyet Hammond elfelejtett megemlíteni.

Mindennek ellenére Gennaro segítségével Hammond összeszedte a pénzt, amire szüksége volt. 1983 szeptembere és 1985 novembere között John Alfred Hammond és az ő „Vastagbőrű Vállalkozása” 870 millió dollárnyi befektetési tőkét gyűjtött össze, hogy megindítsa tervezett céget, az International Genetic Technologies, Inc. néven bejegyzett társaságot. És még több is összejött volna, de hát Hammond egyfelől ragaszkodott a tökéletes titkossághoz, másfelől

legalább öt évig nem ígért osztalékot a tőke után. Ez sok befektetőt elijesztett, így végül többnyire japán konzorciumok maradtak mellette. Csak a japán befektetőkben volt ennyi türelem.

A repülőgépen ülve Gennarónak az járt a fejében, mennyire kerüli Hammond, hogy szembenézzen a valósággal. Az öreg most éppen tudomásul sem veszi, hogy voltaképpen az egész utat Gennaro ügyvédi irodája kényszerítette rá. Úgy viselkedik, mintha pusztán valamiféle vidám, társasági kirándulásról volna szó.

– Igazán kár, hogy a családját nem hozta magával, Donald – mondta.

Gennaro vállat vont.

– Most van a kislányom születésnapja. Már meghívtunk

húsz gyereket, meg egy bűvészt.
Tudja, hogy van az ilyesmi.

– Már hogyan tudnám – mondta Hammond. – A gyerekek mindig előre beleélik magukat a dolgokba.

– És egyáltalán, készen áll már a park a látogatók fogadására? – kérdezte Gennaro.

– Nos, hivatalosan még nem – felelte Hammond. – De a szálló már kész, így van hol lakni...

– És az állatok?

– Az állatok természetesen már ott vannak. Mind a helyén van.

Gennaro megjegyezte.

– Emlékszem, az eredeti elképzelés szerint azt remélte, hogy tizenkét...

– Ó, hol vagyunk már attól! Kétszázharmincnyolc állatunk van, Donald.

– Mennyi?
Kétszázharmincnyolc?

Az öregúr kuncogott. Láthatóan élvezte Gennaro megdöbbenését.

– Azt maga el sem tudja képzelni! Egész *csordáink* vannak!

– Kettőszázharmincnyolc... És hány faj?

– Tizenöt különböző faj, Donald.

– Ez hihetetlen – mondta Gennaro. – Fantasztikus! Na és a többi, amit tervezett? A létesítmények? A számítógépek?

– Minden megvan, minden – felelte Hammond. – És mindenből a legkorszerűbb. Maga is meggyőződhet majd róla, Donald. Valami csodás az egész! Ezért olyan... olyan érthetetlen ez az...

aggályoskodás. Nincs a világon semmi gond azzal a szigettel.

– Akkor egy ellenőrző vizsgálat sem jelent problémát, igaz? – kérdezte Gennaro.

– Dehogyan jelent – válaszolta Hammond. – Csak éppen lelassítja a dolgokat. Mindennel le kell állnunk, éppen a hivatalos nyitás előtt...

– Amúgy is több késésük volt. Már elhalasztották a nyitást.

– Ja, hogy az! – Hammond meghúzgálta a sportzakója mellső zsebéből kikandikáló díszzsebkendőt. – Az várható volt, hogy bekövetkezik. Várható.

– Miért? – kérdezte Gennaro.

– Nézze, Donald – mondta Hammond. – Hogy ezt megértse, egy kicsit vissza kell térnünk az üdülőtelep eredeti elképzeléséhez. A világ

legfejlettebb, legmodernebb
szórakoztató parkjáról –
vurstlijáról – van szó, amely
összekapcsolja a legfrissebb
elektronikus és biológiai
technikákat. Nem hullámvasútról
meg mindenféle más
herkentyűkről, amire fel lehet ülni.
Az van mindenütt. Coney
Islanden is. „Animatronikus”
környezet, elektronizált, mozgó
dolgok – az is van mindenütt
manapság. Kísértetkastély,
kalózbarlang, vadnyugat,
földrengés – mindezt
megtalálhatja akárhol, így mi
biológiai látnivalókban
gondolkodtunk. *Élő*
látványosságokban. Amelyek
olyan döbbenetesek, hogy az
egész világ képzeletét
megragadják.

Gennaro akarata ellenére elmosolyodott. Majdnem ugyanazt a beszédet hallotta szóról szóra, amelyet Hammond annak idején a befektetőknek adott el újra meg újra.

– De természetesen a Costa Rica-i terv végső céljáról sem feledkezhetünk meg: pénzt akarunk keresni – fűzte hozzá Hammond, és kibámult a gép ablakán. – Rengeteg pénzt!

– Emlékszem – mondta Gennaro.

– Annak pedig, hogy egy ilyen parkkal igazán nagy pénzt lehessen keresni – folytatta Hammond –, egyetlenegy a titka. Csökkenteni kell a személyzet létszámát. Az étkeztetőkét, a jegyszedőkét, a takarítókét, a karbantartókét. Olyan park kell, amely minimális személyzettel

működik. Hát ezért fektettünk annyit az egész számítógépes rendszerbe. Mindent automatizáltunk, amit csak lehetett.

– Emlékszem...

– Csakhogy a leplezetlen igazság az – mondta Hammond – , hogy amikor az ember összehozza az egészet, az állatokat, a számítógéprendszereket, óhatatlanul adódnak bizonyos problémák. Maga tán hallott már komolyabb számítógéprendszerről, amely időre elkészült, és be is indult? Mert én még nem.

– Szóval csak a szokásos, normális, az indítással kapcsolatos késésekről volt szó?

– Úgy van – szolt Hammond. – Csak a szokásos késésről.

– Azt hallottam, történt egy-két baleset az építkezés során – mondta Gennaro. – Munkások haltak meg...

– Igen, több baleset is előfordult – válaszolta Hammond. – És összesen három volt halálos kimenetelű. Két munkás a sziklaút építésekor halt meg. Egy harmadik pedig exkavátorbaleset következtében, januárban. De most már hónapok óta nem volt semmiféle balesetünk. – Kezét a fiatalabb férfi karjára tette. – Kérem, Donald – mondta –, higgyen nekem, amikor azt mondom, a szigeten minden a terv szerint halad! Azon a szigeten *minden* a legtokéletesebb rendben van!

A hangszóró életre kelt. Megszólalt a pilóta hangja:

– Csatolják be a biztonsági öveget, kérem! Rögtön leszállunk Choteau-ban.

CHOTEAU

A forró, száraz sivatag a messzeségbe nyúlt, ahol csúcsos dombok meredeztek. Port fújt és száradt ágakat görgetett ide-oda a szél a repedezett betonon. Grant és Ellie a dzsip mellett állva várták, amíg a karcsú testű Grumman-gép leír egy kört, és hozzákezd a leszálláshoz.

– Rühellek a pénzeszsákok kedvében járni! – morogta Grant.

Ellie vállat vont.

– A munkánkhoz tartozik ez is.

Míg számos tudományterület – mint például a fizika és a kémia – növekvő állami támogatásban részesült, a paleontológia még mindig nagy mértékben függött

bizonyos gazdag magánemberek adakozó hajlandóságától. Függetlenül attól, hogy maga is kíváncsi volt arra a Costa Rica-i szigetre, Grant tudta jól, hogy ha John Hammond a segítségét kéri, nem tagadhatja meg tőle. A patrónus az patrónus. Ez a dolgok rendje. Mindig is ez volt.

A kis sugárhajtású gép leszállt, és gyorsan gurult feléjük. Ellie a vállára kapta a táskáját. A gép megállt, s egy kék ruhás stewardess kinyitotta az ajtaját.

Grant meglepetten tapasztalta, milyen szűk a hely odabenn, bármilyen fényűző is a berendezés. Össze kellett görnyednie, ahogy Hammondhoz lépett, hogy kezet rázzon vele.

– Dr. Grant és dr. Sattler – mondta Hammond. Örülök, hogy velünk tartanak. Engedjék meg,

hogy bemutassam
munkatársamat, Donald
Gennarót.

Gennaro zömök, izmos férfi volt. Harmincas évei közepén járhatott. Ragyogóan szabott Armani-öltönyt és drótkeretes szemüveget viselt. Grant első látásra ellenszenvesnek találta. Gyorsan kezét fogtak. Amikor Ellie is a kezét nyújtotta, Gennaro meglepetten megszólalt:

– Nahát! Nem is sejtettem, hogy maga nő!

– Pedig előfordul az ilyesmi – mondta Ellie, és Grant tudta, neki sem tetszik a pasas.

Hammond Gennaróhoz fordult.

– Nyilván tisztában van vele, mi dr. Grant és dr. Sattler foglalkozása. Paleontológusok. Dinoszauruszokat ásnak elő. –

Aztán elnevette magát, mintha valami vicceset mondott volna.

– Foglalják el a helyüket, kérem! – szólt a stewardess, miközben bezárta az ajtót. A gép azonnal meg is indult.

– Elnézést kell kérjek – mondta Hammond –, de egy kissé sietős az utunk. Donald úgy véli, fontos, hogy mielőbb odaérjünk.

A pilóta bejelentette, hogy négy óra lesz az út Dallasig, ahol feltöltik a gépet, majd továbbindulnak Costa Ricába. Másnap reggel érnek oda.

– És meddig leszünk Costa Ricában? – kérdezte Grant.

– Hát az attól függ – szólt Gennaro. – Tisztába kell tenni egy-két dolgot.

– Higgyenek nekem! – mondta Hammond Grant felé fordulva. –

Nem leszünk odalenn
negyvennyolc óránál tovább.

Grant becsatolta az övét.

– Ez a bizonyos sziget, ahová
megyünk... korábban még csak
nem is hallottam róla. Tán valami
titkos dolog folyik ott?

– Bizonyos értelemben igen –
felelte Hammond. – Nagyon
vigyáztunk rá, hogy senki se
tudjon semmit egészen addig a
napig, míg hivatalosan meg nem
nyitjuk a szigetet, a közönség
legnagyobb meglepetésére és
gyönyörűségére.

EGY ÖNMAGÁTÓL ADÓDÓ CÉLPONT

Soha eddig még nem fordult elő, hogy a kaliforniai Cupertino-ban székelő Biosyn Részvénytársaság rendkívüli konferenciára hívta volna össze igazgatótanácsát. A tíz igazgató bosszúsan, idegesen ült a tanácsteremben. Este nyolc óra volt. Az elmúlt tíz percben egymás között beszélgettek, de most lassanként mindenki elcsendesedett. Papírjaikat rendezgették. Egyre feltűnőbben pillantgattak az órájukra.

– Mégis, mire várunk? – kérdezte az egyik.

– Még valaki hiányzik – mondta Lewis Dodgson. – Eggyel többre van szükségünk. – A karórájára nézett. Ron Meyer irodájában azt mondták, a hatórás géppel jön San Siegóból. Még a repülőtérről idevezető utat és a forgalmat figyelembe véve is itt kellene már lennie!

– Miért, minősített többség kell?

– Úgy van – mondta Dodgson.
– Az kell.

Ez egy pillanatra elhallgattatta őket. Ha minősített többségről van szó, az azt jelenti, hogy fontos döntés előtt állnak. És ez így is volt. De még mennyire! Ha Dodgsonon múlik, tanácskozásra sem kerül sor. Steingarten, a Biosyn feje azonban ragaszkodott hozzá.

– Ehhez meg kell szerezned a beleegyezésüket, Lew – mondta.

Egyesek szerint Lewis Dodgson volt nemzedékének legmerészebb genetikusa, mások szerint a legmeggondolatlanabb. Attól függött, kitől kérdi az ember. Harmincnégy éves volt, kopaszodó, héjaarcú. Posztgraduális tanulmányai kellős közepén kirúgták a John Hopkins Egyetemről, mert embereken akart génterápiai kísérleteket folytatni a Szövetségi Gyógyintézeti Hivatal jóváhagyása nélkül. A Biosynnál kapott állást, és ő irányította azt a bizonyos hírhedt chilei kísérletet a veszettség elleni vakcinával. Most a termékfejlesztési részleg vezetője volt a Biosynnál, amely leginkább – így mondták – „fordított génszbészet”-tel foglalkozott. Fogták a konkurencia egy-egy termékét,

szétszedték, kifürkészték, hogyan működik, azután létrehozták a saját változatukat. A gyakorlatban ipari kémkedésről volt szó, semmi másról, amely nagyrészt az InGen ellen irányult.

Az 1980-as években néhány géntechnológiai cégben felmerült a kérdés: „Vajon mi lehet a Sony Walkman biológiai megfelelője?” Ezeket a cégeket a legkevésbé sem érdekelték a gyógyszerek vagy az egészség. Kizárólag a szórakoztatás, a sport, a szabadidő-tevékenységek, a kozmetika és a kedvtelésből tartott állatok iránt érdeklődtek. Arra számítottak, hogy az 1990-es évekre igencsak megnő az igény a „fogyasztócentrikus biológiai termékek” iránt. Mind az InGen, mind a Biosyn ezen a területen működött.

A Biosyn már fel tudott mutatni bizonyos sikereket. Egy szerződés alapján például, amelyet Idaho állam Hal- és Vadvédelmi Hivatalánál kötöttek, génszűrés útján új, halvány színű pisztrángfajtát hoztak létre. Ezt a halat könnyebb volt észrevenni a patakokban, s mint mondták, forradalmasította a horgászsportot. (De annyi bizonyos, hogy végeztettkék a Hal- és Vadvédelmi Hivatalhoz érkező panaszoknak, miszerint nincs pisztráng a patakokban.) Az a tény, hogy ez a pisztrángfajta néha belehalt a napégésbe, a húsa pedig vízenyős és ízetlen volt, nem képezte vita tárgyát. A Biosyn különben is tovább dolgozott rajta, és...

Nyílt az ajtó, belépett Ron Meyer, és gyorsan behuppant az egyik székbe. Dodgsonnak immár megvolt a minősített többsége. Azonnal felállt.

– Uraim! – kezdte. – Azért jöttünk ma este össze, hogy vizsgálódás tárgyává tegyünk egy önmagától adódó célpontot: az InGent.

Dodgson gyorsan áttekintést adott a dolgok háttéréről. Az InGen indulásáról 1983-ban, japán tőkével. A három Cray XMP szuperkomputerről. A Costa Rica-i Isla Nublar megvásárlásáról. A borostyán felhalmozásáról. A szokásos adományokról a világ legkülönbözőbb állatkertjeinek, a New York-i Zoológiai Társaságtól az indiai Ranthapur Természetvédelmi Parkig.

– Mindeme jelek ellenére – mondta Dodgson – még mindig fogalmunk sem volt, merre tart, mire készül az InGen. Világosnak látszott, hogy a cég figyelme állatokra összpontosul, emellett olyan kutatókat foglalkoztattak, akik a múlt iránt érdeklődtek: paleobiológusokat, DNS-filogenetikusokat és így tovább.

– Aztán 1987-ben az InGen felvásárolt egy jelentéktelen kis céget Nashville-ben, Tennessee államban, amelyet Milliporus Plasztikgyárnak hívtak. Ez egy mezőgazdasági érdekeltségű cég volt. Nem sokkal korábban egy új plasztikfajtát szabadalmaztatott, amely olyan tulajdonságokkal rendelkezett, mint a madártojás. Tojásalakúvá lehetett formálni és csirkeembriókat növeszteni benne. A következő évtől kezdve

aztán az InGen a gyár teljes milliporus plasztiktermését a maga céljaira fordította.

– Dodgson doktor! Ez mind rendkívül érdekes, de...

– Ezzel egyidejűleg – folytatta a magáét Dodgson – megkezdődött az építkezés az Isla Nublaron. Nagyszabású földmunkák indultak, közöttük egy több mint három kilométer hosszú, sekély mesterséges tó kialakítása a sziget közepén. Bizalmasan kiszivárogtatták, hogy üdülőlétesítmények épülnek, a jelek azonban arra mutatnak, hogy az InGen egy hatalmas kiterjedésű magánállatkertet hozott létre a szigeten.

Az egyik igazgató előrehajolt, és megszólalt:

– De Dodgson doktor! *Na és?*

– Ez nem közönséges állatkert
– mondta Dodgson. Ez az állatkert egyedülálló az egész világon. A jelek szerint az InGen valami egészen rendkívülit alkotott. Sikerült a múltból való, kihalt állatokat klónozniuk.

– Miféle állatokat?

– Olyan állatokat, amelyek tojásból fejlődnek, és amelyek igen nagy helyet igényelnek, ha állatkertben tartják őket.

– Miféle állatok azok?

– Dinoszauruszok – mondta Dodgson. – Dinoszauruszokat klónoznak.

Az ezt követő megdöbbenés és pánik dr. Dodgson véleménye szerint teljesen indokolatlan és értelmetlen volt. A pénzemberekkel mindig az a baj, hogy nem tartanak lépést a

fejleményekkel. Befektetik a pénzüket az adott területen, de fogalmuk sincs, mi minden lehetséges.

A valóságban a szakirodalomban már 1982-ben felmerült a dinoszauruszok klónozásának lehetősége. A DNS manipulációja évről évre könnyebb és könnyebb lett. Már sikerült genetikai anyagot nyerni egyiptomi múmiákból és a kvagga, egy az 1880-as években kihalt, zebraszerű állat bőréből. 1985-re már lehetségesnek tűnt a kvagga-DNS rekonstruálása, az állat újbóli kitenyésztése. S ha ez meg is történik, ez lesz az első példa rá, hogy egy kihalt élőlény pusztán DNS-ének rekonstrukciója után feltámadjon. Ha pedig ez lehetséges, mi jöhet

még? A masztodon? A kardfogú tigris? A mamut?

Vagy éppen a dinoszaurusz?

Természetesen senkinek sem volt tudomása róla, hogy dinoszaurusz-DNS léteznék bárhol is a világon. Nagy mennyiségű dinoszauruszcsont porrá őrlésével azonban elképzelhető, hogy sikerül DNS-töredékekhez jutni. Korábban úgy hitték, hogy a fosszilizáció minden DNS-t megsemmisít. Most kiderült, hogy ez nem így van. Ha elegendő DNS-töredéket sikerül kivonni, egy élő állat klónozása is lehetségessé válik.

Annak idején, 1982-ben a dolgok technikai akadályai szinte leküzdhetetlennek látszottak. Elméletben azonban nem volt akadálya. Mindössze bonyolult volt, drága, a siker pedig

valószínűtlen. Lehetségesnek azonban lehetséges volt, csak legyen, aki megpróbálja.

Úgy látszik, volt. Az InGen.

– Amit ők felépítettek – mondta Dodgson –, az a világ legnagyobb egyedi idegenforgalmi látványossága. Mint tudják, az állatkertek igen népszerűek. Az elmúlt évben több amerikai járt állatkertben, mint az összes baseball- és futballmérkőzésekre együttvéve. A japánok meg egyenesen imádják az állatkertet. Jelenleg ötven van belőlük Japánban, és továbbiak állnak építés alatt. Egy ilyen állatkertért az InGen annyit kérhet látogatási díjul, amennyit csak akar. Napi kétezer dollárt? Vagy tízezret? ... És még csak ekkor jönnek a *fogyasztási cikkek!* A képeskönyvek. A trikók.

A videojátékok, sapkák, játékbabák, képregények és a szelíd háziállatkák.

– Micsodák? Állatkák?

– Még szép! Ha az InGen képes életnagyságú dinoszauruszokat létrehozni, akkor törpe dinoszauruszok előállítására is képes, hadd legyen afféle öleb belőle. Van gyerek, aki ne örülne, ha egy kicsi, élő dinoszauruszt kapna játszótársul? A saját kis szabadalmazott állatkáját? Az InGen milliószám fog eladni belőlük. És az InGen génebézészeti módszerekkel úgy fogja alakítani őket, hogy csak az InGen dinoszauruszeledelével táplálkozhatnak majd...

– Atyaúristen! – suttogta valaki.

– Pontosan – mondta Dodgson.

– Az állatkert egy hihetetlen

méretű üzleti vállalkozás központi része.

– Azt mondta, hogy a dinoszauruszokat szabadalmaztatni fogják. Azt hogy lehet?

– Lehet. A génsebészeti úton létrehozott állatok immár szabadalmi védelemben részesülnek. A Legfelsőbb Bíróság 1987-ben döntött így, a Harvard javára. Az InGen abszolút tulajdonosa lesz a maga dinoszauruszainak, és senki más nem hozhat létre ilyet törvényesen.

– Mi az akadály, hogy mi is megcsináljuk a magunk dinoszauruszát? – kérdezte valaki.

– Semmi, kivéve, hogy nekik öt év előnyük van. A század végéig szinte lehetetlen utolérni őket.

Pillanatnyi szünetet tartott.

– Persze ha hozzájuthatnánk az ő dinoszauruszuk egy példányához, akkor visszafordított génsébészettel elkészíthetnénk a magunkét. Éppen annyit változtatnánk a DNS-összetételén, hogy kicselezzük a szabadságot.

– És hozzá tudnánk jutni ilyen példányhoz?

Dodgson ismét hallgatott egy kicsit.

– Nos, azt hiszem, igen.

Valaki a torkát köszörülte.

– Ugyebár semmiféle törvényteleniségről...

– Ugyan, dehogy! – vágott közben gyorsan Dodgson. Semmiféle törvényteleniségről nincs szó. Törvényesen juthatunk az ő DNS-ükhöz. Csak egy elégedetlen alkalmazott kell

hozzá vagy némi helytelenül kezelt hulladék vagy ilyesmi.

– Ön rendelkezik ilyen forrással, dr. Dodgson?

– Igen, rendelkezem – mondta Dodgson. – Csak attól tartok, igen hamar döntenünk kell, mivel jelenleg az InGennél kisebb válság történt, s az én forrásomnak a következő huszonnégy órán belül lépnie kell.

Hosszas csend szállt a teremre. Az értekezlet résztvevői a jegyzetelő titkárnőt és az asztalon álló magnetofont nézték.

– Nem látom okát, hogy formális határozatot kelljen hoznunk ebben a kérdésben. Elegendő látnom a teremben uralkodó hangulatot, hogy egyetértéssel találkozik-e,

amennyiben megteszem a szükséges lépéseket...

A fejek lassan igent intettek.

Senki sem szólt. Senkinek a véleménye nem került a jegyzőkönyvbe. Csak bólogattak némán.

– Köszönöm, hogy ide fáradtak, uraim – mondta Dodgson. – A többi már az én dolgom.

REPÜLŐTÉR

Lewis Dodgson belépett a San Franciscó-i repülőtér indulási csarnokának kávézójába, és gyorsan körülnézett. Az embere már ott volt. A pultnál várakozott. Dodgson leült mellé, és a padlóra tette aktatáskáját kettejük között.

– Készt, öregem – mondta a férfi. Ránézett Dodgsonra, és észrevette a szalmakalapot a fején. – Hát ez meg mi? – nevetett. – Álruha?

– Sosem lehet tudni – felelte Dodgson. Elfojtotta a mérgét. Hat hónapja viselte el türelemmel ezt a pasast. Az viszont minden találkozással egyre pimaszabb lett. Dodgson azonban tehetetlen

volt vele szemben; mind a ketten pontosan tudták, mi a tét.

A génszabószetileg előállított DNS – súlyra mérve is a világ legeslegdrágább anyaga. Egyetlen, szabad szemmel nem is látható, mikroszkopikus baktérium, amely a szívinfarktus enziméhez, a sztreptokinázhoz való gént tartalmazza, vagy az úgynevezett „jég-plusz” génjét, amely megakadályozza a növény kárt, akár ötmilliárd dollárt is érhet, csak meg kell találni hozzá a megfelelő vevőt.

Ez a tény egy új, bizarr ipari kémvilágot eredményezett, Dodgson pedig ehhez értett igazán. 1987-ben rávett egy elégedetlen genetikusnőre, hogy otthagyja a Cetust a Biosyn kedvéért, és hozzon magával öt génszabószetileg kialakított

baktériumtörzset. A genetikusnő egyszerűen az egyik keze öt körmére pötytyentett egy-egy cseppet mind az öt törzsből, és kisétált az ajtón.

Az InGenen kifogni azonban jóval nehezebb feladat volt ennél. Dodgsonnak ehhez nem volt elég a bakteriális DNS. Mélyhűtött embriókra volt szüksége, és jól tudta, hogy az InGen a legkörültekintőbb biztonsági rendszabályok segítségével őrzi embrióit. Csak úgy juthat hozzájuk, ha talál egy olyan alkalmazottat a cégnél, aki hozzá tud férni az embriókhoz, hajlandó lopni belőlük, és képes kijátszani a biztonsági intézkedéseket. Ilyen embert viszont nem volt könnyű találni.

Az év vége felé Dodgson végre ráakadt egy olyan InGen-

alkalmazottra, aki megközelíthetőnek látszott. Bár az illetőnek nem volt dolga genetikai anyagokkal, Dodgson tartotta vele a kapcsolatot, havonta találkoztak Carlos és Charlie vendéglőjében a Szilikon-völgyben, és hol ebben segített neki egy kicsit, hol abban. Most pedig, hogy az InGen alvállalkozókat és tanácsadókat hívott meg a szigetre, eljött a pillanat, amelyre Dodgson várt – ugyanis ez azt jelentette, hogy a pasas most hozzá tud férni az embriókhoz.

– Térjünk a tárgyra! – mondta a férfi. – Tíz percem van a gép indulásáig.

– Akarja, hogy még egyszer végigmenjünk a tennivalókon? – kérdezte Dodgson.

– Egy frászt akarom, Dodgson doktor! – mondta az. – A pénzt akarom látni, de most már igazán!

Dodgson felkattantotta az aktatáska csatját, és néhány hüvelyknyi bepillantást engedett. A férfi mintegy mellékesen lenézett.

– Ez az egész?

– Nem az egész. A fele. Hétszázötvenezer dollár.

– Oké. Rendben. – A férfi elfordult, és kiitta a kávéját. – Jól van, Dodgson doktor.

Dodgson gyorsan becsukta az aktatáskát.

– Ezt mind a tizenöt fajért kapja, ugye, nem felejtette el?

– Nem hát. Tizenöt faj, mélyhűtött embriók. De hogyan szállítsam őket?

Dodgson egy nagyméretű Gillette borotvahabos tartályt nyújtott át neki.

– Ez az?

– Ez az.

– És ha ellenőrzik a csomagomat?

Dodgson vállat vont.

– Nyomja meg a tetejét!

A férfi megnyomta és fehér borotvahab fúvódott a kezére.

– Nem rossz. – Tányérja szélén letörölte a habot. Nem rossz.

– Egy kicsit nehezebb a megszokottnál, annyi az egész. – Dodgson technikusan éjt nappallá téve dolgoztak két napon át, hogy összeállítsák. Gyorsan megmutatta a férfinak, hogyan működik.

– Mennyi hűtőgáz van benne?

– Harminchat órára elegendő. Addigra az embrióknak már San Joséban kell lenniük.

– Az már a maga emberén múlik, aki a hajóban lesz – mondta a férfi. – Azért gondoskodják róla, hogy legyen hordozható hűtő a fedélzeten.

– Gondoskodni fogok – mondta Dodgson.

– Fussunk csak át még egyszer az árfolyamon!

– Ahogy megállapodtunk. A feltételek maradnak – mondta Dodgson. – Minden leszállított embrió ötvenezer dollár. További ötvenezer, ha életképes.

– Remek! Aztán gondoskodjon róla, hogy a hajó ott legyen péntek éjjel a sziget keleti dokkjánál. Nem az északinál, ahová a nagy teherszállítók

érkeznek. A keletinél. Kis pótkikötő. Rendben?

– Rendben – mondta Dodgson.

– Maga mikorra ér vissza San Joséba?

– Valószínűleg vasárnap. – A férfi ellökte magát a bárpulttól.

Dodgson nyugtalanul kérdezte:

– Biztos, hogy tudja, hogyan kell működtetni a...

– Biztosan – felelte a férfi. – Nyugodjon meg, tudom.

– Gondoljon arra is, hogy a sziget legalábbis tudomásunk szerint, állandó rádiókapcsolatban áll az InGen kaliforniai központjával, tehát...

– Nézze, ezt a részét már elrendeztem – mondta a férfi. – Bízza rám! Nyugi! Maga csak hozza a pénzt. Ott legyen nekem vasárnap reggel a San José-i reptéren! És készpénzben!

– Ott fogom várni magát –
mondta Dodgson. – Ne féljen!

MALCOLM

Dallasban magas, kopaszodó, harmincötéves férfi szállt a gépre, tetőtől talpig feketében. Fekete volt az inge, a nadrágja, a zoknijja, még a vászoncipője is.

– Malcolm doktor! – kiáltott fel erőltetett kellemkedéssel a hangjában Hammond.

Malcolm elvigyorodott.

– Hello, John! Igen, itt vagyok. A maga régi nemezise megérkezett.

Malcolm sorra kezet fogott mindenkivel, és így mutatkozott be.

– Ian Malcolm, nagyon örvendek. Matekos vagyok. – Grantnak az az érzése támadt,

hogy Malcolmot mindenekfölött szórakoztatja ez az egész kirándulás.

A neve természetesen nagyon is ismerős volt Grant számára. Malcolm volt a leghíresebb az új matematikus nemzedék azon tagjai között, akik nyíltan hirdették: őket az érdekli, „hogyan működik a való világ”. Ezek a tudósok több szempontból is szakítottak a hagyományos matematika elefántcsonttorony-világával.

Először is szinte állandóan számítógépekkel dolgoztak, s ezt a módszert a hagyományos matematikusok mélyen megvetik. Másodszor szinte kizárólag nonlinearis egyenleteket alkalmaztak kialakulóban lévő tudományterületükön, amelyet maguk „káoszelmélet”-nek

neveztek el. Harmadszor minden jel szerint arra törekedtek, hogy a matematika valami olyasmit írjon le, ami a valós világban ténylegesen létezik. Végül pedig mintha csak hangsúlyozni akarnák az akadémikusi világból való kilépésüket, úgy beszéltek és öltözködtek, hogy az – egy idősebb kolléga szavaival – „felháborító módon előtérbe helyezte a személyiséget”. Való igaz: néha már-már úgy viselkedtek, mint a popsztárok.

Malcolm leült az egyik párnázott ülésre. A stewardess megkérdezte, iszik-e valamit.

– Egy Diet Coke-ot kérek – mondta. – Csak felrázva, de nehogy megkavarja!

A nyitott ajtón át bekúszott a gépbe a nedves dallasi levegő.

– Mondja, nincsen egy kicsit túl meleg ahhoz, hogy feketében járjon? – kérdezte tőle Ellie.

– Maga nagyon csinos, Sattler doktornő – mondta erre Malcolm.
– Egy álló napon át képes volnék gyönyörködni a lábában. De nem, a valóságban a fekete szín tökéletesen megfelelő a melegben. Ha visszaemlékszik arra, amit a fekete testek sugárzási tulajdonságairól tanult valaha, el fogja hinni nekem, hogy a fekete egyenesen a legjobb a forróságban. Igen hatékony. De ettől függetlenül is, én *csak* két színt hordok: feketét és szürkét.

Ellie-nek a szája is tátva maradt, úgy bámulta a matematikust.

– Ez a két szín minden alkalomra megfelelő – folytatta

Malcolm –, és egymáshoz is jól illenek, ha netán tévedésből szürke zoknit vennék a fekete nadrághoz.

– De nem unalmas, hogy csak két színben jár?

– Nem, egy cseppet sem. Kifejezetten felszabadító érzés. Én hiszek abban, hogy az életem értékes. Nem fogom arra vesztegetni, hogy olyasmivel foglalkozzam, mint az *öltözködés*!

– mondta Malcolm. – Nem vagyok hajlandó azon törni a fejem, *mit* vegyek *fel* holnap reggel. Őszintén, maga el tud képzelni unalmasabb dolgot a divatnál? Jó, talán a profi sport még unalmasabb. Amikor felnőtt férfiak ütőkkel kis labdákat csapkodnak, vagy nagyobbakat hajigálnak ide meg oda, a világ meg még fizet is, hogy

tapsolhasson nekik. De azért, mindent összevetve, azt hiszem, a divat még a sportnál is érdektelenebb.

– Dr. Malcolmnak nagyon határozott véleménye van mindenről – szolt közbe magyarázólag Hammond.

– És természetesen teljesen örült – tette hozzá Malcolm maga. – De ha jobban belegondol, ezek nem is olyan triviális ügyek. Rémes világban élünk, ahol minden *adott*. *Adott*, hogy az ember így vagy úgy fog viselkedni, *adott*, hogy ez érdekelni fogja, az meg nem. Hát nem döbbenetes? Eljött az információ társadalmának kora, és senki sem gondolkodik. Azt hittük, hogy száműzni fogjuk a papírt, de a valóságban a gondolkodást száműztük.

Hammond Gennaro felé fordult, és széttárta a karját.

– Maga hívta meg! – mondta.

– És milyen okosan tette! – mondta erre Malcolm. – A jelek szerint ugyanis maguknak komoly problémájuk van.

– Semmi problémánk! – vágta rá gyorsan Hammond.

– Én mindig mondtam, hogy ez a sziget nem fog működni – folytatta Malcolm. – Az első perctől kezdve megjósoltam! – benyúlt puha bőr aktatáskájába.

– És merem remélni, mindannyian tudjuk, mi lesz a végkimenetele mindennek. Le kell állítania az egészet.

– Méghogy leállítani! – Hammond felpattant mérgében. – Nevetséges!

Malcolm vállat vont. Hidegen hagyta Hammond haragja.

– Elhoztam az eredeti tanulmányom másolatát maguknak – mondta. – Annak a tanácsadói véleménynek a másolatát, amelyet annak idején készítettem az InGen-nek. Lehet, hogy a matematikai rész egy kicsit bonyolult, de ott segíték. Most meg hová megy?

– Telefonálnom kell! – morogta Hammond, és a szomszéd kabinba ment.

– Végül is hosszú az út – szólt Malcolm a többiekhez. – Ha mást nem, a dolgozatom legalább addig is ad egy kis munkát maguknak.

A gép szárnyalt az éjszakai égen.

Grant tisztában volt vele, hogy Malcolmnak bőven van ellensége. Nem volt nehéz elképzelni, hogy sokak számára

a modora bántó, a káoszelmélete pedig sekélyes. Átlapozta a tanulmányt, de az egyenletekre éppen hogy csak rápillantott.

Gennaro szólalt meg:

– A tanulmányának tehát az a végkövetkeztetése, hogy Hammond szigetének csődöt kell mondania?

– Pontosan.

– A káoszelmélet miatt?

– Pontosan. Illetve még pontosabban a rendszernek a fázistérben való viselkedése miatt.

Gennaro félrelökte a tanulmányt.

– Nem tudná ezt esetleg emberi nyelven is elmagyarázni?

– Dehogynem – mondta Malcolm. – De hol is kezdjük? Tudja, mi az a nonlinearis egyenlet?

– Nem.

– Hát az idegen attraktorok?

– Azt sem.

– Na jó! – sóhajtott Malcolm. – Akkor menjünk vissza a legelejére. – Szünetet tartott, és felnézett a mennyezetre. – A fizika nagy eredményeket ért el bizonyos viselkedésfajták leírása terén. Olyasmikre gondolok, mint a kerengő bolygók, a holdra tartó űrhajók, az ingák, gördülő golyók és a többi. A tárgyak szabályszerű mozgására. Ezeket le lehet írni úgynevezett lineáris egyenletekkel, amelyek semmiféle nehézségeket nem jelentenek a matematikusok számára. Könnyen megoldhatók. Évszázadok óta rendre meg is oldjuk őket.

– Idáig értem – mondta Gennaro.

– Csakhogy van másfajta viselkedés is, amellyel a fizika nehezen boldogul. Például bármi, ami turbulenciával, örvénnyel kapcsolatos. A vízköpőből kiömlő víz. A repülőgép szárnya fölött áthaladó levegő. Az időjárás. A vér folyása a szíven át. Turbulens dolgokat nonlinearis egyenletekkel lehet leírni. Ezeket nehéz megoldani – sőt általában nem is tudjuk megoldani őket. Ezért a fizika sosem értette meg az eseményeknek ezt az egész csoportját. Körülbelül tíz évvel ezelőttig. Az az új elmélet, amely leírja őket, az úgynevezett káoszelmélet.

A káoszelmélet eredetileg azokból a kísérletekből nőtt ki, amelyek során az 1960-as években számítógépekkel próbálták meg modellezni az

időjárást. Az időjárás egyetlen hatalmas, bonyolult rendszer, nevezetesen a Föld atmoszférájának kölcsönhatása a földfelszínnel és a nappal. Ennek a hatalmas, bonyolult rendszernek a működése mindig is érthetetlen maradt a számunkra. Ezért hát nem is tudtuk megjósolni az időjárást. Amit azonban az első kutatók mégiscsak megtanultak a számítógépes modellekből, az az volt, hogy még ha meg is értenénk, akkor sem tudnánk megjósolni. Az időjárás előrejelzése teljességgel lehetetlen. Ennek pedig az az oka, hogy a rendszer viselkedése igen érzékenyen függ a kezdeti feltételektől.

– Már nem tudom követni –
szólt közbe Gennaro.

– Jó. Ha fogok egy ágyút és kilövök belőle egy bizonyos súlyú lövedéket, egy bizonyos sebességgel és egy bizonyos hajlásszögben, aztán kilövök egy másik lövedéket, amelynek majdnem azonos a súlya, sebessége és szöge, akkor mi fog történni?

– A két lövedék nagyjából ugyanazon a helyen fog célba érni.

– Úgy van – mondta Malcolm. – Ez a lineáris dinamika.

– Rendben.

– Ha azonban van egy másfajta rendszerem, például az időjárás, amelyet egy bizonyos hőmérséklettel, egy bizonyos szélesebbességgel és egy bizonyos nedvességgel indítok, aztán pedig megismétlem majdnem ugyanazzal a hőmérséklettel,

széllal és nedvességgel, a második rendszer nem fog nagyjából ugyanúgy viselkedni, mint az első. Elkezd eltérni tőle, és igen hamar *nagyon* más lesz! Zivatarok lesznek napsütés helyett. Ez a nonlinearis dinamika. A rendszer kényesen érzékeny a kezdeti feltételekre: az egészen apró különbségek felerősödnek.

– Azt hiszem, kezdem érteni – mondta Gennaro.

– A leggyakrabban használt, rövid kifejezés minderre a „pillangóeffektus”. Egy pillangó meglebegteti a szárnyát Pekingben, és New Yorkban megváltozik az időjárás.

– Vagyis a káosz abban áll, hogy minden véletlen és kiszámíthatatlan? – kérdezte Gennaro. – Erről van szó?

– Nem – felelte Malcolm. – Valójában a rendszer viselkedésének komplex változatosságán belül rejtett szabályszerűségeket találunk. Ezért válhatott a káosz olyan tágabb elméletté, amelynek a segítségével oly sok minden tanulmányozható a tőzsdétől a tömegzavargásig vagy az epilepsziás roham alatti agyhullámokig. Vagyis minden olyan rendszer, amelyben zűrzavar és kiszámíthatatlanság uralkodik. Egyfajta rendet találunk a mélyén. Érti?

– Értem – mondta Gennaro. – De mi ez az alapvető rend?

– Lényegében a rendszer fázistérben való mozgása jellemzi – felelte Malcolm.

– Jézus Mária, már megint? – kiáltott fel Gennaro. – Nézze,

engem csak az érdekel, miért olyan biztos abban, hogy Hammond szigete csődöt mond.

– Megérttem magát – mondta Malcolm –, de eljutunk oda is. A káoszelmélet két dolgot állít. Az első, hogy minden komplex rendszerben – az olyanokban, mint az időjárás – van egy alapvető rend. A második ennek épp a fordítottja, azazhogy az egyszerű rendszerek is viselkedhetnek komplex módon. Vegyük például a biliárdgolyót. Meglökünk egy biliárdgolyót, és az elkezd visszapattogni az asztal oldalairól. Elméletileg ez igen egyszerű rendszer, majdhogynem newtoni. Mivel ismerjük a labdának átadott erőt és a labda tömegét, továbbá ki tudjuk számítani a szögeket, amelyekben a falakhoz ütődik,

meg tudjuk jósolni a golyó
jövőbeni viselkedését.
Elméletben az egészen távoli
jövőig ki tudjuk számítani a golyó
viselkedését, ahogy az egyik
oldalról a másikig pattog. Meg
lehet jósolni, mondjuk, hogy hol
lesz három óra múlva.
Elméletben.

– Rendben – bólintott Gennaro.

– Csakhogy a valóságban –
folytatta Malcolm – kiderül, hogy
legfeljebb egy-két másodpercre
tudjuk előre meghatározni a
jövőt. Tudniillik szinte azonnal
elkezdik éreztetni hatásukat az
egészen kicsiny tényezők: a
labda felszínének apró
egyenetlenségei, egy-két picit
mélyedés az asztalban és így
tovább. És a lehető legrövidebb
időn belül felborítják az ember
gondos számításait. Vagyis

kiderül, hogy ez a nagyon egyszerű rendszer – az asztal meg a biliárdgolyó – kiszámíthatatlanul viselkedik.

– Értem.

– És most jön Hammond terve – folytatta Malcolm.

– Az is egy látszólag egyszerű rendszer – állatok, állatkerti környezetben –, amely hamarosan kiszámíthatatlan módon kezd majd működni.

– És maga mindezt azért tudja, mert...

– Igen, az elméletből – mondta Malcolm.

– De nem volna mégis jobb, ha mielőtt ítéletet mond, látná is a szigetet, azt, hogy mit is hozott létre Hammond valójában?

– Nem. Sőt voltaképpen tökéletesen fölösleges. A részleteknek nincs jelentősége.

Az elméletből egyenesen következik, hogy a sziget igen rövid idő múlva előre nem látható módon kezd el viselkedni.

– És maga biztos az elméletében.

– Ó, hogyne! – mondta Malcolm. – Halálbiztos. Hátradőlt az ülésen. – Baj van azzal a szigettel! Egyetlen katasztrófa az egész, amely csak arra vár, hogy bekövetkezzék.

ISLA NUBLAR

A motor felbőgött, a szárnyak forogni kezdtek odafönn, pörgő árnyakat vetve a San José-i repülőtér betonjára. Grant hallotta a recsegést a fülhallgatójában, amint a pilóta a toronnyal beszél.

San Joséban felvettek még egy utast, egy Dennis Nedry nevű férfit, aki odarepült, hogy találkozzék velük. Kövér volt, és lompos, folyton csokoládét rágcsált, a keze ragacsos volt tőle, az ingére alufóliadarabkák tapadtak. Motyogott valamit, hogy a szigeten lévő számítógépekkel van dolga, és senkinek sem nyújtott kezet.

Grant a plexiüveg buborékon át nézte, amint lába alatt eltávolodik a talaj, s a helikopter robogó árnyát figyelte. Nyugatnak, a hegyek felé tartottak.

– Úgy negyven perc lesz az út – hallatszott Hammond hangja valamelyik hátsó ülésből.

Az alacsony dombok felmagasodtak Grant szeme előtt, aztán a felhők szaggatott foltjain át kijutottak a napfényre. Hegyes-völgyes sziklás volt alattuk a táj. Grantot meglepte az erdőpusztulás nagysága. Lecsupaszított, szélkoptatta dombokat látott mindenütt, egyiket a másik után, hektárszám.

– Costa Ricában jobban működik a népességszabályozás, mint Közép-Amerika többi országában – magyarázta

Hammond –, mégis nagymérvű a defolsztáció, az erdőpusztítás. Ennek a legnagyobb része az elmúlt tíz évben ment végbe.

A hegyek túloldalán ismét átlépték a felhőréteget, ezúttal lefelé ereszkedve, és Grant megpillantotta a nyugati part szegélyét. Elhúztak egy kis part menti falucska fölött.

– Bahía Anasco – mondta a pilóta. – Halászfalu. – Észak felé mutatott. – Arra fenn, tovább a part mentén, ott láthatják a Cabo Blancó-i természetvédelmi területet.

Gyönyörű partszakaszok vannak arrafelé. –

A pilóta egyenesen a nyílt óceánnak vette az irányt. A víz zölddé vált alattuk, majd mélykékké. A napfény visszatükröződött a víz

felszínéről. Reggel tíz óra lehetett.

– Már csak egypár perc – mondta Hammond –, és meglátjuk Isla Nublar.

Elmagyarázta, hogy Isla Nublar voltaképpen nem is igazi sziget, inkább tengeri hegy, vulkanikus sziklatömb, amely kiemelkedik az óceánból.

– A vulkáni eredet nyomai az egész szigeten megtalálhatók – mondta. – Több helyen gőzjáratok is vannak, és forró a talaj az ember lába alatt. Ez és az uralkodó áramlatok az oka annak, hogy Isla Nublar ködös területen fekszik. Amint odaérünk, majd meglátják, hogy... de már itt is vagyunk!

Robogott velük a helikopter. Egyre alacsonyabban szálltak a víz fölött. Grant sziklás, zord,

csipkézett szigetet pillantott meg, amely meredeken emelkedett ki előttük az óceánból.

– Úristen! Tiszta Alcatraz! – szólt Malcolm.

Az erdő borította hegyoldalakat zöld köd koszorúzta. A sziget látványa szinte misztikus volt.

– Persze sokkal nagyobb – jegyezte meg Hammond. – Tizenhárom kilométer hosszú, és legszélesebb pontjánál öt kilométer széles. Összterülete közel hatvan négyzetkilométer. A legnagyobb magánállatkert Észak- és Közép-Amerikában.

A helikopter emelkedni kezdett, és a sziget északi vége felé vette az útját. Grant a szemét meregette, hogy lásson valamit a sűrű ködön át.

– Általában nem ilyen sűrű – nyugtatta Hammond, de a

hangján hallatszott, hogy maga is nyugtalan.

A hegyek a sziget csúcsánál emelkedtek a legmagasabbra, hat-hétszáz méterrel magasodtak a tenger fölé. A hegytetőket köd borította, de jól látszottak a csipkés szirtfokok és a csapkodó tenger hullámai. A gép emelkedett, és átrepült a hegyek fölött.

– Sajnos magán a szigeten kell leszállnunk – mondta Hammond.

– Nem örülök neki, mert megzavarja az állatokat. Néha viszont nagyon izgalmas, ahogy...

A pilóta hangja félbeszakította:

– Megkezdjük a leszállást. Kapaszkodjanak, hölgyeim és uraim! – A helikopter gyorsan ereszkedett, és máris sűrű köd vette körül őket. Grant ismétlődő

elektronikus sípjelet hallott a fülhallgatóban, de a világon semmit sem látott. Aztán egyszerre csak halványan kirajzolódtak a fenyőfák zöld ágai, amint ki-kinyúlnak a ködből. Némelyik ág egészen közel volt.

– Hogy a jó istenben csinálja ezt? – kérdezte Malcolm, de nem kapott választ.

A pilóta tekintete bal felé pásztázott, aztán jobbra, a fenyőerdőre nézett. Még mindig közel voltak a fák. A helikopter gyorsan süllyedt.

– Jézus! – nyögte Malcolm.

A sípjel hangosodott. Grant a pilótát nézte. Az erősen koncentrált. Grant lenézett. Óriás, fluoreszkáló keresztet pillantott meg a lába alatt a plexiüvegen át. A kereszt sarkainál erős lámpák villogtak. A pilóta egy kicsit

igazított az irányon, aztán a gép egy huppanással máris a leszállóhelyen ült. A rotorok zaja halkult, majd elhalt.

Grant felsóhajtott, és kicsatolta a biztonsági övet.

– Ha így jövünk, gyorsan kell leszállni az egymás fölötti ellentétes irányból mozgó széláramlatok, a „szélborotva” miatt. Ez néha nagyon veszélyes ezen a csúcson, és... no de az a lényeg, hogy megérkeztünk! Biztos talaj van a lábunk alatt.

Egy férfi szaladt a helikopter felé. Baseballsapkát viselt, amely alól kikandikáltak vörös hajfürtjei. Kitérte az ajtót.

– Hello! – mondta vígan. – Ed Regis a nevem! Isten hozta önöket Isla Nublaron, mindenkit! Csak óvatosan, kérem!

Keskeny, kanyargós ösvény vezetett le a dombról. Hűvös és nyirkos volt a levegő. Ahogyan lefelé haladtak, egyre vékonyodott a köd körülöttük, és Grant most már jobban látta a tájat. Egy kicsit olyan volt, mint a Csendes-óceán északnyugati partvidéke Észak-Amerikában, mint az Olympic-félsziget.

– Helyesen látja – mondta Ed Regis. – Az elsődleges ökológiai környezet itt a lombhullató esőerdő. Meglehetősen eltér a szárazföldi vegetációtól, amely inkább klasszikus esőerdő. Ez azonban csak mikroklíma, amely a magaslatokon ilyen, az északi dombok lejtőin. A sziget legnagyobb része trópusi.

Nagy kiterjedésű, fehér épületek tetejét látták odalenn, mintegy megbúva a növényzet

sűrűjében. Grant meglepődött. Az építkezés bonyolultabb volt, mint gondolta. Lejjebb érve teljesen kikerültek a ködből, és így már egész kiterjedésében láthatták a szigetet, amely déli irányban messzire nyúlt.

A FOGADTATÁS

– Te jószágos Úristen! – szólalt meg halkan Ellie. Mindannyian a fák fölé magasló állatot bámulták.

– *Uramisten!*

„A dinoszaurusz szép!” – ez volt az első gondolata. A könyvek túl nagyra nőtt, csúf, kövér és esetlen lényekként ábrázolták őket. Ennek a hosszú nyakú állatnak azonban szinte légiesen kecses és egyben méltóságteljes volt minden mozdulata. És gyors. Semmi esetlenség vagy bizonytalanság nem volt a viselkedésében. Az őshüllő éber érdeklődéssel pislantott le rájuk, és mély trombitáló hangot hallatott, majdnem mint egy

elefánt. Abban a pillanatban újabb fej emelkedett a növényzet fölé, majd harmadik, aztán egy negyedik.

– Uramisten! – mondta megint Ellie.

Gennarónak a szava is elakadt. Ő mindvégig tudta, mire számítsen – évek óta erre várt –, de valahogy a lelke mélyén mégsem hitte, hogy be is következik mindez, most pedig, hogy a saját szemével látta, szólni sem tudott a megdöbbenéstől. Az új genetikai technológia elképesztő hatalma, az, amiről korábban azt tartotta: nem más, mint reklám, túlpörgetett, lelkesítő szöveg, ez a hatalom most vált teljesen világossá a számára. Atyavilág, mekkorák ezek az állatok!

Óriásiak! Mint egy ház! És annyi van! Valódi, élő dinoszauruszok! Valódibbak már nem is lehetnének!

Gennarónak ez járt a fejében: „Egy vagyont fogunk keresni ezzel a szigettel. *Egy vagyont!*”

Őszintén reménykedett, Istenhez imádkozott, hogy a sziget biztonságos legyen.

Grant csak állt a domboldali ösvényen, az arca csupa pára, és tágra nyílt szemmel bámulta a pálmafák fölé magasló, ívelt, szürke nyakakat. Szédült, mintha csak túl meredeken futna lefelé a lába alatt az út. Alig kapott levegőt. Hiszen olyasvalamit látott, amiről elképzelni sem tudta, hogy valaha is látni fogja életében. És most mégis itt van!

A ködben mozgó állatok tökéletes apatosaurusok voltak, közepes nagyságú ősgyíkfajta tagjai. Döbbent agyában szinte önmaguktól megindultak a tudományos asszociációk: észak-amerikai növényevők, késő jurakori szint. Közhasználatú nevükön „brontosaurusok”. Első felfedezés: E. D. Cope, Montanában, 1876-ban. A Morrison-féle formációs rétegekhez kapcsolódó példányok kerültek elő Utahban, Coloradóban és Oklahomában. Nemrégiben Berman és McIntosh a koponya külső jegyei alapján új osztályba sorolta őket, mint diplodocusokat. Hagyományos vélemény szerint a brontosaurus idejének nagy részét sekély vízben töltötte, amely segített nagy testtömegének

fenntartásában. Ezek az állatok azonban – bár nem voltak vízben, ez jól látszott – túlon túl is gyorsan mozogtak. Fejük és nyakuk igen aktívan vándorolt ide-oda a pálmafák fölött – meglepően aktívan...

Grant felnevetett.

– Mi az? – kérdezte Hammond nyugtalanul. – Valami baj van?

Grant a fejét rázta, és csak nevetett tovább. Végül is nem magyarázhatta meg, hogy mi olyan vicces: az, hogy alig néhány másodperce látja az állatot, de máris kezdi elfogadni – és azonnal arra használja friss megfigyeléseit, hogy választ adjon a tudományterületét régóta foglalkoztató kérdésekre.

Még mindig nevetett, amikor az ötödik és hatodik nyak is a pálmafák fölé nyúlt. Az őshüllők

nézték, ahogy az emberek megérkeznek. Túlméretezett zsiráfokra emlékeztették Grantot. Ugyanolyan jóindulatú, kissé bugyuta volt a tekintetük.

– Ha jól feltételezem, ezek nem animatronikus modellek – mondta Malcolm. – Igen életszerűek.

– Azok bizony – mondta Hammond. – De hát életszerűnek is kell lenniük, nem?

Újra hallották a trombitáló hangot a távolból. Először csak egy állat hallatta, aztán a többiek is beszálltak a kórusba.

– Ez a hívó szavuk – szólt Ed Regis. – Üdvözlönek bennünket a szigeten.

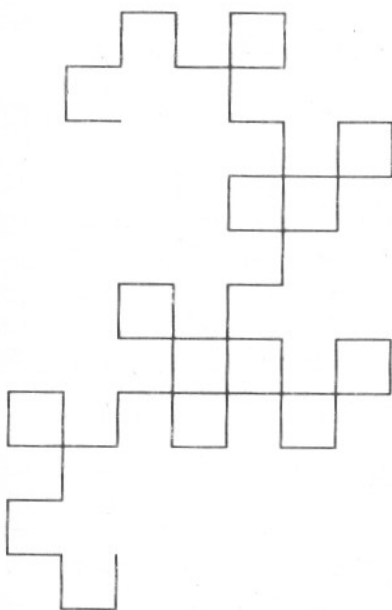
Grant szinte bénultan állt, úgy hallgatta egy percig.

– Nyilván szeretnék tudni, hogyan tovább – szólalt meg Hammond, és elindult lefelé a

lejtőn. – Úgy szerveztük, hogy bejárhassák az összes létesítményt, később délután pedig a parkba visszük magukat, dinoszauruszt nézni. A vacsoránál találkozunk újra, és akkor ha van még kérdésük, válaszolok rá. És most, kérem, kövessék Mr. Regist...

A csoport Ed Regis nyomába szegődött, aki a legközelebbi épületek felé indult. Az ösvény fölött kézzel írt ákombákomokkal a következő felirat állt: „Isten hozta! Üdvözljük önt a Juraparkban!”

HARMADIK ISMÉTLŐDÉS

*Ahogy a fraktális görbét újra
rajzoljuk, egyre tisztábban
jelennek meg a részletek.*

IAN MALCOLM

A JURAPARK

Beléptek a pálmák magasban összeboruló, zöld alagútjába, mely a látogatói főépülethez vezetett. Amerre csak a szem ellátott, a gondosan kialakított növényi környezet mindenütt azt sugallta, hogy most a valóságot maguk mögött hagyva egy új világba lépnek be, az őskori trópusok világába.

– Egész jól néznek ki – szólt Ellie Granthoz.

– Igen – mondta Grant. – De szeretném közelelről is látni őket. Szeretném felemelni a lábujjuk begyét, megvizsgálni a karmukat, megtapintani a bőrüket, kinyitni a szájukat, hogy a fogaikat is

lássam. Addig nem lehetek egészen biztos a dolgomban. De az tény, hogy jól néznek ki.

– Gondolom, ez egy kissé megváltoztatja a maga tudományterületét.

Grant a fejét ingatta.

– Ez mindent megváltoztat.

Százötven éve, amióta csak az első óriás állatcsontokat felfedezték Európában, a dinoszauruszokkal kapcsolatos tudományos vizsgálatok főként következtetésekből álltak. A paleontológia lényegében egyfajta detektívmunka volt, amely a megkövült csontokban és a rég kihalt óriások nyomdokaiban kereste a támpontokat. Azok voltak a legjobb paleontológusok, akik a legügyesebben tudtak következtetni.

A paleontológián belül minden nagy vita ezen a módon folyt, köztük az a haragos összecsapás is, amelyben Grant kulcsszerepet játszott, s amely a körül zajlott, meleg vérűek voltak-e a dinoszauruszok.

A tudósok mindaddig a hüllők osztályába sorolták be a dinoszauruszokat, a hideg vérű állatokéba, melyek az élethez szükséges hőmennyiséget a környezetől vonják el. Az emlős az anyagcsere révén képes testhőmérsékleté alakítani az elfogyasztott ételt, a hüllő nem. Egy idő után azonban néhány kutató – főként John Ostrommal és Robert Bakkerrel, a Yale Egyetem tanáraival az élen – gyanítani kezdte, hogy az a felfogás, amely szerint a dinoszauruszok lassú mozgású,

hideg vérű hüllők voltak, egyszerűen nem vág össze az ásatási eredményekkel. A klasszikus dedukció logikai módszerével több bizonyítékból vonták le új következtetéseiket.

Az első a testtartás volt. A gyíkok és hüllők rövid, hajlott lábú csúszómászók, amelyek a talaj közvetlen közelében kúsznak, hogy melegen maradjanak. A gyíkoknak nincs elég energiájuk, hogy egy-két másodpercnél tovább a hátsó lábukon maradjanak. Ezzel szemben a dinoszauruszok egyenes lábon álltak, és sok közülük felegyenesedve a hátsó lábán járt. A jelenleg élő állatfajok között felegyenesedett testtartás csak a meleg vérű emlősöknél és a madaraknál fordul elő. Vagyis a

dinoszauruszok testtartása
melegvérűsége utal.

Ezután az anyagcsere
vizsgálata következett.
Kikalkulálták a nyomást, amely
ahhoz volt szükséges, hogy
fölnyomja a vért a brachiosaurus
hat méter hosszú nyakán át a
fejéig, amiből az a következtetés
adódott, hogy erre csak egy
négykamrás, meleg vérű szív
lehetett képes.

Vizsgálták a járást is, a földben
hagyott, fosszilis lábnyomokat,
amelyekből arra a véleményre
jutottak, hogy a dinoszauruszok
olyan gyorsan futottak, akár az
ember. Ez a mozgékonyság
megint csak meleg vérre utal.
Ráadásul az északi sarkkörön túl
is találtak
dinoszauruszmaradványokat,
olyan hideg környezetben,

amelyben a hüllők fennmaradása elképzelhetetlen. Végül a csoportos élettel kapcsolatos tanulmányok, amelyek legnagyobb részét éppen Grant munkáján alapultak, arra utaltak, hogy a dinoszauruszok összetett társadalmi életet éltek, és – szemben a csúszómászókkal – felnevelték kicsinyeiket. A teknősök elhagyják a tojásaikat. A dinoszauruszok azonban valószínűleg nem ezt tették.

Tizenöt éven át dúlt a vita a melegvérűség fölött, míg végül általánosan elfogadták az új látásmódot, azazhogy a dinoszauruszok gyors mozgású, élénk állatok voltak, de a gyűlölködés nehezen múlt el. A kongresszusokon még mindig akadtak kollégák, akik nem álltak szóba egymással.

Most azonban, amennyiben a dinoszauruszok klónozzhatók – nos, akkor Grant kutatási területe egyszeriben átalakul. Vége a dinoszauruszok paleontológiai vizsgálatának. Oda az egész – a múzeumi termek az óriás csontvázakkal és a köréjük seregülő iskolás gyerekekkel, az egyetemi laboratóriumok a csonttálakkal, a kutatási tanulmányok, a tudományos folyóiratok –, mindez nincs többé.

– Nem látszik elkeseredettnek – jegyezte meg Malcolm.

Grant megrázta a fejét.

– Nem is vagyok. Már egy ideje folynak a viták erről. Sokan úgy gondolták, előbb-utóbb bekövetkezik. Csak nem ilyen hamar.

Malcolm felnevetett.

– Íme, az emberi faj története dióhéjban: „Sokan úgy gondolták, előbb-utóbb bekövetkezik. Csak nem ilyen hamar.”

Továbbmentek az ösvényen. Már nem látták a dinoszauruszokat, de a hangjuk még hallatszott.

– Az egyetlen kérdésem csak az, honnan szedték a DNS-t? – kérdezte Grant.

Grant tudott róla, hogy komoly spekuláció folyik Berkeley-ben, Londonban és Tokióban afelől, hogy esetleg lehetségessé válhat egy-egy régen kihalt állatfaj – mint például a dinoszaurusz – újraklónozása, már amennyiben hozzá lehet jutni a szükséges dinoszaurusz-DNS-hez. A

probléma az volt, hogy minden ismert dinoszaurusz kövület volt, a fosszilizáció pedig nagyrészt

elpusztította és szervetlen anyagokkal helyettesítette be a DNS-t. Persze ha fagyott vagy tőzegmocsárban fennmaradt dinoszauruszt találtak volna, vagy olyat, amelyet mumifikált a sivatagi környezet, akkor annak a DNS-éhez hozzájuthattak volna.

Fagyott vagy mumifikálódott DNS-t azonban mindeddig senki sem talált. A klónozás tehát lehetetlen volt. Nem volt *miből* klónozni. Használhatatlan volt az egész modern génebézési technológia. Mint amikor van egy fénymásológép, csak éppen nincs mit lemásolni vele.

Ellie szólalt meg:

– Igazi dinoszauruszokat nem lehet reprodukálni, mert nem tudunk igazi dinoszaurusz-DNS-hez jutni.

– Hacsak nincs valami olyan módja, amire eddig nem gondoltunk – mondta erre Grant.

– Például mi? – kérdezte Ellie.

– Fogalmam sincs – felelte Grant.

Egy kerítésen túl
fürdőmedencéhez értek, amely
vízesésként csordult túl, és
leömlőve kisebb
sziklamedencéket alkotott.
Hatalmas páfrányokkal volt
beültetve az egész terület.

– Hát nem csodás? – kérdezte Ed Regis. – Ezek a növények, különösen párás napokon, nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy igazi őskori atmoszféra alakuljon ki. Ugyanis valódi jurakori páfrányokat látnak!

Ellie megállt, hogy közelebbről is megvizsgálja a páfrányokat.

Igen, Regis igazat mondott. A növény *Serenna veriformans* volt. Igen gyakori a több mint kétszáz millió éves kővületekben, ma azonban közönségesen csak Brazília és Kolumbia nedves árterületein fordul elő. Csakhogy az aki úgy döntött, hogy ezzel a páfrányfajtaival díszíti a fürdőmedencét, annak nyilvánvalóan sejtelve sem volt róla, hogy a *veriformans* spórái egy halálosan mérgező béta-karbolin alkaloidát tartalmaznak. Az ember a vonzó zöld levelek pusztá érintésétől is rosszul lehet, ha pedig egy gyerek egy keveset a szájába töm, szinte biztos, hogy belehal. A toxin ötvenszer mérgezőbb az oleandernél.

„Milyen naivak az emberek, ha növényekről van szó! – gondolta

magában Ellie – Pusztá küllemük alapján választják ki őket, mint a képeket a falra. Soha eszükbe sem jut, hogy a növények voltaképpen élőlények, és buzgón végzik az összes életfunkciót: lélegeznek, táplálkoznak, ürítenek, szaporodnak – és védekeznek.”

Ellie azonban jól tudta, hogy a földtörténet során a növények éppoly kemény versengésben fejlődtek ki, mint az állatok, sőt bizonyos szempontokból még gyilkosabb harcban. A *Serenna veriformans* mérge csupán egyetlen kisebb példája annak a sokoldalúan kimunkált vegyi fegyvertárnak, amelyet a növények kifejlesztettek. Vannak terpének, amelyekkel a növények megmérgezik a talajt maguk körül, nehogy versenytársaik

kinőhessenek; alkaloidák, amelyek ehetetlenné teszik őket a rovarok, ragadozók (és a gyermekek) számára, és vannak feromonok, amelyekkel kommunikálnak. Ha egy duglászfenyőt bogarak támadnak meg, olyan vegyi anyagot termel ki, amitől ehetetlenné lesz – és ugyanezt teszi minden duglászfenyő az erdőben, még annak legtávolabbi részén is. Ez reakcióként megy végbe, válaszul arra az alleokemikáliára, amelyet a megrohamozott fa választ ki magából.

Aki azt hiszi, hogy a természet abból áll, hogy az állatok valamiféle zöld háttér előtt mozognak, rettenetesen téved. Az a zöld háttér csupa élet. A növények nőnek, mozognak, hajlanak és tekerednek,

harcolnak a fényért, és állandó kölcsönhatásban vannak az állatokkal: egyeseket kérgekkel és tuskékkal tartanak távol maguktól, másokat mérgekkel, megint másokat táplálnak, de csak azért, mert ezek segítik a szaporodásukat, széthordják magvaikat és virágporukat. Összetett, dinamikus folyamat ez, amelyet Ellie mindig roppant izgalmasnak látott. De tudta, hogy a legtöbb embernek fogalma sincs minderről.

A puszta tény azonban, hogy valaki halált okozó páfrányokat telepített az úszómedence köré, már önmagában is arra utalt, hogy a Jurapark tervezői korántsem voltak olyan gondosak, mint amilyennek képzelték magukat.

– Hát nem csodás? – ismételte Ed Regis. – Nézzenek előre! Ott a mi Szafarikastélyunk! – Ellie látványos, alacsony épületet látott, amelynek tetejéből egy sor üvegpiramis magasodott ki. – Ott fognak lakni, míg itt vannak nálunk a Juraparkban.

Grant lakosztályában a világosbarna szín uralkodott, a nádfonatú bútorokat zöld őserdői mintás huzat díszítette. A szoba még nem volt teljesen kész: a szekrényben egymásra rakott lécek tornyosultak, a fürdőszobában villanydróttekercs hevert a földön. A sarokban televíziókészülék állt, a tetején kártya, melyen ez volt olvasható:

2. csatorna:
Hypsilophodont-felföld

- 3. csatorna: Triceratops-
terep
- 4. csatorna: Sauropodák
ingoványa
- 5. csatorna: Húsevők földje
- 6. csatorna:
Stegosauruskok délvidéke
- 7. csatorna: Velociraptorok
völgye
- 8. csatorna: Pterosauruskok
hegye

Kellemkedően mesterkéltnak
érezte ezeket a neveket.
Bekapcsolta a készüléket, de az
csak sistergett, képet nem adott.
Kikapcsolta, bement a
hálósobába, és az ágyra
hajította táskáját. Pontosan az
ágy felett nagy, piramis formájú
üvegtető volt. Sátorszerű érzést
keltett, mintha a csillagos ég alatt
aludna az ember. Sajnos

azonban az üveget erős rácsok védték, így árnyékcsíkok hullottak az ágyra.

Grant megállt egy pillanatra. Láta a kastély tervrajzait, de nem emlékezett rá, hogy rácsok lettek volna az üvegtetőn. Látszott is nyers, oda nem illő kidolgozásukon, hogy utólag kerültek a helyükre. Fekete acélkeretet szerkesztettek az üvegfalon kívülre, ahhoz voltak hegesztve a rácsok.

„Rejtély!” – gondolta Grant. Átment a hálósobából a nappaliba. Az ablakok az úszómedencére néztek.

Ellie lépett a szobába.

– Csak úgy melleleg: azok a páfrányok mérgezőek. Egyébként nem tűnt fel neked semmi, Alan? Már ami a szobákat illeti.

– Megváltoztatták a tervet.

– De meg ám! Szerintem is. – A lány körüljárta a szobát. – Kicsik az ablakok – mondta. – Az üveg edzett, és acélkeretbe helyezték. Az ajtók is acélborításúak. Ennek nem kellene okvetlenül így lennie. Hát a kerítést megfigyelted-e, amikor bejöttünk?

Grant bólintott. Az egész kastélyt hüvelyknyi vastag acélrácsokból készült kerítés vette körül. Mutatósra tervezték és feketére festették, hogy kovácsoltvasszerű legyen, de semmiféle szépítő igyekezet nem tudta eltakarni a fém vastagságát és háromméteres magasságát.

– Úgy emlékszem, ez a kerítés sem szerepelt a terven – szólt Ellie. – Mintha csak erődöt csináltak volna ebből az épületből.

Grant az órájára pillantott.

– Hát ennek az okát biztosan megkérdezzük majd – mondta. – Húsz perc múlva indul a szigetnéző túra.

AMIKOR DINOSZAURUSZOK URALTÁK A FÖLDET

A látogatóépületben jöttek össze. Ez emeletes volt, csupa üveg, látható vasbeton szerkezettel és fémgerendákkal. „A legutolsó, *high-tech* építészeti stílus” – állapította meg magában Grant.

Kis előadóterem volt benne, amelyet egy *Tyrannosaurus rex*-robot uralt. Ez fenyegető tartásban helyezkedett egy kiállítási terület bejáratánál, amelyen ez állt: AMIKOR DINOSZAURUSZOK URALTÁK A FÖLDET. Kissé távolabb más kiállítóvitrinek álltak: MI AZ A DINOSZAURUSZ? és A MEZOZOIKUM VILÁGA. De a kiállítás még nem volt készen;

mindenütt drótok és kábelek borították a padlót. Gennaro felmászott a színpadra, és onnan szólt Granthoz, Ellie-hez és Malcolmhoz. A hangja enyhén visszhangzott a teremben.

Hammond hátul ült, a keze összefonva a mellén.

– Hamarosan bejárjuk a létesítményeket – mondta Gennaro. – Biztos vagyok benne, hogy Mr. Hammond és munkatársai úgy fognak bemutatni mindent, hogy a lehető legjobb benyomást keltsék. Mielőtt azonban nekiindulnánk, szeretném összefoglalni, miért is vagyunk itt, és mi az, amit meg kell tudnom, amit el kell döntenünk, mielőtt távozunk. Lényegét tekintve, amint azt bizonyára már mindannyian felismerték, ez egy olyan sziget,

ahol génebézészeti úton előállított
dinoszauruszok természetes
parkszerű környezetben
mozoghatnak, szabadon,
idegenforgalmi látványosságot
nyújtva. Ez a látványosság még
nem nyílt meg a turisták előtt, de
egy éven belül megnyílik.

– Nos, a kérdésem egyszerű.
Biztonságos-e a sziget?
Biztonságos-e a látogatók
számára, és kellő biztosítást
nyújt-e a tekintetben, hogy a
dinoszauruszok nem juthatnak ki
innen?

Gennaro leoltotta a lámpákat a
teremben.

– Két olyan tény van, amellyel
foglalkoznunk kell. Az első dr.
Grant felfedezése, aki
dinoszauruszként azonosított egy
korábban ismeretlen állatot, mely
a Costa Rica-i parton került elő.

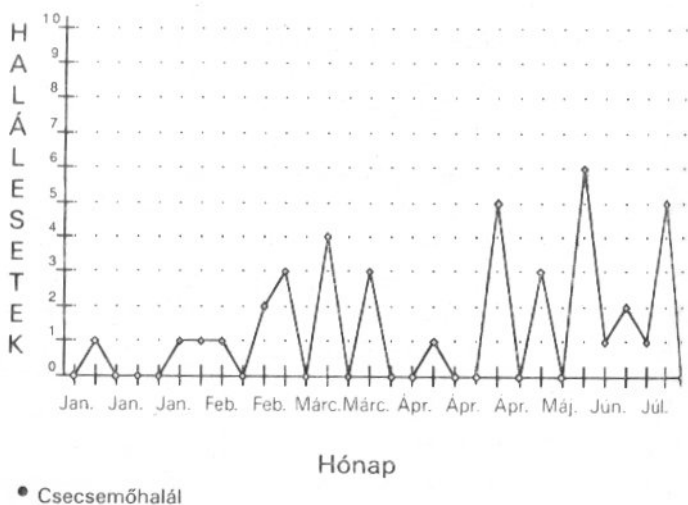
Ezt a dinoszauruszt csak egy töredékből ismerjük. Ez év júliusában találták, miután állítólag megharapott egy amerikai kislányt a parton. Grant doktor, ha óhajtja, később bővebb részleteket is előadhat. Intézkedtem, hogy magát a valóságos töredéket, amely egy New York-i laboratóriumban van, légi úton ideszállítsák, így önök közvetlenül is megvizsgálhatják majd. Közben egy második tény is a tudomásunkra jutott, amely szintén bizonyíték lehet.

– Costa Ricában kitűnő a közegészségügyi szolgálat, és mindenfajta adatot pontosan számon tart. Márciustól kezdve olyan jelentéseket kaptak, melyek szerint egyes csecsemőket gyíkok haraptak meg a bölcsőjükben – sőt,

hozzáteszem, öregeket is, akik mélyen aludtak. Ezek a gyíkharapások szórványosan jelentkeztek a part menti falvakban, Ismaloyától Puntarenasig. Március múltán már nem érkezett jelentés gyíkharapásról.

Rendelkezésemre bocsátották viszont a következő grafikont, amelyet a Közegészségügyi Szolgálat készített a csecsemőhalandóság alakulásáról a part menti településeken az év folyamán:

Csecsemőhalandóság: Jan.–Júli.

– Hadd hívjam fel a figyelmüket e grafikon két jellegzetességére – mondta Gennaro. – Egy: a csecsemőhalandóság január és február hónapokban alacsony, márciusban kiugrik, majd áprilisban ismét alacsony. Májustól kezdve azonban szinte mindvégig magas, egészen júliusig. Ebben a hónapban szenvedte el a harapást az

amerikai kislány is. A
Közegészségügyi Szolgálat
gyanakszik rá, hogy valamilyen
tényező hatással van a
csecsemőhalandóság
alakulására, de ezt nem jelentik a
parti falvakban működő
egészségügyi dolgozók. A másik
dolog, amire felhívnám a
figyelmüket, az a rejtélyes,
kéthetenkénti kiugrás, amely arra
utal, hogy valami rendszeresen
váltakozó jelenség hatásáról van
szó.

Újra kigyulladtak a fények.

– Jó – mondta Gennaro. –
Szóval ezek azok a tények,
amelyekre magyarázatot
keresek. Van valamelyiküknek
bármiféle...

– Megtakaríthatunk magunknak
egy csomó időt – szólt közbe
Malcolm. – Én máris

megmagyarázom magának az egészet.

– Máris?! – kérdezte meglepetten Gennaro.

– Igen, máris – felelte Malcolm.

– Egy: igen valószínű, hogy állatok jutottak a szárazföldre a szigetről.

– Hülyeség! – fakadt ki Hammond a háttérben.

– Kettő: a Közegészségügyi Szolgálat grafikonjának szinte bizonyosan semmi köze a szökött állatokhoz.

Grant szólalt meg:

– És ezt honnan tudja?

– Figyeljék meg: a grafikon magas és alacsony pontok között ugrál – mondta Malcolm. – Ez sok összetett rendszerre jellemző. Például a csapból csepegő vízre. Ha csak egy kicsit elcsavarják a csapot,

folyamatosan kezd csepegni: csepp, csepp, csepp. De ha jobban megnyitják, úgy, hogy egy kis örvénylés is jelentkezik, akkor váltakozva kapnak nagy és kis cseppeket. Csepp-csepp... csepp-csepp... Valahogy így. Próbálják ki maguk is. A turbulencia váltakozást hoz létre, ez a jele. És ilyen típusú, váltakozó grafikont fognak kapni, ha bármiféle új betegség kezd elterjedni egy közösségben.

– De akkor miért állítja, hogy nem okozhatják a szökött dinoszauruszok?

– Mert ez nonlinearis jel – felelte Malcolm. – Sok száz dinoszaurusz kellene ahhoz, hogy ők okozzák. Azt pedig nem hiszem, hogy több száz szabadult volna el. A következtetésem ezért az, hogy

valami más jelenség, mondjuk, például egy új influenzavírus okozza a grafikonon megjelenő fluktuációt.

– De ugyanakkor az a véleménye, hogy vannak szökött dinoszauruszok? – Ez Gennaro kérdése volt.

– Valószínű. Igen.

– Miért?

– Amiatt, amit maguk itt létre akarnak hozni. Nézze, ez a sziget kísérlet egy múltbeli természeti környezet újjáteremtésére. Hogy egy olyan, izolált világot alkossanak, ahol szabadon kóborolnak a rég kihalt élőlények, így van?

– Így.

– Nos, az én szempontjaim szerint ez lehetetlen vállalkozás. Annyira önmagáért beszél matematikailag, hogy nincs is mit

számolni rajta. Mintha azt kérdezném magától, hogy kell-e adót fizetni egymilliárd dollárnyi jövedelem után. Elő sem kellene vennie a zsebszámológépet, hogy ellenőrizze. Úgyis tudná, hogy adóval tartozik. Én pedig ehhez hasonló módon, biztosan tudom, hogy nem lehet így sikeresen lemásolni a természetet, vagy abban reménykedni, hogy izolálható.

– De miért nem? Tán nincsenek állatkertek, ahol...

– Az állatkertek nem *reprodukálják* a természetet – mondta Malcolm. – Beszéljünk nyíltan. Az állatkertek fogják a már létező természetet, és *igen csekély* mértékben módosítják, hogy tereket képezzenek az állatok tartására. Még ezek a minimális módosítások is

nemegyszer csődöt mondanak. Az állatok rendszeresen megszöknek. De ennek a parknak nem az állatkert a mintája. Ez valami sokkal nagyobbra törekszik. Valamire, ami inkább valamiféle földi úrállomással rokon.

Gennaro csak a fejét ingatta.

– Kutya legyek, ha értem!

– Pedig roppant egyszerű. A szándék szerint ezen a szigeten a levegő kivételével – amely szabadon folyik – minden tökéletesen izolált. Se be, se ki nem mehet semmi. Az itt tartott állatok sohasem keveredhetnek a Föld nagyobb ökoszisztémájával. Sohasem szökhetnek ki innen.

– Nem is szöktek soha! – morogta Hammond.

– Ilyen fokú izoláció egyszerűen nem lehetséges – mondta

szárazon Malcolm. – Egyszerűen megvalósíthatatlan.

– De megvalósítható. Folyamatosan ezt tesszük!

– Már elnézést – mondta erre Malcolm –, de maga nem tudja, mit beszél.

– Maga pimasz kis nyavalyás! – sziszegte Hammond. Felállt és elhagyta a termet.

– Uraim, Uraim! – mondta Gennaro.

– Roppant sajnálom – vontam meg a vállát Malcolm –, de a tény az tény marad. Az, amit „természetnek” nevezünk, egy olyan komplex rendszer, amely valójában sokkal kifinomultabb és érzékenyebb, mint amilyennek hajlandók vagyunk elfogadni. A természetről alkotott képünk roppant módon leegyszerűsített, és azt is elszúrjuk. Én nem

vagyok sem környezetvédő, sem ökológus, de tudniuk kell, mennyire nem értik az egészet! Hát mennyit kell még bizonygatni? Hányszor kell rámutatni a tényekre? Megépítjük az asszuáni gátat, és állítjuk, hogy a segítségével felélesztjük a vidéket. Ehelyett elpusztítja a termékeny Nílus-deltát, parazitikus fertőzöttséget okoz, és tönkreteszi az egyiptomi gazdaságot. Építünk egy...

– Elnézést – vágott közbe Gennaro –, de úgy hallom, jön a helikopter. Alighanem a példányt hozza Grant doktornak, hogy megvizsgálhassa. – Elindult kifelé a teremből. Mindannyian követték.

A hegy lábánál álltak. Gennaro túloldította a helikopter zaját. Nyakán kiduzzadtak az erek.

– Hogy *mit* csinált?! *Kit* hívott meg?!

– Nyugodjon már meg! – szólt Hammond.

Gennaro üvöltött:

– Agyalágyult vénember! Elment a maradék esze is?

– Most aztán elég! Ide figyeljen!
– mondta Hammond, és kihúzta magát. – Jó lesz, ha tudomásul vesz valamit...

– Nem! – kiáltotta Gennaro. – *Maga* vesz tudomásul valamit! Ez itt nem piknik! Nem társasági kirándulás...

– Ez az én szigetem – mondta Hammond –, és azt hívok ide, akit csak akarok. Jogomban áll.

– A maga szigete e pillanatban komoly vizsgálat tárgya, mert a

befektetőiknek súlyos aggályaik vannak, nem veszítették-e el fölötté az uralmat. Attól tartunk, hogy szörnyű veszedelmes hely, és...

– Nem fog elhallgattatni, Donald!

– De igen, ha el kell hallgattatnom...

– Ez a hely tökéletesen biztonságos – mondta Hammond.

– Bármit hablatyol is az a bolond matematikus.

– Nem igaz...

– És be fogom bizonyítani, mennyire az!

– Én pedig ragaszkodom hozzá, hogy rakja őket vissza a helikopterre! – kiáltotta Gennaro.

– Nem lehet – mondta Hammond. – A gép már el is ment. – Valóban, a rotorok hangja halkult.

– Az Isten verje meg! – mondta Gennaro. – Hát nem veszi észre, hogy kockára teszi az...

– Ugyan, ugyan – nyugtatta Hammond. – Majd később megbeszéljük. Nem szeretnék ráijeszteni a gyerekekre.

Grant megfordult. Két gyerek jött lefelé a domboldalon Ed Regis vezetésével. Tizenegy év körüli, szemüveges kisfiú volt az egyik, a másik egy valamivel fiatalabb kislány, talán hét- vagy nyolcéves. „Mets” feliratú baseball-sapka alá gyűrte szőke haját, a vállán baseballkesztyű lógott zsinóron. A két gyerek ügyesen sietett lefelé a helikopter leszállóhelye felől az úton, majd kis távolságra Gennarótól és Hammondtól megálltak.

Gennaro halkan felnyögött, és szinte suttogva mondta:

– *Uramisten!*

– Nyugodjon meg, jó? – szólt Hammond. – Válnak a szüleik, csak egy vidám hétvégét akartam szerezni nekik.

A kislány kissé félszegen integetett.

– Szia, nagypapa! – mondta. – Megjöttünk!

A KIRÁNDULÁS

Tim Murphy egyből látta, hogy valami nincs rendben. A nagyapja javában veszekedett a vele szemben álló, vörös képű, fiatalabb férfival. A többi felnőtt meg zavarodottan, feszengve álldogált mögöttük. Alexis is megérezte a feszültséget, mert hátramaradt, és a magasba dobta baseball-labdáját. Neki kellett meglódtania:

- Indulj már, Alex!
- Indulj te, Timmy!
- Ne légy undok! – mondta a kisfiú.

Lex mérgesen villantotta rá a szemét, de Ed Regis vidám hangon mondta:

– Mindenkinnek bemutatlak benneteket, aztán kezdődhet is a kirándulás.

– Nekem ki kell mennem – mondta Lex.

– Előbb bemutatlak titeket – szólt rá Ed Regis.

– Nem. Ki kell mennem.

De Ed Regis már hozzá is kezdett a bemutatáshoz. Előbb nagypapához vitte őket, aki mindkettejüket megpuszilta, aztán az a férfi következett, akivel az előbb vitatkozott. Ez izmos ember volt, és Gennarónak hívták. A többiek valahogy összemosódtak Tim szemében. Volt ott egy szőke nő sortban, meg egy szakállas férfi farmerben és mintás hawaii ingben. Ez olyan természetjáró fajtának látszott. Aztán egy kövér, egyetemista kinézetű pofa

következett, akinek a számítógépekkel volt valami dolga, végül pedig egy sovány férfi, tetőtől talpig feketében, aki még csak kezét sem nyújtott, csak a fejével biccentett. Tim megpróbálta rendbe szedni a benyomásait, és éppen a szőke nő lábát nézte, amikor hirtelen ráébredt: tudja, ki a szakállas!

– Nyitva felejtetted a szád! – szólt Lex.

– A bácsit ismerem – mondta Tim.

– Naná! Most ismerkedtél meg vele.

– Nem, dehogy – mondta Tim. – Olvastam a könyvét.

– Mi volt az a könyv, Timmy? – kérdezte a szakállas.

– *A dinoszauruszok letűnt világa* – felelte Tim. Alexis gonoszkodott.

– Apu szerint Timmynek agyára mentek a dinoszauruszok.

De Timmy alig hallotta a hűgát. Az járt az eszében, amit Alan Grantról tudott. Alan Grant az egyik vezére azoknak, akik azt hirdetik, hogy a dinoszauruszok meleg vérű állatok voltak. Rengeteg ásatást végzett egy Tojásdomb nevű helyen Montanában, amit azért hívtak így, mert sok dinoszaurusztojást találtak ott. Grant professzor több dinoszaurusztojást talált, mint bárki más a világon. És jó illusztrátor is. Ő rajzolta a képeket a saját könyvéhez.

– Agyadra mentek a dinoszauruszok? – kérdezte a szakállas férfi. – Őszintén szólva félek, hogy nekem is ez a bajom.

– Apu szerint hülyeség, ha valakinek dinoszauruszokon jár

az esze – mondta Lex. – Azt mondja, hogy Timmy inkább menjen a levegőre, és sportoljon.

Tim elszégyellte magát.

– Azt mondtad, ki kell menned – szólt a húgára.

– Mindjárt megyek is – válaszolta Lex.

– Az előbb még sürgős volt.

– Azt én tudom, nem te, vagy tévedek, Timothy? – kérdezte a kislány, a keze a csípőjén. Felöltötte az anyja legidegesítőbb tartását.

– Mondok valamit! – szólt Ed Regis. – Menjünk be mindannyian a látogató központba. Mindjárt hozzá is kezdhetünk a bejáráshoz. – Mindenki elindult. Tim hallotta, amint Gennaro odasúgja a nagyapjának: „Ezért meg tudnám ölni!” – aztán a kisfiú felnézett, és

észrevette, hogy Grant doktor szegődött melléje.

– Hány éves vagy, Timmy?

– Tizenegy.

– És mióta érdekelnek a dinoszauruszok? – kérdezte Grant.

Tim nagyot nyelt.

– Már egy ideje – felelte. Zavarban volt, hogy dr. Granttal kell beszélgetnie. – Néha elmegyünk a múzeumba, ha rá tudom venni a családunkat. A papámat.

– A papádat nem különösebben érdekli?

Tim bólintott, és elmesélte a család utolsó kirándulásának történetét a Természettudományi Múzeumban. Az apja ránézett az egyik csontvázra, és így szólt:

– Ez aztán jó nagy!

Tim erre azt felelte:

– Nem, apu, ez csak közepes nagyságú. Egy camposaurus.

– Hát nem tudom! Nekem elég nagynak látszik.

– De apu, ez még csak nem is felnőtt!

Az apja összehúzott szemmel méregette a csontvázat.

– És mi ez? Jura?

– Jézus! Dehogy, kréta.

– Kréta? No és mi a különbség aközött, hogy jura meg kréta?

– Ó, semmiség. Csak úgy százmillió év – mondta Tim.

– És a kréta a legrégebb?

– Dehogy, apu, a jura a régebb.

– Na, mindegy – mondta az apja, és hátrább lépett. – Egy biztos, nekem elég nagynak látszik. – Timhez fordult, hogy lássa, ellenkezik-e. A kisfiú viszont már megtanulta, hogy jobb, ha egy idő után nem

vitatkozik az apjával, így csak morgott valamit. Aztán mentek tovább a következő látnivalóhoz.

Az egyik csontváz előtt – *Tyrannosaurus rex* volt, a leghatalmasabb ragadozó, amely valaha élt a földön – Tim hosszasan álldogált. Végül megszólalt az apja:

– Mit nézel annyira?

– Számolom a csigolyáit – mondta Tim.

– A csigolyáit?

– Igen. A gerincén.

– Én is tudom, hol vannak a csigolyák – mondta bosszúsan az apja. Állt még egy kicsit mellette, aztán megkérdezte: – Na és mért számolod őket?

– Azt hiszem, hibás. Egy tyrannosaurusnak csak harminchét csigolyája lehet a farkán. Ennek több van.

– Azt akarod mondani, hogy a Természettudományi Múzeumban lévő csontváznak téves a csigolyaszáma? – kérdezte az apja. – És én ezt higgyem el neked?

– Pedig az. Téves.

Az apja szó nélkül nagy lépésekkel a sarokban álló teremőr felé vette az útját.

– Mit csináltál megint? – kérdezte Timtől az anyja.

– Semmit – felelte a kisfiú. – Én csak azt mondtam, hogy a dinoszaurusz hibás. Ennyi az egész.

Aztán az apja visszajött. Fura kifejezés ült az arcán. Az őr ugyanis természetesen megerősítette, hogy a tyrannosaurusnak túl sok csigolyája van a farokrészén.

– Mondd, ezt honnan tudtad? – kérdezte.

– Hát olvastam – felelte Tim.

– Hát ez döbbenetes, kisfiam – mondta az apja. A vállára tette a kezét, és megszorította egy kicsit.
– Te tudod, hány csigolyának kell lennie a farkon! Esküszöm, az életben nem láttam ilyet! Te tényleg teljesen belebolondultál a dinoszauruszokba.

Aztán az apja azt mondta, hogy a Mets játszik, és el akarja kapni a meccset a tévén, és Lex is ezt akarta, így hát a család távozott a múzeumból. Tim pedig nem látott több dinoszauruszt, pedig pontosan ezért jöttek. De hát az ő családjában általában mindig így mennek a dolgok.

Mármint így mentek *annak idején*, javította ki magát Timmy

gondolatban. Most, hogy az apja válik az anyjától, biztosan minden másképp lesz majd. Az apja már el is költözött, s bár kezdetben ez egy kicsit furcsa volt, Tim voltaképpen nem bánta. Az volt az érzése, hogy az anyjának pasasa van, de nem volt biztos benne, és Lexnek persze nem is említette. A kislánynak a szíve is majd megszakadt, amiért az apjuk elment, és az elmúlt néhány hét során olyan undok lett, hogy az már...

– Az 5072-es volt? – kérdezte Grant.

– Tessék? – kapott észbe Tim.

– Tudod, a tyrannosaurus ott a múzeumban. Nem az 5072-es számú volt?

– De igen – felelte Tim. – Honnan tudja?

Grant elmosolyodott.

– Évek óta ígérik, hogy kijavítják. De most már lehet, hogy erre sosem kerül sor.

– Miért nem?

– Amiatt, ami itt folyik – mondta Grant. – A te nagyapád szigetén.

Tim a fejét rázta. Nem értette, miről beszél Grant.

– A mamám szerint ez csak valami üdülőhely. Tudja, uszoda, tenisz meg ilyesmi.

– Hát nem éppen – mondta Grant. – Majd séta közben elmesélem neked.

„Tessék, most meg egy vacak óvó bácsit csinál belőlem!” – dohogott magában elkeseredetten Ed Regis, miközben várakozva toporgott a látogatóközpontban. –

Sasszemmel figyelje az unokáimat, úgy vigyázzon rájuk!

– parancsolt rá az öreg. – Maga felel értük az egész hétvégén!

Ed Regisnek ez a legkevésbé sem tetszett. Megalázónak érezte. Ő nem óvó bácsi. És ami azt illeti, még csak nem is idegenvezető, még ha fontos személyiségekről van is szó. Ő a Jurapark reklám- és propagandafőnöke, és még ezer dolgot kell elintéznie a nyitásig hátralévő év alatt. Csupán a San Franciscó-i és londoni PR cégekkel és a New York-i és tokiói ügynökségekkel való kapcsolattartás egész embert követel – különösen mivel az ügynökségek előtt még mindig el kell titkolni, mi lesz az üdülőtelep igazi látványossága. A cégek csak figyelemfelkeltő hadjáratot folytathattak, minden konkrétum nélkül, és ettől idegesek voltak. A

kreatív embereket dédelgetni kell. Bátorítani, hogy jól végezzék a dolgukat. Nem vesztegetheti az idejét arra, hogy tudósokat kalauzol a látnivalók között.

De hát éppen ez a baj az egész reklám- és propagandaszakmával, ha valaki ezt választja foglalkozásul. Senki sem tekinti szakembernek. Regis már hét hónapja tartózkodott nagyrészt a szigeten – hol jött, hol ment –, de még mindig a legkülönbözőbb feladatokat varrták a nyakába. Mint azt az ügyet múlt januárban. Az Harding dolga lett volna. Hardingé vagy Owensé, az általános vállalkozóé. Ehelyett Ed Regis nyakába zúdult. Hát mit ért ő ahhoz, hogy mit kell csinálni, ha beteg lesz valami munkás? Most meg szaros idegenvezető és óvó

bácsi. Hátrafordult, és megszámolta a fejeket. Egy még hiányzott.

Aztán látta, amint távolabb hátul Sattler doktornő is kilép a fürdőszobából.

– Rendben, barátaim, akkor kezdjük a kirándulásunkat a második emeleten.

Tim a többiekkel együtt haladt Ed Regis nyomában felfelé az emeletre vezető függő lépcsősoron. Elhaladtak egy felirat mellett, amin ez állt:

ZÁRT TERÜLET

BELÉPÉS

ENGEDÉLYEL

CSAK

Tim a felirat láttán izgalomba jött. Végigmentek a második emeleti folyosón. Az egyik fal üvegből

volt. Erkélyre nézett, és
pálmákra, amelyeket finom köd
vett körül. A másik falon ajtók,
mindenféle nyomtatott felirattal:
FŐÁLLATŐR...

VENDÉGSZOLGÁL

ALIGAZGATÓ...

A folyosón félúton üveg
válaszfalhoz értek, amelyen
újabb jelzés állt:

BIOLÓGIAI VESZÉLY

VIGYÁZAT!
BIOLÓGIAI
VESZÉLY

Ez a laboratórium
megfelel az
USG P4/EK3 sz.
genetikai előírásoknak

Alatta további jelzések:

VIGYÁZAT!

**Teratogenikus anyagok
Terhes nők számára e terület
tiltott!**

VESZÉLY!

**Itt radioaktív izotópokat
használnak
Potenciális rákkeltő hatás!**

Tim egyre izgatottabb lett.
Teratogenikus anyagok! Amikből
szörnyetegeket hoznak létre!
Borsódzott a háta, és csalódást
érezett, amikor megszólalt Ed
Regis:

– Ne törődjenek a jelzésekkel.
Csak a törvényelőírások miatt

vannak ott. Biztosíthatom magukat, minden teljesen veszélytelen. – Átvezette őket az ajtón. A túloldalon őr állt. Ed Regis a csoporthoz fordult.

– Nyilván feltűnt önöknek, hogy itt a szigeten a személyzet létszáma minimális. Mindössze húsz ember működteti az egész telepet. Természetesen a számuk nőni fog, ha jönni kezdenek a vendégek, de egyelőre csak ennyien vannak. Itt a központi vezérlőterem. Innen ellenőrizzük az egész parkot.

Megálltak az ablakoknál, és bepillantottak az elsötétített helyiségbe, amely olyan volt, mint egy űrhajós irányítóközpont kicsinyített mása. Egy függőleges üveglapon ott állt az egész park átlátszó térképe. Villogó számítógép-monitorok sora

nézett szembe vele. Némelyik képernyőn adatok látszottak, a többség azonban videoképet közvetített a park különböző részeiről. Csak két ember volt odabenn. Álltak és beszélgettek.

– Aki baloldalt áll, az a főmérnökünk, John Arnold – mutatott Regis egy sovány férfira, aki legombolt gallérú, rövid ujjú ingben, nyakkendőben volt, és cigarettázott. – Mellette pedig a parkőrünk, Mr. Robert Muldoon, a híres fehér vadász Nairobiból. – Muldoon jól megtermett, széles vállú férfi volt khakiruhában. Ingzsebére akasztva hordta napszemüvegét. Felpillantott a csoportra, kurtán biccentett, majd visszafordult a számítógép-monitorokhoz. – Biztosan szeretnék megtekinteni ezt a termet – mondta Ed Regis –, de

előbb nézzük meg, honnan szerezzük a dinoszaurusz-DNS-t.

Az ajtón ez a felirat állt: EXTRAKCIÓ, és akárcsak a laboratóriumi terület többi ajtaja, ez is biztonsági kártyával nyílt. Ed Regis becsúsztatta a kártyát a nyílásba, a fény felvillant, s az ajtó kinyílt.

Tim zöld fényben úszó kis szobát látott odabenn. Négy laboratóriumi köpenyes asszisztens volt benn, akik kétcsövű sztereomikroszkópba bámultak, vagy nagy felbontású videoképernyők képeit nézték. A szoba tele volt sárga kövekkel. Sárga kövek voltak az üvegpolcokon, kartondobozokban és a nagy, kihúzható tálcákon. Mindegyik kő fekete tintával volt felcímkézve.

Regis bemutatta Henry Wut, aki a harmincas éveinek közepén járó, karcsú testű férfi volt.

– Dr. Wu, a főgenetikusunk. Ő fogja elmagyarázni, mit is csinálunk mi itt.

– Legalábbis megpróbálom – mosolygott Henry Wu. – A genetika kicsit bonyolult dolog. De önöket valószínűleg az izgatja, honnan vesszük a dinoszaurusz-DNS-t.

– Felmerült bennem a kérdés – mondta Grant.

– Nos – mondta Wu –, valójában két lehetséges forrásunk van. A Loy-féle antitesteken alapuló kivonási technika alkalmazásával néha közvetlenül is nyerhetünk DNS-t a dinoszauruszcsontokból.

– Milyen az arány? – kérdezte Grant.

– Hát az oldódó proteinek legnagyobb része kiázik a fosszilizáció folyamatában, de húsz százalék még mindig kinyerhető, ha megőröljük a csontokat, aztán Loy eljárását alkalmazzuk. Maga dr. Loy arra használta, hogy proteint vonjon ki kihalt ausztráliai erszényesekből, de őskori emberi maradványokból is nyert vérsejteket így. Az eljárása olyannyira kifinomult, hogy akár ötven nanogrammmnyi anyag is elég a sikerhez. Ez egy gramm ötvenmilliárdnyi része.

– És maguk az ő technikáját alkalmazzák? – kérdezte Grant.

– Csak kiegészítésként – felelte Wu. – Gondolom, az ön számára is nyilvánvaló, hogy húsz százalék nem elegendő a mi munkánkhoz. Nekünk a teljes

dinoszaurusz-DNS-típus kell, hogy klónozhassuk. És innen szerezzük meg. – Felemelte az egyik sárga követ. – Borostyánból. Ami nem más, mint megkövült, őskori fagyanta.

Grant Ellie-re nézett, aztán Malcolmra.

– Ez tényleg nagyon ügyes – mondta Malcolm, és elismerően bólintott.

– Én viszont még mindig nem értem – ismerte be Grant..

– A fagyanta – magyarázta Wu –, gyakorta ráfolyik a rovarokra, és csapdába ejti őket. Ilyenkor a kövület teljes épségben megőrzi őket. A borostyánban mindenféle rovar megtalálható – köztük csípős rovarok is, amelyek nagyobb állatok vérét szívták.

– Vért szívtak – ismételte Grant. Tátva maradt a szája. – Csak

nem azt akarja mondani, hogy dinoszauruszok vérét szívták?

– De. Szerencsés esetben igen.

– És aztán maguk a rovarok pedig megőrződtek a borostyánban... – Grant csak ingatta a fejét. – Ördögi! És be is jöhet...

– Ó, igen. Sőt, biztosítom, hogy be is jön! – mondta Wu. Odalépett az egyik mikroszkóphoz. Egy asszisztens borostyánt helyezett alá, amely egy legyet zárt magába. A videomonitoron nézték, amint hosszú tűt szúr a borostyánba, egyenesen az őskori légy légcsövébe.

– Ha ebben a légyben van idegen vérsejt, ki fogjuk tudni vonni belőle, és paleo-DNS-t nyerünk, valamilyen kihalt lény DNS-ét. Természetesen ezt nem

tudhatjuk biztosan, amíg ki nem vonjuk, ami ott van nem reprodukáljuk, és meg nem vizsgáljuk. Ezt csináljuk immár öt éve. Hosszú, lassú folyamat volt, de eredményes!

– Dinoszaurusz-DNS-t voltaképpen könnyebb ezzel a módszerrel kivenni, mint az emlősökét. Ennek az az oka, hogy az emlősök vörös vérsejtjeinek nincs sejtmagva, s így a vörös vérsejtjeikben nincs DNS. Egy emlős klónozásához fehér vérsejtet kell találnunk, ami sokkal ritkább, mint a vörös. A dinoszauruszoknak azonban magvas vörös vérsejtjeik voltak, mint a mai madaraknak. Ez is olyan jel, amely sok más mellett arra utal, hogy a dinoszauruszok egyáltalán nem hüllők voltak.

Inkább hatalmas madarak, a bőrük pedig pergamenszerű.

Tim látta, hogy Grantot még mindig nem sikerült meggyőzni, a kövér ürge pedig, Dennis Nedry, teljesen közönyösnek tűnt, mint aki már rég tisztában van az egésszel. Türelmetlenül pislantgatott a következő ajtó felé.

– Látom, Mr. Nedry már a következő munkafázisunkra kíváncsi – szólt Wu. – Arra, hogy mi módon azonosítjuk a kinyert DNS-t. Nos, e célra nagy kapacitású számítógépeket használunk.

Tolóajtókon át egy hűtött terembe léptek. Hangos, zümmögő zajt hallottak. Két, egyenként kétméteres, kerek torony állt a terem közepén, a falak mentén pedig

csípőmagasságig érő, rozsdamentes acéldobozok sorakoztak. – Íme a mi csúcstechnológiás automata mosodánk – mondta dr. Wu. – Azok a dobozok a fal mentén Hamachi-Hood típusú automatikus génszekvencerek. Ezeket, igen nagy sebességgel, a Cray XMP szuperkomputerek működtetik. Igen, azok a tornyok ott a terem közepén. Önök lényegében e pillanatban egy hihetetlen képességű genetikai gyár kellős közepén állnak.

Több monitor volt a teremben, amelyeken olyan gyorsan futottak az adatok, hogy követni sem lehetett őket. Wu lenyomott egy billentyűt, és megállította az egyik képet.

I

GCGTTGCTGGCGTTTTTCCAT
AGGCTCCGCCCCCTGACGA
GCATCACAAAAATCGACGC

61

GGTGGCGAAACCCGACAGGA
CTATAAAGATACCAGGCGTTT
CCCCCTGGAAGCTCCCTCG

Nsp04

121

TGTTCCGACCCTOCCGCTTAC
CGGATACCTGTCCGCCTTTCT
CCCTTCGGGAAGCGTGCG

181

TGCTCACGCTGTAGGTATCTC
AGTTCGGTGTAGGTCGTTCGC
TCCAAGCTGGGCTGTGTG

□

-

BrontIV

241

CCGTTACGCCCGACCGCTGC
GCCTTATCCGGTAACTATCGT
CTTGAGTCCAACCCGGTAA

301

AGTAGGACAGGTGCCGGCAG
CGCTCTGGGTCATTTTCGGCG
AGGACCGCTTTCGCTGGAG

434 [nxT] AoliBn

361

ATCGGCCTGTCGCTTGCGGTA
TTCGGAATCTTGCACGCCCTC
GCTCAAGCCTTCGTCACT

421

CCAAACGTTTCGGCGAGAAGC
AGGCCATTATCGCCGGCATGG
CGGCCGACGCGCTGGGCT

481

GGCGTTCGCGACOCGAGGCT
GGATGGCCTTCCCCATTATGA
TTCTTCTCGCTTCCGGCGG

541

CCCGCGTTGCAGGCCATGCTG
TCCAGGCAGGTAGATGACGAC
CATCAGGGACAGCTTCAA

601

CGGCTCTTACCAGCCTAACTT

CGATCACTGGACCGCTGATCG
TCACGGCGATTTATGCCG

Nsp04

661

CACATGGACGCGTTGCTGCCG
TTTTTCCATAGGCTCCGCCCC
CCTGACGAGCATCACAAA

721

CAAGTCAGAGGTGGCGAAACC
CGACAGGACTATAAAGATACC
AGGCGTTTCCCCCTGGAA

924 Caol11 DinoLdn

781

GCGCTCTCCTGTTCCGACCCT
GCCGCTTACCGGATACCTGTC
CGCCTTTCTCCCTTCGGG

841

CTTTCTCAATGCTCACGCTGTA
GGTATCTCAGTTCGGTGTAGG
TCGTTCGCTCCAAGCTG

901

ACGAACCCCCCGTTCAGCCCCG

ACCGCTGCGCCTTATCCGGTA
ACTATCGTCTTGAGTCCA

961

ACACGACTTAACGGGGTTGGCA
TGGATTGTAGGCGCCGCCCCTA
TACCTTGTCTGCCTCCCC

1021

GCGGTGCATGGAGCCGGGGCC
ACCTCGACCTGAATGGAAGCC
GGCGGCACCTCGCTAACGG

1081

CCAAGAATTGGAGCCAATCAA
TTCTTGCGGAGAACTGTGAAT
GCGCAAACCAACCCTTGG

1141

CCATCGCGTCCGCCATCTCCA
GCAGCCGCACGCGGGCGCATC
TCGGGCAGCGTTGGGTCCT

1416 DnxT1

SSpd4

1201

GCGCATGATCGTGCT**AC**CCTG

TCGTTGAGGACCCGGCTAGGC
TGGCGGGGTTGCCTTACT

1281

ATGAATCACCGATACGCGAGC
GAACGTGAAGCGACTGCTGCT
GCAAAACGTCTGCGACCT

– Itt egy kis töredéknyi dinoszaurusz-DNS tényleges szerkezetét látják – mondta Wu.
– Megfigyelhető, hogy a szekvencia négy alapvető vegyületből áll. Adenin, thymin, guanin és cytozin. Ennyi DNS-ben valószínűleg van valami utasítás is arra nézve, hogy miként állítható elő egyetlen protein – mondjuk egy hormon vagy egy enzim. A teljes DNS-molekula *hárommilliárdnyit* tartalmaz ezekből az alapokból. Ha napi nyolc órán át minden másodpercben megnéznénk egy-

egy ilyen ernyőt, még mindig több, mint két évig tartana, míg végignéznénk a teljes DNS-sort. Akkora.

A képre mutatott. – Ez tipikus példa, ugyanis láthatják, hogy a DNS hibás, ott lenn az 1201-es sorban. Az általunk kivont DNS legnagyobb része töredékes vagy hiányos. Az első dolgunk ezért az, hogy kijavítsuk pontosabban a számítógépnek kell ezt tennie. Úgynevezett restrikciós enzimek segítségével kimetszi a DNS-t. A számítógép kiválaszt egy sor enzimet, amely elvégzi a feladatot.

1 GCGTTGCTGG
CGTTTTTCCA
TAGGCTCCGC
CCCCCTGACG AGCATCACAA
AAATCGACGC
61 GGTGGCGAAA
CCCGACAGGA CTATAAAGAT
ACCAGGCGTT
TCCCCCTGGA
AGCTCCCTCG
121 TGTTCCGACC
CTGCCGCTTA CCGGATACCT
GTCCGCCTTT CTCCCTTCGG
GAAGCGTGGC
181 TGCTCACGCT
GTAGGTATCT
CAGTTCGGTG TAGGTCGTTC
GCTCCAAGCT
GGGCTGTGTG
241 CCGTTCAGCC
CGACCGCTGC GCCTTATCCG
GTA ACTATCG TCTTGAGTCC
AACCCGGTAA

301 AGTAGGACAG
GTGCCGGCAG
CGCTCTGGGT CATTTCGGC
GAGGACCGCT
TTCGCTGGAG
361 ATCGGCCTGT
CGCTTGCGGT ATTCGGAATC
TTGCACGCC TCGCTCAAGC
CTTCGTCACT
421 CCAAACGTTT
CGGCGAGAAG CAGGCCATTA
TCGCCGGCAT
GGCGGCCGAC
GCGCTGGGCT
481 GGCGTTCGCG
ACGCGAGGCT
GGATGGCCTT CCCCATTATG
ATTCTTCTCG
CTTCGGGCGG
541 CCCGCGTTGC
AGGCCATGCT
GTCCAGGCAG

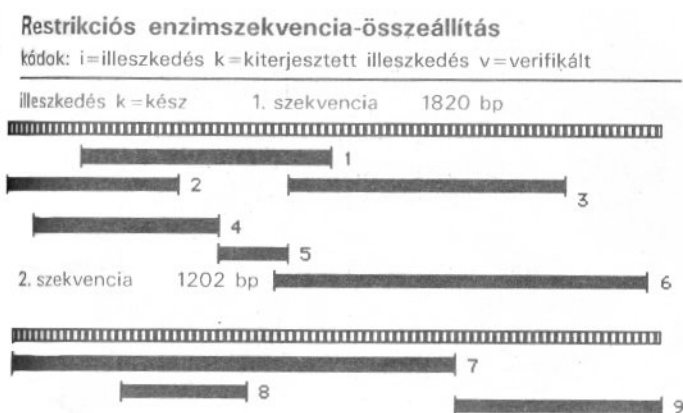
GTAGATGACG
ACCATCAGGG ACAOCTTCAA
601 CGGCTCTTAC
CAGCCTAACT TCGATCACTG
GACCGCTGAT
CGTCACGGCG ATTTATGCCG
661 CACATGGACG
CGTTGCTGGC GTTTTTCCAT
AGGCTCCGCC
CCCCTGACGA GCATCACAAA
721 CAAGTCAGAG
GTGGCGAAAC
CCGACAGGAC TATAAAGATA
CCAGGCGTTT
CCCCCTGGAA
781 GCGCTCTCCT
GTTCCGACCC TGCCGCTTAC
CGGATACCTG TCCGCCTTTC
TCCCTTCGGG
841 CTTTCTCAAT
GCTCACGCTG TAGGTATCTC
AGTTCGGTGT
AGGTCGTTCG CTCCAAGCTG

901 ACGAACCCCC
CGTTCAGCCC
GACCGCTGCG CCTTATCCGG
TAACTATCGT CTTGAGTCCA
961 ACACGACTTA
ACGGGTTGGC ATGGATTGTA
GGCGCCGCCC TATACCTTGT
CTGCCTCCCC
1021 GCGGTGCATG
GAGCCGGGCC ACCTCGACCT
GAATGGAAGC
CGGCGGCACC
TCGCTAACGG
1081 CCAAGAATTG
GAGCCAATCA ATTCTTGCGG
AGAACTGTGA ATGCGCAAAC
CAACCCTTGG
1141 CCATCGCGTC
CGCCATCTCC
AGCAGCCGCA
CGCGGCGCAT
CTCGGGCAGC GTTGGGTCCT

1201 GCGCATGATC
GTGCT **AG** CCTGTCGTTG
AGGACCCGGC
TAGGCTGGCG GGGTTGCCTT
1281 AGAATGAATC
ACCGATACGC
GAGCGAACGT
GAAGCGACTG CTGCTGCAAA
ACGTCTGCGA
1341 AACATGAATG
GTCTTCGGTT TCCGTGTTTC
GTAAAGTCTG
GAAACGCGGA
AGTCAGCGCC

– Ez ugyanaz a DNS-szekció, csak ki vannak jelölve rajta a restrikció, a szűrés pontjai. Mint az 1201-es sorban látják, két enzim metsz be a sérült pont mindkét oldalán. Hétköznapi esetben hagyjuk, hogy a számítógép döntse el, melyiket

használja. De azt is tudnunk kell, milyen bázispárokat kell bevinnünk, hogy helyrehozzuk a sérülést. E célból különböző metszettöredékeket kell összerendeznünk, például így:

– Most olyan DNS-töredéket találunk, amely átfedi a sérülési területet, és megtudjuk, mi hiányzik. Amint látják, meg is tudjuk találni, és elvégezhetjük a helyreállítást. A sötét csíkok a képen restrikciós töredékek:

enzimek által lebontott, majd analizált, kis dinoszaurusz-DNS-szekciók. A komputer most újra kombinálja őket, úgy, hogy megkeresi az átfedő kódszekciókat. Egy kicsit olyan ez, mint a kirakós játék. Csak a számítógép nagyon gyorsan végzi el.

1

GCGTTGCTGGCGTTTTTCCAT
AGGCTCCGCCCCCTGACGA
GCATCACAAAATCGACGC

61

GGTGGCGAAACCCGACAGGA
CTATAAAGATACCAGGCGTTT
CCCCCTGGAAGCTCCCTCG

121

TGTTCCGACCCTGCCGCTTAC
CGGATACCTGTCCGCCTTTCT
CCCTTCGGGAAGCGTGGC

181

TGCTCACGCTGTAGGTATCTC
AGTTCGGTGTAGGTCGTTCGC
TCCBAGCTGGGCTGTGTG

241

CCGTTCAGCCCGACCGCTGC
GCCTTATCCGGTAACTATCGT
CTTGAGTCCAACCCGGTAA

301

AGTAGGACAGGTGCCGGCAG

CGCTCTGGGTCATTTTCGGCG
AGGACCGCTTTCGCTGGAG

361

ATCGGCCTGTCGCTTGCGGTA
TTCGGAATCTTGCACGCCCTC
GCTCAAGCCTTCGTCACT

421

CCAAACGTTTCGGCGAGAAGC
AGGCCATTATCGCCGGCATGG
CGGCCGACGCGCTGGGCT

481

GGCGTTCGCGACGCGAGGCT
GGATGGCCTTCCCCATTATGA
TTCTTCTCGCTTCCGGCGG

541

CCCGCGTTGCAGGCCATGCTG
TCCAGGCAGGTAGATGACGAC
CATCAGGGACAGCTTCAA

601

CGGCTCTTACCAGCCTAACTT
CGATCACTGGACCGCTGATCG
TCACGGCGATTTATGCCG

661

CACATGGACGCGTTGCTGGCG
TTTTTCCATAGGCTCCGCCCC
CCTGACGAGCATCACAAA

721

CAAGTCAGAGGTGGCGAAACC
CGACAGGACTATAAAGATACC
AGGCGTTTCCCCCTGOAA

781

GCGCTCTCCTGTTCCGACCCT
GCCGCTTACCGGATACCTGTC
CGCCTTTCTCCCTTCGGG

841

CTTTCTCAATGCTCACGCTGTA
GGTATCTCAGTTCGGTGTAGG
TCGTTGCTCCAAGCTG

901

ACGAACCCCCCGTTCAGCCCG
ACCGCTGCGCCTTATCCGGTA
ACTATCGTCTTGAGTCCA

961

ACACGACTTAACGGGTTGGCA

TGGATTGTAGGCGCCGCCCTA
TACCTTGTCTGCCTCCCC

1021

GCGGTGCATGGAGCCGGGCC
ACCTCGACCTGAATGGAAGCC
GGCGGCACCTGGCTAACGG

1081

CCAAGAATTGGAGCCAATCAA
TTCTTGCGGAGAACTGTGAAT
GCGCAAACCAACCCTTGG

1141

CCATCGCGTCCGCCATCTCCA
GCAGCCGCACGCGGGCGCATC
TCGGGCAGCGTTGGGTCCT

1201

GCGCATGATCGTGCTAGCCTG
TCGTTGAGGFCCCGGCTAGGC
TGGCGGGGTTGCCTTACT

1281

ATGAATCACCGATACGCGAGC
GAACGTGAAGCGACTGCTGCT
GCAAAACGTCTGCGACCT

1341

ATGAATGGTCTTCGGTTTCCG
TGTTTCGTAAAGTCTGGAAAC
GCGGAAGTCAGCGCCCTG

– És íme a felülvizsgált DNS-képlet, amelyet a komputer állított helyre. A művelet, amelynek tanúi voltak, egy közönséges laboratóriumban hónapokat vett volna igénybe. Mi másodpercek alatt elvégezzük.

– Vagyis a teljes DNS-sorral dolgoznak? – kérdezte Grant.

– Ó, dehogy! – felelte Wu. – Az lehetetlen volna. Nagy utat tettünk meg a hatvanas évek óta, amikor egy laboratóriumnak *négy* évébe került volna, hogy egy ilyen képet dekódoljon, mint ez. Ma a számítógépeink néhány óra alatt elvégzik. De a DNS-molekula még így is túl nagy. Az

összképnek csak azokat a szekcióit vizsgáljuk, amelyek állatról állatra különbözőek, illetve mások, mint a mai DNS. A nukleotidáknak csak kis százaléka változik fajról fajra. Ezt elemezzük, és még ez is éppen elég nagy munka.

Dennis Nedry ásított. Már régesrég eljutott arra a következtetésre, hogy az InGen valami ilyesmiben mesterkedik. Néhány éve, amikor a cég megbízást adott neki, hogy tervezze meg a park vezérlőrendszerét, az egyik tervparaméter úgy szólt, hogy 3×10^9 mezőnyi adattárolóra van szükség. Nedry rögtön arra gondolt, hogy csak valami tévedésről lehet szó, és azonnal felhívta Palo Altót. Ott azonban

közölték, hogy tévedésről szó sincs. A paraméter pontos. Hárommilliárd mező!

Nedry már azelőtt is dolgozott nagy rendszereken. Azzal szerzett hírnevet magának, hogy világméretű telekommunikációs rendszereket hozott létre multinacionális cégek számára. Ezek nemegyszer több milliányi adattal dolgoztak. Ehhez hozzá szokott. De az InGen valami sokkal nagyobbakat akart...

Nedry nem értette a dolgot, ezért felkereste Barney Fellowst a Symbolicsnál, az M.I.T.-intézet közelében, a massachusettsi Cambridge-ben.

– Barney, szerinted miféle adatbázisnak lehet szüksége hárommilliárdos tárolásra? – kérdezte.

– Ez csak tévedés lehet – mondta nevetve Barney. – Véletlenül egy nullával többet írtak. Vagy kettővel.

– Nem tévedés. Leellenőriztem. Valóban ezt akarják.

– De hát ez örület! – mondta Barney. – Kivihetetlen. Még ha a leggyorsabb processzorokat használsz is, és villámsebes algoritmusokat, ha meg akarnak találni valamit, a keresés így is napokig fog tartani. Vagy hetekig.

– Igen – mondta Nedry. – Ezt én is tudom. Szerencsére nem az a feladatom, hogy algoritmusokat keressek. Csak arra kértek fel, hogy tárolókapacitást és memóriát hozzak létre az egész rendszer számára. De mégis... mire kellhet egy ilyen adatbázis?

Barney elkomorult.

– Írtál alá titoktartási megegyezést?

– Hát persze – felelte Nedry. Szinte minden munkájánál megkívánták a titoktartást.

– Van, amit azért elmondhatsz?

– Biotechnológiai cégről van szó.

– Biotechnológia, azaz génsébeszet – tűnődött Barney. – Akkor nyilvánvaló, mi lehet a...

– No és mi?

– DNS-molekula.

– Ugyan ne hülyéskedj! – mondta Nedry. – Nincs, aki a DNS-molekula analízisével foglalkozna. – Tudta, hogy egyes biológusok egy humángenetikai projektum létrehozását tervezgetik, melynek során kielemeznék a teljes emberi genetikai fonalat. De ehhez tíz év összehangolt munkájára volna

szükség, amelyben laboratóriumok sora venne részt szerte a világon. Óriási vállalkozás volna, legalább akkora, mint valaha a Manhattan Terv, az atombomba elkészítése volt. – És ez egy magáncég – tette hozzá Nedry.

– Hárommilliárd rögzített adattal – mondta erre Barney. – Nem tudom elképzelni, mi máshoz kellene ez. Lehet, hogy optimisták, már ami a rendszertervüket illeti.

– Igen-igen, optimisták – mondta Nedry.

– Vagy esetleg csak DNS-töredékeket elemeznek, viszont RAM-érzékeny algoritmusaik vannak.

Ez már logikusabban hangzott. Bizonyos adatbázis-kereső

eljárások rengeteg memóriát zabálnak fel.

– Tudod, ki készítette az algoritmusait?

– Nem én – felelte Nedry. – Ez a cég igen titokzatos.

– Hát én továbbra is arra tippelek, hogy a DNS-sel csinálnak valamit – mondta Barney. – Mi a rendszer?

– Multi-XMP.

– Micsoda? *Multi-XMP*? Szóval nem is egy, hanem több Cray? Azt a mindenit! – Barney a homlokát ráncolta, és ismét elgondolkodott. – Van még, amit elmondhatsz?

– Ne haragudj – felelte Nedry –, de nincs. – Aztán hozzálátott, és megtervezte az ellenőrzőrendszereket. Több mint egy évbe került neki és programozóinak, míg elkészültek.

A dolgot különösen megnehezítette, hogy a megrendelő soha nem volt hajlandó elárulni, mire kellenek az alrendszerek. Az utasítás csak ennyi volt: „Tervezzen egy nyilvántartási modult!”, vagy: „Tervezzen egy modult vizuális megjelenítésre!”. A tervparamétereket megkapta, de a felhasználásról egy szót sem közöltek. Sötétben tapogatózva kellett dolgoznia. Most pedig, hogy a rendszer felépült és beindult, a legkevésbé sem lepte meg, hogy vannak gondok. Még csodálkoznak? Teljes pánikban parancsolták ide, szinte kétségbeesetten, hogy javítsa ki „az általa nem rendezett problémákat”. „Dühítő!” – gondolta Nedry.

Amikor visszafordult a többiekhez, Grant éppen ezt kérdezte:

– És amikor a számítógép kielemezte a DNS-t, akkor honnan tudják meg, milyen állatot takar a kód?

– Két eljárásunk van erre – válaszolta Wu. – Az első a filogenetikai feltérképezés. A DNS éppúgy átmegy egy időbeli evolúciós folyamaton, éppen úgy fejlődik, mint bármi más egy szervezetben, a láb, a kéz vagy más fizikai jellemző, így tehát fogjuk az ismeretlen DNS-t, és a számítógép segítségével nagyjából meghatározzuk, hol illik bele az evolúciós sorba. Időigényes eljárás, de megoldható.

– No és a másik?

Wu megvonta a vállát.

– Megnövesztjük, aztán meglátjuk, mi lesz belőle – mondta. – Többnyire ezt tesszük. Mindjárt bemutatom maguknak, hogyan csináljuk.

Ahogy az út folytatódott, Tim türelme egyre inkább fogyott. Szerette a technikai dolgokat, de ez már nem kötötte le a figyelmét. Elérték a következő ajtót, amelyre ez volt írva: FERTILIZÁCIÓ. Dr. Wu becsúsztatta az ellenőrzőkártyát, kinyitotta az ajtót, és beléptek.

Tim újabb termet látott, ahol megint csak fehér ruhás laboránsok ültek mikroszkópoknál. Hátul volt egy rész, amelyet teljes egészében kék ultraibolyafény világított meg. Dr. Wu elmagyarázta, hogy a DNS-munka megkívánja, hogy a

sejtmitózist, az osztódást pontosan megadott pillanatokban megszakítsák. Ezért a világ legveszedelmesebb mérgei közül tartanak itt néhányat. – Helotoxinok, colchinoidák, béta-alkaloidák – mutatott az ultraibolyafény alatt sorakozó injekciós fecskendőkre. – Bármely élő állattal másodpercek alatt végeznek.

Tim szívesen hallott volna többet is a mérgekről, de dr. Wu tovább duruzsolt arról, hogy megtermékenyítetlen krokodilpetesejteket használnak, és behelyettesítik a DNS-t, aztán Grant professzor tett fel újabb bonyolult kérdéseket. A terem egyik oldalán nagy tartályok voltak, rajtuk felirat: FOLYÉKONY N_2 Aztán hatalmas, embernagyságú hűtőszekrények

következtek, a polcok teli fagyasztott embriókkal, mindegyik ezüstfóliába csomagolva.

Lex unatkozott. Nedry ásítózott. Még Sattler doktornő is kezdte elveszteni az érdeklődését. Timnek pedig elege volt ezekből a komplikált laboratóriumokból. A dinoszauruszokat szerette volna látni.

A következő terem felirata ez volt: KELTETŐ.

– Egy kicsit meleg és nedves a levegő odabenn – mondta Wu doktor. – Harminchét Celsius-fok körül tartjuk a hőmérsékletet – mondta –, a relatív légnedvesség pedig száz százalék. Magasabb O₂-koncentrációval is dolgozunk. A harminchárom százalékot is eléri.

– Jurakori atmoszféra –
jegyezte meg Grant.

– Pontosan. Legalábbis úgy
feltételezzük. Ha bármelyikük
rosszul érzi magát, kérem,
azonnal jelezze!

Wu becsúsztotta
ellenőrzőkártyáját a nyílásba, és
a külső ajtó egyetlen
szisszenéssel elhúzódott.

– Hadd figyelmeztessem önöket
még egyszer: semmit se
érintsenek meg ebben a
teremben. A tojások némelyike
áterszti a bőrolajokat. És
vigyázzanak a fejükre. A
szenzorok állandóan mozognak.

Kinyitotta a keltető belső ajtaját,
és beléptek. Tim hatalmas, nyitott
termet látott maga előtt, amely
infravörös fényben fürdött.
Hosszú asztalokon ültek a
tojások, halvány körvonalaikat el-

elmosta a sziszegő, alacsonyan mozgó pára, amely elborította az asztalokat. A tojások mind mozogtak. Lágyan himbálóztak.

– A hüllőtojások nagy mennyiségű fehérjét tartalmaznak, de egy csepp vizet sem. Az embrióknak az őket körülvevő környezetből kell kinyerniük a vizet. Ezért a pára.

Wu doktor elmondta, hogy minden asztalon 150 tojást tartanak, és mindegyik más-más DNS-kivonatfajtát képvisel. A fajokat betűkkel és számokkal jelzik az egyes asztalokon: STEG-458/2 vagy TRIC/390/4. A keltető munkásai derékig párában jártak, tojástól tojásig, bedugják a kezüket a ködbe, óránként megfordítják a tojásokat, és hőérzékelőkkel vizsgálják a hőmérsékletüket. A

termet fölülről TV-kamerák és mozgásérzékelők ellenőrzik. Azt mindannyian látták, hogy ugyancsak fent halad egy automata hőérzékelő, amely egy rugalmas karral lenyúlva sorra minden tojást megérint, pittyent egyet, majd megy tovább.

– Ebben a keltetőben több mint egy tucat kivonat termékét állítottuk elő, és összesen kétszázharmincnyolc élő állatot nyertünk. Az életben maradási arányunk körülbelül nulla egész négy százalék, amin természetesen javítani szeretnénk. De számítógépes elemzéssel mintegy ötszáz változóval dolgozunk. Ebből százhusz környezeti, további kétszáz tojáson belüli és a többi magából a genetikai anyagból származik. A tojások maguk

plasztikból vannak. Az embriókat mechanikus módon helyezzük be, majd itt kikeltetjük.

– És meddig tart, míg felnőnek?

– A dinoszauruszok gyorsan érnek. Kettőtől négy éven belül eléri a teljes nagyságukat, így tehát máris jó néhány felnőtt példányunk van a parkban.

– Mit jelentenek a számok?

– Azok a kódok a különböző DNS-fajtakivonatokat azonosítják – mondta dr. Wu. – Az első négy betű jelöli az állatfajt, amelyet keltetünk. Ott például a TRIC azt jelenti, hogy *triceratops*. A STEG pedig *stegosaurust* jelent, és így tovább.

– És ez az asztal itt? – kérdezte Grant.

A kód így szólt: XXXX-0001/1. Aláfirkantva ez állt: „Feltételezett Coelu”.

– Ez egy új DNS-fajta – mondta Wu. – Nem tudjuk pontosan, mi fog kinőni belőle. Amikor először készítünk kivonatot, sosem tudjuk még biztosan, milyen állat lesz. Amint látja „Feltételezett Coelu” van odaírva, tehát valószínűleg Coelosaurus lesz. Kis növényevő, ha jól emlékszem. Nehéz fejben tartani ezt a rengeteg nevet. Úgy háromszáz dinoszaurusznemről tudunk eddig.

– Háromszáznegyvenhétéről – szólt közbe Tim. Grant elmosolyodott, majd megkérdezte:

– Van valami éppen kikelőben?

– Nem, e pillanatban nincs. Az inkubációs periódus állatonként különböző, de általában mintegy két hónap. Lépcsőzetesen próbáljuk időzíteni, hogy

megkönnyítsük a személyzet dolgát. Képzelteri, milyen, amikor néhány napon belül egyszerre százötven állat jön a világra – bár a legnagyobb részük természetesen nem marad meg. Egyébként azok az X-esek ott már bármelyik nap kikelhetnek. Van még kérdésük? Nincs? Akkor menjünk az óvodába, ahol az újszülöttek vannak.

Kerek szoba volt, és hófehér. Volt benne néhány olyasfajta inkubátor, mint a kórházakban, de pillanatnyilag mind üres. Rongydarabok és játékok heverték szanaszét a padlón. Háttal nekik fiatal, fehér köpenyes nő ült a földön.

– Mink van ma idebenn, Kathy?
– kérdezte dr. Wu.

– Nem sok – felelte a nő. – Csak egy raptorbébi.

– Hadd lássuk!

A nő felkelt és félreállt.

– Ez olyan, mint egy gyík – hallotta Nedry hangját Tim.

A padlón lévő állat hossza úgy ötven centi lehetett, mint egy kis majomé. Mélysárga volt, barna csíkokkal, mint egy tigris. Gyíkfeje volt, és hosszú orra, de egyenesen állt erős hátsó lábain, testét kiegyensúlyozta a vastag, egyenes farok. Félrebillentette a fejét, úgy leste az őt bámuló vendégeket.

– *Velociraptor* – mondta halkan Grant.

– *Velociraptor mongoliensis* – bólintott Wu. – Ragadozó. Ez itt csak hathetes.

– Éppen most ástam ki egy raptort – mondta Grant, miközben

lehajolt, hogy közelebből is lássa. A kis gyík abban a pillanatban felugrott, és Grant feje fölött egyenesen Tim karjába repült.

– Hé!

– Tudnak ugrani – mondta Wu.

– Már a bábik is tudnak. Egyébként a felnőttek is.

Tim megfogta a velociraptort, és magához ölelte. Az állatkának alig volt súlya, legfeljebb ha egy kiló. Bőre meleg volt, és teljesen száraz. A fejecske centiméterekre volt Tim arcától. A sötét, dülledt szemek rámeredtek. Kétágú, kis nyelve ki-be járt.

– Nem bánt?

– Nem. Barátságos.

– Biztos maga ebben? – kérdezte Gennaro, némi aggodalommal a tekintetében.

– Ó, teljesen biztos – felelte Wu. – Legalábbis míg meg nem nő egy kicsit. Egyébként a bábiknek egyáltalán nincs is foga. Még tojásfoga sem.

– Tojás fog? – kérdezte Nedry.

– A legtöbb dinoszaurusz tojásfogakkal születik; ezek kis szarvacskák az orrhegyen, mint az orrszarvúé. A segítségükkel törnek ki a tojásból. Hegyes orrukkal lyukat ütnek a tojáson, aztán a személyzet segíti ki őket.

– Szóval ki kell őket segíteni – mondta a fejét ingatva Grant. – De mi történik az őserdőben?

– Az őserdőben?

– Úgy értem, vadon. Amikor vadon tenyésznek, és fészket raknak.

– De hát arra nem képesek – mondta Wu. – Egyik állatunk sem képes a szaporodásra. Ezért van

a neveldénk. Csak ennek a segítségével tudjuk pótolni a Jurapark állományát.

– De miért nem tudnak szaporodni? – kérdezte Grant.

– Nos, nyilván az ön számára is nyilvánvaló, milyen lényeges, hogy ne is szaporodhassanak – felelte Wu. – És minden esetben, amikor kritikus kérdéssel kerültünk szembe, többszörös biztosítási rendszert terveztünk. Azaz mindig legalább két kontrolleljárásról gondoskodtunk. Ez esetben két egymástól független ok is van rá, hogy miért nem képesek szaporodni ezek az állatok. Először is sterilek, terméketlenek, mert besugarazzuk őket röntgensugarakkal.

– És a második ok?

– A Juraparkban csak nőstény állatok vannak. Ilyen egyszerű – mondta Wu elégedett mosollyal.

Malcolm szólalt meg.

– Nem bánnám, ha ezt egy kicsit bővebben is kifejtene – mondta. – Szerintem ugyanis a besugárzás mint eljárás csupa bizonytalanság. Téves lehet a sugárzási dózis vagy esetleg nem arra az anatómiai területre irányul az állatnál, amelyekre kellene...

– Ez mind igaz! – vágott közbe Wu. – De mi teljesen meg vagyunk győződve róla, hogy a gonádszövetet pusztítjuk el.

– No és, ami azt illeti, hogy mind nőstény – mondta Malcolm –, azt hogyan ellenőrzik? Valaki végigjárja őket, és hogy is mondjam?... felemeli a

dinoszauruszok szoknyáját, és alánéz?

– A nemi szervek fajonként különbözőek – mondta Wu. – Egyeseket könnyű felismerni, másokat bonyolultabb. De hogy válaszoljak a kérdésére. Azért tudjuk, hogy mind nőstény, mert – a szó szoros értelmében úgy készítjük el őket. Ellenőrzésünk alatt tartjuk a kromoszómáikat, és ellenőrizzük a tojáson belüli fejlődési környezetünket. Biotechnológiai szempontból nézve nőstényeket könnyebb tenyészteni. Nyilván tudják, hogy minden gerinces embrió alapvetően nőstény jellegű. Mindannyian nőstényként kezdjük életünket. Valamilyen pótlólagos hatás – például a fejlődés egy megfelelő pillanatában beadagolt hormon –

kell ahhoz, hogy a növekvő embrió hímmé alakuljon. De ha magában hagyjuk, az embrió természetesen nősténnyé fejlődik. Némelyiket mi magunk megszokásból hímként kezeljük – például a *Tyrannosaurus rex*et gyakran „nagy fiúnak” nevezzük – de a valóságban mindegyik nőstény. És higgyék el: nem képesek szaporodni.

A kis velociraptor megszaglászta Timet, aztán a nyakához dörgölte a fejét. Tim kacarászott.

– Azt akarja, hogy enni adjon neki – mondta Wu.

– Mit eszik?

– Egeret. De éppen most evett, úgyhogy most egy darabig nem adunk neki.

A kis raptor hátradőlt, Timre bámult, és újra meghimbálta

mellső lábait a levegőben. Tim látta a kis karmokat mindkét „kéz” három-három ujján. Aztán a raptor visszabújt a nyakába.

Grant közelebb lépett, és kritikusan szemügyre vette a kis élőlényt.

– Megengeded? – kérdezte Timtől. Az átengedte a raptort a tudósnak.

Grant a hátára fordította az állatot, és megvizsgálta, miközben a gyík izgett-mozgott és tekergett. Aztán magasra emelte, hogy megnézze az arcélét. Az állat erre élesen felsivített.

– Ezt nem szereti – mondta Regis. – Nem szereti, ha elveszti a testi kontaktust...

A raptor tovább visítózott, de Grant oda sem figyelt. Most megszorította a farkát,

kitapogatta a csontokat. Regis újra megszólalt:

– Grant doktor! Kérem szépen!

– Nem lesz semmi baja.

– Grant doktor! Ezek a lények nem a mi világunkból valók. Egy olyan korból származnak, amikor még nem találkozhattak emberi lényekkel, akik piszkálják és bökdösik őket.

– De kérem, én nem bökdösöm, és...

– Grant doktor! *Tegye le!* - mondta Ed Regis.

– De hát...

– *Azonnal!* – Regis kezdett feldühödni.

Grant visszanyújtotta az állatot Timnek. Az tüstént abbahagyta a visítást. Tim a mellkasán érezte kicsi szívének gyors dobogását.

– Kérem, bocsásson meg, dr. Grant – mondta Regis. – De

kicsiny korukban ezek az állatok rendkívül érzékenyek. Többet is elvesztettünk posztnatális stressz-szindróma következtében, amely – úgy gondoljuk – adrenokortikálisan közvetítődik. Van, hogy öt perc alatt elpusztulnak.

Tim megsimogatta a kis raptort.

– Minden rendben, kicsi – mondta. – Most már semmi baj. – A gyík szívverése még mindig gyors volt.

– Úgy véljük, fontos, hogy itt a lehető leghumánusabb módon bánjunk az állatokkal – folytatta Regis. – Ígérem, hogy minden lehetősége meglesz rá, hogy később alaposan megvizsgálja őket.

Grant azonban egyszerűen képtelen volt távol tartani magát az állattól, amely Tim karjaiban

pihent. Újra közelebb ment, és ránézett.

A kis velociraptor kitátotta a száját, és hirtelen vad haraggal sziszegett Grantra.

– Elképesztő – mondta Grant.

– Nem maradhatnék itt, hogy játszam vele egy kicsit? – kérdezte Tim.

– Most inkább ne – felelte Ed Regis. Az órájára pillantott. – Három óra van, és itt az idő, hogy bejárjuk magát a parkot. Megtekinthetik az összes dinoszauruszt az élőhelyükön, amelyet mi terveztünk nekik.

Tim elengedte a velociraptort, amely átszaladt a szobán, elkapott egy rongydarabot, a szájába vette, és pici karmaival huzigálni kezdte a másik végét.

A VEZÉRLŐ

Útban vissza a vezérlőterem felé megszólalt Malcolm:

– Még egy kérdésem volna, Wu doktor. Hány különböző fajt állítottak eddig elő?

– Nem tudom egészen pontosan – felelte Wu –, de azt hiszem, e pillanatban tizenötnél tartunk. Tizenöt fajnál. Te tudod, Ed?

– Annyi. Tizenöt.

– Maga nem tudja *pontosan*? – kérdezte mímelt megdöbbenéssel Malcolm.

Wu mosolygott.

– Az első tucat után abbahagytam a számolást. Aztán meg – folytatta – meg kell

értenie, hogy néha azt hisszük, egy-egy állatot tökéletesen megcsináltunk mármint DNS-s szempontból, ami az alapvető dolgunk –, aztán egyszerre csak közbejön valami váratlan hiba. Egy kiváltó gén nem működik. Egy hormon nem választódik ki. Vagy valami más probléma lép fel a genetikai sorban. Ilyenkor aztán, tervezői kifejezéssel élve, „vissza a rajzasztalhoz”. Elölről kezdjük a munkát ezzel az állattal. – Újra elmosolyodott. – Volt, amikor azt hittem, már túl vagyunk a húsz fajon. De most csak tizenöt van.

– És van a tizenöt között... – Malcolm Granthoz fordult – hogyan is hívták?

– *Procompsognathus* – mondta Grant.

– Szóval hoztak már létre procompsognathusokat vagy mifenéket?

– Ó, hogylene! – vágta rá Wu. – A kompik nagyon jellegzetes állatok. Belőlük éppenhogy szokatlanul sokat állítottunk elő.

– És miért?

– Nos, hát azt szerettük volna, hogy a Jurapark környezete annyira hiteles legyen, amennyire csak lehetséges. A procompsognathusok pedig valódi jurakori dögevők. Nagyjából mint ma a sakálok. Így aztán takarítási célokra sok kompira volt szükségünk.

– Ezt úgy érti, hogy a tetemek eltakarítására?

– Arra is, mármint ha vannak tetemek. De mivel az összállatállomány mindössze kétszázharminc-valahány, nem

sok a tetem – mondta Wu. – Azaz nem ez volt a fő cél. A kompik voltaképpen egy egész másfajta hulladékfeldolgozáshoz kellenek.

– Éspedig?

– Nézze! – mondta Wu. – Ezen a szigeten van néhány igen nagy növényevő. Kifejezetten törekedtünk arra, hogy a legnagyobb őshüllőket ne tenyésszük ki, de még így is több olyan állatunk járkal odakünn, amelynek a testsúlya meghaladja a harminc tonnát, és még több az öt és tíz tonna közötti. Ez óriási feladatot jelent a számunkra. Egyfelől táplálnunk kell őket, és az az igazság, hogy kéthetenként élelmiszert kell a szigetre hozatnunk. Lehetetlen, hogy ilyen kis sziget bármilyen ideig ellássa ezeket az állatokat.

– A második probléma viszont a hulladék eltávolítása. Én nem tudom, láttak-e már elefántürüléket – mondta Wu –, de állíthatom, hogy tetemes méretű. Körülbelül football-labda nagyságú minden darab, amit elpotyogtat. Akkor képzeljék el egy brontosaurus ürülékét, amely tízszer annyi. Utána pedig próbálják elképzelni, mi maradhat egy *csordányi* olyan állat után, mint amilyeneket itt tartunk. És a legnagyobb állatok nem emésztik meg az élelmüket valami nagyon jól, így aztán sokat ürítenek. A tetejébe pedig a dinoszauruszok kihalása óta eltelt hatvanmillió év alatt a jelek szerint azok a baktériumok is eltűntek, amelyek az ürülékük lebontására specializálódtak. Legalábbis az

őshüllőfécesz nem bomlik le egykönnyen.

– Ez tényleg probléma – mondta Malcolm.

– Biztosíthatom, hogy az – mondta Wu mosolytalanul. – Pokoli sok időt fordítottunk rá, hogy miként oldjuk meg. Bizonyára tudják, hogy Afrikában van egy olyan ganajtúróbogárfajta, amely kifejezetten elefántürüléket eszik. Sok hasonló, nagy testű állatfajhoz tartoznak társult lények, amelyek megeszik a tőlük származó trágyát. Szóval ami a lényeg: kiderült, hogy a kompik megeszik a nagyobb növényevők ürülékét, és újraemésztik. Az ő ürüléküket viszont könnyedén lebontják a mai baktériumok. Vagyis ha elegendő kompink van, a problémát megoldottuk.

– Hány kompit tenyésztettek ki?

– A pontos számot már elfelejtettem, de emlékezetem szerint a megcélzott populáció ötven állat volt. És ezt el is értük vagy legalábbis nagyon megközelítettük. Három csoportban. Hat hónaponként előállítottunk egy-egy csoportot, míg el nem értük a számot.

– Ötven állat – mondta Malcolm

– egy kicsit sok ahhoz, hogy folyton szemmel tartsák.

– Pontosan azért épült a vezérlőterem, hogy ezt megtehessük. Látni fogják, hogyan csináljuk.

– Biztosan – mondta Malcolm. – De ha ezek közül a kompiak közül csak egy megszökne a szigetről, és kijutna...

– Egy sem szökhet meg.

– Tudom, de mégis tételezzük fel, hogy csak egynek sikerül...

– Az az állat jár a fejében, amelyiket a parton találtak? – kérdezte Wu a szemöldökét felhúzva. – Amelyik megharapta az amerikai kislányt?

– Igen. Például az.

– Nem tudom, mi annak az állatnak a magyarázata – mondta Wu. – De egyet biztosan tudok: semmiképpen sem lehetett a miénk. Kizárt, mégpedig két okból. Először is ott vannak az ellenőrzési eljárások: az állatainkat minden néhány percben megszámolja a komputer. Ha csak egy is hiányozna, azonnal észrevennénk.

– És a másik ok?

– A szárazföld több mint százötven kilométerre van innen.

Hajóval is közel egy napig tart az út. A mi állataink pedig a külvilágban tizenkét órán belül elpusztulnának. Kivétel nélkül – mondta Wu.

– És ezt honnan tudja?

– Onnan, hogy magam gondoskodtam róla, hogy így legyen – jelentette ki Wu, akin most először látszott némi bosszúság. – Nézzék, mi sem vagyunk bolondok. Tudjuk, hogy ezek őskori állatok, egy rég letűnt ökológia részei. Az életformák egy olyan, bonyolult hálózataé, amely sok millió éve kihalt. Lehet, hogy a mai világban nem volna ragadozójuk. Semmi sem tartaná korlátok között őket. Nem akarjuk, hogy vadon életképesek legyenek. Ezért lizindependenssé tettem őket. Beültettem egy gént, amely létrehoz egy – és egyetlen

– hibás enzimet a protein-anyagcserében. Ennek eredményeképpen az állatok nem képesek a lizin nevű aminosav termelésére. Kívülről kell azt a szervezetükbe juttatni. Hacsak nem jutnak exogén lizinben gazdag étkezési forráshoz – ezt mi adjuk nekik tabletta formájában –, akkor tizenkét órán belül kómába esnek, és elpusztulnak. Ezeket az állatokat génszbészeti úton olyanná tettük, hogy képtelenek legyenek megállni a külvilágban. Csak itt élnek meg, a Juraparkban. Nem szabadok, ó nem! Lényegében a mi foglyaink.

– Íme a vezérlőterem – szólott Ed Regis. – Most, hogy már tudják, hogyan készülnek az állatok, bizonyára látni szeretnék azt a

termet is, ahonnan magát a parkot ellenőrizzük és vezéreljük, mielőtt magunk is... – Félbehagyta a mondatot. A vastag üvegablak mögött sötét volt a terem. A monitorokat mind kikapcsolták, három kivételével, amelyek rohanó számokat mutattak, és egy nagy hajó képét.

– Mi történik ott? – kérdezte Ed Regis. – Ja, éppen dokkolnak. Az ördög vigye el!

– Dokkolnak!

– Kéthetenként jön az ellátóhajó a szárazföldről. Az egyik fontos dolog, ami a szigetről hiányzik, egy jó kikötő vagy akár egy jó dokk. Elég kényes ügy behozni a hajót, amikor erősen hullámszik a tenger. Eltarthat egypár percig. – Megkopogtatta az ablakot, de a bennlévő férfiak oda sem

figyeltek. – Hát akkor azt hiszem, várunk kell egy kicsit.

Ellie Wu doktorhoz fordult.

– Arról beszélt az előbb, hogy néha létrehoznak egy állatot, amely minden jel szerint tökéletes, de ahogy növekszik, kiderül róla, hogy hibádzik valahol...

– Igen – mondta dr. Wu. – Nem hiszem, hogy ezt bármi módon meg lehetne úszni. Tudjuk másolni a DNS-t, de a fejlődés során sok az időzítési kérdés, és nem tudjuk, hogy minden helyesen működik-e, amíg nem látjuk a valóságban, hogy egy állat tökéletesen alakul.

Grant is megszólalt:

– De honnan tudják, hogy tökéletesen alakul? Ezeket az állatokat még soha senki nem látta eddig.

Wu mosolygott.

– Magam is sokat
gondolkoztam ezen. Azt hiszem,
némileg paradox a dolog. Végül
is remélem, hogy előbb-utóbb a
paleontológusoknak, mint ön,
módjuk lesz rá, hogy
összehasonlítsák a mi állatainkat
az ásatási maradványokkal és
kövületekkel, és ily módon
igazolják a fejlődési sort.

– De az állat, amit az előbb
láttunk – mondta Ellie –, a
velociraptor... maga azt mondta,
hogy *mongoliensis*.

– A borostyánlelőhely után –
mondta Wu. – Kínából való.

– Érdekes – szólt Grant. –
Éppen egy kis *antirrhopust* ástam
ki. Van felnőtt raptor is itt?

– Igen! – vágta rá Ed Regis. –
Nyolc felnőtt nőstény. A

nőstények igazi vadászok.
Falkában vadásznak, tudja?

– Látni fogjuk őket a kirándulás
során?

– Nem – mondta Wu, aki
egyszerre csak zavartnak
látszott. Kényelmetlen csend
támadt. Wu Regisre nézett.

– Egy darabig még nem –
mondta vidáman Regis.

– A velociraptorokat még nem
sikerült teljesen integrálnunk a
park egészébe, így zárt
karámban tartjuk őket.

– Megnézhetném őket ott? –
kérdezte Grant.

– Hát hogye, természetesen.
Sőt, mondok valamit, amíg itt
várakozunk – az órájára pillantott
–, akár el is mehet megnézni
őket, ha van kedve.

– De még mennyire, hogy van!
– mondta Grant.

– Nekem is – csatlakozott hozzá Ellie.

– Én is mennék – lelkesedett Tim.

– Ha megkerülik a házat, és elhaladnak a gépház mellett, már láthatják is a karámot – mondta Regis. – De ne menjenek túl közel a kerítéshez! Te is mennél? – kérdezte a kislánytól.

– Én nem – mondta Lex. Felnézett Regisre, mintegy felmérve a férfit. – Nem játszana velem egy kicsit? Dobhatnánk egyet-kettőt.

– Miért ne? – felelte Regis. – Tudod mit, menjünk le, te meg én, és játsszunk egyet, amíg beengednek a vezérlőbe.

Grant Ellie-vel és Malcolmmal együtt megkerülte az épületet. A gyerek a nyomukban kullogott.

Grant szerette a gyerekeket – hogyan is lehetett volna nem szeretni olyan emberkéket, akik ennyire nyíltan rajonganak a dinoszauruszokért? Grant szívesen elnézegette a gyerekeket a múzeumokban, ahogy tátott szájjal bámulják a fölējük magasló, hatalmas csontvázakat. Ei is tűnődött nemegyszer, hogy vajon mi az, amit olyan izgalmasnak találnak. Végül arra a következtetésre jutott, hogy a gyerekek azért szeretik a dinoszauruszokat, mert ezek a titokzatos óriások valamiképpen a fölējük tornyosuló, ellenőrizhetetlen tekintélyt testesítik meg. Valamiféle jelképes szülők. Rejtélyesek, furcsák és ijesztőek, mint a szüleik. A gyerekek pedig

szeretik őket, mint ahogy a szüleiket is szeretik.

Grant gyanította: ez lehet az oka, hogy még a kis gyerekek is megtanulják a dinoszauruszok neveit. Újra és újra elcsodálkozott, amikor egy-egy hároméves azt rikoltotta: – *Stegosaurus!* – Azzal, hogy kimondják ezeket a nehezen kiejthető neveket, egyfajta hatalmat gyakorolnak az óriások fölött, kimutatják, hogy ők az urak.

– Mit tudsz a velociraporról? – kérdezte Grant Timtől, csak hogy beszélgessenek valamiről.

– Kis termetű húsevő, amely falkában vadászott, mint a *Deinonychus* – felelte Tim.

– Helyes a válasz – mondta Grant –, bár ma már a *Deinonychust* is a velociraptorok

egyikének tekintik. Arra pedig, hogy falkában vadászott, csak közvetett bizonyítékaink vannak. Az egyik maga az állat külső megjelenése. Gyors volt és erős, de dinoszaurusznak kicsi – a súlya hetven és százötven kiló között volt. Feltételezhető, hogy a velociraptoroknak csoportosan kellett vadászniuk, mert csak így győzhették le a nagyobb prédát. Ezenkívül több olyan fosszilis lelet került elő, ahol egyetlen nagyobb prédaállatot több raptorcsontvázzal együtt találtak meg, ami falkatámadásra utal. És persze a raptoroknak az agyuk is nagy volt. Intelligensebbek a legtöbb dinoszaurusznál.

– Vagyis mennyire intelligensek? – kérdezte Malcolm.

– Azt attól függ, kivel beszél – mondta Grant. – Ugyanúgy, ahogy a paleontológusok végül is megbékéltek azzal a gondolattal, hogy a dinoszauruszok alighanem meleg vérűek voltak, sokan közülünk kezdik azt hinni, hogy némelyikük meglehetősen intelligens volt. De ezt senki sem tudja biztosan.

Maguk mögött hagyták a látogatóterületet, és nemsokára már hallották a generátorok mély zümmögését, és enyhe benzinszagot éreztek. Elhaladtak egy pálmafasor mellett, és nagy, alacsony, acéltetejű betonkunyhót pillantottak meg. Mintha onnan jött volna a zúgás. Bekukucskáltak.

– Biztosan generátor – mondta Ellie.

– Még hozzá nagy – felelte Grant, aki benézett.

Az erőmű kétemeletnyi mélységbe nyúlt lefelé a talajszint alatt. Süvítő turbinák és csővezetékek hatalmas rendszere futott le a földbe. Villanylámpák éles fénye világította meg.

– Egy pusztá üdülőhelynek nem lehet szüksége minderre – jegyezte meg Malcolm. – Egy kisváros ellátásához is elég az az energia, amit itt fejlesztenek.

– Talán a komputerekhez kell?

– Lehet.

Grant mekegést hallott, és északnak indult. Alig néhány métert kellett megtennie, és egy kis állatkarámhoz ért, amelyben kecskék voltak. Gyors számolás alapján ötven-hatvanra becsülte a számukat.

– Hát ez meg minek? –
kérdezte Ellie.

– Halvány fogalmam sincs.

– Valószínűleg a
dinoszauruszokat etetik velük –
mondta Malcolm.

A társaság egy földúton haladt tovább, és áthaladt egy sűrű bambuszsövényen. Túloldalt kétrétegű, láncszemekből készült, négy méter magas kerítéshez értek. A tetején szögesdrót. A külső kerítés mentén elektromos zúgás hallatszott.

A kerítéseken belül sűrű csoportokban elhelyezkedő nagy páfrányokat láttak. Másfél métereseek is megvoltak. Grant horkantó hangot hallott, valamiféle szaglászást. Majd csikorgó léptek közeledő zaját.

Aztán hosszú, néma csend.

– Nem látok semmit – súgta egy idő után Tim.

– Ssssss!

Grant várt. További másodpercek teltek el. Legyek zümmögtek a levegőben. Még mindig semmit sem látott.

Ellie veregette meg a vállát. Előre mutatott.

A páfrányok között Grant megpillantotta egy állat fejét. Mozdulatlan volt, részben eltakarták a levelek. A két nagy sötét szem hidegen meredt rájuk.

A fej 70-80 centi hosszú lehetett. A hegyes orr-résztől hosszú fogsor haladt hátrafelé egészen a hallójárat nyílásáig, amely fülként szolgált. A fej nagy gyíkra, esetleg krokodilra emlékeztette Grantot. A szemek nem pislogtak, az állat nem mozdult. Pergamenszerű volt a

bőre, s lényegében azonos színű a nemrég látott békével: sárgásbarna, sötétebb, vöröses sávokkal, mint a tigris csíkjai.

Ahogy Grant figyelte, látta, hogy egyetlen mellső végtag nyúlik fel lassan, hogy elválassa egymástól a páfrányokat az állat arca előtt. Három fogóujj volt a kézen, mindegyik hajlott karomban végződött. A kéz finoman, lassan és óvatosan félretolta a páfrányokat.

Grantnak megborsózott a háta. „Ez vadászik ránk!” gondolta.

Egy emlős számára, mint amilyen az ember is, van valami leírhatatlan idegenség abban, ahogyan a hüllők vadásznak áldozataikra. Nem is csoda, hogy az emberek irtóznak a csúszómászóktól. A némaság, a hidegség, a tempó – minden

annyira más. Alligátorok vagy más nagy csúszómászók között lenni mindig is egyet jelentett azzal, hogy az ember egy másfajta életre kell emlékezzen, egy más világra, amely már eltűnt a föld színéről. Ez az állat persze nyilván nem fogta fel, hogy észrevették, hogy...

A támadás hirtelen jött, balról és jobbról egyszerre. A rohamozó raptorok döbbenetes sebességgel tették meg a majdnem tízméteres távolságot a kerítésig. Grant csak valamiféle elmosódott képet észlelt az erős, két méter magas testekről, a merev, egyensúlyozó farkokról, a hajlott karmú végtagokról és a hegyes, éles fogakkal teli tátott szájokról.

Az állatok vicsorogva morogtak, ahogy előretörtek, aztán egész

testükkel a levegőbe lendültek, éles karmú hátsó lábuk felemelve. Aztán nekirepültek az előttük feszülő kerítésnek. Ropogva, kettesével repkedtek a forró szikrák.

A velociraptorok sziszegve zuhantak vissza a földre. A látogatók döbbenetükben mind előreléptek. A harmadik állat csak ekkor támadt. Ugrott, és mellmagasságban vágódott neki a kerítésnek. Tim rémülten felsikított, amint röpködtek körülötte a szikrák. Az állatok vicsorogtak, mély, sziszegő, hüllőszerű hangot adtak ki magukból, majd visszaugrottak a páfrányok közé és eltűntek. Csak enyhén rothadó szag és lassan elillanó, savanyú, égett bűzfelhő maradt utánuk.

– *Te jó isten!* – szólalt meg Tim.

– Ez aztán gyorsaság! –
mondta Ellie.

– Falkában vadászó állatok –
mondta fejét ingatva Grant. –
Falkában vadászó állatok,
amelyek számára ösztön az
orvtámadás, a csapdába ejtés...
Hihetetlen.

– Azt azért nem mondanám,
hogy hű de intelligensek –
jegyezte meg Malcolm.

Horkantások hallatszottak a
kerítés túloldalán a növények
mögül. Lassan több fej is
előbukkant. Grant hármat
számolt meg... négyet... ötöt... Az
állatok figyelték őket. Hideg
tekintettel meredtek rájuk.

Overállos, fekete bőrű férfi futott
feléjük.

– Egyiküknek sem esett baja?!

– Semmi bajunk – felelte Grant.

– Megszólaltak a vészjelzők – mondta a benyomott, itt-ott megszenesedett kerítésre nézve a férfi. – Magukra támadtak?

– Igen. Hárman.

A néger férfi bólogatott.

– Állandóan ezt csinálják. A kerítésnek rohannak, és áramütést kapnak. De mintha nem is bánnák.

– Nem valami okosak, mi? – kérdezte Malcolm. A néger elhallgatott. Hunyorogva pillantott Malcolmra a délutáni napsütésben.

– Tudja mit, *señor*? Örüljön, hogy ott az a kerítés – mondta, és hátat fordított.

Az egész támadás, az elejétől a végéig, nem tarthatott tovább hat másodpercnél. Grant még mindig azon igyekezett, hogy rendbe

szedje benyomásait. A sebesség valóban döbbenetes volt – az állatok olyan gyorsan törtek elő, hogy szinte a mozgásukat sem látta.

Amint visszafelé sétáltak, Malcolm is megjegyezte:

– Figyelemre méltó a gyorsaságuk.

– Az – mondta Grant. – Sokkal gyorsabbak, mint bármelyik élő csúszómászó. Egyes alligátorok ugyan elég gyorsan mozognak, de csak rövid távon egy-két méteren. Vannak óriásgyíkok, mint például a másfél méteres indonéziai Komodo-sárkány, amelyek stopperrel mérve óránként ötven kilométeres sebességgel futnak, elég gyorsan ahhoz, hogy elkapjanak egy embert. Öldösik az embereket rendszeren. De azok az állatok ott

a kerítés mögött becslésem szerint legalább kétszer olyan gyorsak.

– Gepárdsebesség – mondta Malcolm. – Száz-százhusz kilométer óránként.

– Pontosan.

– De valahogy úgy tűnt, mintha hirtelen rontanának előre. Akár a madarak.

– Úgy van. A jelenkori világban csak néhány igen kis emlősnek ilyen gyorsak a reflexei. Például a kobraölő mongúznak. Kis emlősöknek, no és persze madaraknak. Mondjuk az afrikai kígyászsnak vagy a kazuárnak.

– Sőt, a velociraptor voltaképpen pontosan ugyanolyan benyomást tett Grantra, ugyanolyan villámgyorsan és halálosan veszedelmesnek látta, mint a

kazuárt, ez a karmos, struccszerű új-guineai madarat.

– Szóval ezek a velociraptorok hüllőnek látszanak, olyan a bőrük és általában az egész külső megjelenésük, de a mozgásuk inkább olyan, mint a madaraké, és hasonló a gyorsaságuk és a ragadozóösztönük is.

– Úgy van – mondta Grant. – Én azt mondanám, hogy eltérő sajátosságok keverékét mutatják.

– Meglepi ez magát?

– Nem igazán – felelte Grant. – Valójában nagyon is közel van ahhoz, amit a paleontológusok valaha hittek.

Amikor az 1820-as és 30-as években az első óriási csontok napvilágra kerültek, az akkori tudósok kötelességüknek tartották úgy magyarázni őket,

mint valami modern faj túlméretezett változatát. Azért volt ez így, mert a közvélekedés szerint semmilyen faj nem halhatott ki, azon egyszerű oknál fogva, hogy az Úr nem engedheti az Ő teremtményeit kipusztulni.

Később tisztázódott, hogy ez az istenfelfogás téves, és a csontok kihalt állatokéi. Jó, de milyen állatokéi?

1942-ben Richard Owen, a kor legnevesebb brit anatómusa a *Dinosauria* – „rettenetes gyíkok” – latin elnevezést adta nekik. Owen felismerte, hogy a dinoszauruszokban keveredni látszanak a gyíkok, a krokodilok és a madarak jellegzetességei. Különösen feltűnő volt, hogy a dinoszauruszok csípője madárszerű, nem gyíkszerű. Azonkívül pedig a jelek arra

mutattak, hogy több
dinoszauruszfajta
felegyenesedve járt. Owen
elképzelése szerint a
dinoszauruszok gyors mozgású,
élénk lények voltak, és ez is volt
az uralkodó nézet vagy negyven
évig.

Igen ám, de amikor napvilágra
kerültek az első igazán gigászi
leletek – olyan – állatok
maradványai, amelyek életükben
száz tonnát is nyomhattak –, a
tudósok kezdték ostoba, lassú
mozgású, kihalásra ítélt
óriásoknak látni a
dinoszauruszokat. A bágyadt
hüllő képe fokozatosan győzött a
gyors, élénk madár fölött. Csak
az elmúlt években kezdtek egyes
kutatók, mint Grant, visszatérni
az élénkebb
dinoszauruszképhez. Magát

Grantot kollégái kifejezetten radikálisnak tartották a dinoszauruszviselkedésről vallott nézetei miatt. Most azonban be kellett látnia, hogy az elképzelései messze elmaradtak e nagy, hihetetlenül gyors vadászok valóságos látványához képest.

– Nos, amire én voltaképpen rá akartam térni – mondta Malcolm –, az az, hogy meggyőző állat-e ez a maga számára? Tényleg dinoszaurusz?

– Igen. Szerintem az.

– És ez az összehangolt harcmódor...

– Várható volt – felelte Grant. – Az ásatások tanúbizonysága szerint a velociraptorfalkák képesek voltak rá, hogy ötszázkilós állatokat is leküzdjenek, mint a

Tenontosaurust, amely maga is olyan sebes volt, mint egy mai ló. Ehhez összehangoltság kellett.

– Hogy csinálják így, nyelv nélkül?

– Ó, a nyelv egy cseppet sem szükséges az összehangolt vadászathoz – mondta Ellie. – A csimpánzok is mindig anélkül támadnak. Egy csimpánzcsoporthoz becserkész egy majmot, és végez vele. Csak a szemükkel kommunikálnak.

– És ezek a dinoszauruszok tényleg minket akartak megtámadni?

– Igen.

– Megölnének és megennének bennünket, ha tehetnék?

– Azt hiszem, igen.

– Azért kérdelem – mondta Malcolm –, mert úgy hallottam, hogy a nagyragadozók, mint az

oroszlán vagy a tigris, nem született emberevők. Ugye, ez így van? Ezeknek az állatoknak valahol a fejlődésük során rá kell jönniük, hogy az emberi lényeket könnyű megölni. Csak ez után válnak emberölővé.

– Igen, én is úgy tudom, hogy így van.

– Márpedig akkor ezeknek a dinoszauruszoknak még felkészületlenebbnek kell lenniük. Végül is olyan korból valók, amikor nemhogy emberek, de még nagyobb emlősök sem léteztek. Isten tudja, minek vélnek, amikor meglátnak bennünket. Szóval azon gondolkodom: vajon ők is csakúgy tanulták – valahol, mikor –, hogy embert ölni könnyű?

Mindannyian elnémultak, úgy mentek tovább.

– Bárhogy is legyen – mondta Malcolm –, ezek után most már *roppant* kíváncsi vagyok arra a vezérlőteremre!

A 4.4-ES VERZIÓ

– Volt valami gondja a társasággal? – kérdezte Hammond.

– Nem – felelte Henry Wu. – Semmi a világon.

– Elfogadták a magyarázatát?

– Miért ne fogadták volna el? Végül is őszinte beszéd volt, és igaz, nagy vonalakban. Baj csak a részletek körül van. És én éppen ezekről a részletekről szerettem volna ma beszélni önnel. Tekintheti esztétikai kérdésnek is az egészet.

John Hammond úgy ráncolta össze az orrát, mint aki kellemetlen szagot érez.

– Esztétikai? – kérdezte csodálkozva.

Hammond elegáns bungalójának nappalijában álltak. A ház a park északi szektorában búj meg, a pálmafák sűrűjében. A nappali levegős volt, és kényelmes. Vagy fél tucat tévémonitorral szerelték fel, amelyek mindegyikén a parkban mozgó állatok látszottak. A kávézóasztalon ott hevert a dosszié, amelyet Wu magával hozott. Ez állt rajta: ÁLLATFEJLESZTÉS: A 4.4-ES VERZIÓ.

Hammond a maga szokásos türelmes, atyai módján nézett a tudósra. A harmincnégy éves Wu nagyon is tudatában volt annak, hogy amióta csak dolgozik, Hammond szolgálatában áll. Hammond egyenesen az

egyetemről – posztgraduális tanulmányai kellős közepéből – emelte ki, és adott neki állást.

– Természetesen vannak bizonyos gyakorlati következmények is – mondta Wu.

– Komolyan az a véleményem, hogy fontolóra kellene vennie a második fázissal kapcsolatos javaslataimat. El kellene indítanunk a 4.4-es verziót.

– Maga le akarja cserélni az egész jelenlegi állatállományt? – kérdezte Hammond.

– Úgy van. Ezt akarom.

– De miért? Mi a baj velük?

– Voltaképpen semmi – felelte Wu –, kivéve azt, hogy ezek igazi dinoszauruszok.

– De hiszen azt kértem magától, Henry! – mosolygott Hammond. – És meg is kaptam!

– Tudom – mondta Wu. – Csakhogy... – elhallgatott. Hogy fogja ezt megmagyarázni Hammondnak? Hogyan lehetne? Hiszen Hammond alig-alig fordult meg a szigeten. És az a helyzet, amit szeretne megértetni vele, nagyon sajátos. – Nézze – kezdett bele mégis –, most, amikor itt állunk, vagyis ebben a pillanatban, a világon szinte senki sem látott még valódi dinoszauruszt. Senki sem tudja, milyenek voltak az életben.

– Rendben van, és?

– A jelenleg meglévő dinoszauruszaink igaziak – mondta ismét Wu, és közben a szobában lévő képernyőkre mutatott –, de bizonyos tekintetben nem kielégítőek. Nem meggyőzőek. Jobbat is elő tudok állítani.

– Jobbat? Milyen szempontból?

– Hogy csak egy dolgot mondjak: túl gyorsak – mondta Henry Wu. – Az emberek nincsenek hozzászokva ahhoz, hogy hatalmas állatokat lássanak, amelyek ilyen gyorsak. Attól félek, hogy a látogatók azt fogják hinni, hogy valahogy fel vannak gyorsítva. Mint a film.

– De hát Henry! Ezek igazi dinoszauruszok! Hisz épp maga mondta!

– Tudom – mondta Wu. – De könnyen kitenyészthetnénk lassabb, háziasítottabb dinoszauruszokat is.

– Micsoda? *Háziasított* dinoszauruszokat?! – horkant fel Hammond. – Kinek kellene háziasított dinoszauruszok? Az emberek az igazit akarják látni!

– De hiszen épp erről van szó!
Én nem hiszem, hogy azt akarják
– mondta Wu. – Azt akarják látni,
ami a várakozásaiknak megfelel,
és az valami egészen más.

Hammond a homlokát ráncolta.

– Maga mondta, John, hogy ez
a park a szórakoztatást szolgálja
– folytatta Wu. – A
szórakoztatásnak pedig semmi
köze a valósághoz. A
szórakoztatás a valóság
antitézise.

Hammond nagyot sóhajtott.

– Kérem, Henry! Megint elvont
eszmefuttatásokkal akar
szórakoztatni? Tudja, hogy én az
egyszerű beszédet szeretem. A
mostani dinoszauruszaink
igaziak, és...

– Hát szóval... nem teljesen –
mondta Wu. – Fel-alá járt a
nappaliban. A monitorokra

mutatott. – Inkább ne csapjuk be önmagunkat! Mi itt nem *teremtettük újjá* a múltat. Ami múlt, az múlt. Azt nem is *lehet* újjáteremteni. Nem tettünk mást, mint *rekonstruáltuk* a múltat vagy annak egy verzióját. Én pedig azt mondom, hogy jobbat is tudunk ennél.

– Jobbat a valódinál?

– Miért ne? – kérdezte Wu. – Végül is ezek az állatok már amúgy is módosítottak. Olyan géneket vittünk be, amelyek szabadalmaztathatóvá tették őket, meg lizindependenssé. És azért is megtettünk mindent, hogy gyorsítsuk a növekedésüket. Hogy mielőbb elérjék a felnőttkort.

Hammond megvonta a vállát.

– Az elkerülhetetlen volt. Nem akartunk várni. Gondolnunk kellett a befektetőinkre.

– Természetesen. De én azt mondom: miért kellene itt megállnunk? Miért ne folytassuk a munkát, és állítsunk elő pontosan olyan dinoszauruszt, amelyet szeretnénk? Amely elfogadhatóbb a látogatók számára, és amelyet mi magunk is könnyebben kezelhetünk? Egy lassabb, békésebb verziót az állatkertünk számára?

Hammond ismét elkomorodott.

– De akkor a dinoszauruszok nem volnának valódiak.

– De hisz most sem azok! – mondta Wu. – Ezt próbálom megértetni magával. Ez itt nem a valóság! – Reményvesztetten vállat vont. Látta, hogy el sem jut Hammond tudatáig amit mond.

Hammondot sosem érdekelték a technikai részletek, és az ő érveinek lényege pedig technikai természetű volt. Hogyan magyarázza most el neki, mi a valós helyzet a DNS-kiesésekkel, a lyukakkal, a szekvenciában előforduló hiányokkal, amelyeket Wunak úgy kellett kitöltenie, hogy minden erejét összeszedve kitalált valamit – szerinte a legjobbat –, de mégis csak kitalálta. A dinoszauruszok DNS-e olyan volt, mint a régi fénykép, amelyet retusáltak. Lényegében azonos az eredetivel, de itt-ott kijavítva és tisztázva, aminek eredményeként...

– Figyeljen rám, Henry! – mondta Hammond, és a vállára tette a kezét. – Ha nem haragszik meg az őszinteségemért, én azt hiszem, hogy maga kezd

begyulladni. Maga nagyon keményen dolgozik régóta, és fantasztikus munkát végzett – komolyan mondom, *fantasztikusat!* – és most eljött az idő, hogy néhány ember lássa, amit elért. Mi sem természetesebb, minthogy lámpalázás és ideges egy kicsit. Hogy kételyei támadtak. Én azonban meg vagyok győződve róla, hogy a világ a legteljesebb mértékben elégedett lesz. A legteljesebb mértékben, Henry! – Beszéd közben finoman kifelé kormányozta Wut a szobából.

– De John – próbálkozott még Wu. – Emlékezzék vissza, mi volt 87-ben, amikor kezdtünk felkészülni az állatok majdani fékentartására. Akkor még egyetlen teljesen felnőtt egyedünk sem volt, így azt sem

tudtuk, mire lesz szükségünk. Hatalmas áramütőket gyártottunk, gépkocsira szerelt, óriás villanycsősz-szerkezeteket, ágyúkat, amelyek villanyárammal töltött dróthálókat lőnek ki. Mindet a mi kívánságaink szerint állították elő. A legkülönbélebb eszközök egész tára áll a rendelkezésünkre – és most mind *túl lassú!* Muszáj igazodnunk a helyzethez. Tudja, hogy Muldoon katonai felszereléseket akar? LAW-rakétákat és lézervezérlésű fegyvereket?

– Muldoont hagyjuk ki ebből, jó?
– mondta Hammond. – Én nem aggódom. Ez csak egy állatkert, Henry!

Megszólalt a telefon, Hammond pedig elindult, hogy felvegye. Wu még mindig azon törte a fejét, hogyan értethetné meg főnökével

az elképzelését. De hiába. Mert öt hosszú év után a Jurapark a befejezéséhez közeledett, John Hammond pedig többé már nem is figyelt rá.

Volt idő, amikor Hammond nagyon is odafigyelt arra, mit mond Wu. Különösen a kezdet kezdetén, amikor munkatársául választotta, a régi szép időkben, amikor Henry Wu posztgraduális diákként Norman Atherton laboratóriumában készült a doktorátusára Stanfordban. Huszonnyolc éves volt akkor.

Atherton halálakor a gyász mellett teljes zavarodottság lett úrrá az intézetben. Senki sem tudta, honnan lesz majd pénz, mi lesz a doktori programokkal. Csupa bizonytalanság volt

minden, és mindenki nyugtalankodott a pályája miatt.

Két héttel a temetés után John Hammond felkereste Wut. A kutatóintézetben mindenki tudta, hogy Atherton valamiféle kapcsolatban volt Hammonddal, de a részleteket nem ismerte senki. De Hammond olyan célratörő, egyenes módon közelítette meg Wut, hogy azt nem lehetett elfelejteni.

– Norman mindig azt mondta, hogy maga a legjobb genetikus az intézetben – mondta. – Mik a tervei ezután?

– Nem tudom. Kutatás.

– Valamilyen egyetemi állásra vágyik?

– Igen.

– Rosszul teszi – mondta nyersen Hammond. – Legalábbis,

ha tartja valamire a saját tehetségét.

Wu megdöbbenően pislogott.

– Miért?

– Miért? Nézzünk szembe a tényekkel! – felelte Hammond. – Az egyetemek ma már nem az ország szellemi központjai. Nevetséges még a gondolat is. Az egyetemeken megállt az idő. Lemaradtak. Ne nézzen olyan meglepetten! Nem mondok semmi olyat, amit ne tudna maga is. A második világháború óta minden igazán fontos felfedezés, találmány magánintézetekben született. A lézer, a tranzisztor, a gyermekbénulás elleni vakcina, a mikroprocesszor, a hologram, a személyi számítógép, a MRI, azaz a mágnesrezonanciás diagnosztikai képalkotás, a komputertomográfia, és

sorolhatnám a végtelenségig. A fontos dolog ma már nem az egyetemeken történik. Sőt, már negyven éve nem. Ha komoly eredményt akar elérni akár a számítógépek, akár a genetika területén, eszébe ne jussanak az egyetemek! Te jó Isten!

Wunak a szava is elakadt.

– Te jó Isten! – ismételte a szavát Hammond. – Gondolja csak végig, mi mindenen kell keresztülmennie, csak hogy egyáltalán belekezdhessen valamibe! Hány ösztöndíj- és támogatási kérelem, hány kérdőív, hány hozzájárulás kell hozzá! Az ügyvezető bizottság. A tanszékvezetőség. Az egyetemi pénzügyi bizottság. Honnan szerez több asszisztenst, ha szükséges? Nagyobb helyiséget a kutatásaihoz? Mennyi idejét

veszi el mindez? Egy nagy tehetségű ember nem vesztegetheti az idejét bizottságokra meg beadványokra. Az élet túl rövid, a DNS meg túl hosszú! Elismerést szeretne, igaz? Ha elismerésre vágyik, a közelébe se menjen az egyetemeknek!

Akkoriban Wu bizony nagyon is vágyott rá, hogy mihamarabb elismerést szerezzen magának. Már itta John Hammond szavait.

– Én *munkáról* beszélek – folytatta Hammond –, igazi teljesítményről. Mi kell a tudósnak a munkához? Idő és pénz. Én ötéves szerződést ajánlok magának, és évi tízmillió dolláros költségvetést. Ötvenmillió dollárt, amiről senkinek sem tartozik számadással. Senki sem szól

bele, mire költse. Maga dönt. Mindenki más *egyszerűen félreáll* az útjából!

Túl szépen hangzott ahhoz, hogy igaz legyen. Wu hosszan hallgatott. Végül ezt kérdezte:

– És mit kér cserébe mindezért?

– Hogy kísérelje meg a lehetetlent – felelte Hammond. – Hogy próbáljon megvalósítani valamit, ami valószínűleg megvalósíthatatlan.

– Miről van szó?

– Részleteket nem mondhatok, de nagy általánosságban hüllők klónozásáról van szó.

– Én nem hinném, hogy az lehetetlen volna – mondta Wu. – A hüllőkkel könnyebb a dolog, mint az emlősökkel. A klónozáshoz még tíz-tizenöt év kell, nem több. Feltéve, hogy

bekövetkezik néhány alapvető fejlemény.

– Nekem öt évem van – mondta Hammond. – És rengeteg pénzem annak, aki már most hajlandó megpróbálkozni vele.

– Publikálható lenne a munkám?

– Előbb-utóbb igen.

– De nem azonnal.

– Nem.

– De a későbbiekben publikálható? – makacskodott Wu.

Hammond akkor nevetett.

– Ne aggódjon! Ha sikerül, az egész világ tudni fogja, mit tett. Ezt megígérhetem.

És most minden valószínűség szerint a világ hamarosan tényleg tudni fogja, gondolta Wu. Öt évi hajsza után már csak egy év van

hátra a park nyitásáig. Persze az elmúlt évek azért nem egészen úgy zajlottak, ahogyan azt Hammond ígérte. Volt, aki beleszóljon, hogy mit csinál, de nemegyszer félelmetes nyomás nehezedett rá. De maga a munka is irányt változtatott: már nem is hüllőklónozásról volt szó, mihelyt rájöttek, hogy a dinoszauruszok a madarakhoz álltak közelebb. Madárklónozást végeztek, ami egészen más. Sokkal, de sokkal nehezebb. Az utolsó két évben pedig Wu már elsősorban adminisztrátor volt, aki kutatócsoportokat és számítógép-vezérlésű génszekvencerek egész ütegeit irányította. Az adminisztráció pedig nem állt közel a szívéhez. És nem is azért vállalta az egészet.

Ám végül mégis sikerült. Elérte, amiről senki sem hitte, hogy lehetséges, legalábbis ilyen rövid idő alatt. És Henry Wu úgy vélte, ez már csak ad neki jogot a beleszólásra, hogy tapasztalata és munkája révén neki is azok közt kell lennie, akik eldöntik, hogyan tovább. Ehelyett azt kellett tapasztalnia, hogy a befolyása napról napra csökken. A dinoszauruszok már léteztek. Az előállításukra létrehozott technikát olyan pontosan kidolgozták, hogy az már szinte rutinszerűnek volt mondható. A technológiák megértek. John Hammondnak pedig többé már nem volt szüksége Henry Wura.

– Rendben lesz – mondta Hammond a telefonba. Hallgatta egy kicsit, amit a vonal másik végén mondanak, közben Wura

mosolygott. – Jól van. Helyes. Jól van. – Letette a kagylót. – Hol is tartottunk, Henry?

– A második fázisnál – mondta Wu.

– Ja persze. Beszéltünk mi már azelőtt is erről, Henry...

– Tudom, de félek, nem érti...

– Ne is haragudjon, Henry – mondta Hammond enyhe élel a hangjában –, de én meg azt hiszem, igenis *értem*! És azt is őszintén meg kell mondjam magának, Henry, hogy én semmi okot sem látok rá, hogy megszépítsük a valóságot. Amit változtatnunk kellett a genomon, azt muszáj volt, jogi vagy más okokból. Lehet, hogy a jövőben is kell még változtatásokat végrehajtanunk, például az ellenálló képesség fokozatára vagy más célból. De azt nem

hiszem, hogy ki kellene javítanunk a valóságot pusztán azért, mert azt képzeljük, úgy jobb. Most igazi dinoszauruszaink vannak odakinn. És ez az, amit az emberek látni szeretnének. Ez az, amit látniuk *kell!* Ez a kötelességünk, Henry. *Így* tisztességes, barátom!

És Hammond mosolyogva kinyitotta előtte az ajtót, hadd menjen.

A VEZÉRLŐ

A lesötétített teremben Grant végignézett a számítógépmonitorok villódzó során, és rögtön ideges lett. Nem szerette a számítógépeket. Tudta, hogy ezért régimódi, avult szemléletű kutatónak nézik, de nem bánta. A srácok közül, akikkel dolgozott, némelyiknek egészen különleges érzéke volt a komputerekhez, egyfajta intuíció. Grant soha nem érzett ilyesmit. Idegen, zavarba ejtő szerkezeteknek érezte a számítógépeket. Még az operációs rendszer és a felhasználói program közti alapvető különbséget sem fogta fel igazán. Ezért aztán

zavarodottan és elkedvetlenedve állt – a szó szoros értelmében elveszetten – egy idegen földrajzi terepen, amelyből semmit sem értett, semmit sem ismert. Azt viszont azonnal észrevette, hogy Gennaro tökéletesen otthon érzi magát, Malcolm pedig egyenesen elemében van. Halk, szimatoló hangokat hallatott, mint a véreb, ha nyomon van.

– Szóval az ellenőrzőrendszereinkre kíváncsi? – kérdezte Gennarótól Arnold, s közben székestül feléjük fordult. A főmérnök sovány, csupaideg, negyvenöt év körüli férfi volt. Egyik cigarettáról a másikra gyújtott. Fölpislantott a többiekre, akik a teremben voltak.

– Nekünk *hihetetlen* ellenőrzőrendszereink vannak! – mondta, és megint új cigarettára

gyűjtött.

– Például? – kérdezte Gennaro.

– Például vegyük az állatkövetést. – Arnold leütött egy billentyűt a gépén, és a nagy függőleges üvegtérképen csipkés, kék vonalak gyulladtak ki. – Ez a mi fiatal T-rexünk. A „kis rex”. Az ő összes mozgása a parkon belül az elmúlt huszonnégyszáz órában. – Újra lenyomta a billentyűt. – Az előző huszonnégyszázban. – Megint lenyomta. – *Meg* az előzőben.

A vonalak a térképen sűrűn rajzolódtak egymásra, mint egy kisgyerek firkálása. De az irkafirka egyetlen területen belül helyezkedett el: közel a lagúna délkeleti partjához.

– Csak időben tudjuk érzékelni, hol van, és mekkora a mozgásterülete – mondta Arnold.

– Még fiatal, ezért közel marad a vízhez. És igyekszik távol tartani magát a nagy, felnőtt rextől. Ha kivetíti az ember a nagy és a kis rexet, látható, hogy sosem találkozik az útjuk.

– Hol van a nagy rex most? – kérdezte Gennaro.

Arnold újabb billentyűt nyomott le. A térkép kitisztult, és egyetlen világító, kódszámmal ellátott folt jelent meg a lagúnától északnyugatra fekvő mezőn.

– Ott van, ni!

– És a kis rex?

– A fenébe is, megmutatom én magának a park összes állatát! – morogta Arnold. Annyi fénypont gyúlt ki sorra a gépen, hogy olyan lett, mint a karácsonyfa. Csupa pötty, mellettük kódszám. – Ez jelen pillanatban kettőszázharmincnyolc állat.

– Mennyire pontos a helyzetmegjelölés?

– Másfél méteren belül van. – Arnold pöfékelt. – Fogalmazzunk úgy: ha most kihajt kocsival, az összes állatot pontosan ott fogja találni, ahol a térkép szerint vannak.

– Milyen időközönként mérik be őket újra?

– Minden harminc másodpercben.

– Ez igen – mondta elismerően Gennaro. – Hogy csinálják?

– Mindenütt ott vannak a mozgásérzékelőink az egész parkban – válaszolta Arnold. – A legtöbbjük merevkábeles, néhány pedig rádió-teleméteres. Persze a mozgásérzékelők nem jelzik az állat fajtát, de a videóról közvetlenül megkapjuk a képezonosítást. Még ha nem is

nézzük a videomonitorokat, a számítógép figyeli őket. És ellenőrzi, hol van mindenki.

– Követ el hibát a számítógép valaha is?

– Csak a bábiknál. Azokat néha összekeveri, olyan kicsi a képük. De amiatt nem aggódunk nagyon. A bábik szinte mindig a nagyok csordájának közepében maradnak. Aztán ott a kategória szerinti számlálás.

– Az meg mi?

– A számítógép minden tizenötödik percben megszámlálja az állatokat kategóriánként is – mondta Arnold. – Így:

Állatok összesen 238

Faj	Várt	Talált	Ver
Tyrannosaurus	2	2	4.1

Maiasaurus	21	21	3.3
Stegosaurus	4	4	3.9
Triceratops	8	8	3.1
Procompsognathida	49	49	3.9
Othnielia	16	16	3.1
Velociraptor	8	8	3.0
Apatosaurus	17	17	3.1
Hadrosaurus	11	11	3.1
Dilophosaurus	7	7	4.3
Pterosaurus	6	6	4.3
Hypsilophodontida	33	33	2.9
Euplocephalida	16	16	4.0
Styracosaurus	18	18	3.9
Microceratops	22	22	4.1

Összesen	238	238	
-----------------	------------	------------	--

– Amit itt látnak – mondta Arnold –, az egy teljesen különálló számlálóeljárás. Nem az állatkövető-adatokon alapszik. Teljesen új szemmel néz körül. Az egésznek az a lényege, hogy a számítógép nem hibázhat, mert

két különböző adatgyűjtőmódot hasonlít össze. Ha egy állat hiányozna, öt percen belül tudnánk.

– Értem – mondta Malcolm. – És ki is próbálták már ezt a valóságban?

– Hát ha úgy vesszük – mondta Arnold. – Volt egy-két állatpusztulásunk. Az egyik othnieliánk belegabalyodott egy fa ágaiba, és megfulladt. Egy stegó belepusztult abba a bélbetegségbe, amelyik mindet el-elkapja. Egy hypsilophodonta leesett, és kitörte a nyakát. Mindegyik esetben mihelyt az állat megszűnt mozogni, a számlálás leállt, és a számítógép vészjelzést adott.

– Öt percen belül?

– Úgy van.

Grant szólalt meg:

– És mi az ott a jobb szélső oszlopban?

– Az állatok kibocsátási verziószáma. A legfrissebb verziónk a 4,1 vagy 4,3. Most foglalkozunk a gondolattal, hogy áttérünk a 4,4-es verzióra.

– Verziószámuk van? Mint a szoftvernek? Új kibocsátás?

– Nos, igen – felelte Arnold. – Bizonyos szempontból valóban hasonló dolog a szoftverhez. Amint felfedezünk a DNS-ben valami zűrt, Wu doktor laboratóriumainak új verziót kell készítenie.

A gondolat, hogy élőlényeket úgy sorozatszámoznák, mint a szoftvert, tökéletesítik és modernizálják, valahogy taszította Grantot. Nem tudta volna megmagyarázni, miért – túlon belül is új volt az egész –, de

ösztönösen viszolygott tőle. Mégis csak élőlényekről van szó...

Arnold alighanem észrevette az arckifejezést, mert így szólt:

– Nézze, Grant doktor, nem szabad, hogy az ember beleszeressen ezekbe az állatokba. Fontos, hogy senki se feledje: úgy állították őket elő. Az ember teremtményei. Néha akad velük valami baj. És ha baj van, dr. Wu laboratóriumainak muszáj új verziót készítenie. Nekünk pedig figyelemmel kell követnünk az éppen kinn lévő verziót.

– Természetes, hogy követniük kell! – vágta rá türelmetlenül Malcolm. – De térjünk vissza a *számlálás* kérdésére! Ha jól értem, minden számlálás szenzorok, mozgásérzékelők segítségével történik, igaz?

– Igaz.

– És ezek a szenzorok mindenütt ott vannak a parkban?

– A földterület kilencvenkét százalékát lefedik – mondta Arnold. – Csak egy-két hely van, ahol nem tudjuk használni őket. Például a folyón, a dzsungelben, mert a víz mozgása és a felszínen keletkező légáramlás megzavarja a szenzorokat. De szinte mindenütt másutt ott vannak. Ha netán valamelyik állat érzékelő nélküli területre lép, a számítógép megjegyzi, és figyel, mikor jön ki onnan. Ha pedig nem jön, leadja nekünk a figyelmeztetést.

– Jól van – mondta Malcolm. – Tehát negyvenkilenc procompsognathidát jeleznek. Tegyük fel, hogy én azt gyanítom, hogy némelyikük nem a helyes faj. Hogyan bizonyítják

be, hogy tévedek?

– Két módon – felelte Arnold. – Először is követni tudom az egyedek mozgását a többi kompihoz képest. A kompik társaslények, csoportban mozognak. Két kompicsoportunk van a parkban. Vagyis az egyednek vagy az A csoportban, vagy a B csoportban kell lennie.

– Igen, de...

– A másik a közvetlen kép – folytatta a mérnök. Gombokat nyomott meg, mire az egyik monitoron gyorsan peregni kezdtek a kompik képei egytől negyvenkilencig számozva.

– Ezek a képek...

– Pillanatnyi azonosítási képek. Az elmúlt öt percben belüliek.

– Vagyis az összes állatot láthatja, ha akarja?

– Igen. Ellenőrizhetem az

állatokat vizuálisan is, amikor csak akarom.

– És mi a helyzet a fizikai elszigeteléssel, a fékentartással?

– kérdezte Gennaro. – Kijuthatnak a körülzárt területekről?

– Az teljességgel lehetetlen – felelte Arnold. – Ezek igen drága állatok, Mr. Gennaro. Nagyon vigyázunk rájuk. Többszörös elkerítéssel dolgozunk. Először is ott vannak a vizesárkok. – Lenyomott egy billentyűt, s a táblán narancsszínű vonalhálózat tűnt fel. – Ezek az árkok mindenütt legkevesebb négy méter mélyek, bennük víz van. A nagyobb állatoknál a vizesárok akár tíz méter mély is lehet. Utána az elektromos feszültség alatt tartott kerítések következnek. – Élénkvörös

vonalak ragyogtak fel a hatalmas képernyőn. – Nyolcvan kilométernyi, négy méter magas kerítésrendszerünk van, beleértve azt a harmincöt kilométert is, amely magának a szigetnek a védő körzetét veszi körül. A kerítésekben tízezer voltos áram fut. Az állatok hamar megtanulják, hogy ne menjenek a közelükbe.

– De ha *mégis* kiszabadulna egy? – kérdezte Gennaro.

Arnold erre csak horkantott egyet, és elnyomta a cigarettáját.

– A pusztá feltételezés kedvéért

– makacskodott tovább Gennaro.

– Tegyük fel, hogy megtörténik.

Muldoon megköszöörülte a torkát, és megszólalt:

– Akkor kimegyünk és szépen visszahozzuk – mondta. –

Rengeteg eszközünk van hozzá.

Lézer sokkfegyverek, elektromosan töltött hálók, nyugtatólövedékek. Egyik sem halálos, mert ahogy Mr. Arnold mondta, ezek drága állatok.

Gennaro bólintott.

– No és ha megszökik egy a szigetről?

– Az kevesebb, mint huszonnégyszer órán belül elpusztul. Ezek génsebészeti úton előállított állatok. Nem képesek szabadon megélni.

– Mi a helyzet magával az ellenőrzőrendszerrel? – folytatta a kérdezősködést Gennaro. – Megbolygathatja-e valaki?

Arnold a fejét rázta.

– A rendszer „meg van keményítve” – így mondják. A számítógép minden szempontból független. Önálló az energiaellátása, és független a

pótel látása is. A rendszer nem kommunikál a külvilággal, tehát nem befolyásolható távolról, modem segítségével. A számítógéprendszer teljesen biztonságos.

Csend lett. Arnold újabb cigarettával pöfékelt.

– Félelmetes egy rendszer! – mondta. – Félelmetes!

– Ezek szerint – mondta Malcolm –, gondolom, olyan jól működik a rendszerük, hogy nemigen van problémájuk.

– Dehogya. Más sincs, mint problémánk – húzta fel a szemöldökét Arnold. – Csak nem olyasfélék, mint amelyek magukat aggasztják. Ha jól látom, a maguk fő aggálya az, hogy az állatok kiszabadulhatnak, ebből valami hatalmas balhé lesz a szárazföldön. Bennünket ez a

kérdés nem is foglalkoztat. Mi törékenynek, érzékenynek látjuk ezeket az állatokat. Hatvanötmillió év után hozták vissza őket egy olyan világba, amely teljesen más, mint amelyikből valók, amelyikhez alkalmazkodtak. Az a legfőbb gondunk, hogyan óvjuk meg őket.

– Azt kell megérteniük – folytatta Arnold –, hogy az ember már több száz éve tart emlősöket és hüllőket állatkertekben. Ezért sokat tudunk arról, hogyan kell a gondját viselni egy krokodilnak vagy egy elefántnak. Csakhogy a dinoszauruszokról eddig még soha senki sem próbált meg gondoskodni. Ezek új állatok. És egyszerűen nem tudjuk, nem értünk hozzájuk. A legnagyobb gondunkat a betegségek jelentik, amelyek ezeknél az állatoknál

előfordulnak.

– Betegségek? – kérdezte hirtelen riadalommal Gennaro. – Megeshet, hogy valamelyik látogató megkapja?

Arnold ismét csak horkantott.

– Miért, maga kapott már náthát állatkerti alligátortól, Mr. Gennaro? Ez egyetlen állatkertet sem izgat. Bennünket sem. Ami viszont kifejezetten izgat, az az, amikor az állatok belepusztulnak a saját betegségekbe, vagy más állatokat fertőznek meg. De ennek figyelésére is vannak programjaink. Akarják látni a nagy rex egészségügyi anyagát? Az oltásait? A fogászati kartonját? Nem semmi! Látniuk kellene, ahogy az állatorvosok kikefélik azokat a hatalmas fogakat, nehogy megszuvassodjanak...

– Azt most inkább ne – szólt közbe Gennaro. – No és a mechanikus rendszereik?

– A vasutakra gondol? – kérdezte Arnold. Grant hirtelen felkapta a fejét: *vasutak?*

– Még egyik sem működik – mondta Arnold. – Van „Dzsungelfolyó” nevű járatunk, ahol a csónakok víz alatti síneken haladnak, és van egy „Madárházvasutunk”, de még egyik sem működőképes. A park az alapvető „Dinoszauruszvilággal” nyit, azzal az úttal, amit maguk is megtesznek majd. A többi vasút pedig csak hat, tizenkét hónappal azután kerül sorra.

– Várjon egy pillanatra! – szólt közbe Grant. – Hullámvasútjaik lesznek? Mint egy vurstliban?

Arnold megnyugtató hangon

válaszolt:

– Ez itt egy állatkert. Túránk vannak a különböző területek bejárására, csak az egyszerűség kedvéért hívjuk őket „vasutaknak”. Ennyi az egész.

Grant elkomorult. Megint elfogta a bosszúság. Sehogy sem tetszett a gondolat, hogy dinoszauruszok egy vurstli célját szolgálják.

Malcolm viszont tovább kérdezősködött:

– Az egész parkot ebből a vezérlőteremből tudják irányítani?

– Igen – felelte Arnold. – Ha kell, egymagam is elboldogulok. Annyi automatika van beleépítve. A számítógép önállóan képes követni az állatokat, etetni őket, és negyvennyolc órára feltölteni a vízvályúikat, mindezt akár felügyelet nélkül.

– Ez az a rendszer, amit Mr. Nedry tervezett? – kérdezte Malcolm. Dennis Nedry a szoba túlsó sarkában ült egy terminálnál. Csokoládérudat majszolt, és a billentyűkkel dolgozott.

– Igen, én terveztem – mondta Nedry. Fel sem nézett a billentyűzetről.

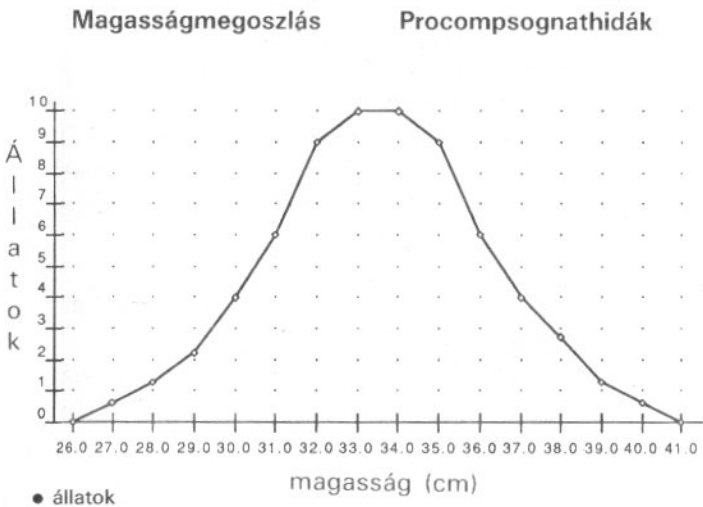
– Fantasztikus rendszer – mondta büszkén Arnold.

– Az – szólt szórakozottan Nedry. – Csak egy-két kisebb hibát kell kiigazítanom.

– Nos – mondta Arnold –, úgy látom, indul a kirándulás, szóval, ha nincs több kérdésük...

– Csak egy van – szólt közbe Malcolm. – Csoportonként is tudnak vizsgálatokat végezni? Megmérni őket vagy akármit? Arnold gombokat nyomogatott. Új

kép jelent meg az ernyőn.

– Ezt mind meg tudjuk csinálni, sőt igen gyorsan – mondta Arnold. – A számítógép a videoképek leolvasása közben mértéket vesz, így azonnal lefordítható. A lényeg, hogy az állatpopuláció normális Poisson-féle megoszlást mutat. Azt látjuk, hogy az állatok többsége egy átlagos központi érték körül

összpontosul, néhány pedig vagy nagyobb, vagy kisebb a többinél. Ezek vannak a görbe elején és végén.

– És ez éppen az a fajta görbe, amire számít az ember – mondta Malcolm.

– Így van. Minden egészséges biológiai populáció ezt a fajta megoszlást mutatja. Nos hát – kérdezte újra Arnold –, van még kérdés?

– Nincs – felelte Malcolm. – Amit tudok, már elég.

Kifelé menet Gennaro megjegyezte:

– Nekem ez igen jó rendszernek tűnik. Nem látom, hogyan juthatott volna akár egyetlen állat is ki a szigetről.

– Nem? – kérdezte Malcolm. – Én meg azt hittem, ez teljesen nyilvánvaló.

– Várjon már! – mondta meglepetten Gennaro. Maga azt hiszi, hogy kijutottak innen állatok?

– Nem hiszem. *Tudom.*

Gennaro megdöbbsent.

– De hát hogyan? Hiszen maga is látta! Minden állatot figyelnek. Mindet meg tudják nézni. Tudják, melyik pillanatban hol vannak. Hogy szökhetne meg akár csak egy is?

Malcolm csak mosolygott.

– Az teljesen nyilvánvaló – felelte. – Csak alapfeltételezések kérdése az egész.

– Feltételezések? – ráncolta a homlokát Gennaro.

– Úgy van – válaszolta Malcolm. – Nézze! A Jurapark lényege, hogy a tudósok és műszakiak megpróbálták egy teljes, új biológiai világot

létrehozni. A vezérlőben ülő szakemberek pedig abból indulnak ki, hogy egy természetes világot kell látniuk. Olyat, mint azon a grafikonon, amit a végén mutattak nekünk. Pedig ha bárki csak egy kicsit is belegondol, rá kellene jönnie, hogy az a szép, normális megoszlás ezen a szigeten éppenséggel szörnyen aggasztó!

– Aggasztó?

– De még mennyire! Abból kiindulva, amit Wu doktor mondott nekünk, ilyen görbét sosem volna szabad látni itt.

– De hát miért nem? – kérdezte Gennaro.

– Mert az egy normális biológiai populáció görbéje. És a Jurapark minden, csak nem az. A Jurapark nem a való világ. Egy bizonyos értelemben igazi park, talán

leginkább a hagyományos japán kertekhez hasonló. Ha tetszik, manipulált természet, amelyet azért manipuláltak, hogy még természetesebbnek hasson.

– Félek, megint nem tudom követni – szólt Gennaro.

– Nem baj. Biztos, hogy a kirándulás mindent világossá tesz majd – mondta erre Malcolm.

A KIRÁNDULÁS

– Erre, mindenki, erre! – kiáltotta Ed Regis. A mellette álló nő parafasisakot osztogatott, szalagjukon „Jurapark” felirattal meg egy kis dinoszauruszforma emblémával.

Egy sor Toyota Land Cruiser gördült fel a látogatóközpont alatti mélygarázsból. A dzsipek némán, vezető nélkül álltak elő. Két szafari-egyenruhás néger férfi nyitogatta az ajtókat a beszálló utasok előtt.

– Kérjük, minden kocsiba kettőtől négy utas szálljon, kérjük, minden kocsiba kettőtől négy utas szálljon! – ismételte egy magnóra vett hang. – Tíz éven

aluli gyermekek csak felnőtt kísérettel utazhatnak. Kérjük, minden kocsiba kettőtől négy...

Tim nézte, amint Grant, Ellie Sattler és Malcolm az ügyvéddel, Gennaróval együtt beszáll az első Land Cruiserbe. Tim Lexre pillantott, aki öklével belebelecsapott a kesztyűjébe.

Rámutatott az első kocsira, és megkérdezte:

– Én nem mehetnék velük?

– Nekik fontos megbeszélnivalóik vannak – mondta Ed Regis. – Technikai dolgok.

– De engem érdekelnek a technikai dolgok – erősködött Tim. – Szeretnék velük menni!

– Úgyis hallani fogod, miről beszélnek – mondta erre Regis. – Végig nyílt rádiókapcsolat lesz a kocsik között.

Jött a második kocsi. Tim és Lex beszállt, Ed Regis pedig utánuk.

– Ezek elektromos kocsik – jegyezte meg. – Az útba ágyazott kábel vezeti őket.

Tim örült, hogy az első ülésre ülhet, mert a műszerfalba két számítógép-monitor volt beépítve, meg egy doboz, ami leginkább úgy nézett ki, mint egy CDROM, egy számítógép-vezérlésű lézerlemezzátszó. Volt ott még egy hordozható walkie-talkie, meg valamiféle rádióadó. Két antenna ringott a tetőn, és több fura, kvarc szemüvegféle kukucskált ki a térképből.

A két fekete bőrű férfi rájuk csukta az ajtót. A Land Cruiser elektromos zümmögéssel elindult. Az előttük haladó kocsiban a három kutató és

Gennaro látható izgalommal beszélgetett és mutogatott.

– No, halljuk, miről beszélnek olyan nagyon – szólalt meg Ed Regis. Bekapcsolta a kocsik közti rádiórendszert.

– Nem tudom, mit képzelsz, mi a fenének van maga itt?! – hallatszott Gennaro dühös hangja a hangszóróból.

– Én tisztában vagyok vele, miért vagyok itt – mondta Malcolm.

– Azért van itt, hogy felvilágosítson engem, és tanácsot adjon, nem azért, hogy szellemi társasjátékot űzzön velem! Enyém ennek a cégnek öt százaléka, és enyém a feladat, hogy meggyőződjek, kellő felelősséggel végezte-e a munkáját Hammond. És akkor –

az Isten verje meg! – jön maga, és...

Ed Regis lenyomta a rádiótelefon gombját, és megszólalt: – Ezeket a könnyű súlyú, elektromos Land Cruisereket a Jurapark természetvédelmi politikájával összhangban a mi külön megrendelésünkre gyártotta az osakai Toyota cég. Reményeink szerint idővel majd szabadon hajtunk az állatok között, mint az afrikai vadrezervátumokon, de egyelőre helyezkedjenek el kényelmesen, és élvezzék ezt az automatikus irányítású társastúrát. – Egy kis szünetet tartott. – Egyébként közlöm, hogy mi is halljuk magukat itt.

– A fene egye meg! – szólt Gennaro. – Nekem muszáj nyíltan beszélnem. Nem én

hívtam ezeket az istenverte kölyköket, hogy...

Ed Regis kifejezéstelen mosollyal arcán lenyomta a gombot.

– Akkor kezdjük a műsort, rendben?

Harsonaszó hangzott fel, és a belső képernyőkön felirat jelent meg: ISTEN HOZTA ÖNÖKET A JURAPARKBAN! Ünnepeélyesen zengő, mély férfihang szólalt meg:

– Kedves vendégeink! Üdvözöljük önöket a Juraparkban! Önök most belépnek a történelem előtti kor ősi, mindörökké letűnt világába, egy olyan világba, amelyet gigászi élőlények uraltak – egyikük sincs ma már a föld színén –, és amelyet önök immár a maga valójában láthatnak.

– Ez Richard Kiley, a nagy színész – mondta Ed Regis. – Nem takarékoskodtunk semmilyen téren.

A Land Cruiser alacsony, tömzsi pálmafákból álló fasoron haladt át. Richard Kiley folytatta:

– Mindenekelőtt figyeljék meg az önöket körülvevő, jellegzetes növényzetet. A fák önöktől jobbra és balra úgynevezett cikászok, a pálmafák történelem előtti ősei. A cikászok a dinoszauruszok kedvenc eledelei közé tartoztak. Látnak még benettitidákat és ginkókat is. A dinoszauruszok világában akadtak maibb növények is, mint a különféle fenyők és a mocsári ciprusok. Ezeket is látni fogják még.

A Land Cruiser lassan gördült előre a növényzeten át. Tim észrevette, hogy kerítések és a

tartófalak zöld növényekkel vannak befuttatva, hogy fokozzák az igazi őserdei hatást.

– Általában úgy szoktuk elképzelni a dinoszauruszokat – mondta Richard Kiley –, mint vegetáriánus óriásokat, amelyek átrágják magukat a krétakor és a jurakor százmillió évvel ezelőtti mocsaras erdein. De a legtöbb dinoszaurusz nem volt akkora, mint ahogy azt az emberek hiszik. A legkisebbek nem voltak nagyobbak a közönséges házimacskánál, és az átlagdinoszaurusz akkora volt, mint egy póniló. Mi is ilyen átlagos nagyságú állatokat keresünk fel először. Hypsilophodontáknak hívják őket. Ha balra néznek, talán meg is látnak belőlük egyet-kettőt.

Mind balra néztek.

A Land Cruiser egy kis magaslaton megállt. Ott rés nyílt a növények között, amelyen keresztül kelet felé be lehetett látni a terepet. Erdős lankát láttak maguk előtt, amely sárgás fűvel borított mezőre nyílt. A fű egy méter magas lehetett. Egyetlen dinoszaurusz sem volt sehol.

– Hol vannak? – kérdezte Lex.

Tim a műszerfalra nézett. Az adólámpák villogtak, és a CD-ROM felzúmmögött. Nyilván valamilyen automatikus rendszer keresett valamit a lemezen. Tim úgy gondolta, hogy a Land Cruiser képernyőit ugyanazok a mozgásérzékelők irányítják, amelyek az állatokat követik nyomon. A monitorokon most hypsilophodonták képei jelentek meg, mellettük pedig a velük kapcsolatos számadatok.

– A hypsilophodonták a dinoszauruszvilág gazellái – mondta a hang. – Kis termetű, gyors állatok, amelyek egykor mindenütt a világon jelen voltak, a mai Angliától Közép-Ázsián át Észak-Amerikáig. Úgy véljük, sikerük titka abban rejlett, hogy erősebb állkapcsuk és fogazatuk segítségével jobban el tudták rágni a növényeket kortársaiknál. Maga a név: „hypsilophodonta” is „magasélű fogat” jelent, és ezeknek az állatoknak az önélesítő fogaira utal. Őket láthatják maguk előtt a sík területeken, de talán a fákon az ágak között is.

– A fákon? – kérdezte döbbenten Lex. –
Dinoszauruszok a fákon?

Tim látcsővel pásztázta végig a vidéket.

– Jobbra! – mondta. – A nagy zöld fatörzs közepe táján...

A fa foltos árnyékában mozdulatlan, zöld állatka ült egy ágon. Akkora lehetett, mint egy kis majom, a formája meg egy hátsó lábán álló gyíké. Lelógó, hosszú farkával egyensúlyozott.

– Az egy othnielia – jegyezte meg Tim.

– A kis állatok, amelyeket látnak, úgynevezett othnieliák – szólt a hang. – A neves múlt századbeli dinoszauruszvadász, Othniel Marsh tiszteletére kapták a nevüket. Marsh a Yale Egyetem professzora volt.

Tim még két állatot vett észre feljebb, ugyanannak a fának magasabb ágain. Mind nagyjából egyforma nagyok voltak. Egyik sem mozdult.

– Elég unalmas – mondta Lex.
– Ezek nem csinálnak semmit.

– A csorda törzse az önök alatt lévő füves síkságon tanyázik – mondta a hang. – Egyszerű párzási hívóhanggal előcsalogathatók. – Az egyik hangszóróból a kerítésnél elnyújtott, náthás hang szólalt meg, olyan mint a libagágogás.

Abban a pillanatban egymás után hat gyíkfej bukkant elő a tőlük közvetlenül balra elterülő füves réten. A hatás komikus volt. Tim is elnevette magát.

A fejek eltűntek. A hangszóró megismételte a hangot, mire a fejek megint előbukkantak, pontosan ugyanúgy, ugyanabban a sorrendben, mint az előbb.

– A hypsilophodonták nem valami okos állatok – magyarázta a hang. – Az intelligenciájuk

nagyjából megegyezik a közönséges tehénével.

A fejek színe tompazöld volt, sötétbarna és fekete pöttyökkel, amelyek lefelé haladtak a karcsú nyakon. A fej nagyságából ítélve egy méter-egy méter húsz centisek lehettek, nagyjából akkorák, mint egy őzike.

Némelyik hypsilophodonta rágcsált, mozgott az állkapcsa. Az egyik felnyúlt, és ötujjú kezével megvakarta a fejét. A mozdulat valamiféle elgondolkodó, méla jelleget kölcsönzött az állatnak.

– Ha vakarózni látják őket, annak az az oka, hogy bőrpanaszaik vannak. Állatorvosaink itt a Juraparkban arra gondolnak, hogy gombáról vagy valami allergiáról lehet szó, de ez nem biztos. De hát a

történelemben ezek az első olyan dinoszauruszok, amelyeket élve lehet vizsgálni.

A kocsí villanymotora beindult, majd fogaskerék-csikorgás hallatszott. A váratlan zajra az egész hypsilophodontanyáj hirtelen magasra ugrott. Úgy röpködtek a levegőben, mint az ugráló kenguruk, s közben egész testük, erős hátsó lábuk és hosszú farkuk mind láthatóvá vált a délutáni napfényben. Néhány ugrás, és el is tűntek.

– Most, miután láttuk ezeket az érdekes növényevőket, továbbhaladunk a kicsivel nagyobb dinoszauruszok felé. De lehet, hogy talán nem is csak olyan kicsivel lesznek nagyobbak. Meglátják!

A Land Cruiserek folytatták útjukat dél felé, a Juraparkon át.

A VEZÉRLŐ

– Csikorognak a fogaskerekek az áttételváltásnál! – szólt John Arnold a vezérlőterem félhomályában. – Szóljanak a karbantartásnak, hogy nézzék át a BB4-es és BB5-ös kocsikat, ha visszajönnek!

– Igen, Mr. Arnold – válaszolt egy hang a rádiótelefon hangszórójában.

– Jelentéktelen apróság – jegyezte meg Hammond, aki éppen belépett a terembe. Amint kinézett, még láthatta a két Land Cruisert dél felé haladni a parkon át. Muldoon némán figyelt a sarokból.

Arnold hátratólta a székét a vezérlőpanel központi konzoljától.

– Nincsenek jelentéktelen apróságok, Mr. Hammond! – mondta, és új cigarettára gyújtott. A mindig feszült Arnold most különösen ideges volt. Nagyon is érezte súlyát annak, hogy ma először járják be a parkot igazi látogatók, még ha szakemberek is. Az igazság az volt, hogy Arnold maga ritkán ment ki a parkba. Harding, a főállatorvos néha járt odakint. Az állatápolók csak az egyes etetőházakhoz jártak. Egyébként ők is jobbra a vezérlőből nézték a parkot. Most, hogy látogatók jártak a terepen, Arnold ezer kisebb részlet felett nyugtalankodott.

Arnold rendszerszervező mérnök volt. Az 1960-as évek végéig a tengeralattjáróról

kilőhető *Polaris* rakétákon dolgozott, míg meg nem született első gyermeke, és ez el nem vette a kedvét a fegyver készítéstől. Közben a Disney cég szórakoztató parkjai egyre fejlettebb és bonyolultabb elektronikusan vezérelt hullámvasutakat és más „járművek”-et kezdtek alkalmazni, és sok embert csábítottak át a repülőgépgyártás és az űrhajózás területéről. Arnold részt vett az orlandói Disney World építésében, és nagy „tematikus” parkokat tervezett Amerika szerte: a kaliforniai Varázshegyet, a virginiai Óvilágot és a houstoni Csillagvilágot.

Az, hogy állandóan ilyen parkokon dolgozott, a végén már a valóságot is egy kissé sajátos nézetből láttatta vele. Csak félig

szánta viccnek, amikor azt állította, hogy lassanként az egész világot le lehet írni a „tematikus park” metaforájával. „Párizs egy nagy tematikus park – mondta egyszer egy nyaralás után –, bár kissé túl drága, az alkalmazottak pedig elég modortalanok.”

Az utóbbi két évben Arnold feladata az volt, hogy állítsa fel és hozza működőképes állapotba a Juraparkot. Mérnök létére hozzászokott az elnyúló határidőkhöz – sokszor emlegette a „szeptemberi nyitás”-t, ami mindig a jövő év szeptemberét jelentette –, s ahogy közelgett a szeptember, úgy lett egyre elégedetlenebb az elért haladással. Tapasztalatból tudta, hogy néha évekbe telik, míg sikerül a hibákat kiküszöbölni

egyetlen parki berendezésből is, nemhogy egy egész park tökéletes működését megszervezni.

– Maga örökösen aggodalmaskodik – mondta Hammond.

– Nem hiszem – felelte Arnold.
– Maga nyilván nem így látja, de műszaki szempontból a Jurapark a történelem legnagyobb tematikus parkja. A látogatók soha nem fognak erre gondolni, de én igen.

Ujjain kezdte számolni a szempontokat.

– Egy: a Juraparkban megvan egy szórakoztató park minden problémája. Járműkarbantartás, a sorbaállók ellenőrzése, szállítás, élelmiszer-kezelés, szálláshely-biztosítás, hulladékeltávolítás, biztonság.

Kettő: ehhez jönnek egy nagy állatkert problémái. Állatgondozás és ellátás, az állatok egészsége és általános jóléte; etetés és tisztaság; védelem a rovarok és más kártevők, a betegségek és allergiák ellen; zárórendszerek fenntartása és a többi. Végül pedig itt az a példátlan feladat, hogy olyan állatpopulációról kell gondoskodnunk, amelyről eddig soha senki sem próbált.

– Ó, azért annyira talán mégsem rossz a helyzet! – mondta Hammond.

– Dehogynem. Csak éppen maga sosincs itt, és nem tudja – felelte Arnold. – A tyrannosaurusok isszák a lagúna vizét, és néha megbetegszenek tőle – csak azt nem tudjuk pontosan, miért. A triceratops-

nőstények ölik egymást az uralomért, és hatnál kisebb csoportokba kell szétválasztani őket. Nem tudjuk, miért. A stegosaurusoknak gyakran kisebesedik a nyelve, és hasmenést kapnak. Ennek okát sem ismerjük, pedig kettő már bele is pusztult. A hypsilophodonták bőrkiütésben szenvednek. No és a velociraptorok...

– Hagyjuk már a velociraptorokat! – vágott közbe Hammond. – Betege vagyok, hogy másról sem hallok, mint róluk. Hogy a legveszedelmesebb, leggyilkosabb lények, amelyeket valaha is hordott a föld a hátán.

– Pedig azok – mondta csendesen Muldoon. – Mindet el kellene pusztítani!

– Rádiójeleket sugárzó nyakörvekkel akarta ellátni őket – mondta erre Hammond. – Én pedig hozzájárultam.

– Igen. És azonnal le is rágták a nyakörveket. De még ha a raptorok nem is szabadulnak ki soha – mondta Arnold –, véleményem szerint akkor is el kell fogadnunk, hogy a Jurapark eredendően veszedelmes hely.

– Egy lószart! – mondta Hammond. – Különben is, kinek az oldalán áll maga?

– E pillanatban tizenöt kihalt állatfajunk van, a többségük veszélyes – mondta tovább a magáét Arnold. – El kellett halasztanunk az „Út a dzsungelfolyón”-t a dilophosaurusok miatt, és „Pteratopskastély”-t a madárházban, mert a

pterodactylusok olyannyira kiszámíthatatlanok. Ezek nem technikai kérdések, Mr. Hammond! Nem műszaki okokból történtek! Gondok vannak az állatokkal.

– Éppen elég műszaki késésük volt – jegyezte meg Hammond. – Ne fogja az állatokra!

– Igen, volt. Tényleg csak a főattrakciót, a parkon végigvivő „Dinoszauruszvilágot” sikerült működképes állapotba hoznunk, úgy hogy a kocsik belsejében lévő CD-ROM-okat megfelelően irányítsák a mozgásérzékelők. Heteken át igazítottuk, hogy rendben működjenek, erre az elektromos sebváltók kezdenek el vacakolni! A sebváltók!

– Az ég szerelmére, próbáljuk meg azért az arányérzékünket megtartani! – mondta Hammond.

– Maga csak tartsa rendben a műszaki részt, és az állatok megtalálják majd a helyüket. Hiszen szoktathatók.

Kezdetől fogva ez volt a tervezők megingathatatlan meggyőződése, elképzeléseik gyökere. Bármennyire különösek vagy egzotikusak is ezek az állatok, végső soron úgy fognak viselkedni, mint bármilyen más állatkerti állat a világon. Beletanulnak ellátásuk rendszeres ismétlődéseibe, és reagálni fognak rájuk.

– Addig is, hogy van a számítógép? – szólta Hammond. Nedryre pillantott, aki a szoba sarkában dolgozott egy terminálnál. – Ez az átkozott komputer örökösen csak gondot okozott!

– Meglesz az oka – mondta Nedry.

– Ha tisztességesen megcsinálta volna már kezdetben – kezdte Hammond, de Arnold csillapítóan érintette meg a karját. Arnold tudta, hogy semmi haszna Nedryt felbosszantani, míg éppen dolgozik.

– Nagy ez a rendszer – mondta Arnold. – Szükségszerű, hogy vannak problémák.

Valójában a hibák listája immár százharminc tételre rúgott, és akadt közöttük néhány ilyen furcsa is, például:

Az állatetető program tizenkét óránként állt vissza a kiindulópontra, nem pedig huszonnégy óránként, a vasárnapi etetések viszont nem volt hajlandó rögzíteni. Következésképpen a személyzet

nem tudta pontosan felmérni, mennyit ettek az állatok.

A biztonsági rendszer, amely az összes kártyával nyitható ajtót vezérelte, minden áramkimaradásnál kikapcsolt, és nem kapcsolt vissza, amikor a rendszer a tartalék energiaforrásra állt át. Az egész biztonsági rendszer tehát csak a fő energiarendszerrel működött.

A takarékosági program, amelynek tíz óra után minden nap le kellett volna tompítania a lámpákat, csak minden második nap működött.

Az automata fekáliaanalízis (közkedvelt néven „autókaka”), amelynek az volt a feladata, hogy ellenőrizze, nincsenek-e paraziták az állatok székletében, minden egyes példánynál makacsul kimutatta a *Phagostum*

venulosum nevű parazita jelenlétét, noha az a valóságban egyiknél sem fordult elő. A program erre automatikusan beadagolta a szükséges gyógyszert az állatok eledelébe. Ha viszont az ápolók kiöntötték a tartókból, hogy ne kerüljön az ételbe, megszólalt a vészjelzés, és nem lehetett kikapcsolni.

És így tovább, hiba hiba után, oldalszám.

Denys Nedry abban a tévképzetben érkezett ide, hogy egymaga el fogja végezni az összes javítanivalót a hétvége alatt. Amikor a teljes listát megpillantotta, elsápadt. Azonnal hívta munkatársait Cambridgeben, és rájuk parancsolt: mondják le minden hétvégi programjukat, hogy hétfőig túlórázhassanak. John Arnolddal viszont azt

közölte, hogy minden telefonvonalra szüksége lesz, amely az Isla Nublar a szárazfölddel összeköti. Mind kell ahhoz, hogy programadatokat továbbítsanak ide-oda közte és programozói között.

Míg Nedry dolgozott, Arnold egy billentyűnyomással újabb ablakot nyitott a saját monitorán, így bepillantott abba, mit csinál Nedry a sarokban lévő klaviatúrán. Nem mintha nem bízott volna Nedryben. Csak szerette tudni, mi történik.

Megnézte a grafikus kijelzést a jobb oldali monitoron, amely az elektromos Land Cruiserek mozgását követte. A folyó mentén haladtak észak felé. Éppen most kerülték meg a madárházat.

– Ha balra néznek – szólt a hang –, láthatják a Jurapark madárházának kupoláját, amely még nem nyílt meg a látogatók előtt. – Tim alumíniumlemezeken csillanó napfényt látott a távolban. – Közvetlenül alattunk pedig a mezozoikumi dzsungelfolyónk látható, ahol ha szerencsénk van – megpillanthatnak egy igen ritka húsevőt. Tartsák nyitva hát a szemüket, de jól!

Benn a Land Cruiserben a monitor lángvörös taréjú, madárszerű fejet mutatott, Timék kocsijában azonban mindenki kifelé meresztette a szemét. A kocsi szakadék felett húzódó, magas úton haladt, a mélyben robogó vízű folyó. A vízmedret sűrű növényzet fogta közre mindkét oldalról.

– Íme, ott vannak! – mondta a hang. – Azoknak az állatoknak a neve, amelyeket most látnak: *Dilophosaurus*.

Bármit is mondott a magnó, Tim csak egyetlen állatot látott. A dilophosaurus hátsó lábára kuporodott a folyónál, és ivott a vízből. Felépítése megfelelt a húsevők alapvető formájának: súlyos farka volt, erős hátsó végtagjai és hosszú nyaka. Három méternél is hosszabb testét sárga és barna foltok borították, mint a leopárdot.

De Timnek leginkább a fej keltette fel az érdeklődését. Két széles, hajlott taréj haladt végig a fejtetőn a szemektől az orrig. Középuött összefutottak, V-alakot alkotva a dinoszaurusz fején. A taréjon papagájra vagy tukánra emlékeztető, fekete-vörös csíkok

voltak. Az állat halk huhogó hangot hallatott, mint valami bagoly.

– De jól néz ki! – szólalt meg Lex.

– A dilophosaurus az egyik legkorábbi húsevő dinoszaurusz – mondta a magnetofonhang. – A tudósok azt hitték, hogy az állkapocsizomzatuk túl gyenge volt ahhoz, hogy áldozatokra vadásszanak, és úgy vélték, elsősorban dögevők lehettek. Ma már azonban tudjuk, hogy mérgezők.

– Micsoda? – Tim elvigyorodott.
– Ez már igen!

A dilophosaurus jellegzetes huhogó hangja ismét feléjük úszott a délutáni, meleg levegőn át.

Lex kényelmetlenül mocorgott az ülésén.

– Ezek tényleg mérgesek, Regis bácsi?

– Te csak ne félj! – mondta Ed Regis.

– De igazán azok?

– Nos hát igen, Lex.

– A mai arizonai óriásgyíkhöz vagy a csörgőkígyóhoz hasonlóan a dilophosaurus is hemotoxint választ ki a szájában elhelyezkedő mirigyekből. A harapás után percekben belül eszméletlenség lép fel. A dinoszaurusz ezután kedvére elbánhat vele, és elfogyaszthatja prédáját. A dilophosaurus szép, ám annál veszedelmesebb tagja a Jurapark állatállományának.

A Land Cruiser befordult egy sarkon, és maga mögött hagyta a folyót. Tim hátranézett, remélve, hogy még egy utolsó pillantást vethet a dilophosaurusra. Ez

aztán a meglepetés! Mérges dinoszauruszok! Szívesen megállította volna a kocsit, ha nem automatikus az egész. Fogadni mert volna, hogy Grant professzor is legszívesebben ezt tenné.

– Ha felnéznek a jobb oldalon lévő szirtfokra, ott látják remek, háromcsillagos éttermünk, a Les Gigantes épületét. A chef, Alain Richard, a világhírű francia Le Beaumanière-ből jött hozzánk. Szállodai szobájukból telefonon foglalhatnak asztalt.

Tim felnézett a szirtre, de nem látott semmit.

– Az még egy kicsit odébb van – szólalt meg Ed Regis. – A vendéglőt még építeni sem kezdik novemberig.

– Őskori szafariutunkat folytatva most elérkezünk az *ornithischia*

csoportba tartozó
növényevőkhöz. Ha jobbra
néznek, valószínűleg már látják is
őket.

Tim két állatot látott
mozdulatlanul állni egy nagy fa
árnyékában. Triceratopsok –
gondolta. Akkorák voltak, mint
egy elefánt, s a színük is
hasonló. Tartásukban azonban
ott volt a rinocéroszok vadsága
is. A szemük fölötti szarvak
másfél méter magasra íveltek,
mint a fordított elefántagarak.
Orruk közelében egy harmadik,
rinocéroszszerű szarv. Olyan
formájú volt az orruk is, mint a
rinocéroszoké.

– Más dinoszauruszokkal
ellentétben – mondta a hang – a
Triceratops serratus nem jól lát.
Rövidlátó, mint a mai
rinocéroszok, és hajlamos rá,

hogy mozgó tárgyak láttán meglepődjék, ami támadást vált ki belőle. Ezek is megrohannák a kocsinkat, ha olyan közel volnánk, hogy látnának bennünket! De aggodalomra semmi ok, kedves utasaink! Itt biztonságban vagyunk.

– A triceratopsoknak legyező alakú taraj van a fejük mögött. Ez tömör csontból van, és igen erős. Ezek az állatok egyenként hét tonnát nyomnak. Harcias külsejük ellenére a valóságban egészen szelídek. Ismerik ápolóikat, és hagyják magukat simogatni. Különösen kedvelik, ha a hátsó felületet vakarják.

– Miért nem mozdulnak már? – kérdezte Lex. Lecsavarta az ablakot. – Hé! Hülye dinoszaurusz! Mozogj már!

– Ne zargasd az állatokat, Lex!
– szólt Ed Regis.

– De miért ne? Ezek hülyék.
Csak ülnek ott, mint egy képeskönyvben – mondta Lex.

A hang közben folytatta:

– ...ezek a jó kedélyű szörnyek egy letűnt világból éles ellentétben állnak azzal, amit következőként látunk majd. Ez pedig nem más, mint a világ történetének leghíresebb ragadozója, a hatalmas zsarnokgyík, ismert nevén *Tyrannosaurus rex*.

– Remek! A *Tyrannosaurus rex*!
– kiáltott fel Tim.

– Remélem, az jobb lesz, mint ezek a bambák – mondta Lex, és elfordult a triceratopsoktól.

A Land Cruiser lassan továbbhaladt.

A NAGY REX

– Az óriás tyrannosaurus viszonylag későn jelent meg az őstörténet színpadán. Százhuszmillió éven át uralták dinoszauruszok a földet, de ebből csak az utóbbi tizenötmillió évben éltek tyrannosaurusok.

A Land Cruiser egy dombtetőn állt. Erdővel borított területre tekintettek le, amely a lagúna széle felé lejtett. Nyugatra a nap már lefelé szállt, fokozatosan merült a párás horizont alá. Puha fényben fürdött a Jurapark egész tája, s az árnyak egyre hosszabbra nyúltak. A lagúna felszínén rózsaszín félholdak himbálództak. Távolabb,

délebbre, a vízparton az apatosaurusok kecses, lehajló nyakát látták, amelyek ott ittak. Csend volt, csak a cikászok halk zizegése hallatszott. Aki elnézte ezt a tájat, könnyen beleélhette magát, hogy valóban évmilliókat utazott visszafelé, egy letűnt világba.

– Ez bejött, igaz? – hallották Ed Regis hangját a kocsik közti rádiótelefon hangszórójából. – Szeretek néha idejönni este. És csak ücsörögni.

Grant azonban nem volt meghatva.

– Hol van a T. rex?

– Jó kérdés. A kicsit gyakran látni lenn a lagúnában. A lagúna élő víz, hal is van benne. A kicsi megtanult halat fogni. Érdekes nézni, hogyan csinálja. Nem a kezét használja, hanem az egész

fejét a vízbe dugja. Mint a madarak.

– A kicsi?

– Igen, a kis T. rex. Fiatal még, kétéves, a termete kétharmada a kifejlett példánynak. Két és fél méter magas, a súlya másfél tonna. A másik teljesen kifejlett, felnőtt tyrannosaurus. De most nem látom.

– Lehet, hogy odalenn vadászik az apatosaurusokra – mondta Grant.

Regis nevetett. Hangja fémesen szólt a hangszóróban.

– Vadászna is, ha tehetné, elhiheti. Néha órákig áll a lagúnánál, nézi azokat az állatokat, és csak mozgatja a korcs mellső végtagjait tehetetlen haragjában. De a T. rex területét teljesen körülzártuk árkokkal és kerítésekkel. Ezek nem

látszanak, az igaz, de nyugodtak lehetnek, nem mehet sehová.

– De akkor hol van?

– Rejtőzik – felelte Regis. – Egy kicsit félénk.

– Félénk?– döbbsent meg Malcolm. – A Tyrannosaurus rex félénk?

– Nos, majdnem mindig elbújik. Ez már-már szabály. Szinte sosem látni kinn a szabad terepen, különösen nappal.

– De miért nem?

– Úgy gondoljuk, azért, mert érzékeny a bőre, és könnyen leég a naptól.

Malcolm elnevette magát.

Grant sóhajtott.

– Illúziórombolásból jeles!

– Mégsem hiszem, hogy csalódni fognak – mondta Regis.
– Várjanak csak egy kicsit!

Halk, bégető hangot hallottak. A mező közepén kis ketrec emelkedett a magasba. Hidraulikus szerkezet emelte ki a föld alól. A ketrec rácsai lesiklottak, s a kecske riadtan mekegve ott maradt, védtelenül, egy kötél végén a mező közepén.

– Már csak percek kérdése – szólt Regis.

Kibámultak az ablakon.

– Nézzék őket! – mondta Hammond, aki a vezérlőterem monitorát figyelte. – Kihajolnak az ablakon. Majd kiesnek, úgy figyelnek. Alig győzik türelemmel, hogy végre lássák. A veszély kedvéért jöttek!

– Pontosan ez az, amitől félek – szólalt meg Muldoon. Kulcsait az ujjá körül pörgetve, feszülten figyelte a Land Cruisereket. Ez

volt az első eset, hogy „előben” járták be látogatók a Juraparkot, és Muldoon osztotta Arnold minden félelmét.

Robert Muldoon jól megtermett, ötvenéves férfi volt, a szeme mélykék, a bajsza acélszürke. Kenyában nőtt fel, és akárcsak apja, nagyvadak nyomában járó vadászok kalauzaként töltötte élete legnagyobb részét. 1980 óta azonban főként természetvédelmi csoportok és állatkerttervezők tanácsadójaként dolgozott, mint a vadállatok életének szakértője. Nemzetközi hírnévre tett szert; a londoni *Sunday Times*-ben ezt írta róla egy cikk: „Ami Robert Trent Jones a golfpályán, ugyanaz Robert Muldoon az állatkertek területén: felülmúlhatatlan tudású és szakértelmű tervező.”

1986-ban egy San Franciscó-i cégnél vállalt munkát, amely magán-vadrezervátumot épített Észak-Amerikában. Muldoon jelölte ki a különböző állatok körleteit, meghatározta az oroszlánok, elefántok, zebrák és vízilovak területi igényeit és életkörülményeit. Azt is megjelölte, milyen állatokat lehet egymás mellett tartani, és melyeket kell elválasztani egymástól. Akkoriban ez már szinte rutinfeladat volt. A következő munkája, egy Tigrisvilág nevű indiai park Kasmírban, már érdekesebb volt.

Aztán úgy egy éve ajánlatot kapott, hogy legyen a Jurapark fővadőre. Az ajánlat egybeesett azzal a vágyával, hogy otthagyja Afrikát, a fizetés pedig kitűnő volt. Muldoon egy évre elvállalta a

dolgot. Ugyancsak megdöbbsent, amikor kisért, hogy a park valójában génebézési úton előállított őssállatok gyűjteménye.

A munka persze érdekes volt, az kétségtelen. Csakhogy afrikai éve alatt Muldoon megtanulta sajátos módon, romantikátlanul nézni az állatokat, s ez gyakran szembeállította őt a Jurapark kaliforniai vezetőivel, különösen azzal a vakmerő kis diktátorral, aki most mellette állt a vezérlőteremben. Muldoonnak az volt a véleménye, hogy dinoszauruszokat klónozni a laboratóriumban, az egy dolog. Gondjukat viselni a vadonban, az valami egészen más.

Muldoon meg volt győződve róla, hogy némelyik dinoszaurusz túl veszedelmes ahhoz, hogy parki körülmények között tartsák.

A veszély részben abból adódott, hogy még mindig túl keveset tudtak az állatokról. Példának okáért még csak nem is gyanította senki, hogy a dilophosaurusok mérgesek lehetnek, míg meg nem figyelték őket, amint a szigeten őshonos patkányokra vadásznak – megharapják a rágcsálókat, aztán félreállnak, és türelmesen kivárják, míg elpusztulnak. És még akkor sem gondolt rá senki, hogy köpni is képesek a mérget, míg az egyik ápoló kis híján meg nem vakult belé.

Ezek után Hammond végre beleegyezett, hogy kivizsgálják a dilophosaurus-mérget, amelyről kiderült, hogy hét különböző toxikus enzimet tartalmaz. Felfedezték azt is, hogy a dilophosaurus tizenöt-tizenhat

méternyire is el tud köpni. Miután ez felvetette a lehetőségét, hogy némelyik látogató akár meg is vakulhat, a vezetőség úgy döntött, hogy eltávolítják a méregzacskót. Az állatorvosok kétszer is megpróbálták, két különböző állatnál, de sikertelenül. Senki sem tudta, hol választódik ki a méreg. És nem is fogja tudni, amíg fel nem boncolnak egy dilophosaurust, csakhogya vezetés nem engedte, hogy egyet is megöljenek.

Muldoon ennél is jobban aggódott a velociraptorok miatt. Ezek született, ösztönös vadászok voltak, és sosem hagyták futni az áldozatot. Őltek akkor is, ha nemis voltak éhesek. Az öles öröméért öltek. Villámgyorsak voltak, erős futók

és elképesztő ugrók. Halálos karmok voltak mind a négy végtagjukon. Mellső lábuk egyetlen lendülete elég volt ahhoz, hogy szabályosan kibelegzen egy embert. Ráadásul erős tépőfogaik voltak, amelyek szakították a húst, ahelyett hogy harapták volna. Sokkal intelligensebbek voltak a többi dinoszaurusznál, és mintha csak arra születtek volna, hogy kitörjenek a ketrecből.

Minden állatkerti szakember tudja, hogy bizonyos állatok különösen hajlamosak rá, hogy kiszabadítsák magukat. Van, amelyik ki tudja nyitni a ketrecajtót, mint például a majmok és az elefántok. Mások, mint például a vaddisznó, rendkívül intelligens, és orrukkal emelik fel az ajtózárat. De ki

feltételezné, hogy az örvös tatu notórius szökevény? Vagy a jávorszarvas? Pedig a jávorszarvas legalább olyan ügyesen nyitja ki a ketrecajtót az orrával, mint az elefánt az ormányával. A jávorszarvasok állandóan megszöknek. Kimondott tehetségük van hozzá.

Akár a velociraptoroknak.

És a raptorok legalább olyan intelligensek, mint a csimpánzok. Mint a csimpánzoknak, nekik is ügyes kezük van, amellyel ajtókat tudnak nyitni, és különböző tárgyakat manipulálni. Könnyedén meg tudnak szökni. Amikor aztán bekövetkezett, amitől Muldoon félt, és valóban kiszabadult egy, két építőmunkás halt bele, egy harmadik pedig egy életre megnyomorodott. Az eset után a vendégkastélyt átépítették:

súlyos, rácsos kapukat szereltek fel, magas védőkerítéssel vették körül, és az ablaküvegeket is acélráccsal erősítették meg. A raptorok karámját is átépítették, és elektromos érzékelőkkel szerelték fel, amelyek figyelmeztettek egy esetleges újabb szökésre.

Muldoon puskákat is akart. És vállról indítható LAW-rakétákat. Minden vadász tudta, hogy milyen nehéz egy négytonnás elefántot elejteni, egyes dinoszauruszok súlya pedig ennek a négyszerese volt. A vezetés elszörnyülködött. Ragaszkodtak hozzá, hogy semmiféle fegyver nem lehet a szigeten. Miután Muldoon kijelentette, hogy akkor felmond, és kitálat a sajtó előtt, kompromisszumot kötöttek. Végül

is beszereztek két, külön e célra készült, lézervezérlésű rakétakilövőt, amelyeket egy zárt helyiségben tartottak, az alagsorban. A szobához csak Muldoonnak volt kulcsa.

Ezek voltak a kulcsok, amelyeket most az ujjá körül pörgetett.

– Lemegyek – mondta.

Arnold, aki le nem vette a szemét a megfigyelő képernyőkről, bólintott. A két Land Cruiser a dombtetőn állt, ott várták, hogy megjelenjen a T. rex.

– Hé! – kiáltott Dennis Nedry a sarokban lévő billentyűzet mellől.

– Amíg még idefent van, dobjon meg egy kólával, jó?

Grant a kocsiban várakozott. Némán figyelt. A kecske

mekegése hangosabbra, környörgőbbre vált. Lázasan rángatta a kötelet, oda-vissza rohangált. A rádiótelefonon át Grant Lex ijedt hangját hallotta:

– Mi lesz a kecskével? Meg fogja enni a kecskét?

– Gondolom, igen – felelte neki valaki. Ellie lehalkította a rádiót. Aztán egyszerre csak megérezték a szagot, a rothadás és bomlás már-már hulladéktelepi bűzét, amelyet felénk hozott a szellő a domboldalon.

Grant odasúgta:

– Már itt a fiú!

– A lány – javította ki Malcolm.

A kecske a mező közepén volt kikötve, majdnem harminc méterre a fáktól, de Grant egy pillanatig semmit sem látott. Aztán rádöbbsent, hogy túl

alacsonyan pásztáz a tekintete: az állat feje hat és fél méterrel volt a talaj fölött. Félig eltakarták a pálmafák felső ágai.

Malcolm csak suttozni tudott:

– Jóságos *Atyaúristen!* Ez akkora, mint egy ház!

Grant a hatalmas, másfél méter hosszú, négyszögletes fejre meredt, az iszonyatosan nagy állkapcsokra és fogakra. A tyrannosaurus állkapcsa csak egyet mozdult, kinyílt, majd összerándult. Az óriás állat azonban még mindig nem bújott elő a fák közül.

– Vajon meddig fog még várni?
– suttogte Malcolm.

– Talán két-három percre. Talán...

A tyrannosaurus némán kiugrott a fák közül. Hatalmas teste teljes egészében előtűnt. Nagy

lendületes lépéssel megtette az utat a kecskéig, lehajolt, és átharapta torkát. A mekegés elhallgatott. Csend lett.

A tyrannosaurus hirtelen této vázni kezdett áldozatának teteme fölött. Súlyos, nagy feje ide-oda forgott izmos nyakán, mindenfelé figyelt. Aztán meredten nézte a Land Cruisereket odafenn a dombtetőn.

– Lát bennünket? – kérdezte suttogva Malcolm.

– Hát persze – mondta a rádió n át Regis. – No nézzük, előttünk fog-e enni, vagy elhurcolja a zsákmányát?

A tyrannosaurus lehajolt, és megszaglászta a kecske tetemét. Ide-oda nézett, apró, rángó mozdulatokkal forgatva a fejét.

– Mint egy madár – szó lt Ellie.

És a tyrannosaurus még mindig várt.

– Mitől tart? – kérdezte Malcolm.

– Valószínűleg egy másik tyrannosaurustól – súgta válaszul Grant. A nagyobb húsevők, mint az oroszlán vagy a tigris, gyakran hirtelen óvatosak lesznek, mielőtt elejtették áldozatukat. A tizenkilencedik századi zoológusok azt képzelték, hogy büntudatuk van, amiért öltek. A mai tudósok azonban a sikeres vadászattal járó erőfeszítést hozzák fel indokul – néha órákig kell türelmesen ólálkodni a végső támadás előtt –, és a balsiker gyakoriságát. Tévedés azt hinni, hogy a nagyobb vadak kedvük szerint bánnak el a kisebbekkel; a préda legtöbbször elmenekül. Amikor aztán a húsevőnek sikerül

leterítenie egy állatot, óvatosan figyel, nem közeledik-e egy másik ragadozó, hogy megtámadja, és elvegye a zsákmányát. Ez a tyrannosaurus is valószínűleg egy másik tyrannosaurus megjelenésétől tartott.

Az óriás állat újból a kecske fölé hajolt. Az egyik hatalmas hátsó végtag leszorította a tetemet, míg a fogak tépni kezdték a húst.

– Itt marad – mondta Regis. – Kitűnő!

A tyrannosaurus ismét felemelte fejét. Nagy, tépett húscafatok lógtak ki a szájából. A Land Cruiserre bámult. Aztán rágni kezdett. Hallották a csontok visszataszító roppanásait.

– Öööu! – hallatszott Lex hangja a hangszóróban. – De gusztustalan!

Aztán, mintha végül mégiscsak győzött volna az óvatosság, a *tyrannosaurus* fogai közé kapta a kecske maradványait, és hangtalanul visszavitte a fák közé.

– Hölgyeim és uraim: íme a *Tyrannosaurus rex*! – mondta a magnószalag. A Land Cruiserek elindultak, és némán továbbhaladtak a növényzeten át.

Malcolm hátradőlt az ülésen.

– Hát ez fantasztikus! – mondta. Gennaro a homlokát törölte. Sápadtnak látszott.

A VEZÉRLŐ

Henry Wu arra lépett be a vezérlőterembe, hogy mindenki a sötétben ül, és rádión át érkező hangokat hallgatja.

– ...Jézusom, ha egy ilyen állat egyszer kiszabadul! – mondta Gennaro. Úgy szólt a hangja a hangszóróból, mintha pléhdobozban beszélne. – Nincs az az isten, ami megállítsa!

– Nincs bizony...

– Hatalmas, és természetes ellenfelei sincsenek...

– Uramatyám, ha belegondolok...

Hammond szólalt meg a vezérlőteremben:

– A fene egye meg! Miért ilyen *negatívok* mindannyian?

– Még mindig arról beszélnek, mi lenne, ha egy állat kiszabadulna? – kérdezte Wu. – Nem értem. Látniuk kellett, hogy mindent kézben tartunk. Úgy terveztük és állítottuk elő az állatokat, mint ahogy a parkot magát is megterveztük... – Vállat vont.

Wu lelke mélyéig meg volt győződve afelől, hogy a park lényegében tökéletes, ugyanúgy, ahogy az ő paleo-DNS-e is az. Bármilyen probléma jelentkezett is a DNS-nél, az alapjában véve mind a kód megjelölhető problémája volt, amely konkrét rendellenességet okozott a fenotípusban: egy enzim nem indult be vagy egy protein nem nyílt ki. Bármilyen volt is a nehézség,

mindig sikerült megoldani viszonylag kis módosítással a következő verziónál.

Ugyanígy tudta azt is, hogy a Jurapark problémái sem alapvető problémák. Nincsenek ellenőrzési hiányosságok. Olyan súlyos dolog, hogy egy állat megszökjék, egyszerűen nem fordulhat elő. Wu egyenesen sértőnek találta, hogy képesnek tartásuk rá: segédkezet nyújt egy olyan rendszer kiépítéséhez, ahol ilyesmi egyáltalán megeshet.

– Ez a Malcolm – mondta keserűen Hammond. – Ez az oka mindennek! Kezdetől fogva ellenünk volt, tudják jól. Van egy elmélete, hogy a komplex rendszerek nem működhetnek rendben, hogy a természetet nem lehet utánozni. Nem tudom, mi a baja. Az ég szerelmére, hát ez itt

csak egy állatkert, nem? Tele van velük a világ, és mind jól működik. De ő inkább beledöglik, csak bebizonyíthassa az elméletét. Csak azt remélem, nem sikerül úgy ráijesztenie Gennaróra, hogy az bezárassa a parkot.

– Miért, megteheti? – kérdezte meglepetten Wu.

– Dehogyan – felelte Hammond. – De megkísérelheti. Megpróbálhat ráijeszteni a japán befektetőkre, és rávenni őket, hogy vonják vissza a pénzüket. Vagy botrányt csinál a San José-i kormánynál. Okozhat gondot.

Arnold elnyomta a cigarettáját.

– Várjuk ki, mi lesz a vége – mondta. – Mi hiszünk a parkban. Várjuk meg, hogyan sül el ez az egész.

Muldoon kiszállt a liftből, odabólintott a földszinti őrnek, és lement a lépcsőn. Vagy két tucat Land Cruiser töltötte meg az alagsort. Ezek voltak az elektromos kocsik, amelyek végtelen láncot alkotva bejárták a parkot, majd visszatértek a látogatóközpontba.

A sarokban állt egy vörös sávós dzsip, a két benzinnel működő autó egyike – a másikat az állatorvos, Harding vitte el még reggel –, amelyek bárhová eljuthattak a parkban, még az állatok közé is. Azért festették rájuk az átlós vörös sávot, mert az valamilyen ismeretlen okból visszariasztotta a triceratopsokat attól, hogy nekimenjenek a kocsiknak.

Muldoon elment a dzsip mellett, a hátsó fal felé. A fegyverterem

ajtaján nem volt semmiféle jelzés. Kulcsával kinyitotta, és szélesre tárta a súlyos ajtót. Bent fegyverállványok sorakoztak. Malcolm kiemelt egy Randler gyártmányú, vállra emelhető rakétakilövőt és egy doboz gáztartályt. Másik hóna alá két szürke rakétát dugott. Miután becsukta az ajtót maga mögött, a dzsip hátsó ülésére tette a fegyvert. Amint maga mögött hagyta a garázst, hallotta a mennydörgés távoli moraját.

– Lóg az eső lába – mondta az égre pillantva Ed Regis.

A Land Cruiserek újra megálltak, ezúttal az őshüllő-ingovány közelében. Nagy apatosaurus-csorda legelészett a lagúna partján. A pálmafák felső ágainak leveleit rágcsálták. Több

kacsacsőrű hadrosaurus is volt ugyanazon a részen. Jóval kisebbnek látszottak a másik fajtához képest.

Tim persze tudta, hogy a hadrosaurusok a valóságban egy cseppet sem kicsik. Csak az apatosaurusok sokkal nagyobbak. Hosszú nyakukon ülő kicsiny fejük tizenöt méternél is magasabbra nyúlt.

– Azoknak a nagy állatoknak a közismert neve, amelyeket most látnak, *brontosaurus* – mondta a felvett hang –, de a tudományban *apatosaurus* az elnevezésük. Több mint harminc tonna a súlyuk. Ami azt jelenti, hogy egyetlen ilyen állat súlya nagyobb, mint egy egész csordányi mai elefánté együttvéve. Talán látják, hogy az általuk frekventált terület a lagúna

mentén nem mocsaras. Ellentétben ugyanis azzal, amit a könyvekben állítanak, a brontosaurusok kerültek a mocsarakat. A száraz földet kedvelik.

– A brontosaurus a legnagyobb a dinoszauruszok között, Lex – mondta Ed Regis. Tim nem is vette a fáradságot, hogy kijavítsa. A valóságban a *brachiosaurus* háromszor akkora volt. Egyesek szerint pedig az *ultrasaurus* és a *seismosaurus* még a *brachiosaurus*nál is nagyobb. A *seismosaurus* súlya akár száz tonna is lehetett!

Az apatosaurusok mellett a hadrosaurusok a hátsó lábaikra állva ágaskodtak, hogy ők is hozzájussanak a levelekhez. Nagy méretükhöz képest kecsesen mozogtak. A felnőtt

állatok körül több kis hadrosaurus ugrált. A nagyok szájából kihulló levelek után kapkodtak.

– A Jurapark dinoszauruszai nem szaporodnak – magyarázta a hang. – A fiatal állatokat, amelyeket most látnak, már kikelt állapotban helyezték a többi közé néhány hónappal ezelőtt. A felnőttek azonban ennek ellenére gondozzák őket.

Mennydörgés zaja morajlott fel. Az ég sötétebb lett, lejjebb ereszkedett és fenyegetőbbnek tűnt.

– Mondtam, lóg az eső lába – ismételte Ed Regis.

A kocsi megindult, Tim pedig visszanézett a hadrosaurusokra. Hirtelen az egyik szélen halványsárga állatot látott felvillanni. Roppant gyorsan

mozgott. Barnás csíkok voltak a hátán. Azonnal felismerte.

– Hé! – kiáltotta. – Azonnal állítsák meg a kocsit!

– Mi az? – kérdezte Ed Regis.

– Gyorsan! *Állítsák meg a kocsit!*

– Most pedig tovább haladunk, hogy megtekintsük az utolsó történelem előtti állatot, a *stegosaurust* – mondta a magnóról a hang.

– Láttam! Ott a mező közepén!

– Mit?

– Egy *raptort*! Ott a mezőn!

– A stegosaurus középjurakori állat, amely mintegy százhetvenmillió éve fejlődött ki – mondta a hang. – Ebből a jellegzetes növényevőből több példány is él itt a Juraparkban.

– Ugyan, Tim, én nem hiszem – mondta Ed Regis. – Az nem lehetett raptor.

– De én láttam! *Állítsák meg ezt a kocsit!*

A rádiótelefonban hangzavar hallatszott, amint a hír elindult Granthoz és Malcolmhoz.

– Tim azt mondja, raptort látott.

– Hol?

– Az előbb a mezőn.

– Menjünk vissza, és nézzük meg!

– Azt nem lehet – mondta Ed Regis. – Csak előre tudunk menni. A kocsik programozva vannak.

– Nem lehet visszamenni? – kérdezte döbbenten Grant.

– Nem – felelte Regis. – Sajnálom, ez egy olyan szellemvasútféle...

– Tim, itt Malcolm professzor –
vágott közbe egy hang a
rádiótelefonon át. – Én csak
egyetlen dolgot kérdeznék tőled
ezzel a raptorral kapcsolatban.
Mit mondanál, mekkora lehetett?

– Idősebb, mint az a bébi, amit
ma láttunk – válaszolta Tim. – De
fiatalabb, mint a felnőttek a
karámban. Azok kétméteresek
voltak. Ez körülbelül feleakkora.

– Remek – mondta Malcolm.

– Csak egy másodpercig láttam
– mentegetőzött Tim.

– Biztos vagyok benne, hogy
nem raptor volt – mondta Ed
Regis. – Lehetetlen. Egyszerűen
nem lehetett az. Biztos
valamelyik oti volt. Azok
rendszeresen átugranak a
kerítésen. Ha tudnák, mennyi
bajunk van velük!

– Én pedig tudom, hogy raptor volt – mondta makacsul Tim.

– Éhes vagyok – szólalt meg Lex. Sírdogálni kezdett.

A vezérlőben Arnold Wuhoz fordult.

– Szerinted mit láthatott a gyerek?

– Szerintem is csak oti lehetett.

Arnold bólintott.

– Nehézségeink vannak az otik követésével, annyi időt töltenek a fákon. – Az otik kivételt jelentettek a percről percre való megfigyelés alól, nem úgy, mint a többi állat. A számítógép folyton el-elvesztette őket, meg újakat talált, ahányszor csak felmásztak a fákra, majd újra lejöttek.

– Amit egyszerűen *képtelen* vagyok felfogni – szólt Hammond –, az az, hogy felépítjük ezt a

csodálatos parkot, ezt a *fantasztikus* látványosságot, aztán megjönnek a legelső látogatóink, és úgy vizsgálják végig, mint a könyvelők! Eleve csak hibákat keresnek. Észre sem veszik a csodát.

– Az az ő bajuk – mondta Arnold. – Nem tudjuk rákényszeríteni, hogy át is éljék a csodát. – Kattant a rádiótelefon, és Arnold lassú beszédet hallott:

– Ööö, John, itt az *Anne B* a dokkban. Még nem fejeztük be a kirakodást, de ahogy tőlünk délre ezt a viharzónát elnézem, jobb lenne, ha eloldozhatnánk a köteleket. Szeretnék lelépni, mielőtt túlságosan megnő a hullámozás.

Arnold bekapcsolta a videomonitort, amelyen a sziget keleti oldalán, a dokkban

horgonyzó hajó látszott.
Lenyomta az adógombot.

– Mennyi van még hátra, Jim?

– Már csak a három utolsó konténer. Valami berendezés. Nem ellenőriztem a listát, de gondolom, még várhat két hétig. Tudod, hogy nem horgonyzunk biztonságban, és százötven kilométerre vagyunk a parttól.

– Engedélyt kérsz a távozásra?

– Igen, John.

– Nekem kell az a berendezés – szólalt meg Hammond. – Laboratóriumi dolgokról van szó, és szükségem van rájuk.

– Az lehet – mondta Arnold. – Arra viszont sajnálta a pénzt, hogy vihargátat építsenek a móló védelmére. Így aztán nincs jó kikötőnk. Ha nő a vihar, a hullámozás odacsapdossa a hajót a dokkhoz. Volt már rá eset, hogy

egy hajó így süllyedt el. Magam is láttam. Akkor aztán a többi költség is a maga nyakába szakad. A hajó pótlása, plusz a kikötő megtisztítása, hogy újra használható legyen... addig meg hajó sem köthet ki...

Hammond lemondóan legyintett.

– Küldje őket el innen!

– Megadjuk az engedélyt a távozásra, *Anne B* – szólt bele a rádióba Arnold.

– Viszlát két hét múlva! – mondta a hang.

A videomonitoron látták, amint a legénység a fedélzeten eloldozza a köteleket. Arnold visszafordult a fő konzolsorhoz. A Land Cruiserek éppen gőzt pöfögő mezőkön haladtak át.

– Most hol vannak? – kérdezte Hammond.

– Úgy látom, a déli mezőkön –
felelte Arnold. – A sziget déli
csücskén nagyobb volt a
vulkánikus tevékenység, mint az
északin. – Ami azt jelenti, hogy
mindjárt a stegóknál lesznek.
Biztosan megállnak, hogy lássák,
mit csinál Harding.

A STEGOSAURUS

Amint a Land Cruiser megállt, Ellie a gőzoszlopokon át szemügyre vette a stegosaurust. Nyugodtan állt, meg sem mozdult. Vörös csíkos dzsip parkolt mellette.

– El kell ismernem, ez tényleg nagyon különös állat – mondta Malcolm.

A stegosaurus hét méter hosszú volt, a teste hatalmas, dagadt, a hátán vízszintes páncéllemezek. Veszedelemesnek látszó, méteres tüskék álltak ki a farkából. Az el-elkeskenyedő nyak végén azonban képtelenül apró fej ült, a tekintete üres, mint egy igen buta lóé.

Egy férfi jött elő az állat mögül.

– Ez dr. Harding, az állatorvosunk – szólalt meg Ed Regis a rádióban. – Érzéstelenítette a stegót, azért nem mozog. Beteg.

Grant már kinn is volt a kocsiból, s a mozdulatlan stegosaurus felé igyekezett. Ellie is kiszállt. Hátranézett, amint a második Land Cruiser is megállt, és a két gyerek kiugrott belőle.

– Mi a baja? – kérdezte Tim.

– Nem tudják biztosan – mondta Ellie.

A nagy, pergamenszerű lemezek a hátán enyhén lefelé lógtak. Lassan, nehézkesen lélegzett, s minden lélegzetvétellel valami nedves hangot adott ki magából.

– Nem fertőző? – kérdezte Lex.

Előrementek az állat apró fejéhez, ahol Grant és az állatorvos a földön térdeltek, és a stegosaurus szájába bámultak.

Lex felhúzta az orrát.

– Ez tényleg jó nagy – mondta.
– És hogy *szaglik*!

– Tényleg szaglik. – Ellie már előbb megérezte a stegosaurus különös szagát. Rothadó halra emlékeztette. Meg valami másra, amit ismert, de sehogyan sem jutott eszébe, mi az. Az biztos, hogy stegosaurust még soha nem szagolt. Talán ez a jellemző szaga. De afelől kételyei voltak. A legtöbb növényevőnek nincs erős szaga. Az ürüléknek sem. Igazi bűzzel csak húsevők büszkélkedhetnek.

– Azért bűdös, mert beteg? – kérdezte Lex.

– Lehet. És ne feledd, az orvos lenyugtatózta.

– Ellie, nézd meg a nyelvét! – szólt Grant.

A bordó színű nyelv bágyadtan lógott ki az állat szájából. Az állatorvos ráirányította lámpáját, hogy Ellie is jól láthassa a finom, ezüstös hólyagokat.

– Apró víz hólyag – mondta Ellie. – Érdekes.

– Rengeteg bajunk van ezekkel a stegókkal – mondta az állatorvos. – Örökösen betegek.

– És mik a tünetek? – kérdezte Ellie. Megkaparta körmével a nyelvet. Tiszta folyadék ömlött ki a felszakadt hólyagokból.

– Fúj! – mondta Lex.

– Egyensúlyzavarok, dezorientáció, nehéz légzés és súlyos hasmenés – mondta

Harding. — Körülbelül hathetenként előveszi őket.

– Folyamatosan táplálkoznak?

– Hát persze – felelte Harding.

– Egy ekkora állatnak napi kétháromszáz kilónyi anyagot kell elfogyasztania, hogy egyáltalán létezni tudjon. Állandóan legelésznek.

– Akkor nem valószínű, hogy növényi mérgezésről volna szó – mondta Ellie. – Egy állandóan legelésző állat folyamatosan beteg lenne, ha mérgező növényt enne. Nemcsak hathetenként betegedne meg.

– Pontosan – mondta erre az állatorvos.

– Megengedi? – kérdezte Ellie. Elvette a zseblámpát az állatorvostól. – A nyugtatónak van hatása a pupillára? – kérdezte.

– Igen. Miotikus hatása van. A pupilla összeszűkül.

– Csakhogy ez a pupilla ki van tágulva – mondta a biológusnő.

Harding is megnézte. Semmi kétség: a stegosaurus pupillája kitágult, és a rávetődő fényre sem húzódott össze. – Döbbenetes! – mondta. – És ez farmakológiai hatás.

– Az bizony – mondta Ellie. – Mekkora területen mozog az állat?

– Úgy tizenkét négyzetkilométeren.

– Nagyjából ezen a környéken? – kérdezte Ellie. Nyílt réten álltak. Kisebb kőhalmok voltak rajta szanaszét, és időnként gőzoszlopok emelkedtek a magasba a földből. Késő délután volt, az ég rózsaszín az egyre lejjebb szálló szürke felhők alatt.

– Legalábbis észak és kelet felé mozognak innen – mondta Harding. – De ahányszor megbetegednek, többnyire mindig éppen ezen a területen vannak.

„Érdekes rejtély!” – gondolta Ellie. – „Mi magyarázhatja a szabályos időközönkénti mérgezést?”

– Látja azokat az alacsony, törékenynek tűnő bokrokat?

– Nyugat-indiai orgona – bólintott Harding. – Tudjuk, hogy mérgező. De az állatok nem eszik.

– Biztos?

– Igen. Állandóan figyeljük őket a kamerákkal, de a biztonság kedvéért többször leellenőriztem az ürüléküket is. A stegók sosem esznek az orgonabokrokból.

A *Melia azederach*, azaz a nyugat-indiai orgona több mérgező alkaloidát is tartalmaz. A kínaiak halméregként használták a növényt.

– Az állatok nem eszik – ismételte az állatorvos.

– Érdekes – mondta Ellie. – Ha ezt nem tudnám, állítanám, hogy az állat a *Melia*-mérgezés összes klasszikus szimptomáját együtt mutatja: eszméletvesztés, nyálkahártyák hólyagosodása, pupillatágulás. – Elindult a mezőn, hogy közelebbről is megvizsgálja a növényeket. Teste a talaj fölé hajlott. – Igaza van – mondta. – A növények épek. Semmi jele, hogy ettek volna belőlük. Semmi a világon.

– És még ott a hathetes szünet – emlékeztette az állatorvos.

– Milyen gyakran jönnek ide a stegosaurusok?

– Körülbelül egyszer egy héten – mondta a férfi. – A stegók lassú hurkot írnak le a lakóhelyük táján, közben legelnek. Egy hét alatt járják be.

– Viszont csak hathetenként betegszenek meg.

– Úgy van – mondta Harding.

– De unalmas! – szólalt meg Lex.

– Ssss! – szólt rá Tim. – Sattler doktornő gondolkodik.

– De nem jut semmire – mondta Ellie, és távolabb ment a réten.

– Nem dobálna velem valaki egy kicsit? – hallotta Lex hangját a háta mögött.

Ellie a földet vizsgálta. A rét itt-ott köves volt. Balról, valahonnan a távolból, hullámverés hallatszott. A kövek közt

bogyókat látott. Lehet, hogy az állatok csak a bogyókat eszik. Ez viszont értelmetlennek tűnik. A nyugat-indiai orgona bogyója éktelenül keserű.

– Találsz valamit? – kérdezte Grant, aki csatlakozott hozzá.

Ellie sóhajtott.

– Csak köveket – mondta. – Közel lehetünk a parthoz, mert mind simák. És fura kis halmokat alkotnak.

– Fura kis halmokat? – kérdezte Grant.

– Igen. Mindenütt. Ott is van egy halom – mutatott rá az egyikre Ellie.

Mihelyt rámutatott, már tudta is, mi az. A kövek valóban lecsiszolódtak, de ennek semmi köze sincs az óceánhoz. Ezek a kövek kis halmokban álltak, de

mintha csak úgy lehajigálták volna őket oda.

Zúzakőhalmok.

Sok madár és krokodil kis köveket nyel, s ezeket az emésztő csatornába lévő kis, izmos zacskóba gyűjti, amit zúzának hívnak. A zúza izmainak mozgása révén a kövek összezúzzák a kemény növényi élelmet, mielőtt az elérné a gyomrot, s ezzel a könnyebb emésztést segítik. Egyes tudósok szerint a dinoszauruszoknak is volt zúzájuk, kövekkel. Erre utalt, hogy a dinoszauruszfogak túl kicsik voltak, és túl kevésbé kopottak. Nehéz elképzelni, hogy elrágták volna az ételt. Ezért feltételezték, hogy az állatok egyben nyelték le az ételüket, és a zúzakövek bontották le a növényi rostokat. Egyes

csontvázakkal együtt találtak is kis kőhalmokat az abdominális rész közelében. De ezt soha nem sikerült bizonyítani, és...

– Zúzakövek – morogta Grant.

– Igen, azt hiszem. Ezeket a köveket lenyelik, aztán néhány hét múlva kisimul a felületük, ezért felkérődzik őket, ilyen kis halmokban hagyják, és új köveket nyelnek. És velük együtt lenyelnek bogyókat is. Amitől megbetegszenek.

– Csuda! – mondta Grant. – Biztos vagyok benne, hogy igazad van.

Megnézte a kőhalmot, végigsimította a köveket a kezével. Mintegy követte paleontológusi ösztönét. Aztán hirtelen abbahagyta.

– Ellie – szólt. – Nézd csak ezt!

– Ide, öregem! Ne kímélje a kesztyűt! – kiáltotta Lex, és Gennaro odadobta neki a labdát.

A kislány olyan erővel dobta vissza, hogy megcsípte Gennaro kezét.

– Hé, ne olyan vadul! – mondta.
– Rajtam nincs kesztyű!

– Anyámasszony katonája! – mondta megvetően a kislány.

Gennaro mérgében visszavágta a labdát, és hallotta, amint belecsapódik a kesztyűbe.

– Ez már valamivel jobb – mondta Lex.

Gennaro a dinoszaurusz mellett állva tovább folytatta a labdahajigálást, de közben Malcolmhoz beszélt:

– No és ez a beteg dinoszaurusz hogy illik az elméletébe? – kérdezte.

– Előre látható volt ez is –
mondta Malcolm.

Gennaro ingerülten rázta a fejét.

– Egyáltalán van, ami *nem* látható előre a maga elmélete alapján?

– Nézze – mondta Malcolm. – Ehhez az én személyemnek semmi köze. Ez a káoszelmélet. Már észrevettem, hogy senki sem hajlandó végighallgatni a matematikai következtetéseket. És miért nem? Mert rendkívüli a jelentőségük az emberi élet szempontjából. Sokkal nagyobb, mint a Heisenberg-féle bizonytalansági relációé vagy Gödel teorémájáé, amiről mindenki annyit fecseg összevissza. Csakhogy azok meglehetősen akadémikus elméletek. Filozófiai jellegűek. A

káoszelmélet viszont a mindennapi életre vonatkozik. Tudja, miért építették eredetileg a számítógépeket?

- Nem én – felelte Gennaro.
- Gyerünk már! – sürgette Lex.
- Azért hozták létre a számítógépeket az 1940-es évek végén, mert egyes matematikusok – mint például Neumann János – úgy gondolták, hogy ha van egy komputerünk, egy olyan gép, amely egyszerre sok változóval képes dolgozni, akkor képesek leszünk előre meghatározni az időjárást. Az emberi elme végre megfejtí az időjárás rejtélyét! Azt hitték, az előrejelzés csupán a dolgok követésének funkciója. Ha eleget tudsz, mindent kiszámíthatsz. Ez volt a tudósok dédelgetett álma Newton óta.

– És?

– A káoszelmélet ezt az egészet kihajítja az ablakon. Azt mondja, hogy bizonyos jelenségeket soha, semmilyen körülmények között nem lehet előre kiszámítani. Az időjárást sosem lehet egy-két napnál hosszabb távra megjósolni. Azt a rengeteg pénzt, amit a hosszú távú időjárás-előrejelzésre költöttek – vagy félmilliárd dollárt csak az elmúlt néhány évtizedben – egyszerűen elbocsátották. Merő bolondság az egész! Ugyanolyan értelmetlen, mintha ólmot akarnánk arannyá változtatni. Ma jót nevetünk azon, mivel próbálkoztak valaha az alkimisták, és meg sem fordul a fejünkben, hogy rajtunk ugyanígy fog nevetni a jövő nemzedéke. Megkíséreltük a lehetetlent – és

jó sok pénzt is pocsékoltunk rá. Mert a jelenségnek egész osztályai vannak hatalmas kategóriák, amelyek lényegüknél fogva kiszámíthatatlanok.

– Szóval ez a káoszelmélet?

– Igen, ez, és hihetetlen, hogy milyen kevesen hajlandók odafigyelni rá – mondta Malcolm.

– Én minden információt jóval azelőtt megadtam Hammondnak, hogy egyáltalán alapozni kezdtek itt. Ősállatot akar létrehozni, és egy szigeten akarja elhelyezni őket? Szép álmom! Bűbájos, Csak nem fog terv szerint menni. Lényegénél fogva kiszámíthatatlan. Mint az időjárás.

– Maga ezt mondta neki? – csodálkozott Gennaro.

– Igen. Sőt azt is megmondtam, hol jelentkeznek majd az

eltérések. Nyilvánvaló, hogy az állatok egészsége az egyik ilyen terület. Ez a stegosaurus százmillió éves. Nem alkalmazkodott a mi világunkhoz. Más a levegő, más a napsugárzás, más a föld, mások a rovarok, más a növényzet. Minden más. Az oxigéntartalom csökkent. Ez a szerencsétlen állat olyan állapotban van, mint egy ember háromezer méter magasság fölött. Hallgassa csak, hogy zihál!

– És a többi terület?

– A dolog lényege, nagy vonalakban, hogy a park nem lehet képes az életformák kordában tartására. Az egész evolúció lényegében arról szól, hogy az élet minden akadályt leküzdve tör előre. Az élet kiszabadul a korlátok közül. Új

területekre terjed át.
Fájdalmasan, talán
veszedelmesen is, de az élet
mindig utat keres és talál a maga
számára. – Malcolm megrázta a
fejét. – Nem akartam filozofálni,
és most tessék!

Gennaro hátrafordult a hangra.
Ellie és Grant a mező túloldalán
kiabált és integetett.

– Hozott kólát? – kérdezte Nedry,
amint Muldoon visszatért a
vezérlőbe.

Muldoon válaszra sem méltatta.
Egyenesen a monitorhoz ment,
hogy lássa, mi történik. Harding
hangját hallotta a rádión át.

– ...a stegó... végre, úgy látszik,
megvan az oka...

– Miről van szó? – kérdezte
Muldoon.

– Odalenn vannak a déli csücsökben – mondta Arnold. – Ezért olyan rossz a vétel. Mindjárt átváltok egy másik csatornára. De úgy látszik, rájöttek, mi a baj a stegókkal. Valami bogyót esznek.

Hammond bólintott:

– Tudtam, hogy előbb-utóbb megfejtjük ezt is mondta.

– Nem túl meggyőző – jegyezte meg Gennaro. Ujjhegyén a halványuló fény felé tartotta a posta bélyegnél nem nagyobb, fehér töredéket. – Biztos benne, Alan?

– Száz százalékgig – felelte Grant. – Elárulja a belső felület mintázata, a belső hajlás. Ha megfordítja, halvány, felfelé hajló vonalmintázatot lát rajta. Mintha háromszögformákból állna.

– Látom.

– Nos, nemrég ástam ki két ilyen mintázatú tojást a montanai lelőhelyemen.

– Szóval azt mondja, ez dinoszaurusztojás héja?

– Igen. Teljes bizonyossággal.

Harding megrázta a fejét.

– De a dinoszauruszok nem képesek szaporodni!

– A jelek szerint mégis képesek – mondta Gennaro.

– Ez biztos csak egy madártojás – mondta erre Harding. – Több tucatnyi madárfaj él itt a szigeten!

Grant a fejét ingatta.

– Nézze meg a hajlatát! A héj már-már lapos. Ami azt jelenti, hogy igen nagy tojásról van szó. Hacsak nincsenek struccok is itt a szigeten, ez bizony dinoszaurusztojás.

– De hát nem szaporodhatnak!
Lehetetlen! – makacskodott
Harding. – Minden állat nőstény!

– Én csak annyit mondtam,
hogy ez dinoszaurusztojás –
felelte Grant.

Malcolm is megszólalt:

– Azt is meg tudja állapítani,
melyik fajé?

– Igen – mondta Grant. – Ez
egy velociraptortojás.

A VEZÉRLŐ

– Teljes képtelenség! – fakadt ki Hammond a vezérlőteremben, miután hallotta a jelentést a rádión. – Az *csak* madártojás lehet. Egyszerűen nem lehet más!

A rádió reccsent. Malcolm hangja szólalt meg:

– Tegyük egy kis próbát, jó? Kérjük meg Mr. Arnoldot, futtassa le az állatszámhlálást.

– Most?

– Igen, most azonnal. Ha jól értem, rá tudja adni a Harding doktor kocsijában lévő monitorra is. Tegye meg, ha lehet, kérem!

– Semmi akadály – mondta Arnold. Egy pillanat múlva a

vezérlő képernyőjén megjelent a kiírás:

Állatok összesen 238

Faj	Várt	Talált	Ver
Tyrannosaurus	2	2	4.1
Maiasaurus	21	21	3.3
Stegosaurus	4	4	3.9
Triceratops	8	8	3.1
Procompsognathida	49	49	3.9
Othnielia	16	16	3.1
Velociraptor	8	8	3.0
Apatosaurus	17	17	3.1
Hadrosaurus	11	11	3.1
Dilophosaurus	7	7	4.3
Pterosaurus	6	6	4.3
Hypsilophodontida	33	33	2.9
Euplocephalida	16	16	4.0
Styracosaurus	18	18	3.9
Microceratops	22	22	4.1
Összesen	238	238	

– Remélem, elégedett – szólt Hammond. – Jól látszik a maguk monitorán is?

– Látjuk – mondta Malcolm.

– Akkor azt is látják, hogy minden állat megvan, mint mindig! – Hammond alig tudta titkolni meglepedettségét.

– Helyes – mondta Malcolm. – Akkor tudna keresni a gép más állatszámot is?

– Mennyire gondol?

– Legyen mondjuk eggyel több. Kétszázharminckilenc.

– Egy pillanat – mondta Arnold. Összeráncolta a homlokát. Egy pillanat múlva a gép kiírta:

Állatok összesen 239

Faj	Várt	Talált	Ver
Tyrannosaurus	2	2	4.1
Maiasaurus	21	21	3.3
Stegosaurus	4	4	3.9
Triceratops	8	8	3.1
Procompsognathida	49	50	??
Othnielia	16	16	3.1
Velociraptor	8	8	3.0
Apatosaurus	17	17	3.1
Hadrosaurus	11	11	3.1
Dilophosaurus	7	7	4.3
Pterosaurus	6	6	4.3
Hypsilophodontida	33	33	2.9
Euplocephalida	16	16	4.0
Styracosaurus	18	18	3.9
Microceratops	22	22	4.1
Összesen	238	239	

Hammond kiegyenesedett
ültében.

– Hát ez meg mi az ördög?

– Előkerült még egy kompi.

– De *honnan*?

– Fogalmam sincs.

A rádió recsegett.

– Nos, akkor megkérné mélyen tisztelt számítógépét, Mr. Arnold, hogy keressen nekünk, mondjuk, háromszáz állatot?

– Mit beszél ez? – kérdezte Hammond. A hangja emelkedett.

– Háromszáz állatot, *Mit* beszél?

– Egy pillanat – mondta Arnold.

– Ehhez kell egy-két perc. – Gombokat nyomott a monitoron. Aztán megjelent az első össz-szám.

Állatok 239

összesen

– Nem értem, hová akar kilyukadni ez! – mondta idegesen Hammond.

– Félek, én igen – szólt Arnold.
Az ernyőt figyelte. A számok az
első sorban futni kezdtek.

Állatok 244

összesen

– Kettőszáznegyvennégy? –
kérdzte döbbenten Hammond. –
Mi folyik itt?

– A gép számolja az állatokat a
parkban – mondta Wu. – Az
összes állatot.

– Én úgy tudtam, hogy mindig is
azt tette! – Hirtelen megpördült a
székével. – Nedry! Már megint
elszúrt valamit?

– Én ugyan nem – mondta
billentyűi mellől Nedry. – A gép
engedi, hogy az operátor adott
számú állatot tápláljon be és csak
annyit keres, hogy meggyorsítsuk

a számlálást. De ez pusztán kényelmi lehetőség, nem hiba.

– Igazat beszél – mondta Arnold. – Mi egyszerűen csak azért használtuk mindig a kétszázharmincnyolcas alapszámot, mert abból indultunk ki, hogy nem is lehet több.

Állatok 262

összesen

– Várjanak már! – szólt Hammond. – Ezek az állatok nem képesek szaporodni. A gép biztosan mezei egereket számol, vagy mit tudom én, mit.

– Én is ilyesmire gondolok – mondta Arnold. – Majdnem biztos, hogy valami hiba van a vizuális követéssel. De úgyis hamarosan megtudjuk.

Hammond Wuhoz fordult.

– Nem képesek szaporodni, igaz?

– Igaz – felelte Wu.

Állatok 270

összesen

– De hát honnan jönnek ezek?!

– kérdezte Arnold.

– Kutya legyek, ha tudom – felelte Wu.

Nézték ahogy a szám tovább emelkedik.

Állatok 283

összesen

Gennaro hangját hallották a rádióból:

– Atyaúristen, mennyi lesz még?

Aztán a kislány hangja hallatszott:

– Éhes vagyok! Mikor megyünk már haza?

– Nemsokára, Lex.

Hibajelzés villogott a képernyőn.

**HIBA: Keresett param.
300 állat nincs**

– Hiba! – bólogatott Hammond.

– Gondoltam! Én *mindvégig* éreztem, hogy hibának kell lennie valahol.

Egy pillanat múlva azonban a gép írni kezdte:

Állatok összesen 292

Faj	Várt	Talált	Ver
Tyrannosaurus	2	2	4.1
Maiasaurus	21	22	??
Stegosaurus	4	4	3.9
Triceratops	8	8	3.1
Procompsognathida	49	65	??
Othnielia	16	23	??
Velociraptor	8	37	??
Apatosaurus	17	17	3.1
Hadrosaurus	11	11	3.1
Dilophosaurus	7	7	4.3
Pterosaurus	6	6	4.3
Hypsilophodontida	33	34	??
Euplocephalida	16	16	4.0
Styracosaurus	18	18	3.9
Microceratops	22	22	4.1
Összesen	238	292	

Reccsent a rádió:

– Íme a hiba az eljárásukban! –
hallatszott Malcolm hangja. –

Önök csak annyi dinoszauruszt követtek, amennyinek a jelenlétére számítottak, amennyit vártak. Attól tartottak, hogy elveszíthetnek állatokat, ezért úgy tervezték az eljárást, hogy azonnal tudomást szerezhessenek róla, ha a vártnál kisebb a szám. Csakhogy a probléma nem ez. A probléma az, hogy *több* van, mint amit vártak.

– Úristen! – nyögte Arnold.

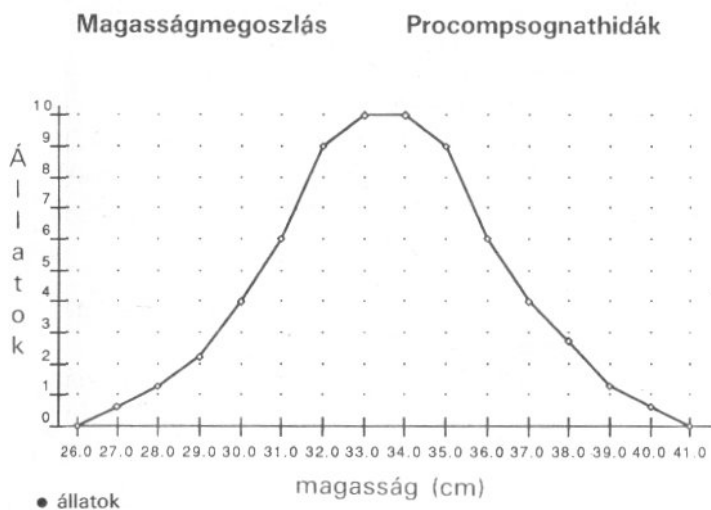
– De nem lehet több! – szólt közbe Wu. – Tudjuk, hányat bocsátottunk ki. Annál pedig nem lehet több.

– Sajnos mégis több van, Henry
– mondta Malcolm. – Szaporodnak.

– Nem!

– Még ha nem is fogadja el Grant doktor tojáshéját

bizonyítékul, a saját adataik is ezt igazolják. Nézze csak meg a kompik magassági grafikonját. Arnold majd lehívja magának.

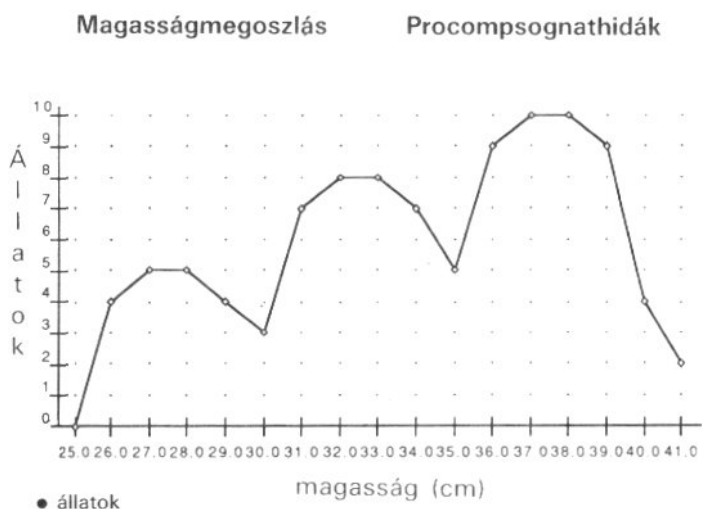
– Nem vesz észre rajta semmi különöset?

– Poisson-féle megoszlás – mondta Wu. – Abszolút normális.

– Hát ez az! Nem maga mondta, hogy három „tételben” vittek be a három különböző időpontban kikelt állatokat? Hat hónapos időközönként?

– De...

– Akkor olyan görbét kellett volna kapniuk, amely három csúcsot mutat a három különböző generációjú csoportnál, amely kikerült – mondta Malcolm a billentyűket ütögetve. – Ilyet:

– Csakhogy maguk nem ilyen görbét kaptak – folytatta Malcolm.
– A maguk görbéje szaporodó populációt mutat. A kompik szaporodnak!

Wu a fejét ingatta.

– Nem értem, hogyan.

– Pedig szaporodnak, akárcsak az othnieliák, a maiasaurusok, a hipszik – és a velociraptorok!

– Úristen! – kiáltott fel Muldoon.

– Velociraptorok szabadon a parkban!

– Ugyan, azért ez még nem a világ vége – mondta Hammond. – Csak három kategóriában van növekedés, jó, öt kategóriában. Azok közül is kettőben igen kicsi...

Wu szinte ráförmedt:

– Mit beszél? Tisztában van azzal, mit jelent ez?

– Persze, hogy tisztában vagyok, Henry – felelte Hammond. – Azt jelenti, hogy jól elszúrta az egészet!

– Az kizárt!

– Szaporodó dinoszauruszok vannak odakint, Henry! Ez a maga műve!

– De hát ha egyszer mind nőstény! – mondta Wu. – Lehetetlen. És nézze meg a számokat! Kis növekedés a nagy állatoknál, a maiasaurusoknál és a hipsziknél. És nagy növekedés a kisebb állatok számában. Ennek így egyszerűen nincs értelme. Itt valami tévedésnek kell lennie.

Kattant a rádió.

– Nincs tévedés – szólalt meg Grant hangja. – Ezek a számok szerintem is alátámasztják, hogy a szigeten szaporodnak az

állatok. Még hozzá hét különböző helyen!

A SZAPORODÓHELYEK

Az ég egyre sötétedett. Mennydörgés morajlott a távolban. Grant és társai behajoltak a dzsip ajtóí fölött, úgy lesték a műszerfalba épített képernyőt.

– Szaporodóhelyek? – kérdezte Wu a rádión át.

– Fészkekről van szó – mondta Grant. – Ha feltételezzük, hogy az átlagos fészkealja mintegy nyolc-tizenkét tojás, akkor ezek az adatok arra utalnak, hogy a kompiknak két fészük van. A raptoroknak is kettő. Az otiknak egy. És a hipsziknek és a maiáknak szintén egy-egy.

– De hol vannak ezek a fészkek?

– Meg kell találnunk őket! – mondta Grant. – A dinoszauruszok félreeső helyeken raknak fészket.

– De miért olyan kevés a nagy állat? – kérdezte Wu. – Ha a maiák fészkeiben a tojások száma nyolctól tizenkettőig terjed, akkor nyolctól tizenkettőig kellene terjednie az újabb maiák számának is. Nem csak egy lenne.

– Ez igaz – mondta Grant. – Csakhogy a parkban szabadon járkáló kompik és raptorok alighanem eszik a nagyobb állatok tojásait, sőt talán a tojásból kibújt újszülötteket is.

– De hát sosem láttunk ilyet – szólt Arnold a rádióban.

– A raptorok éjszakai állatok – felelte a paleontológus. – Figyeli valaki a parkot éjszaka?

Csend volt a válasz.

– Gondoltam – mondta Grant.

– De ez még mindig nem világos – mondta Wu. – Ötven létszám fölötti állat táplálkozásához nem lehet elég néhány fészekalja tojás.

– Nem is elég – mondta Grant.

– Feltételezem, hogy valami mást is esznek. Esetleg kisebb rágcsálókat. Mi a helyzet az egerekkel és patkányokkal?

Ismét nem érkezett válasz.

– Akkor hadd találjam ki, jó? – mondta Grant. – Az első időben, amikor maguk a szigetre jöttek, gondjuk volt a patkányokkal. Sokan voltak. Aztán ahogy múlt az idő, a gond fokozatosan megszűnt.

– Igen. Pontosan így volt...

– És eszükbe sem jutott, megvizsgálni az okát.

– Hát egyszerűen csak feltételeztük... – Arnold elhallgatott.

– Nézze! – mondta Wu. – Attól mindig marad a tény, hogy az összes állat nőstény. Nem szaporodhatnak.

Ezen már Grant is törte a fejét. Nemrégiben értesült egy elgondolkodtató német vizsgálatról. Gyanította, hogy az adja meg a választ a kérdésre.

– Amikor a dinoszaurusz-DNS-t készítette, töredékes darabokkal dolgozott, igaz?

– Igen – felelte Wu.

– Előfordult, hogy a teljes egész összeállításához más fajoktól vett DNS-töredéket kellett használnia?

– Esetenként igen – mondta Wu. – Csak így lehet véghezvinni a feladatot. Volt, hogy madár-DNS-t vittünk be, különféle madaraktól, néha pedig hüllő-DNS-t.

– És kételtű-DNS-t? Konkrétan béka-DNS-re gondolok.

– Lehetséges. Utána kell néznem.

– Akkor nézzen! – mondta Grant. – És azt hiszem, meg fogja találni a választ is.

Malcolm megkérdezte.

– Béka-DNS? Miért éppen béka-DNS?

Ekkor türelmetlenül közbeszólt Gennaro:

– Nézzék, ez mind roppant izgalmas, de azért ne feledkezzünk meg a főkérdésről: jutottak-e állatok a szigetről a szárazföldre?

Grant válaszolt neki. – Ezt az adatok alapján nem tudjuk eldönteni.

– Akkor hogyan fogjuk megtudni?

– Nekem csak egy ötletem van – mondta Grant. – Meg kell lelnünk az egyes dinoszauruszfészkeket, megvizsgálnunk őket, és megszámolnunk a megmaradt tojástöredékeket. Azok alapján talán meg tudjuk határozni, hány állat kelt ki eredetileg. És kezdhethük felbecsülni, hány hiányzik.

Malcolm ellenkezett.

– De azt akkor sem fogjuk tudni, hogy a hiányzó állatokat megölték-e, természetes okokból múltak-e ki, vagy pedig tényleg elhagyták-e a szigetet.

– Nem, azt nem fogjuk – ismerte el Grant. – De ez legalább kezdetnek valami. És azt hiszem, további információkat kaphatunk, ha alaposabban megvizsgáljuk a népességi grafikonokat.

– És hogyan fogjuk megtalálni ezeket a fészkeket?

– Azt hiszem – mondta Grant –, hogy a számítógép segíthet ebben.

– Visszamehetünk már? – kérdezte Lex. – Én éhes vagyok!

– Jó, menjünk – mondta Grant, és rámosolygott. – Igazán türelmes voltál.

– Körülbelül húsz perc múlva ehethnek is – mondta Ed Regis, és elindult a két Land Cruiser irányába.

– Én még maradok egy kicsit – mondta Ellie. – Készítek egy-két

fotót a stegóról Harding doktor gépével. Azok a vízhólyagok a nyelvén holnapra már feltisztulnak.

– Én viszont sietek vissza – mondta Grant. – A gyerekekkel megyek.

– Én is – tette hozzá Malcolm.

– Én azt hiszem, maradok – mondta Gennaro –, és majd Harding dzsipjével megyek vissza én is, Sattler doktornővel együtt.

– Jó, akkor menjünk!

Elindultak. Malcolm szólalt meg: – Vajon mi lehet a közelebbi oka, hogy a mi kitűnő jogászunk maradni akar?

Grant vállat vont.

– Az az érzésem, Sattler doktornő lehet az indíték.

– Tényleg? – Malcolm áttért a tegezésre. – Gondolod, hogy az a sort ilyen hatással van rá?

– Mással is megesett már – mondta Grant.

Amikor odaértek a Land Cruiserekhez, megszólalt Tim:

– Most szeretnék az első kocsiban ülni Grant professzor bácsival.

Malcolm válaszolt:

– Sajnos Grant professzornak és nekem megbeszélhiválnánk van.

– Én csak ott szeretnék ülni. Meg sem szólalok, ígérem – mondta Tim.

– Bizalmas beszélgetésről van szó – mondta erre Malcolm.

– Tudod mit, Tim? – szólt közbe Ed Regis. – Hadd üljenek ők ketten a hátulsó kocsiban. Mi ülünk az első kocsiban, és

használhatod az éjszakai nézőt. Próbáltál már ilyennel nézni éjszaka, Tim? Rendkívül érzékeny infravörös szűrő van a lencséjében, amivel látni lehet a sötétben.

– Klassz! – vágta rá Tim, és már futott is az első kocsihoz.

– Te! – mondta Lex. – Én is akarok nézni vele.

– Nem – közölte Tim.

– Nem ér a nevem! Nem ér a nevem! Mindent csak neked lehet, Timmy!

Ed Regis elnézte őket, és odaszólt Grantnak:

– Már előre látom, milyen lesz a visszaút!

Grant és Malcolm beszállt a második kocsiba. Néhány esőcsepp csapódott a szélvédőre.

– Induljunk! – szólt Ed Regis. – Magam is kezdtem már várni azt a vacsorát. Nem is szólva arról, milyen jólesne egy finom kis banános daiquiri! Mit szólnak hozzá, fiúk? Hogy hangzik egy daiquiri? – Megpaskolta a kocsi fémvázát. – Viszlát a táborban! – mondta, és futva ment az első kocsihoz. Aztán beszállt.

Vörös fény villant fel a műszerfalán. A Land Cruiserek finom, elektromos zúgással megindultak.

Ahogy visszafelé haladtak a halványuló fényben, Malcolm furcsán hallgatagnak tűnt. Grant megjegyezte:

– Gondolom, van egy kis sikerélményed. Már ami az elméletedet illeti. Hiszen beigazolódott.

– Az az igazság, hogy inkább rettegés fogott el. Úgy érzem, veszélyes ponthoz érkeztünk.

– Miért?

– Megérzés. Intuíció.

– Hisznek a matematikusok az intuícióban?

– Teljes mértékben. Az intuíció roppant fontos dolog. Egyébként a fraktálok jártak az eszemben – mondta Malcolm. – Te tudsz valamit a fraktálokról?

Grant megrázta a fejét:

– Nem. Nem igazán.

– A fraktálok egyfajta geometriát alkotnak – fraktális geometriának hívják –, amely egy Mandelbrot nevű ember nevéhez fűződik. A közönséges euklideszi geometriával szemben, amit minden iskolában tanítanak – tudod, négyszögek, kockák, gömbök, ilyesmi –, a fraktális

geometria minden jel szerint valós tárgyakat ír le, amelyek a természet világában léteznek. A hegyek és a felhők fraktális formák. Szóval a fraktálok alighanem a valósághoz kapcsolódnak. Valami módon.

– Szóval Mandelbrot valami sajátos dologra jött rá a maga geometrikus eszközeivel. Felfedezte, hogy különböző nagyságrendekben a dolgok szinte azonosnak látszanak.

– Mi az, hogy különböző nagyságrendekben?

– Például egy nagy hegynek – mondta Malcolm –, ha távolról nézzük, van egy bizonyos csipkézett hegyformája. Ha közelebb mégy, és a nagy hegy egy kisebb csúcsát nézed, annak is ugyanolyan formája van. És voltaképpen ahogyan lefelé

haladsz a skálán, egészen az icipici szikladarabokig, amit csak mikroszkóppal látsz, mindvégig felfedezhető ugyanaz a fraktális forma, mint a nagy hegynél.

– Nem egészen értem, hogy éppen ez most miért aggaszt téged – mondta Grant. Ásított. Megcsapta az orrát a vulkáni gőz kénszaga. Most érték a partvonalhoz, amely a partra és az óceánra nézett.

– Ez tulajdonképpen egyfajta világlátás – mondta Malcolm. – Mandelbrot egy bizonyos azonosságot fedezett fel a legkisebbtől a legnagyobbig. És ez a nagyságrendi azonosság történéseknél is jelentkezik.

– Történéseknél?

– Vegyük a gyapotárakat – mondta Malcolm. – A gyapotárak több mint száz évre

visszamenőleg kitűnően dokumentáltak. Ha megvizsgáljuk a gyapotárak ingadozását, látjuk, hogy egy nap áringadozásainak görbéje alapvetően ugyanolyan, mint egy hét görbéje, amelyik viszont nagyjából ugyanolyan, mint egy évé vagy tíz évé. És minden így van. Egy nap olyan, mint egy egész élet. Belekezdész valamibe, de a végén azon kapod magad, hogy egész mást csinálsz, eltervezed, hogy elintézed ezt vagy azt, de el sem jutsz oda... És életed végén rájössz, hogy az egész létezésednek ugyanaz a véletlenszerűség a jellemzője. Az egész életed formája ugyanaz, mint egyetlen napodé.

– Hát gondolom, így is fel lehet fogni a dolgokat – mondta Grant.

– Nem – mondta Malcolm. – Csak így lehet felfogni! Legalábbis ez az egyetlen olyan felfogás, amely közel áll a valósághoz. Az azonosságról alkotott fraktális elképzelésnek ugyanis van egy olyan aspektusa is, amely ismétlődésre, visszatérésre utal. A dolgok valahogyan visszafordulnak önmagukba, ami egyet jelent azzal, hogy a történések kiszámíthatatlanok. Hogy a dolgok hirtelen megváltozhatnak, minden előzetes figyelmeztetés nélkül.

– Jó, de...

– Mi azonban beleringattuk magunkat abba az elképzelésbe, hogy a hirtelen változás valami olyasmi, amely a dolgok normális rendjén kívül esik. Baleset, mint amikor két autó összeütközik.

Vagy túl van azon, amit ellenőrizni tudunk, mint a halálos betegség. Nem úgy fogjuk fel a hirtelen, radikális, irracionális változást, mint ami beépül magába a lét szövedékébe. Pedig beépül – szögezte le Malcolm. – És a káoszelmélet arra tanít bennünket, hogy az a fajta egyszerű linearitás, amit adottnak fogadtunk el mindenütt – a fizikától a szépirodalomig – egyszerűen nem létezik. A linearitás csinált, mesterséges világlátás. A való élet nem egymással belsőleg összefüggő események sora, amelyek úgy követik egymást, mint a gyöngyök a nyakláncon. Valójában az élet olyan találkozások, érintkezések sora, amelyben minden esemény teljes mértékben egy csapásra

megváltoztathatja mindazt, ami utána következik, kiszámíthatatlanul, sőt akár pusztító módon is. – Malcolm hátradőlt az ülésen, és a néhány méterrel előttük haladó, másik Land Cruisert nézte. – Mélységes igazság ez, amely egész világegyetemünk szerkezetét érinti. De valamilyen okból továbbra is makacsul úgy teszünk, mintha nem volna igaz!

E pillanatban a kocsik hirtelen zökkenve megálltak.

– Mi történt? – kérdezte Grant.

Látták, hogy feljebb, az előttük levő kocsiban a gyerekek az óceán felé mutogatnak. Kissé távolabb a parttól, az egyre lejjebb ereszkedő felhők alatt Grant észrevette a szállítóhajó sötét körvonalait, amely Puntarenas felé vette az irányt.

– Miért álltunk meg? – kérdezte Malcolm.

Grant bekapcsolta a rádiótelefont, és a kislány izgatott hangját hallotta:

– Oda nézz, Timmy! Látod? Ott van!

Malcolm összehúzott szemmel a hajót kezdte nézni.

– A hajóról beszélnek?

– Úgy tűnik.

Ed Regis kiszállt az első kocsiból, és futva közelítette meg az ő kocsijuk ablakát.

– Elnézést – mondta –, de a gyerekek teljesen izgalomba jöttek – mondta. – Van maguknál távcső?

– Minek?

– A kislány azt állítja, lát valamit a hajón. Valamiféle állatot – mondta Regis.

Grant felkapta a távcsövet, és könyökével megtámaszkodott a Land Cruiser ablakának peremén. Végigpásztázta a szállítóhajó hosszú testét. Olyan sötét volt már, hogy szinte csak egy sziluettet látott. Amint nézte, kigyulladtak a hajó utazólámpái. Csak úgy ragyogtak a sötétbíbor kora estében.

– Lát valamit? – kérdezte Ed Regis.

– Nem – felelte Grant.

– Mélyen lent vannak – mondta Lex a rádión át. – Keresse mélyen lent!

Grant lejjebb billentette a látcsövet. Most közvetlenül a merülővonal fölött pásztázta a hajótestet. De már egészen besötétedett, és alig tudta kivenni a részleteket.

– Nem látok semmit...

– De én látom – vágott közbe türelmetlenül Lex. A végénél! Tessék a *végénél* figyelni!

– De hát hogyan láthatnak bármit is ebben a fényben? – kérdezte értetlenül Malcolm.

– A gyerekek látnak – válaszolta Grant. – Olyan éles a látásuk, amilyenre mi már nem is emlékszünk, pedig valaha magunk is így láttunk.

A hajó tatja irányába mozgatta a távcsövet, lassan, fokozatosan. És ekkor ő is meglátta az állatokat. Játszottak. Ide-oda cikáztak a tatnál lévő felépítmények körvonalai között. Csak egy kis ideig voltak a szeme előtt, de még a halványuló fényben is megállapíthatta, hogy két lábon járó állatok, nem egész egy méter magasak, és a

testüket merev farok tartja egyensúlyban.

– Tetszik már látni? – kérdezte Lex.

– Látom.

– Mik ezek?

– Raptorok – mondta Grant. – Legalább kettő. Kölykök.

– Jézus Mária! – nyögte Ed Regis. – Az a hajó a szárazföld felé tart!

Malcolm megvonta vállát.

– Ne izguljon! Inkább hívja a vezérlőt, és szóljon nekik, hogy hívják vissza a hajót.

Ed Regis benyúlt, és lekapta a rádióadót a műszerfalról. Sistergő légköri zörejeket hallottak, meg a kattánásokot, ahogyan sorra váltotta a csatornákat, semmi mást.

– Ezzel valami baj van! – mondta Regis. – Nem működik.

Elrohant az első Land Cruiserhez. Látták, amint legörnyed. Aztán kiegyenesedett, és visszaneézett rájuk.

– Mindkét rádióval baj van! – kiáltotta. – Nem tudom hívni a vezérlőtermet!

– Akkor induljunk, de máris! – mondta Grant.

A vezérlőben Muldoon a parkra néző nagy ablakok előtt állt. Hét órakor az egész szigeten kigyúltak a kvarc reflektorfények, s az egész tájat hatalmas ékszerré varázsolták, amely dél felé nyúlt. Muldoonnak mindennap ez volt a legkedvesebb pillanata. Légköri zaj sistergését hallotta a rádióban.

– A Land Cruiserek újra elindultak – szólt Arnold. – Hazafelé tartanak.

– De miért álltak meg? – kérdezte Muldoon. – És miért nem tudunk beszélni velük?

– Nem tudom – felelte Arnold. – Talán kikapcsolták a rádiókat a kocsikban.

– Valószínűbb, hogy a vihar az oka – mondta Muldoon. – A vihartól származó interferencia.

Arnold felvette a telefont, és egyenletes, monoton sistergést hallott benne.

– Ez mi? – kérdezte.

– Az Isten szerelmére, tegye vissza, de azonnal! – kiáltott rá Nedry. – Megszakítja az adatfolyamatot!

– Az összes telefonvonalat elfoglalta? Még a belsőket is?

– A külső kommunikációra szolgáló vonalakat valóban mind igénybe vettem – mondta Nedry.

– De a belső vonalaiknak működniük kellene.

– Pedig úgy látszik, mintha mind bedugult volna.

– Akkor bocsánat! – mondta Nedry. – Egypárat megnyitok a következő adás végén, úgy tizenöt perc múlva. – Ásított. – Úgy látom, hosszú hétvégém lesz. Azt hiszem, most tényleg hozok magamnak egy kólát. – Felkapta a válltáskáját, és az ajtó felé indult. – Ne nyúljanak a konzolomhoz, oké?

Az ajtó becsukódott.

– Micsoda lompos alak! – szólt Hammond.

– Az – mondta Arnold. – De azt hiszem, érti a dolgát.

Az út mentén a vulkáni gőz felhői szivárványt szőttek a ragyogó kvarcfények köré. Grant beleszólt a rádióba:

– Mennyi idő alatt éri el a hajó a szárazföldet?

– Tizennyolc óra alatt – válaszolta Ed Regis. – Nagyjából. De elég megbízható. – Az órájára pillantott. – Holnap délelőtt tizenegy körül kell odaérnie.

Grant elkomorult.

– Még mindig nincs kapcsolata a vezérlőteremmel?

– Eddig nincs.

– És Hardinggal? Őt el tudja érni?

– Nem. Már próbáltam. Lehet, hogy kikapcsolta a készüléket.

Malcolm a fejét ingatta.

– Szóval egyedül mi tudunk a hajón lévő állatokról.

– Állandóan próbálok elérni valakit – mondta Ed Regis. – Jézus, ha van, amit nem szeretnénk, akkor az, hogy azok az állatok a szárazföldre kerüljenek!

– Mennyi idő alatt érünk vissza a bázisra?

– Innen még tizenhat-tizenhét perc – felelte Ed Regis.

Éjszaka az egész utat bevilágították a hatalmas fényszórók. Grantnak olyan érzése támadt, mintha ragyogó zöld levélalagúton haladna át. Nagy esőcseppek folytak szét a szélvédőn.

Egyszer csak érezte, hogy a Land Cruiser lelassul, majd megáll.

– Most mi van?

Lex szólalt meg:

– Nem akarok megállni! Miért álltunk meg?

– Ez csak valami áramkimaradás vagy ilyesmi lehet – mondta Ed Regis. – Biztos pillanatokon belül újra kigyullad a fény.

– Ez meg mi az ördög! – kiáltott fel Arnold a monitorokra meredve.

– Mi történt? – kérdezte Malcolm. – Kiment az áram?

– Igen, de csak odakint, a védőövezeten belül. Itt, az épületben minden teljesen rendben. Kinn a parkban viszont nincs áram. Semmi sem működik. Sem a fények, sem a TV-kamerák, semmi. – A külső ellenőrzőmonitorok elsötétedtek.

– Mi van a két Land Cruiserrel?

– Valahol a Tyrannosaurus-domb közelében állnak.

– Hát akkor hívd a karbantartókat, hogy hozzák rendbe!

Arnold felkapta az egyik telefont, de csak sziszegést hallott: Nedry komputerei beszélgettek egymással. Az az átkozott Nedry! Nedry! Ez meg hová a fenébe tűnt el?

Dennis Nedry óvatosan kinyitotta a FERTILIZÁCIÓ feliratú ajtót. Azzal, hogy a periméter, a védőövezet területén mindenütt megszűnt az áramszolgáltatás, az összes olyan ajtó zárja kioldódott, amelyet csak biztonsági kártyával lehetett kinyitni.

A biztonsági rendszer hiányosságai az élen álltak a

Jurapark hibalistáján. Nedrynek megfordult a fejében, nem juthat-e valakinek eszébe, hogy itt szó sincs hibáról, hogy ő maga programozta így, szándékosan. Klasszikus rejtekajtót épített magának. A nagy számítógépek tervezői csak ritkán tudnak ellenállni a kísértésnek, hogy ne hagyjanak a maguk számára egy titkos bejáratot. Részben a józan ész is ezt diktálja: ha a felhasználó ügyetlenségből lezárja a rendszert – aztán téged hív segítségül –, mindig van rá mód, hogy bejuss, és helyrehozod a zűrt. Másfelől ez afféle titkos aláírás vagy jeladás. „Itt járt Zorro!”

Harmadsorban azonban Nedry ezzel biztosította be magát a jövőre. Rengeteg kellemetlensége volt a Jurapark

tervei miatt. Az InGen nagymérvű módosításokat követelt az egész rendszerben, de nem volt hajlandó fizetni is érte. Arra hivatkoztak, hogy ez az eredeti szerződésben is benne van. Perrel fenyegetőztek, leveleket írtak Nedry más ügyfeleinek, felhívták a figyelmüket, hogy Nedry nem megbízható. Szabályosan megzsarolták, Nedry pedig nem tehetett mást, mint hogy lenyelte a külön költségeket, és végrehajtotta a Hammond által kívánt változtatásokat.

Később azonban, amikor tapogatózni kezdett volna Lewis Dodgson a Biosyntől, Nedry hajlandó volt végighallgatni a mondókáját. És nem tagadta, hogy ő bizony ki tudja játszani a Jurapark biztonsági rendszerét.

Nincs olyan helyiség, nincs olyan rendszer a parkban, ahová ne tudna bejutni. Tudniillik szántszándékkal így programozta be az egészet. Mert hogy sosem lehet tudni.

Belépett a fertilizációs terembe, ahol a megtermékenyítés zajlott. Egy lélek sem volt a laboratóriumban: ahogy előre sejtette, az egész személyzet vacsorázni ment. Nedry elhúzta a villámzárat a válltáskáján, és elővette a Gillette borotvahab tartót. Lecsavarta az alját, s látta, hogy a tartály belseje csupa henger alakú üreg.

Mindkét kezére vastagon szigetelt kesztyűt húzott, és kinyitotta a „járható” hűtőszekrényt, amelyen ez állt:
TARTALMA: BIOLÓGIAILAG
ÉLETKÉPES ANYAG.

FENNTARTANDÓ MINIMÁLIS
HŐFOK -10° . A hűtő akkora volt,
mint egy gardróbszekrény, benne
polcok a padlótól a mennyezetig.
A polcok nagyrészt műanyag
zacskókban lévő reagenseket és
folyadékokat tartalmaztak. Az
egyik oldalon kisebb, nitrogénes
hűtődobozt látott, az ajtaja vastag
kerámia. Kinyitotta, és kis
csőállvány siklott ki belőle, amely
körül folyékony nitrogén fehér
felhője gomolygott.

Az embriók fajok szerint voltak
elrendezve: Stegosaurus,
Apatosaurus, Hadrosaurus,
Tyrannosaurus. Mindegyik
embrió üvegtartóban volt,
alufóliába csomagolva, poliénnel
ledugaszolva. Nedry gyorsan
mindegyikből kikapott kettőt, és
becsúsztatta őket a
borotvahabtartályba.

Ezután visszacsavarta a tartály alját, és fordított egyet a tetején. Hallotta a kiszabaduló gáz szisszenését odabenn, s a tartály deres lett a kezében. Dodgson azt mondta, harminchat órára elég a benne lévő hűtőanyag. Bőven kitart míg visszaér San Joséba.

Nedry elhagyta a hűtőt, és visszatért a főlaboratóriumba. Visszaejtette a tartályt a táskájába és behúzta a zárat.

Két percig sem tartott az egész lopás. Ahogy visszalépett a folyosóra, elképzelte, mekkora lehet a riadalom a vezérlőben, amint kezdik felfogni, mi történt. A biztonsági kódok teljes összevisszaságban, a telefonvonalak mind bedugaszolva. Az ő segítsége nélkül órák alatt sem tudják

megszüntetni a zűrzavart – de néhány perc múlva már Nedry is ott lesz, és pillanatok alatt mindent rendbehoz.

És még csak sejteni sem fogja senki, mi történt.

Dennis Nedry vigyorogva lesétált a földszintre, ódabólintott az őrnök, és folytatta az útját az alagsorba. Az elektromos Land Cruiserek szabályos sora mellett elhaladva a fal mellett parkoló, benzinmotoros dzsiphez ment. Amikor beszállt, valami fura, szürke csőszerűséget vett észre az utasülésen. Majdnem, mint egy rakétakilövő, gondolta magában, miközben elfordította az indítókulcsot. A motor felberregett.

Nedry az órájára pillantott. Innen a parkba, és egyenesen a keleti dokkhoz. Három perc az

egész. És onnan ismét három perc vissza a vezérlőterembe.

Gyerekjáték!

– Az istenfáját! – dühöngött Arnold. – Teljesen össze van kavarva minden! – Hiába nyomkodta a gombokat a konzolon.

Muldoon az ablakoknál állt, és a partot nézte. Az egész szigeten kialudtak a fények, kivéve a főépület közvetlen körzetét. Láta, hogy a személyzetből néhányan futva igyekeznek fedél alá az eső elől, de mintha senki sem vett volna észre semmit. Muldoon átnézett a vendégkastélyra, ahol fényesen ragyogtak a lámpák.

– Ajaj! – mondta Arnold. – Most van igazán baj!

– Mi van? – kérdezte Muldoon. Elfordult az ablaktól, s így éppen

nem látta, hogy a dzsip kigördül a föld alatti garázsból, és a karbantartóúton keletnek tart, befelé a parkba.

– Az a hülye Nedry kikapcsolta a biztonsági rendszereket – mondta Arnold. – Az egész épületben minden tárva-nyitva áll. Egyetlen ajtó sincs már zárva.

– Értesítem az őrséget – mondta erre Muldoon.

– De ez a legkisebb baj – folytatta Arnold. – Az igazi az, hogy a biztonsági rendszer kikapcsolásával az összes elektromos védőkerítés is kikapcsolódik.

– A kerítések?! – kérdezte döbbenten Muldoon.

– Igen, az elektromos kerítések – felelte Arnold. – Egy sincs áram alatt az egész szigeten.

– Csak nem azt akarod...

– De igen – mondta Arnold. –
Kiszabadulhatnak az állatok. –
Cigarettára gyújtott. –
Valószínűleg nem fog történni
semmi, de az ördög nem alszik...

Muldoon az ajtó felé indult.

– Én mindenesetre kocsiba
ülök, és behozom az utasokat a
Land Cruiserekből – mondta. –
Biztos, ami biztos!

Muldoon lesietett a lépcsőn az
alagsorba. Az, hogy a kerítések
áramtalanul maradtak, nem
nyugtalanította olyan nagyon. A
dinoszauruszok többsége már
kilenc vagy annál is több hónapja
van a helyén, és már jó
néhányszor súrolta a kerítést
mindegyik. Az eredményt
megérezték. Muldoon ismerte az
állatokat, és tudta, milyen hamar
megtanulják, hogy a sokkhatást
el kell kerülni. Alig két-három

stimulációs esemény elég egy kísérleti galamb betanítására. Valószínűtlen volt hát, hogy a dinoszauruszok most megközelítsék a kerítést.

Muldoont jobban nyugtalanította, mit fognak tenni az emberek a kocsikban. Nem szerette volna, ha kiszállnak, mert mihelyt visszakapcsolódik az áram, a kocsik újra elindulnak, akár bennük ülnek az utasok, akár nem. Lemaradhatnak. Nem valószínű, persze, hogy ebben az esőben elhagynák a kocsikat, de mégis... mit lehet tudni...

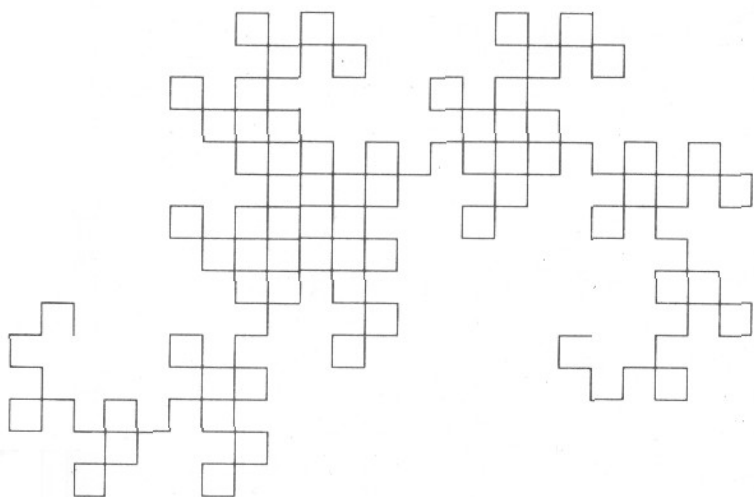
Leért a garázsba, és a dzsip felé indult. Milyen szerencse, gondolta, hogy pusztá előrelátásból betette a rakétakilövőt. Így azonnal indulhat, és percek alatt ki...

„Nincs itt! Mi az Isten?!” –
Muldoon döbbenten bámulta az
üres parkolóhelyet.

A dzsip nem volt a helyén.

„Mi az ördög folyik itt?!”

NEGYEDIK ISMÉTLŐDÉS

*Elkerülhetetlenül kezdenek
megjelenni a belső
kiegyensúlyozatlanságok.*
IAN MALCOLM

A FŐÚT

A Land Cruiser tetején hangosan dobolt az eső. Az éjszakai nézőkészülék súlyosan nehezedett Tim homlokára. Kezével megkereste az igazítógombot, amely a füle táján helyezkedett el, és fokozta az erősséget. Egy pillanatra éles, foszforeszkáló fény villant fel, aztán elektronikus zöld és fekete árnyalatokban tisztán kivehetővé vált a hátulsó Land Cruiser, benne Grant doktor és Malcolm doktor. Klassz!

Grant az első szélvédőn át éppen feléje bámult. Tim látta, amint leakasztja a rádióadót a műszerfalról. A hangszóróból egy

pillanatig csak légköri recsegés hallatszott, aztán megszólalt Grant hangja:

– Láttok minket magatok mögött?

Tim elvette a rádiót Ed Registől.

– Látjuk.

– Minden rendben?

– Semmi bajunk, Grant bácsi.

– Maradjatok a kocsiban!

– Maradunk. Ne tessék félni! –

Kikapcsolta az adógombot.

Ed Regis felhorkant:

– Ömlik az eső. Még szép, hogy maradunk! – morogta.

Tim megfordult, és az utat szegélyező növényzetet vette szemügyre. A nézőn át a levelek színe fényes, elektronikus zöld volt, mögötte a drótkerítés zöld szerkezetének egy-egy darabja látszott. A Land Cruiserek egy domb lefelé tartó lejtőjén álltak,

ami azt jelentette, hogy valahol a tyrannosaurus-rész közelében vannak. Izgis lenne ezzel a nézővel tyrannosaurust látni! Micsoda szám! Hátha a tyrannosaurus a kerítéshez jön, hogy megnézze őket! Vajon csillogna-e a szeme a sötétben? Az volna csak az igazi!

De semmit sem látott, aztán fel is hagyott a próbálkozással. Mindenki elhallgatott. Csak az eső dübörgött a kocsi tetején. Az ablakokon patakokban folyt le a víz. Tim jóformán ki sem látott, még a nézővel is alig.

– Mióta ülünk itt? – kérdezte Malcolm.

– Nem tudom. Négy vagy öt perce.

– Vajon mi lehet a probléma?

– Talán rövidzárlat keletkezett az eső miatt.

– De még alig esett, amikor történt.

Erre megint csend következett. Lex szólalt meg. Feszültség volt a hangjában.

– De nem villámlik, ugye? – Mindig félt a villámtól, s most idegesen nyomkodta bőrkesztyűjét.

– Mi az? – kérdezte Grant doktor. – Ezt nem jól vettük.

– Csak a húgom beszél összevissza.

– Aha.

Tim megint végigpásztázta a levélsövénnyt, de nem látott semmit. Akkorát, mint egy tyrannosaurus, végképp nem. Azon kezdett gondolkodni, hogy a tyrannosaurusok előjönnek-e éjjel. Éjjeli állatok volnának? Tim nem emlékezett biztosan, hogy olvasott-e erről. Az volt az

érzése, hogy a tyrannosaurus éjjeli-nappali állat, s az időjárás is mindegy neki. Mit számíthat egy tyrannosaurusnak a napszak?

Az eső csak zuhogott tovább.

– Micsoda eső! – szólalt meg Ed Regis. – Igazi felhőszakadás!

Aztán Lex szólt:

– Éhes vagyok!

– Tudom, Lex – mondta Ed Regis –, de hát itt ragadtunk, kicsikém. A kocsik villanyárammal mennek, ami az utakba épített kábelekben fut.

– Mennyi időre ragadtunk itt?

– Amíg helyre nem állítják az áramot.

Az eső zaját hallgatva Tim érezte, hogy elálmosodik. Ásított egyet, majd az út bal oldalát szegélyező pálmafák felé fordult – és abban a pillanatban akkora dobbanást hallott, hogy ijedtében

összerezzen. Még a föld is megremegett. Hátrakapta a fejét, de már csak egy szemvillanásnyi ideig látta a sötét alakot, amely sebesen átkelt az úton a két kocsi között.

– Jézus Mária!

– Mi volt az?

– Hatalmas, akkora, mint a kocsi...

– Tim! Ott vagytok?!

Felkapta a rádiót.

– Igen, itt vagyunk!

– Láttad, Tim?

– Nem – felelte Tim. – Éppen elmulasztottam.

– Mi a fene volt az? – kérdezte Malcolm.

– Rajtad van az éjszakai nézőkészülék, Tim?

– Igen, majd figyelem – mondta Tim.

– A tyrannosaurus volt az? – kérdezte Ed Regis.

– Azt nem hiszem. Az úton volt valami.

– De nem láttad? – faggatta Ed Regis.

– Nem.

Tim egy kicsit szégyellte magát, amiért nem figyelt eléggé, és nem látta az állatot... vagy akármilyen is volt az. Aztán hirtelen nagy csattanással fehér villámfény hasított végig az égen. Tim nézője vakító zöldet villant. A kisfiú lehunyta szemét, és számolni kezdett: egy... kettő... három... négy...

A mennydörgés csattanása fülsüketítő volt, és nagyon közeli.

Lex sírva fakadt.

– Jaj, ne...!

– Semmi baj, kicsikém – nyugtatta Ed Regis. – Ez csak villám.

Tim az út szegélyét pásztázta. Az eső sűrűn, keményen zuhogott, cseppjei verték, rázták a leveleket. Mozgásba jött minden. Mintha életre kelt volna maga a táj is. Tim tovább pásztázta a sövényt...

Állj! Valami van a levelek között.

Tim feljebb nézett, magasabbra.

A levelek mögött, a kerítésen túl valami vaskosat látott. Olyan volt a felszíne, mintha kavicsokkal lenne kirakva, vagy szemcsés, mint a fa kérge. De ez nem fa volt... Tim tekintete a nézővel tovább haladt felfelé, aztán még feljebb kúszott...

És ekkor megpillantotta a tyrannosaurus hatalmas fejét. Az csak állt ott, s a kerítésen át

nézte a két Land Cruisert. A tájat ismét bevilágította a villám. Az óriás állat a fejét forgatta, és bömbölt egyet a vakító fényben. Aztán sötétség és újra csend, csak az eső dübörgött tovább.

– Tim?

– Igen, Grant bácsi?

– Látnod, mi van ott?

– Igen, látom.

Timnek az volt az érzése, hogy Grant doktor igyekszik úgy beszélni, hogy rá ne ijesszen a hűgára.

– Történik most valami?

– Semmi – mondta Tim. Nézte a tyrannosaurust a készülékkel. – Csak áll a kerítésnél.

– Én nem sokat látok innen, Tim.

– Én jól látom, Grant professzor. Csak áll.

– Oké.

Lex szipogva sírdogált tovább.

Újabb szünet következett. Tim nézte a tyrannosaurust. Mekkora a feje! Egyik kocsiról a másikra nézett. Aztán vissza. Mintha pontosan Timet bámulta volna.

A nézőkészülékben úgy látszott, hogy a szeme élénkzölden ragyog.

Timnek végigfutott a hátán a hideg, de aztán, ahogy a tekintete lefelé haladt az óriási fejtől és állkapcsoktól a test felé, megpillantotta a kisebb, izmos mellső végtagot. Himbálózott a levegőben, aztán megragadta a kerítést.

– Jézus Mária! – kiáltott fel Ed Regis, aki éppen kinézett az ablakon.

A legnagyobb ragadozó, amely valaha is a földet taposta, minden

idők *legszörnyűségesebb*
támadója... – valahol,
újságíróagya valamelyik zugában
Ed Regis még mindig
reklámszöveget írt. De
ugyanakkor érezte, hogy egyre
jobban reszket a térde, s nem tud
úrrá lenni a remegés felett. Csak
úgy libegett a nadrágszára.
Iszonyú rettegés fogta el. Nem
volna szabad itt lennie!
Mindannyiuk közül, akik a
kocsiban ültek, egyedül Ed
Regisnek volt fogalma arról,
milyen a dinoszaurusztámadás.
Ő tudta, mi történhet az emberrel.
Látott raptor marcangolta testet.
A kép ott maradt az agyában,
kitörölhetetlenül. És ez nem is
raptor, hanem maga a rex!
Sokkal, de sokkal nagyobb! A
leghatalmasabb húsevő, amely
valaha a földön járt!

– *Atyaúristen!*

Amikor a tyrannosaurus elbődült, az iszonyú volt. Mintha egy másik világból jött volna az üvöltés. Ed Regis érezte, hogy melegség terjed végig belül a nadrágjában. Bevizelt. Egyszerre szégyellte magát és rettegett. De azt tudta, hogy muszáj tennie valamit. Nem ülhet itt tétlenül, várva a véget! Tennie kell valamit! *Valamit!* Reszkető keze a műszerfalnak ütődött.

– Jézus Mária! – mondta megint.

– Nem szabad jézusozni! – szólt rá Lex, és intően mozgatta az ujját.

Tim hallotta, hogy nyílik az ajtó. Hirtelen elfordította a fejét a tyrannosaurustól – a szemüveg oldalt csíkot húzott –, de már

csak annyit látott, hogy Ed Regis kilép az ajtón, és behúzza a nyakát az esőben.

– Hé! – kiáltott fel Lex. – Hová megy, Ed bácsi?!

Ed Regis egyszerűen sarkon fordult, és futni kezdett, el a dinoszaurusztól, majd eltűnt az erdőben. A Land Cruiser ajtaja nyitva himbálózott, a belső borítás egyre vizesebben csillogott.

– Zárd már be az ajtót! – kiáltott rá a bátyja, de a kislány sikoltozni kezdett:

– Itt hagyott! Itt hagyott!

– Elment! – nyöszörögte Lex. – Itt hagyott minket!

– Mi történt, Tim? – szólalt meg Grant doktor hangja a rádióban.

Tim előrehajolt, és megpróbálta becsukni az ajtót, de a hátsó ülésről nem érte el a kilincset.

Visszanézett a tyrannosaurusra, éppen amikor ismét villám ragyogta be az eget, s egy pillanatra a fehéren világító mennyboltra rajzolódott a hatalmas alak árnyképe.

– Tim, mi van veletek? – kérdezte ismét Grant.

– Itt hagyott! Itt hagyott!

Tim hunyorgott, hogy visszanyerje látását. Amikor újra odanézett, a tyrannosaurus pontosan ugyanúgy állt ott, mint az előbb, mozdulatlan óriásként. Állkapcsáról csöpögött az esővíz. A mellső lába a kerítést markolta...

Tim ebben a pillanatban fogta csak fel, hogy az állat a kerítésbe kapaszkodik!

Nincs áram a kerítésben!

– Lex, *csukd be az ajtót!*

Reccsent a rádió.

- Tim!
- Tessék, Grant professzor.
- Mi van veletek?
- Regis bácsi elszaladt – mondta Tim.
- Hogy *mit* csinált?
- Elszaladt. És azt hiszem, a kerítésben nincs áram – mondta Tim.
- Nincs áram a kerítésben? – hallotta Malcolm kérdését a rádión át. – A kisfiú azt mondja, nincs áram a kerítésben!
- Lex! – ismételte Tim –, *csukd be az ajtót!* – De Lex csak sikított. – Itt hagyott! Itt hagyott!
- ismételte, mint valami monoton sirámot. Nem maradt más hátra: Timnek ki kellett szállnia a hátsó ajtón, ki az ömlő esőbe, és becsukni az ajtót helyette. Újabb villám hasított keresztül az égen, és

mennydörgés robaja töltötte be a levegőt. Tim fölnézett, és látta, amint a tyrannosaurus gigászi hátsó lábának egyetlen csapásával leszakítja a drótkerítést.

– Timmy!

Visszaugrott, és becsapta az ajtót. A zajt elnyomta a mennydörgés hangja.

Megint a rádió:

– Tim! Ott vagy?!

A kisfiú megragadta a készüléket.

– Itt vagyok! – Lexhez fordult. – Zárd be az ajtókat! Húzódj a kocsiközepére! És *fogd be a szád!*

Odakünn a tyrannosaurus a fejét forgatta, és egyetlen mozgással egy lépést tett előre. Hátsó lába karma beleakadt a földre tiport kerítés hálójába.

Végre Lex is meglátta az állatot, és elnémult, nem is moccant. Tágra nyílt szemmel bámulta.

Kattant a rádió.

– Tim?

– Igen, Grant bácsi.

– Maradjatok a kocsiban! Húzzátok össze magatokat! Ne mozduljatok, és ne üssetek semmi zajt!

– Jó, Grant bácsi.

– Nem esik bajotok. Azt hiszem, nem képes kinyitni a kocsit. Nem férhet hozzátok.

– Oké.

– Az a lényeg, hogy nyugton maradjatok, és ne hívjátok fel magatokra a figyelmét jobban, mint kell.

– Oké. – Tim lekapcsolta a rádiót. – Hallottad ezt, Lex?

A kishúga némán bólintott. Le sem vette a tekintetét a

dinoszauruszról. Az bömbölt. A villám fényénél látták, amint kiszabadítja lábát a kerítésből, és egy ugrást tesz előre.

Most a két kocsi között állt. Tim már nem látta Grant doktorék kocsiját, mert az óriás eltakarta. Az eső patakokban folyt lefelé a csupa izom hátsó láb kavicsmintázatú bőrén. Az állat fejét nem is látta, olyan magasan tornyosult a kocsi teteje fölé.

A tyrannosaurus most körüljárta az ő kocsijukat. Pontosan odament, ahol az előbb Tim kiszállt a kocsiból. Ahol Ed Regis is kiszállt. Ott megállt. Az óriás fej lebukott a sáros talaj felé.

Tim hátrafordult, és Grant és Malcolm kocsijára nézett. Látta őket. Feszült arckifejezéssel meredtek előre az ablakon át.

A hatalmas fej lassan ismét felemelkedett a kocsi oldala mentén, a pofája nyitva, és az ablak mellett megállt. Tim a villámfénynél látta a dülledt, kifejezéstelen hüllőszemet, amint gödrében forog.

Benézett a kocsiba!

Húga szaggatottan, kapkodva szedte a levegőt rémületében. Tim kinyúlt, és megszorította a karját, remélve, hogy csendben marad. Talán az állat nem is látja őket, gondolta. A fej végül felemelkedett, és megint eltűnt a szem elől.

– Timmy... – suttogta Lex.

– Semmi baj – súgta vissza Tim. – Nem hiszem, hogy látott minket.

Visszanézett Grant doktorék felé. Ekkor olyan ütés érte a Land Cruisert, hogy az egész kocsi

meglódult, s a szélvédőn repedés pókhálója futott szét. A tyrannosaurus feje a motorházfedőnek csapódott. Tim a lökéstől elterült az ülésen. Az éjszakai nézőszemüveg lecsúszott a homlokáról.

Gyorsan újra felült. Hunyorgott a sötétben, s a vér melegét érezte a szájában.

– Lex?

Sehol sem látta a hűgát. Eltűnt.

A tyrannosaurus a Land Cruiser elejénél állt, a mellkasa süllyedt és emelkedett, ahogy a levegőt szedte, mellső lábai a semmit karmolászta.

– Lex! – suttogeta Tim. Aztán nyöszörgést hallott. A kislány valahol az első ülés alatt feküdt a padlón.

Ekkor az óriás fej ismét lezuhant, és teljesen eltakarta az

összevissza repedt szélvédőt. A tyrannosaurus megint a kocsi orrához verte a fejét. Tim az ülést markolta, ahogy a Land Cruiser hintázott a kerekén. A tyrannosaurus még kétszer lecsapott. A fém begörbült.

Most oldalról ismét megkerülte a kocsit. A hatalmas, felemelt farok teljesen eltakarta az oldalablakokat. Hátul, a kocsi mögött az állat felhorkant. Mély, dörgő morgást hallatott, amely egybeolvadt a mennydörgéssel. Fogait a Land Cruiser hátuljára erősített pótkerékbe mélyesztette, és egyetlen fejmozdulattal leszakította azt a kocsiról. A kocsi hátsó része egy pillanatra a magasba emelkedett, aztán sarat fröcskölve visszahuppant.

– Tim! – szólt Grant doktor. –
Tim, megvagytok?

Tim megragadta a rádiót.

– Semmi bajunk – mondta.
Éles, idegtépő fémcsikorgás
hallatszott, amint a karmok a
kocsi tetejét szántották. Tim szíve
vadul kalapált. Jobboldalt nem
látott mást az ablakon át, csak
repedezett, mintázott, bőr fedte
húst. A tyrannosaurus a kocsinak
támaszkodott, amely minden
lélegzetvételére előre-hátra
himbálózott. A rugók hangosan
nyikorogtak.

Lex ismét felnyögött. Tim letette
a rádiót, és kezdett előrekúszni,
az első ülésre. A tyrannosaurus
bömbölt, és a fémtető
benyomódott. Tim heves
fájdalmat érzett a fején, és a
padlóra gurult, egyenesen a
sebességváltó dombjára. Lex

mellett találta magát, és döbbenten látta, hogy a kislány fejének egyik oldalát teljesen elborítja a vér. Eszméletlennek látszott.

Újabb csapás rázta meg a kocsit. Üvegcserepek záporoztak Tim körül mindenfelé. Felnézett, s látta: az első szélvédő kitörött. Csak csipkés üvegszilánkok maradtak a keretben, és mögöttük ott a dinoszaurusz óriás feje.

Lenéz, órá!

Tim torkát jeges rémület szorította el, amint a fej rohanvást közeledett hozzá, az állkapcsok tárva. Fogak csikorogtak, sikálták a fémet. Tim érezte az állat forró, bűzös leheletét, majd hatalmas, vastag nyelv siklott a kocsiba a nyitott szélvédőn át. Nedvesen

csapkodott körben a kocsiban – Tim érezte a dinoszaurusznyál forró habját –, majd a tyrannosaurus felüvöltött... iszonyú zaj töltötte be a kocsi belsejét...

A fej hirtelen elhúzódot.

Tim nehézkesen felkapaszkodott. Igyekezett kikerülni a tető hajlását. Volt még annyi hely, hogy felüljön az első utasülésen. A tyrannosaurus kinn állt az esőben az első lökhárítónál. Úgy tűnt, megzavarodott attól, ami vele történt. Csörgött a vér a pofájáról.

A tyrannosaurus Timre nézett, félrebiccentve hatalmas fejét, hogy fél szemmel meredjen rá. A fej közeledett a kocsihoz, oldalt fordult, és bepislantott. Vér csöpögött a Land Cruiser

benyomott tetejére, és összevegyült az esővízzel.

„Nem fér hozzám – gondolta Tim. – Túl nagy!”

Aztán a fej a magasba lendült, és Tim a villám fényénél látta, hogy az egyik hátsó láb felemelkedik. Az egész világ félrebillent, ahogy a kocsi az oldalára zuhant. Az ablakok a sárba mélyedtek. Tim látta, amint Lex tehetetlenül az oldalablakra zuhan, ő maga pedig pontosan mellé esett, és bevágta a fejét. Tim szédült. A tyrannosaurus állkapcsai ekkor rácsapódtak az ablakkeretre, és az egész Land Cruiser a levegőbe emelkedett. Az állat ide-oda rázta.

– Timmy! – sikított Lex bele a fülébe, olyan közeliről, hogy fáj. Hirtelen magához tért, és belekapaszkodott a bátyjába,

amint a tyrannosaurus újból lecsapta a kocsit. Tim hasító fájdalmat érzett az oldalában, a húga meg ráesett. Aztán a kocsi megint a magasba emelkedett, és megint bolondul elfordult a világ. – Timmy! – ordított Lex, Tim pedig látta, hogy enged alatta az ajtó, és a kislány kizuhan a kocsiból a sárba, de Tim nem tudott válaszolni, mert a következő pillanatban vadul megfordult körülötte minden – látta, amint a pálmafák törzse lefelé elsiklik mellette –, a földet is megpillantotta valahol mélyen maga alatt... hallotta, érezte a tyrannosaurus forró bömbölését... a villogó szemet... a pálmafák tetejét...

Aztán a kocsi egyetlen éles, fémes csikordulással kiesett a tyrannosaurus fogai közül.

Hatalmas zuhanás következett és Timnek egy pillanatra még felfordult a gyomra, mielőtt végleg elsötétedett, elnémult a világ.

A másik kocsiban Malcolm rémülten kapott levegő után.

– Atyaúristen! Mi lett a kocsival?!

Grant hunyorgott, ahogy elhalványult a villám fénye.

A másik kocsi nem volt ott!

Grant nem hitt a szemének. Meredt tekintettel bámult előre, megpróbált látni valamit az eső csíkozta szélvédőn át. Olyan hatalmas a dinoszaurusz teste, talán csak eltakarja...

De nem. Újabb villám, és tisztán látta: a kocsi eltűnt.

– Mi történt? – kérdezte Malcolm.

– Nem tudom.

Grant távolról, tompán a kislány sikítását hallotta az eső zaján át. A dinoszaurusz sötétben állt előttük az úton, de ahhoz elég jól látták, hogy tudják: most éppen lehajol, és szaglászik a földön.

Vagy eszik valamit ott.

– Látsz valamit? – kérdezte Malcolm a szemét meregetve.

– Nem. Nem sokat – felelte Grant. A kocsi tetején dörömbölt az eső. Fülelt, nem hallja-e a kislányt, de már nem hallotta. Ültek a kocsiban, és füleltek mindketten.

– A kislány volt az? – szólalt meg végre Malcolm. – Úgy hangzott, mintha ő lett volna.

– Úgy hangzott, igen.

– De tényleg ő volt?

– Nem tudom – válaszolta Grant. Érezte, hogy valami

lassan kúszó kimerültség lesz rajta úrrá. A dinoszaurusz – az alakja elmosódott az eső áztatta szélvédő üvegén – most az ő kocsijuk felé tartott. Baljós, lassú léptekkel egyenesen felénk jött.

Megszólalt Malcolm:

– Tudod, vannak pillanatok, amikor az embernek határozottan az az érzése támad, hogy talán jobb volna, ha a kihalt állatok kihaltak maradnának. Neked nincs ilyen érzésed most?

– Dehogynincs – mondta Grant. Érezte, hogy dörömböl a szíve.

– Hm! Van valami javaslatod arra nézve, hogy most mit tegyünk?

– Halvány fogalmam sincs – felelte Grant.

Malcolm erre elfordította a kilincset, kirúgta az ajtót, és

futásnak eredt. De alighogy elindult, Grant már látta, hogy késő, a tyrannosaurus túl közel van. Újabb villám csapott le, és Grant a hirtelen felvillanó, vakító fény pillanatában elborzadva látta, hogy a tyrannosaurus ordítva előreveti magát.

Grant számára nem volt teljesen tiszta, mi történt ezután. Malcolm futott. Röpködött a sár a lába nyomán. Mellette vágatott a tyrannosaurus, majd hatalmas feje lebillent, és Malcolm teste úgy repült a levegőben, mint valami rongybaba.

Addigra már Grant is kint volt a kocsiból. Arcát és testét csak úgy hasogatta a jéghideg eső. A tyrannosaurus hátat fordított, óriás farka himbálózott a levegőben. Grant megfeszítette izmait. Indult volna, hogy a fák

közé rohanjon, amikor a tyrannosaurus egyszerre csak megpördült, szembe fordult vele, és bömbölt egyet.

Grant megmeredt.

Állt a Land Cruiser mellett, bőrig áztatta az eső. Nem védte, nem takarta semmi, s a tyrannosaurus legfeljebb három méterre volt tőle. Ilyen közélről rémisztően hangos volt az üvöltése. Grant érezte, hogy reszket a hidegtől és a félelemtől. Kezét az ajtóborítás féméhez szorította, hogy szűnjön a remegés.

A tyrannosaurus ismét elbődült, de nem támadott. Félrebillentette a fejét, és előbb az egyik, aztán a másik szemével a Land Cruisert nézte. És nem tett semmit.

Csak állt.

Mi történik itt?

A hatalmas állkapcsok nyíltak és csukódtak. A tyrannosaurus dühödten üvöltött, majd az óriás hátsó láb felemelkedett, és lecsapott a kocsi tetejére; a karmok fémes csikorgással siklottak le róla, alig néhány centiméterre Granttól, aki még mindig mozdulatlanul állt.

A láb a sárba vágódott. A fej lassú ívben lebillent, s az állat horkantva megvizsgálta a kocsit. Bekukucskált az elülső szélvédőn. Aztán a kocsi hátulja felé haladtában belökte az ajtót, és egyenesen Grant felé tartott, aki mozdulatlanul állt. Szédelgett a félelemtől, a szíve dörömbölt a mellkasában. Olyan közel volt az állat, hogy érezte a szájában rohadó hús szagát, az édeskés vérszagot, a húsevő undorító bűzét...

Teste megfeszült, várta az elkerülhetetlent.

Ám a nagy fej elsiklott mellette, a kocsi vége felé. Grant pislantott egyet.

Mi történt?

Lehetséges volna, hogy a tyrannosaurus nem látta őt? Pedig úgy tűnt, nem. De hogyan lehet az? Grant hátralesett, és látta, hogy az állat a kocsi hátuljára erősített gumit szagolgatja. Orrával megpiszkálta a kereket, azután a fej visszalendült. Újra Grant felé közeledett.

Ezúttal az állat megállt félúton. Fekete, kitágult orrlikainak ürege csak centiméterekre volt Granttól. Az az arcán érezte az állat meglepően forró leheletét. De a tyrannosaurus nem szimatolt

kutya módjára. Ha valaminek, hát inkább zavarodottnak látszott.

Nem, a tyrannosaurus nem látja őt! Ha mozdulatlanul áll, bizonyára nem. Agyának egy távoli, kívülről figyelő zugában meg is találta erre a választ, az okot, amiért...

A száj kinyílt előtte, az óriás fej emelkedett. Grant körmét a tenyerébe vágta, és az ajkába harapott. Kétségbeesetten igyekezett megőrizni mozdulatlanságát, hogy ne üssön semmiféle zajt.

A tyrannosaurus belebőgött az éjszakába.

Grant azonban most már kezdte érteni. Az állat nem látja őt, de sejti, hogy ott van valahol. Bömbölésével próbál ráijeszteni, hátha ijedtében megmozdul, és elárulja magát. Grant számára

azonban már világos volt, hogy amíg nem mozdul, amíg kibírja, addig biztonságban van. Láthatatlan.

Végül, mintegy a tehetetlen düh mozdulataként, felemelkedett a hatalmas hátsó láb, és egyetlen mozdulattal felrúgta a kocsit. Grant égő fájdalmat érzett, s ezzel egy időben meglepő élményben volt része: átélte, hogy a saját teste repül a levegőben. Mintha valahogy lassan történt volna az egész; bőven volt rá ideje, hogy érezze, miként válik hidegebbé a világ, és hogy lássa: csak úgy rohan felé a föld, hogy arcul vágja.

VISSZAÚTON

– Az ördögbe is! – szólt Harding.

– Na tessék!

Harding benzinmotoros dzsipjében ültek, s szemüket meresztve igyekeztek a suhogó ablaktörlőn túli világot pontosabban kivenni a szélvédőn át.

– Biztos a villám – mondta Gennaro. – Mekkora fa!

– Ki tudjuk kerülni – mondta Harding. – De jó lesz, ha beszólok Arnoldnak a vezérlőbe.

– Felvette a rádiót, és forgatni kezdte a csatornakereső tárcsát.

– Hello, John! Hallasz, John?

A készülék csak sistergett, válasz nem érkezett.

– Ezt nem értem – mondta. –
Megszakadt minden rádió-
összeköttetés.

– Nyilván a vihar az oka –
mondta Gennaro.

– Biztos – felelte Harding.

– Próbálja meg a Land
Cruisereket hívni – szólt közbe
Ellie.

Harding újabb csatornákkal
próbálkozott, de onnan sem
kapott választ.

– Semmi – mondta. – Ők meg
nyilván visszaértek a táborba, és
már kívül esnek ennek a kis
készüléknek a hatósugarán.
Akárhogy is, azt hiszem, nem
kellene itt maradnunk. Órákig is
eltarthat, míg a karbantartók
csapata ide ér, és eltávolítja azt a
fát.

Letette a készüléket, és
hátramenetbe kapcsolt.

– Visszamegyek a fordulóig, aztán rátérünk a szervizútra. Szerencsénkre van még egy úthálózat – mondta magyarázólag Harding, – Van egy utunk a látogatók számára, meg egy másik az állatápolóknak, az élelmet szállító teherautóknak meg a többinek. Visszamegyünk erre a szervizútra. Az egy kicsit hosszabb, és nem olyan látványos. De lehet, hogy érdekesnek fogja találni. Ha szűnik valamit az eső, lehet, hogy kapunk némi bepillantást abba, hogyan viselkednek az állatok éjszaka. Harminc-negyven perc alatt így is vissza kell érnünk – tette hozzá Harding –, hacsak nem tévedünk el.

Megfordult a dzsippel, és újra délnek indult az éjszakában.

Villám sújtott le, és a vezérlőben egyszerre elsötétedett minden monitor.

Arnold mereven előrehajolt, az egész teste megfeszült. Úristen! Csak ne most! Ne most! Még ez hiányzott! Hogy a viharban mindenhol kimenjen az áram! A hálózati áramkörök persze mind impulzus védettek voltak, azt azonban Arnold nem tudhatta, milyen modemeket használ Nedry az adatátvitelhez. Kevesen tudják, hogy egy modemen át egy egész rendszer működésképtelenné válhat. A villám impulzusa a telefonvonalon át visszamászik a számítógépbe, és bumm! Leáll az egész. Nincs többé RAM. Nincs többé előhívható állomány. Nincs file. Nincs számítógép.

A képernyők felvillantak. Aztán egyenként újra életre keltek.

Arnold megkönnyebbülten sóhajtott, és összecsuklott a székben. Aztán hátradőlt.

Megint azon törte a fejét, hol lehet Nedry. Már öt perce elküldte az őrköt, hogy kutassák át utána az épületet. A kövér disznó biztosan valahol a vécén ül, és képregényt olvas. De az örök nem tértek vissza, és nem is jelentkeztek be.

Öt perce! Ha Nedry az épületben van, már meg kellett volna találniuk.

– Valaki még azt az istenverte dzsipet is elvitte! – mondta dühösen Muldoon, aki visszaért a helyiségbe. – Tudtál már beszélni a Land Cruiserekkel?

– Nem jönnek be a rádió – felelte Arnold. – Azt kell

használnom, mert a fő kommunikációs rendszer kiment. Ez gyenge, de működnie kellene. Mind a hat csatornát megpróbáltam. Tudom, hogy vannak rádiók a kocsikban, de egyik sem felel.

– Az nem jó jel – mondta Muldoon.

– Ha ki akarsz menni és megnézni, vidd valamelyik kiszolgáló járművet.

– Én vinném – mondta Muldoon –, csak hogy azok a keleti garázsban vannak, majd két kilométerre innen. És Harding hol van?

– Gondolom, visszafelé tart.

– Szólt már valaki Hammondnak, hogy a gyerekek még nem jöttek vissza?

– Az ördögbe is, dehogy! – mondta haragosan Arnold. – Más

sem kell, minthogy a vén szaros itt ugráljon, és ordibáljon nekem! Pillanatnyilag minden rendben. A Land Cruiserek csupán elakadtak az esőben. Várhatnak egy kicsit, míg Harding behozza őket. Vagy ameddig megtaláljuk Nedryt, hogy a kis csirkefogó újra bekapcsolja a rendszereket.

– Miért, te nem tudod?

Arnold megrázta a fejét.

– Megpróbáltam. De Nedry csinált velük valamit. Nem tudok rájönni, mit, de ha be kell jutnom magába a kódba, az órákig is eltarthat. Szükségünk van Nedryre! Azonnal meg kell találnunk azt a marhát!

NEDRY

A táblán ez állt: „ELEKTROMOS
KERÍTÉS. FESZÜLTSG 10.000
VOLT. ÉRINTÉSE

ÉLETVESZÉLYES!” Nedry
azonban pusztá kézzel nyúlt
hozzá. Kinyitotta a kaput, és
szélesre tárta. Visszament a
dzsiphez, behajtott, majd kiszállt,
és becsukta a kaput maga után.

És ezzel már benn is volt
magában a parkban, talán másfél
kilométernyire a keleti dokktól.
Rátaposott a gázra, és előrehajolt
a kormány fölött, hogy jobban
lásson az esőmosta szélvédőn
át. Keskeny úton vezette a
dzsipet. Gyorsan hajtott –
túlságosan is gyorsan –, de

tartania kellett a menetrendet. Fekete őserdő szegélyezte az utat mindkétfelől, de nemsokára meg kell pillantania a partot és az óceánt. Balra lesz!

„Ez az istenverte vihar! – gondolta. – A végén még mindent elront!” – Mert ha Dodgson hajója nincs a keleti dokkban, amikor Nedry odaér, fuccs az egész tervnek! Nedry pedig nem várhat soká, mert hamarosan hiányolni fogják a vezérlőteremben. Az egész elképzelés lényege – a terv ezen alapult – az volt, hogy Nedry a kocsival elmegy a keleti dokkba, leadja az embriókat, és néhány másodpercen belül vissza is ér, még mielőtt bárki is észrevehetne akármit. Nedry mindent a legaprólékosabban kidolgozott, egészen odáig ment, hogy Dodgson is rávette arra az

indulás előtti utolsó találkozára a San Francisco-i reptéren azzal az örüggyel, hogy látni akarja a pénzt. Az igazi indok persze egészen más volt: Nedry titokban magnóra akarta venni a beszélgetésüket, úgy, hogy közben néven is nevezi Dodgsont. Arra az esetre, ha netán Dodgson megfeledkezne a pénz hátralévő részéről. Nedry a szalagról készült másolatot is mellékelte az embriókhoz. Egyszóval mindenre gondolt.

Kivéve ezt az átkozott vihart.

Valami átfutott előtte az úton. Fehér villanás a fényszórók előtt. Az állat vastag farkát maga után húzva gyorsan befúrta magát a bozótba. Nagy patkánynak látszott. Vagy opossumnak. Fura, hogy egy opossum megélhet itt. Azt hinné az ember,

hogy a dinoszauruszok kipusztították már az efféle állatokat.

Hol van már az az átkozott dokk?

Gyorsan hajtott, és már legalább öt perce volt úton. Már el kellett volna érnie a keleti dokkot. Rossz irányba fordult volna az útkereszteződésnél? Aligha. Nem is emlékezett semmiféle útelágazásra.

De akkor hol a dokk?

Kis híján sokkot kapott, amikor befordult a sarkon, és meglátta, hogy az út két méter magas szürke betonakadályokban végződik, amelyet esővíz csíkoz. A fékre taposott, mire a dzsip megcsúszott, és megpördült a tengelye körül. Nedry egy szörnyű pillanatig azt hitte, belerohan a falba – sőt, *tudta*,

hogy neki fog rohanni –, aztán kétségbeesetten forgatta a kormányt ide-oda, míg a dzsip végül csúszva megállt, az orra alig fél méternyire a faltól.

Egy darabig nem mozdult. Csak az ablaktörlők ütemes surrogását hallotta. Mély lélegzetet vett, és lassan kiengedte a levegőt. Visszanézett, végig az úton. Biztos, hogy valahol rossz felé fordult. Megtehetné, hogy visszamegy odáig, de az túl soká tartana.

Inkább rá kellene jönnie, hol a fenében van.

Kiszállt a dzsiből. Érezte, hogy szétfröcskölnék a fején a súlyos esőcseppek. Igazi trópusi vihar volt, olyan kemény esővel, hogy szinte fájt a verése. Órájára pillantott, és megnyomta a gombot, hogy kigyulladjon a

digitális kijelző. Hat perc múlt el. Hol a pokolban van? Megkerülte a beton útakadályt, s a túloldalon, az eső hangjával együtt, mormoló víz zaját hallotta. Csak nem az óceán? Nedry sietősre fogta lépteit, ahogy menet közben a szeme egyre inkább hozzászokott a sötétséghez. Sűrű dzsungel mind a két oldalon. Leveleken csattanó esőcseppek.

A mormoló, bugyborékoló hang erősödött, egyre beljebb vonzotta, míg hirtelen kibukkant a növényzet közül, érezte, hogy a lába puha talajba süpped, és megpillantotta a folyó sötétlő áramát. A folyó! Az őserdei folyónál van!

„Az istenit! – káromkodott magában. – A folyónál, de *hol?!*”
A folyó több kilométeren át

húzódik a dzsungelen keresztül. Újra az órájára nézett. Már a hetedik perc is elmúlt.

– Bajban vagy, Dennis! – jegyezte meg magának hangosan.

Mintha csak válaszolna, bagoly huhogott halkán az erdőben.

Nedry szinte észre sem vette; egyre idegesebb lett a terve miatt. A dolog lényege, hogy kifutott az időből. Nincs már választása. Fel kell adnia az eredeti tervet. Nem tehet mást, minthogy visszamegy a vezérlőbe, helyreállítja a számítógépet, és megpróbálja valahogy értesíteni Dodgson, hogy szervezzen meg egy újabb találkozót a számára a keleti dokknál, holnap estére. Igyekeznie kell, hogy meg is valósítsa mindezt, de Nedry úgy

érezte, van rá esélye. A számítógép automatikusan megjegyyez minden telefonhívást. Miután Nedry felveszi a kapcsolatot Dodgsonnal, újra be kell hatolnia a komputerbe, és törölnie a hívásra vonatkozó feljegyzést. Egy azonban biztos: nem maradhat tovább idekinn a parkban, mert feltűnik a távolléte.

Nedry visszaindult. Célba vette a kocsis világító fényszóróját. Bőrig ázott, pocsékul érezte magát. Megint hallotta a halk bagolyhuhogást, s ezúttal megállt. Valahogy nem egészen olyan volt, mint a bagoly hangja. És úgy tűnt, közlelről jön, valahonnan jobb felől, a dzsungelből.

Amint hallgatózott, csapódó, zörgő hangot hallott az aljnövényzetben. Várt, és újra

hallotta. Kifejezetten úgy hangzott, mintha valami nagy dolog közeledne felé lassan az őserdőn át.

Valami nagy. És közel. Egy nagy dinoszaurusz!

Ki innen!

Nedry futásnak eredt. Jókor a zajt csapott futás közben, de még így is hallotta, hogy az állat előtör a növények közül. És huhog.

Még közelebb van!

A sötétben belebotlott a gyökerekbe. Négykézláb kúszott tovább a víztől csöpögő bokrok között, de már látta maga előtt a dzsipet. Az útakadály függőleges falát súroló reflektorfénytől kezdte jobban érezni magát. Egy pillanat múlva a kocsiban lesz, és aztán tűnés innen a pokolba! Félig futva, félig mászva megkerülte az akadályt, és ekkor megdermedt.

Az állat már ott volt.

De nem közel. A dinoszaurusz tíz-tizenkét méterre állt tőle, a fény alkotta tisztás peremén. Nedry nem járta végig az utat a többiekkel, és nem látta a dinoszauruszok különféle fajtáit, de ez nagyon furán nézett ki. A háromméteres test sárga volt, fekete foltokkal, s a fején két vörös, V-alakú taréj futott végig. A dinoszaurusz nem mozdult, csak ismét hallatta halk, huhogó hangját.

Nedry várt. Leste, támad-e az állat. De nem támadott. Talán megijesztette az autó fényszórója, és távol tartotta, mint a tűz.

A dinoszaurusz meredten nézte őt, aztán egy hirtelen mozdulattal felkapta a fejét. Nedry érezte, hogy valami nedvesen a

mellének csapódik. Lenézett, és egy nagy, csöpögő, habos csomót pillantott meg átázott ingén. Kíváncsian, értetlenül odanyúlt...

Nyál!

A dinoszaurusz leköpte!

„Undorító!” – gondolta. Visszapillantott a dinoszauruszra, látta, hogy a feje ismét felcsapódik, és szinte azonnal újabb nedves ütést érzett, ezúttal a nyakán, éppen az inggallérja felett. Letörölte a kezével.

Úristen, de gusztustalan! Csakhogy a nyakán a bőr már kezdett viszketni és égni. És a keze is viszketett. Majdnem olyan érzés volt, mintha sav ért volna hozzá.

Nedry kinyitotta a kocsiajtót, közben visszapillantott a dinoszauruszra, hogy

meggyőződjön, nem támad-e mégis, amikor hirtelen szörnyű, kízó fájdalmat érzett a szemében, mintha a tarkójáig érő tüskéket döftek volna mindkettőbe. Összeszorította a szemét, s még a lélegzete is elakadt a fájdalomtól. Odakapott a kezével, hogy eltakarja, s érezte, hogy síkos hab csurog lefelé az orra két oldalán.

Köpés.

A dinoszaurusz szembeköpte!

De mire felfogta ezt, a fájdalom már teljesen úrrá lett rajta. Térdre esett, irányt vesztetten, zihálva. Összecsuklott, az oldalára dőlt, arca a nedves földbe nyomódott, s a lélegzete csak távoli sípszóként szólt azon az állandó, szinte üvöltő fájdalomon át, amitől villogó fényfoltok tűntek fel

szorosan összepréselt szemhéjai mögött.

Megreszketett alatta a föld, és Nedry érezte: a dinoszaurusz közeledik. Hallotta lágy, huhogó kiáltását, és noha a fájdalom ellenére rákényszerítette magát, hogy kinyissa a szemét, mégsem látott semmit, csak villogó fényfoltokat a fekete háttér előtt.

Megvakult!

A huhogás erősödött, amint Nedry valahogyan lábra állt, és imbolyogva a kocsi oldalának dőlt. Hányinger és szédülés fogta el. A dinoszaurusz immár közel volt, *érezte*, hogy közeledik, és hortyogó lélegzetvételének hangját is halványan felfogta.

De látni nem látta.

Semmit sem látott, s a rettegése leírhatatlan volt.

Előrenyújtotta kezét, és vadul csapkodott a levegőben, védekezésül a támadás ellen, amelyről tudta: azonnal bekövetkezik.

És akkor újabb, égő fájdalom hasított belé, mintha tüzes kést döftek volna a hasába. Nedry rogyadozott, vakon az inge feltépett széleit tapogatta, aztán valami furcsa, meglepően meleg masszát érzett, és iszonyattal fogta fel, hogy az nem más, mint a saját bele. A saját beleit tartja a kezében! A dinoszaurusz felszakította a hasát! Kidőltek a belei!

Nedry összeesett, és valami pikkelyesre és hűvösre zuhant. Az állat lába volt az, aztán megint újabb fájdalom hasított a fejébe mindkét oldalon. A kín fokozódott, s amint érezte, hogy

lábára állítják, már tudta, hogy a dinoszaurusz foga közt van a feje, s amikor ezt felfogta, már csak egyetlen, végső kívánsága maradt, az, hogy minél hamarább véget érjen minden.

A BUNGALÓ

– Még egy kis kávét? – kérdezte udvariasan Hammond. – Köszönöm, nem kérek – felelte Henry Wu, és hátradőlt. – Semmi nem megy már le a torkomon. – Hammond bungalójának ebédlőjében ültek. Az épület a park egy félreeső zugában búj meg, nem messze a laboratóriumoktól. Wunak el kellett ismernie, hogy a bungaló, amelyet Hammond önmagának építtetett, igazán elegáns, a vonalak egyszerűsége, dísztelensége már-már japános tisztaságot sugároz. És a vacsora is kitűnő volt, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a

személyzet még nem is volt teljes.

Mégis volt Hammond viselkedésében valami, ami nyugtalanította Wut. Az öreg valahogyan más volt... ha csak egy árnyalatnyit is, de más. Wu egész vacsora alatt azon tűnődött, miben is áll ez a másság. Részben talán abban, hogy folytonosan el-elkalandozik, ismétli önmagát, régi történeteit meséli újra meg újra. Részben pedig egyfajta érzelmi kiegyensúlyozatlanságban: hol hirtelen felfortyan, hol meg könnyes érzelmesség lesz rajta úrrá. Ezt azonban még mind úgy is fel lehetett fogni, hogy a korral jár. John Hammond végül is már majdnem hetvenhét éves.

Csak hogy volt még valami ezen túl is. Egyfajta ellenállás, hogy ne

kelljen szembenéznie a tényekkel. Eltántoríthatatlan akarat, hogy minden úgy legyen, ahogy neki tetszik. És mindennek eredményeképpen még csak foglalkozni sem hajlandó azzal a valósággal, amely most a szigetét fenyegeti.

Wut szinte sokkolták azok a jelek (még ő sem tudta rávenni magát, hogy bizonyítékként fogadja el őket), amelyek arra utalnak, hogy a dinoszauruszok szaporodnak. Miután Grant kételtű-DNS felől kérdezősködött, Wu azt tervezte, hogy azonnal a laboratóriumba megy, és utánanéz a különböző DNS-együttesekről készült számítógépes kimutatásoknak. Mert ha a dinoszauruszok tényleg szaporodnak, akkor az egész Jurapark kétségessé válik: a

genetikai fejlesztési eljárásaik, a kontrolmódszer, minden! Még a lizin-függőség is gyanúba kerül. Ha pedig ezek az állatok valóban szaporodnak, és vadon is megélnek...

Henry Wu halogatás nélkül utána akart nézni az adatoknak. Hammond azonban makacsul ragaszkodott hozzá, hogy vacsorázzon vele.

– De azért a fagylaltnak hagyjon egy kis helyet, Henry – mondta Hammond, eltolva székét az asztaltól. – Marília gyömbérfagylaltja egyenesen mennyei!

– No, jó. – Wu elnézte a szép, hallgatólag szolgálólányt. Követte a tekintetével, ahogy kimegy a szobából, aztán felpillantott a helyiség egyetlen, falra erősített videomonitorára. A képernyő

sötét volt. – Nem működik a monitora – mondta Hammondnak.

– Tényleg? – pillantott oda az. – Biztos a vihar az oka. – A telefonkagylóért nyúlt. – Mindjárt beszólok Johnnak a vezérlőbe.

Wu hallotta, hogy a telefonból csak zörej szól. Hammond vállat vont, és letette a kagylót.

– Nyilván bedöglöttek a telefonvonalak is – mondta. – Vagy tán Nedry még mindig nem végzett az adatátvitellel. Nem keveset kell rendbehoznia ezen a hétvégén. Tudja, Nedry zseni a maga műfajában, de folyton hajtani kell, és az utolsó pillanatig keményen kézben kell tartani, ha azt akarjuk, minden rendben legyen.

– Talán át kellene mennem a vezérlőbe, és megnézni, mi a helyzet – mondta Wu.

– Ugyan, ahogy – mondta Hammond. – Nincs arra semmi ok. Ha valami probléma volna, arról már tudnánk. Ó!

María tért vissza a szobába két tányér fagylalttal.

– Csak egy kicsit kóstoljon meg belőle, Henry! – szólt Hammond.

– Friss gyömbérből készült, amit a sziget keleti részén szedtek. Tipikus aggastyánszenvedély: fagylalt! De azért...

Wu engedelmesen megmártotta kanálát a fagylaltban. Odakünn felragyogott a villámfény, s szinte azonnal követte a mennydörgés csattanása.

– Ez közel volt – jegyezte meg Wu. – Remélem, a gyerekek nem ijednek meg egy kis vihartól.

– Ó, azt nem hinném – felelte Hammond. Belekósolt a fagyaltba. – De nem tehetek róla, nekem vannak bizonyos félelmeim ezzel a parkkal kapcsolatban, Henry!

Henry Wu lelke hirtelen megkönnyebbült. Talán az öreg végül mégiscsak szembenéz a tényekkel!

– Miféle félelmei?

– Hát tudja, a Jurapark igazából gyerekek számára készült. A világon minden gyerek imádja a dinoszauruszokat, és boldogok – igazán *boldogok* – lesznek itt! Ragyogni fog az arcocskájuk az örömtől, hogy végre a saját szemükkel láthatják a csodás állatokat. Csak attól félek..., hogy én ezt már nem érem meg, Henry. Hogy én már sosem

fogom látni azokat a ragyogó arcocskákat.

– Én azt hiszem, pillanatnyilag más problémáink is vannak – komorodott el Wu.

– De engem egyik sem nyomaszt annyira – mondta Hammond –, mint az, hogy nem láthatom azokat a ragyogó, önfeledten boldog gyerekcáákat. A mi diadalunk ez a park! Megvalósítottuk, amibe belefogtunk. S ha még emlékszik, a szándékunk kezdettől fogva az volt, hogy a gésebészeti újonnan kifejlődött technológiája révén pénzt keressünk. Sok-sok pénzt.

Wu már tudta, hogy Hammond megint valamelyik régi beszédének előadására készül. Felemelte a kezét.

– Én jól ismerem mindezt, John...

– Ha maga biotechnológiai céget akarna alapítani, Henry, maga mit csinálna? Olyan termékeket, amelyek célja, hogy az emberiség leküzdje a járványokat, a betegséget? Nagy é, dehogy! Micsoda szörnyű ötlet! Az az új technológia igen alacsony hatékonyságú alkalmazása volna.

Hammond szomorúan ingatta a fejét.

– És mégis, talán emlékszik, a legelső géntechnológiai cégek, mint a Genentech és a Cetus, mind gyógyszergyártással kezdték. Adjunk új gyógyszereket az emberiségnek! Igen-igen nemes cél! Csak az a baj, hogy a gyógyszerek útjában rengeteg az akadály. Csak a Szövetségi Gyógyszerészeti Hivatal engedélyezési eljárása öttől nyolc

évet vesz igénybe, ha szerencséje van. De ami még nagyobb baj: külső erők is beleszólnak a piaci viszonyokba. Tegyük fel, sikerül valami csodaszert készítenie a rák vagy a szívbaj ellen – mint a Genentechnek. Mondjuk, adagonként ezer vagy kétezer dollárt lehetne kérni érte. Az ember azt hihetné, ha ő találta fel a gyógyszert, ő fizette a fejlesztést és a vizsgálatokat, akkor az az ő előjoga, hogy mennyit kér érte: amennyit akar. De azt hiszi, hogy a kormány ezt meg is fogja engedni magának? Nem, Henry, nem engedi! A betegek nem fognak ezer dollárt fizetni egy adag életfontosságú gyógyszerért. Ahelyett, hogy hálások lennének, fel lesznek háborodva. Nem fizet a

Vöröskereszt, és semmilyen más szervezet sem. „Rablás!” – fogják kiabálni kórusban ők is. Akkor aztán valami közbejön. Nem adják ki az engedélyeit. Elutasítják a szabadalmi kérelmét. Történik *valami*, amitől észretér – és sokkal olcsóbban adja majd a gyógyszerét. Üzleti szempontból tehát az emberiség igen rossz befektetés. Én személy szerint *sosem* segíteném az emberiséget semmiben!

Wu nem először hallotta már ezeket az érveket. És azt is tudta, hogy Hammondnak igaza van: egyes gésebészeti úton előállított gyógyszerek valóban indokolatlan késéseket szenvedtek, és érthetetlen problémákba ütköztek.

– Nos – folytatta Hammond –, akkor gondoljon bele, mennyire más minden, ha a tömegszórakoztatással foglalkozik. A szórakozás senkinek sem *létszükséglet*. Nem avatkozik bele semmiféle kormány. És ha napi ötezer dollárt kérnék a parkomért? Ki szólna bele? Ki akadályozná meg? Végül is senkinek sem kényszer, hogy idejöjjön. A magas árat pedig, nemhogy rablásnak vennék, egyenesen növeli a park vonzerejét. Státusszimbólum lesz belőle, ha idelátogat valaki. Azt pedig minden amerikai imádja. Meg a japánok is, és persze nekik a pénzük is sokkal több.

Hammond végzett a fagylalttal, és Mária némán kivitte az edényt.

– Nem idevalósi – mondta rápillantva Hammond. – Haitiből jött. Az anyja francia. Szóval bizonyára emlékszik, Henry, mi volt az az eredeti cél, amely arra készítetett bennünket, hogy ebbe az irányba mozduljon a cég: az, hogy bárhol is vagyunk a világon, ne legyünk kitéve a kormány beavatkozásának.

– Ha már a világ többi részéről van szó...

Hammond elmosolyodott.

– Már bérbe is vettünk egy jelentős részt az Azori-szigeteken a „Jurapark Európa” számára. Guam közelében pedig még régebben vásároltunk meg egy szigetet. Ott lesz a „Jurapark Japán”. A két következő park építési munkálatai már a jövő év elején megkezdődnek. Négy éven belül nyitni fognak. Addigra

a közvetlen bevételek meghaladják majd a tízmillió dollárt, a kereskedelmi, televíziós-, reklám- és más mellékes bevételek pedig megduplázzák ezt az összeget. Semmi okot sem látok arra, hogy kis otthoni állatkákat állítsunk elő gyerekeknek. Pedig hallom, Lewis Dodgson azt hiszi, ezt tervezem.

– Évi húszmilliárd dollár! – mondta halkan Wu. A fejét csóválta.

– Igen, és ez nagyon óvatos becslés – mondta Hammond. Ismét mosolygott. – Semmi szükség nincs rá, hogy szélsőséges spekulációkba bonyolódjunk, igaz? Parancsol még egy kis fagylaltot, Henry?

– Megtalálták?! – förmedt rá Arnold a vezérlőterembe lépő örré.

– Nem, Mr. Arnold – mondta az.

– *Találják meg!*

– Azt hiszem, nincs az épületben, Mr. Arnold.

– Akkor keressék a kastélyban!
– mondta Arnold. – Vizsgálják át a karbantartó épületet, a raktárat, nézzenek körül *mindenütt*, de találják meg nekem!

– Az a helyzet... – Az őr habozott. – Mr. Nedry az a kövér ember, ugye?

– Úgy van – felelte Arnold. – Kövér. Ronda kövér alak.

– Szóval Jimmy, aki a főhallban van, azt mondja, látta a kövér embert lemenni a garázsba.

Muldoon megpördült a sarkán.
– A garázsba?! Mikor?

– Úgy tíz-tizenöt perce.

– A jó édesanyját! – kiáltott fel Muldoon.

A dzsip hirtelen, csikorogva fékezett.

– Bocsánat! – szólt Harding.

A reflektorok fényében Ellie egy apatosauruscsordát látott átvonulni az úton. A csapat hat állatból állt mindegyikük akkora volt, mint egy ház –, meg egy bébiből, amely akkora lehetett, mint egy teljesen kifejlett ló. Az apatosaurusok sietség nélkül, zajtalanul mozogtak, még csak rá sem néztek a dzsipre és a világító fényszórókra. A bébi még le is hajolt, és egy kis vizet nyalt fel egy pocsolyából az út közepén, aztán továbbállt.

Egy hasonló nagyságú elefántcsorda megijedt volna a kocsí érkezésétől, trombitálna, és

körülfogná a kocsit. Ezek az állatok azonban nem mutattak félelmet.

– Nem látnak bennünket? – kérdezte Ellie.

– Nem egészen, nem – felelte Harding. – A szó szoros értelmében persze látnak, éppen csak *nem vesznek tudomást* rólunk. Szinte sosem jövünk ki kocsival éjszaka, így nincs tapasztalatuk az autóról. Nem vagyunk más, csak valami furcsa, kellemetlen szagú tárgy a környezetükben. Amely nem jelent fenyegetést, ezért nem is érdekes. Előfordult már, hogy kijöttem éjszaka egy-egy beteg állathoz, és amikor visszafelé tartottam, ezek az apróságok órákig is elzárták az utat.

– És akkor mit csinált?

Harding szája mosolyra húzódott.

– Magnóról lejátszottam nekik egy tyrannosaurus-üvöltést. Attól rögtön mozgásba indultak. Nem mintha túlságosan izgatnák őket a tyrannosaurusok. Az apatosaurusok akkorák, hogy nem is igazán vannak ragadozó ellenfeleik. Egyetlen farokcsapással ki tudnák törni egy tyrannosaurus nyakát. És ezt tudják jól. Meg a tyrannosaurus is tudja.

– De hát mégis csak látnak! Vagyis ha kiszállnánk a kocsiból...

Harding megvonta a vállát.

– Valószínűleg akkor sem reagálnának. A dinoszauruszok látási élessége kiváló, de a vizuális rendszerük olyan, mint általában a kétéltűeké: a

mozgásra van beállítva. Mozdulatlan dolgokat szinte alig látnak.

Az állatok továbbhaladtak, bőrük csillogott az esőben. Harding menetbe kapcsolta.

– Azt hiszem, folytathatjuk az utat – mondta.

– Nekem az az érzésem – mondta Wu –, tapasztalni fogja, hogy a maga parkja éppúgy nyomásnak lesz kitéve, mint a Genentech gyógyszerei. – Közben ő és Hammond átköltöztek a nappaliba, és a nagy ablakon át gyönyörködtek a parkot korbácsoló vihar látványában.

– Nem tudom elképzelni, hogyan – mondta Hammond.

– Lehet, hogy a tudósok megpróbálják majd korlátok közé

szorítani a tevékenységét. Vagy akár leállíttatni.

– Csakhogy ezt egyszerűen *nem tehetik meg!* – mondta Hammond. Ujjával játékosan megfenyegette Wut. – És tudja, hogy miért nem? Hát természetesen azért, mert kutatni akarnak! Ez minden, amit akarnak, mindig is ez volt. Nem eredményeket akarnak elérni. Nem haladni akarnak. Csak *kutatni!* Nos, nagy meglepetésben lesz részünk.

– Én nem erre gondoltam – szólt közbe Wu.

Hammond felsóhajtott.

– Bizonyára *érdekes* lenne a tudósoknak, hogy kutassanak. Csakhogy az ember eljut addig a pontig, ahol a létrehozott állatok egyszerűen túl drágák ahhoz, hogy kutatásra használják őket. A

technológia ragyogó, Henry, de rémségesen drága. Az a helyzet, hogy csak szórakoztatóipari tevékenységgel tartható fenn. – Vállat vont. – Ilyen az élet!

– De ha megpróbálkoznak vele, hogy lezárassák...

– Nézzen már szembe a tényekkel, Henry! – mondta bosszúsan Hammond. – Ez nem Amerika! Még csak nem is Costa Rica! Ez itt az *én* szigetem! Én vagyok a tulajdonosa. És nincs az az isten, aki megakadályozzon benne, hogy megnyissam a Juraparkot a világ gyermekeinek örömére. – Elnevette magát. – Vagy legalábbis a gazdag gyerekekére. És én mondom magának, imádni fogják!

A dzsip hátsó ülésén Ellie Sattler kibámult az ablakon. Már vagy

húsz percre hajtottak az eső áztatta vadonon át, de amióta csak az apatosaurusok átkeltek előttük az úton, semmit sem láttak.

– Már közel vagyunk az őserdei folyóhoz – mondta vezetés közben Harding. – Arra van, egy kicsit bal felé.

Hirtelen ismét a fékre taposott. A kocsi csúszva megállt, éppen egy kis, zöld állatokból álló csorda előtt. – Egészen jó előadásban van részünk ma este – mondta. – Ezek kompik.

„Procompsognathidák – gondolta Ellie. – Bárcsak itt lenne Grant, és láthatná őket!” – tette hozzá magában. Ez volt az az állat, amelyet a faxon láttak, még Montanában. A kis zöld procompsognathidák átszaladtak az út túloldalára, aztán leültek a

hátsó lábukra, hogy szemügyre vegyék a kocsit. Csicseregtek egy kicsit, aztán továbbbsiettek az éjszakába.

– Különös – jegyezte meg Harding. – Vajon ezek hová mennek? A kompik nem éjjeli állatok, tudja? Felmásznak egy fára, és kivárják a reggelt.

– Akkor most miért vannak idekinn? – kérdezte Ellie.

– El nem tudom képzelni. A kompik dögevők, mint a keselyűk. Vonzzák őket a döglődő állatok, és borzasztóan jó a szaglásuk. Több kilométernyi távolságból is megérik a haldokló állatot.

– Ezek szerint haldokló állatokhoz tartanak?

– Haldoklóhoz vagy döglötthöz.

– Mi lenne, ha utánuk mennénk? – kérdezte Ellie.

– Hát magam is kíváncsi vagyok – felelte az állatorvos. – Végül is miért ne? Nézzük meg, merre tartanak.

Megfordult a kocsival, és elindult vissza, a kompikhoz.

TIM

Tim Murphy a Land Cruiserben feküdt, az arca a kocsiajtó kilincséhez nyomódott. Lassan, fokozatosan tért vissza az öntudata. Csak aludni vágyott. Amint megmoccan, fájdalom hasított az arccsontjába, ahol a kilincsnek nyomódott. Fájt az egész teste, mindkét karja, a lába, de legfőként a feje – rettenetesen, lüktető fájdalommal. És legszívesebben álomba menekült volna az elől a roppant fájdalom elől.

Nehézkesen felkönyökölt, és azonnal elhányta magát, még az ingét is bemocskolta. Savanykás epeízt érzett, s a keze fejével

letörölte a száját. Az agya lüktetett, a gyomra émelygett, szédült, mint aki tengeribeteg, mintha mozogna az egész világ, mintha valami hajón himbálózna ide-oda.

Tim nyöszörgött, s a hátára gurult. Elfordult a hányáshalomtól. Fejfájása miatt csak lassan, apránként szedte a levegőt. Rosszul volt: továbbra is úgy érezte, mozog vele minden. Kinyitotta a szemét, és körülnézett. Tájékozódni próbált, hol lehet.

Bent volt a Land Cruiserben. De úgy látszott, a kocsi az oldalára billent, mert Tim a hátán feküdt, méghozzá az utasülés ajtaján, s a kormányt látta maga fölött. Azon túl pedig szélben mozgó faágakat. Már alig esett, de még

mindig hullottak rá vízcsöppek a törött első szélvédőn át.

Kíváncsian vizsgálgatta az üvegcserepeket. Nem emlékezett rá, hogyan tört be a szélvédő. Semmire sem emlékezett, csak arra, hogy az út közepén parkoltak, ő pedig Grant doktorral beszélt, amikor elindult feléjük a tyrannosaurus. Ez volt az utolsó, amire emlékezni tudott.

Újra elfogta a rosszullét, és behunyta a szemét, míg a hányinger elmúlt. Most jutott el a tudatáig az az állandó, ritmusos, nyikorgó hang, amelyet folyamatosan hallott, s amely olyan volt, mint egy himbálózó hajó pallóinak nyikorgása. Szédülő feje, émelygő gyomra valóban azt az érzést keltette benne, hogy az egész kocsi folyamatosan mozog vele.

Amikor azonban megint kinyitotta a szemét, látta, hogy ez igaz is: a Land Cruiser *tényleg* mozog. Az oldalán fekvé ring előre-hátra.

Mozog az egész kocsi!

Tim óvatosan, ügyetlenül felkelt. Az utasajtón állva átkukucskált a műszerfal fölött, s kinézett a kitört szélvédőn át. Először csak sűrű levélzetet látott, amely mozgott a szélben. De a levelek közt itt-ott rések voltak, s azokon át látszott a talaj...

A talaj, amely vagy hétméternyire alatta volt!

Tim értetlenül bámult. A Land Cruiser egy nagy fa ágai közt hevert az oldalán, mintegy hét méterrel a föld fölött, s ide-oda ringott a szélben.

– A rohadt életbe! – mondta. Most mit tegyen? Lábujjhegyre állt, úgy bámult kifelé. Szeretett

volna jobban látni. Támasztékot keresve a kormánykerékbe kapaszkodott. A kerék üresen forgott a kezében, majd a Land Cruiser hangos reccsenéssel helyzetet változtatott, s ezzel egyidejűleg egy-két méterrel lejjebb esett a fán.

– A rohadt életbe! A rohadt életbe! – ismételte Tim. – A rohadt életbe!

Reccs! Ezúttal még hangosabban, mint az előbb. A Land Cruiser még egy méterrel lejjebb került.

Ki kell jutni innen!

Tim lenézett a lábára. Az ajtókilincsen állt. Négykézlábra kuporodott, hogy közelebbről is megvizsgálja a kilincset. Nem látta valami jól a sötétben, de annyit meg tudott állapítani, hogy kifelé görbült, s ezért nem tudja

elfordítani. Nem lesz képes kinyitni az ajtót. Megpróbálta letekerni az ablakot, de az is beragadt. Ekkor eszébe jutott a hátsó ajtó. Hátha azt ki lehetne nyitni. Áthajolt az első ülésen. A Land Cruiser azonnal megingott a súlypontváltozástól.

Óvatosan, vigyázva Tim hátranyúlt, és megforgatta a hátsó ajtó kilincsét.

Beragadt az ajtó.

– Hogy jut ki innen?

Horkantó hang hallatszott. Tim lenézett. Valami sötét forma haladt el alatta. Nem a tyrannosaurus volt. Ez a test széles volt, gömbölyded, és szimatoló hangokat hallatva csoszogott tova. A farka ide-oda libegett, s Tim látta, hogy hosszú tüskék vannak rajta.

A stegosaurus volt az, amely szemmel láthatóan meggyógyult. Tim egy pillanatra eltűnődött. Vajon hová lettek a többiek: Gennaro, Sattler doktornő és az állatorvos? Utoljára a stegosaurus közelében látta őket. Mikor is volt az? Az órájára pillantott, de annak üvegje betörött, a számlap is összegömbült. Még a számokat sem tudta kivenni. Lecsatolta és félredobta az órát.

A stegosaurus hangosan szuszogott, majd továbbvonult. Csend lett, többé nem hallatszott más, csak a szél zaja a levelek közt, s a Land Cruiser nyikorgása, amint tovább himbálózott.

Ki kell jutnia innen!

Tim megmarkolta a kilincset, és megpróbálta erőltetni, de az meg

sem moccan. Ekkor azonban a fiú rájött, hogy mi a baj: zárva van! Tim felhúzta a zárórudacskát, és elforgatta a kilincset. Az ajtó kitárult, lefelé – és megakadt egy fél méterrel lejjebb lévő faágban.

Szűk volt a nyílás, de Tim úgy gondolta, kifér rajta. Lélegzetét visszafojtva lassan visszakúszott a hátsó ülésbe. A Land Cruiser nyöszörgött, de a helyzete megmaradt. Kétoldalt az ajtókeretbe kapaszkodva Tim lassan leereszkedett az ajtónyíláson át. Hamarosan a hasán feküdt a lejtősen elhelyezkedő ajtón, a lába kilógott a kocsiból. Egy kicsit kalimpált a levegőben – míg valami szilárdat nem ért a lába – egy ágot –, aztán ránehezedett.

Az ág abban a pillanatban meghajolt, az ajtó pedig szélesebbre nyílt, és kipottyantotta Timet a Land Cruiserből. A kisfiú zuhant... ágról ágra ütődött a teste... egy rándulás... égő fájdalom... vakító fény az agyában...

Nagy ütődéssel megállt, még a levegő is kiszállt belőle. Egy vastag faágon feküdt, keze-lába lelógott, a gyomra égett a fájdalomtól.

Reccs! – hallatszott megint. Tim felnézett. A Land Cruiser nagy, sötét árnyéknak tűnt felette.

Aztán újra: *reccs*. A kocsi megmozdult.

Tim erőt vett magán, és megindult. Mászni kezdett lefelé. Valamikor szeretett fára mászni. Ügyes mászó volt. És ezen a fán jól lehetett mászni. Közel voltak

egymáshoz az ágak, szinte lépcsőt formáztak...

Recccs!

A kocsi megmozdult, ez most már biztos!

Tim sietve kúszott lefelé. Lába meg-megcsúszott a nedves ágakon, a keze ragacsos lett a gyantától, sietni próbált. Alig egyméternyit haladt még csak lefelé, amikor a Land Cruiser egy végső nyikordulással lassan, nagyon lassan orrával lefelé fordult. A nagy, zöld rácsozat és a fényszórók éppen Tim feje fölött hintáztak, aztán a Land Cruiser elszabadulva zuhanni kezdett, egyre sebesebben rohant Tim felé, és éppen annak az ágnak ütközött, amelyen alig néhány perce még Tim hevert...

És ott megállt.

A kocsi horpadt orra csak centiméterekkel volt a fiú arcától. Befelé hajlott, mint valami sátáni száj, egy arc, melyen a fényszórók a szemek. Olaj csepegett Tim arcára.

A kisiú még mindig vagy négy méterrel lehetett a földtől. Lenyúlt, újabb ágot talált, és lejjebb kúszott. Láta, hogy odafönn meghajlik az ág a Land Cruiser súlya alatt, aztán eltörik, a kocsi pedig repül, egyenesen felé, és Tim tudta, nem menekülhet előre, akármilyen gyorsan mászik is lefelé, így hát egyszerűen elengedte az ágot, amelybe kapaszkodott.

Aztán már csak zuhant.

Ütődött, puffant, minden testrésze fájt, hallotta, ahogy a Land Cruiser úgy tör át az ágakon a nyomában, mint valami

őt üldöző vadállat, aztán legelőször Tim válla ütközött a puha talajnak. A fiú összehúzta magát, gurult, ahogy tudott, míg úgy oda nem szorította testét a fa törzséhez, hogy szinte belebújt, éppen akkor, amikor hangos, fémes csengéssel-csattanással a Land Cruiser is földet ért, s forró, elektromos szikrák esője hullott és ropogott szanaszét, amelyek égették a fiú bőrét, és felsisteregetek, majd kihunytak körülötte a nyirkos földön.

Tim lassan lábra állt. Hallotta a csoszogást a sötétben, és látta, hogy a stegosaurus visszajött. Nyilván a Land Cruiser zuhanásának hangja csalta oda. A dinoszaurusz esetlenül, bután mozgott, alacsonyan tartotta fejét, és előretolta. A nagy,

rovátkolt lemezek két sorban futottak végig a hátán. Úgy mozgott, mint valami óriásira nőtt teknős. Pontosan olyan ostobán. És lassan.

Tim felkapott egy követ, és hozzávágta.

– Menj innen!

A kő tompa puffanással verődött vissza a lemezekről. A stegosaurus tovább közeledett.

– *Menj* már innen! Menj!

Újabb követ vágott hozzá, amely a stegosaurus fejét találta el. Az állat morgott, lassan megfordult, és visszacsoszogott arra, ahonnan jött.

Tim nekidőlt az összevissza horpadt Land Cruisernek, és körülnézett a sötétben. Vissza kell jutnia a többiekhez valahogy, de nem tévedhet el! Tudta, hogy a parkon belül van valahol,

alighanem közel a főúthoz. Ha legalább tájékozódni tudna! Alig látni valamit a sötétben, pedig...

Ekkor eszébe jutott az éjszakai nézőszerkezet.

Bemászott a Land Cruiser összezúzott első szélvédőjén át, és megtalálta a rádiót, meg a nézőt. A rádió összetört, néma volt, így hát otthagya. A néző azonban működött. Bekapcsolta, és látta a megnyugtató, foszforeszkáló zöld képet.

Felvette magára, balra nézve meglátta az összeroncsolt kerítést, és elindult arrafelé. A kerítés négy méter magas volt, de a tyrannosaurus könnyedén letiporta. Tim átsietett rajta, áthaladt a sűrű növényzettel borított sávon, és a főúton találta magát.

Nézőjén keresztül látta a másik Land Cruisert, amely az oldalán hevert. Odafutott, mély lélegzetet vett, és benézett. A kocsi üres volt. Sem Grant doktornak, sem Malcolm doktornak semmi nyoma.

Hová lettek?

Hová tűnt mindenki?

Hirtelen pánik fogta el, ahogy egyedül állt ott az őserdei úton, egyszál magában, egy felborult, üres, kocsi mellett. Körbe-körbe forgott, csakúgy örvénylett körülötte a zöld színű világ a nézőn át. Egyszerre csak megragadta a tekintetét valami halvány dolog az út mentén. Lex baseball-labdája volt. Felvette, és letörölte róla a sarat.

– Lex!

Rémlett, hogy Lex is a Land Cruiserben volt, amikor a

tyrannosaurus megtámadta őket. Benne maradt? Vagy kijött belőle? Összezavarodtak az emlékei. Nem tudta pontosan felidézni, hogyan zajlott le a támadás. Még rágondolni is rossz érzés volt. Csak állt az úton, és levegő után kapkodott rémületében.

– *Lex!*

Mintha összezárult volna körülötte az éjszaka. Rabul ejtette. Úgy megsajnálta magát, hogy beleült a hideg esővízbe az úton, és egy darabig csak nyöszörgött. Végül aztán abbahagyta, ám valahonnan továbbra is nyöszörgés hallatszott. Halk volt, és valahonnan az út egy távolabbi részéről jött.

– Mióta már? – kérdezte a terembe lépő Muldoon. Fekete fémdoboz volt a kezében.

– Félórája.

– Harding dzsipjének már itt kellene lennie.

Arnold elnyomta cigarettáját.

– Biztos, hogy egy-két perc, és itt lesznek.

– Nedrynek még mindig nincs nyoma? – kérdezte Muldoon.

– Nincs. Még nincs.

Muldoon kinyitotta a dobozt, amelyben hat hordozható rádió adó-vevő volt.

– Szétosztom ezeket az épületben lévők között. – Átnyújtott egyet Arnoldnak. – Vidd a töltőt is! Ezek a mi vésztartalék rádióink, de mondanom sem kell, senkinek sem jutott eszébe, hogy be is dugja őket az áramba. Töltsd föl

úgy húsz percig, aztán próbáld a kocsikat hívni!

Henry Wu kinyitotta a FERTILIZÁCIÓ feliratú ajtót, és belépett az elsötétített laboratóriumba. Nem volt ott senki. A laborosok nyilván még mindig vacsoráztak. Wu habozás nélkül a számítógép-terminálhoz ment, és lehívta a DNS-sel kapcsolatos nyilvántartásokat. Ezeket nem is lehetett volna másképp tárolni, mint számítógépen. A DNS akkora molekula, hogy minden fajnál tíz gigabitnyi optikai lemezkapacitásra volt szükség ahhoz, hogy az összes ismétlődés és változat tárolható legyen. Mind a tizenöt fajt le kellett ellenőriznie. Ez annyit jelentett, hogy iszonyatos

menyiségű információt kell végigkeresnie.

Még most sem volt világos a számára, miért tulajdonít Grant ekkora fontosságot a béka-DNS-nek. Maga Wu sokszor meg sem tudta különböztetni az egyik DNS-fajtát a másiktól. Végül is a legtöbb élőlény DNS-e teljesen azonos. A DNS hihetetlenül ősi anyag. A mai világban sétafikáló, rózsaszín bébijeiket hintáztató emberek nemigen gondolnak bele, hogy az a szubsztancia, amely mindennek a közepe – amely körül az élet tánca valaha elkezdődött –, voltaképpen egy olyan vegyület, amely szinte egyidős a Földdel magával. A DNS-molekula olyan régi, hogy a fejlődése lényegében több mint kétmilliárd éve befejeződött. Azóta alig mutatott bármi újat. A

régi gének egy-két újabb kombinációját – és azt is ritkán.

Ha egy ember DNS-ét összehasonlítjuk egy semmi kis baktériuméval, azt látjuk, hogy az elemeknek legfeljebb tíz százaléka más. A DNS-nek ez az alapvető konzervativizmusa arra bátorította Wut, hogy olyan DNS-t használjon, amelyet csak akar. Dinoszauruszainak előállítása során Wu úgy manipulálta a DNS-t, mint a szobrász az anyagot vagy a márványt. Szabadon alkotott.

Elindította a keresőprogramot a számítógépen. Jól tudta, hogy két vagy három percig is eltart, míg lefut. Felkelt, és körbejárta a laboratóriumot, közben pusztá beidegződésből ellenőrizte a műszereket. Megnézte a mélyhűtő ajtaján lévő rekordert,

amely jelezte a hűtő hőfokának változásait az elmúlt időszakban. Hegyes csúcsot vett észre a grafikonon. Ez furcsa, gondolta. Azt jelenti, valaki járt a hűtőben. Méghozzá nem is régen – a legutóbbi félórában. De ki menne oda éjjel?

A számítógép sípolt, jelezve, hogy az első adatkeresés befejeződött. Wu odament, hogy megnézze, mit talált a gép. Amint megpillantotta a képernyőt, egyből elfelejtette a mélyhűtőt, a grafikont a csúcsot, mindent...

LEITZKE-FÉLE DNS-KERESŐ ALGORITMUS

DNS: Verziókeresési kritériumok:
RNA/összes, töredék len >0/

~~RNA=töredékeket~~ ~~tartalmazó~~

DNS

Verzió

Maisaurus 2.1-2.9

Procompsognathida 3.0-3.7

Othnielia 3.1-3.7

Velocilaptor 1.0-3.0

Hypsilophodontida 2.4-2.7

Az eredmény egyértelmű volt:
minden szaporodó
dinoszauruszfajban van *rana*-,
azaz béka-DNS. A többi állatban
nincs. Wu még mindig nem
értette, hogyan idézi elő ez a
szaporodást. Azt azonban többé
nem tagadhatta, hogy Grantnak
igaza van. A dinoszauruszok
szaporodnak!

Futva indult a vezérlőbe.

LEX

A kislány egy nagy, méteres vízvezetékcsőben kuporgott, mely az út alatt húzódott át. Baseball-kesztyűjével a szájában előre-hátra hintázott, és újra meg újra a cső falába verte a fejét. Odabenn sötét volt, de a néző segítségével Tim mindent látott. Nagy kő esett le a szívéről: a húga sértetlennek látszott.

– Lex, én vagyok az, Tim!

A kislány nem válaszolt. Csak ütögette a fejét a csőhöz.

– Gyere már ki!

Lex szótlánul megrázta a fejét.

– Nézd, mi van nálam! – mondta a kezét feltartva Tim. A kislány értetlenül bámult.

Valószínűleg túl sötét volt hozzá,
hogy lássa. – A labdád, Lex!
Megtaláltam a labdád!

– Na és?

A bátyja most másképpen
próbálkozott.

– Nagyon kényelmetlen lehet ott
benn. Meg hideg is. Nem jönnél
ki inkább?

Lex megint kezdte a csőbe
vereketni a fejét.

– Miért nem?

– Állatok vannak odakinn.

Ettől Tim egy pillanatra
meghökken. Lex évek óta nem
használta ezt a szót, hogy „állat”,
csak mindenféle csúfnevet.

– Az állatok elmentek – mondta.

– Ott van az az óriás. A
Tyrannosaurus rex.

– Elment.

– Hová?

– Azt nem tudom, de már nincs itt. – Tim remélte, hogy amit mond, igaz is.

Lex azonban nem mozdult. Tim megint hallotta a kongó hangot, ahogy a fejét verdesi a falhoz. Leült a fűre a csövön kívül, oda, ahol a kislány láthatta őt. Nedves volt alatta a föld. Magához ölelte a térdét, és várt. Nem volt jobb ötlete.

– Ülök itt egy kicsit – mondta. – Pihenek.

– Apu odakint van?

– Nincs – felelte Tim. Furcsa érzés fogta el. – Ő otthon maradt, Lex.

– Hát anyu?

– Ő sincs itt, Lex.

– Egyáltalán van kint felnőtt? – kérdezte a kislány.

– Még nincs – felelte a bátyja. – De biztosan mindjárt itt lesznek.

Fogadok, hogy már útban is vannak ide.

Ekkor hallotta, hogy Lex megmozdul a csőben. Aztán kijött. Remegett a hidegtől, egy kis alvadt vér tapadt a homlokára, de egyébként nem volt semmi baja.

Meglepetten körülnézett, és ezt kérdezte:

– Hol van Grant doktor bácsi?

– Nem tudom.

– De hiszen az előbb itt volt.

– Itt? Mikor?

– *Az előbb* – ismételte Lex. – Láttam, amikor még a csőben voltam.

– Hová ment?

– Honnan a csudából tudjam? – mondta Lex, és az orrát ráncolta. Kiabálni kezdett: – Hallóóóó! Hallóóóó! Grant doktor? Grant doktor!

Timet egy kicsit nyugtalanította a zaj – esetleg visszacsalthatja a tyrannosaurust –, de egy pillanat múlva már válaszkialtást hallott. Jobb felől jött, nagyjából a Land Cruiser irányából, amelyet Tim alig néhány perce hagyott ott. Tim a nézőjén át megkönnyebbülten látta, hogy Grant jön feléjük. Jókorá darabon elhasadt az inge a vállán, de ezen kívül úgy tűnt, nem esett baja.

– Hála Istennek! – szólalt meg.
– Titeket kereslek!

Ed Regis reszketegen talpra állt, és letörölte arcáról és kezéről a hideg sarat. Igencsak pocsék félórát töltött el két nagy szikla közé fúródva az út alatti domb lejtőjén. Tisztában volt vele, hogy ez nem valami óriási rejtekhely,

de megbénította a rettegés, és nem tudott világosan gondolkodni. Ott feküdt a hideg, sárral borított nyílásban, és igyekezett összeszedni magát. De csak a dinoszauruszt látta maga előtt. Ahogy jön felé. A kocsi felé.

Ed Regis nem nagyon emlékezett, mi történt ezután. Azt tudta, hogy Lex szólt hozzá, utánakiáltott, de ő nem állt meg, *nem bírt* megállni, csak futott, futott... túl az úton meg egyszerre csak kiszakadt a föld a lába alól, gurulni és zuhanni kezdett, míg valami szikla felfogta a testét. Rémllett, hogy ezután valahogy bemászott a sziklák közé, és elbújt, meg hogy ott elég volt számára a hely, szóval valószínűleg erre futotta az erejéből. Lihegett, rettegett, és

csak a tyrannosaurus járt a fejében. Végül aztán, ahogy ott gubbasztott a sziklák közé bújva, mint valami patkány, lassan megnyugodott egy kicsit, és akkor úrrá lett rajta a borzalom és a szégyen, amiért ott hagyta a gyerekeket.

Egyszerűen elszaladt, és magukra hagyta őket, csak a saját menekülésére gondolt! Tudta, hogy most vissza kell mennie, fel az úton, és kísérletet tenni, hogy megmentse őket, hiszen mindig azt hitte magáról, hogy bátor ember, és veszélyhelyzetben is megőrzi a lélekjelenlétét, de hiába próbált újra meg újra erőt venni magán, végül valahogy sosem sikerült. Megint jött a pánik, levegőt is alig kapott, és képtelen volt megmozdulni.

Azzal nyugtatta magát, hogy különben is reménytelen a dolog. Ha a gyerekek odafenn vannak az úton, aligha maradhattak vagy maradhatnak életben, és ő úgysem tehetne értük semmit, tehát legokosabb, ha marad, ahol van. Rajta kívül senki sem fogja tudni, mi történt valójában. Ő pedig tehetetlen. Nem is tehetett volna semmit, korábban sem. Így hát Regis maradt a sziklák között, vagy félórán át, közben igyekezett leküzdeni a rettegést, és nem gondolni rá, mi történt a gyerekekkel, élnek-e, vagy elpusztultak, és hogy mit fog majd szólni mindehhez Hammond, amikor megtudja.

Ami végül mégiscsak mozgásra készítette, az valami különös érzés volt a szájában, főleg a szája sarkánál, ami mintha

elzsibbadt volna, és bizsergett. Lehet, hogy zuhanás közben megsérült, gondolta Regis. Az arcához nyúlt, és dagadt húst tapintott. Fura érzés volt, de fájni nem fájt. Ekkor jött rá, hogy a duzzadt hús nem más, mint egy vértől dagadó pióca teste, amely az ajkát szívja. Szinte odabenn van a szájában! Borzongva, hányingertől reszketve Regis letépte ajkáról a piócát, s érezte, hogy meleg vér fröcsköl a szájába. Kiköpött, és undorodva az erdőbe hajította az állatot. Az alkarján is észrevett egy piócát, azt is lehúzta. Látt a sötét nyomát. Atyaisten, biztosan az egész testét elborítják! Hiszen végiggurult a dombon. Ezek az őserdei dombok teli vannak piócával. És teli vannak a sötét, sziklás lyukak is. Mit is meséltek

a munkások? A piócák még az ember alsóneműjébe is bemásznak. Szeretik a sötét, meleg helyeket. Szeretnek belemászni az ember...

– Hallóóó!

Megmerevedett. Emberi hangot hozott a szél.

– Hallóóó! Grant doktor!

Te jószágos ég! Hiszen ez a kislány!

Ed Regis figyelte a gyerek hangjának tónusát. Sem fájdalom, sem ijedtég nem hallatszott benne. Csak makacs, gyerekes szolongatás. Ed lassan a tudatára ébredt, hogy nem az történt, amit gondolt, hogy úgy látszik, a tyrannosaurus elment – de legalábbis nem támadott –, és hogy esetleg a többiek még élnek. Grant is. Malcolm is. Lehet, hogy mindenki

megmaradt. És ettől a felismeréstől egyetlen pillanat alatt magához tért, valahogy úgy, ahogy az ember egyből kijózanodik, ha a kocsiját leinti a rendőr. Máris összeszedte magát, mert most már tudta, mi a teendő. És amint mászott kifelé a sziklák közül, már tervezte is a következő lépést, már fogalmazta a mondókáját, már kezdte átgondolni, hogyan is irányítsa a dolgokat ettől a pillanattól kezdve.

Regis letörülte a hideg sarat a szájáról és a kezéről. Eltüntette a rejtőzködés nyomát. Már nem is szégyellte, hogy eddig bujkált. Most át kell vennie a dolgok irányítását! Felmászott, vissza az útra, amikor azonban kibújt a sövény sűrűjéből, egy pillanatra megzavarodott. Egyáltalán nem

is látta a kocsikat. Valahogy a domb aljára került. A Land Cruiserek meg nyilván odafönn vannak a dombtetőn.

Elindult fölfelé a dombon a Land Cruiserekhez. Nagy volt a csend. Sáros víz fröccsent a lába nyomán, ahogy a pocsolyákba taposott. Már nem hallotta a kislányt. Miért hagyta abba a kiáltozást? Ed Regis ment tovább, de közben már arra gondolt, hátha történt a gyerekekkel valami. Ha pedig történt, talán mégsem kellene odamennie. Lehet, hogy a tyrannosaurus még mindig arra jár. Ő viszont idelelenn van, a domb lábánál. Annyival is rövidebb a menekülés útja.

És olyan nagy csend van. Hátborzongató ez a hatalmas csend!

Ed Regis sarkon fordult, és elindult hazafelé.

Alan Grant végigsimított a kislány testén, egy kicsit megszorította mindkét karját és lábát. Lex nem mutatott semmiféle fájdalmat. Csodálatos: a homlokán lévő kis vágástól eltekintve teljesen sértetlen.

– Hát nem megmondtam, hogy semmi bajom – kérdezte Lex bosszúsan.

– Jó, jó, de azért mégiscsak meg kellett győződnöm róla.

A srác nem volt ennyire szerencsés. Tim orra dagadt volt és fájt; Grant tartott tőle, hogy eltörött. Jobb válla csúnyán összehorzsolódott, és az is feldagadt. De úgy látszott, a lába ép. Mindkét gyerek tud menni. És ez most a legfontosabb.

Grant maga szintén sértetlen volt, eltekintve attól a karmolt sebtől, amit akkor kapott, amikor a tyrannosaurus belerúgott. Ez ugyan égett, ahányszor csak levegőt vett, de mégsem látszott komolynak, és főként a legkevésbé sem akadályozta vagy korlátozta a mozgásban.

Nem tudta eldönteni, elvesztette-e az eszméletét egy időre. Csak halvány emlékei voltak arról, ami közvetlenül azelőtt történt, hogy nyögve felült az erdőben, vagy tíz méterre a Land Cruisertől. Kezdetben vérzett a mellkasa, ezért faleveleket tapasztott a sebre, s egy idő múlva alvadni kezdett a vér. Akkor aztán útnak indult. Malcolmot kereste, és a gyerekeket. Grant alig tudta elhinni, hogy még él, ahogy az

emlékek lassan visszatértek, igyekezett valamiféle értelmes rendbe rakni őket. A tyrannosaurus számára gyermekjáték lett volna, hogy mindőjüket megölje. De hát akkor miért nem tette?

– Éhes vagyok! – szólalt meg Lex.

– Hát még én! – mondta erre Grant. – Vissza kell mennünk a civilizációba. És szólnunk kell, mi van a hajón.

– Csak mi tudunk róla? – kérdezte Tim.

– Csak mi. Muszáj visszajutnunk, hogy elmondhassuk.

– Akkor menjünk lefelé az úton a szállodához – mondta Tim, és lefelé mutatott a dombról. – Így találkozunk velük, ha értünk jönnek.

Grant elgondolkodott ezen. És egy dolog járt a fejében: az a sötét árny, amely áthaladt a Land Cruiserek között az úton, még mielőtt a támadás megkezdődött volna. Milyen állat lehetett az? Csak egy lehetőség jutott az eszébe: a kis tyrannosaurus.

– Nem hiszem, hogy ez jó volna, Tim. Az út mindkét oldalán magas kerítés van – mondta Grant. – Ha valamelyik dinoszaurusz odalenn van, távolabb az úton, csapdába kerülünk.

– Akkor várjunk itt? – kérdezte Tim.

– Igen, azt hiszem, az a legokosabb – felelte Grant. – Várjuk be, míg ideér valaki.

– De én éhes vagyok! – mondta megint Lex.

– Remélem, nem tart soká – felelte neki Grant.

– Én nem akarok itt maradni – mondta erre Lex.

Ekkor a domb alja felől emberi köhögést hallottak.

– Ne mozduljatok! – szólt Grant, és futásnak eredt, hogy lenézzen a dombról.

– Ne mozdulj! – mondta Tim, és Grant után szaladt.

Lex azonban követte a bátyját.

– Ne hagyjatok itt, ne hagyjatok itt, ti...

Grant betapasztotta tenyerével a száját. A kislány kalimpálva ellenállt. Grant azonban a fejét rázta, és lemutatott a dombról, hogy Lex lássa, mitől óvja.

Odalenn, a domb lábánál Ed Regis állt meredten, mozdulatlanul. Az erdő halálos

csenddel vette körül mindannyiukat. A tücsökciripelés és békakuruttyolás állandó háttérzaja hirtelen elnémult. Csak csendes levélsusogás hallatszott, s a szél zúgása.

Lex szóra nyitotta a száját, de Grant a legközelebbi fa törzséhez húzta, lenyomta, és vele együtt maga is a fa aljánál lévő göcsörtös gyökerek közé bújt. Tim azonnal követte őket. Grant a szájához emelte az ujját, így jelezve, hogy maradjanak csendben, aztán lassan kilesett a fa mögül.

Odalenn sötét volt az út, s ahogy a nagy fák ágai mozogtak a szélben, a réseken átszűrődő holdfény állandóan változott, foltos mintákat rajzolt. Ed Regis eltűnt. De csak egy pillanat kellett hozzá, hogy Grant tekintete újra

megtalálja. Ott állt egy nagy fa mellett, és átölelte a törzsét. Meg nem moccan.

Az erdő továbbra is néma maradt.

Lex türelmetlenül megráncigálta Grant ingét; tudni szeretne volna, mi történik. Aztán, valahonnan egészen közeliől, halk, horkantó hang hallatszott: a kiengedett levegőé. Alig volt hangosabb a szélnél. Lex is meghallotta, mert felhagyott a küszködéssel.

Halkan mint egy sóhaj, a hang ismét feléjük sodródott a széllel. Grantot leginkább egy ló légzésére emlékeztette.

Grant lenézett Regisre, látta a mozgó árnyakat, amelyeket a holdfény vetett a fa törzsére – és ekkor vette észre, hogy még egy árnyék van ott. Rávetült a többire,

de nem mozdult: erős, hajlott nyak, nagy, szögletes fej.

Megint hallották a kilégzés hangját.

Tim óvatosan előrehajolt, és kikukucskált. Lex is.

Reccs! Hallották, ahogy egy ág eltörik, és ekkor egy tyrannosaurus lépett ki az ösvényre. A „kicsi” volt az, a maga két és fél méterével. Esetlenül mozgott, mint a kölyökállatok, majdnem, mint egy bocs vagy egy kölyökkutya. A fiatal tyrannosaurus csoszogva elindult lefelé az ösvényen. Minden lépésnél megállt, és beleszagolt a levegőbe, csak azután indult tovább. Elhaladt a fa mellett, ahol Regis állt, de semmi jelét nem adta, hogy észrevette volna. Grant látta, hogy Regis feszes testtartása

ernyed egy kicsit. Regis elfordította a fejét, igyekezett kilesni a tyrannosaurust a fa túloldalánál.

Odalenn az úton az állat most kiesett Granték látóköréből. Regis megnyugodni látszott. Már nem ölelte a fát olyan szorosan. Ám az őserdő még mindig néma volt. Regis még vagy fél percig a fa mellett maradt. Ekkor apránként visszatértek az erdő zajai: egy béka óvatosan brekegett, egyetlen tücsök ciripelt, aztán rákezdett az egész kórus. Regis ellépett a fától, és megrázta a vállát, hogy eloszlassa a feszültséget. Kilépett az út közepére, és az eltávozott dinoszaurusz irányába nézett.

A támadás balról jött.

A kicsi bömbölt, ahogy a feje előrelendült, és feldöntötte Regist, aki elterült a földön. Kiabálva feltápászkodott. De a tyrannosaurus rávetette magát, és alighanem a földhöz szegezte a hátsó lábával, mert Regis többé nem mozdult a helyéről csak felült az ösvényen, rákiáltott a dinoszauruszra, és a kezével hessegette, mintha elijeszthetné. Az ifjú tyrannosaurust láthatóan zavarba hozták a fura hangok és mozdulatok, amelyek apró martalékatól jöttek. Lehajtotta a fejét, és kíváncsian megszaglászta. Regis az öklével verte az orrát.

– Menj innen! Tűnés! Tűnj el! Menj már! – kiabálta Regis teljes erőből, és a dinoszaurusz meghátrált, hagyta, hogy talpra álljon. Regis tovább kiáltozott:

– Jól van! Hallod?! Most aztán tűnés! Menj a fenébe! Tűnj el innen! – s közben távolodott a dinoszaurusztól. A kölyök kíváncsian bámulta tovább a fura, zajos kis állatot, amely előtte állt, de mihamarab Regis még néhány lépést tett, nekiugrott, és újra leterítette.

Jóságos ég, ez játszik vele! – ismerte fel Grant az odalént folyó színjáték lényegét.

– Hé! – ordította estében Regis, de a kölyök nem üldözte. Megint csak hagyta, hogy talpra álljon. A férfi felugrott, és tovább hátrált. – Vissza, te hülye! Hallod? Vissza! – Úgy kiáltozott, mint valami oroszlánszelídítő.

A kölyök bömbölt, de nem támadott. Regis most óvatosan jobbfelé oldalazott, a fák és a magas sövény irányába.

– Vissza, te! Vissza! – kiabálta közben, ám ekkor az utolsó pillanatban a kölyök megint ugrott, és Regis ismét elterült a hátán. – Hagyd már abba! – ordította Regis, aztán a kis tyrannosaurus lehajtotta rá a fejét, Regis pedig üvölteni kezdett. Szó már nem érkezett felőle, csak sikoly, egészen magas hangon.

Aztán hirtelen elnémult a sikoly is, s amikor a kölyök felemelte a fejét, Grant tépett, véres húscsacskát látott a pofájában.

– Jaj, ne! – nyögte halkán Lex. Mellette Tim elfordult, mert hirtelen hányinger fogta el. Éjszakai nézője lecsúszott a homlokáról, és fémes kongással a földre pottyant.

A kölyök felkapta a fejét, és a dombtető felé nézett.

Tim még éppen fel tudta venni a szemüveget a földről, amint Grant mindkettőjüket kézen ragadta, és rohanni kezdett velük.

A VEZÉRLŐTEREM

A kompik árnyéka az út mentén suhant az éjszakában. Harding dzsipje némi távolságból követte őket. Ellie előremutatott, távolabbra az úton. – Nem valami fény az ott?

– Meglehet – felelte Harding. – Szinte reflektornak látszik.

Hirtelen zúgni, majd recsegni kezdett a rádió. Felismerték John Arnold hangját, amint azt kérdi: – ...vagytok?

– Ó, hát megkerültek! – kiáltott fel Harding. – No végre! Lenyomta a gombot. – Igen, John, megvagyunk! Itt vagyunk a folyó közelében, és a kompikat követjük. Roppant érdekes.

Újabb recsegés. Majd:

– ...ség... a kocsitokra...

– Mit mond? – kérdezte Gennaro.

– Valamit a kocsiról – mondta Ellie. Grant ásatásánál Montanában mindig Ellie kezelte a rádiótelefont. Hosszú évek tapasztalata megtanította rá, hogyan kell összeállítani a zavart, recsegő adásfoszlányok mozaikját. – Azt hiszem, a maga kocsija kell neki.

Harding benyomta a gombot.

– John? Ott vagy? Elég rosszul hallunk! John?

Villámfény borította el a tájat. Hosszan sercegett utána a készülék. Aztán Arnold feszült hangja szólt ismét.

– ...hol...tok...

– Másfél kilométerre a
hipsziktől, a folyó közelében.
Kompikat követünk.

– Szó sem... azonnal... tek...
vissza... ide!

– Ez úgy hangzik, mintha
valami baj volna ott – komorult el
a botanikusnő. Félreérthetetlen
feszültség volt Arnold hangjában.

– Tán vissza kellene mennünk!

Harding vállat vont.

– Johnnak gyakran van gondja.
Tudja, milyenek a műszaki
emberek. Csak akkor jó nekik, ha
minden mindig előírászerűen
történik. – Lenyomta a gombot a
rádiókészüléken. – John?
Ismételd, légy szíves...

Megint recsegés.

Légköri zavar sercegése.
Fülsiketítő mennydörgés. Aztán:

– ...Moldoo... ell... neki... kocsi...

Gennaro összeráncolta a homlokát.

– Azt mondja, hogy Muldoonnak kell a kocsink?

– Úgy hangzott – felelte Ellie.

– Ez viszont érthetetlen – jegyezte meg erre Harding.

– ...bi... akadt... Muldoonnak kell... csak a tiétek...

– Megvan – szólt Ellie. – A többi kocsi elakadt az úton a viharban, és Muldoon el akar jutni hozzájuk.

Harding megvonta a vállát.

– Akkor miért nem viszi a másik autót? – Lenyomta az adógombot. – John? Mondd meg Muldoonnak, hogy vigye a másik kocsit! Ott van a garázsban.

A készülék megreccsent.

– ...nem... gatsz rám... marha...

Harding újból benyomta a gombot.

– Mondom: a garázsban, John.
Az autó a garázsban van!

Megint légköri zavar.

– ...edry... tűnt... sik...

– Attól tartok, ezzel nem megyünk semmire – mondta Harding. – Hát jó. Rendben, John! Máris indulunk vissza. – Kikapcsolta a készüléket, és megfordult a kocsival.

– Csak azt tudnám, mi ez a nagy izgalom!

Harding magasabb sebességre kapcsolt, s a dzsip bőgve száguldott velük az úton a sötétségben. Tíz percbe sem tellett, s már fel is tűntek a Szafarikastély barátságos fényei. Amint azonban Harding fékezett a látogatóközpont előtt, látták, hogy Muldoon rohan feléjük, és vadul hadonászik a kezével.

– Az istenit magának, Arnold, maga csirkefogó! Az istenit! Állítsa vissza a rendet ebben a parkban, de azonnal! És hozza vissza az unokáimat! Rögtön! – John Hammond a vezérlőben állt, ordítozott, és toporzékolt kicsi lábával. Ezt már legalább két perce folytatta, miközben Henry Wu döbbenten álldogált a sarokban.

– Nos, Mr. Hammond – szólt Arnold –, Muldoon már úton van, hogy pontosan azt tegye, amit ön mond. – Arnold elfordult, és új cigarettára gyújtott. Hammond is csak olyan, mint az összes többi vállalati vezetőember, akit Arnold valaha ismert. Lehet az a Disney-cég vagy a haditengerészet, ezek a menedzserpofák mindig egyformák. Sosem értik a technikai gondokat, és azt

képzelik, hogy ha ordítóznak az emberrel, majd minden rendbejön. És lehet, hogy ez néha így is van – ha a titkárnőjükkal ordítóznak, hogy állítsa már elő a limuzinjukat.

Az olyan problémákkal szemben viszont, mint amelyet most Arnoldnak meg kellett oldania, mit sem ér bármiféle ordibálás. A számítógép fütyül rá, hogy ordítóznak-e vele, vagy sem. A műszaki rendszerek teljes mértékben közömbösek az emberi emóciókkal szemben, bármennyire szélsőségesek is legyenek. Sőt, az ordítás leginkább csak hátráltatja a dolgokat, mint most is, amikor Arnold számára lényegében már bizonyossá vált, hogy Nedry nem fog visszajönni, ami azt jelenti, hogy neki magának kell

behatolnia a számítógép kódrendszerébe, és rájönnie, mi történhetett. Aprólékos, fárasztó feladat állt előtte, ehhez pedig nyugodtnak, figyelmesnek kell lennie.

– Miért nem iszik egy kávét odalenn a büfében? – kérdezte Arnold. – Ha lesz valami újság, azonnal szólunk.

– Hallani sem akarok semmiféle Malcolm-effektusról itt! – mondta Hammond.

– Nyugalom, nem lesz Malcolm-effektus – felelte erre Arnold. – Most pedig volna szíves végre dolgozni hagyni?

– Azt Isten verje meg magát! – ismételte Hammond.

– Jelenteni fogom önnek, uram, ha hallok Muldoonról – válaszolta hűvösen Arnold.

Gombokat nyomott le a konzolján, mire az ismerős monitorképek megváltoztak a szeme előtt.

```
*/Jurapark, főmodulok/  
*/  
*/ Call Libs  
Include: biostat.sys  
Include: sysrom.vst  
Include: net.sys  
Include: pwr.mdl  
*/  
*/Initialize  
SetMain [42]2002/9A {total  
CoreSysop %4 [vig. 7*tty]}  
if ValidMeter(mH) (**mH). Meter  
Vis return  
Term Call 909 c.lev {void  
MeterVis $303} Random(3#  
*MaxFid)
```

```
on      SetSystem(!Dn)      set
shp_val.obj to lim(Val {d})
SumVal
if      SetMeter(mH)      (**mH).
ValdidMeter(Vdd) return
on      SetSystem(!Telcom)  set
mxcpl.obj to lim(Val {pd})
NextVal
```

Arnold immár nem csupán használta a számítógépet. Belépett a színfalak mögé, hogy megvizsgálja a kódot, a lépésenkénti utasítássort, amely eligazítja a komputert, hogyan viselkedjék. Éppenséggel nem volt boldogító a számára a tudat, hogy a Jurapark programja több mint félmillió sornyi kódot tartalmaz, melynek legnagyobb része dokumentálatlan, s nincs hozzá magyarázat.

Wu lépett hozzá.

- Mit csinálsz, John?
- Ellenőrzöm a kódot.
- Áttekintéssel? Az egy örökkévalóságig fog tartani.
- Nekem mondod? – kérdezte Arnold. – Nekem?

AZ ÚTON

Muldoon vadul vette a kanyart, s a dzsip megcsúszott a sárban. Gennaro, aki mellette ült, ökölbe szorította a kezét. A szirt mentén haladó úton robogtak, a folyót mélyen alattuk most elnyelte a sötétség. Muldoon taposta a gázt. Feszült volt az arca.

– Mennyi még? – kérdezte Gennaro.

– Három-négy kilométer.

Ellie és Harding a látogatóközpontban maradtak. Gennaro ajánlkozott, hogy Muldoonnal megy. Megint csúszott egyet a kocsi az éles kanyarban.

– Már egy órája – szólt Muldoon. – Már egy teljes órája, hogy semmi hír a többi kocsiról.

– De hiszen van rádiójuk, nem? – kérdezte Gennaro.

– Meg sem szólal – válaszolta Muldoon.

Gennaro elkomorult.

– Ha én már egy órája ülnék egy mozdulatlan kocsiban, zuhogó esőben, az biztos, hogy megpróbálnák rádión segítséget kérni.

– Én is – mondta Muldoon.

Gennaro a fejét ingatta.

– Tényleg azt gondolod, hogy valami bajuk esett?

– Valószínűleg semmi a világon – mondta Muldoon –, de azért nyugodtabb leszek, ha majd látom őket végre. Egyébként most már bármelyik percben előbukkanhatnak.

Az út újabb kanyart vett, majd felfutott egy dombra. A domb lábánál Gennaro észrevett valami fehérét, ami az út menti páfrányok között feküdt.

– Álljon meg! – kiáltotta, mire Muldoon azonnal fékezett. Gennaro kiugrott, és előreszaladt, hogy a dzsip reflektorfényénél megnézze, mi az. Valami ruhadarabnak látszott, de nem az volt, hanem...

Gennaro dermedten megállt.

Kétméternyi távolságból is tisztán látta, mi az. Újra elindult, de egészen lassan.

Muldoon kihajolt a kocsiból, úgy kérdezte:

– Mi az?

– Egy láb – válaszolta Gennaro.

A lábszár húsa halvány, kékesfehér színű volt, és tépett, véres csonkban végződött ott,

ahol valamikor a térd volt. Lejjebb Gennaro fehér zoknit látott, és barna papucscipőt. Olyasmit, amit Ed Regis viselt.

Addigra már Muldoon is kinn volt a kocsiból. Elrohant Gennaro mellett, és leguggolt a láb fölé.

– Atyaúristen! – kiemelte a lábat a levelek közül, hogy az autó lámpáinak fényébe kerüljön. Közben csak úgy dőlt a vér végig a karján a csonkból. Gennaro még mindig egyméternyire állt tőle. Gyorsan lehajolt, térdére tette a kezét, erősen lehunyta a szemét, és mélyeket lélegzett, nehogy rosszul legyen.

– Gennaro! – Muldoon hangja éles volt.

– Mi van?

– Menjen arrébb! Takarja a fényt.

Gennaro mély lélegzetet vett, és odébb lépett. Mikor kinyitotta a szemét, Muldoont látta, amint kritikus szemmel vizsgálgatja a lábat.

– Az ízület vonalánál szakadt le – szólt Muldoon. – Ezt nem harapták le. Egyszerűen megcsavarták és letépték. Fogta, és letépte! – Muldoon felegyenesedett. Felfordítva tartotta a letépett lábat, úgyhogy a vércseppek most már a páfrányokra hullottak. Véres keze összemaszatozta a zoknit, ahol megfogta a bokát, és Gennarót megint elfogta a hányinger.

– Nem kétséges, hogy mi történt – szólt Muldoon hangja. – A T. rex végzett vele. – Muldoon felnézett a dombra, aztán vissza, Gennaróra. – Jól van? – kérdezte. – Képes tovább jönni?

– Igen – felelte Gennaro. –
Képes vagyok.

Muldoon a lábbal a kezében
visszafelé tartott a dzsiphez. –
Azt hiszem, jobb, ha ezt
magunkkal visszük – mondta. –
Valahogy nem is rendjén való,
hogy csak úgy itt hagyjam.
Úristen, micsoda kosz lesz a
kocsiban! Nézze már meg, nincs-
e valami ott hátul! Valami takaró
vagy afféle...

Gennaro kinyitotta a hátsó ajtót,
és matatni kezdett a hátsó ülés
mögötti raktérben. Szinte hálás
volt, hogy valami mással
foglalhatja le a gondolatait.
Hacsak egy pillanatra is. A
kérdés, hogy mibe és miként
lehet becsomagolni egy letépett
lábat, minden mást kiszorított az
agyából. Talált egy
vászonzsákot. Benne

szerszámkészlet, kerékabroncs, egy kartondoboz, és...

– Van itt két műanyagtakaró – mondta. – Szépen összehajtva.

– Adja ide az egyiket! – mondta Muldoon, aki még mindig kívül állt. Belecsavarta a lábat a műanyagba, és az immár alaktalan csomagot Gennaro kezébe nyomta. Az meglepődött, milyen nehéznek érzi. – Csak rakja be oda hátra – mondta Muldoon. – Ha be tudná ékelni valahová, hogy ne guruljon ide-oda...

– Oké! – Gennaro hátrarakta a csomagot, Muldoon pedig visszaült a volán mögé. Nyomta a gázpedált, a kerekek pörögtek a sárban, majd egy pillanatra beásódtak. Aztán a dzsip megugrott és felrobogott a dombon. Odafönn, a tetőn a

fényszórók egy pillanatig még felfelé vetették a fényüket, a levelekre, majd a fénycsóva lebillent, és Gennaro megpillantotta az utat maguk előtt.

– Jóságos Isten! – szólt halkan Muldoon. Gennaro csak egyetlen Land Cruisert látott, mely az oldalán hevert az út közepén. A másiknak nyoma sem volt.

– Hol lehet a másik kocsi?

Muldoon gyorsan körbejártatta a tekintetét, aztán balra mutatott.

– Ott van. – A másik Land Cruiser összevissza lapulva egy fa tövénél feküdt.

– Hát az meg hogy került oda?

– Odahajította a T. rex.

– Hajította? – kérdezte döbbenten Gennaro.

Muldoon arcán komor kifejezés ült.

– Akkor essünk túl rajta! – mondta, és kiszállt a dzsipből. Odasietett a második Land Cruiserhez. Égő zseblámpájuk ide-oda himbálózott az éjszakában.

Ahogy közeledtek felé, Gennaro egyre tisztábban látta, mennyire megrongálódott a kocsi. Gondosan előreengedte Muldoont, hadd nézzen be előbb.

– Nyugi! – mondta Muldoon. – Nagyon valószínűtlen, hogy bárkit is találunk benne.

– Valószínűtlen?

– Igen – hangzott a válasz. Muldoon elmondta, hogy afrikai éve alatt vagy fél tucatszor kellett állattámadások színhelyére kimennie a bozótba. Volt közte leopárd-támadás: a leopárd éjszaka feltépte a sátrat, és elragadott egy hároméves

gyereket. Aztán egy bivalytámadás Amboseli közelében; két oroszlántámadás, és egy alkalom, amikor krokodilok támadtak. Ez északon volt, Meru közelében. Minden esetben meglepően kevés nyom maradt hátra.

Aki nem ért hozzá, azt hiszi, az állatok támadásának iszonyú tanújelei vannak – letépett végtagmaradványok egy sátorban, vércsöppek sora, mely a bozótba vezet, vérrel szennyezett ruhafoszlányok a táborhelyen és így tovább. Az igazság azonban az, hogy többnyire sehol semmi nyom, különösen, ha az áldozat kicsi, mondjuk csecsemő vagy kisgyerek. Úgy eltűnik, mintha elnyelte volna a föld, mintha besétált volna a bozótba, és

sosem tért volna vissza onnan. A ragadozó képes megölni egy gyereket egyszerűen úgy, hogy megrázza, s ezzel eltöri a nyakát. Általában még vérnyomok sem maradnak utána.

És legtöbbször semmi mást sem talál az ember, ami az áldozatoktól származna. Néha egy inggombot vagy egy kis gumidarabkát a cipőtalpról. De legtöbbször semmit.

A ragadozók elhurcolják a gyerekeket – előszeretettel a gyerekeket! –, és semmit sem hagynak maguk után. Muldoon ezért igen valószínűtlennek tartotta, hogy a gyerekeknek akár a legkisebb maradványa is előkerülne.

Ezáltal azonban alapos meglepetés érte, amikor benézett.

– Ez nem igaz! – kiáltott fel.

Muldoon már menet közben megpróbálta rekonstruálni a jelenetet. A Land Cruiser első szélvédője betörött, de nem sok üvegdarab volt a közelben. Néhány cserepet még előbb, az úton látott. Azaz a szélvédő alighanem még ott tört össze, mielőtt a tyrannosaurus felkapta volna a kocsit, és idehajította volna. De a kocsi iszonyatosan szét volt verve. Muldoon bevilágított.

– Üres? – kérdezte feszült, fojtott hangon Gennaro.

– Nem egészen – felelte Muldoon. Zseblámpájának visszfénye egy összetört kézi rádió adó-vevőn csillant, aztán valami mást is megpillantott a kocsi padlóján, valami keskeny

fekete, hajlott tárgyat. Az első ajtók benyomódtak, és beragadtak, de a hátsó ajtón át be tudott mászni. Átkúszott az ülésen, és felvette azt a fekete valamit.

– Egy karóra! – mondta Muldoon. Zseblámpájának fényénél alaposabban megvizsgálta. Olcsó digitális óra volt, hozzáöntött fekete gumiszíjjal. A folyadékkristályos számlap összetört. Lehet, hogy a kisfiúé volt, gondolta. Nem volt benne biztos, de mindenesetre olyasfajta óra volt, mint amit gyerekek hordanak.

– Micsoda? Karóra? – kérdezte Gennaro.

– Az – felelte Muldoon. – És van benn egy rádió is, de törött.

– Van ennek valami jelentősége?

– Igen. És van még valami... – Muldoon szaglászott. Savanykás bűzt érzett a kocsiban. Addig világított körben a lámpájával, míg meg nem látta az oldalajtó borításáról csöpögő hányást. Megérintette: még friss. – Lehet, hogy az egyik gyerek él – mondta.

Gennaro pislogva nézett rá.

– És ezt miből gondolja?

– Az óra rá a bizonyíték – mondta Muldoon. Átadta az órát Gennarónak, aki lámpája fénysugarában tartotta, és körbeforgatta kezében.

– Törött a kristály – jegyezte meg.

– Úgy van – mondta Muldoon. – És a szíj sértetlen.

– Ami azt jelenti, hogy?

– Hogy a gyerek levette.

– De ez bármikor történhetett –
ellenkezett Gennaro. – Bármikor,
még a támadás előtt.

– Nem – mondta Muldoon. –
Ezek a kristályok sokat kibírnak.
Erős ütés kell hozzá, hogy
összetörjenek. Az a számlap a
támadáskor tört össze.

– Szóval a gyerek levette az
óráját. És?

– Gondoljon csak bele –
mondta Muldoon. – Ha magát
megtámadná egy tyrannosaurus,
maga megállna, hogy levegye az
óráját?

– Tán letépte az állat.

– Szinte lehetetlen letépni az
órát valakinek a csuklójáról,
anélkül hogy a kezét is vele
tépnénk. Különben is: a szíj
sértetlen. Nem – mondta
határozottan Muldoon. – Ezt a
gyerek maga vette le. Ránézett

az órájára, látta, hogy összetört, mire levette. Volt rá ideje!

– De mikor?

– Csak a támadás után történhetett – válaszolta Muldoon. – A gyerekek itt kellett lennie a kocsiban a támadást követően. A rádió is összetört, tehát azt is itt hagyta. Értelmes kölyök, és tudta, nem veszi már hasznukat.

– Ha olyan nagyon értelmes, akkor hová mehetett? – kérdezte Gennaro. – Tudniillik én a helyében el sem mozdulok innen. Maradok, és bevárom, míg értem jönnek.

– Ez igaz – ismerte el Muldoon.

– De lehet, hogy nem maradhatott itt. Talán visszajött a tyrannosaurus. Vagy valami más állat. Akárhogy is: valami arra készítette, hogy elmenjen innen.

– De akkor hová ment? – kérdezte Gennaro.

– Lássuk, rájövünk-e? – szólt Muldoon, és hosszú léptekkel a főút felé indult.

Gennaro Muldoont figyelte, amint térden állva a talajt vizsgálgatja lámpája fényénél, arca centiméterekre a sáros földtől, rajta feszült figyelem. Muldoon tényleg hisz benne, hogy legalább az egyik gyerek életben van. Keresi a nyomát. Gennarót azonban nem tudja meggyőzni. A sokk, amely akkor érte, amikor ráakadt arra a letépett lábszárra, komor elszántsággal töltötte el. Döntött: ezt a parkot be kell záratni, és meg kell semmisíteni! Bármit is beszél Muldoon, Gennaro mindezt csak indokolatlan lelkesedésnek,

túlzott reménykedésnek vette, és...

– Látja ezeket a nyomokat? – kérdezte Muldoon, a tekintete továbbra is a földön.

– Miféle nyomokat? – kérdezte Gennaro.

– Hát ezeket a lábnyomokat. Látja? Felénk tartanak az út felől... ezek meg felnőtt méretű lábnyomok. Valamiféle gumisarkú cipő. Figyelje meg a jellegzetes mintázatot...

De Gennaro csak sarat látott. Lámpájának fénye tócsákról verődött vissza.

– Jól látható – folytatta Muldoon –, hogy a felnőtt lábnyomok ide jönnek, és itt más nyomokkal találkoznak. Kicsik, aztán közepes méretűek... körben haladnak, fedik egymást... majdnem mintha összebújtak

volna sugdolózni... De most meg itt... futni látszanak... – A távolba mutatott. – Arra!

Gennaro a fejét rázta.

– Maga azt lát ebben a sárban, amit látni szeretne!

Muldoon talpra állt, és hátrább lépett. Lenézett a földre, és felsóhajtott.

– Mondjon, amit akar, én bármibe lefogadom, hogy az egyik gyerek életben van. Lehet, hogy mind a kettő. Sőt, talán még egy felnőtt is, feltéve, hogy ezek a nyomok nem Registől, hanem valaki mástól származnak. Át kell kutatnunk a parkot!

– Most? Éjjel? – kérdezte Gennaro.

De Muldoon oda sem figyelt rá. Már el is indult egy puha földből emelt töltés felé, ahol egy esőlevezető cső volt.

– Mit viselt az a kislány? – kérdezte.

– Úristen! – szólt Gennaro. – Ki a fene tudja?

Muldoon lassan haladt tovább az út széle felé. Ekkor sípoló légzés zaját hallották. Egyértelműen állati hang volt.

– Hallgassa csak! – szólt Gennaro. Érezte, hogy pánik keríti hatalmába. – Azt hiszem, jobb lenne...

– Ssss! – némította el őt Muldoon.

Megállt, és hallgatózott.

– Csak a szél az – mondta Gennaro.

Ezúttal azonban tisztán hallották a nehézkes légzés hangját. Nem a szél volt. A közvetlenül előttük lévő levélzet közül jött, amely az utat szegélyezte. Nem úgy hangzott,

mintha állat volna, de Muldoon azért óvatosan közelítette meg. Ide-oda mozgatta fénysugarát, majd kiáltott, de a sípoló hang jellege nem változott. Muldoon félretolta egy pálma ágait.

– Mi az? – kérdezte Gennaro.

– Malcolm – mondta Muldoon.

Ian Malcolm a hátán feküdt. Szürkésfehér volt a bőre, a szája kissé nyitva. Sípolva, hörögve lélegzett. Muldoon Gennaro kezébe adta a zseblámpáját, majd lehajolt, hogy megvizsgálja a testet.

– Nem találok sérülést – mondta. – A feje rendben, a mellkas, a karok...

Gennaro a földön fekvő férfi lábára világított.

– Szorítókötést tett magára – mondta. Malcolm öve szorosan a

jobb combja köré volt tekerve. Gennaro végigvitte a fényt lefelé a lábon. A jobb boka kifelé fordult, lehetetlen szögben állt a lábhoz képest, a nadrágszár lelapult, átitatta a vér. Muldoon gyengéden megérintette a bokát, mire Malcolm felnyögött.

Muldoon hátralépett. Gondolkodott, mit is tegyen most. Malcolmnak más sérülése is lehet. Akár a gerince is eltörhetett. Belehalhat, ha megmozdítják. Ha viszont otthagyják, akkor a sokkba pusztul bele. Csak annak köszönhető, hogy nem vérzett el máris, hogy volt lélekjelenléte és szorítókötést tett magára. De hát a sorsa valószínűleg így is, úgy is megpecsételődött. Vagyis akár meg is mozdíthatják.

Gennaro segített Muldoonnak felemelni a férfit. Üggyel-bajjal a vállukra vették. Malcolm nyöszörgött, és szaggatottan, nehézkesen szedte a levegőt.

– Lex – szólalt meg. – Lex... ment... Lex...

– Ki az a Lex? – kérdezte Muldoon.

– A kislány – felelte Gennaro.

A dzsiphez cipelték Malcolmot, és üggyel-bajjal begyömösölték a hátsó ülésre. Gennaro szorosabbra húzta az övet a lába körül. Muldoon felcsúsztotta a nadrág szárát. Láthatóvá vált a szinte kásássá zúzott hús, a kiálló, fénytelen csontszilánkok.

– Azonnal be kell vinnünk – mondta Muldoon.

– El akar menni? A gyerekek nélkül? – döbbsent meg Gennaro.

– Ha bementek a parkba, az nem kevesebb, mint ötven négyzetkilométer – rázta a fejét Muldoon. – Ha bármit is meg akarunk találni odabenn, az csak a mozgásérzékelők segítségével sikerülhet. Ha a srácok élnek, és a parkban járnak, az érzékelők előbb-utóbb jelzik a hollétüket. Akkor pedig egyenesen odamehetünk értük. Ha viszont Malcolm doktort nem visszük vissza most azonnal, biztos, hogy vége.

– Akkor mennünk kell – fogadta el az érveket Gennaro.

– Mennünk bizony!

Beszálltak a kocsiba.

– Megmondja Hammondnak, hogy a gyerekek eltűntek? – kérdezte Gennaro, amint a dzsip elindult.

– Nem – felelte Muldoon. –
Maga fogja megmondani neki!

A VEZÉRLŐ

Donald Gennaro értetlenül bámulta Hammondot. Az öregember rendületlen nyugalommal kanalazgatta a fagylaltot az elhagyott presszóban.

– Vagyis Muldoon szerint a gyerekek a parkban vannak valahol? – kérdezte.

– Az a véleményem, igen.

– Akkor biztosan meg is fogja találni őket.

– Azt én is remélem – mondta Gennaro. – Az öreg megfontoltan, gondosan evett tovább. Ettől Gennarónak végigfutott a hideg a hátán.

– Ó, biztos lehet benne, hogy megtalálja őket! Hiszen mást sem mondok folyton mindenkinek, mint hogy az egész park a gyerekeknek épült!

Gennaro újból megszólalt:

– Nézze, én csak azt akartam, hogy tisztában legyen vele: a gyerekek eltűntek.

– *Eltűntek?! – csattant fel az öreg. – Már hogyan lennék tisztában azzal, hogy eltűntek?! Végül is még nem vagyok teljesen szenilis! – Sóhajtott egyet, majd újból hangnemet váltott. – Nézze, Donald! – mondta. Nem kell mindjárt szélsőségekbe esni. Volt egy kis üzemzavar a vihar miatt, vagy mit tudom én, miért, és ennek következtében rendkívül sajnálatos és tragikus baleset történt. Ennyi! És meg fogunk*

birkózni vele. Arnold helyrehozza a számítógépeket. Muldoon meg megkeresi és behozza a gyerekeket, és nekem semmi kétségem, hogy mire végzek ezzel a fagylalttal, már itt is lesznek. Úgyhogy idegeskedés helyett szépen várjuk ki, hogyan alakul a helyzet, jó?

– Ahogy gondolja, uram – mondta erre Gennaro.

– De miért? – kérdezte szemét a képernyőre függesztve Henry Wu.

– Azért, mert az hiszem, Nedry babrált valamit a kóddal – felelte Arnold. – Azért akarom leellenőrizni.

– Hát jó – mondta Wu. – De végiggondoltad-e, milyen választási lehetőségeid vannak?

– Miféle lehetőségeim volnának? – lepődött meg Arnold.

– Nem is tudom. A védelmi rendszerek sem működnek már?

– kérdezte Wu. – Például a „Keycheck”? Meg ez az egész?

– Te jó isten! – csapott a homlokára Arnold. – Ez eszembe sem jutott! Biztosan működnek. A védőrendszereket csak a fő vezérlőtáblánál lehet kikapcsolni!

– Na tessék! – mondta Wu. – Ha a „Keycheck” él, pontosan végigkövetheted, mit csinált Nedry.

– Az tuti – mondta erre Arnold. Elkezdte nyomkodni a gombokat. Hogy ez miért nem jutott az eszébe eddig? Pedig annyira kézenfekvő. A Jurapark számítógéprendszerébe többszintű védelmi rendszert építettek. Az egyik – a „Keycheck”, azaz a billentyűket ellenőrző program – figyelemmel

követett és megjegyzett minden egyes leütést, amelyet azok a kezelők tápláltak be, akik hozzáférhettek a rendszerhez. Eredetileg hibavizsgáló és korrigáló rendszernek készült, de felismerték a biztonsági értékét, és ezért megtartották.

Egy pillanat múlva már ott is volt a képernyőn, egy ablakban minden egyes karakter, amit Nedry a nap folyamán beütött a gépbe.

13,42,121,32,88,77,19,13,122,
13,44,52,77,90,13,99,13,100,
13,109,55,103,144,13,99,87,60
,14,44,12,09,13,43,63,13,46,
57,89,103,122,13,44,52,88,9,3
1,13,21,57,98,100,102,103,13,
112,13,146,13,13,13,77,67,88,
23,13,13.
system

nedry
goto command level
nedry
040/ ≠ xy/67&
mr goodbytes
security
keycheck off
safety off
sl off
security
whte-rbt.obj

– Ennyi az egész? – kérdezte meglepetten Arnold. – Nekem úgy tűnt, órákig vacakol.

– Nyilván csak az időt húzta – felelte Wu. – Míg végül aztán rászánta magát, hogy hozzákezdjen.

A kezdeti számsor azoknak a billentyűknek az ASC-II-es kódszámát tartalmazta, amelyeket Nedry a maga

termináljánál leütött. A számok annyit jelentettek, hogy ekkor még a közönséges felhasználói kommunikációs szinten volt, mint bárki, aki a géppel dolgozik. Vagyis Nedry először csak körülnézett, amit az ember nem várna éppen attól, aki az egész rendszert tervezte.

– Talán csak azt akarta tudni, nem történt-e valami változtatás, mielőtt beljebb megy.

– Lehet – mondta Arnold. A parancsok listáját vizsgálgatta, amelyek lehetővé tették, hogy kövesse, miként haladt Nedry egyre beljebb a rendszerbe, sorról sorra. – Most legalább látjuk, mit csinált.

System, azaz „rendszer”: így kért Nedry engedélyt rá, hogy elhagyhassa a közönséges felhasználói szintet, és

hozzáférhessen magához a kódhoz. A számítógép erre a nevét kérdezte, és ő válaszolt: *nedry*. Ez a név fel volt jogosítva rá, hogy a kódhoz jusson. Következő lépésként Nedry a *goto command level* utasítást adta, vagyis a „parancsszintre”, a komputer legmagasabb vezérlési szintjére kívánt lépni. Ehhez további, különleges biztonsági feltételeknek kellett eleget tennie, tehát a gép előbb megint a nevét kérdezte, azután az azonosítási számát, végül a jelszót. Nedry sorban válaszolt a kérdésekre:

nedry
040/ ≠ xy/67&
mr goodbytes

E szavak bevitelével Nedry eljutott a parancsszintre. Innen a

security-t, a „biztonságot” kérte. És mivel a feltételeknek eleget tett, tehát megvolt rá a jogosítványa, a gép be is engedte oda. Amint a biztonsági szintre ért, Nedry három változattal is megpróbálkozott:

keycheck off

safety off

sl off

– A védőrendszereket próbálja kikapcsolni – jegyezte meg Wu. – Minden „off”-parancsa erre vonatkozik. Nem akarja, hogy bárki is észrevegye, mire készül.

– Pontosan – mondta Arnold. – És szemmel láthatóan nem tudja, hogy többé már nem lehet a rendszereket másképp kikapcsolni csak kézzel, a kapcsolótáblán.

A három sikertelen kísérlet után a számítógép automatikusan nyugtalankodni kezdett Nedry felől. Mivel azonban a megfelelő jogosítványok segítségével lépett be, a gép feltételezése csak az lehetett, hogy eltévedt, hogy valami olyasmivel próbálkozik, amit arról a szintről nem oldhat meg, ahol van. Ezért a komputer újra megkérdezte tőle, hol szeretne lenni, és Nedry megismételte, hogy a biztonsági rendszerek szintjén:

security

És a gép megengedte, hogy ott maradjon.

– No! – szólt Wu. – Most ugrik a majom a vízbe!

white-rbt.obj

– Hát ez meg mi a fene? – kérdezte Arnold. – *White rabbit?* „Fehér nyúl”? Valami hülye vicc a saját szórakoztatására?

– „Object” a megjelölése – mondta Wu. Számítógépes szaknyelven az objekt egy olyan kódblokk, amely ide-oda mozgatható, és úgy használható, mint ahogy az ember, mondjuk, egy széket visz körbe a szobában. Objekt lehet például egy parancssor, amely megrajzoltat egy képet, felfrissíti a képernyőt, vagy elvégeztet egy bizonyos számítást.

– Nézzünk utána, hol van ez a kódban! – szólt Arnold. – Talán rájövünk, mi lehet a szerepe.

A programkezelői szintre lépett, és beírta:

FIND WHITE – RBT.OBJ –
Keresd a *fehér nyúl*-objektet!

Már villogott is a komputer válasza:

OBJECT NOT FOUND IN
LIBRARIES – Az objekt nincs a
könyvtárakban.

– Ez nem is létezik! – morgott
Arnold.

– Próbáld a kódlistát
végigkeresni! – javasolta neki
Wu.

Arnold begépelte:

FIND/LISTINGS WHITE
RBT.OBJ

Erre olyan gyorsan kezdtek
rohanni a képernyőn a kódsorok,
hogy szinte elmosódtak a szem
előtt. Majd egy percre tartott ez
így, majd a robogás hirtelen
megállt.

– Ott van – mondta Wu. – És
nem is objekt, hanem parancs.

A képernyőn nyíl jelent meg,
amely egyetlen kódsorra
mutatott.

```
curV = GetHandl {ssm.dt}  
tempRgn {itm.dd2}.
```

```
curH = GetHandl {ssd.lt}  
tempRgn2 {itm.dd4}.
```

```
on DrawMeter(!gN)set  
shp_val.obj to lim(Val{d})-Xval.
```

```
if ValidMeter(mH)  
(**mH).MeterVis return.
```

```
if Meterhandl(vGT)  
((DrawBack(tY)) return.
```

```
limitDat.4 = maxBits (%33) to  
{limit .04} set on.
```

```
limitDat.5 = setzero, setfive, 0  
{limit .2-var(szh)}.
```

```
→ on white_rbt.obj call link.sst  
{security, perimeter} set to off.
```

```
vertRange =  
{maxRange+setlim}  
tempVgn(fdn-&bb + $404.)
```

```
horRange      =      {maxRange-  
setlim/2}      tempHgn(fdn-  
&ddx$105).
```

```
void          DrawMeter  
send_screen.obj print.
```

– Azt a hét szentségit! Ügyes! –
csóválta a fejét elhúlten Arnold.

Wu is a fejét ingatta.

– Még csak nem is a kóddal
csinálta!

– Nem. Ez rejtekajtó – mondta
Arnold. – A kövér csirkefogó
beépített egy látszólagos
objekthívást, ami valójában nem
is az, hanem parancs:
összekapcsolja a biztonsági és a
külső peremsávvédelmi
rendszereket, aztán egyszerre
kikapcsolja mindet. Ezután a park
minden része tárva-nyitva áll
előtte. Ahhoz fér, amihez akar.

– De akkor annak is megvan a módja, hogyan kapcsolhatjuk újra be ezeket – jegyezte meg Wu.

– Igen, megvan – mondta Arnold. – Összeráncolt homlokkal meredt a monitorra. – Csak rá kell jönnünk, mi a parancs. Megpróbálom az összekapcsolás végrehajtási módját nyomon követni – tette hozzá. – Meglátjuk, hová jutunk így.

Wu felkelt a székéről.

– Addig is – mondta lassan – addig is, minthogy valaki körülbelül egy órával ezelőtt a mélyhűtőben járt, jobb lesz, ha megszámolom az embriókat.

Ellie éppen kezdett volna nedves ruháitól megszabadulni a szobájában, amikor kopogtak az ajtón.

– Alan? – kérdezte, ám amikor ajtót nyitott, Muldoon állt ott valami műanyagba csavart csomaggal a háta alatt. Ő is csuromvizes volt, a ruhája sárfoltos.

– Ne haragudjon, de szükségünk van a segítségére – mondta. – A Land Cruisereket egy órával ezelőtt támadás érte. Malcolmot sikerült visszahoznunk, de sokkos állapotban van. Súlyosan megsebesült a lábán. Még mindig eszméletlen, de lefektettem a szobájában. Harding is útban van ide.

– Harding? – kérdezte Ellie. – És a többiek?

– Sajnos a többieket még nem találtuk meg, Sattler doktornő – felelte Muldoon. A beszéde egyre inkább lelassult.

– Te jó isten!

– De úgy véljük, hogy Grant doktor és a gyerekek életben vannak. Azt hisszük, a parkban vannak valahol.

– A parkban? Bementek a parkba?

– Ez a véleményünk, doktornő. De addig is Malcolm sürgős segítségre szorul. Már hívtam Hardingot.

– Nem kellene az orvost hívni?

– A szigeten nincs orvos. Csak Hardingra hagyatkozhatunk.

– De hát csak ide tudnak hívni egy orvost vala...

– Nem! – vágott közbe fejét rázva Muldoon. – A telefonvonalak bedöglöttek. Nem megy ki a hívásunk. – Megigazította a csomagot a hóna alatt.

– Az meg mi?

– Semmi. Kérem, menjen Malcolm szobájába, és segítsen Hardingnak. Megteszi, ugye?

Ezzel Muldoon sarkon fordult, és eltűnt.

Ellie Sattler a megdöbbenéstől szédelegve ült le az ágyára. Nem volt az a fajta nő, aki könnyen, oktalanul pánikba esik, és volt elég alkalma rá, hogy meggyőződjék, Grant képes a vészhelyzetekkel megbirkózni. Egyszer négy teljes napra eltűnt a kősvatagban, amikor egy szikla leomlott alatta, és ő autóstul harminc métert zuhant, bele egy vízmosásba. A jobb lába eltörött, nem volt ivóvize, mégis visszajött, a törött lábán, gyalog.

Másfelől viszont a gyerekek...

Ellie megrázta a fejét, hogy elhessegesse a gondolatot. A gyerekek alighanem Granttal

vannak. És ha Alan Grant odakünn van a parkban... nos, akkor van-e alkalmasabb ember arra, hogy megmentse őket, mint egy dinoszauruszszakértő?

A PARKBAN

– Fáradt vagyok – mondta Lex. – Tessék engem vinni, Grant bácsi!

– Túl nagy vagy már hozzá, hogy cipeltesd magad! – szólt rá Tim.

– Jól van, Lex, – mondta Grant, és felkapta a kislányt. – Tyű, te tényleg nehéz vagy!

Majdnem este kilenc óra volt már. A telihold fényét elhalványította a levegőben úszó pára, s mintha a saját halványan körülrajzolt árnyékuk vezette volna őket, át a nyílt mezőn, a távolba vesző sötét erdő felé. Grant gondolataiba mélyedt. Azt próbálta meghatározni, hol járhatnak. Mivel induláskor

átlépték a kerítést, amelyet a tyrannosaurus leszaggatott, Grant többé-kevésbé biztos volt benne, hogy valahol a tyrannosaurusok számára elkerített részben vannak. Éppen ott, ahová a legkevésbé vágyott. Folyton azokat a krikzkrakszokat látta maga előtt, amelyeket a számítógép rajzolt a képernyőre az állat mozgásáról, s amelyek azt mutatták, hogy viszonylag kis területen belül mozog. A gyerekek és ő most minden valószínűség szerint éppen ott vannak.

Grant azonban azt sem felejtette el, hogy a tyrannosaurusokat a többi állattól elszigetelve tartották, ami annyit jelent, hogy mihelyt valamiféle akadályba ütköznek, és átlépik – akár kerítés, akár vizesárok vagy

mindkettő –, akkor ki is jutottak ebből a részből.

Csakhogy eddig nyomát sem látták semmiféle kerítésnek.

A kislány a vállán nyugtatta fejét, és hajfürtjeit csavargatta. Hamarosan már csendesen horkolt is. Tim ott botladozott Grant mellett.

– Hogy bírod, Tim?

– Jól – mondta a fiú. – De azt hiszem, a tyrannosaurus-részben lehetünk.

– Sajnos, én majdnem biztos vagyok benne, hogy ott vagyunk. Remélem, hamarosan kijutunk belőle.

– Be akar menni az erdőbe? – kérdezte Tim. Minél közelebb kerültek hozzá, az erdő annál sötétebbnek és félelmetesebbnek látszott.

– Igen – mondta Grant. – Azt hiszem, a mozgásérzékelők száma alapján tudunk majd navigálni.

A mozgásérzékelők sárga dobozok voltak, egy kicsivel több mint egy méterrel a talaj fölött. Némelyik magában állt, másokat fákhoz erősítettek. Egyik sem működött, mert a jelek szerint az áram még mindig ki volt kapcsolva. Mindegyik érzékelődoboz közepén üveglencse ült, alatta kódszám. Előttük, a ködcsíkozta holdfényben Grant a T/S/04 jelű dobozt látta.

Beléptek az erdőbe. Fák tornyosultak felettük mindkét oldalon. Alacsonyan szálló, szinte a talajhoz tapadó ködfelhők gomolyogtak a fák töve körül a holdfényben. Ez látványnak szép

volt, de a gyaloglást veszélyessé tette. Grant a szenzorokat leste. Csökkenő nagyságot mutatott a számuk. Elhaladt a T/S/03 és a T/S/02 mellett. Nemsokára a T/S/01-et is elérték. Grant elfáradt attól, hogy cipelnie kellett a kislányt, és remélte, ez a tyrannosaurus-terület határának közelségét jelzi, de tévedett: csak egy doboz volt ez is, az erdő kellős közepén. A következő doboz jele T/N/01 volt, és a T/N/02 jött utána. Grant rájött, hogy a dobozokat alighanem valamiféle földrajzi rendszer szerint helyezték el egy központ körül, mint az iránytű. Ezek szerint ők délről észak felé haladnak, így a számok addig csökkentek, míg a közepet elérték, onnan viszont újra nőni kezdték.

– Legalább annyi kiderült, hogy jó irányban haladunk – jegyezte meg Tim.

– Az is valami – felelte Grant.

Tim elmosolyodott, aztán elbotlott egy indában, amely az odalenn kavargó párába vészett. Gyorsan talpra állt. Tovább gyalogoltak egy kicsit.

– Az én szüleim válnak – szólalt meg egyszer csak Tim.

– Aha – mondta Grant.

– Apu a múlt hónapban elköltözött. Most már saját lakása van Mill Valleyben.

– Aha.

– Ő mostanában már sosem cipeli a húgomat. Fel sem igen emeli.

– És azt mondja, neked meg az agyadra mentek a dinoszauruszok, igaz?

Tim sóhajtott.

- Azt.
- Hiányzik?
- Nem igazán – felelte Tim. – Csak néha. Neki jobban hiányzik.
- Fejével a húga felé intett.
- És anyukádnak?
- Neki nem. Van egy palija. A munkahelyéről ismeri.
- Milyen?
- Rendes – mondta Tim. – Fiatalabb a papámnál, csak kopasz.
- Hogy bánik veled?
- Nem is tudom. Rendesen. Néha azt hiszem, meg akarja szerettetni magát. Nem tudom, mi lesz ezután. Néha anyu azt mondja, el kell adnunk a házat. Máskor meg éjjel hallom, amint veszekszenek egymással. Fenn ülök a szobámban, a számítógéppel játszom, de hallom őket.

– Aha – mondta megint Grant.
– Grant bácsi elvált?
– Nem – mondta Grant. –
Meghalt a feleségem. Már régen.
– És most Sattler doktornővel
tetszik lenni?

Grant mosolygott a sötétben.

– Dehogy. Ő a tanítványom.
– Csak nem azt tetszik
mondani, hogy még *iskolába jár*?
– Hát pedig olyasfélééről van
szó. Tudósok iskolájába. – Grant
csak annyi időre állt meg, amíg
átlódította Lexet a másik vállára,
aztán mentek is tovább, a
T/N/05-öt és a T/N/04-et is
maguk mögött hagyva.
Mennydörgés morajlott a
távolban. A vihar dél felé
távolodott. Csend volt az
erdőben, csak a tücskök
ciripeltek, s egy-egy béka
brekegett fel néha a fák tövéénél.

– Vannak gyerekei?
– Nincsenek – felelte Grant.
– És el tetszik venni Sattler
doktornőt feleségül?

– Nem. Egy nagyon rendes
chicagói orvos a vőlegénye.
Jövőre fognak összeházasodni
valamikor.

– Tényleg? – kérdezte Tim. –
Úgy tűnt, meglepődött. Megint
mentek egy kicsit. – Hát akkor kit
tetszik feleségül venni?

– Nem hiszem, hogy
megnősülnék – mondta Grant.

– Én sem – mondta férfiasan
Tim.

Tovább gyalogoltak.

– Egész éjjel menni fogunk? –
kérdezte a kisfiú.

– Félek, nem bírnám –
válaszolta Grant. – Valamikor
meg kell állnunk, legalább egypár
óra. – A karórájára pillantott. –

De még időben vagyunk. Legalább tizenöt óránk van rá, hogy visszaérjünk. Tudod, mielőtt még kikötne a hajó.

– És mikor állunk meg? – kérdezte Tim.

Grant is ezen tűnődött. Először arra gondolt, hogy fel kellene mászniuk egy fára, és ott aludni. De nagyon magasra kellene menniük, hogy biztonságban legyenek az állatoktól, és féltő, hogy álmában Lex esetleg lepottyan. Ráadásul a faágak kemények: nem tudnák kipihenni magukat. Ő legalábbis biztosan nem.

Valami egészen biztonságos hely kellene. Eszébe jutottak a térképek, amelyeket még a repülőgépen nézegetett, leszállás előtt. Emlékezett rá, hogy minden egyes szektorban van egy-egy

külső épület. Azt nem tudta, milyenek ezek, mert az egyes épületek tervrajzai közül ezek hiányoztak. És arra sem emlékezett már, pontosan hol vannak, csak arra, hogy szanaszét a parkban. Lehet, hogy valahol a közelben is van ilyen épület.

De ez másfajta követelményt jelentett, mint egyszerűen átkelni egy határon és kijutni a tyrannosaurusok területéről. Egy épületet megtalálni: ehhez valamiféle keresési stratégia kell. A legjobb stratégia pedig...

– Tim, megfognád a húgodat helyettem egy kicsit? Felmászom egy fára, és körülnézek.

Fölülről, az ágak közül jól belátta az erdőt. Jobbra és balra fák koronái. Meglepően közel vannak

az erdő széléhez, pontosan előttük már vége is a fáknak, tisztás következik, aztán elektromos kerítés és vizesárok. Azon túl nagy, nyílt mező, amelyről azt sejtette, a sauropodák területe. Távolabb újabb fák, aztán a ködös holdfény már az óceánon csillant.

Valahonnan egy dinoszaurusz bögését hallotta, de távolról. Feltette Tim éjszakai nézőszemüvegét, és azzal is körülnézett. Tekintetével követte a vizesárok szürke kanyarulatát, aztán előtűnt, amit keresett: a szerviz sötét sávja, amely egy tető lapos négyszögéhez vezetett. Az épület alig emelkedett a talajszint fölé, de ott volt. És közel. Legfeljebb egy fél kilométernyire a fától.

Amikor lemászott a fáról, Lex ébren szipogott.

– Mi baj?

– Állatot hallottam.

– Nem bánt minket. Szóval felébredtél? Na, akkor gyere!

A kerítéshez vezette a kislányt. Négy méter magas volt, tetején a szögesdrót spirálja. Úgy tűnt, mintha magasra nyúlna fölöttük, egyenesen a holdfényes éjszakába. A vizesárok közvetlenül a túloldalon volt.

Lex némi kétséggel az arcán nézett a kerítésre.

– Meg tudod mászni? – kérdezte tőle Grant.

Lex a kezébe adta a kesztyűjét és a baseball-labdáját.

– Még szép! Könnyen. – Mászni kezdett. – De fogadok, Timmy nem tud felmászni.

Tim mérgesen megpördült.

– *Kuss*, érted? Fára mászni is tudok.

– Az más. Timmy fél a magasban.

– Nem félek.

Lex feljebb ment.

– De félsz!

– Nem igaz!

– Akkor gyere, és érj utol!

Grant Tim felé fordult, aki még a sötétben is sápadtnak látszott. A kisfiú nem mozdult. – Fog menni az a kerítés, Tim?

– Persze!

– Ne segítsek?

– Tim gyáva nyúl! – kiabált le Lex.

– Micsoda egy hülye liba! – morogta Tim, és elindult felfelé.

– Ez *jéghideg!* – szólt Lex. Derékig vízben álltak a mély betonárok alján. Baleset nélkül

megmásztak a kerítést, attól az apróságtól eltekintve, hogy Tim inge beleakadt a szögesdrótba a tetőn, és elszakadt. Aztán egyenként lecsúsztak a vizesárokba, és Grant most a kiutat kereste.

– Legalább áthoztam Timmyt a kerítésen magának – jegyezte meg Lex. – Többnyire tényleg félni szokott!

– Hálás köszönetem a segítségért – felelte gúnyosan Tim. Úszó, csomós valamik látszottak a felszínen. Tim ment előre a vizesárokban, közben a túloldali meredek falat nézte. A beton sima volt. Ezt aligha tudják megmászni!

– Juj! – mondta Lex a vízre mutatva.

– Nem bánt, Lex.

Grant végre talált egy helyet, ahol a betonfal megrepedt, és hosszú inda nyúlt le a víz felé. Megrángatta az indát, érezte, hogy az megbírja a súlyát. – Indulás, srácok! – mondta. Az indába kapaszkodva kezdtek felmászni a fenti mező felé.

Egy-két perc alatt át is keltek a rossz minőségű műszaki úthoz vezető töltésig. Jobbra már látszott a karbantartó raktárépület. Két mozgásérzékelő mellett haladtak el, s Grant enyhe nyugtalansággal vette észre, hogy még mindig nem működnek sem a szenzorok, sem a világítás. Már több, mint két órája, hogy megszűnt az áramszolgáltatás, és még mindig nem hozták rendbe.

Valahol a távolban felordított a tyrannosaurus.

– Itt van, errefelé?! – kérdezte riadtan Lex.

– Nem – nyugtatta Grant. – Már más részében vagyunk a parknak. – Lesiklottak a füves töltésről, és közeledtek a betonépülethez. Távolról ijesztőnek látszott, mint valami bunker.

– Miféle hely ez? – kérdezte Lex.

– Biztonságos – felelte Grant. Őszintén remélte, hogy így is van.

A bejárat kapu elég széles volt hozzá, hogy akár egy teherautó is behajthasson rajta. Súlyos rácsok védték. Látták, hogy az épület odabenn nem más, mint nyitott fészker, benne fűhalmok, szénabálák és különféle szerszámok.

A kaput nehéz lakat zárta le. Miközben Grant ezt vizsgálta, Lex egyszerűen bebújt a rácsok között.

– Gyertek már, fiúk! – mondta büszkén. Tim követte.

– Azt hiszem, magának is sikerülni fog, Grant bácsi – mondta.

Igazat mondott: ha nehezen is, Grant is átpréselte magát a rácsok között, és már bent is volt a fészkerben. Alighogy beért, előntötte a kimerültség hulláma.

– Vajon nincs itt valami ennivaló? – kérdezte Lex.

– Csak széna. – Grant felszakította az egyik bálát, és szétterítette a betonon. Középen meleg volt a széna. Lefeküdtek, és érezték a melegét. Lex összehúzta magát, mellé bújt, és lehunyta a szemét. Tim pedig

átölelte a hűgát. Grant hallotta, hogyan trombitáinak a távolban a sauropodák.

Mindkét gyerek elnémult. Szinte leterítette őket az álom. Grant felemelte a karját, hogy megnézzze az óráját, de túl sötét volt hozzá, hogy lássa is. Testén érezte az alvó gyerekek melegét.

Lehunyta a szemét, és ő is elaludt.

A VEZÉRLŐ

Muldoon és Gennaro éppen akkor léptek a terembe, amikor Arnold összecsapta a kezét, és felkiáltott:

- Megvagy, te szemét!
 - Mi van? – kérdezte Gennaro.
- Arnold a képernyőre mutatott.

```
Vg1      =      GetHandl      {dat.dt}
tempCall {itm.temp}
Vg2      =      GetHandl      {dat.itl}
tempCall {itm.temp}
if        Link(Vg1,Vg2)          set
Lim(Vg1,Vg2) return
if        Link(Vg2,Vg1)          set
Lim(Vg2,Vg1) return
→ on     whte_rbt.obj   link   set
security (Vg1), perimeter (Vg2)
```

limitDat.1 = maxBits (%22 to
{limit .04} set on

limitDat.2 = setzero, setfive, 0
{limit .2-var(dzh)}

→ on fini.obj call linksst
{security, perimeter} set to on

→ on fini.obj set link.sst
{security, perimeter} restore

→ on fini.obj delete line rf
whte_rbt.obj, fini.obj

Vg1 = GetHandl {dat.dt}
tempCall {itm.temp}

Vg2 = GetHandl {dat.itl}
tempCall {itm.temp}

limitDat.4 = maxBits (%33 to
{limit .04} set on

limitDat.5 = setzero, setfive, 0
{limit .2-var (szh)}

– Hát ez az! – mondta
elégedetten Arnold.

– Mi az az ez? – kérdezte
Gennaro.

– Végre megtaláltam az eredeti kód visszaállítására vonatkozó parancsot. A „fini.obj” utasítás visszaállítja az összekapcsolt paramétereket a „restore”-ral.

– Remek! – szólt Muldoon.

– Csakhogy ez nem minden – folytatta Arnold. – Az ezután következő „delete”-paranccsal törli az összes kódsort, amelyek rá vonatkoznak, tehát a „fehér nyúl” objektet meg magát a „fini.obj” utasítást is. És ezzel a nyomát is eltüntette, hogy egyáltalán ott volt. Jól kifundálta!

Gennaro a fejét ingatta.

– Nem sokat értek a számítógépekhez – mondta. Ahhoz azért eleget értett, hogy tudja mit jelent, ha egy csúcstechnológiával dolgozó cégnek vissza kell mennie a

forráskódhoz. Azt jelenti, hogy nagy-nagy baj van.

– No, akkor lássuk! – mondta Arnold, és új parancsot írt be:

FINI OBJ

A monitoron egy szemvillanás alatt megváltozott a kép:

```
Vg1    =    GetHandl    {dat.dt}
tempCall {itm.temp}
Vg2    =    GetHandl    {dat.itl}
tempCall {itm.temp}
if      Link(Vg1,Vg2)      set
Lim(Vg1,Vg2) return
if      Link(Vg2,Vg1)      set
Lim(Vg2,Vg1) return
limitDat.1 = maxBits (%22 to
{limit .04} set on
limitDat.2 = setzero, setfive, 0
{limit .2-var(dzh)}
```

```
Vg1    =    GetHandl    {dat.dt}  
tempCall {itm.temp}  
Vg2    =    GetHandl    {dat.itl}  
tempCall {itm.temp}  
limitDat.4 = maxBits (%33 to  
{limit .04} set on  
limitDat.5 = setzero, setfive, 0  
{limit .2-var (szh)}
```

– Ahogy mondtam – nyugtázta Arnold. – Pontosan az érintett három sor tűnt el.

Muldoon az ablakokra mutatott.

– Nézzétek! – Odakünn a parkban körös-körül kigyulladtak a nagy kvarclámpák. Mindhárman az ablakhoz futottak, és kibámultak.

– Hát ez nem igaz! – rázta a fejét Arnold.

Gennaro szólt:

– Csak nem azt jelenti ez, hogy az elektromos kerítésekben is újra áram van?

– De még mennyire, hogy azt jelenti! – vágta rá Arnold. – Kell egypár másodperc hozzá, hogy elérjék a teljes feszültséget, mivel nyolcvan kilométernyi kerítés van odakinn, és a generátornak végig fel kell töltenie a kapacitorokat. De fél perc múlva már minden működni fog. – Arnold a park álló üvegtérképére mutatott.

A térképen fényes vörös vonalak rohantak kígyózva szanaszét a parkban, ahogy az elektromos áram haladt a kerítéseken.

– És a mozgásérzékelők? – kérdezte Gennaro.

– Már bekapcsolódtak azok is. Egy-két perc, és a komputer is számlálásba kezd – mondta

Arnold. – Fél tíz van, és máris újra működik minden az egész elátkozott parkban!

Grant kinyitotta a szemét. A kapu rácsozatán át ragyogó kék fény öntötte el az épület belsejét. Kvarcfény: újra bekapcsolódott az áram! Szédelegve az órájára pillantott. Még csak fél tíz. Alig néhány perce aludt csak el. Úgy döntött, szunyókál még egy-két percet, aztán kimegy a mezőre, odaáll a mozgásérzékelők elé, és integetni kezd. Akkor majd felismerik. A vezérlő rájuk talál; kocsit küldenek értük, ő szól Arnoldnak, hogy hívja vissza az ellátóhajót, és mindannyian a saját ágyukban fejezik be az éjszakát, újra a kastélyban.

Mindjárt megy is. Csak egypár perc. Ásított, és ismét lehunyta a szemét.

– Nem is rossz! – jegyezte meg Arnold a villogó térképre függesztve szemét. – Összesen csak három kiesés van az egész parkban. Ez sokkal jobb, mint amit reméltem.

– Kiesés? – kérdezte Gennaro.

– A kerítésből automatikusan kizáródnak a rövidzárlatos szakaszok – magyarázta Arnold.

– Látja azt a nagy lyukat a tizenkettes szektorban, a főút közelében?

– Az az a hely, ahol a rex letiporta a kerítést – mondta Muldoon.

– Pontosan. Itt a tizenegyes szektorban meg van egy másik.

A sauropodák ellátóépülete közelében.

– Vajon az a rész mitől ment ki?
– kérdezte Gennaro.

– Isten tudja – mondta Arnold. – Biztosan vihartár vagy egy kidőlt fa. Nemsokára leellenőrizhetjük a monitoron. A harmadik pedig ott van, a dzsungelfolyónál. Hogy az mitől lehet, azt sem tudom.

Ahogy Gennaro a térképet nézte, az a szeme előtt vált egyre bonyolultabbá. Lassacskán megtelt zöld pöttyökkel meg számokkal.

– Ezek meg mik?

– Hát az állatok. A mozgásérzékelők újra bekapcsolódtak, és a számítógép kezdi azonosítani a parkban lévő állatokat, és megállapítja hollétüket. Egyébként mindenki másét is.

– Grantra és a gyerekekre gondol? – kérdezte még mindig a térképet bámulva Gennaro.

– Pontosan. Felemeltük és négyszázra állítottuk a keresőszámot – mondta Arnold. – A számítógép létszám fölötti állatnak fogja tekinteni őket, és jelzi majd. – A térképet nézte. – Csakhogy egyelőre nem látok létszám fölöttit.

– Miért tart ilyen soká? – érdeklődött Gennaro.

– Meg kell értenie, Mr. Gennaro – magyarázta türelmesen Arnold –, hogy rengeteg más jellegű mozgás folyik odakünn. Szélben mozgó ágak, repkedő madarak és így tovább. A komputernek le kell választania minden háttérmozgást. Ez eltarthat... ó! Már rendben is van. A számlálásnak vége.

– És a gyerekek? Őket nem látja? – kérdezte Gennaro.

Arnold székestül visszafordult, és egy utolsó pillantást vetett a térképre.

– Nem – felelte. – E pillanatban semmi nem látható a térképen a létszám fölött. Minden, amit odakinn találtunk, azonosított dinoszaurusz. A gyerekek alighanem fenn vannak egy fán vagy valami más helyen, ahol nem láthatjuk őket. Én egyenlőre nem aggódnék. Van állat is több, amelyik még nem került elő. Például a nagy rex. Nyilván azért, mert alszik valahol, és nem látjuk. Lehet, hogy az odakinn lévő emberek is alszanak. Egyszerűen nem tudhatjuk.

Muldoon megrázta a fejét.

– Jobb lesz, ha mielőbb hozzálátunk – mondta. Ki kell

javítanunk a kerítéseket, az állatokat pedig vissza kell vinnünk a helyükre! Ha hihetek annak a gépnek, akkor ötöt kell visszaterelnünk a saját részére. Kiviszem a legénységet.

Arnold Gennaróhoz fordult.

– Nem kíváncsi rá, hogy van Malcolm doktor? Egyúttal szólhatna Hardingnak, hogy Muldoonnak úgy egy óra múlva szüksége lesz rá. Felül kell vizsgálnia a terelést. Én addig értesítem Mr. Hammondot, hogy hozzákezdünk a dolgok végső rendezéséhez.

Gennaro áthaladt a vaskapukon, és belépett a Szafarikastély bejáratán. Ellie Sattler jött éppen a folyosón, törülközőkkel és egy lavór forró vízzel a kezében.

– Túloldalt van a konyha – mondta. – Ott forralunk vizet a kötözésekhez.

– Hogy van Malcolm? – kérdezte Gennaro.

– Meglepően jól – felelte Ellie.

Gennaro utánament Malcolm szobájába, és valóban elképedten hallotta a matematikus harsány nevetését. Malcolm a hátán feküdt az ágyban, Harding pedig éppen új infúziót kötött be.

– Mire a másik azt mondja: „Megmondom őszintén Bill, ez nekem nem ízlett. Inkább maradtam a vécépapírnál!”

Harding nagyot nevetett.

– Nem rossz, mi? – kérdezte mosolyogva Malcolm. – Nicsak, Mr. Gennaro! Hát eljött meglátogatni engem? Akkor most már maga is látja, mi lesz, ha az

ember nem oda teszi a lábát, ahová kell.

Gennaro egy kicsit bizonytalanul óvakodott be a szobába.

– Malcolm elég nagy dózis morfiumot kapott – mondta neki Harding.

– Állíthatom, hogy távolról sem elég nagyot – jegyezte meg erre Malcolm. – Csak tudnám, miért fukarkodik vele úgy! Egyébként megtalálták már a többieket?

– Nem, sajnos még nem – felelte Gennaro. – De igazán örülök, hogy maga ilyen jól van.

– Miért, hogy kéne lennem egy többszörös lábtöréssel, amely alighanem elfertőződött, és lassanként már az illata is kezd... hogy is fejezzem ki magam?... kissé erélyes lenni? De mindig azt mondom, a legfőbb dolog,

hogy az ember sose veszítse el a humorérzékét...

Gennaro mosolygott.

– Emlékszik rá, mi történt?

– *Még szép* hogy emlékszem! – méltatlankodott Malcolm. – Gondolja, hogy egy *Tyrannosaurus rex* harapása a könnyen felejthető élmények közé tartozik? Szó sincs róla, állíthatom, hogy az ilyesmit az ember egy életen át nem felejtheti el. Persze meglehet, hogy az én esetemben ez nem lesz éppen túl hosszú idő. De... nos, igen, emlékszem.

Malcolm elmesélte, hogyan futott el a Land Cruisertől az esőben, és hogyan érte őt utol a tyrannosaurus.

– A saját hülyeségem az oka az egésznek – mondta. – Túl közel volt már, de én pánikba estem.

Végül is egyszerűen a foga közé kapott.

– Hogy? – kérdezte megdöbbenve Gennaro.

– A törzsemnél fogva – mondta Malcolm, és felemelte az ingét. Horzsolt, lyukszerű nyomok futottak végig széles félkörívben a vállától a köldökéig. – A foga közé kapott, felemelt, piszkosul megrázott, aztán egyszerűen elhajított. És semmi bajom sem volt, azon kívül persze, hogy majd meghaltam a rémülettől, semmi bajom sem volt mindaddig, amíg el nem hajított. Az eséskor törött el a lábam. De a harapás nem volt veszélyes, nem is fájt olyan nagyon. – Malcolm sóhajtott. – Legalábbis a körülményekhez képest.

Harding kiegészítette a matematikus mondanivalóját:

– A legtöbb nagy húsevő állkapcsa nem különösebben erős. Az igazi erő a nyak izomzatában rejlik. Az állkapcsok, a fogak csak tartják az áldozatot, míg a nyak csavar és tép. De azt az apró lényt, amilyen az ő számára Malcolm doktor volt, egyszerűen megrázta, majd eldobta.

– Sajnos azt hiszem, így igaz – mondta Malcolm. – Aligha éltem volna túl az egészet, de az a nagy dög igazán nem is vette komolyan a dolgát. Ha egészen őszinte akarok lenni, az volt a benyomásom, hogy a rex meglehetősen ügyetlen támadó, ha az ellenfél kisebb, mint egy teherautó vagy egy családi ház.

– Gondolja, hogy nem volt benne igazi elszántság?

– Kellemetlen, de őszintén be kell ismernem – mondta Malcolm –, hogy érzésem szerint nem kötöttem le teljesen a figyelmét. Ő persze lekötötte az enyémet. De hát az ő súlya nyolc tonna. Hol van attól az enyém?

Gennaro Hardinghoz fordulva mondta:

– Mindjárt kezdik javítani a kerítéseket. Arnold üzeni, hogy szükségük van a maga segítségére az állatok összetereléséhez.

– Oké – mondta Harding.

– Nem bánom, mindaddig, amíg itt hagyja nekem Sattler doktornőt meg elegendő morfiumot – szólt közbe Malcolm. – És hacsak nem következik be a Malcolm-effektus itt.

– Mi az a Malcolm-effektus? – kérdezte Gennaro.

– Szerénységem tiltja, hogy részletes magyarázatot adjak egy jelenségre, melyet csekélységemről neveztek el – mondta sóhajtván Malcolm. Lehunyta a szemét, és egy pillanat múlva már aludt is.

Ellie kikísérte Gennarót a folyosóra.

– Ne hagyja magát megtéveszteni – mondta. – Nagy a baj, és ez lelkileg is megviseli. Mikorra lehet végre helikoptert hívni?

– Helikoptert?

– Azt a lábat meg kell operálni, különben belehal, méghozzá hamar. Gondoskodjon róla, hogy mielőbb helikoptert hívjanak, és elvigyék a szigetről!

A PARK

A hordozható áramfejlesztő pufogott, majd felbúgva életre kelt. A kvarcfényszórók felragyogtak a kezükben. Muldoon alig néhány méterről hallotta a folyó csörgedezését észak felől. Visszafordult a teherautóhoz, ahonnan az egyik munkás éppen egy nagy villanyfűrészst emelt le.

– Nem, nem! – szólt Muldoon. – Csak a köteleket, Carlos! Nem kell elvágnunk.

Visszafordult, hogy megnézzze a kerítést. Elégé nehezen találtak rá a zárlatos részre, mert nem volt feltűnő. Csupán egy kis ősfa dőlt neki a kerítésnek. Ebből a

fajtából többet is ültettek errefelé, mivel tollazatszerű levelei jól eltakarták a kerítést a szem elől.

Ez a fa azonban drótkötéllal és feszítőcsavarokkal volt megerősítve. A drótok elszakadtak a viharban, a feszítőcsavarok pedig a kerítésnek csapódtak, és rövidre zárták. Ennek persze nem lett volna szabad előfordulnia. A munkásoknak utasításuk volt rá, hogy a kerítés közelében csak műanyag borítású kábeleket és porcelán feszítőcsavarokat használhatnak. De hát mégis megtörtént.

Mindenesetre látszott: ez nem lesz nagy feladat. Nincs más tennivaló, mint felhúzni a kis fát a kerítésről, eltávolítani a fémillesztékeket, és megjelölni a kertészek számára, hogy reggel

majd hozzák rendbe. Húsz percet sem fog igénybe venni az egész munka. Ami szerencse is, mert Muldoon tudta, hogy a dilophosaurusok mindig a víz közelében maradnak. Bár a munkások és a folyó közt ott a kerítés, a dilók képesek rá, hogy átköpjenek rajta, és célba juttassák halálos mérgeket.

Ramón, az egyik munkás lépett hozzá.

– Señor Muldoon – szólt hozzá.
– Láta azt a fényt?

– Miféle fényt? – kérdezte Muldoon.

Ramón kelet felé mutatott, a dzsungelen túlra.

– Már akkor feltűnt, amikor jöttünk. Ott van, ni, bár igen halvány. Látja? Olyannak látszik, mint egy autó reflektorfénye, de nem mozog.

Muldoon összehúzta a szemét. Valószínűleg valamiféle karbantartó lámpa. Végül is van már áram újra mindenütt.

– Majd foglalkozunk azzal is, de később – mondta. Most mindenesetre szedjük le azt a fát a kerítésről!

Arnold vidám hangulatban volt. A parkban szinte már teljesen helyreállt a rend, Muldoon javítja a kerítéseket, Hammond meg elment, hogy Hardinggal együtt ellenőrizze, hogyan terelik vissza az állatokat. Fáradt volt ugyan, de mégis jól érezte magát. Annyira jól, hogy még arra is hajlandó volt, hogy az ügyvéd, Gennaro kedvébe járjon.

– Szóval a Malcolm-effektus? – kérdezte. – Amiatt nyugtalankodik?

– Csak kíváncsi vagyok, mi az, ennyi az egész – mondta Gennaro.

– Más szóval mondjam el magának, miért nincs Ian Malcolmnak igaza?

– Hát persze.

Arnold újabb cigarettára gyújtott. – Szakkérdés.

– Nem baj. Tegyen velem próbát, hátha felfogom.

– Oké – mondta Arnold. – A káoszelmélet nonlinearis rendszereket ír le. Napjainkra már igen széles körben alkalmazott elméletté vált, és a legkülönbözőbb dolgok vizsgálatára használják, a tőzsdétől a tömegzavargásokig vagy az epilepsziás roham alatti agyhullámokig. Kifejezetten felkapott elmélet. Nagy divat manapság ezt alkalmazni minden

olyan komplex rendszerre, ahol felléphet a kiszámíthatatlanság eleme. Idáig rendben?

– Rendben.

– Jó, akkor menjünk tovább. Ian Malcolm olyan matematikus, akinek szakterülete a káoszelmélet. Igazán szórakoztató és érdekes ember, de a fő foglalkozása – már amellet, hogy feketében jár – az, hogy számítógéppel komplex rendszerek viselkedését modellezi. Mivel pedig John Hammond minden új tudományos hóbortot imád, felkérte Ian Malcolmot, hogy modellezze le a Jurapark rendszerét. Malcolm ezt el is végezte. Malcolm modellei fázistérbeli formák a komputer képernyőjén. Maga látott már ilyet?

– Nem, azt még nem – mondta Gennaro.

– Úgy képzelje el őket, mint valamiféle fura, tekert hajópropellereket. Malcolm szerint minden rendszer viselkedése a propeller felszínét követi. Ezt is érti még?

– Már nem egészen – vallotta be Gennaro.

Arnold felemelte a kezét.

– Mondjuk, hogy egy csepp vizet csepegtetek a kézfejemre. Az a csepp le fog folyni a kezemről. Lehet, hogy a csuklóm felé folyik. Lehet, hogy a hüvelykujjam felé, de az is, hogy a két ujjam között folyik le. Nem tudhatom biztosan, hogy merre fog folyni, de azt tudom, hogy valahol a kézfejem mentén. Nem folyhat másfelé.

– Oké – jelezte Gennaro, hogy érti.

– A káoszelmélet az egész rendszert úgy kezeli, mint egy vízcseppet, amely egy bonyolult propellerfelszínen mozog. Lehet, hogy a csepp spirálban halad lefelé, vagy kifelé siklik a perem irányában. A legkülönbözőbb módokon viselkedhet, mindenfélétől függően. De mindig a propeller felszínén mozog.

– Oké.

– Malcolm modelljein többnyire van valami perem, vagy meredek lejtő valahol, ahol a vízcsepp erősen felgyorsul. Ezt a felgyorsuló mozgást nevezi ő szerényen „Malcolm-effektus”-nak. Eredményeképpen váratlanul összeomolhat az egész rendszer. És pontosan ezt

állította a Juraparkról is. Hogy bele van építve az instabilitás.

– Az instabilitás? – kérdezte Gennaro. – És mit tettek, amikor megkapták a jelentését?

– Természetesen nem értettünk vele egyet, és nem vettünk tudomást róla – felelte Arnold.

– Okos dolog volt ez?

– Az magától értetődik – mondta határozottan Arnold. – Végül is itt élő rendszerekkel dolgozunk. Ez itt a való élet, nem pedig számítógépes modell.

A hypsilophodonta éles kvarcfénytől megvilágított feje kicsúszott a hevederből, a nyelve kilógott, a szeme fénytelen volt.

– Óvatosan! Óvatosan! – kiabálta Hammond, amint a daru emelni kezdte.

Harding felmordult, és óvatosan visszatette a fejet a bőrből készült hevederre. Nem szeretne volna, ha a nyaki ütőér elszorul. A hidraulikus daru felszisszent, ahogy a levegőbe emelte az állatot, majd a várakozó teherautó platójára engedte. A hipszi kis dinoszaurusz volt, nem sokkal több, mint két méter hosszú, a súlya talán kétszázhusz kiló. Sötétzöld volt, barna foltokkal. Lassan vette a levegőt, de egészségesnek látszott. Harding alig néhány perce lőtte belé a nyugtatólövedékét, és a jelek szerint eltalálta a megfelelő dózist. Mindig feszült pillanat volt, amíg ezeknél a nagy állatoknál kiderült, jó-e a dózis. Ha túl kicsi, elfutnak az erdőbe, és olyan helyen esnek össze, ahol nem

lehet hozzájuk férni. Ha túl nagy, véglegesen leállhat a szívműködés. Ez a hipszi egyet ugrott, aztán egyszerűen feldőlt. A dózis tökéletes volt.

– Vigyázzanak már! Óvatosan!

– kiabált a munkásokkal Hammond.

– Mr. Hammond! – szólt hozzá Harding. – Kérem!

– Tudhatják jól, hogy vigyázni kell...

– És vigyáznak is! – mondta Harding. Mire a hipszi leért, ő is felmászott a platóra, és a tartószíjba igazította az állatot. A nyakára csúsztotta az EKG-nyakörvet, amely a szívverést ellenőrizte, aztán felkapta a nagy, elektronikus hőmérőt, és bedugta az állat végbelébe. A hőmérő pittyegett. Harmincöt nyolc.

– Hogy van? – kérdezte idegesen Hammond.

– Kitűnően – felelte Harding. – Alig egy fokkal csökkent a hőmérséklete.

– Az túl sok! – mondta erre Hammond. – Túl alacsony!

– Gondolom, nem akarja, hogy felébredjen, és leugorjon a kocsiról! – fortyant fel Harding.

Mielőtt idejött volna a parkba, Harding a Sand Diegó-i állatkert főállatorvosa volt, és a világ legismertebb madárgondozási szakértője. Járt a világot, hol Európában, hol Indiában, hol meg Japánban adott tanácsokat a különféle egzotikus madarak tartásával kapcsolatban. Először nem is érdekelte, amikor megjelent ez a fura kis ember, hogy állást ajánljon neki egy magánállatkertben. Ám amikor

megtudta, mit hozott létre Hammond... Ezt nem lehetett kihagyni! Hardingnak volt tudósi vénája, és az a kilátás, hogy ő lehet az első olyan könyv szerzője, melynek a címe, mondjuk:

Állatorvosi belgyógyászati kézikönyv: a dinoszauruszok megbetegedései, vonzó volt. A huszadik század végére az állatorvostudomány igen előrehaladott. A legjobb állatkertekben szabályos klinikák működtek, amelyek alig különböztek a kórházaktól. Egy világszínvonalú, gyakorló állatorvos számára már nem volt mit meghódítani. De elsőnek lenni egy egész új alosztály gondozása területén: az már valami!

És Harding sosem bánta meg a választását. Jelentős

szakértelemre tett szert ezekkel az állatokkal kapcsolatban. Most pedig azt akarta, hogy Hammond fogja be a száját.

A hipszi horkantott és megrándult. Még mindig gyengén lélegzett, és még az okuláris reflex sem működött. De ideje volt már, hogy induljanak.

– Mindenki a fedélzetre! – kiáltotta Harding. – Gyerünk, vigyük vissza ezt a kislányt, ahová való!

– Szóval az élő rendszerek – folytatta Arnold – nem olyanok, mint a mechanikai rendszerek. Az élő rendszerek sosincsnek egyensúlyban. Eleve instabilak. Elképzelhető, hogy stabilaknak látszanak, de akkor sem azok. Minden mozog, változik.

Bizonyos értelemben minden az összeomlás peremén van.

Gennaro összevonta a szemöldökét.

– De hát bizonyos dolgok nem változnak: nem változik a testhőmérséklet, meg mindenfajta...

– A testhőmérséklet állandóan változik – vágott közbe Arnold. – *Állandóan!* Először is változik ciklikusan huszonnégy óránként: reggel alacsonyabb, délután a legmagasabb. Aztán változik a hangulattal, a betegséggel, a mozgással, a külső hőmérséklet következtében, a tápláléktól függően. Örökösen fel-le ingadozik. De ezek csak apró hullámvonalak a grafikonon. Ugyanis minden pillanatban vannak erők, amelyek felfelé nyomják a hőmérsékletet, és

mások, amelyek lefelé húzzák. Belső instabilitás jellemzi. És az élő rendszerek minden egyes vonatkozásukban ilyenek.

– Vagyis azt mondja, hogy...

– Malcolm elméleti ember – mondta Arnold. – Ült az irodájában, és készített egy matematikai modellt, de az meg sem fordult a fejében, hogy azok amiket hiányosságoknak lát, voltaképpen szükségszerűségek. Nézze, amikor rakétákkal dolgoztam, volt egy jelenség, amelyet úgy hívtunk: „rezonáns kitérés”. Ez azt jelentette, hogy ha egy rakéta csak egy kicsit is instabil, amikor elhagyja a kilövőállást, egyben már reménytelen is. Elkerülhetetlenül irányíthatatlanná válik, és nem lehet visszahozni. Egy enyhe kis billegés addig fokozódhat, míg az

egész rendszer összeomlik. De ezek a kis billegések az élő rendszereknél lényegi sajátosságot jelentenek. Pontosan ezek jelzik, hogy a rendszer egészséges és reakcióképes. Malcolm ezt sosem értette meg...

– És maga biztos abban, hogy nem értette? Nekem úgy tűnt, nagyon is tisztában van az élő és élettelen...

– Nézze! – mondta Arnold. – Itt a bizonyíték az orra előtt! – A monitorokra mutatott. – Egy óra sem kell hozzá, és a park egész rendszere helyreáll. Egyetlen dolgot kell már csak tisztáznom: a telefonvonalak dolgát. Azok valamilyen okból még mindig halottak. De minden más rövidesen működni fog. És ez nem elmélet. Ez tény.

A tű mélyen a nyakba fúródott, Harding pedig befecskendezte a medrint az érzéstelenített nőtény állatba, mely az oldalán feküdt a földön. A dinoszaurusz szinte azonnal kezdett magához térni. Hortyogott, és rugdalózott erős hátsó lábával.

– Vissza! Mindenki, vissza! – kiabálta Harding, és maga is gyorsan felugrott, és hátrált. – Húzódjanak vissza!

A dinoszaurusz nehézkesen talpra állt, és részegen imbolygott. Megrázta gyíkfejét, szemét a kvarcfényben hátráló emberekre meresztette, és pislogott.

– Nyáladzik – jegyezte meg nyugtalanul Hammond.

– Az csak átmeneti – mondta Harding. – Abbamarad.

A dinoszaurusz köhögésszerű hangot hallatott, aztán lassan elindult a mezőn át, távolodva a fényszóróktól.

– Miért nem üget?

– Majd fog – mondta Harding. – Szerintem még egy jó óra kell hozzá, hogy teljesen helyrejöjjön. De semmi baja. – Visszafordult a kocsinhoz. – Jól van, fiúk! Akkor menjünk vissza, és intézzük el a stegót.

Muldoon nézte, ahogy az utolsó cölöpöt is beverik a földbe. A drótkötelek megfeszültek, a fa elvált a kerítéstől, és felemelkedett. Muldoon látta a megfeketedett, elszenesedett csíkokat az ezüstszerű drótkerítésen, ott, ahol a rövidzárlat keletkezett. Több kerámiaszigetelő is szétrepedt a

kerítés aljánál. Ezeket ki kell cserélni. De csak akkor, ha majd Arnold kikapcsolja az áramot a kerítésekben.

– Vezérlő, itt Muldoon! Kezdenénk a javítást!

– Rendben – szólt Arnold hangja. – Kezdjétek! Kikapcsolom a szakaszokat.

Muldoon az órájára pillantott. Halk huhogást hallott a távolból. Bagolynak hangzott, de Muldoon tudta, hogy valamelyik dilophosaurus az. Ramónhoz lépett, és így szólt:

– Gyerünk, fejezzük be már! Szeretnék a többi kerítésszakaszhoz is eljutni!

Eltelt egy óra. Donald Gennaro a vezérlőteremben lévő világító ellenőrzőtérképet figyelte, hogyan

villognak és változnak rajta a pöttyök és a számok.

– Most mi történik?

Arnold a kapcsolótáblánál dolgozott.

– Még mindig a telefonokat próbálom rendbehozni. Hogy gépet hívhassunk Malcolmért.

– Nem arra gondoltam, hanem arra, hogy mi van odakinn, a parkban.

Arnold a térképre pillantott.

– Úgy tűnik, nagyjából végeztek az állatokkal és két szakasszal. Ahogy mondtam magának, a parkban visszaállt a rend. Mindenféle Malcolm-effektus nélkül. Voltaképpen már csak a harmadik kerítésszakasz van hátra, és...

– Arnold! – szólt a hangszóróból Muldoon hangja.

– Tessék.

– Láttad már ezt az istenverte kerítést?

– Várj egy pillanatig!

Gennaro az egyik monitoron magas szögből közvetített képet látott, amely egy mezőre nézett le. A fű ingadozott a szélben. A távolban betontető látszott.

– Az ott a sauropodák ellátóépülete – magyarázta Arnold. – Ilyen épületeket használunk a felszerelések, a táplálék meg a többi tárolására. Mindenütt ott vannak a parkban, minden elkerített állatrészhez tartozik egy. – A videokép pásztázott. – Körülforgatjuk a kamerát, hogy jobban lássuk...

Gennaro megpillantotta a drótháló fénylő, fémes falát. Egy helyen leszaggatták, a földre taposták. Muldoon dzsipje és emberei éppen ott voltak.

– Ejha! – szólt Arnold. – Úgy látszik a rex bement a sauropodarészbe!

Muldoon a rádión át válaszolt:

– Megvan a mai vacsora.

– Ki kell hoznunk onnan! – mondta Arnold.

– Aztán mivel? – kérdezte Muldoon. – Semmink sincs, ami egy rexhez elég. A kerítést rendbehozom, de be nem megyek oda napkeltéig!

– Ez Hammondnak nem lesz ínyére.

– Előbb visszajövök. Majd aztán beszélünk róla.

– Hány állatot fog megölni a rex?

– kérdezte Hammond. Idegesen járt fel-alá a vezérlőteremben.

– Valószínűleg csak egyet – felelte Harding. – A sauropodák

nagyok. A rexnek több napra is elég, ha eggyel végez.

– Ki kell mennünk, és még ma éjjel be kell hoznunk – mondta Hammond.

Muldoon megrázta a fejét.

– Én ugyan be nem megyek napkelte előtt!

Hammond fel-le hintázott a talpán. Mindig így tett, ha dühbe jött.

– Nem felejtette el, hogy maga az én alkalmazottam?

– Nem, Mr. Hammond, nem felejtettem el. Csakhogy az a tyrannosaurus odakinn teljesen kifejlett, felnőtt példány. Hogy képzelem, hogyan fogjuk el?

– Vannak nyugtatólövedékes puskáink.

– Igen, vannak. Húszköbcentis lövedéket tudnak kilőni. Ami egy két-háromszáz kilós állatnak elég

is. Az a tyrannosaurus viszont nyolc tonna. Még csak meg sem fogja érezni.

– Rendelt nagyobb fegyvert is...

– Három nagyobb fegyvert rendeltem, Mr. Hammond, de maga kettőt kihúzott a listáról, és így csak egyet kaptunk. Az az egy pedig már nincs meg. Nedry elvitte magával, amikor meglépett.

– Az is jókora ostobaság volt! Ki hagyta, hogy meglépjen?

– Nedry nem tartozik rám, Mr. Hammond – mondta erre Muldoon.

– Szóval azt akarja mondani – kérdezte Hammond –, hogy e pillanatban nincs, ami megfékezhetné a tyrannosaurust?

– Pontosan ezt akarom mondani – felelte Muldoon.

– Ez nevetséges! – mondta megvetően Hammond.

– Ahogy gondolja, Mr. Hammond. De ez a maga parkja itt. Maga nem akarta, hogy bárki is árthasson a kincset érő dinoszauruszainak. Hát most aztán itt van: egy rex van odabenn a sauropodák között, és ha a feje tetejére áll, akkor sem tehet ellene semmit! – Ezzel Muldoon sarkon fordult, és kivonult a teremből.

– Hé, várjon már! – kiáltotta Hammond, és utánasietett.

Gennaro a képernyőket nézte, s közben a folyosóról beszűrődő hangos szóváltásra fülelt. Halkan odaszólt Arnoldnak:

– Mintha mégsem lenne még teljes a rend odakünn a parkban!

– Maga csak legyen nyugodt! – mondta Arnold, és újabb

cigarettára gyújtott. – A park megvan. Néhány óra múlva már hajnalodik. Lehet, hogy veszünk egy-két dinót, mielőtt kihozzuk onnan a rexet, de higgye el, a park megvan, és nem lesz vele semmi baj.

HAJNAL

Grant hangos, csikorgó zajra ébredt, amelyet ütemes, gépies kongás követett. Kinyitotta a szemét, és látta, hogy egy szénabála halad el a szeme előtt futószalagon, a mennyezet felé. Két további bála ment a nyomában. Aztán a kongás elhallgatott, éppoly hirtelen, ahogy kezdődött, s a betonépületben ismét csend lett.

Grant ásított. Álmosan nyújtózkodott egyet, aztán felszisszent, és teste megrándult a hirtelen fájdalomtól. Erre aztán felült.

Lágy, sárga fény ömlött be az oldalablakokon. Reggel volt:

végigaludta az éjszakát! Gyorsan az órájára nézett: öt óra. Még mindig majdnem hat óra addig, míg a hajót vissza lehet hívni. Nyögve a hátára gurult. Az agya lüktetett, és úgy fájt az egész teste, mintha összeverték volna. Nyüszítő hangot hallott a sarokból, olyat, mint a rozsdás kerék nyikorgás. Aztán Lex nevetését.

Grant lassan felállt, és körülnézett az épületben. Most, a nap fényénél látta, hogy az valamiféle raktárhelyiség, szénakazlakkal, szerszámokkal és más efféléekkel. Szürke fémdobozt pillantott meg a falon. Ez állt rajta: SAUROPODÁK ELLÁTÓÉPÜLETE /04/. Jól sejtette hát: a sauropodák számára elkerített területen vannak. Kinyitotta a dobozt, és

telefonkészüléket talált benne, de amikor a füléhez emelte a hallgatót, csak elektromos sürgősségi szólt belőle. Úgy látszik, a telefonok még mindig nem működnek.

– Rágd meg rendesen, Ralph! – hallotta Lex hangját. – Ne légy malac, Ralph!

Grant befordult a sarkon, és a rácsonál találta a kislányt. Marékkal nyújtotta a szénát egy állatnak, amely odakint állt, és hatalmas, rózsaszínű malacra emlékeztetett. Tőle jöttek a sivalkodó hangok. Triceratops-bébi volt, nagyjából akkora, mint egy póni. Nem voltak még szarvak a fején, csak valamiféle hajlott, csontos csipkézet a nagy, lágy szemek mögött. Lex felé tolta az orrát a rácson át, s a

szemével követte a kislányt, aki tovább etette a szénával.

– Így már jobb – mondta Lex. – Nyugi, van itt elég széna. – Megveregette a bébi fejét. – Szereted a szénát, mi, Ralph?

Megfordult, és észrevette Grantot.

– Ez itt Ralph – mondta. – Ő a barátom. Szereti a szénát.

Grant előrelépett, és felszisszent, ahogy megint beléhasított a fájdalom.

– Elég rosszul néz ki, Grant bácsi – szólt Lex.

– Rosszul is érzem magam.

– Tim is. Tisztára feldagadt az orra.

– Hol van Tim?

– Pisil – mondta Lex. – Akarja velem együtt etetni Ralphot?

A kis triceratops felnézett Grantra. Mindkét oldalt kilógott a

széna a szájából, és a padlóra hullott.

– *Nagyon* rondán eszik – mondta Lex. – És nagyon éhes.

A kölyökállat befejezte a rágást, megnyalta száját, majd tágra nyitotta, úgy várta a folytatást. Grant látta a karcsú, éles fogakat és a csőrszerű felső állkapcsot, amely egy nagy papagájra emlékeztetett.

– Oké, csak egy perc – mondta Lex, s közben újabb maréknyi szénát söpört fel a padlóról. – Komolyan mondom, Ralph, úgy viselkedsz, mintha sose kapnál enni a mamádtól.

– Miért hívod Ralphnak?

– Mert pont olyan, mint Ralph. Az egy srác a suliban.

Grant közelebb ment, és gyengéden megérintette az állat nyakát.

– Nem kell félni tőle – mondta Lex. – Meg lehet simogatni. Szereti, ha simogatják. Igaz, Ralph?

Az állat bőre száraz volt, meleg és árkos, mint amikor futballlabdát simogat az ember. Vastag farkát ide-oda lengette örömében a rácson kívül.

– Egészen szelíd – jegyezte meg Lex. Ralph Lexről Grantra nézett evés közben, és semmi jelét nem mutatta a félelemnek. Grantnak eszébe jutott, hogy egy dinoszaurusz aligha reagálhat valamiféle megszokott módon, ha emberrel találkozik. – Tán még lovagolhatnék is rajta – mondta Lex.

– Azt azért inkább ne!

– Pedig fogadok, hogy hagyná!
– erősködött Lex. – Nagy szám volna dinoszauruszon lovagolni!

Grant kinézett a rácson át a nyílt mezőre, az állat mögé. Percről-percre világosabb lett. Ki kellene mennie, gondolta, és aktiválni az egyik mozgásérzékelőt odakinn. Végül is akár egy órába is beletelhet, míg a vezérlőből a segítségükre jönnek. És az sem tetszett sehogyan, hogy a telefonok még mindig nem működnek...

Hirtelen mély horkantás hallatszott, mint valami hatalmas lóé. A bébi erre hirtelen izgalomba jött. Megpróbálta a rácson át visszahúzni a fejét, csak hogy az a csipkézet szélénél beakadt, mire az állat ijedtében felsivített.

Újabb horkantás hallatszott. Ezúttal közelebbről.

Ralph felágaskodott a hátsó lábán, s már-már

kétségbeesetten igyekezett kiszabadulni a rácsok mögül. Ide-oda forgatta a fejét, odadörzsölte a rácsokhoz.

– Nyugi, Ralph! – szólt rá Lex.

– Segítsünk neki. Nyomjuk ki – mondta Grant. Ő maga felnyúlt Ralph fejéhez, nekifeszült, és egyszerre nyomta az állatot oldalt és hátra. A csontcsipkézet hirtelen kiugrott, a bébi a rácsokon túlra lódult, elvesztette az egyensúlyát, és az oldalára pottyant. Aztán árnyék vetült rá, és fatörzs szélességű láb jelent meg a szemük előtt. Öt hajlott körmű lábujja volt, mint egy elefántnak.

Ralph felnézett és nyüszített. Hatalmas fej tűnt elő: két méter hosszú volt, rajta három, hosszú fehér szarv, mindkét nagy barna szem fölött egy, a harmadik

kisebb, pedig közében, az orrhegy fölött. Felnőtt, teljesen fejlett triceratops volt. A hatalmas állat lassan pislogva megvizsgálta Lexet és Grantot, majd kinyúlt a nyelve, és végignyalta Ralphot. Az nyüszített, és boldogan dörzsölte magát a vastag lábhoz.

– Ez az anyukája? – kérdezte Lex.

– Úgy néz ki – felelte Grant.

– Megetessük a mamát is?

A felnőtt triceratops azonban már lökdöste is Ralphot elfelé az orrával. Kezdte eltávolítani a rácsoktól.

– Inkább ne – mondta Grant.

A kölyök elfordult a rácstól, és elment. Az óriás anya időről-időre meg-meglökdöste orrával, mintegy kormányozva kicsinyét, míg el nem tűntek a szem elől.

– Szia, Ralph! – integetett Lex. Közben Tim is előjött az épület árnyából.

– Mondok valamit – szólt Grant.

– Én most fölmegegyek a dombra, és működésbe hozom a mozgásérzékelőket, hogy értünk jöjjenek végre. Ti ketten addig itt maradtok, és megvártok engem!

– Nem! – mondta erre Lex.

– Miért nem? Itt maradtok. Itt biztonságban vagytok.

– Nem fog itt hagyni minket, Grant bácsi! – mondta konokul Lex. – Így van, Timmy?

– Így – erősítette meg Tim.

– Hát jó – sóhajtott Grant.

Kifurakodtak a rácsok között, és kint álltak a mezőn.

Közeledett a reggel.

Meleg, nyirkos volt a levegő, az ég lágymint rózsaszín és

bíborszínekben derengett. Fehér köd tapadt mélyen a talajhoz. Egy kissé távolabb az anya- és a bébitriceratopsot látták, amint kacsacsőrű hadrosaurusok csordája felé haladnak. Közben a leveleket legelészték a lagúna mentén.

A hadrosaurusok közül néhány térdig a vízben állt. Ittak. Lapos fejük leereszkedett, és szembetalálkozott saját tükörképével a víz felszínén. Aztán újra felnéztek, fejük himbálózott. A víz szélénél az egyik bébi kimerészkedett, felnyüszített, majd hanyatt-homlok igyekezett vissza. A nagyok elnéző türelemmel figyelték.

Délebbre további hadrosaurusok legelészték az alacsony növények között. Néha

felágaskodtak, és hátsó lábukra álltak. Mellső végtagjukat egy-egy fatörzsön nyugtatták, hogy elérjék a magasabb ágakon lévő leveleket is. Messze távolban hatalmas apatosaurus nyúlt ki a fák közül, kicsiny feje ide-oda himbálózott hosszú nyakán. Olyan békés volt a látvány, hogy Grant alig tudott bármiféle veszélyre gondolni.

– Jujj! – kiáltott Lex, és hirtelen lekapta a fejét. Két gigászi szitakötő zúgott el mellettük. Kiterjesztett szárnyuk fesztávolsága legalább két méter volt. – Mi volt ez?

– Szitakötők – felelte Grant. – A jurakor az óriás rovarok kora volt.

– Csípnek? – kérdezte Lex.

– Nem hiszem – válaszolta a tudós.

Tim megállt, és előrenyújtotta a kezét. Az egyik szitakötő letelepedett rá. A fiú érezte a hatalmas rovar súlyát.

– Vigyázz, megcsíp! – figyelmeztette Lex.

A szitakötő azonban csak lassan, méltóságteljesen meglebegtette áttetsző, vörös eres szárnyait, aztán mihelyt Tim megmozdította a karját, újból a levegőbe emelkedett.

– Merre megyünk? – kérdezte Lex.

– Arra.

Elindultak a mezőn át. Odaértek az első mozgásérzékelőkhöz, egy háromlábú állványra erősített fekete dobozhoz. Grant elé állt, és lengetni kezdte előtte a karját, de semmi sem történt. Ha a telefonok nem működnek, ki

tudja, tán a szenzorok sem működnek még.

– Keresünk egy másikat, és azt is megpróbáljuk – mondta, és messzebbre mutatott a réten. Ekkor valami nagy állat üvöltése hallatszott a távolból.

– Az ördög vigye el! – morgott Arnold. Kávét szűrte, és kivörösödött szemmel bámulta a képernyőket. Az összes videomonitor kikapcsolta, csak a számítógép kódját vizsgálta még mindig. Időnként úrrá lett rajta a kimerültség: immár tizenkét órája dolgozott egyfolytában. Wuhoz fordult, aki közben visszajött a laboratóriumból.

– Nem találom.

– Mit nem találsz?

– Még mindig döglöttek a telefonvonalak. Egyszerűen nem

tudom visszakapcsolni őket. Azt hiszem, Nedry a telefonokkal is csinált valamit.

Wu felemelte a kagylót, s hallotta benne a sistergést.

– A hangzása után modem.

– De nem az – mondta Arnold.

– Tudniillik lementem az alagsorba, és az összes modemet kikapcsoltam. Amit hallasz, közönséges háttérzörej. Csak úgy hangzik, mintha egy modem adná.

– Vagyis a telefonvonalak eldugultak?

– Lényegében igen. Nedry igen alaposan eldugaszolta őket. Valamiféle záróparancsot épített be a programkódba, amit most már meg sem tudok találni, mert kiadtam azt a parancsot, amely törölte a programlista egy részét. De a jelek szerint a telefonokat

lezáró parancs még mindig ott van a komputer memóriájában.

Wu értetlenül vonta meg a vállát.

– Akkor meg mi a baj? Indítsd újra! Kapcsold ki a rendszert, állítsd le, és kiüríted a memóriát.

– Azt még sosem csináltam – mondta Arnold. – És félek is tőle. Lehet, hogy az újraindításkor az összes rendszer visszajön, de mi van, ha mégsem? Én nem vagyok számítógépes szakember, és te sem vagy az. Legalábbis nem igazán. És működő telefonvonalak nélkül még csak tanácsot sem tudunk kérni senkitől, aki az.

– Ha a parancs RAM-rezidens, akkor nem fog jelentkezni a kódban. Végigkutathatod a RAM-et, de azt sem tudod, mit keresel.

Szerintem az egyetlen, amit tehetsz, a leállítás és újraindítás.

Gennaro rontott be.

– Még mindig nincs egyetlen rohadt telefonunk sem!

– Éppen azon dolgozunk.

– Éjfél óta erre hivatkoznak! Közben Malcolm állapota egyre romlik. Orvosi ellátásra van szüksége!

– Ez azt jelenti, hogy le kell állítanom a rendszert – mondta Arnold. – Nincs garancia rá, hogy minden újra működésbe jön utána.

Gennaro felemelte a hangját.

– Ide figyeljen! Súlyos beteg van odaát a kastélyban. Ha nem jön az orvos, meghal. Ha nincs telefon, nem tudunk orvost hívni. És valószínű, hogy már eddig is meghaltak négyen. Úgy hogy gyerünk, kapcsolja ki a gépet,

állítsa le, és hozza rendbe a telefonvonalakat! Most, azonnal!

Arnold habozott.

– Nos? – kérdezte Gennaro.

– Nézze, a helyzet az, hogy a védőrendszerek nem engedik, hogy a számítógépet lezárják, és...

– *Akkor kapcsolja ki a rohadt védőrendszereit is!* Nem képes felfogni végre, hogy egy ember meghal, ha nem kapunk segítséget? Miféle alak maga?

– Hát jó! – sóhajtott Arnold.

Felállt, és a főkapcsolóhoz ment. Felnyitotta az ajtaját, és feltárultak a védelmi rendszer kézi kapcsolóbillentyűi. Sorra, egyenként lekattintotta őket.

– Maga akarta – mondta Arnold.

– Hát most megkapja.

Lecsapta a főkapcsolót.

A vezérlőterem elsötétült. Minden monitor elsötétedett. Ott álltak hárman a sötétben.

– Mennyi ideig kell várunk? – kérdezte Gennaro.

– Harminc másodpercig – felelte Arnold.

– Fuu! – szólalt meg Lex, ahogy áthaladtak a réten.

– Mi baj? – kérdezte Grant.

– Ez a szag! – mondta Lex. – Bűdös, mint a rothadó káposzta.

Grant habozott. A távoli fák felé tekintett a réten át, nem mozog-e valami. De semmit sem látott. Szellő is alig lebbentette az ágakat. Béke és csend honolt a kora reggeli tájon.

– Azt hiszem, képzelődsz – mondta.

– De én nem...

Ekkor felhangzott a gágogó hang. A hátuk mögül jött, a kacsacsőrű hadrosaurusok csordájától. Először csak egy állat kezdte, aztán sorra vették át a többiek, míg a végén az egész csapat hangosan gágogott. Izgatottság lett úrrá rajtuk. Tekeregtek, forgolódtak, kisiettek a vízből, védelmezően köröztek a kicsik körül...

„Ők is érzik a szagot” – gondolta Grant.

A tyrannosaurus hátborzongató ordítással rontott elő a fák közül, talán ötven méterre tőlük, a lagúna mellett. Óriás léptekkel rohant, ki a nyílt mezőre. Ügyet sem vetve rájuk, a hadrosaurusok felé tartott.

– Megmondtam! – sikította Lex.
– De énám senki sem hallgat!

Távolabb a kacsacsőrűek vadul gágogtak, és futásnak eredtek. Grant érezte, reng a föld a lába alatt.

– Gyerünk, gyerekek! – Megragadta Lexet, és felkapta a levegőbe, Timnek pedig a kezét fogta meg, úgy futott velük a fűvön át. Futás közben még meg-megpillantotta a tyrannosaurust odalenn a lagúnánál, amint a hadrosaurusokra veti magát, amelyek védekezve lengették vastag farkukat, s hangosan, egyfolytában gágogtak. Aztán növények és fák recsegését-ropogását hallotta, s amikor ismét hátranézett, a kacsacsőrűek már rohamoztak is.

Az elsötétült vezérlőben Arnold az órájára pillantott. Harminc másodperc. A memóriának most

már üresnek kell lennie. Újra felkattintotta a főkapcsolót.

Nem történt semmi.

Arnold gyomra összeszorult. Lekattintotta a kapcsolót, majd ismét föl. Még mindig nem történt semmi. Izzadság öntötte el a homlokát.

– Mi baj? – kérdezte Gennaro.

– Ó, én marha! – kiáltott fel Arnold. Ekkor jutott eszébe, hogy a védőrendszer kapcsolóit is be kell kapcsolnia, mielőtt újraindítja a gépet. Felkattintotta a három védelmi kapcsolót, és visszaengedte rájuk a takarót. Aztán lélegzetét visszafojtva újból felkattintotta a főkapcsolót.

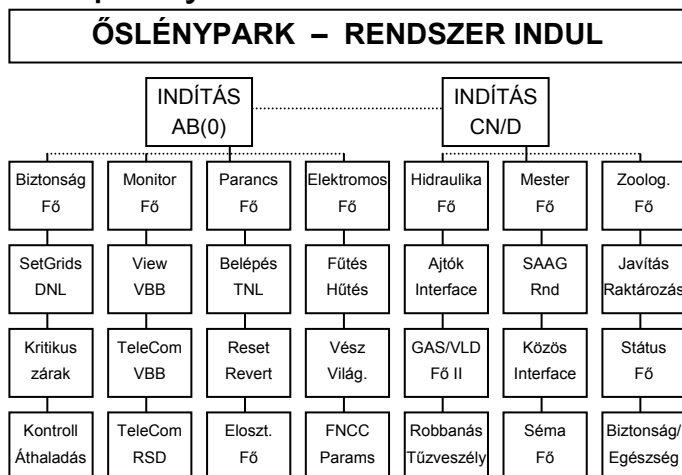
Kigyúltak a fények a teremben.

A komputer sípolt.

A monitorok zümmögni kezdtek.

– Hála Istennek! – sóhajtott hangosan Arnold. A főmonitorhoz

sietett. Címkesorok jelentek meg a képernyőn:

Gennaro a telefonért nyúlt, de az még mindig hallgatott. A statikus elektromosság zaja megszűnt, immár teljes volt a némaság a készülékben.

- Ez most mi?
- Várjon már egy pillanatig! – szólt Arnold. – Újraindítás után a rendszer összes moduljait manuálisan kell beindítani, azaz kézzel, egyenként.

– Miért manuálisan? – kérdezte Gennaro.

– Nem hagyna dolgozni? Az Isten áldja már meg magát!

Wu szólalt meg:

– A rendszer tervezésekor nem vették számításba, hogy valaha is szándékosan le kelljen állítani, így aztán, ha leáll, a gép feltételezi, hogy probléma van valahol. Ezért megkívánja, hogy mindent kézzel indítsanak. Máskülönben ha valahol rövidzárlat lenne, a rendszer elindulna, rövidre zárulna, megint elindulna, aztán megint rövidre zárulna, és így tovább, egészen a végtelenségig.

– Oké! – szólt Arnold. – Elindulhatunk.

Gennaro felkapta a telefont, és tárcsázni kezdett, de hirtelen abbahagyta.

– Atyaúristen! – kiáltott fel. –
Oda nézzenek! A
videomonitorokra mutatott.

De Arnold nem figyelt rá. A térképre meredt, ahol a lagúna mellett szorosan egymás mellett lévő pontok egy csoportja egyszerre csak összehangolt mozgásba kezdett. Gyorsan haladtak előre, egyfajta örvénylő mozgással.

– Mi történik ott? – kérdezte Gennaro.

– A kacsacsőrűek – válaszolt fakó hangon Arnold. – Menekülésbe kezdtek.

A kacsacsőrűek meglepő gyorsasággal rohamoztak. Hatalmas testük szorosan összetapadt, gágogtak és bőgtek, a kicsik pedig azon igyekeztek, hogy el ne tapossák őket az óriás

lábak. A csorda nagy, sárga porfelhőt vert fel. A tyrannosaurust Grant nem is látta.

A kacsacsőrűek egyenesen feléjük rohantak.

Lexet még mindig a karjában tartva, Grant Timmel együtt futott egy kiemelkedő, köves dombra, amelyen nagy tűlevelű fák csoportja állt. Teljes erőből rohantak, közben érezték, hogy reng a föld a lábuk alatt. A közelgő csorda fülsiketítő zajt csapott, akkorát, mint a beindított hajtóművek a repülőtéren. Megtöltötte a levegőt, belefájdult a fülük is. Lex kiabált valamit, de Grant nem tudta kivenni, mit mond. Alighogy felkapaszkodtak a sziklákra, máris körülvette őket a csorda.

Grant látta az első hadrosaurusok hatalmas lábát, amint elrohantak mellettük. Minden egyes állat öt tonnát nyomott. De aztán semmit sem látott tisztán, olyan sűrű porfelhő borította be őket. Csak villanásszerűen tűnt föl egy-egy hatalmas test, gigászi végtag, fájdalmas bögések hallatszottak, amint az állatok ide-oda forognak, köröznek. Az egyik kacsacsőrű egy nagyobb sziklafalnak ütközött, feldőlt, és elgurult mellettük, ki a mezőre.

Alig láttak a köveken túl a hatalmas porfelhőtől. Belekapaszkodtak a sziklákba, hallgatták a visításokat és gágogásokat, a bögést és a tyrannosaurus rémisztő üvöltését. Lex Grant vállába mélyesztette körmét.

Újabb hadrosaurus csapta neki óriás farkát a sziklának. Forró vér fröcskölt rájuk a nyomán. Grant várt, míg a harci zaj egy kissé eltávolodik bal felé, aztán lökdösni és tolni kezdte a gyerekeket föl egy nagy fára. Gyorsan másztak fölfelé, kezükkel tapogatva ki az ágakat, míg az állatok körülöttük rohangáltak fejvesztve az óriás porfelhőben. Hat métert haladtak fölfelé, ekkor azonban Lex Grantba kapaszkodott, és nem volt hajlandó továbbmászni. Tim is elfáradt, Grant pedig úgy gondolta, már elég magasan vannak. Lenézve a porfelhőn át látták odalenn az állatok széles hátát, amint forognak, lökdösődnek és gágognak. Grant a fatörzs durva kérgének

támaszkodott, köhögött a portól, lehunyta a szemét, és várt.

Arnold igazított egyet a kamerán, ahogy a csorda odébb haladt. Lassan leülepedett a por. Láttá, hogy a hadrosaurusok szétszóródtak, a tyrannosaurus pedig már nem fut, ami csak azt jelenthette, hogy a vadászat sikerrel járt. Elejtette valamelyik állatot. A tyrannosaurus most a lagúnánál volt. Arnold a videomonitorra pillantott, és így szólt:

– Ki kell küldeni Muldoont, hogy megnézhesse, mennyire súlyos a helyzet!

– Mindjárt szólok neki – mondta Gennaro, és kiment a teremből.

A PARK

Halk, ropogó hang, mint amikor ég a tűz a kandallóban. Valami meleg, nedves dolog csiklandozta meg Grant bokáját. Kinyitotta a szemét, és hatalmas, világosbarna fejet látott, amely egy csőrszerű száj irányában keskenyedett lefelé. A lapos kacsacsőr fölött kidudorodó szemek jámborak, lágyak voltak, mint a tehén tekintete. A kacsacsőr kinyílt, és lerágcsált néhány kisebb ágacskát arról a nagyobb ágról, amelyen Grant ült. Látta a lapos fogakat a szájában. A meleg ajkak ismét megérintették a bokáját, amint az állat rágcsált tovább.

Kacsacsőrű hadrosaurus. Grant elképedt, hogy ilyen közelről látja az állatot. Nem mintha félt volna: a kacsacsőrű dinoszauruszok minden faja növényevő volt, ez meg éppenséggel úgy viselkedett, mint egy tehén. Noha igazi óriás volt, de annyira békés és nyugodt, hogy Grant semmiféle fenyegetettséget nem érzett. Maradt, ahol volt, az ágon. Vigyázott, hogy ne is moccanjon, és figyelte, ahogy az állat eszik.

Grant talán azért is döbbsent meg annyira, mert ezt az állatot bizonyos értelemben a sajátjának érezte. Valószínűleg éppen a Montanában talált, késő-krétakori maiasaurusok egy példányával találta szemben magát. John Hornerrel együtt Grant volt az első, aki leírta ezt a fajt. A maiasaurusoknak felfelé görbült

az ajkuk, amitől úgy néztek ki, mintha folyton mosolyognának. A nevük ezt jelentette: „jó anyagyík”, már csak azért is, mert az általános vélemény szerint a maiasaurusok védelmezték a tojásaikat és a kicsinyeiket, egészen addig, amíg azok már gondoskodni tudtak magukról.

Grant makacs csiripelést hallott, s a hatalmas fej lebillent. A paleontológus egy kicsit arrébb mozdult, éppen annyit, hogy lássa a felnőtt állat lába körül totyogó-nyomakodó bébit. A kicsi sötétdrapp volt, fekete tollakkal. A nagy egészen a földig leengedte a fejét, és mozdulatlanul várt, míg a bébi a hátsó lábára állt, mellső lábait az anyja állkapcsának támasztotta, és megette a szája két sarkából kilógó ágakat.

Az anya türelmesen megvárta, míg a kicsi végez az evéssel, és újra négy lábra ereszkedik. Aztán a nagy fej újra Grant irányába emelkedett.

A hadrosaurus tovább legelt, alig néhány méterre tőle. Grant megsejtelte a két hosszúkás légnyílást a lapos felső csőr fölött. Az állat nyilván nem érezte Grant szagát. S noha a bal szem pontosan rámeredt, a hadrosaurus valamilyen okból nem reagált a jelenlétére.

Eszébe jutott, hogy a múlt éjjel a tyrannosaurus sem látta. Úgy gondolta, tesz egy próbát.

Köhögött egyet.

A hadrosaurus abban a szempillanatban megdermedt, az állkapcsok felhagytak a rágással. Csak a szem mozgott, s a hang forrását kereste. Aztán, egy

hosszú pillanat eltelte után, amikor már kiderült, hogy nincs veszély, a hadrosaurus folytatni kezdte az evést.

„Döbbenetes!” – gondolta Grant.

Ekkor kinyitotta a szemét, és megszólalt Lex, aki a karján ült:

– *Hé!* Ez meg mi?

A hadrosaurus a zajra rémülten trombitált, hangos, visszhangzó gágogása pedig úgy megijesztette Lexet, hogy az kis híján leesett a fáról. A hadrosaurus elhúzta a fejét a fától, és még egyet trombitált.

– Ne dühítsd! – szólt Tim néhány ággal magasabbról.

A bébi csiripelt, és ott totyorászott az anyja lábai alatt, míg az hátrált a fától. Az anya félrebillentette a fejét, és vizsla szemmel nézegette az ágot,

amelyen Grant és Lex ült. Felfelé hajló, mosolygó szája mulatságos külsőt kölcsönzött a dinoszaurusznak.

– Ez buta? – kérdezte Lex.

– Nem – felelte Grant. – Csak ráijesztettél.

– Na és akkor leenged bennünket? – kérdezte Lex. – Vagy mi lesz?

A hadrosaurus háromméternyi elhátrált a fától. Megint gágogott. Grantnak az volt a benyomása, hogy el akarja ijeszteni őket onnan. De a jelek szerint nem igazán tudta, mit is tegyen. Zavarodottan, bizonytalanul viselkedett. Némán vártak, és körülbelül egy perc múlva a hadrosaurus ismét közeledni kezdett a faághoz. Az állkapcsa már előre rágó mozgást végzett. Nyilván folytatni akarta a legelést.

– Na, ebből elég! – szólt Lex. – Én *itt* nem maradok, az biztos! – Elkezdett lefelé mászni a fáról. Mozgására a hadrosaurus megint rémülten trombitált.

Grant végleg elképedt. „Ez tényleg nem lát bennünket, ha nem mozgunk! – gondolta. – Egy perc múlva pedig a szó szoros értelmében elfelejti, hogy itt vagyunk. Pontosan így volt a tyrannosaurus is – azaz még egy klasszikus példa arra, hogy a látószervük úgy működik, mint a kétéltűeké. A békák vizsgálata kimutatta, hogy a kétéltűek csak a mozgó dolgokat látják, például a rovarokat. Ha valami nem mozog, azt egészen egyszerűen nem látják. Úgy látszik, a dinoszauruszoknál is így van.”

Mindenesetre a maiasaurust most már láthatóan túlságosan

idegesítették a fáról lemászó fura kis lények. Egy utolsó trombitálással arrébb lökdöste a bébit, és méltóságteljes lassúsággal elindult. Egyszer még megállt, visszaneézett rájuk, aztán folytatta útját.

Leértek a földre. Lex megrázta magát. Mindkét gyereket finom porréteg borította. Körülöttük mindenütt lelapult a fű. Vértok látszottak a földön, s a levegőben savanyú szag érződött.

Grant az órájára nézett.

– Jobb lesz, ha indulunk, gyerekek! – mondta.

– Én ugyan nem! – mondta Lex.

– Én *oda* nem megyek soha többé!

– Pedig muszáj!

– Miért?

– Mert szólnunk kell a hajóról – mondta Grant. – Mivel pedig a

mozgásérzékelőkről, úgy látszik, nem vesznek észre minket, magunknak kell visszamennünk. Nincs más választásunk.

– Miért nem megyünk tutajjal? – kérdezte Tim.

– Miféle tutajjal?

Tim a lapos tetejű, alacsony betonépületre mutatott, ahol az éjszakát töltötték. Húsz méterre lehetett tőlük a réten át.

– Láttam ott egy tutajt – mondta.

Grant egy pillanat alatt átlátta a tutaj előnyeit. Most reggel hét óra van. Több mint tizenkét kilométert kell még megtenniük. Ha tutajjal hajóznak a folyón lefelé, egészen bizonyosan gyorsabban haladnának, mint a szárazföldön.

– Akkor menjünk azzal! – mondta.

Arnold vizuális keresőmódra állt, s figyelte, hogyan pásztázzák a monitorok a parkot. Két másodpercenként új és új kép tűnt fel. Fárasztó volt figyelni, de ez volt a leggyorsabb módja, hogy megtalálják Nedry dzsipjét, Muldoon pedig ragaszkodott ehhez. Odakint volt Gennaróval együtt, látni akarták a hadrosaurusok csapatos menekülésének eredményét, most azonban, hogy már felkelt a nap, mindenáron meg akarta találni a kocsit. Kellettek a fegyverek.

Kattant a rádiótelefon hangszórója:

– Mr. Arnold, beszélhetnék magával egy pillanatig?

Hammond volt. Mintha az Úr hangja szólalt volna meg.

– Ide kíván jönni, Mr. Hammond?

– Nem, Mr. Arnold – mondta Hammond. – Jöjjön maga! Itt vagyok a genetikai laboratóriumban Wu doktornál. Itt várjuk.

Arnold nagyot sóhajtott, és hátat fordított a monitoroknak.

Grant a raktárépület mélyében kotorászott. Hordószám tolta félre a növényirtó szereket, talált fűnyíró felszerelést, pótgumikat a dzsiphez, kerítéshez való dróttekercseket, ötven kilós műtrágyás zsákokat, porcelánszigetelőket ládástul, üres olajtartályokat, lámpákat és kábeleket.

– Én itt semmiféle tutajt nem látok.

– Csak tessék keresni!
Meglesz!

Cementzsákok, rézcső, zöld pamutháló... és két műanyag evező a betonfalra akasztva!

– No jó – mondta Grant. – De hol a tutaj?

– Ott kell lennie valahol – felelte egy kicsit bizonytalanul Tim.

– Szóval látni nem láttad?

– Nem, csak feltételeztem, hogy ott van az is.

Hiába kutatott tovább Grant a különféle holmik között, tutajt nem talált. Talált viszont egy térképcsomagot, feltekerve és penészfoltosan a nedvességtől, amely egy falra akasztott fémszekrény hátuljába volt bedugva. Kiteregette a térképeket a padlón, közben lesepert egy jókora pókot. Sokáig nézegette a térképeket.

- Éhes vagyok...
- Várj egy pillanatig...

A térképek topográfiai részletességgel ábrázolták a sziget fő területrészét, azt a részt, ahol most voltak. Eszerint a lagúna folyóvá keskenyül – folyóvá, amit korábban láttak –, északnak kanyarodik... egyenesen keresztülhalad a madárházon... és onnan a látogatóépülettől alig nyolcszáz méterre folyik tovább.

Visszahajtogatta a lapokat. Hogyan jussanak le a lagúnához? A térképek szerint hátsó ajtónak is kell lennie az épületben, ahol vannak. Grant felnézett, és látta is: Ott van a betonfalban. Egy autónak is elég széles. Kinyitotta. Betonozott út vitt tőle egyenesen lefelé, a lagúnához. Az út a talajszint alá

volt süllyesztve, ezért felülről nem volt látható. Nyilván ez is karbantartó út. És egy kis dokkhoz vezet, közvetlenül a lagúna partján. A dokkra pedig olvashatóan ez volt felírva: TUTAJRAKTÁR.

– Hű! – szólalt meg Tim. – Ide tessék nézni! – Fémdobozt nyújtott át Grantnak.

Amikor Grant kinyitotta, egy légpisztolyt talált benne, és egy hevedert, a pisztolyhoz való, nyílvesszőszerű lövedékkel. Hat darab volt belőlük, körülbelül ujjnyi vastagok. A feliratuk: MORO-709.

– Ez ügyes volt, Tim! – mondta Grant. A hevedert a vállára dobta, a pisztolyt pedig a nadrágja övrészébe dugta.

– Nyugtatólövedékek?

– Gondolom, igen.

– Na és a csónak? – kérdezte Lex.

– Az biztosan a dokkban lesz – felelte Grant. Elindultak az úton, Grant a vállán az evezőkkel. – Remélem, elég nagy az a tutaj – mondta Lex –, mert én nem tudok úszni.

– Nyugi – mondta Grant.

– Talán tudunk majd halat fogni – mondta a kislány.

Mentek az úton. Kétoldalt a töltés lejtősen magaslott fölējük. Mély, ritmikus, hortyogó hangot hallottak, de Grant nem látta, honnan jön.

– Biztosan lesz ott tutaj? – kérdezte az orrát összeráncolva Lex.

– Valószínűleg – felelte Grant.

A ritmikus hortyogás erősödött, ahogy közeledtek a lagúnához, de most már folyamatos bűgó,

zizegő zaj is kíséerte. Elérték az út végét, és már a szemük előtt volt a betondokk, amikor Grant hirtelen megdermedt.

A tyrannosaurus volt ott!

Egyenesen ült egy fa árnyékában, hátsó lába előrenyúlt. Nyitva volt a szeme, de meg sem mozdult, csak a feje emelkedett és süllyedt minden egyes horkantással. A zümmögő hang attól a légyrajtól származott, amely felhőként vette körül. Ott mászkáltak a legyek a pofáján, lazán szétnyitott állkapcsán, véres fogain, és szinte elborították az elejtett hadrosaurus vörös lábait, mely az oldalán feküdt a tyrannosaurus mellett.

A tyrannosaurus alig húsz méterre volt. Grant biztosra vette, hogy látja őket, bár a nagy állat

nem adta jelét. Csak ült ott. Eltartott egy pillanatig, míg rájött, a tyrannosaurus alszik. Ülve.

Hang nélkül jelezte Timnek és Lexnek, hogy maradjanak, ahol vannak. Ő maga lassan elindult, s a tyrannosaurus orra előtt a dokkra lépett. A hatalmas állat aludt tovább, hortyogásának ritmusa sem változott.

Fából ácsolt fészkerféle állt a dokk végénél, terepszínűre festve, hogy beleolvadjon a növényzetbe. Grant csendesen kinyitotta az ajtót, és benézett. Vagy féltucat sárga mentőmellény függött a falon, alattuk a padlón több tekercs drótháló, néhány kötegnyi kötél és két nagy gumikocka.

A tutajok!

Grant visszanézett Lexre.

A kislány mozgó szája némán formázta:

– *Nincs tutaj?*

Grant hevesen bólogatott:

– De van!

A tyrannosaurus felemelte mellső lábát, hogy elhessentse az orra körül röpködő legyeket. De semmilyen más mozdulatot nem tett. Grant a padlóra húzta az egyik kockát. Meglepően nehéz volt. Kikapcsolta a hevedereket, és megtalálta a felfúvóhengert. A gumi hangos sziszegéssel terjeszkedni kezdett, majd *sssz, hupp!* – teljes nagyságában kipattant a pallón. A zaj rémisztően hangosnak tűnt.

Grant megfordult, és a tyrannosaurusra lesett.

Az állat nyögött, horkantott. Mocarogni kezdett. Grant izmai megfeszültek, már futni készült,

de az állat csak megváltoztatta óriás testének helyzetét, majd visszadőlt, neki a fatörzsnek, és hosszan, dörögve böfögött.

Lex arcára undor ült ki. Kezével az arca előtt legyezett.

Grant már úszott az izzadságban a feszültségtől. Végighúzta a gumitutajt a dokk pallóján. Az hangos csobbanással zuhant a vízbe.

A dinoszaurusz aludt tovább.

Grant a dokkhoz kötözte a hajót, és visszament a fészerbe két mentőmellényért. Ezeket is betette a tutajba, aztán hívó mozdulatot tett a gyerekek felé.

– Gyertek!

Lex, az arca holtsápadt a félelemtől, visszaintett:

– *Nem!*

Grant újra mutatta:

– *De igen!*

A tyrannosaurus csak aludt tovább.

Grant mérgesen bökdöste a levegőt az ujjával. Erre Lex némán elindult, aztán a férfi további gesztusai a csónakba irányították. Utána Tim is beszállt, és mindketten magukra öltötték a mentőmellényt. Grant felkapta az evezőket, és becsúsztatta őket az evezővillába. Távolodni kezdtek a dokktól.

Lex hátradőlt, és nagyot sóhajtott a megkönnyebbüléstől. Szinte abban a pillanatban rémület ült ki az arcára, és a szájára szorította a kezét. Néma rángásoktól reszketett a teste: köhögését próbálta visszafojtani.

Mindig a legrosszabbkor jön rá a köhögés!

– Lex! – súgta összeszorított szájjal, dühösen Tim, közben visszaneézett a partra.

A kislány kétségbeesetten ingatta a fejét, és a torkára mutatott. Tim tudta, ez mit jelent: valami kaparja, csiklandozza odabent. Egy korty víz kellett volna. Grant evezett. Tim áthajolt a tutaj oldalán, a lagúnába merítette a kezét, és a tenyerében tartott vizet a húga felé nyújtotta. De későn.

Lexből hatalmas köhögés robbant ki, mintha csak fegyverdörrenés visszhangzana körös-körül a tájon.

A tyrannosaurus lustán ásított, és hátsó lábával megvakarta a füle tövét, akár egy kutya. Aztán megint ásított. Bőséges lakomája alaposan elálmosította, és csak lassan tért magához.

A csónakban Lexből apró, fulladozó, gurgulázó hangok törtek elő.

– Lex, *hallgass!* – szólt rá Tim.

– Nem tehetek róla – súgta a kislány, aztán újra elköhögte magát. Grant vadul evezett, minden erejével a lagúna közepére igyekezett juttatni a tutajt.

A parton azonban a tyrannosaurus feltápászkodott.

– Nem tehettem róla, Timmy! – sikította kétségbeesetten, hisztérikusan Lex. – Nem tehettem róla!

– Ssss!

Grant evezett, ahogy csak bírta.

– Különben sem számít – mondta a kislány. – Már elég messze vagyunk. Ő meg nem tud úszni.

– *Dehogyan nem tud, te kis hülye!*
– ordított rá Tim. A parton a tyrannosaurus lelépett a dokkról, és a vízbe merült. Máris gyorsan haladt a nyomukban a lagúnában.

– De hát honnan tudhattam volna? – kérdezte a kislány.

– Mindenki tudja, hogy a tyrannosaurus tud úszni! Minden könyvben benne van! Különben is, minden hüllő tud úszni!

– A kígyó sem tud.

– *Egy fenét* nem! Te szerencsétlen!

– Hagyjátok abba! – szólt rájuk Grant. – Inkább húzódjatok le, és kapaszkodjatok bele valamibe! – Grant a tyrannosaurust nézte, hogyan úszik. Az állat most mellmagasságig a vízben volt, de hatalmas fejét magasan a felszín fölött tudta tartani. Grant csak

akkor fogta fel, hogy a tyrannosaurus eddig nem is úszott, hanem gyalogolt, amikor alig néhány pillanat múlva már csak a feje legteteje látszott ki a vízből, a szemek és az orrlyukak. Addigra már olyan látványt nyújtott, mint egy krokodil, és úgy úszott, hatalmas farkát ide-oda himbálva. Csak úgy forrt a nyomában a víz. A fej mögött időről időre előtűnt a vízből a hát hajlata és a farok hosszában futó árkok.

„Pontosan mint egy krokodil – gondolta elkeseredetten Grant –, a világ legnagyobb krokodilja!”

– Bocsánatot kérek, Grant bácsi! – könyörgött sírva Lex. – Nem akartam!

Grant hátralesett a vállán át. A lagúna szélessége itt nem volt több száz méternél. Ők már kis

híján elérték a közepét. Ha továbbhalad, a víz ismét elsekélyesedik. A tyrannosaurus megint lábon járhat, úgy pedig sokkal gyorsabban halad, különösen a sekély vízben. Grant egyetlen lendülettel körbefordította a csónakot, és északnak kezdett evezni.

– *Mit tetszik csinálni?*

A tyrannosaurus már csak egy-két méterre volt. Grant hallotta reszelős, hortyogó légzését, amint közeledett feléjük. A kezében tartott evezőkre pillantott, de azok könnyű műanyagból voltak – ez fegyvernek mit sem ér!

A tyrannosaurus hátravetette a fejét, szélesre tárta a pofáját, kimutatva a hajlott fogak hosszú sorait, aztán izmainak egyetlen rándulásával előrevetette magát,

neki a tutajnak, és csak egy hajszállal tévesztette el annak gumiperemét. Az óriás fej a vízbe csapódott, a tutaj vadul himbálózott a loccsanás keltette hullámvázában.

A tyrannosaurus a víz alá süllyedt, csak nagy bugyborékok maradtak utána a felszínen. Lex megragadta a tutaj peremét, és visszaneézett.

– Belefutott?

– Dehogyan – mondta Grant. Újabb, nagyobb buborékok tűntek fel a vízen... majd gyűrűző hullámvonal indult el közvetlenül a felszín alatt... egyenesen a csónak felé tartott...

– Kapaszkodjatok! – kiáltotta, amint az óriás fej a gumicsónak alatt kipattant a vízből. Meghajlította a tutajt, az kiemelkedett a vízből, és vadul

megpörgött, mielőtt visszaesett volna a felszínre.

– Csináljon már valamit! – sikította Lex is. – Akármit!

Grant előhúzta övéből a légpisztolyt. Szánalmasan kicsinek tűnt a kezében, de volt némi esélye, hogy ha valami érzékeny ponton találja el az állatot, a szemén vagy az orrán, talán akkor...

A tyrannosaurus most a csónak mellett bukkant a felszínre. Tágra nyitotta a pofáját, és üvöltött. Grant célzott és lőtt. A lövedék megvillant a fényben, és az állat pofájába csapódott. A tyrannosaurus megrázta a fejét, és újra felordított.

Ekkor azonban váratlanul egy másik ordítást hallottak, amely válaszul érkezett. A víz fölött sodorta feléjük a szél.

Amikor visszafordult, Grant az ifjabbik tyrannosaurust pillantotta meg a parton. A leölt sauropoda mellett kuporgott, mintha el akarná tulajdonítani a zsákmányt. A „kicsi” belemart a tetembe, majd magasra emelte a fejét, és elüvöltötte magát. A „nagy” is látta ezt, s a reakció egy pillanatot sem váratott magára: azonnal megfordult, és gyors úszással a part felé indult, hogy megvédje prédáját.

– Elmegy! – sikította Lex, és összecsapta kezét örömeiben. – Elmegy! Rá, rá, hajrá! Hülye dinoszaurusz!

A parton kihívóan ordított az ifjú tyrannosaurus. A felnőtt állat erre szinte kirobbant dühében a vízből. Hatalmas testéről csak úgy repkedett a víz, amint a dokk mellett felvágatott a dombra. A

„kicsi” gyorsan még egyszer lecsapott a fejével, aztán sürgősen menekülésre fogta a dolgot, a pofája még mindig teli tépett hússal.

A nagy tyrannosaurus üldözőbe vette, elrobogott a megölt sauropoda teteme mellett, és eltűnt a domb mögött. Még hallották távoli, fenyegető ordítását, amint a tutaj a lagúna egy kanyarulatát megkerülve északnak tartott, a folyó felé.

Grant az evezéstől kimerülten dőlt hátra. Mellkasa vadul süllyedt és emelkedett. Még mindig alig kapott levegőt, úgy zihált. Lihegve feküdt a tutaj alján.

– Jól van, Grant bácsi? – kérdezte Lex.

– Megígéred, hogy mostantól fogva azt teszed, amit én mondok?

– O-ké! – sóhajtotta a kislány, mintha a világ legképtelenebb kívánságának kellene eleget tennie. A vízbe dugta egy kicsit a kezét, és a nyomot nézte, amelyet húzott.

– Nem is tetszik evezni – szólalt meg.

– Elfáradtam – mondta Grant.

– Akkor hogy lehet, hogy mégis haladunk?

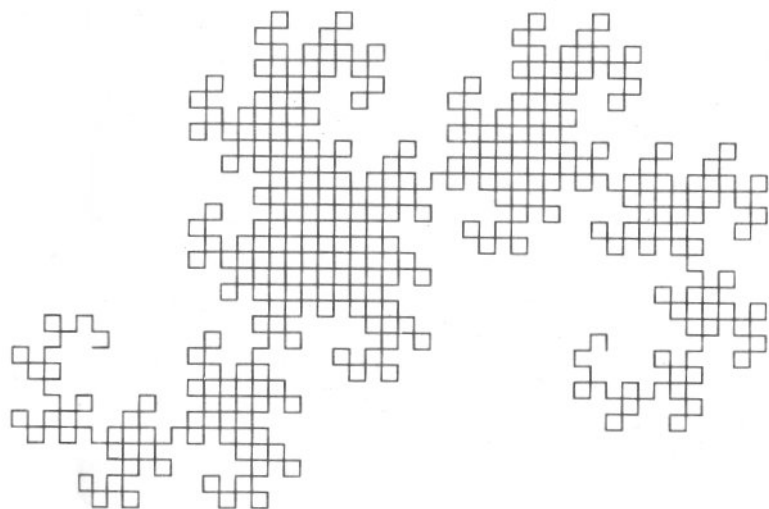
Grant felült. Lexnek igaza volt. A tutaj egyenletesen úszott észak felé.

– A folyó árama. Nyilván elértük. – Az áramlat észak felé vitte őket, a hotel irányába. Az órájára nézett, és alig hitt a szemének: negyed nyolc volt. Alig tizenöt perc telt el azóta,

hogy utoljára megnézte, mennyi az idő. Legalább két órának tűnt.

Grant hátradőlt, neki a tutaj gumiperemének, lehunyta a szemét, és elaludt.

ÖTÖDIK ISMÉTLŐDÉS

*Most kezdenek igazán súlyossá
válni a rendszer hibái.*

IAN MALCOLM

KERESÉS

Gennaro ült a dzsipben, hallgatta a légyzűmmögést, s a forró levegőben ingadozó távoli pálmafákra meredt. Valóságos csatatér terült el döbbent tekintete előtt: legalább százméternyi laposra tiport fű minden irányban. Egy nagy pálmafa gyökerestül kidőlt. Nagy vértócsák szanaszét a fűvön, tőlük jobbra pedig egy kiemelkedő köves magaslat.

Muldoon szólalt meg mellette:

– Semmi kétség, a rex a hadrosaurusok között járt. – Még egyszer meghúzta a whiskys üveget, és rácsavarta a kupakot.
– Ennyi rohadt légy! – morogta.

Vártak és figyeltek.

Gennaro ujjaival dobolt a műszerfalon.

– Mire várunk?

Muldoon nem felelt azonnal.

– A rex odakinn van valahol – mondta kisvártatva hunyorgó tekintetét a napfényes tájra függesztve. – És nincs valamirevaló fegyverünk.

– Dzsipben vagyunk.

– Ugyan, a rex gyorsabb a dzsipnél, Mr. Gennaro – rázta a fejét Muldoon. – Mihelyt letérünk erről az útról, a négykerék-meghajtással is legfeljebb, ha nyolcvan-száz kilométeres sebességgel tudunk haladni. Vígan utolér. Az neki semmi. – Muldoon sóhajtott. – De tény, hogy nem sok mozgást látok arra. Megpróbálhatjuk. Szeret veszélyesen élni?

– Miért ne? – mondta Gennaro.

Muldoon beindította a motort. A váratlan zaj két kis othnieliát riasztott föl a letaposott fűből, éppen előttük. Muldoon sebességbe kapcsolt. Nagy kört írtak le a kocsival a letiport rész körül, aztán befelé fordultak, egyre kisebb koncentrikus körökben haladtak, míg el nem érték a mezőn azt a részt, ahonnan a kis othnieliák ugrottak elő. Itt Muldoon kiszállt, és elindult a fűvön, egyre távolabb a dzsiptől. Aztán egyszerre csak megállt. Sűrű légyraj reppent fel a fűből.

– Mi az? – kérdezte Gennaro.

– Hozza a rádiót! – mondta neki Muldoon.

Gennaro kikászálódott a dzsipből, és odasietett. Már távolról megérezte a kezdődő

rothadás savany-édes szagát. Sötét alakot látott a fűben, rajta száradt vér, a lábai szanaszét.

– Fiatal hadrosaurus – mondta a tetemet bámulva Muldoon. – Meglódult az egész csorda, ez a kölyök elszakadt tőlük, és a T. rex elkapta.

– Ezt miből gondolja? – kérdezte tőle Gennaro. A kimúlt állat húsát harapásnyomok tömege tépte szét.

– Az ürüléknyomokból – felelte Muldoon. – Látja azokat a krétafehér darabokat a fűben? Az hadrószéklet. A húgysavtól olyan fehér. De ha odanéz – térdmagasságú halomra mutatott a fűben –, nos, az a tyrannosaurus széklete.

– És azt honnan tudja, hogy a tyrannosaurus nem később jött?

– A harapások elrendeződéséről – felelte Muldoon. – Látja ezeket a kicsiket itt? – A hasra mutatott. – Ezek az otiktól származnak. Az állat pusztulása után. Dögevőktől. Az otik ilyenek. De a hadróval az a nagy harapás végzett, látja azt az óriási vágást a lapockák alatt, ugye? – az pedig csak a T. rex lehetett. Semmi kétség.

Gennaro a tetem fölé hajolt. Valami különös valótlanságérzet fogta el, ahogy az esetlenül széthajigált végtagokat nézte. Mellette Muldoon felkattintotta a rádióját.

– Vezérlő?

– Itt vagyok – hangzott John Arnold hangja a készülékből.

– Van még egy döglött hadrónk. Kölyök. – Muldoon lehajolt a legyek közé, és megvizsgálta a

jobb láb sarkát. Szám volt rátetoválva. – A példány száma HD/09.

Reccsent a rádió.

– Van egy hírem a számodra – mondta Arnold.

– Híred? Micsoda?

– Megtaláltam Nedryt.

A dzsip keresztülrobogott a keleti utat szegélyező pálmafasoron, és egy keskenyebb üzemi útra fordult, amely a dzsungelfolyónak tartott. Forróság uralkodott errefelé, fojtó, szinte bűzös volt az őserdő. Muldoon közben a dzsipben lévő komputermonitorral bajmólódott, amely most a telep térképét mutatta, rajta a rácsbeosztás vonalai.

– Távirányítású videokamerával találták meg – mondta. – A 1104-es szektor éppen előttünk van.

Távolabb az úton Gennaro betonakadályt pillantott meg, mellette egy parkoló dzsipet.

– Nyilván rossz helyen tért le a szemét kis csirkefogó – mondta Muldoon.

– Mit vitt el? – kérdezte Gennaro.

– Wu szerint tizenöt embriót. Tudja, mennyit ér az?

Gennaro csak a fejét rázta.

– Valahol kétmillió és tízmillió dollár között – mondta Muldoon.

– Megrázta a fejét. – Nagy tételekben játszott az ürge.

Amint közelebb értek, Gennaro már látta is a kocsit mellett a holttestet. Alaktalanul olvadt össze a környezettel, és zöld volt – ám ahogy a dzsip odagurult és

fékezett, a zöld alakok szétszóródtak.

– Kompik – szólt Muldoon. – Megtalálták a kompik.

Egy tucat procompsognathida állt az erdőszélen, törékeny testű, kicsi ragadozók, nem nagyobbak a kacsáknál. Izgatottan csicseregtek, amint a két férfi kiszállt a kocsiból.

Dennis Nedry a hátán feküdt. Kisfiús arca most puffadt és vörös volt. Tátott szája és duzzadt nyelve körül legyek rajzottak. Teste össze volt marcangolva, a belek kiszakítva, egyik lábát átharapták. Gennaro gyorsan elfordult, hogy megnézze a kis kompikat, amelyek nem messze kuporogtak a hátsó lábukon, és az embereket figyelték. A kis dinoszauruszoknak ötujjú kezük

volt, ezt észrevette. Megtörölték a pofájukat és az állukat, ami valami kísértetiesen emberi jelleget adott nekik, és...

– A mindentit! – szólalt meg Muldoon. – Hiszen nem is a kompik voltak!

– Hogyan?

Muldoon a fejét ingatta.

– Látja azokat a foltokat? Az ingén meg az arcán? Érti ezt a szagot? Olyan, mint a régi, száradt hányadéké.

Gennaro csak a szemét forgatta. Érezte jól.

– Ez dilónyál – mondta Muldoon. – A dilophosaurus köpése. Nézze azokat a sérülésnyomokat a szaruhártyák körül, azt az egész vörösséget. Borzasztó fájdalmas, ha a szemébe kapja az ember, de nem végzetes. Két órán belül

kimosható antiveninnel. Nem mintha ez jelentett volna valamit ennek a nyomorult csirkefogónak. A dilók megvakították, aztán felhasították a hasát. Ronda egy halál! Talán mégiscsak van igazság ezen a földön!

A procompsognathidák sivalkodtak, és fel-le ugráltak, míg Muldoon kinyitotta a hátsó ajtót. Szürke fémcsőfélét vett elő, és egy rozsdamentes acélból készült dobozt. Két sötét hengert nyújtott oda Gennarónak.

– Ezek mik? – kérdezte az.

– Aminek látszanak – válaszolta Muldoon. – Rakéták. – Amikor Gennaro hátrálni kezdett, rászólt: – Csak óvatosan! Nehogy rálépjen valamire!

Gennaro figyelmesen átlépett Nedry holtteste fölött. Muldoon a csövet a másik dzsiphez vitte, és

betette hátulra. Beült a kormány mögé.

– No, gyerünk!

– Na és ő? – mutatott a holttestre Gennaro.

– Hogy ő? – kérdezte Muldoon.

– Nekünk dolgunk van. – Indított. Visszanézve Gennaro látta, hogy a kompik folytatják a lakomát. Az egyik felugrott, rátelepedett Nedry nyitott szájára, úgy csipegette az orra húsát.

A folyómeder egyre szűkült. Közelebb és közelebb kerültek egymáshoz kétfelől a partok, mígnem fák és az alácsüggő levélzet odafönn egyesülve a napot is eltakarták. Tim néha madárdalt hallott, s az ágak közt ugrabugráló kicsiny dinoszauruszok csiripelését. De leginkább csend volt. A forró

levegő szinte állt az ágkupola alatt.

Grant az órájára pillantott. Nyolc óra.

Békésen lebegtek a vízen a hol itt, hol ott feltűnő fényfoltok között. Sőt, még mintha egy kicsit gyorsabban is haladtak volna, mint eddig. Grant immár éberén feküdt a hátán, és a faágakat nézte odafönn. Láta, hogy Lex a csónak orrában feláll, és a magasba nyúl.

– Hé, te mit csinálsz! – kérdezte.

– Mit tetszik gondolni, ezek a bogyók ehetők? – A fákra mutatott. Némelyik annyira lecsüngött, hogy megérintették. Tim élénkvrös bogyófürtöket látott az ágakon.

– Nem – mondta Grant.

– Miért nem? Azok a kis dinoszauruszok eszik őket. – A kislány az ágak között szaladgáló apró dinoszauruszokra mutatott.

– Akkor sem, Lex.

A kislány kelletlenül sóhajtott. Kezdett elege lenni abból, hogy Grant a főnök.

– Bárcsak itt volna apu! – mondta. – Ő mindig tudja, mit kell tenni...

– Ne beszélj hülyeségeket! – vágott közbe mérgesen Tim. – Éppen ő az, aki *sosem* tudja, mit kell tenni!

– De igenis tudja! – sóhajtott a húga újra. A mellettük elhaladó fákra függesztette szemét. Nagy göcsörtös gyökereik a víz széléig nyúltak. – Csak azért, mert nem te vagy a kedvence...

Tim szótlanul elfordult.

– Azért ne félj! Apu téged is szeret, nemcsak engem. Jó, téged a számítógépek érdekelnek, és nem a sport. Na és?

– Apu igazi sportbolond – magyarázta Grantnak Tim.

Grant nem felelt, csak bólintott. Fenn a levelek között alig félméteres, halványsárga kis dinoszauruszok ugráltak ágról ágra. Csőrös fejük volt, mint a papagájoknak.

– Tudod, hogy hívják ezeket? – kérdezte Tim. – Microceratopsnak.

– Nagy szám! – mondta erre Lex.

– Azt hittem, nagyon is érdekel.

– Tudod, kit érdekelnek a dinoszauruszok? Csak az egészen kis fiúkat – mondta Lex.

– Na ne mondd! És ezt honnan tudod?

– Aputól.

Tim kiabálni kezdett dühében, de Grant felemelte a kezét.

– Gyerekek – mondta –, csend legyen!

– Miért? – kérdezte Lex. – Én azt mondom, amit akarok, és ha...

De aztán elnémult, mert ő is meghallotta. Vértápláló sívítás hangja szólt valahonnan távolabbról. Onnan, ahová a folyó tartott.

– Hát hol a fenében van az az átkozott rex?! – kérdezte dühös hangon Muldoon. A rádióba beszélt: – Merthogy itt nincs, az hétszentség! – Újra a sauropoda részben voltak, s a letiport füvet nézték, ott, ahol a hadrosauruscsorda futásnak

eredt. A tyrannosaurusnak nyoma sem volt sehol.

– Utánanézőnk – válaszolta Arnold, és kilépett a vonalból.

Muldoon Gennaróhoz fordult.

– Utánanézőnk – utánozta gúnyosan Arnoldot. – Eddig miért nem nézett utána? Miért nem követte nyomon?

– Honnan tudjam? – kérdezte Gennaro.

– Sehol sem jelentkezik – szólalt meg Arnold hangja egy perc múlva ismét.

– Mi az, hogy nem jelentkezik?

– Nincs a monitorokon. A mozgásérzékelők sem találják.

– A francba! – dühöngött Muldoon. – Ennyit a mozgásérzékelőitekről! Hát Grant meg a gyerekek? Őket látjátok?

– Őket sem találják a mozgásérzékelők.

– És akkor most mi az öregistent csináljuk? – kérdezte Muldoon.

– Várjatok! – volt Arnold válasza a készülékből.

– Nézzétek! Nézzétek!

A madárház óriás kupolája tornyosult közvetlenül előttük. Grant eddig csak távolról látta, és csak most fogta fel, milyen hatalmas a valóságban: legalább négyszáz méter volt a kupola átmérője, ha nem több. A geodetikus szerkezet mintázata tompán csillogott a könnyű párán át, s Grant először arra gondolt, hány száz tonnát nyomhat az üveg, míg rá nem jött, hogy üveg nincs is ott – csak a gerendázat. Az elemek között vékony háló feszült.

– Ez nincs befejezve – szólalt meg Lex.

– Szerintem szándékosan nyitottnak készült – válaszolt rá Grant.

– De hát akkor kiröpülhetnek a madarak.

– Ha igazán nagyok, akkor nem – mondta Grant.

A folyó bevitte őket a kupola pereme alatt. Mindhárman felfelé meregették a szemüket. Immár a kupolán belül sodorta tovább őket a víz. Percek múlva azonban a tető már oly magasan felettük ívelt, hogy szinte teljesen beleveszett a ködbe. – Úgy emlékszem, van itt egy második szálló a kupola alatt – szólt Grant. – Néhány pillanat múlva már látták is egy épület tetejét a fák fölött, tőlük északra.

– Meg akar állni? – kérdezte Tim.

– Hátha lesz itt egy telefon – válaszolta Grant. – Vagy mozgásérzékelők. – A part felé kormányozta a tutajt. – Meg kell próbálnunk felvenni a kapcsolatot a vezérlőteremmel. Múlik az idő.

Kikászálódtak a csónakból, lábuk meg-megcsúszott a sáros parti emelkedőn. Grant kihúzta a tutajt a vízből. Aztán a kötelet egy fához erősítette, és elindultak a pálmafák sűrű erdején át.

A MADÁRHÁZ

- Egyszerűen nem értem – mondta a telefonba John Arnold.
- Nem látom a rexet, de Grantot meg a gyerekeket sem.

A kapcsolótáblánál ült, és újabb csésze kávé t hajtott fel. A vezérlőterem padlóját lassan beborították a papírtálcák és a félig elfogyasztott szendvicsek maradványai. Arnold kimerült. Szombat reggel nyolc óra volt. Azóta, hogy Nedry tönkretette a Juraparkot irányító számítógépet, vagyis tizenegy órája, Arnold türelmesen, egyenként sorra keltette életre a különböző rendszereket.

– A park minden rendszere újra működik, és hibátlanul funkcionál. Jók már a telefonok is. Már hívtam orvost magához.

Malcolm köhögött a vonal túlfelén. A szobájában volt, a kastélyban, ott hívta fel Arnold.

– De a mozgásérzékelőkkel gondja van, nem?

– Hát legalábbis nem találom, amit keresek.

– Például a rexet?

– Semelyik rendszer nem jelzi. Körülbelül húsz perce indult északra a lagúna partja mentén, aztán elveszett. Nem értem, miért, hacsak nem tért nyugovóra ismét.

– És Grantot meg a két srácot sem leli, igaz?

– Nem.

– Pedig egyszerű az oka – mondta Malcolm. – A

mozgásérzékelők által lefedett terület nem elégséges.

– Még hogy nem elégséges? – csattant fel Arnold. – Hiszen kilencvenkét százalékát...

– Tudom. A szárazföldi terület kilencvenkét százalékát lefedik – mondta Malcolm. – Csakhogy ha a maradék területet kivetíti a térképre, látni fogja, hogy az a bizonyos fennmaradó hányad topográfiailag egységes. Magyarán egybefüggő területről van szó. Ez pedig ténylegesen annyit jelent, hogy bármely állat szabadon járhat-kelhet a parkban, és kikerülheti a megfigyelést, ha mondjuk egy üzemutat követ, a dzsungelfolyót, a partot vagy mit tudom én, mit.

– Jó, de még ha így is volna – vitatkozott Arnold –, az állatok túl buták ahhoz, hogy ezt tudják.

– Egy cseppet sem egyértelmű mennyire is buták azok az állatok valójában – mondta Malcolm.

– Maga szerint Grant és a gyerekek is kerülik a megfigyelést?

– Ők holtbiztosan nem – mondta Malcolm, miközben megint elfogta a köhögés. – Grant nem bolond. Ő nyilván éppen azt szeretné, ha észrevennék. Ő meg a gyerekek biztosan minden mozgásérzékelőnek integetnek, amely a szemük elé kerül. De lehet, hogy valami más problémájuk van, amiről nem tudunk. Vagy a folyón vannak.

– El nem tudom képzelni, miért volnának a folyón. Nagyon összeszűkül a part. Lehetetlen ott végiggyalogolni.

– És ha csónakon jönnének a vízben? Idehozná őket a folyó? Egészen végig?

– Igen, de az nem éppen a legbiztonságosabb útvonal, tudniillik keresztülhalad a madárházon...

– Miért nem szerepelt a madárház a túra útvonalán? – kérdezte Malcolm.

– Alig tudtuk felállítani. Az eredeti terveken a fák tetejével egyező magasságú szállóépület szerepelt, magasan a talaj felett. Onnan a kupola alatt, a repülési magasságuk szintjén nézhették volna a látogatók a pterodactylusokat. Négy dactylusunk van most a madárházban – ezek voltaképpen cearadactylusok, amelyek halevők.

– És mi baj velük?

– Míg az épületen dolgoztunk, a dactylusokat már a kupola alatt helyeztük el, hadd szokják. Mint kiderült, ez óriási hiba volt. A mi halevőink ugyanis területi alapon állnak.

– Területin?

– Méghozzá keményen – mondta Arnold. – Megküzdenek egymással a maguk területéért, amely csak az övék, és bármely más állatot megtámadnak, amely egyáltalán bemerészkedik az általuk kijelölt területre.

– Támadnak?

– De még hogy! Azt látni kell – mondta Arnold. – Felsiklanak a madárház kupolájának tetejéig, ott összecsukják a szárnyukat, és zuhanásba kezdenek. Egy ilyen húsz-huszonöt kilós állat úgy leterít egy embert, mintha egy halom téglá csapná fejbe. Több

munkásunkat ájultan, súlyos sérülésekkel tudtuk csak kihozni onnan.

– És a dactylusok nem szenvednek sérüléseket ettől?

– Eddig még soha.

– Szóval ha azok a gyerekek a madárházban vannak...

– Nincsenek! – vágta rá Arnold.

– Én legalábbis őszintén remélem, hogy nincsenek ott – tette hozzá aztán jóval bizonytalanabbul.

– Ez egy kastély? – kérdezte utálkozva Lex. – Ez egy szeméttelep!

– Úgy látszik, valami okból nem fejezték be – mondta Grant. Igyekezett titkolni a csalódottságát. Az órájára nézett.

– Akkor gyerünk, menjünk vissza a hajónkhoz!

Előbújt a nap is, ahogy a tutaj felé igyekeztek, és vidámabbá varázsolta a reggelt. Grant a fölöttük magasló kupola rácsszerkezetének árnyékát nézte a földön. Láta, hogy a talajt és a növényzetet mindenütt ugyanannak a fehér anyagnak a széles csíkjai borítják, mint amit az épület oldalán is észrevett. A levegőt is valami jellegzetes, savanykás szag töltötte be.

– De bűdös van itt! – szólt Lex.
– Mik ezek a fehér izék?

– Gyíküléknek látszanak. Biztos a madarak potyogtatták el.

– Hogy lehet az, hogy nem fejezték be az épületet?

Vadvirágokkal beszórt, alacsony fűvel borított tisztásra léptek. Hosszú, mély füttyszót hallottak. Aztán egy másik

füttyszót, amely az erdő túlfeléről
jött válaszul.

– Ez meg mi?

– Nem tudom.

Aztán Grant felhőárnyat vett észre előttük a füves réten. Ám ez az árnyék igen sebesen mozgott. Pillanatok múlva elborította őket. Felnézett, s látta, hogy egy hatalmas sötét alak siklik el fölöttük. Még a napot is eltakarta.

– Juj! – kiáltott fel Lex. – Ez egy pterodactylus?

– Igen, az – felelte neki Tim.

Grant nem szólt. Szinte megbénította, elvarázsolta az óriás, repülő állat döbbenetes látványa. Fenn a magasban a pterodactylus mély füttyszót hallatott, kecsesen megfordult, és visszafelé vitorlázott feléjük.

– De vajon ezek miért nem szerepelnek a kiránduláson? – kérdezte Tim.

Grant ugyanezen töprengett. Hiszen oly szépek, oly kecsesek és méltóságteljesek voltak a levegőben sikló, repülő dinoszauruszok. Miközben Grant nézte őket, egy második pterodactylus is megjelent az égen, majd egy harmadik és egy negyedik is.

– Talán mert nincs még kész az épület – mondta Lex.

Grant eszében azonban az járt, hogy ezek nem közönséges pterodactylusok. Túl nagyok hozzá. Csak cearadactylusok lehetnek, a korai krétakor repülő sárkánygyíkjai. Fenn a magasban kisebb repülőgépnek látszottak. Amikor lejjebb ereszkedtek, láthatóvá vált, hogy kiterjesztett

szárnyuk távolsága legalább öt méter, a testük szőrös, fejük pedig mint a krokodilé. „Halevők – jutott eszébe. – Dél-Amerika és Mexikó.”

Lex kezével beárnyékolta a szemét, és felnézett az égre.

– Nem láthatnak minket? – kérdezte.

– Nem hiszem. Halat esznek.

Az egyik dactylus csigavonalban leereszkedett. Mintha csak valami hatalmas árnyék húzott volna el fölöttük. Meleg levegő fuvallata csapta meg őket, és savanykás szag maradt a levegőben utána.

– Hű! – szólt Lex. – Hát ezek tényleg nagyok! – Aztán egy cseppnyi szünet után megint megkérdezte: – Biztos, hogy nem bánthatnak bennünket?

– Majdnem teljesen biztos.

Ekkor csapott le a második dactylus. Sokkal gyorsabban repült, mint az első, hátulról jött, úgy húzott el közvetlenül a fejük fölött. Grant egy szemvillanásnyi ideig látta fogakkal teli csőrét és a szőrös testet. Mint valami óriási denevér, gondolta. Ugyanakkor meglepte, hogy az állatokban minden nagyságuk ellenére van valami törékenység. A hatalmasra tárt szárnyak közt feszülő rózsaszín hártya egészen áttetszően vékony volt...

– Jaj! – kiáltott fel Lex, és a hajába markolt. – Megharapott!

– Mit csinált? – döbbent meg Grant.

– Megharapott! Megharapott! – Véres volt az ujja, amikor elvette a kezét.

Fenn a magasban két újabb dactylus csukta össze a szárnyát.

Kis, sötét alakokká összehúzódva zuhantak a föld felé. Közben valami ijesztő, sivító hangot hallattak.

– Tűnés! – kiáltotta Grant, és kézen ragadta a gyerekeket. Futottak a réten át, közben hallották a közeledő süvöltést. Grant az utolsó pillanatban vetette magát a földre, magával rántva a gyerekeket is, éppen amikor a két dactylus füttyülve, visítva, nagy szárnycsattogással elrepült fölöttük. Grant érezte, hogy éles karmok tépik fel az ingét a hátán.

De már talpon is volt, felrántotta Lexet, és újabb néhány métert futottak mindhárman, miközben a két madár oldalra billentve ismét megfordult a magasban, és sikítva feléjük zuhant. Megint az utolsó pillanatban nyomta le a

gyerekeket a földre, s a hatalmas árnyak csapkodva libbentek el fölöttük.

– Fúj! – mondta undorral Lex. Grant látta rajta a madárürülék fehér csíkját.

Felkászálódott.

– Gyerünk! – mondta.

Éppen futni kezdett volna, amikor Lex rémülten felsikított. Hátrafordult, s látta, hogy az egyik dactylus hátsó karmaival a kislány vállába kapaszkodik. Óriás, pergamenszerű szárnyai, melyeken átsütött a napfény, ott csapkodtak kétfelől Lex mellett. Az állat fel akart emelkedni, csak hogy Lex túl nehéz volt neki. Küszködés közben többször is a kislány feje felé kapott hosszú, hegyes pofájával.

Lex sikoltozott, és vadul csapkodott a karjaival. Grantnak

semmi más nem jutott eszébe, odarohant, felugrott, és egész testével az állatra vetette magát. Az az ütéstől a hátára zuhant, s Grant a szőrös testre esett. Az állat sivített, és csapkodott a csőrével. Grant elrántotta a fejét az állkapcsok elől, és hátrébb húzódott, miközben az óriás szárnyak a teste körül suhogtak. Mintha sátorban lett volna, szélviharban. Nem látott, nem hallott, nem volt más, csak a csapkodó szárnyak, a sivítés és a száraz, pergamenszerű hártyák. Karmos lábak kapkodtak vadul a mellkasa felé. Lex sikított. Grant ellökte magát a dactylustól, amely sivítva, csipogva csapkodott a szárnyaival, visszafordult a hátáról, kis szárnykarmaira emelkedett, és

elindult rajtuk. Grant elképedten megállt.

Tud járni a szárnyain! Lederer elképzelése helyes! De aztán a többi dactylus is rájuk vetette magát, Grant pedig szédült, elvesztette az egyensúlyát, s borzadva látta, hogy Lex karjával próbálja védeni a fejét, miközben futni kezd... Tim meg teljes hangerővel ordít...

És máris lecsapott az első. Ekkor azonban a kislány hozzávágott valamit, mire a dactylus váratlanul elfütytyentette magát, és felemelkedett. Abban a pillanatban a magasba emelkedett a másik kettő is, és üldözőbe vették az elsőt, fel a magasba. A negyedik dactylus esetlenül csapdosott, míg nehézkesen a levegőbe emelkedett, aztán a többiek

nyomába eredt az is. Grant felnézett, hunyorogva igyekezett kivenni, mi történt. A három dactylus haragos sivítással üldözőbe vette az elsőt.

Magukra maradtak a réten.

– Mi történt? – kérdezte Grant.

– Elvitték a kesztyűmet – mondta Lex. – Pedig márkás volt. És különleges méret.

Ismét útnak indultak. Tim átölelte a húga vállát.

– Jól vagy?

– Persze, te buta – mondta a kislány. – Csak azt remélem, megfulladnak tőle, és megdöglenek.

– Én is – mondta Tim. – Én is remélem.

Már előttük is volt a csónak a parton. Grant megint az órájára nézett. Nyolc harminc. Már csak

két és fél órájuk van rá, hogy visszaérjenek.

Lex örömkialtásban tört ki, amint a vízen lebegve maguk mögött hagyták a madárház kupoláját. Aztán a felmagasló part ismét összezárult, s megint összeértek a fák. A folyó jobban elkeskenyedett, mint eddig bárhol, sok helyütt a három métert sem érte el, s az áramlás is felgyorsult. Lex felnyúlt, hogy megérintse a lecsüggő ágakat.

Grant hátradőlt a tutajban, s a meleg gumitest alatt átfolyó víz halk mormolását hallgatta. Most sebesebben haladtak, s a lecsüggő ágak is gyorsabban siklottak a fejük fölött. Kellemes érzés volt. A sebességtől egy kis szellő támadt körülöttük a faágak alatt. De azt is jelentette ez, hogy

ennyivel is hamarább érnek majd vissza.

Grant csak találgatta, hány kilométert tehettek meg eddig, de biztos, hogy jó néhányat, amióta elhagyták a raktárépületet, ahol az éjszakát töltötték. Talán nyolc-kilenc kilométert. De lehet, hogy még annál is többet. Ez akár azt is jelentheti, hogy esetleg már csak egy órányi gyalogútra lesznek a szállótól, amikor elhagyják a tutajt. De a madárházban lezajlott kaland után Grantnak valahogy nem akarózott újra elhagyni a vizet. Egyelőre különben is jó tempóban haladtak.

– Az jutott eszembe, hogy vajon hogy van Ralph – mondta Lex. – Biztos már nem is él szegény!

– Dehogyan nem. Fogadok, hogy semmi baja.

– Kíváncsi lettem volna, engedie, hogy meglovagoljam – sóhajtott a kislány álmosan a meleg naptól. – Pedig de nagy szám lett volna Ralphon lovagolni!

Tim fordult Granthoz.

– Tetszik még emlékezni, mi volt a stegosaurusnál? Tegnap este?

– Hogyne.

– Miért tetszett a béka-DNS-ről érdeklődni?

– A szaporodás miatt – felelte Grant. – Nincs rá magyarázat, hogyan szaporodhatnak a dinoszauruszok, amikor mind nőstény, s a tetejében még be is sugarazzák őket.

– Ez igaz.

– Nos, a besugárzás köztudottan igen megbízhatatlan eljárás, és ez esetben alighanem

hatástalan. Szerintem, ez itt be is fog bizonyosodni. De még mindig ott az a probléma, hogy a dinoszauruszok mindegyike nőstény.

Hogyan szaporodhatnak, ha mind az?

– Hogyan? – kérdezte Tim.

– Nos, az állatvilágban a szaporodásnak és a szexualitásnak szinte elképesztően sok változata létezik.

Lex szólt közbe:

– Timet nagyon izgatja ám a szex!

Oda sem figyeltek rá, sem Grant, sem Tim.

– Például nagyon sok állat van – mondta Grant –, amely anélkül szaporodik, hogy bármi olyasmit tenne, amit mi szexnek hívunk. A hím spermahordozót bocsát ki magából – ebben van a sperma –

, amelyet aztán a nőstény később magához vesz. Ez a fajta kapcsolódás nem kíván olyan nagy fizikai különbséget hím és nőstény között, mint amelyet általában el szoktunk képzelni. Vannak állatok, amelyeknél a hím és a nőstény sokkal egyformább, vagy jobban hasonlít egymásra, mint az embereknél.

Tim bólogatott.

– De mi van a békákkal?

Hirtelen sivalkodás zaja hangzott fentről a fák közül, s a microceratopsok rémülten szaladtak szerteszét. Reszkettek az ágak a nyomukban. A következő pillanatban a tyrannosaurus óriás feje tört át bal felől a levelek sűrűjében. A hatalmas állkapcsok a tutaj felé kaptak. Lex rémülten sikított, Grant pedig vadul evezni kezdett

a túloldal felé, de a folyó szélessége csak három méter volt. A tyrannosaurus fennakadt a sűrű növényzeten; rángatta és forgatta a fejét, majd felordított. Aztán visszahúzta a fejét.

Látták a tyrannosaurus óriás, sötét alakját a partot szegélyező fákon keresztül, amint északnak tart velük együtt, és rést keres a fák között. A kis microceratopsok mind a másik partra menekültek, ott sivítózta, szaladgáltak és ugráltak fel-alá. A tutajban Grant, Tim és Lex tehetetlenül nézték, hogy a tyrannosaurus újra meg újra kísérletet tesz rá, hogy áttörjön. De a fák túl sűrűn szegélyezték a folyópartot. A tyrannosaurus tovább követte a folyót, a csónak előtt haladt, és nem adta fel. Dühödten rázta az ágakat.

De megint csak csődöt mondott.

Aztán végre felhagyott a hiábavaló próbálkozással, és otthagyta őket. Tovább indult a folyó mentén.

– Gyűlölöm! Gyűlölöm! – mondta Lex.

Grant megrendülten dőlt hátra a csónakban. Ha a tyrannosaurusnak sikerül áttörnie, a sorsuk megpecsételődött. Olyan keskeny volt a folyó, hogy éppen csak elfért rajta a tutaj. Mintha csak alagútban hajókáztak volna. A gumiperemek gyakran a földet súrolták, amint a hajót magával sodorta az áramlat.

Az órájára pillantott. Már kis híján kilenc. A tutaj úszott velük tovább.

– Hé! – kiáltott fel Lex. – FigyeljeteK csak!

Morgást hallottak, amelybe ismétlődő, huhogó kiáltás vegyült. A hangok egy kanyar mögül jöttek, amely egy kicsit távolabb, előttük volt a folyón. Grant fülelt. Újra hallotta a huhogást.

– Mi csinálja ezt? – kérdezte Lex.

– Fogalmam sincs – mondta Grant. – De nem is egy van belőlük, az biztos. A túlpartra evezett, s ott megragadott egy ágat, hogy megállítsa a hajót. Megint felhangzott a vicsorgó morgás. Aztán a huhogások is.

– Úgy hangzik, mintha egy csomó bagoly volna ott – szólt Tim.

Malcolm felnyögött.

– Nem kaphatok morfiumot?

– Még nincs itt az ideje –
mondta Ellie.

Malcolm sóhajtott.

– Mondja, mennyi vizünk van?

– Mit tudom én? Elég folyik a
csapból...

– Nem azt kérdem. Mennyi van
összegyűjtve? Eltéve. Van
egyáltalán?

Ellie vállat vont.

– Nincs.

– Akkor menjen végig az
összes szobán itt az emeleten.
Töltse fel a fürdőkádakat!

Ellie elkomorult.

– Továbbá – folytatta Malcolm –
Walkie-talkie-jaink vannak-e? Hát
zseblámpáink? Gyufánk?
Petróleumfűzőnk? Ilyesmi?

– Körülnézek. Miért, mire
készül? Földrengés lesz?

– Valami olyasmi – mondta
Malcolm. – A Malcolm-effektus

értelmében katasztrofális változások várhatók.

– De hiszen Arnold szerint az összes rendszer kifogástalanul működik.

– Pontosan olyankor szokott bekövetkezni – felelte erre a matematikus.

Ellie megkérdezte:

– Maga nincs valami nagy véleménynyel Arnoldról, igaz?

– Semmi bajom vele. De műszaki ember. Wu is olyasféle. Mind a kettő technikai szemmel nézi a világot. Nincs igazi látókörük. Csak nézőkörük – én legalábbis így hívom. Csak azt látják, ami közvetlenül a szemük előtt van. Szűk látókörűen gondolkodnak, s ezt „célirányos” gondolkodásnak mondják. Nem látják a környezetüket. Nem látják a következményeket, így jöhet

létre egy olyan sziget, mint ez. A szűk látókörű gondolkodás eredményeként. Attól, hogy csak nézőköre van valakinek. Mert olyan nincs, hogy létrehozunk egy állatot, de azt már nem feltételezzük róla, hogy *élőlény* módjára fog viselkedni is. Hogy kiszámíthatatlan lesz. Megszökik. Ezt képtelenek felfogni.

– Nem gondolja, hogy egyszerűen ilyen az emberi természet? – kérdezte Ellie.

– Te jó ég, dehogy! – mondta Malcolm. – Ez olyan, mintha azt mondaná: az az emberi természet, hogy szalonnás rántottát reggelizünk. Szó sincs róla. Kizárólag a nyugati iskolázás eredménye, s a világ többi részén – szinte mindenütt – rosszul lesznek tőle. – Megvonaglott a fájdalomtól. –

Úgy látszik, a morfiumtól filozofikus leszek.

– Kér egy kis vizet?

– Nem. Megmondom magának, mi a baj a mérnökökkel és a tudósokkal? A tudósoknak részletesen kidolgozott elméletük van rá – baromság az egész! –, miszerint ők azt kutatják, mi az igazság a természetben. Ami voltaképpen igaz is, csak éppen nem ez hajtja őket. Senkit sem hajtanak olyan elvont dolgok, mint „az igazság keresése”.

– A teljesítmény, az eredmény, az az, ami a fejükben jár. Ezért hát arra összpontosítanak, hogy el tudnak-e érni valamit. Abba soha bele nem gondolnak, *helyes-e*, ha elérik. Roppant kényelmesen „értelmezhetetlennek” mondják az efféle megfontolásokat. Mert,

ugye, ha ők nem teszik meg, hát majd megteszi más. A felfedezés – gondolják ők – elkerülhetetlen, így aztán csak az számít, hogy ők legyenek az elsők! Ez a tudomány játszmája. Még a legtisztábban tudományos felfedezés is agresszív, harcias behatolás. Hatalmas arzenálra van hozzá szükség, utána pedig a szó szoros értelmében megváltozik a világ. A részecskegyorsítók felsebzik a tájat, és radioaktív melléktermékek maradnak utánuk. Az űrhajósok szemetet hagynak a Holdon. Mindig marad nyoma, hogy ott jártak a tudósok, és elvégezték a maguk felfedezését. Minden felfedezés erőszakot tesz a világon. Mindig.

– Csakhogy a tudósok pontosan ezt akarják. Mindenhová be kell

dugniuk a műszereiket. Muszáj, hogy nyomuk maradjon. Az nem lehet, hogy csak *nézzék* a dolgokat, csak megfigyeléseket végezzenek. Hogy csak értékeljék, amit látnak. Hogy beilleszkedjenek a természet rendjébe. Muszáj valami természetellenes dolgot tenniük. Ez a tudós dolga, s immár egész társadalmak igyekeznek „tudományosak” lenni ezen a földön. – Nagyot sóhajtott, és hátrahanyatlott.

Ellie kihasználta az alkalmat, és megszakította a monológot:

– Nem gondolja, hogy eltúlozza...

– Eltúlzom? Hogy néznek ki a maguk ásatásai úgy egy év múlva?

– Hát elég pocsékul – ismerte be Ellie.

– Szóval ültetik be a terepet, nem hozzák rendbe a földet az ásatás után?

– Nem.

– És miért nem?

Ellie megvonta a vállát.

– Nem is tudom. Gondolom, arra már nincs pénz.

– Vagyis ásatásra még jut, de a helyrehozatalra már nem?

– Kopár vidéken dolgozunk...

– Kopár vidéken – mondta a fejét ingatva Malcolm. – Csak a hulladék marad. Melléktermékek. Mellékhatások... Csak azt szeretném megértetni magával, hogy a tudósok pontosan *így akarják!* Melléktermék kell nekik, hulladék meg mellékhatások. Ezzel megnyugtatják magukat. Mindez beleépült a tudomány szövetébe, és egyre katasztrofálisabb a hatása.

– De akkor mi a válasz?

– Szabaduljanak meg azoktól, akiknek csak „nézőkörük” van! Ne az övék legyen a hatalom!

– De hát mi lesz akkor a haladással?

– Miféle haladással? – kérdezte bosszúsan Malcolm. – A nők ma ugyanannyi órát fordítanak háztartási munkára, mint 1930-ban, hiába az úgynevezett haladás. Hiába a porszívó, a mosó- és szárítógép, a szemétledobó, a mosogatógép, a mikrohullámú sütő, minden... Miért telik ma is ugyanannyi időbe kitakarítani a házat, mint 1930-ban, kérdem én?

Ellie nem válaszolt.

– Hát azért, mert nem történt semmiféle haladás – felelt saját szónoki kérdésére Malcolm. – Harmincezer évvel ezelőtt, a

lascaux-i barlangrajzok korában az ember heti húsz órát dolgozott, hogy meglegyen az élelme, a ruházata és a fedél a feje fölött. A fennmaradó időben játszhatott, alhatott, tette, ami jólesett. És természetes világban élt, ahol tiszta volt a levegő, tiszta a víz, szépek voltak a fák, gyönyörűek a naplementék. Gondoljon bele! Heti húsz! Harmincezer évvel ezelőtt!

– Maga visszafordítaná az órát?
– kérdezte Ellie.

– Dehogy – felelte Malcolm. – Csak azt szeretném, ha az emberek felébrednének végre. Négyszáz éve létezik a modern tudomány. Ennyi idő után már tudnunk kellene, mire jó és mire nem. Itt az idő a változásra!

– Mielőtt elpusztítanánk a bolygót? – kérdezte Ellie.

Malcolm felsóhajtott, és lehunyta a szemét.

– Te jószágos ég! – mondta. – Ez izgat *legkevésbé*.

Grant az egyik ágtól a másikig kapaszkodva hajtotta előre a hajót a dzsungelfolyó sötét alagútjában. A hangok nem szűntek. Aztán megpillantotta a dinoszauruszokat.

– Nem ezek azok, amelyek mérgezőek?

– De igen. Dilophosaurusok.

Kettő állt a folyóparton. Háromméteres testüket sárga és fekete foltok borították. Alul a hasuk élénkzöld volt, mint a gyíkoké. Két ívelő taréj futott végig a fejük tetején, a szemüktől az orrukig, V alakot formázva a fejen. A mozgásuk viszont madárszerű volt, úgy hajoltak rá

a vízre, hogy igyanak belőle, aztán felkapták a fejüket, vicsorogtak és huhogtak.

Lex suttogva kérdezte:

– Szálljunk ki, és menjünk gyalog?

Grant nemet intett a fejével. A dilophosaurusok kisebbek voltak a tyrannosaurusnál, elég kicsik ahhoz, hogy átférjenek a folyót szegélyező fák között. Ráadásul a mozgásuk is gyorsnak látszott, amint egymásra morogtak és huhogtak.

– De a csónakban nem mehetünk el mellettük – mondta Lex. – Ezek megmérgeznek!

– Pedig muszáj – mondta erre Grant. – Akárhogy is!

A dilophosaurusok csak ittak és huhogtak tovább. Valami furcsa, szertartásszerű ismétlődés volt a viselkedésükben, amely

kölcsönösnek tűnt. A bal oldalon álló állat lehajolt, ivott. Tágra nyitotta száját, kimutatta csupasz, hosszú fogsorait, aztán huhogott. A jobb oldali állat erre visszahuhogott, és az is ivott, szinte tükörképét adva az első állat mozdulatainak. Utána előlről kezdődött az egész, pontosan ugyanúgy.

Grantnak feltűnt, hogy a jobb oldali állat kisebb, a foltok is kisebbek a hátán, a taraja nem annyira élénkvörös...

– Egek! – mondta. – Hiszen ez párzási rítus!

– Nem tudunk elmenni mellettük? – kérdezte Tim.

– Nem, ameddig így állnak, éppen a víz legszélénél. – Grant tudta, hogy efféle rítusaikat az állatok néha órákig művelik egyfolytában. Ilyenkor nem

esznek, nem törődnek
semmivel... Órájára pillantott.
Kilenc óra húsz.

– Most mit csináljunk? –
kérdezte megint Tim.

Grant nagyot sóhajtott válaszul.

– Ha tudnám!

Leült a tutajban. A
dilophosaurusok egyszerre csak
izgatott tülkölésbe és bögésbe
kezdtek. Grant felkapta a fejét.
Mindkét állat elfordult a folyótól,
és most ellenkező irányba nézett.

– Ez mi? – kérdezte Lex.

Grant elmosolyodott.

– Azt hiszem, végre kaptunk
egy kis segítséget. – Ellökte a
tutajt a parttól. – Ide figyeljete,
gyerekek! Most lefeküsztek a
gumipadlóra! Megpróbálunk
olyan gyorsan elhúzni mellettük,
amennyire csak lehet. De egyet
ne feledjete: ki ne nyissátok a

szátokat, és ne moccanjatok, bármi is történjék! Oké?

A tutaj lassan sodródva elindult a folyón a huhogó dilophosaurusok felé. Aztán fokozatosan felgyorsult. Lex Grant lábánál feküdt, és rémült szemeket meresztett rá. Közeledtek a dilophosaurusokhoz, amelyek még mindig hátat fordítottak a folyónak. Grant ennek ellenére előhúzta a légpisztolyt, és megvizsgálta a tárat.

A tutaj folytatta útját, s ekkor különös szagot éreztek. Édeskés és undorító volt egyszerre, mint a száradt hányás szaga. A dilophosaurusok trombitálása hangosodott. A tutaj még egy utolsó kanyart megkerült, Grant pedig visszafojtotta a lélegzetét. A dilophosaurusok méterekre

voltak tőlük, s a folyón túli fák felé
tülköltek.

Ahogy Grant már sejtette, a
dilók tülkölése a
tyrannosaurusnak szólt. Az
megint át akart törni a
növényzeten, a dilók erre
huhogtak, tülköltek, és a lábukkal
dobogtak a sárban. A tutaj
elúszott mellettük. A szag szinte
kibíráhatatlanul undorító volt. A
tyrannosaurus felüvöltött,
alighanem meglátta a tutajt. Ám a
következő pillanatban...

Puff!

A tutaj megállt. Zátonyra
futottak, pontosabban
fennakadtak a part víz alatti
részén, még mindig csak néhány
méternyi távolságra a
dilophosaurusoktól.

– *Óriási!* – suttogta Lex a csónak fenekén. – Csak ez hiányzott!

A tutaj hosszan, idegtépően csikorgott, csúszott a köves, sáros talajon. De aztán ismét mozgásba jött. Folytatták az utat a folyón. A tyrannosaurus még egyet bömbölt, aztán elvonult. Az egyik dilophosaurus úgy tűnt, meglepődött. De aztán újra elhuhogta magát, a másik pedig visszahuhogott neki.

A tutajt tovább sodorta a víz lefelé a folyón.

A TYRANNOSAURUS

A dzsip bukdácsol a tűző napon. Muldoon ült a vezetőülésben, mellette Gennaro. A nyílt mezőn voltak, egyre távolabb a növényzet és a pálmafák sűrűjétől, mely a folyót szegélyezte, s jelezte, merre halad: úgy száz méterre keletre tőlük. Emelkedőhöz értek, és Muldoon fékezett.

– A szentségit, de nagy a hőség! – mondta, és karjával megtörölte a homlokát. Meghúzta a térde között tartott whiskys üveget, aztán odanyújtotta Gennarónak.

Gennaro megrázta a fejét. Nézte, hogyan rezeg, csillámlik a

táj a reggeli fényben. Aztán a kocsiban lévő komputerre és a műszerfalba épített videomonitorra esett a tekintete. A monitor a park egyes részeit mutatta, a távirányítós kamerák képeit. Még mindig nem volt nyoma sem Grantnak, sem a gyerekeknek. A tyrannosaurusnak sem.

Reccsent a rádió.

– Muldoon?

Muldoon felkapta a mikrofont.

– Ja!

– Működik a géped? Megvan a rex! A 442-es kockában van. Most megy át a 443-ba.

– Pillanat – mondta Muldoon, és igazított egyet a monitoron. – Igen. Már megvan. A folyó mentén halad. – Az állat észak felé lopakodott a folyópartot szegélyező növényzet mentén.

– Vigyázz rá! Csak bénítsd meg!

– Ne izgulj! – szólt Muldoon. Hunyorgott az erős napfényben.
– Nem esik baja.

– Ne feledd: a tyrannosaurus a park legfőbb látványossága a turisták számára!

Muldoon kikapcsolta sercegő készülékét.

– Barom! – mondta. – Ezeknek még mindig a turisták a fő gondjuk. – Beindította a motort. – Hát akkor látogassuk meg Rexit, és adjunk be neki egy adagot.

A dzsip nagyot zökkent egy göröngyön.

– Maga ezt élvezi! Látom, alig várja – szólt Gennaro.

– Ami igaz, az igaz. Régóta várom, hogy belelőhessem a tűt abba a nagy dögbe – felelte Muldoon. – Tessék, ott van!

Nagy rándulással megálltak. Gennaro a szélvédőn át megpillantotta a tyrannosaurust. Pontosan előttük volt. A folyó menti pálmafák között haladt.

Muldoon kiitta a maradék whiskyt, az üveget pedig a hátsó ülésre dobta. Kilövőcsövéért nyúlt. Gennaro a videomonitorra pillantott, amelyen pontosan látszott a dzsipjük és a tyrannosaurus. Nyilván egy kamera van valahol a fák közé rejtve.

– Ha segíteni akar – szólt hozzá Muldoon –, akkor nyissa fel az egyik fémdobozt ott a lábánál.

Gennaro lehajolt, és felnyitotta a rozsdamentes acélból készült dobozt. Habszivaccsal volt kibélelve. A habszivacsban négy henger nyugodott, akkorák, mint egy-egy literes tejesüveg.

Mindegyiken rajta volt a felirat: MORO-709. Kivett egyet.

– Pattintsa le a tetejét, és csavarjon bele egy tűt! – rendelkezett Muldoon.

Gennaro megtalálta a műanyagból készült tûdobozt. Egy-egy tű átmérője akkora lehet, mint az ujjhegyéé. Rácsavart egyet a lövedék végére. Láta, hogy a másik végén kerek ólomsúly van.

– Tulajdonképpen ez az ütőszeg – magyarázta Muldoon.

– Találatkor összenyomódik. – A térdére fektette a légfegyvert, és előrehajolt. A kilövőszerkezet súlyos, szürke, cső alakú fémből készült, és leginkább valami tankelhárítóra vagy páncélöklőre emlékeztette Gennarót.

– Mi az a MORO-709?

– Szabványos állatnyugtató – felelte Muldoon. – Ezt használják az állatkertekben világszerte. Próbálkozzunk kezdetnek ezer köbcentivel! – Felnyitotta a tárat, amely akkora volt, hogy belefért az ökle. Belecsúsztotta az egyik lövedéket, és becsukta.

– Remélem, ez elég lesz – mondta. – Egy elefánt átlagosan körülbelül kétszáz köbcentit kap, csak hogy annak két-három tonna a súlya a *Tyrannosaurus rexé* viszont hét, és sokkal vadabb az elefántnál. Nem mindegy a dózis szempontjából.

– Miért?

– A dózist részben az állat súlya, részben a temperamentuma határozza meg. Mondjuk hogy ugyanannyi 709-est lövünk be egy elefántba, egy vízilóba meg egy rinóba. Az

elefántot megbénítjuk vele, csak áll ott, mint egy szobor. A vízilovat már csak lelassítjuk. Elég álmos lesz, de mozog tovább. Ugyanettől azonban a rinó csak begorombul, és támadni kezd. Másfelől viszont, ha több mint öt percen át kergetünk autóval egy rinocéroszt, fogja magát, és holtan esik össze az adrenalinsokktól. Fura egy kombinációja az erőnek és az érzékenységnek.

Muldoon lassan a folyó felé vezette a dzsipet, egyre közelebb a tyrannosaurushoz.

– Igen ám, csakhogy ezek mind emlősök. Sokat tudunk róluk, mert az állatkertek mind a nagy emlősökre épülnek, ők a főattrakciók: az oroszlánok, tigrisek, medvék, elefántok. A

hüllőkről már jóval kevesebbet tudunk. A dinoszauruszokról meg senki sem tud semmit. Ezek új állatok.

– Hüllőknek tekintik őket? – kérdezte Gennaro.

– Nem. – Muldoon sebességet váltott. – A dinoszauruszok nem illenek bele a már ismert kategóriákba. – Elrántotta a kormányt, hogy kikerüljön egy sziklát. A kocsi megcsúszott, de folytatta útját. – Voltaképpen rájöttünk, hogy ahány dinoszaurusz, annyiféle. Éppen úgy, mint az emlősök. Egyesek szelídek és aranyosak, mások gonoszok és vadak. Némelyik jól lát, némelyik nem. Van, amelyik ostoba, és van, amelyik igen-igen intelligens.

– Mint a raptorok? – kérdezte Gennaro.

Muldoon bólintott.

– A raptorok okosak. Nagyon ravaszak. Mondok magának valamit. – Egy kis szünetet tartott.

– Az összes eddigi problémánk semmi ahhoz képest, mi lenne itt, ha egyszer a raptorok kiszabadulnának a karámjukból. Na! Azt hiszem megérkeztünk, ennél közelebb már nem mehetünk a mi kis Rexinkhez.

Előttük a tyrannosaurus átdugta a fejét az ágak közt, s a folyót leste. Megpróbált átjutni. Aztán néhány méterrel lejjebb ment a víz folyása mentén, és újabb kísérletet tett.

– Vajon mi az ördögöt láthat ott? – szólt Gennaro.

– Ki tudja? – mondta Muldoon.

– Lehet, hogy a microceratopsokat akarja elkapni,

amik az ágakon ugrálnak. Ha igen, azok jól megfuttatják.

Muldoon a tyrannosaurustól körülbelül ötven méterre állította le a dzsipet, és körbetekerte a kormányt. A motort nem kapcsolta ki. – Üljön a volán mögé! – mondta Gennarónak. – És csatolja be a biztonsági övet! – Még egy lövedéket elővett, és az ingébe akasztotta, aztán kiszállt.

Gennaro a kormánykerék mögé csúszott.

– Gyakran csinálja ezt? – kérdezte.

Muldoon böfögött.

– Eddig még soha. A hallójárat mögött próbálom eltalálni. Aztán, meglátjuk, mi lesz. – Tíz métert ment a dzsip mögött, aztán fél térdre ereszkedett a fűben. A vállára támasztotta a nagy

fegyvert, felcsapta a teleszkópos irányzékot. Célba vette a tyrannosaurust, amely még mindig tudomást sem vett róla.

Halvány gázfelhő csapott fel, és Gennaro fehér csíkot látott a tyrannosaurus felé robogni a levegőben. De láthatóan nem történt semmi.

Aztán a tyrannosaurus lassan megfordult, és kíváncsian szemügyre vette őket. Ide-oda ingatta hatalmas fejét, mintha hol az egyik, hol a másik szemével nézné őket.

Muldoon levette a kilövőt a válláról, és betöltötte a második lövedéket.

– Eltalálta? – kérdezte Gennaro.

Muldoon a fejét rázta.

– Eltévesztettem. Az a rohadt lézeres irányzék.... Nézzen körül, nincs-e elem a dobozban.

– Hogy micsoda? – kérdezte Gennaro.

– Elem – felelte Muldoon. – Körülbelül ujjnyi nagyságú. Szürke jelzés van rajta.

Gennaro hátrahajolt, hogy belenézzen az acéldobozba. Közben érezte a dzsip remegését, a motor halk berregését. Nem látott elemet. Ebben a pillanatban a tyrannosaurus felüvöltött. Rémületes volt az állat hatalmas mellüregének mélyéről előtörő, mennydörgő bömbölés, amely szinte betöltötte a tájat. Gennaro iszonyatosnak hallotta. Hirtelen kiegyenesedett, megragadta a kormánykereket, a másik keze

pedig máris a sebességváltón nyugodott. Megszólalt a rádió is:

– Muldoon, itt Arnold! Azonnal tűnés onnan! Vége!

– Tudom, mit csinálok – morogta Muldoon.

A tyrannosaurus rohamra indult.

Muldoon nem vesztette el a fejét. Miközben az állat vad iramban vágatott feléje, a vadász lassan, módszeres alapossággal ismét a vállára emelte fegyverét, célzott és lőtt. Gennaro ismét látta a felszálló füstfelhőt, és az állat irányába robogó lövedék csíkját.

Semmi hatás. A tyrannosaurus folytatta a támadást.

Most azonban Muldoon már talpon volt, futott, és közben kiabált:

– Indulás! Indulás! – Gennaro sebességbe tette a dzsipet,

Muldoon pedig az oldalajtóra vetette magát, miközben a kocsi nekilendült. A tyrannosaurus sebesen közeledett. Muldoon egy lendülettel feltépte az ajtót, és bekászálódott a dzsipbe.

– Gyerünk már, a szentségít! Gyerünk!

Gennaro tövig nyomta a gázpedált. A dzsip vadul ugrált, bukdácsolt. Az egyik pillanatban olyan magasan volt az orra, hogy csak az eget lehetett látni a szélvédőn át, a következőben már zökkenve földet is ért, és vadul száguldott tovább. Gennaro a bal oldali fasor felé tartott. Nem változtatott a kocsi sebességén, míg csak a visszapillantó tükörben meg nem látta, hogy a tyrannosaurus egy végső üvöltéssel megfordul.

Gennaro lassított.

- Te jószágos ég!
- Muldoon a fejét ingatta.
- Esküdni mertem volna, hogy másodikra eltaláltam.
- Szerintem nem talált – mondta Gennaro.
- Biztosan letört a tű, mielőtt az ütőszeg belőtte volna a szert.
- Ismerje már be, hogy nem talált!
- Na, jó! – sóhajtotta Muldoon.
- Hát akkor nem találtam. Döglött volt az elem abban az átkozott lézeres irányzóban. Én tehetek róla. Ellenőriznem kellett volna! Gyerünk vissza, és hozzunk még egy-két lövedéket.
- A dzsip északnak tartott, a hotel felé. Muldoon felemelte a rádiót.
- Vezérlő!
- Itt vagyok – szólt Arnold.
- Megyünk vissza a bázisra.

Keskeny volt a folyó, és robogott. Egyre jobban száguldott velük a tutaj is. Lassan kezdték úgy érezni magukat, mintha valami angolparki robogón ülnének.

– Juhúúúúú! – kiabálta Lex. – Gyorsabban! Gyorsabban!

Grant előreszegezte tekintetét. Még keskeny és sötét volt a folyó, ám már látta, hogy távolabb a fák sora véget ér, azon túl pedig vakítóan süt a nap. A messzeségből dübörgés hallatszott. Úgy látszott, mintha valami különös, egyenes vonalban véget érne ott a folyó...

A tutaj azonban még mindig csak gyorsult, rohant velük előre.

Grant az evezők után kapott.

– Mi van ott?

– Vízesés! – mondta Grant.

A lecsüngő ágak sötét öleléséből a tutaj egyszerre csak

vakító, délelőtti ragyogásba siklott, s a robogó áramlat egyenest a vízesés pereme felé röpítette. A zuhatag a fülükben dübörgött. Grant evezett, ahogy csak bírt, de csak arra futotta az erejéből, hogy újra meg újra körbefordítsa a tutajt. Az megállíthatatlanul közeledett a perem felé.

Lex Granthoz hajolt.

– Nem tudok úszni! – A férfi látta, hogy nincs becsatolva a mentőmellénye, de tehetetlen volt; rémisztő sebességgel érték el a peremet, s a vízesés mennydörgése már az egész világot betöltötte. Grant mélyen a vízbe dőfte az evezőjét, érezte, hogy megakad, és megtartja őket, pontosan a vízesés peremének legszélén. A gumitutaj rezgett az áramlatban,

de nem zuhant le. Grant teljes erejéből az evezőnek feszült, s a vízesés széléről lenézve látta, hogy legalább tizenöt méter magasan vannak, alattuk pedig kerek, habzó tó.

S a habzó tóban, rájuk várva, ott áll a tyrannosaurus.

Lex kétségbeesetten sikított, aztán a csónak megfordult, a hátulja egyszerre csak eltűnt, ők pedig egyenként kihullottak belőle, ki a levegőbe és a dübörgő vízbe, s megkezdődött a halálos zuhanás. Grant csapkodott a karjával, aztán egyszerre csak lassú, néma lett a világ.

Úgy érezte, percekig zuhan. Volt ideje megfigyelni, hogy Lex narancssárga mellényébe kapaszkodva repül mellette, hogy

Tim lenéz a mélybe; volt ideje meglátni a vízesés jeges, fehér falát s a fortyogó tavacskát odalenn, miközben lassan némán hullott felé.

Ostorcsapásként érte, amikor a víz felszínének vágódott a teste, majd belemerült. Hideg, fehér zubogó buborékok ölelték körül. Billegett, pörgött, egy pillanatra látta a tyrannosaurus lábát, amint elsodródott mellette, végig a tavacskán, aztán továbbsiklott a tavon túli folyómederbe. Úszni kezdett a part felé, meleg kövekbe kapaszkodott, lecsúszott, majd egy ágat ragadott meg, és végre sikerült felhúzódkodnia, kikerülnie a főáramlatból. Zihálva, lihegve, hason kúszva kivonszolta magát a sziklákra, és éppen akkor pillantott vissza a folyóra, amikor

az üres barna gumitutaj
tovabukdácsolt mellette. Aztán
Timet pillantotta meg, amint az
áramlattal küszködik.
Odanyújtotta a kezét, és a
köhögő, reszkető kisiút kihúzta
maga mellé a partra.

Grant újra a vízesés felé nézett.
Látta, hogy a tyrannosaurus
hirtelen egyenest a lábánál lévő
tó vizébe meríti fejét. Az óriás fej
ide-oda csapkodott, rázkódott,
vizet fröcskölve mindenfelé.
Valami volt a foga között.

Aztán újra felemelte a fejét.

Lex narancssárga mellénye
lógott ki a szájából.

Egy pillanattal később maga Lex
is a felszínre bukkant a
tyrannosaurus hosszú farka
mellett. Arccal lefelé feküdt a
vízen, kicsi testét lefelé sodorta a

folyó árama. Grant utána ugrott a vízbe, újból megmerítkezve a fortyogó áramlatban. Egy pillanat múlva már a kövekre is húzta a kislányt, mint valami élettelen, elnehezült súlyt. Szürke volt az arca. A szájából ömlött a víz.

Grant fölé hajolt, hogy szájon át adjon neki mesterséges légzést, ám a kislány köhögni kezdett. Aztán sárgászöld folyadékot hányt, majd újabb köhögési roham fogta el. Szempillái meglibbentek.

– Hello! – szólalt meg. Erőtlen mosoly jelent meg az arcán. – Megúsztuk!

Tim sírva fakadt. A kislány ismét köhögni kezdett.

– Abbahagynád? – kérdezte aztán. – Most meg mit bögsz?

– Csak!

– Féltettünk téged – mondta Grant. Fehér anyagdarabkák úsztak lefelé a folyón. A tyrannosaurus éppen a mentőmellényt szaggatta szét. Még mindig háttal állt nekik, a vízesés felé fordulva. De bármelyik pillanatban megfordulhat, és észreveheti őket... – Gyerünk, gyerekek! – adta ki a parancsot Grant.

– Hová megyünk? – kérdezte köhögve Lex.

– Gyere már! – Grant búvóhelyet keresett. Amerre a folyó haladt, arra csak nyílt, füves mezőt látott, amely nem nyújthatott menedéket. A folyón felfelé viszont ott állt a tyrannosaurus. Grant ekkor keskeny földutat vett észre a folyó mentén. Úgy látszott, felfelé vezet, a vízeséshez.

A földben pedig világosan látszott egy férficipő lenyomata. Felfelé haladt az úton.

A tyrannosaurus most végre megfordult. Morgott, s a füves rét felé nézett. Úgy tűnt, megértette, hogy áldozatai kicsúsztak a karmai közül. A vízfolyás irányában kereste őket. Grant és a gyerekek gyorsan lekapták a fejüket a partot szegélyező hatalmas páfrányok közé. Közben Grant óvatosan a folyással ellenkező irányban vezette őket.

– De hát hová megyünk? – kérdezte rémülten Lex. – *Visszafelé* tartunk!

– Tudom – mondta Grant.

Megint közelebb kerültek a vízeséshez. Nőttön-nőtt a zaj. A sziklák csúszóssá váltak, az út sarassá. Függönyként borult

rájuk a pára, mintha felhőn haladtak volna keresztül. Úgy látszott, hogy az ösvény egyenest a robogó vízbe visz, amint azonban közelebb értek, kiderült, hogy a valóságban a vízesés mögé vezet.

A tyrannosaurus még mindig lefelé lesett, a folyás irányába, s a hátát mutatta nekik. Sietve igyekeztek az ösvényen a vízesés felé, és kis híján sikerült is a zuhatag vízfüggőnye mögé kerülniük, amikor Grant látta, hogy a tyrannosaurus megfordul. De a következő pillanatban már teljesen a vízesés mögött voltak, s Grant többé nem látott át az ezüstös vízfüggönyön.

Megfordult és meglepetten nézett körül. Kis mélyedést látott, alig nagyobb, egy beépített szekrénynél, ám ez a mélyedés

tele volt gépezetekkel; zümmögő szivattyúkkal, nagy szűrőkkel és csővezetékekkel. Vizes és hideg volt minden.

– Látott minket? – kérdezte Lex a zuhatag dübörgését túlkiabálva.
– Hol vagyunk?! Mi ez a hely itt? Meglátott?

– Várj egy kicsit! – mondta Grant. Nézte a berendezést. Nyilvánvalóan szabályszerű szórakoztatóparki gépezet volt. Akkor pedig áramnak is kell lennie, ami hajtja, tehát lehet, hogy egy telefonkészülék is van valahol a kapcsolattartás végett. Keze a szűrők és csövek között kutatott.

– Mit tetszik csinálni?! – kiabálta Lex.

– Telefont keresek. – Majdnem tíz óra volt már. Alig több mint egy órájuk van már csak rá, hogy

kapcsolatba lépjenek a hajóval, még mielőtt az partot ér.

A mélyedés hátsó falában ajtót talált, rajta felirat – 04.sz. KARBANTART. – de zárva volt, nem is mozdult. Nyílás volt mellette a falban a biztonsági ellenőrzőkártya számára. Az ajtó mellett egy sor fémdobozt látott. Sorra nyitogatta őket, de csak kapcsolók és órák voltak bennük. Telefon sehol. Az ajtót pedig nem volt mivel kinyitni.

Majdnem elkerülte a figyelmét, hogy az ajtótól balra is van egy doboz.

Kilencgombos billentyűtáblát talált benne, amikor kinyitotta. Imitt-amott penészfoltok voltak rajta, de úgy nézett ki, mintha az ajtó kinyitására szolgálna, s Grant szinte biztosan érezte, hogy az ajtó mögött telefonkészülék van.

A doboz fémlapjára valaki számot karcolt: 1023. Grant benyomta ezt a számot.

Szisszenve nyílt az ajtó. Sötétség tátongett odabenn, s betonlépcsők sora vezetett a mélybe. A hátsó falon felirat állt: 04/22. sz. SZOLG. GÉPK. TÖLTŐ, s egy nyíl mutatott lefelé, a lépcsők mentén. Lehet, hogy valóban autó van odalenn? – Gyerünk, gyerekek!

– Azt már nem! – jelentette ki Lex. – Oda én nem megyek!

– Ne hülyéskedj, Lex, gyere! – mondta Tim.

– Szó sem lehet róla! – válaszolta a kislány. – Nincs világítás, nincs semmi! Én nem megyek oda.

– Hát jó – mondta Grant. – Érezte, nincs idő vitatkozni. – Ti

itt maradtok, és én lemegyek.
Mindjárt visszajövök.

– De hová tetszik menni?! –
kérdezte Lex hirtelen
riadalommal, a hangjában.

Grant válasz helyett belépett az
ajtón. Az elektronikus sípszót
hallatott, majd becsapódott a
háta mögött.

Mintha kútba zuhant volna, úgy
borult Grantra a vaksötétség. Egy
pillanatnyi meglepett
zavarodottság után visszafordult
az ajtóhoz, és végigtapogatta
nyirkos felszínét. Sehol egy
gomb, kilincs vagy zár. A falakat
is végigkutatta az ajtó két oldalán
valami kapcsoló, vezérlődoboz
vagy akármi más után...

Semmit sem talált.

Már a pánikkal küzdött, amikor
a tapogatózó ujjai egy fémhenger
körül zárultak össze.

Végigfuttatta rajta a kezét. A pereme kidudorodik, a teteje lapos... zseblámpa! Bekapcsolta. Meglepően erős volt a sugár ragyogása. Visszatekintett az ajtóra, és látta, hogy azt nem lesz képes kinyitni. Meg kell majd várnia, míg a gyerekek nyitják ki. Addig is...

A lépcsőhöz indult. Nedvesek, penésztől síkosak voltak a lépcsőfokok, óvatosan kellett haladnia. Félúton lefelé szimatoló hangot hallott, és betonon kaparászó karmok csikorgását. Előhúzta kábítópisztolyát, és óvatosan továbbhaladt.

A lépcsők a saroknál bekanyarodtak, s amint arra világított, különös visszfény csillant fel. Egy pillanat múlva már ki is vette, mi az: egy autó! Villanyautó volt, mint egy

golfkocsi, s egy hosszú alagút felé fordult az orrával, amely úgy tűnt, kilométerekre nyúlik. A kocsi volánja mellett vörös fény parázslott, vagyis valószínűleg fel volt töltve az akkumulátora.

Ismét felhangzott a szuszogó hang. Grant megperdült a tengelye körül, s csak azt látta, hogy valami sápadt, halvány alak emelkedik fel, majd tágra nyitott pofával repül felé a levegőn át. Gondolkodás nélkül lőtt. Az állat rázuhant, ledöntötte a lábáról, s Grant rémülten hengergőzött félre, lámpája vadul himbálózott összevissza. De az állat nem kelt fel, s amikor végre szemügyre vette, Grant egy kicsit nevetségesnek érezte magát.

Velociraptor volt, de még kölyök, egyévesnél is fiatalabb. Valamivel nagyobb lehetett egy

fél méternél, de legfeljebb akkora, mint egy közepes méretű kutya. Alig lélegzett, ahogy ott hevert a földön, a nyakából kiállt a tű. Alighanem túl nagy az adag a testsúlyához képest, gondolta Grant, és gyorsan kihúzta. A velociraptor kissé ködös tekintettel nézett rá.

Valami különös, szinte érezhető intelligencia sugárzott az állatból, s egyfajta lágyság, amely szöges ellentétben állt azzal a fenyegetéssel, amely a karámban tartott felnőtt példányokból áradt. Megsimogatta a velociraptor fejét, remélve, hogy megnyugtatója. Végignézett a testén, amely enyhén reszketett, ahogy fokozatosan hatni kezdett a nyugtató. És döbbenten látta, hogy hím.

Fiatal állat, és hím! Nem lehetett kétség afelől, hogy mit lát. Ez a velociraptor vadon született!

Felfedezésétől izgatottan sietett vissza a lépcsőn az ajtóhoz. Lámpájával végigpásztázta a lapos, egyenletesen sima felületet s a belső falakat. Végigfuttatta a kezét az ajtón, és csak ekkor fogta fel igazán, hogy nem tudja kinyitni, hogy fogoly, s hogy erre nincs kiút, hacsak a gyerekekben nincs annyi lélekjelenlét, hogy kinyissák az ajtót. Tompán hallotta is a hangjukat az ajtó túloldaláról.

Lex az öklével dörömbölt az ajtón.

– Grant bácsi! – kiabálta. – Grant doktor!

– Nyugi! – szólt Tim. –
Visszajön!

– De hová lett?

– Ide figyelj! Grant professzor tudja, mit csinál. Egy perc, és itt lesz – mondta Tim.

– De *most* legyen itt! Azt akarom! – kiáltotta Lex. Csípőjére szorította összezárt öklét, könyökét szélesre feszítette. Dühösen toporzékolt.

Ekkor azonban iszonyatos bömbölés reszkettette meg a levegőt, s a tyrannosaurus feje áttört a zuhatag vízfalán. Feléjük nyomult.

Tim megdermedt, és bénult rettenettel nézte, amint az óriás száj hatalmasra nyílik. Lex sikított, és a földre vetette magát. A fej ide-oda ingott, majd visszahúzódott. Tim azonban

továbbra is látta az állat árnyát a vízfüggönyön.

Beljebb rántotta Lexet a mélyedésbe, éppen abban a pillanatban, amikor újabb üvöltés hangzott fel, s az állkapcsok ismét áttörtek a zuhatagon. A vastag nyelv ki-be járt. A fejről fröcskölt a víz mindenfelé. Aztán megint visszahúzódott.

Lex remegve bújt Timhez.

– *Gyűlölöm!* – *mondta.*
Hátrahúzódva lekuporodott, de a mélyedés csak egy-két méteres volt, az is teli mindenféle gépezettel. Nem volt hová bújniuk.

A fej újra feléjük közeledett a vízesésen át, ám ezúttal lassan, majd megállt, s az állkapocs megpihent a földön. A tyrannosaurus tágra nyílt orrlíkákkal szaglászott, szívta a

levegőt, ám a szemei még mindig kívül voltak a vízesésen.

Tim fejében ez járt: „Nem lát minket! Tudja, hogy itt vagyunk, de nem lát át a vízen!”

A tyrannosaurus szaglászott.

– Mit csinál? – szólalt meg újra Lex.

– Ssss!

Mélyről jövő morgás, aztán az állkapcsok lassan szétnyíltak, és kisiklott a nyelv. Vastag volt, kékesfekete, kis, kétfelé ágazó bemélyedéssel a hegyén. Másfél méteres hossza könnyen elért a mélyedés hátsó faláig. Súrlódó zajjal végigsiklott a szűrőhengereken. Tim és Lex a csövekhez tapadt.

A nyelv lassan balra csúszott, majd jobbra. Loccsanva ütődött a gépezeteknek. Felfelé hajló hegye körültapogatta a csöveket

és a szelepeket. Tim látta, hogy az izommozgásai olyanok, mint egy elefánt ormányáé. A nyelv a mélyedés jobb oldala mentén visszahúzódott. Közben végigsiklott Lex lábán.

– Juj! – szólt halkán a kislány.

A nyelv abban a pillanatban megállt. Hegye hátragördült, mint egy kígyó, kezdett felemelkedni a kislány teste mentén...

– *Nehogy megmozdulj!* – súgta Tim.

...végig az arcán, aztán föl tovább Tim vállára, s végül a kisfiú arca köré tekeredett. Tim összeszorította a szemét, amint a nyálkás izomköteg az arcához ért, és eltakarta. Forró volt, nedves, a bűze mint a vizeleté.

A nyelv immár teljesen körbetekerte, majd lassan,

nagyon lassan húzni kezdte a nyitott állkapocs felé.

– Timmy...

Tim nem bírt válaszolni; száját betapasztotta a lapos, fekete nyelv. Látni látott, de szólni nem tudott. Lex a kezét rángatta.

– Timmy, gyere!

A nyelv továbbhúzta, egyre közelebb a hortyogó szájhoz. Forró lehelet csapta meg a lábát. Lex rángatta, de hiába: nem bírt a bátyját fogva tartó izomerővel. Tim elengedte, és mindkét kezét a nyelvnek feszítette, megpróbálta felfelé nyomni a fején, letolni magáról. Mozdítani sem tudta. Sarkát szinte beásta a sáros talajba, de az sem használt. A nyelv csak vonszolta előre.

Lex a dereka köré fonta karjait, úgy igyekezett visszatartani,

közben kiáltozott, de semmihez sem volt elég az ereje. Tim kezdett csillagokat látni. Lassan egyfajta békesség szállta meg, megnyugvás, beletörődés az elkerülhetetlenbe, amint végzete felé vonszolódott.

– Timmy?

És ekkor a nyelv szorítása hirtelen lazult, és kezdett letekeredni róla. Tim érezte, amint lecsúszik az arcáról. Undorító, fehér, habos ragacs borította a testét, ám a nyelv erőtlenül a talajra hullott. Az állkapcsok lecsapódtak, ráharaptak a nyelvre. Sötét vér patakzott elő, s összekeveredett a sárral. Az orrlíkek szaggatott horkantásokkal ugyan, de még tovább szedték a levegőt.

– Mit csinál ez?! – kiáltotta Lex.

Aztán lassan, nagyon lassan a fej kezdett hátrafelé csúszni, kifelé a mélyedésből, hosszú nyomot hagyva maga után a sárban. Majd végül teljesen eltűnt, s ismét csak a lezúduló víz ezüstoffüggönye volt a szemük előtt.

A VEZÉRLŐ

– Oké – szólalt meg Arnold a vezérlőteremben. – A rex lefeküdt. – Hátratólta székét, szája széles mosolyra húzódott, rágyújtott az utolsó cigarettára, és összegyúrte a kiürült dobozt. Ez is megvan hát: az utolsó lépés, ami még hiányzott ahhoz, hogy a parkban teljesen helyreálljon a rend. Már csak az maradt hátra, hogy kimenjenek, és a helyére vigyék az állatot.

– A jó édesanyját! – morogta a monitort figyelve Muldoon. – Hát szóval mégis csak eltaláltam akkor. – Gennaróhoz fordult. – Csak éppen egy óra kellett hozzá, hogy meg is érezze.

Henry Wu elkomorult a kép láttán. – De vízbe is fúlhat ebben a testhelyzetben...

– Nem fog vízbefúlni – vágott közbe Muldoon. – Nem találkoztam még állattal, amellyel nehezebb lett volna végezni.

– Gondolom, ki kell mennünk, és el kell szállítanunk.

– Majd kimegyünk – mondta Muldoon. Nem hangzott valami lelkesnek.

– Értékes állat!

– Nagyon jól tudom, hogy értékes állat – mondta erre Muldoon.

Arnold Gennaróhoz fordult. Nem tudott ellenállni a kísértésnek, hogy legalább egy pillanatra ki ne élvezze győzelmét.

– Szeretnék rámutatni – mondta –, hogy a park immár teljes

egészében ismét rendben működik. Bármit is jósolt Malcolm matematikai modellje. Újra minden az ellenőrzésünk alatt áll.

Gennaro azonban az Arnold feje mögötti képernyőre mutatott, és ezt kérdezte:

– Az meg mi?

Arnold megfordult. A rendszer állapotát jelző kocka volt a képernyő felső sarkában, normális körülmények között mindig üres. Arnold meglepetten látta, hogy most a következő felirat villog rajta sárgán: TART. ENERGIASZINT ALACSONY. Egy pillanatig nem is értette. Miért lenne alacsony a tartalékenergia szintje? A főáramforrásról működnek, nem a tartalékról. Arra gondolt, talán a gép rutinellenőrzést végez a tartalék áramforrás állapotáról,

talán az üzemanyag-tartályok szintjét ellenőrzi, vagy az akkumulátortöltést...

– Henry – szólt Wuhoz. – Nézd csak ezt!

– Miért a tartalék áramforrásról működteted a rendszert – kérdezte az.

– Dehogy működtetem arról! – mondta erre Arnold.

– Pedig úgy látszik.

– Az lehetetlen.

– Nyomtasd ki az állapotnaplót! – kérte Wu. – Ez a feljegyzéskor azt tartalmazta, mikor milyen volt a rendszer állapota az elmúlt órákban.

Arnold lenyomott egy gombot. Nyomtató zúgása hallatszott a sarokból. Wu odament.

Arnold a képernyőre meredt. A kocka színe villogó sárgáról vörösre váltott, s az üzenet most

így szólt: TART. ENERG. KIMERÜL. Számok kezdtek futni rajta húsztól visszafelé.

– Mi a jóisten történik itt?! – kérdezte döbbenten Arnold.

Tim óvatosan tett néhány lépést a sáros ösvényen, a sötétből a napsütésbe. Kilesett a vízesés mögül. Láta: a tyrannosaurus a vízben lebegve az oldalán hever odalenn.

– Remélem, megdőglött – mondta Lex.

Tim látta, hogy él. A dinoszaurusz mellkasa most is mozgott, s az egyik mellső végtag görcsösen rángatózott. De valami nem volt rendben vele. Ekkor aztán Tim észrevette a fej hátsó részéből kiálló, tartályszerű lövedéket.

– Kábítót lőttek bele – mondta.

– Hála Istennek! – sóhajtott fel Lex. – Majdnem megevett bennünket!

Tim figyelte az állat nehézkes légzését. Önmagát is meglepte azzal, hogy sajnálatot érez. Szégyenérzet fogta el, hogy egy ilyen hatalmas állatot így megalázva lát. Nem akarta, hogy elpusztuljon.

– Nem ő tehet róla – mondta.

– Jó vagy?! – kérdezte Lex. – Kis híján megevett bennünket, és nem ő tehet róla!

– Húsevő. Csak azt tette, amit muszáj neki.

– Nem mondhatnád ezt, ha most éppen a gyomrában volnál! – vágott vissza Lex.

Ekkor hirtelen megváltozott a vízesés hangja. A fülsiketítő dübörgés lágyabb, halkabb lett. A víz mennydörgő fala

elvékonyodott, aztán már csak folydogált...

És leállt.

– Timmy! – szólt Lex. – Megállt a vízesés!

Már csak cseperészett, mint a rosszul elzárt vízcsap. Odalenn a tó felülete meg sem rezdült. Ott álltak fenn a barlangszerű, gépezettel teli mélyedésben, onnan bámultak lefelé.

– Vízesések nem szoktak leállni – jegyezte meg Lex.

Tim a fejét rázta. – Ezt gépek működtetik. Biztosan az áram... Valaki elzárta az áramot. – A hátuk mögött sorra kikapcsolódtak a szivattyúk és szűrők, egyik a másik után, kialudtak a fények, s a gépek elhallgattak. Majd elektromágneses zárszerkezet kattánása hallatszott, és a 04. sz.

KARBANTART. feliratú ajtó
lassan feltárult.

Grant lépett elő. Hunyorgott a
napfénytől, és így szólt:

– Kösz, srácok, ügyesek
voltatok! Sikerült kinyitnotok az
ajtót.

– Mi nem is csináltunk semmit –
mondta Lex.

– Leállt az áram – tette hozzá
Tim.

– Az most nem érdekes –
mondta Grant. – Gyertek,
nézzétek meg, mit találtam!

Arnold bénultan meredt maga
elé.

Egymás után, egyenként
sötétedtek el a monitorok, majd a
terem világítása is kialudt;
sötétség borult az egész
vezérlőre. Egyszerre kezdett el
kiabálni mindenki, összevissza.

Muldoon kinyitotta az elsötétítőket, és beengedte a fényt az ablakon át, Wu pedig odahozta a kinyomtatott listát.

– Ezt nézd meg! – mondta Wu.

Idő	Esemény	Rendszer állapot	[Kód]
05:12:44	Bizt. 1. Kikap.	Operatív	[AV 12]
05:12:45	Bizt. 2. Kikap.	Operatív	[AV 12]
05:12:46	Bizt. 3. Kikap.	Operatív	[AV 12]
05:12:51	Leállásp arancs	Áll	[AV 0]
05:13:48	Indítópar ancs	Áll	[AV 0]
05:13:55	Bizt. 1. Bekap.	Áll	AV 0
05:13:57	Bizt. 2. Bekap.	Áll	AV 0

05:13:	Bizt.	3.	AV
59	Bekap.	Áll	0
05:14:	Indítópar	Indul	- AV
08	ancs	Tart. en.	1
05:14:	Monitor-	Operatív	- AV
18	Hálóz.	Tart. en.	04
05:14:	Bizt.-	Operatív	- AV
19	Hálóz.	Tart. en.	05
05:14:	Parancs-	Operatív	- AV
22	Hálóz.	Tart. en.	06
05:14:	Labor-	Operatív	- AV
24	Hálóz.	Tart. en.	08
05:14:	TeleCom	Operatív	- AV
29	-VBB	Tart. en.	09
05:14:	Schemati	Operatív	- AV
32	c-Hálóz.	Tart. en.	09
05:14:	View	Operatív	- AV
37		Tart. en.	09
05:14:	Állapotell	Operatív	- AV
44	enőrz.	Tart. en.	09
05:14:	Vészjelz.		AV
57	:	Operatív	- 09
	Kerítése	Tart. en.	

	k (N. Á.)	
09:11:	Vészjelz.	AV
37	: Tart.	ZZ
	üzemany Operatív -	
	ag (20%) Tart. en.	
09:33:	Vészjelz.	AV
19	: Tart.	Z1
	üzemany Operatív -	
	ag (10%) Tart. en.	
09:53:	Vészjelz.	AV
19	: Tart.	Z2
	üzemany Operatív -	
	ag (1%) Tart. en.	
09:53:	Vészjelz.	AV
39	: Tart.	0
	üzemany	
	ag (0%) Áll	

Wu folytatta:

– Ma reggel öt óra tizenhárom perckor állítottad le a rendszert, s amikor újra indítottad, tartalék áramra álltál át.

– Jóságos ég! – mondta kétségbeesetten Arnold. A jelek szerint a főáramforrás a reggeli leállás óta be sem volt kapcsolva. Amikor újra ráadta az energiát, csak a tartalékforrás kapcsolt be. Ez érthetetlennek tűnt, míg Arnold rá nem döbbsent, hogy ez a normális! Pontosan így kellett történnie! Hiszen ésszerű: először a tartalék generátor gyújt, mert a fő hálózati generátor indításához nagy impulzus szükséges, így tervezték a rendszert.

Csak hogy eddig még nem adódott rá alkalom, hogy Arnoldnak le kellett volna zárnia a fő áramforrást, így azután amikor a vezérlőben újra kivilágosodtak a képernyők, és kigyulladtak a fények, még csak eszébe sem

jutott, hogy a fő áramforrás még nincs helyreállítva.

Pedig nem volt, s ennek következtében – mialatt a reket hajakurászta, aztán hol ezt tették, hol azt – az egész park mindvégig a tartalék áramforrásról működött. S ez igen-igen szerencsétlen dolog volt. Sőt, csak most kezdte igazán felfogni, mi mindennel járhat...

– Ez a sor mit jelent? – kérdezte a listára mutatva Muldoon.

05:14:57 Vészjelz.: Kerítések (N.Á.) Működő. - Tart. en. AV09

– Azt, hogy a gép figyelmeztetést küldött a rendszer állapotáról a vezérlőben lévő monitoroknak – felelte Arnold. – A kerítések miatt.

– Te láttad ezt a figyelmeztetést?

Arnold a fejét rázta.

– Nem. Nyilván éppen veletek beszéltem, míg ti a terepen voltatok. Mindenesetre nem vettem észre.

– És az mit jelent, hogy „Vészjelzés: Kerítések (N.Á.)”?

– Nos, én ezt akkor ugyan nem tudtam, de a rendszer mindvégig a tartalék energiaforrásról működött – válaszolta a főmérnök. – A tartalék viszont nem fejleszt elegendő áramerősséget ahhoz, hogy az elektromos kerítések működni tudjanak, így azokat a rendszer automatikusan áramtalanította.

Muldoon felhördült:

– Mit beszélsz?! Nem volt áram a kerítésekben?

– Nem volt.

– Egyikben sem? És most sincs? Hajnali öt óra óta?

– Nincs.

– Még a velociraptorkarám kerítésében sem?

Arnold felsóhajtott.

– Abban sem.

– Te jószágos Úristen! – kiáltotta Muldoon. – Öt órája! Lehet, hogy azok a szörnyetegek azóta szabadon vannak!

Ekkor valahonnan a távolból sikoly hallatszott. Muldoon erre hirtelen nagyon gyorsan kezdett beszélni, szinte hadart. Közben körbejárta a termet, és hordozható rádiókészülékeket nyomott az ott lévők kezébe.

– Arnold a gépházba megy, hogy beindítsa a fő áramforrást. Wu, te a vezérlőben maradsz! Te vagy az egyetlen, aki elboldogul a számítógépekkel. Mr.

Hammond, kérem, menjen vissza a kastélyba! Ne vitatkozzon velem! Menjen máris! Zárja be a kapukat, és maradjon benn, amíg nem hall felőlem. Én Arnoldnak segíték, hogy elbánjunk a raptorokkal. – Gennaróhoz fordult. – Van kedve megint veszélyesen élni?

– Nem igazán – felelte sápadtan Gennaro.

– Jó. Akkor menjen a többiekkel a kastélyba. – Muldoon elfordult tőle. – Ez minden, uraim. Most pedig indíts!

Hammond szinte sírt.

– De mit akar csinálni az állataimmal?

– Most nem ez a kérdés, Mr. Hammond! – csattant fel Muldoon. – A kérdés az: mit csinálnak az állatok velünk?

Aztán szó nélkül sarkon fordult, és irodája felé sietett a folyosón. Alig vette észre, hogy Gennaro mellé szegődött.

– Mi az? Meggondolta magát?!

– mordult rá Muldoon.

– Hátha mégis segítségre lesz szüksége – mondta Gennaro.

– Az megeshet. – Muldoon belépett a „Főállatőr” feliratú szobába, felkapta a szürke rakétakilövőt, és kinyitott egy rejtett szekrényt a falban, az íróasztala mögött. Hat henger és hat fémtartály volt benne.

– Az a baj ezekkel a dinókkal – mondta Muldoon –, hogy szétszórt az idegrendszerük. Nem múlnak ki gyorsan, még akkor sem, ha telibe találjuk az agyukat. Ráadásul igen erős a testfelépítésük. Olyan vastagok a bordáik, hogy nem is érdemes a

szívükre célozni, s a lábukat vagy a hátsójukat is alig lehet komolyan megnyomorítani. – Egyik hengert nyitotta ki a másik után, és mindegyikbe beleejtett egy tartályt. Széles, hálóval megerősített töltényövet nyújtott oda Gennarónak. – Tedd fel! – Észre sem vette, hogy közben tegezésre váltott.

Gennaro a derekára csatolta az övet, Muldoon pedig a lövedékeket kezdte adogatni neki. – A legtöbb, amit remélhetünk, hogy hatot kinyírunk. Sajnos csak hat lövedékünk van. A raptorok száma a karámban viszont nyolc. Gyerünk! Maradj mellettem! Nálad vannak a lövedékek.

Muldoon kilépett az ajtón, és futva elindult a folyosón, közben lefelé nézett az erkélyen túli

gépház felé. Gennaro lihegett, de lépést tartott vele. Leértek a földszintre, kiléptek az üvegajtón, ám ott Muldoon hirtelen megállt.

Arnold a gépház épületének vetve hátát három raptort igyekezett távol tartani magától. Kiabált, és egy rudat lóbált feléjük. Az állatok szinte szabályos katonai alakzatban szóródtak szét, úgy közeledtek. Egy középen maradt, a másik kettő kétfelől támadott. Összehangoltan. Zökkenőmentes precizitással. Gennaro hátán végigfutott a hideg.

Falkatámadás!

Muldoon azonban már fél térden is volt, vállán a rakétaindító.

– Tölts! – szólt. – Gennaro becsúsztotta a lövedéket a kilövő végébe. Elektromos sistergés

hallatszott, de semmi sem történt.
– Az istenit, fordítva tetted be!
morogta Muldoon, felbillentve a
kilövőt, úgy, hogy a gránát
Gennaro markába esett. Az újra
töltött. A raptorok már dühödtek
vicsorgással közeledtek
Arnoldhoz, amikor a bal oldali
állat egyszer csak a szó szoros
értelmében felrobbant. Törzsének
felső része a levegőbe röpült, s
mintha csak valami óriás
paradicsom durrant volna szét,
úgy fröcskölte be a vér az épület
falát. A törzs alsó része
összecsuklott a földön, a lábak a
levegőt rugdalták, a farok ide-oda
csapkodott.

– Ettől majd felébrednek! –
morogta Muldoon.

Arnold a gépház ajtaja felé
rohant. A velociraptorok
megfordultak, és Muldoon meg

Gennaro felé indultak. Egymástól eltávolodva közeledtek. Valahonnan a messzeségből, a kastély felől sikolyok hallatszottak.

– Valami komoly katasztrófa lehet – mondta Gennaro.

– Tölts! – Ennyi volt Muldoon válasza.

Henry Wu hallotta a robbanásokat, s a vezérlőterem ajtaja felé nézett. Tehetetlenül kerülgette a kapcsolótáblákat, aztán megállt. Borzasztóan szeretett volna kikerülni innen, de tudta: maradnia kell. Ha Arnold képes visszakapcsolni az áramot – akár csak egy pillanatra is –, akkor ő újraindíthatja a főgenerátort.

Ott kell maradnia a teremben.

Hallotta, hogy valaki ordít.
Mintha Muldoon lett volna.

Muldoon szaggató fájdalmat érzett a bokájában, legurult egy földhányásról, s futva ért talajt. Hátranézve látta, hogy Gennaro ellenkező irányban rohan, be az erdőbe. A raptorok nem törődtek vele, hanem Muldoon után vetették magukat. Már alig húsz méterre voltak tőle. Muldoon futás közben teljes erőből ordított, s közben halványan végigfutott a tudatán, hogy fogalma sincs, hova a pokolba menekülhetne. Tudta ugyanis, hogy legfeljebb tíz másodperce van még, aztán elkapják az állatok.

Tíz másodperc.

Vagy még annyi sem.

Malcolm csak Ellie segítségével tudott oldalra fordulni, hogy Harding beledöfhesse a morfiuminjekciót. A matematikus sóhajtott, és visszahanyatlott a hátára. Észrevehetően gyöngült percről percre. A rádióból egyszerre csak fémes sikoltás szólt, majd a látogatóközpont felől tompa robbanások zaja hallatszott.

Hammond lépett a szobába.

– Hogy van a beteg? – kérdezte.

– Még tartja magát – mondta Harding. – Enyhén delíriumos állapotban van.

– Egy fenét vagyok! – szólalt meg Malcolm. – Teljesen tiszta a tudatom. – A rádióra füleltek. – Úgy hangzik, mintha háború lenne odakinn.

– Kiszabadultak a raptorok –
mondta Hammond.

– Csak nem? – Malcolm kissé
hörögve szedte a levegőt. –
Aztán hogy történhetett ez?

– Hiba csúszott a rendszer
kezelésébe. Arnold késve jött rá,
hogy tartalék forrásról működteti,
és közben a kerítések
kikapcsolódtak.

– Nahát! Mit nem mond!

– Mit fölényeskedik? Menjen a
fenébe, maga nagyképű alak!

– Ha emlékezetem nem csal –
mondta Malcolm –, én
megjósoltam, hogy az egységes
kerítésrendszer csődöt fog
mondani.

Hammond nagyot sóhajtott, és
egy székre zuttyant.

– Az ördög vigye el az egészet!
– mondta a fejét rázva. – Nyilván
nem kerülte el a figyelmét, hogy

az, amit mi itt megkíséreltünk, a lényegét tekintve rendkívül egyszerű gondolat. Munkatársaim és én évekkézel előtt úgy láttuk, hogy lehetséges kihalt állatok DNS-ét klónozni, és életre kelteni őket. Csodás gondolatnak látszott ez a számunkra, egyfajta időutazásnak – az egyetlen időutazásnak a világon. Élve visszahozni őket: úgy is mondhatnám. Mivel pedig olyannyira izgalmasnak tűnt, sőt mi több, lehetségesnek is, úgy határoztunk, hogy hozzálátunk. Megszereztük ezt a szigetet, és dolgozni kezdtünk. Egészen egyszerű volt az egész.

– Egyszerű? – kérdezte Malcolm. Valahogy elég energiára lelt ahhoz, hogy felüljön. – Ez magának

egyszerű? Maga ostobább, mint gondoltam! Pedig Isten az atyám, eddig is meg voltam győződve, hogy kapitális marha!

– Malcolm doktor! – szólt nyugtatólag Ellie, és megpróbálta visszafektetni a matematikust. Annak azonban esze ágában sem volt engedelmeskedni. A rádióra mutatott, amelyből kiáltások és sikolyok hangzottak.

– Mi ez? Mi folyik odakinn? – mondta. – Íme, a maga „egyszerű gondolata!” *Egyszerű!* Új életformákat hoznak létre, amelyekről semmit sem tudnak. A maga Wu doktora még a nevét sem ismeri azoknak a valamiknek, amiket létrehoz. Mit érdeklik őt az olyan kicsinységek, hogy *mi a neve* annak, amit létrehoz, nem is szólva arról, hogy *mi az!* Rövid időn belül

megalkotnak egy csomót, ki sem ismerik őket, mégis azt hiszik, úgy ugrálnak majd, ahogy maguk fütyülnek, hiszen maguk alkották, és ezért azt hiszik, birtokolják is őket. Csak azt felejtik el, hogy ezek a lények élnek, van saját intelligenciájuk, hogy esetleg egyáltalán nem úgy ugrálnak, ahogy maguk fütyülnek, és elfelejtik, milyen keveset tudnak róluk, hogy mennyire inkompetensek saját maguk, mennyire nem értenek ahhoz, amit van képük egyszerűnek nevezni... Isten az égben...

Köhögve hanyatlott hátra.

– Tudja, mi a baj a tudományos hatalommal? – kérdezte Malcolm.
– Az, hogy az is egyfajta öröklött vagyon. Azt pedig pontosan tudjuk, mekkora seggfejek a

született gazdagok. Mindig beválik.

Hammond döbbsenten kérdezte.

– Miről beszél ez?

Harding némán integetett, mozdulataival jelezte, hogy Malcolm félrebeszél. Az kacsintott.

– Majd én megmondom magának, miről beszélek – mondta. – A hatalom legtöbb fajtája jelentős áldozatot követel attól, aki el akarja érni, legyen az akárki. Évekig kell inaskodnia, tanulnia. Bármiféle is legyen az a hatalom. A cég elnöke akar lenni? Fekete övet akar karatében? Szellemi guru lenne? Ha el akarja érni, rá kell szánnia az időt, a munkát, a gyakorlást, az erőfeszítést. Sok mindenről le is kell mondania érte. Fontosnak kell lennie. De ha az ember

egyszer elérte, akkor az övé. Nem lehet csak úgy odaadni; benne lakik az emberben. A szó szoros értelmében az önfegyelem és a tanulás eredménye.

– Ebben a folyamatban az az érdekes, hogy mire valaki megszerezte azt a képességet, hogy pusztá kézzel ölni tudjon, addigra el is jutott az érettségnek arra a fokára, ahol nem fog meggondolatlanul élni vele. Vagyis ebben a fajta hatalomban van egy beépített önkontroll. A hatalom eléréséhez szükséges önfegyelem megváltoztatja az embert: nem fog visszaélni vele.

– A tudományos hatalom azonban olyan, mint az öröklött gazdagság. Önfegyelem nélkül jut hozzá a tulajdonosa. Az ember csak elolvassa, mit értek

el mások, és máris megteheti a következő lépést. Egészen fiatalon is megteheti. Rendkívül gyorsan haladhat. Nincs évtizedekig tartó inaskodás, önkorlátozó tanulási folyamat. Nincs hatalom a tudás fölött: az öreg tudósokkal a kutya sem törődik. Nincs meg a természetnek kijáró alázat. Csak egyetlen filozófia létezik: gazdagodj meg mielőbb, válj híressé mielőbb! Csalj, hazudj, hamisíts! semmi sem számít. Sem neked, sem a kollégáidnak. Senki sem fog bírálni. Senkinek sincsenek elvei, mércéi. Mindenki ugyanazt akarja, ugyanazt igyekszik elérni: valami nagyot alkotni, és hamar.

– Mivel pedig óriások vállára állhatsz, gyorsan el is érhetsz valamit. Még azt sem tudod

igazán, mit csináltál, de már publikáltad, szabadalmaztattad és el is adtad. A vevőben pedig aztán még annyi önfegyelem sincs, mint benned. A vevő egyszerűen megvásárolja a hatalmat, úgy mint bármilyen más árut. Benne még csak fel sem merül bármiféle önfegyelem szükségessége.

Hammond nem bírta tovább.

– Maga tudja, miről beszél? – kérdezte Ellie-től.

Az bólintott.

– Nekem halvány gőzöm sincs – mondta Hammond.

– Akkor egyszerű leszek – mondta Malcolm. – A karatemester nem öl embert pusztá kézzel. Nem vesztí el a fejét, és nem üti agyon a feleségét. Az öl, akiben nincs önfegyelem, nincs önkorlátozás,

aki a „szombat esti spécinek” csúfolt, legolcsóbb pisztoly formájában vásárolta meg a hatalmat. Ez a hatalom pedig ugyanolyan, mint amelyet a tudomány táplál, amelyet a tudomány tesz lehetővé. Hát ezért hiszi maga is, hogy egy ilyen helyet fölépíteni egyszerű dolog.

– De egyszerű is volt – makacskodott Hammond.

– Akkor most miért mondta fel a szolgálatot?

John Arnold az izgalomtól szédelegve tépte fel a gépház ajtaját, és belépett a sötétségbe. De még mekkora sötétségbe! Úristen, gondolnia kellett volna rá, hogy nem fognak égni a lámpák! Érezte a levegő hűvösét, a tér leheletét az alatta lévő

kétemeletnyi mélység ásítását. Meg kell találnia a járópallót! Vigyáznia kell, nehogy a nyakát szegje!

A palló.

Vakon tapogatózott, míg csak rá nem jött: nincs értelme. Be kell engednie valami fényt ide. Anélkül nem megy semmire. Visszament az ajtóhoz, és óvatosan kinyitotta néhány centire, így már elég volt a fény. De nyitva is kell tartania az ajtót, be ne csukódjon. Gyorsan lerúgta az egyik cipőjét, és az ajtóba dugta.

Visszament a járópallóhoz. Most már jól látta. Elindult a bordás vaslemezen. Hallható volt a két lábának zaja közti különbség, az egyik hangos, a másik puha. De legalább látott.

Már előtte volt a generátorokhoz
levezető lépcső. Még tíz méter.

Vaksötétség.

Megszűnt a fény.

Arnold visszanézett az ajtóra,
és látta, hogy a fényt egy
velociraptor teste takarja el. Az
állat lehajolt, és elmélyülten
szaglászta a cipőjét.

Henry Wu fel-alá járkált
idegességében. Hol itt, hol ott
futtatta végig a kezét a
gombokon, a számítógép-
billentyűkön. Folyton mozgásban
volt. Majd szétvetette a
feszültség.

Újra, immár századszor is
végiggondolta, mit fog tenni.
Sietnie kell! Amint kivilágosodik
az első monitor, azonnal
megnyomja...

– Wu! – a rádió sivített, sercegett.

Utánakapott.

– Igen! Itt vagyok.

– Mi van avval a rohadtt árammal? Van már? – Ez Muldoon hangja volt. Furcsán szólt, mintha valami üregből jönne.

– Nincs – felelte Wu. Elmosolyodott örömében, hogy Muldoon él.

– Azt hiszem, Arnold eljutott a gépházba. Hogy aztán mi történt, azt nem tudom.

– Te hol vagy?

– Betömve.

– Micsoda?

– Be vagyok tömve egy rohadtt csőbe – mondta Muldoon. – És pillanatnyilag nagy népszerűségnek örvendek.

„Pontosabban szólva csőbe ékeltem magam” – gondolta Muldoon. Vízlevezető csövek álltak egymáson halomban a látogatóközpont mögött, és ő egész egyszerűen behátrált a legközelebbibe, kézzel-lábbal segítve magát, mint valami hülye rák. Méteres cső volt, neki ugyan túl szűk, de ide nem jöhettek utána.

Legalábbis azóta nem, amióta ellőtte a lábát az egyiknek. A kíváncsi dög túl közel merészkedett a csőhöz. A raptor üvöltve vonszolta el magát, s azóta a többiek tisztelettudóbban viselkedtek. Muldoon csak azt sajnálta, hogy nem várta meg míg az állat orra jelenik meg a cső végénél, hanem azonnal meghúzta a ravaszt.

Persze még mindig van esélye ilyesmire, hiszen még három vagy négy morog-vicsorog körülötte odakinn.

– Igen, rendkívül népszerű vagyok – ismételte a rádióba.

Wu szólalt meg:

– Arnoldnál van rádió? – kérdezte.

– Nem hiszem – felelte Muldoon. – Te csak ne mozdulj onnan! Várd ki!

Nem látta, milyen a cső másik vége – túl gyorsan mászott bele hátrafelé –, most meg nem tudta megnézni. Szorosan beékelődött. Csak remélte, hogy a cső távolabbi vége nem nyitott. A szentségít, még csak az kell, hogy valamelyik dög a seggébe harapjon!

Arnold hátrafelé araszolt a járópallón. A velociraptor alig tíz méterre volt tőle, lopakodva közeledett a félhomályban. Hallani lehetett a halálos karmok pendülését a fémen.

De lassan jött. Arnold tudta, hogy az állat jól lát, csak a palló rácsa, az idegen gépi szagok teszik óvatossá. „Ez az óvatosság az egyetlen esélyem – gondolta Arnold. – Ha el tudok jutni a lépcsőig, aztán onnan le a következő szintre...”

Arnold ugyanis meglehetősen biztosra vette, hogy a velociraptorok nem tudnak lépcsőn járni. Különösen keskeny, meredek lépcsőn nem.

Hátralesett a vállán át. Már csak néhány méterre volt a lépcső. Még néhány lépés...

Ott van! Hátranyúlt, kitapogatta a korlátot, s kezdett lefelé mászni a szinte függőleges lépcsőn. Aztán lapos betont ért a lába. A raptor tehetetlen haraggal csalódottan morgott, vicsorgott odafenn, hét méterrel felette a járópallón.

– Pech, öreg! – mondta Arnold. Elfordult. Már a tartalék generátor közvetlen közelében járt. Még néhány lépés, és meg is pillantja, még ebben a halvány fényben is.

Tompa zuhanás hallatszott a háta mögött.

Arnold hátrafordult.

A betonpadlón ott állt a raptor, és vicsorított.

Leugrott!

Arnold kétségbeesetten nézett körül, hátha talál valami fegyvert, de hirtelen heves taszítás érte, és a hátára zuhant. Akkora súly

nehezedett a mellére, hogy alig kapott levegőt, és akkor fogta csak fel, hogy az állat *rajta áll*, de már a húsába is martak az óriás karmok, megcsapta a bűzös lehelet, mely a felette mozgó fejből áradt felé, ő pedig kitátotta a száját, s kitört belőle az üvöltés.

Ellie a kezében tartotta rádióját, úgy figyelt. Két újabb indián munkás kért menedéket a kastélyban; láthatólag tudták, ott biztonságban vannak. A legutóbbi percekben azonban már nem jött senki. Kint is mintha elült volna a zaj. Muldoon kérdése hallatszott a rádióból:

– Mennyi idő telt el?

Wu válaszolt:

– Négy-öt perc.

– Arnoldnak már el kellett volna intéznie a dolgot – mondta

Muldoon –, vagy már sohasem fogja. Van valami ötleted?

– Nincs – mondta Wu.

– Gennaróról van hírünk?

Gennaro lenyomta a gombot.

– Itt vagyok.

– Hol a francban vagy? – kérdezte tőle Muldoon.

– Most indulok a gépházba. Kívánjatok nekem sok szerencsét!

Gennaro lehúzta a fejét a bokrok között. Fülelt.

Közvetlenül előtte volt a növényekkel szegélyezett út, mely a látogatóépülethez vezetett. Gennaro tudta, hogy a gépház valahol kelet felé van. Madárcsiripelés hallatszott a fákról. Puha pára úszott a levegőben. Raptor üvöltött valahol, de a távolban. Mintha

jobb felől jött volna a hang. Gennaro elindult, de letért az ösvényről, a növények közt tört utat.

Van kedve veszélyesen élni?

Nem igazán.

Így igaz, nem volt semmi kedve. De Gennaro úgy gondolta, van egy terve, vagy legalábbis egy lehetőség, ami esetleg beválhat. Ha végig a főépület-komplexustól északra marad, meg tudja közelíteni a gépházat hátulról. A raptorok valószínűleg mind a többi épület körül vannak, dél felé. Semmi sem indokolja, hogy a dzsungelben legyenek.

Vagy legalábbis remélte, hogy semmi.

Igyekezett olyan csendben mozogni, amennyire csak tudott, és éppen eléggé idegesítette, hogy így is túl nagy zajt csap.

Kényszerítette magát, hogy lelassítsa lépéseit. Érezte, hogyan kalapál a szíve. Errefelé igen sűrű volt a növényzet. Nem látott két-három méternél messzebb maga elé. Kezdett attól tartani, hogy egyáltalán észre sem veszi a gépházat. De aztán mégis meglátta a tetőt a pálmafák fölött, jobbra tőle.

Arra ment, és megkerülte az épület oldalát. Megtalálta az ajtót, kinyitotta, és besurrant. Nagyon sötét volt odabenn. Belebotlott valamibe.

Egy fél pár férficipő!

Gennaro elgondolkodott. Szélesre tárta és kitámasztotta az ajtót, aztán beljebb indult az épületbe. Járópallót pillantott meg közvetlenül maga előtt. Egyszerre csak ráébredt, hogy

azt sem tudja, hová kell mennie.
A rádiót meg ott hagyta.

Az istenit.

Talán van rádió az épületben
valahol. Ha nincs, hát megkeresi
azt a generátort, mást nem tehet.
Nyilván valahol lent van az alsó
szinten. Lefelé vezető lépcsőt
talált.

Lent sötétebb volt. Alig látott
valamit. Egyik kezével a csöveket
tapogatva haladt előre, a másikat
maga elé tartotta, hogy neki ne
menjen valaminek.

Állati morgást hallott, és
megdermedt. Hallgatózott, de a
hang nem ismétlődött. Óvatosan
megindult előre. Valami a vállára
és csupasz karjára csöpögött.
Meleg volt, mint a víz.
Megérintette a sötétben.

Ragadt. Megszagolta.

Vér.

Felnézett. A raptor a csővezetéken ült, alig néhány méterre a fejétől. Vér csöpögött a karmairól. Gennaro, mint aki kívülről figyeli önmagát, s a helyzetet, megállapította, hogy sérültnek látszik. Aztán futásnak eredt, de a raptor a hátára ugrott, és a földre lökte.

Gennaro erős férfi volt; feltornászta magát, letaszította a raptort magáról, és odébb hengergett a betonon. Amikor megfordult, látta, hogy a raptor az oldalára esett, s liheg.

Igen: sérült. A lábaival van valami baj.

Öld meg!

Gennaro felkászálódott, s fegyver után nézett. A raptor még mindig a padlón lihegett. A férfi kétségbeesetten keresett valamit – akármit –, ami fegyverül

szolgálhat. Amikor azonban visszafordult, a raptor már nem volt ott.

Morgott. A hangja visszhangzott a sötétben.

Gennaro teljesen körbefordult, s kinyújtott kézzel tapogatózott. Aztán éles fájdalmat érzett a jobb karjában.

Fogak.

Az állat harapdálja!

A raptor félrerántotta a fejét, Donald Gennaro alól pedig kiszaladt a föld, és elvágódott.

Az ágyban fekvő, verejtékben fürdő Malcolm a sercegő rádiót hallgatta.

– Van valami? – kérdezte Muldoon. – Van valami hír?

– A világon semmi – hangzott Wu válasza.

– A francba! – fakadt ki Muldoon.

Szünet.

Malcolm felsóhajtott.

– Alig várom már, hogy megtudjam, hogy milyen újabb tervvel fog előállni majd!

– Azt szeretném a legjobban – szólt Muldoon –, ha mindenkit sikerülne bejuttatni a kastélyba, és ott átcsoportosulnának. Csak azt nem tudom, hogyan.

– Van egy dzsip a látogatóközpont előtt – mondta Wu. – Ha odahajthatnék vele hozzád, el tudnál jutni a kocsihoz?

– Talán. De akkor üres maradna a vezérlő.

– Úgysem tudok itt mit csinálni.

– Hát ez bizony igaz – kommentálta a párbeszédet. –

Egy vezérlő áram nélkül nem vezérlő.

– Na jó – mondta Muldoon. – Próbáljuk meg! De nem valami rózsás a helyzet.

– De nem ám! – mondta az ágyban fekvő Malcolm. – Egy cseppet sem rózsás a helyzet. Mondhatnánk úgy is, hogy katasztrofális!

Wu hangja hallatszott:

– A raptorok követni fognak bennünket oda.

– Akkor is jobb helyzetben leszünk – válaszolta Muldoon. – Indulás!

A rádió egy kattanással elhallgatott. Malcolm lehunyta a szemét. Igyekezett lassan lélegezni, takarékoskodni egyre fogyó erejével.

– Nyugodjon meg, kérem – mondta neki Ellie. – Ha lehet, ne izgassa fel magát!

– Maga is tudja, mi itt az igazi tét, miről van szó voltaképpen – mondta Malcolm. – Ez az örökös igyekezet, hogy a hatalmunkba kerítsük... Olyan nyugati magatartásformákról van szó, amelyek ötszáz évesek. Abból az időből valók, amikor még Firenze volt a világ közepe. A tudomány alapeszméje – az, hogy új módon kell nézni a valóságot, hogy az objektív, nem hit kérdése, sem nemzetiségé, hogy *racionalis* – ez a gondolat akkor friss volt, izgalmas. Sokat ígért, reményt nyújtott a jövőre nézve, s elsöpörte a régi, középkori eszmerendszert, amely akkor is már sok száz éve uralkodott. A feudális politika, a vallási

dogmák, a gyűlölködő babonák középkori világa összeomlott a tudomány előtt. Igen ám, csak hogy a valóságban ez azért történt, mert a középkori világ működésképtelenné vált. Nem működött már gazdaságilag, nem működött szellemileg, és nem felelt meg a kialakuló új világnak.

Malcolm köhögött.

– Most azonban – folytatta – a tudomány az a hitrendszer, amely több száz éves. És éppen úgy, ahogy annak idején a középkor rendszere, a tudomány is egyre kevésbé felel meg a mai világnak. A tudomány akkora hatalomra tett szert, hogy kezdenek előtűnni gyakorlati korlátai. Hála főként a tudománynak, több milliárd ember él összezsúfolva a világon, s áll kölcsönös

kapcsolatban egymással. De abban már nem segít a tudomány, hogy eldönthessük, mit csináljunk ezzel a világgal, vagy hogy miképpen éljünk. Képes atomreaktort építeni, de azt nem tudja megmondani, mikor *ne* építsünk. Tud rovarirtót előállítani, de azt nem tudja megmondani, hogy *ne* használjuk. S a világunk kezd a legalapvetőbb szempontokból elszennyeződni – a levegő, a víz, a föld – az irányíthatatlan tudomány jóvoltából. – Sóhajtott. – Ez egyébként mindenki előtt ismert.

Csend lett, Malcolm lehunyt szemmel feküdt, nehezen lélegzett. Senki sem szólt, és Ellie már azt hitte, Malcolm végre elaludt. De nem. Hirtelen újra felült.

– Ugyanakkor azonban megszűnt a tudomány nagy szellemi jogalapja, igazolása. Newton és Descartes kora óta a tudomány nyíltan a teljes uralom vízióját vetítette elénk, azzal kecsegtetett. Azt állította, hogy a természeti törvények megismerése révén ellenőrizhetővé válik. A huszadik századra azonban ez az állítás menthetetlenül megdőlt. Először jön Heisenberg a bizonytalansági relációjával, és korlátokat szab annak, amit az elemi részecskék világáról egyáltalán megtudhatunk. Na és akkor mi van? mondhatjuk erre. Ki él az elemi részecskék világában. Ennek semmi gyakorlati hatása nincs arra, hogy mindennapi életünket éljük. Erre Gödel teorémája hasonló korlátokat állít

a matematika, a tudomány formális nyelve elé. A matematikusok eddig abban a hitben éltek, hogy az ő nyelvük valami belső, elemi igazsággal rendelkezik, amely a logika törvényeiből ered. És most megtudjuk, hogy az, amit „rációnak” nevezünk, nem más, mint önkényes játék. Nem különleges olyan módon, ahogyan képzeltük.

– Most pedig a káoszelmélet szépen bebizonyítja, hogy a káosz be van építve mindennapi életünkbe. Olyan közönséges dolgokról van szó, mint az előre megjósolhatatlan zivatar. A tudomány nagy, több száz éves látomása – a teljes uralom álma – századunkban tehát meghalt. És vele pusztult a legtöbb jogcím, az igazolás mindarra, amit a

tudomány tesz. És amiért hallgatnunk kellene rá. A tudomány mindig azt mondta, hogy lehet, ma még nem tud mindent, de előbb-utóbb mindent tudni fog. Ma már látjuk, hogy ez nem igaz. Pusztán kérdés. Olyan nevetséges és felelőtlen, mint a gyermek, aki a ház tetejéről a mélybe ugrik, mert azt hiszi, tud repülni.

– Ez azért erős túlzás – mondta a fejét rázva Hammond.

– A tudomány korának végnapjait éljük. Mint minden más elavult rendszer, a tudomány is önmagát rombolja. Ahogy a hatalma nő, úgy válik egyre képtelenebbé rá, hogy bánni is tudjon a hatalommal. Mert most már igencsak felgyorsultak a dolgok. Ötven évvel ezelőtt mindenkinek az

atombomba volt a mániája. Mert az hatalom volt a javából. Annál nagyobbat el sem tudott képzelni senki. Ám tíz év sem telt bele, és a bombát követte a genetikai hatalom kezdete. A genetikai hatalom pedig sokkal nagyobb, többre képes, mint az atomhatalom. És ott lesz mindenki kezében. Benne lesz a hétvégi kertész szerszámkészletében. A gyerekek iskolai kísérleteiben. A terroristák és diktátorok olcsó laboratóriumaiban. Ez pedig mindenkit rá fog kényszeríteni arra, hogy feltegye a kérdést: „Mit kezdjek a hatalommal?” – pontosan azt a kérdést, amelyről a tudomány azt mondja, nem tud felelni rá.

– És mi fog történni? – kérdezte Ellie.

Malcolm vállat vont.

– Változás következik.

– Miféle változás?

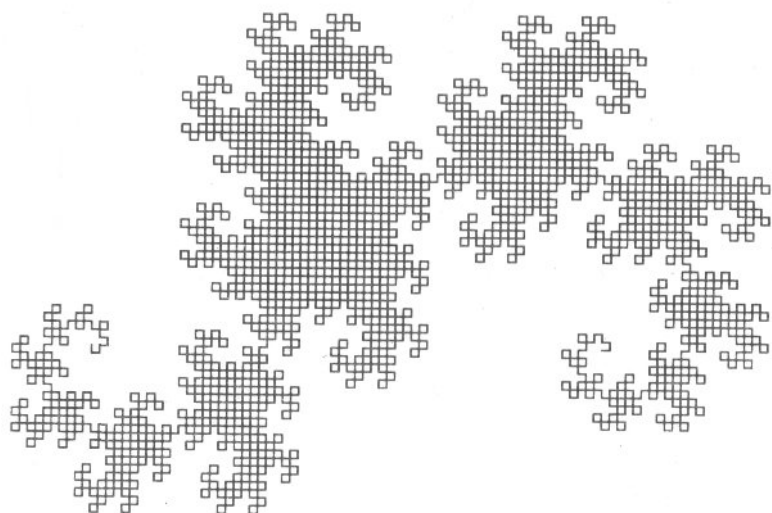
– Minden nagy jelentőségű változás olyan, mint a halál – felelte a matematikus. – Csak akkor pillantod meg a túloldalt, ha már odaát vagy. – Ezzel lehunyta a szemét.

– Szegény ember! – mondta fejét ingatva Hammond.

Malcolm megint felsóhajtott.

– Mondja, tisztában van maga azzal, mennyire valószínűtlen, hogy akár maga, akár bármelyikük is élve kijut erről a szigetről?

HATODIK ISMÉTLŐDÉS

*A rendszer helyreállítása
lehetetlennek bizonyulhat.*

IAN MALCOLM

VISSZATÉRÉS

A kis villanyautó zümmögve robogott tovább a sötét, föld alatti alagútban. Grant a padlóig nyomta a sebességpedált. Az alagút fala sima volt, csak itt-ott törte meg egy-egy szellőzőnyílás, melyet ernyő védett az esőtől, és így bejutott némi fény is. Sok helyen látott azonban száradt, állati ürüléket. Semmi kétség: jó néhány állat járt erre.

Lex, aki mellette ült, hátravilágított a zseblámpával, ahol a velociraptor hevert.

– Miért lélegzik olyan nehezen?
– kérdezte.

– Mert nyugtatót lőttem bele – válaszolta Grant.

– Elpusztul?
– Remélem, nem.
– Miért visszük magunkkal? –
kérdte Lex.

– Hogy mindenkinek
bebizonyítsuk a központban: a
dinoszauruszok tényleg
szaporodnak.

– Honnan tetszik tudni, hogy
szaporodnak?

– Onnan, hogy ez kölyök –
felelte Grant, – mégpedig fiú
dinoszaurusz.

– Tényleg? – kérdezte Lex, a
szeme pislogva követte a lámpa
fényugarát.

– Bizony. De most inkább előre
világíts, légy szíves! – Kinyújtotta
a kezét, s az óráját a kislány felé
fordította. – Mit mutat?

– Azt, hogy... tíz óra... tizenöt
perc.

– Oké.

Tim szólalt meg:

– Ami azt jelenti, hogy már csak negyven percünk van rá, hogy felvegyük a kapcsolatot a hajóval.

– Már közel kell lennünk – mondta Grant. – Számításom szerint pillanatokon belül a látogatóközponthoz érünk. – Nem volt biztos benne, de úgy érezte, az alagút már enyhén felfelé lejt, visszaviszi őket a felszínre, és...

– Hú! – kiáltott fel Tim.

Megdöbbentő volt a sebesség, amivel szinte kirobbantak a napfényre. Halvány zöld köd úszott a levegőben, el-eltakarva az épületet, amely közvetlenül előttük magaslott. Grant azonnal látta: a látogatóközpont az. Pontosan a garázs elé érkeztek!

– Hurrá! – kiáltotta Lex. – Hurrá! Sikerült! – Fel-le ugrált az ülésen örömében, miközben Grant beállt

a garázsba a kis villanyautóval. Állatketrecek egész tömege volt egymásra halmozva az egyik falnál. Az egyikbe betették a velociraptort, egy tál víz kíséretében. Aztán elindultak lefelé a látogatóközpont földszinti bejáratához vezető lépcsőn.

– Most rögtön megyek hamburgert enni! Rósejbnivel! Meg csokifagylaltot! Nem lesz több dinoszaurusz! Hurrá! – Odaértek a hallhoz, kinyitották az ajtót...

És elnémultak.

A látogatóközpont bejárat halljának üvegablakai betörték, az üresen ásító nagyteremben hűvös, szürke pára úszkált a levegőben. Az „AMIKOR DINOSZAURUSZOK URALTÁK A FÖLDET” feliratú tábla a

sarkánál fogva lógott lefelé. Nyikorgott a szélben. Az óriás tyrannosaurusrobot feldőlt, lába az égnek állt, hasából kilátszottak a csövek és vezetékek. Az ablakon át elmosódott pálmafasorok rajzolódtak ki halványan a ködben.

Tim és Lex riadtan a biztonsági űr elárvult pultjához húzódott. Grant felvette az űr rádiókészülékét, és végigpróbálta az összes csatornát.

– Halló, itt Grant! Hall engem valaki? Halló, itt Grant!

Lex kerekre nyílt szemmel bámulta az űr testét, mely a padlón hevert, jobbra tőle. Most vette csak észre. Csak a lába látszott ki.

– Halló, itt Grant! Halló!

Lex előre hajolt, és átkukucskált a pult pereme fölött. Grant elkapta a karját.

– Hé! Ezt ne csináld!

– Meghalt? Mi az ott a padlón? Vér?

– Igen.

– Hogy lehet, hogy nem is igazán vörös?

– Morbid vagy – szólt rá Tim.

– Mi az, hogy „morbid”? És nem vagyok az!

Aztán megreccsent a rádió.

– Uramisten! – hallatszott egy hang. – Grant? Te vagy az?

Aztán:

– Alan! Alan! – Ellie volt az.

– Megvagyok.

– Hála legyen Istennek! – mondta Ellie. – Nincs bajod?

– Nem, nincs bajom.

– És a gyerekek? Láttad őket?

– Itt vannak velem – felelte Grant. – Ők is jól vannak.

– Hála Istennek!

Lex négykézláb mászva igyekezett megkerülni a pultot. Grant a bokájára csapott.

– Jössz vissza?

A rádió recsegett.

– ...ol vagytok?

– A hallban. A főépület halljában.

Most Wu hangját hallotta a készülékben.

– Egek ura! *Itt* vannak!

– Alan, figyelj! – szólt Ellie. – A raptorok kiszabadultak. Képesek kinyitni az ajtókat is. Lehet, hogy ott vannak, benn az épületben, ahol ti.

– Hát ez remek! És te hol vagy?
– kérdezte Grant.

– Mi a kastélyban vagyunk.

Grant tovább kérdezett.

– És a többiek? Muldoon, mindenki más?

– Néhányan elvesztek. De mindenki más itt van, sikerült idejuttatni őket a kastélyba.

– Hát a telefonok működnek-e?

– Nem. Az egész rendszer kikapcsolódott. Nem működik semmi.

– Hogyan tudnánk a rendszert újra beindítani?

– Azzal próbálkozunk. Már egy ideje.

– Muszáj valahogy bekapcsolni
– mondta Grant –, még pedig azonnal! Ha nem sikerül, a raptorok félórán belül elérik a szárazföldet.

Grant magyarázatba kezdett a hajóról, amikor Muldoon félbeszakította:

– Azt hiszem, ön nincs tisztában a helyzettel, Grant doktor. Már nincs egy félóránk. *Itt* nincs!

– Hogyhogy?

– Néhány raptor a nyomunkba szegődött. Pillanatnyilag a tetőn van kettő.

– No és? Az épület áthatolhatatlan.

Muldoon krákogott.

– A jelek szerint nem. Senki sem számolt azzal, hogy állatok juthatnak a tetőre. – Recsegett a rádió. – ...túl közel ültettek egy fát a kerítéshez. A raptorok átjutottak a kerítés fölé a tetőre. Egyébként az üvegtetőn lévő acélrudakban is áramnak kellene futnia, csak éppen ki van kapcsolva minden. Már elkezdték átrágni az ablak acélrácsait.

Grant megdöbbent.

– Átrágják a rácsokat? – Homlokát ráncolva próbálta maga elé képzelni a dolgot. – Milyen gyorsan?

– Gyorsan – felelte Muldoon. – A harapóerejük több mint ezer kiló négyzetcentiméterenként. Olyanok mint a hiénák, átharapják az acélrudat is, és... – egy pillanatra kimaradt az adás.

– Milyen gyorsan? – ismételte meg a kérdést Grant.

– Gondolom, tíz-tizenöt percünk lehet, míg teljesen átrágják magukat, s a tető üvegén át bejutnak az épületbe. Mihelyt pedig bent vannak... Ó, egy pillanat, Grant doktor!

A rádió kattant, és elhallgatott.

A Malcolm ágya fölötti üveglapon a raptorok már átrágták magukat az első

acélrácsokon. Az egyik állat megragadta a rúd végét, és ráncigálta, húzta hátrafelé. Erős hátsó lábát az ablakra tette, s az üveg betört. Fényes cserepei Malcolm ágyára záporoztak. Ellie odanyúlt, és a nagyobb darabokat leszedte a takaróról.

– De rondák! – szólt felnézve Malcolm.

Most, hogy az üveg betört, már hallották a raptorok morgását, horkantásait, fogaik csikorgását, ahogy az acélrácsokat rágnak. Ezüstös, elvékonyodott szakaszok voltak mindenfelé, amerre harapdálták. Habos nyál fröccsent a lepedőkre és az ágy melletti asztalkára.

– Legalább egyelőre még nem tudnak bejönni – mondta Ellie. – Míg át nem rágnak még egy rácsot.

– Ha Grant valahogy be tudna jutni a gépházba... – mondta Wu.

– Hogy tudhatna? – vágott közbe Muldoon. Sántikálva járkált körbe a szobában megrándult lábán.

– Nem elég az idő. Lehetetlen, hogy még idejében visszakapcsolja az áramot. Ahhoz nem, hogy ennek véget vessen.

Malcolm köhögött.

– Igen – gyenge volt a hangja, alig több valamiféle hörgésnél.

– Mit mond? – kérdezte Muldoon.

– Igen – mondta megint Malcolm. – Nem lehetne...

– Nem lehetne? Mit?

– Elterelni a... – Megvonaglott a fájdalomtól.

– Elterelni a figyelmüket? Hogyan lehetne?

– Menjenek... a kerítéshez...

– Igen? És mit csináljunk?

Malcolm kimerülten
elmosolyodott.

– Dugják ki a kezüket!

– Jókor viccel! – szólt Muldoon,
és haragosan elfordult.

– Várj egy pillanatig! – mondta
Wu. – Igaza van. Itt csak két
raptor van. Ami azt jelenti, hogy
még legalább négy van odakinn.
Kimehetnénk, és
megpróbálkozhatnánk vele, hogy
eltereljük a figyelmüket.

– És akkor mi van?

– Akkor Grant nyugodtan
bemehetne a gépházba, és
beindíthatná a generátort.

– És után még vissza is menne
a vezérlőbe, hogy a rendszert is
bekapcsolja?

– Pontosan.

– Képtelenség – mondta Muldoon. – Nincs már annyi idő.

– De ha ide tudjuk csalni a raptorokat – vitatkozott Wu –, talán még arról az üvegtetőről is lemennének. ...Hátha sikerülne. Megpróbálni mindenképpen érdemes!

– Vagyis valakinek el kell játszania a csalétek szerepét – mondta Muldoon.

– Pontosan.

– De ki legyen, az? Velem nem mentek semmire. Készre ment a bokám.

– Majd én – mondta erre Wu.

– Azt nem – tiltakozott Muldoon. Csak te tudod, mit kell csinálni a számítógéppel. Véig kapcsolatban kell lenned Granttal, míg elindítja a rendszert.

– Akkor majd én – szólt Harding.

– Nem – mondta Ellie. – Malcolmnak szüksége van magára. Én megyek.

– Ördögöt, arról szó sem lehet!
– csattant fel Muldoon. – Raptorok lesznek mindenütt, maga körül, fenn a tetőn...

De Ellie már hajolt is, hogy befűzze a tornacipőjét.

– Csak Grantnak ne mondják meg – kérte. – Ideges lesz, ha megtudja.

Néma csend volt a hallban. Hűvös ködfoltok úsztak el mellettük. A rádió percek óta hallgatott. Tim megkérdezte:

– Miért nem szólnak hozzánk?
– Én éhes vagyok – jelentette ki Lex.

– Megpróbálnak kitalálni valamit
– mondta Grant.

A rádió megreccsent.

– Grant, ott van... nry Wu
beszél. Ott van még?

– Itt vagyok – felelte Grant.

– Figyeljen, kérem! – szólt Wu.

– Ellát a látogatóközpont hátuljáig
onnan, ahol most van?

Grant átnézett a hátsó
üvegablakokon. Pálmafák, köd.

– Igen, ellátok.

Wu folytatta:

– Van egy ösvény, amely a
pálmafasoron át egyenesen a
gépházhoz vezet. Ahol a
generátorok és más
berendezések vannak. Látta azt
az épületet tegnap, ugye?

– Láttam – válaszolta Grant, bár
egy pillanatra meglepődött. Alig
értette a kérdést. Tényleg csak
tegnap lett volna, hogy belesett

abba az épületbe? Mintha évek teltek volna el azóta.

– Nos, akkor figyeljen! – mondta Wu. – Azt reméljük, hogy sikerül az összes raptort idecsalnunk, de ebben nem lehetünk biztosak. Úgyhogy legyen óvatos! Adjon nekünk öt percet!

– Oké – felelte Grant.

– Hagyja a gyerekeket a büfében, ott biztonságban lesznek. Vigye magával a rádiót.

– Oké.

– De kapcsolja ki indulás előtt, nehogy zajt csapjon odakinn! És hívjon, ha elérte a gépházat!

– Oké.

Grant kikapcsolta a készüléket. Lex előmászott.

– A büfébe megyünk? – kérdezte.

– Oda – mondta Grant.
Felálltak, és elindultak a hallban
úszkáló ködön át.

– Hamburgert akarok! – közölte
Lex.

– Nincs áram. Nem hiszem,
hogymeg lehet főzni.

– Akkor fagyaltot!

– Tim, a húgoddal kell
maradnod, hogy vigyázz rá.

– Maradok.

– Egy kis időre magatokra kell
hagyjalak benneteket – mondta
Grant.

– Tudom.

Beléptek a büfé ajtaján. Amikor
kinyitotta, Grant szögletes
étkezőasztalokat és székeket
látott. Mögöttük rozsdamentes
acélból készült lengőajtók. A
közelben pénztárgép, mellette
állvány, teli rágógumival és
csokoládéval.

– Jól van, gyerekek. Szeretném, ha itt maradnátok, bármi történjék is. Rendben?

– Rendben. De tessék itt hagyni nekünk a rádiót – mondta Lex.

– Azt nem lehet. Szükségem van rá. Ti csak maradjatok itt. Öt perc múlva itt vagyok. Oké?

– Oké.

Grant behúzta maga után az ajtót. A büfé teljes sötétségbe borult. Lex megfogta a bátyja kezét.

– Kapcsold fel a villanyt! – kérte.

– Nem lehet – felelte Tim. – Nincs áram. – Ő azonban a szemére húzta az éjszakai nézőt.

– Jó neked. De velem mi lesz?

– Csak fogd a kezem! Keresünk valami ennivalót. Kézen fogva vezette a kislányt előre. Foszforeszkáló zöld színben látta

az asztalokat és székeket, jobbra meg a csillogó pénztárgépet és a rágógumis, csokoládés állványt. Felmarkolt egy csomó csokirudat.

– Mondtam, hogy fagyit kérek! – tiltakozott Lex.

– Azért vedd el ezeket!

– Fagyit, Tim!

– Oké, oké.

Tim a zsebébe gyömöszölte a csokoládérudakat, és beljebb vezette Lexet az étterembe. A kislány megrángatta a kezét.

– *Szart* se látok! – mondta.

– Te csak gyere velem! Fogd a kezem. Különben is, hogy beszélsz?

– Akkor menjünk lassabban!

Kétszárnyú lengőajtó volt a székek és asztalok mögött, benne kis kerek ablakok. Nyilván a konyhába vezetett. Tim belökte az egyik ajtószárnyat, és kitárta.

Ellie Sattler kilépett a kastély első aijtáján. Azonnal megérezte a hűvös párát az arcán és a lábán. Vadul dobogott a szíve, noha tudta, hogy a kerítésen belül teljes biztonságban van. Közvetlenül előtte feltűntek a sűrű ködben a vastag rácsok.

A rácson túl azonban alig látott valamit. Még húsz méter, aztán tejfehérré vált a táj. És nem látott semmiféle raptort sehol. Sőt, a kertekben s a fák között hátborzongató csend uralkodott.

– Hé! – kiáltott bizonytalanul a ködbe.

Muldoon az ajtókeretnek dőlt.

– Nem hinném, hogy ez elég lesz – mondta. – Arról volt szó, hogy *zajt* kelt! – Kibicegett. Acélrúd volt a kezében, amit valamelyik benti építkezésről

hozott magával. Úgy kongatta vele az acélkerítést, mintha ebédhez szólító gongot ütne.

– Itt a kaja, gyerekek! Ebéd! Terítve van!

– Nagyon vicces! – szólt Ellie. Idegesen nézett a tető felé. Nem látott raptort.

– Nem értenek angolul – vigyorgott Muldoon. – De gondolom, nagyjából csak felfogják, miről van szó...

Ellie még mindig ideges volt, és kifejezetten bántotta a férfi akasztófahumora. A ködbe burkolódzott látogatóépület felé nézett. Muldoon megint kongatni kezdte a kerítést a rúddal. Kísérteties, halvány állatalak tűnt fel a ködben Ellie látótávolságának legkülső határánál. Raptor volt.

– Megjött az első vendég –
mondta Muldoon.

A raptor – fehér árnyék – eltűnt,
majd újra előtűnt, de egy lépéssel
sem jött közelebb, s furcsa
módon mintha kíváncsi sem lett
volna rá, miféle zaj jön a kastély
felől. Ellie kezdett
nyugtalanzkodni. Ha nem sikerül a
raptorokat a kastélyhoz csálnia,
Grant veszélybe kerül.

– Maga túl nagy lármát csap –
mondta Muldoonnak.

– Egy frászt! – felelte az.

– Pedig így van.

– Én ismerem ezeket az
állatokat...

– Maga túl sokat ivott – szólt
közbe Ellie. – Bízza rám!

– Bízzam? És mit akar csinálni?

Ellie nem válaszolt. A kapuhoz
ment.

– Azt mondják, a raptorok intelligensek.

– Azok is. Legalább annyira, mint a csimpánzok.

– A hallásuk is jó?

– Az. Kitűnő.

– Akkor talán felismerik ezt a hangot – mondta Ellie, és kinyitotta a kaput. Az örökös párától megrozsdásodott sarokvasak hangosan nyikorogtak. Ellie becsukta az ajtót, majd újabb nyikorgással megint kinyitotta.

És nyitva hagyta.

– Ezt én nem tenném – jegyezte meg Muldoon. – Vagy ha ragaszkodik hozzá, hadd hozzam a rakétakilövőt!

– Hát hozza!

Muldoon észbe kapott, és nagyot sóhajtott:

– A lövedékek Gennarónál vannak.

– Jó – mondta Ellie. – Akkor tartsa nyitva a szemét. – Ezzel kilépett a kapun, a rácsokon kívülre. Olyan vadul kalapált a szíve, hogy szinte azt sem érezte, ahogy a lába a sarat tapossa. Eltávolodott a kerítéstől, amely félelmetes sebességgel kezdett eltűnedezni a ködben. Egy pillanat múlva már láthatatlanná vált.

Pontosan, ahogy várta, Muldoon részeg izgalommal a hangjában azonnal ordítani kezdett:

– Az istenit neki, kislány, jöjjön vissza, de azonnal!

– Hogy mer engem „kislánynak” szólítani? – kiáltott vissza neki Ellie.

– Annak szólítom, aminek akarom! – dühöngött Muldoon.

De a botanikusnő már nem figyelt rá. Lassan körbeforgott, megfeszült a teste, mindenfelé igyekezett figyelni. Már legalább húsz méterre volt a kerítéstől, s látta, hogy a köd, mint enyhén szitáló eső, a növényzet felé mozog. Nem ment a növények közelébe. Szürke árnyalatok világában járt. Láb- és vállizmai szinte fájtak a feszültségtől. Erőltette a szemét, hogy lásson valamit.

– Hall engem, a hétszentségit?!
– ordította Muldoon.

„Mennyire eszesek ezek az állatok?” – tűnődött Ellie. Van-e annyi intelligenciájuk, hogy bekerítsék, hogy elvágják az útját visszafelé? Nem nagy ugyan a

távolság a kerítésig, nem igazán nagy...

Támadtak.

Hangtalanul.

Az első állat egy fa aljnövényzetéből rontott elő. Ugrott, de Ellie azonnal sarkon fordult, és futásnak eredt. A második a másik oldalról támadt. Nyilván az volt a szándéka, hogy futás közben kapja el őt. Karmait előremeresztve felugrott, de Ellie teljes erőből futott, mint valami gyakorlott sprinter, s az állat a sáros földre zuhant. Ellie most már hátra sem nézve rohant, levegő után kapkodva, s már meg is pillantotta a ködből előtűnő kerítést, látta Muldoont. amint szélesre tárja a kaput előtte, kiált neki, utána nyúl, és megragadja a karját. A férfi oly hevesen rántotta be, a kapun,

hogy elvesztette az egyensúlyát, s a földre zuhant. Aztán megfordult, még idejében, hogy lássa, amint először egy, aztán kettő – majd három – állat ugrik neki a kerítésnek, és vicsorogva morog.

– Szép volt! – kiáltotta Muldoon. Szándékosan ingerelni kezdte az állatokat. Visszavicsorgott rájuk, amitől azok teljesen megvadultak. Újra meg újra a kerítésnek vetették magukat, felugrottak, olyan erővel, hogy az egyik kis híján elérte a tetejét. – Úristen, ennek nem sok híja volt! Mekkora tudnak ugrani ezek a dögök!

Ellie talpra állt, és végignézett magán, megnézte a karcolásokat és kék foltokat, a lábán lefolyó vért. Csak egy dolog járt az eszében: három állat van itt, kettő

a tetőn. Ez azt jelenti, hogy egy még hiányzik, valahol másutt van!

– Gyerünk, segítsen! – szólt rá Muldoon. – Szórakoztassuk még egy kicsit őket!

Grant maga mögött hagyta a látogatóközpontot, és gyorsan haladt előre a ködben. Megtalálta a pálmafák közti ösvényt, és északnak indult rajta. Szemben előtűnt a ködből a gépház szögletes épülete.

Sehol sem látott rajta ajtót. Továbbment, megkerülte a sarkát. Hátról, a növényzettől félig eltakarva rakodórámpát látott teherautók számára. Felmászott rá, és bordázott acélból készült tolóajtóval találta szemközt magát. Zárva volt. Grant leugrott, és folytatta útját az épület körül.

Jobb felé, kicsit távolabb, közönséges ajtót pillantott meg. Fél pár férficipővel volt kitámasztva.

Grant belépett. Hunyorogva próbált kivenni valamit a sötétben. Kezébe kapta a rádiókészüléket, és bekapcsolta.

– Itt Grant! – mondta – Benn vagyok!

Wu felnézett a tetőablakra. A két raptor még mindig be-benézett odafentről Malcolm szobájába, de mintha kezdte volna elvonni a figyelmüket a kintről jövő zaj. Odalépett az oldalablakhoz. Odakinn a három velociraptor újabb és újabb támadásokat intézett a kerítés ellen. Nem hagytak fel vele. Ellie biztonságban szaladgált fel-alá a rácsok mögött. De a raptorok

mintha már nem vették volna komolyan a dolgot, nem is igazán igyekeztek Ellie-hez férni. Szinte úgy tűnt, játszanak. Kört írtak le, eltávolodtak a kerítéstől, felágaskodtak, vicsorogtak, leereszkedtek, megint köröztek, aztán végül következett a roham. De a viselkedésük egyre inkább valamiféle bemutatóra emlékeztetett, nem igazi támadásra.

– Tisztára, mint a madarak! – szólt Muldoon. – Előadást rendeznek.

Wu rábólintott.

– Intelligensek. Már rájöttek, hogy nem tudnak a nőhöz férni. Nem is igazán próbálnak.

Megreccsent a rádió.

– ...gyok.

Wu megragadta a maga készülékét.

– Megismételné, Grant doktor?

– Benn vagyok – mondta újra Grant.

– Bent van a gépházban, Grant doktor?

– Igen – felelte Grant. Aztán hozzátette: – Egyébként inkább szólíts Alannek. Szevasz!

– Kösz, rendben, Alan! Ha éppen a keleti ajtón belül állsz, egy csomó csővezetékot kell látnod. – Wu lehunyta a szemét, hogy jobban maga elé képzelje a helyszínt. – Egyenesen előtted, az épület közepén egy nagy, süllyesztett víztartály van, amely két emelet mélységbe nyúlik le. Balra tőled fémből készült járópalló, korláttal.

– Látom.

– Indulj el a pallón!

– Indulok. – A rádióból gyengén hallani lehetett a léptek kongását a fémen.

– Ha nyolc-tíz métert még előre, akkor egy másik, jobbra tartó pallót látsz.

– Látom – mondta Grant.

– Menj azon.

– Oké.

– Ahogy haladsz – irányította tovább Wu –, előbb-utóbb egy létrához érsz. Baloldalt van, és levezet a mélybe.

– Már látom.

– Menj le a létrán!

Hosszú szünet következett. Wu nedves hajába túrt az ujjával. Muldoon feszülten ráncolta a homlokát.

– Oké. Lent vagyok a létra alján – szólalt meg Grant.

– Jó – mondta Wu. – Akkor most két sárga tartálynak kell

előtted lennie. Rajtuk felirat: „Robbanásveszélyes”.

– „Gyúlékony” – az áll rajtuk. Alatta meg valami szöveg spanyolul.

– Azok azok – mondta Wu. – A generátor két üzemanyagtartálya. A kettő közül az egyik kiürült, ezért most át kell kapcsolnunk a másikra. Ha a tartályok aljára nézel, látod, hogy fehér cső nyúlik ki belőlük.

– Négyhüvelykes PVC?

– Az. PVC. Kövesd a csövet befelé!

– Oké, követem... *Au!*

– Mi történt?

– Semmi. Csak bevágtam a fejem.

Szünet. Csend.

– Jól vagy?

– Persze, jól. Csak... a fejem. Hülye vagyok.

– Kövesd tovább a csövet!

– Oké, oké – válaszolta Grant. Ingerültnek tűnt a hangja. – Oké.

A cső egy nagy alumíniumkasznihoz vezet, amelynek szellőzőnyílások vannak az oldalán. Azt mondja; „Honda”. Úgy néz ki, mintha generátor volna.

– Az is – mondta Wu. – Az a generátor! Ha megkerülöd, és az oldalához mész, kapcsolótáblát láatsz, rajta két gombbal.

– Megvan. Sárga és vörös?

– Az az – felelte Wu. – Először nyomd be a sárgát, és míg benyomva tartod, nyomd be a vöröset!

– Rendben.

Újabb szünet következett. Majdnem egy percre tartott. Wu és Muldoon egymásra meredt.

– Alan?

– Nem sikerült – szólt Grant.

– A sárgát nyomtad be előbb, és utána a vöröset? – kérdezte Wu.

– Igen, pontosan – mondta Grant. – Dühösnek hangzott. – Pontosán azt tettem, amit mondtál. Valami zúgni kezdett, majd három kattanas – klikk, klikk, klikk – nagyon gyorsan egymás után, aztán a zúgás abbamaradt, utána semmi.

– Próbáld meg még egyszer!

– Már megpróbáltam – mondta Grant. – Másodszorra sem sikerült.

– Jó, akkor várj egy pillanatig – kérte Wu. – Úgy tűnik, hogy a generátor gyújtani próbál, de valami okból nem megy. Alan?

– Itt vagyok.

– Kerülj a generátor hátuljához, oda, ahol a műanyag cső betorkollik.

– Oké. – Rövid szünet, utána Grant ismét szólt:

– A cső egy kerek, fekete hengerbe fut be, ami úgy néz ki, mint valami üzemanyag-szivattyú.

– Úgy van – mondta Wu. – Pontosan az is: üzemanyag-szivattyú. Keress egy kis szelepet a tetején.

– Szelepet?

– Ki kell állnia felül, egy kis forgatható fémkupakkal.

– Megvan. De oldalt van, nem a tetején.

– Oké. Csavard ki.

– Levegő jön belőle.

– Az a jó. Várj, amíg...

– ...de már folyadék jön. Benzinszaga van.

– Oké. Zárd le a szelepet! – Wu a fejét ingatva Muldoonhoz fordult. – Ezért nem indult a szivattyú. Alan?

– Igen.

– Most próbáld meg újra a gombokat!

Egy pillanat múlva Wu hallotta, ahogy a motor felköhög, majd kattog egy-kettőt, ahogy a generátor megfordul, aztán megszólalt az egyenletes, zakatoló hang, amely azt jelentette, hogy beindult, és járni kezd. – Elindult! – jelentette Grant.

– Bravó, Alan! Nagyszerű voltál!

– Jó, de most mi van? – kérdezte Grant. Tompa, élettelen volt a hangja. – Még csak a lámpák sem gyulladtak ki itt.

– Menj vissza a vezérlőbe, és végig irányítlak, hogyan állítsd

helyre a rendszert kézi vezérléssel.

– Szóval most az következik?

– Az.

– Oké – mondta Grant. – Ha odaérek, jelentkezem.

A készülék egy utolsót sistergett, majd elnémult.

– Alan?

A rádió süket volt.

Tim kinyitotta az étterem végében lévő lengőajtót, és belépett a konyhába. Nagy, rozsdamentes acélból készült asztal a helyiség közepén, balra nagy tűzhely, rengeteg égővel, mögötte pedig hatalmas, járható hűtőszekrények. Tim elkezdte nyitogatni a hűtőket. Fagylalt után kutatott. Füst szállt belőlük a nyirkos levegőbe, ahányszor kinyitott egyet.

– Hogy lehet, hogy a tűzhely be van kapcsolva? – kérdezte a kezét elengedve Lex.

– Nincs bekapcsolva.

– Sok kis kék lángot látok.

– Azok jelzőfények.

– Mik azok a jelzőfények? – kérdezte Lex. Otthon villanytűzhelyük volt.

– Nem érdekes – mondta Tim, és újabb hűtőszekrényt nyitott ki.

– De azt jelenti, talán tudok főzni neked valamit. – Ebben a hűtőben aztán volt minden. Rengeteg doboz tej, zöldség halomban, hússzeletek egymáson, hal – minden, csak fagylalt nem.

– Még mindig ragaszkodsz a fagylalthoz?

– Megmondtam, nem?

A következő hűtőszekrény igazán hatalmas volt. Acélajtaján

széles, vízszintes fogantyú.
Megrántotta, kinyitotta.
Embernagyságú mélyhűtő volt.
Valóságos szoba, a levegője
metszően fagyos.

– Timmy...

– Nem tudnál legalább egy
percig békén hagyni? – kérdezte
ingerülten a kisfiú. – Neked
keresek fagylaltot!

– Timmy... *van valami idebenn!*

A kislány suttogott, olyannyira,
hogy Tim először fel sem fogta a
szavait. Aztán sietve kihátrált a
hűtőből, s látta, hogy az ajtó
széleit ragyogó zöld füst veszi
körül. Lex az acél
munkaasztalnál állt. Hátrafelé
nézett, a konyhaajtó felé.

A fiú halk, sziszegő hangot
hallott, mint valami nagyon nagy
kígyóét. A hang csendesen
emelkedett és süllyedt. Alig

lehetett hallani is. Még az is lehet, hogy csak a szél, de Tim valahogy tudta, hogy nem az.

– Timmy – suttogta a kislány. – Félek...

Tim a konyhaajtóhoz lopózott, és kilesett.

Az elsötétített étteremben szép, szabályos rendben álltak a szögletes, zöld asztalok. Közöttük pedig, némán, mint valami szellem – csak sziszegő légzése hallatszott – ott lopakodott egy velociraptor.

A gépház sötétjében Grant a csövek mentén tapogatózva igyekezett vissza a létrához. Nehéz volt ebben a sötétben visszatalálni, s a generátor zaja valahogy zavarta a tájékozódásban. A létrához ért, és már elindult rajta felfelé,

amikor rájött, hogy még valami mást is hall az épületben a generátorzajon kívül.

Grant megállt, és fülelt.

Kiáltozó emberi hang!

Mintha Gennaro lett volna az.

– Hol van?! – kiáltotta Grant.

– *Itt* – válaszolta Gennaro. – A teherkocsiban.

Grant semmiféle teherkocsit sem látott. Összehúzott szemmel igyekezett kivenni valamit a sötétben. A szeme sarkából lesett. Csillogó, zöld alakokat látott mozogni a sötétben. Aztán megpillantotta a teherkocsit, és feléfordult.

Tim számára dermesztő volt a csend.

A velociraptor két méter magas volt, és csupa erő, bár izmos lábait és farkát eltakarták az

asztalok. Tim csak a felső törzsét látta. A két mellső végtag szorosan a test mellé szorult, a karmok lefelé himbálóztak. Látta a világító, foltos mintázatot a hátán. A velociraptor éberén figyelt. Jobbra-balra tekingetve közeledett; madárszerűen kapkodta a fejét ide-oda. Járás közben a fej fel és lefelé is mozgott, a hosszú egyenes farok pedig lecsüggött, ami mind csak fokozta az állat madárszerűségét.

Gigászi, néma ragadozó madár!

Sötét volt az étkezőben, de a raptor nyilvánvalóan elég jól látott ahhoz, hogy egyenletesen haladjon előre. Időről időre lehajolt, az asztalok alá engedve fejét. Ilyenkor gyors, szimatoló hangokat hallatott. Aztán a fej éberén felcsapódott, s megint

ide-oda rebbent, mint egy madáré.

Tim addig figyelte, míg meg nem győződött róla, hogy a velociraptor a konyha felé közeledik. A szagukat követné? Minden könyvben az áll, hogy a dinoszauruszok szaglóérzéke gyenge volt, de ez, úgy tűnt, jól boldogul. De hát különben is: mit érnek a könyvek? Ez itt az igazi!

És jön felé.

Visszaugrott a konyhába.

– Van valami ott kinn? – kérdezte Lex.

Tim nem válaszolt. A sarokban az asztal alá nyomta a hűgát, egy nagy hulladéktartály mögé. Közel hajolt hozzá, és keményen, parancsolóan suttozta:

– *Nem mozdulsz!* – Aztán a fagyasztószekrényhez futott.

Felkapott egy maroknyi hideg hússzeletet, és visszasietett az ajtóhoz. Csendesen letette az első szeletet a padlóra, aztán néhány lépést hátrált, és a másodikat is letette...

Nézőjén át látta, hogy Lex kikukucskál a szeméttartály mögül. Lerakta a harmadik szeletet, majd a negyediket is, közben egyre beljebb hátrált a konyhába.

A sziszegés felerősödött, majd a karmos mellső láb megragadta az ajtót, s a nagy fej óvatosan körülpillantott.

A velociraptor megállt a konyha ajtajában.

Tim félig guggoló helyzetben állt a helyiség végében, az asztal távolabbi lába mellett, de nem volt ideje, hogy elrejtőzzék: a feje és válla az asztallap fölé

emelkedett. A velociraptor tisztán láthatta őt.

Tim lassan leengedte a testét, az asztal alá süllyedt... A velociraptor lekapta a fejét, és farkasszemet nézett vele.

A kisfiú megdermedt. Még mindig nem takarja semmi, gondolta. *Csak nem mozdulni!*

A velociraptor moccanás nélkül állt a konyhaajtóban.

És szaglászott.

Itt sötétebb van, gondolta Tim. Rosszabbul lát. Ezért még óvatosabb.

De közben már érezte a nagy sárkánygyík penészes szagát, s nézőjén át látta, amint a dinoszaurusz némán ásít, feltárva borotvaéles fogsorait. A velociraptor újra előrenézett, fejét ide-oda kapkodta. A nagy

szemek forogtak csontos
üregükben.

Tim érezte, hogy a szíve majd kiugrik a helyéről. Valahogy még rémisztőbb volt egy konyhában szembenézni egy ilyen szörnyeteggel, mint odakünn az őserdőben. Ez az óriás méret, ez az orrfacsaró bűz, a sziszegő légzés...

Innen, közeli a velociraptor még a tyrannosaurusnál is sokkalta ijesztőbb volt! A tyrannosaurus óriás volt, az ereje hihetetlen, de nem különösebben okos. A velociraptor embernagyságú, feltűnően gyors és intelligens; Tim legalább annyira félt az átható, kutató tekintettől, mint az éles fogsoroktól.

Az állat szaglászott. Előbbre lépett, és egyenesen Lex felé

vette az irányt. Lex! Úgy látszik, valahogyan érzi a szagát! Tim szíve dübörgött mellkasában.

A velociraptor megállt. Lassan lehajolt.

Megtalálta a hússzeletet!

Tim szeretett volna lebukni, az asztal alá nézni, de nem mert. Ott állt, guggolásba merevedve, úgy hallgatta a rágcsáló-ropogtató hangot. A dinoszaurusz eszi a húst! Csontostul, mindenestül!

A raptor felemelte keskeny fejét, és körülnézett. Szaglászott. Meglelte a második szeletet. Gyorsan előrement. Lehajolt.

Csend.

A raptor nem ette meg.

A fej felemelkedett. Tim lába már fájt a guggolástól, de nem mozdult.

Miért nem ette meg az állat a második hússzeletet? Tucatnyi

indok suhant át a fiú agyán. Nem ízlik neki a marhahús. Nem szereti hidegen. Nem tetszik neki, hogy a hús nem él, csapdát sejt, érzi Lex szagát, Tim szagát, meglátta Timet...

A velociraptor most már igen gyorsan haladt. Felfedezte a harmadik hússzeletet, lekapta a fejét, újra felnézett, és ment is tovább.

Tim a lélegzetét is visszafojtotta. A dinoszaurusz alig egy-két méterre volt tőle. Láta a lábszár izmainak apró rándulásait. A száradt vért a „kéz” karmain. Láta az árkok finom mintázatát a foltos mintán belül, s a bőrredőket a nyakon, az állkapocs alatt...

A velociraptor szippantott. Felkapta a fejét, és egyenesen Timre nézett. Tim alig tudta

megállni, hogy levegő után ne kapjon ijedtében. Merev, feszült volt az egész teste. Nézte, ahogy a hüllőszem forog, pásztáz a teremben. Újabb szippantás.

„Megtalált! – gondolta Tim. – Végem!”

Aztán a fej hátrarándult, hogy előrenézzen, s az állat folytatta útját az ötödik hússzelet felé. Tim egyetlen dologra összpontosított; szinte szuggerálni próbálta hűgát: „Lex, kérlek, csak most ne mozdulj, könyörgöm, csak most ne...”

A velociraptor megszagolta a húst, és továbbhaladt. Már a fagyasztószekrény nyitott ajtajánál volt. Tim látta a kitóduló füstöt, amely az állat lába felé kúszott a padlón. Az egyik óriáskarmú láb felemelkedett, majd némán visszaereszkedett. A

dinoszaurusz habozott. Túl nagy a hideg, gondolta Tim. Nem fog bemenni, túl hideg van, nem megy be, nem megy be, nem megy be...

A dinoszaurusz bement.

Eltűnt a fej, majd a test, aztán a merev farok is.

Tim felpattant, teljes súlyával a mélyhűtő ajtajának vetette magát és rácsukta az állatra. Az rácsapódott a farok végére! Nem akart csukódni! A velociraptor felüvöltött, szörnyű vérfagyasztóan erős volt a hangja. Tim akaratlanul is hátrább lépett ijedtében – és a farok eltűnt! Tim bevágta az ajtót, és hallotta a zár kattanását. Becsukódott!

– Lex, Lex! – kiabálta. Hallotta, hogy a raptor az ajtón dörömböl, veri az acélt. Tudta, hogy van egy

lapos acélgomb odabenn, s ha a raptor eltalálja, még kinyitja az ajtót. Rá kell zárni valahogy! – Lex!

A kislány ott volt mellette.

– Mit akarsz?

Tim a vízszintes fogantyúnak feszült, hogy zárva tartsa. – Van egy pöcök, egy csapszeg, olyan, mint egy rudacska add ide!

A velociraptor bömbölt, mint egy oroszlán. Hangját tompította a vastag acél. Egész testével az ajtónak rontott.

– Nem látok semmit! – kiáltotta Lex.

– A csapszeg az ajtó fogantyúja mögött lóg, egy kis fémláncon. – Itt van!

– Nem látom! – sikította a kislány, s Tim csak ekkor fogta fel, hogy csak rajta van néző.

– Tapogasd ki!

Látta a húga kis kezét, amint felemelkedik, megérinti az övét, s így, közvetlen közelből, pontosan érezte a kislány rettenetes félelmét, ahogy apránként kapkod a levegő után, miközben a csapszeget keresi a kezével, s ekkor a velociraptor az ajtónak vágódott, és az kinyílt. – *Úristen, kinyílt!* – de az állat nem számított erre, és már visszafordult az újabb rohamhoz, s így Tim újra becsapta. Lex visszatámolygott, felnyúlt a sötétben...

– Megvan! – sikította. Megmarkolta a csapszeget, és a lyukba nyomta. Az kicsúszott.

– Felülről dugd be! *Felülről!*

A kislány újra feltartotta, felemelte láncán, átlendítette a fogón, majd le. Bele a lyukba.

Bezárta!

A velociraptor ordított. Tim és Lex hátrált az ajtótól, amint az állat újra meg újra nekirontott belülről. A súlyos fémsarkak minden rohamnál nagyot nyikordultak, de ellenálltak. Tim most már nem tartotta valószínűnek, hogy az állat képes legyen kinyitni az ajtót.

A raptor be volt zárva!

Óriásit sóhajtott.

– Gyerünk! – mondta.

Kézen fogta a húgát, és futásnak eredtek.

– Ezt látnia kellett volna! – mondta Gennaro, miközben Grant kifelé vezette a gépház épületéből. – Legalább kéttucatnyian voltak. Kompik. Be kellett másznom a teherautóba előlük. Teli volt velük a szélvédő. Ott ültek, és csak vártak, mint a

keselyűk. De amikor maga idejött, elszaladtak.

– Dögevők – mondta Grant. – Semmit sem támadnak meg, ami mozog vagy erősnek látszik. Csak annak mennek neki, ami nem él, vagy majdnem halott. De, legalábbis mozdulatlan.

Felfelé mentek a létrán, vissza a bejárati ajtóhoz. – Mi történt azzal a raptorral, amelyik megtámadta? – kérdezte Grant.

– Nem tudom – felelte Gennaro.

– Elment?

– Én nem láttam. Gondolom, én azért tudtam meglógni előle, mert sérült volt. Azt hiszem, Muldoon a lábába lőtt. Vérzett is, míg idebenn volt. Lehet, hogy megdöglött. Nem láttam.

– De az is lehet, hogy él, és odabenn van – mondta Grant.

Wu a kastély folyosói ablakán át nézte a kerítésen kívül futkározó raptorokat. Még mindig játékosnak tűntek, folytatták áltámadásaikat Ellie ellen. Régóta folyt ez már így, és Wunak kezdett olyan érzése támadnia, hogy túlságosan is rég. Szinte már úgy látszott, mintha fordult volna a kocka, mintha most ők próbálnák Ellie figyelmét lekötni, ugyanúgy ahogy először Ellie az övéket.

A dinoszauruszok viselkedése Wu számára mindig is másodlagos kérdés volt. És ez így is volt rendjén, hiszen a DNS-nek a viselkedés a másodrendű hatásai közé tartozik. Nem is lehet igazán megjósolni, sem befolyásolni, csak igen durva módon, például úgy, hogy egy enzim visszatartásával függővé

tesszük az állatot valamilyen étkezési elemtől. Általában azonban a viselkedési hatások ma még egyszerűen kívül esnek a megértés határain. Nincs olyan, hogy az ember ránéz a DNS-szekvenciára, és abból megjósolja a viselkedést. Lehetetlen.

Így aztán Wu munkája teljes egészében empirikus jellegű lett. Egyfajta barkácsolás volt az egész, hasonló ahhoz, ahogy az ember, mondjuk, egy antik faliórát próbál javítgatni hozzáértés nélkül. Múltbeli dologgal kellett foglalkozni, amely ősi anyagokból állt, és ősi szabályok szerint működött. Senki sem tudhatta, miért éppen úgy működik, ahogyan; ráadásul pedig már korábban is időtlen idők óta javítgatták, igazítgatták

az evolúció erői. Mint a szerelő, aki igazít egyet az órán, aztán megfigyeli, hogy ezután jobban jár-e, Wu is különféle kiigazításokat hajtott végre, utána pedig figyelte, megfelelően alakul-e az állatok viselkedése. És csak a durva viselkedési hibákat próbálta korrigálni: ha az állat képtelen volt távol tartani magát az elektromos kerítésektől, vagy sebesre dörzsölte bőrét a fatörzseken. Csak az efféle viselkedési zavarok hatására tért vissza a tervezőasztalhoz.

A tudománynak e korlátai azonban valamiféle misztikus hiányérzetet hagytak benne a park dinoszauruszaival kapcsolatban. Sohasem volt biztos benne – a legkevésbé sem lehetett biztos –, hogy az állatok viselkedése történetileg pontosan

megfelel-e a valóságnak, vagy sem. Vajon tényleg úgy viselkednek-e, mint annak idején, a maguk korában? Nyitott kérdés volt ez, s végső soron megválaszolhatatlan.

S bár ezt Wu sosem ismerte volna el, az a felfedezés, hogy a dinoszauruszok szaporodnak, voltaképpen igazolta a munkáját, méghozzá nem is akármilyen erővel. Egy szaporodó állat azt jelentette, hogy bizonyítottan életképes; egyenesen következett belőle, hogy Wu helyesen rakta össze a mozaikdarabkákat. Olyan precizitással alkotott újjá egy több millió éves élőlényt, hogy az még önmaga reprodukálására is képes!

Most azonban, hogy a raptorokat figyelte odakinn,

valahogyan mégis nyugtalanságot ébresztett benne az állatok viselkedésének makacs változatlansága. A raptorok intelligensek voltak, s az intelligens állatok hamar beleunnak az ismétlődésbe. Ezenkívül pedig az intelligens állatok terveket alakítanak ki, és...

Harding jött ki a folyosóra Malcolm szobájából.

– Hol van Ellie?

– Még mindig odakinn.

– Jó lesz behívni! A raptorok már nincsenek a tetőablakon. Elmentek.

– Igen? Mikor? – kérdezte Wu az ajtó felé indulva.

– Csak egy perce – mondta Harding.

Wu kitárta a bejárati ajtót.

– Ellie! Befelé! Jöjjön azonnal!

Az értetlenül nézett rá.

– De hisz nincs semmi baj.
Minden rendben...

– Azonnal!

Ellie megrázta a fejét.

– Tudom, mit teszek!

– Ellie, a hétszentségít, jöjjön!

Muldoonnak sehogy sem tetszett, hogy Wu ott áll, az ajtó meg nyitva, s éppen szóvá akarta ezt tenni, amikor látta, hogy egy árnyék ereszkedik le a magasból, és azonnal megértette, mi történt. Wut valami egyszerűen kirántotta az ajtón, kint pedig Ellie sikolya hallatszott. Muldoon az ajtóhoz rohant, kilesett, s látta, hogy Wu a hátán fekszik, testét már feltépte a hatalmas karom, a raptor pedig a fejét kapkodva rángatja Wu beleit, pedig az még él, elgyengült kezével még mindig a nagy fejet próbálja

eltolni magától, de az állat élve ette őt, aztán Ellie abbahagyta a sikoltozást, és futásnak eredt a kerítés mentén, Muldoon pedig a borzalomtól szédelegve becsapta az ajtót. Annyira gyorsan történt minden!

Harding szólalt meg mellette:

– Leugrott a tetőről?

Muldoon bólintott. Az ablakhoz ment, kinézett, és látta, hogy a kerítésen kívül három raptor futva távolodik. De nem Ellie-t követték.

Visszafelé tartottak, a látogatóépület felé.

Grant elérte a gépház szélét, és a ködbe meresztette a szemét. Hallotta a raptorok morgását. Úgy tűnt, közelednek. Egy pillanat múlva a testük is felvillant, amint

elrohantak mellette. A
látogatóközpont felé tartottak.

Visszanézett Gennaróra.

Az a fejét rázta: nem!

Grant közel hajolt hozzá, és a
fülébe súgta:

– Nincs más választásunk! Be
kell kapcsolnunk a komputert!

Grant eltűnt a ködben.

Egy pillanat múlva követte
Gennaro is.

Ellie meg sem állt, hogy
gondolkodjék. Amikor a raptorok
a kerítésen belül levetették
magukat, és Wura támadtak, ő
azonnal sarkon fordult, és futott,
ahogy csak bírt a kastély
távolabbi vége felé. Talán öt
méter széles volt a sáv az épület
és a kerítés között. Ellie rohant.
Nem hallotta, hogy az állatok
üldöznék, nem hallott mást, mint

a saját lihegését. Megkerülte az épületet, megpillantott egy fát, amely a ház oldalánál nőtt, és azonnal ugrott, elkapott egy ágat, és a magasba lendült. Semmiféle pánikot nem érzett. Inkább egyfajta örömmámor töltötte el, amint felrúgta két lábát, majd egy magasabban lévő ág köré kulcsolta, megfeszítette hasizmát, és gyorsan felhúzódkodott.

Négy méterre volt a talajtól, de a raptorok még mindig követték, s már kezdett megnyugodni, amikor a fa tövénél feltűnt az első állat. Véres volt a pofája; inas húsdarabok lógtak az állkapcsáról. Ellie gyorsan folytatta az útját felfelé. Fogás jött fogás után, nyúlt és húzódkodott, nyúlt és húzódkodott, s már szinte látta

az épület tetejét. Ekkor megint lenézett.

A két raptor felé mászott a nyomában a fán.

Ellie most a háztető szintjére ért. Alig másfél méterre magától látta a salakot, és távolabb, a ködbe nyúlva, a tetőablakok piramisait. Ajtó volt a tetőn: bejuthat az épületbe! Egyetlen óriás lendülettel a levegőbe vetette magát, aztán elterült a salakon. Összehorzsolta az arcát, de valamiért még mindig a mámor volt az egyetlen érzés, amely betöltötte, mintha csak valamiféle játékról volna szó, s csak a győzelem volna a tét. Feltápáskodott, s a lépcsőházba nyíló ajtó felé rohant. Közben hallotta a háta mögül, amint a raptorok a fa ágait rázzák. Szóval még a fán vannak!

Odaért az ajtóhoz, és elforgatta a gombját.

Zárva volt!

Eltartott egy pillanatig, míg eufóriáján áthatolt, mit is jelent ez. Az ajtó zárva. Fenn van a tetőn, s nincs út lefelé. *Zárva van az ajtó!*

Kétségbeesetten dörömbölt az ajtón, aztán a tető másik széle felé futott, hátha onnan le lehet jutni valahogy, de csak az úszómedence zöld körvonalait látta fel-feltünedezni a gomolygó ködön át. A medencét betonburkolatú sáv vette körül. Három-négy méternyi beton. Túl nagy ahhoz, hogy. átugorja. Sehol egy másik fa, amelyen lemászhatna. Sehol egy tűzlétra.

Sehol semmi!

Ellie visszafordult. Látta, amint a raptorok könnyedén leugranak

a tetőre. Az épület hátsó végéhez futott, reménykedve, hogy ott is van egy ajtó, de nem volt.

A raptorok lassan közeledtek felé. Némán lopakodtak az üvegpiramisok közt. Megkezdődött a vadászat. Ellie lenézett. Három vagy négy méterre volt tőle az úszómedence.

Túl messze.

A raptorok közelebb kerültek hozzá. Kezdték eltávolodni egymástól. Ellie-nek – teljesen logikátlanul – az járt az eszében: *Hát nem mindig így van? Valami apróság mindig közbeszól!* Még mindig szédült egy kicsit, még mindig benne volt a mámor, s valahogy elhinni sem tudta, hogy ezek az állatok végezni fognak vele, hogy így ér majd véget az élete. Az lehetetlen! Puha

kabátként ölelte körül valami védelmező jókedv. Egyszerűen nem hitt abban, ami következik.

A raptorok felmordultak. Ellie hátrált, egészen a tető hátsó végéig, aztán mély lélegzetet vett, és nekifutott. Rohant, vágatott a tető pereme felé. Megpillantotta az úszómedencét, tudta, hogy túl messze van, *kit érdekel?*, gondolta, és az üregbe vetette magát.

És zuhanni kezdett.

Aztán csípős csattanás, ütés, és jeges hideg ölelte körül. A víz alatt volt. Sikerült! A felszínre emelkedett, és fellesett a tetőre. A raptorok lenéztek rá. Nem lehetett kérdéses: ha neki sikerült, a raptorok könnyen utánacsinálhatják. Gyorsan úszott, fröcskölte a vizet, s közben ezen gondolkodott:

Tudnak-e úszni a raptorok?
Szinte biztos volt benne, hogy tudnak. Biztosan úgy úsznak, mint a krokodilok.

Ám a raptorok egyszer csak elfordultak a tető peremétől. Harding hangja hallatszott – Ellie? – és Ellie azonnal megértette, hogy az állatorvos most nyitotta ki a tetőajtót. Ezért fordultak meg a raptorok, és most őt vették célba.

Gyorsan kimászott az úszómedencéből, és a kastély felé rohant.

Harding kettesével vette a lépcsőfokokat, és gondolkodás nélkül kitárta a tetőajtót.

– Ellie! – kiáltotta. Aztán elhallgatott. Köd gomolygott az üvegpiramisok körül. A raptorokat nem lehetett látni.

– Ellie!

Annyira lefoglalta a gondolatait Ellie Sattler, hogy beletellett egy pillanatba, míg felfogta, mekkora hibát követett el. Látnia kellene az állatokat!, jutott eszébe, de későn. A következő pillanatban a karmos mellső végtag átcsapott az ajtó széle körül, és mellbe találta. Parázsló fájdalom hasított a testébe, és minden erejét össze kellett szednie, hogy hátra tudjon húzódni, és rácsukja az ajtót a karomra. Lentről hallotta, hogy Muldoon kiabál:

– Már bent van! Idebent van!

A raptor dühödten morgott az ajtó túloldalán; Harding még egyszer becsapta az ajtót, mire a karom visszahúzódott, Hardingnak pedig végre sikerült becsuknia. Fémes kattanással

csapódott le a zár, Harding pedig köhögve a padlóra omlott.

– Hova megyünk? – kérdezte Lex. A látogatóközpont második emeletén jártak. Üvegfalú folyosó futott végig az épületen.

– A vezérlőbe – mondta Tim.

– Az hol van?

– Itt valahol. – Tim a kiragasztott feliratokat nézegette az ajtókon, míg elhaladtak mellettük. Irodák lehettek: FŐÁLLATŐR...

VENDÉGSZOLGÁLAT...

IGAZGATÓ... REVÍZIÓ...

Üvegből készült válaszfalhoz értek, melyen ez állt:

ZÁRT TERÜLET
BELÉPÉS
ENGEDÉLLEL

CSAK

Ott volt a biztonsági kártyák számára készült nyílás, de Tim egyszerűen benyomta az ajtót.

– Hogy lehet az, hogy kinyílt?

– Nincs áram – emlékeztette hűgát Tim.

– Minek megyünk a vezérlőbe?
– kérdezte az.

– Rádiót keresni. Hívnunk kell valakit.

Az üvegajtón túl folytatódott a folyosó. Tim emlékezett erre a részre. Láta már, amikor végigvezették őket az épületen. Lex igyekezett lépést tartani vele. Távolról felhangzott a raptorok morgása. Mintha közeledtek volna. Aztán hallatszott, amint nekicsapódnak az üvegnek odalenn.

– Ott vannak, odakinn... –
suttogta Lex.

– Ne izgulj!

– Mit keresnek itt? – kérdezte Lex.

– Most azzal ne törődj!

PARKFELÜGYELŐ...

MŰVELETIRÁNYÍTÁS... FŐ
VEZÉRLŐ...

– Ez az! – szólt Tim. Belökte az ajtót. A vezérlőterem ugyanolyan volt, mint akkor, amikor utoljára látta. Vezérlőasztal a szoba közepén, négy székkal és négy számítógép-monitorral. Teljes sötétség honolt a szobában, a monitorokat kivéve, amelyeken mind egy-egy sor színes négyszög világított.

– Hát hol van itt rádió? – kérdezte Lex.

De Tim már rég megfeledkezett a rádióról. Tágra nyílt szemmel, a megdöbbenéstől szótlanul ment egyenest előre. A képernyőkre

meredt. Be vannak kapcsolva! Ez csak azt jelentheti...

– Ügy látszik van már áram...

– Juj! – sikított fel Lex, és arrébb lépett.

– Mi van?

– A *fülén* álltam valaminek – mondta a kislány. Tim nem látott emberi testet sehol, mikor beléptek.

Hátranézett, és látta: csak egy fül hever ott magában.

– Juj, de borzasztó! – szólt Lex.

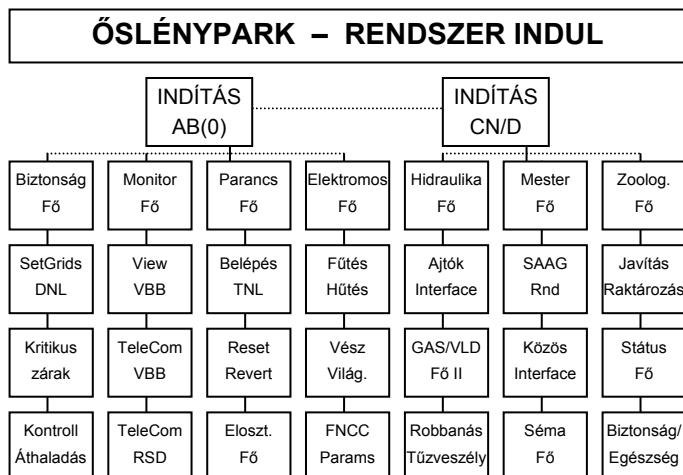
– Ne törődj vele! – Tim visszafordult a monitorokhoz.

– De kié lehetett ez? Hol van belőle a többi? – kérdezte a kislány.

– Mondom, most ne azzal törődj!

Hunyorogva alaposabban szemügyre vette a monitort.

Színes címkesorok álltak a képernyőn:

– Szerintem ne nyúlj hozzá,
Timmy! – szólt rá Lex.

– Nyugi, nem fogok.

Tim látott már bonyolult számítógépeket, például azokban az épületekben, amelyeken az apja dolgozott. Ott gépek vezéreltek mindent: a lifteket vagy a védelmet éppúgy, mint a fűtő- és hűtőrendszereket. Lényegében ugyanúgy néztek ki,

mint ez – egy csomó színes címke –, csak könnyebb volt megérteni őket. És szinte mindig volt egy „HELP”, azaz segélykérő jelzés is arra az esetre, ha az ember meg akart tudni valamit a rendszerről. Itt azonban nem volt ilyen. Azért még egyszer megnézte, hogy megbizonyosodjék róla.

Látott viszont valami mást: az ernyő bal felső sarkában számok futottak. Most éppen 10:47:22 állt ott. Tim rájött, hogy ennyi az idő. Már csak tizenhárom perc van hátra a hajó kikötéséig – de e pillanatban jobban izgatta a kastélyban lévők sorsa.

Légköri rádiósercegést hallott. Megfordult, s látta, hogy a húga rádiókészüléket tart a kezében. Csavargatta a tárcsákat, és a gombokat nyomkodta.

- Hogy működik ez? – kérdezte.
- Nekem nem akar szólni.
- Add ide azonnal!
- Ez az enyém! Én találtam!
- Add ide, Lex!
- Én akarom előbb kipróbálni!
- Lex!

A készülék váratlanul megreccsent.

– *Mi az ördög folyik ott?!* – szólalt meg Muldoon hangja.

Lex ijedtében elejtette a rádiót.

Grant visszahőkölt, és lekuporodott a pálmafák közé. A gomolygó ködön át látta, hogyan ugranak a raptorok vicsorogva újra meg újra a látogatóépület üvegfalának, hogyan verik bele minduntalan a fejüket. De a morgások között azonban időről időre elnémultak, s félrebillentették a fejüket, mintha

valami távoli zaj után
hallgatóznának. Aztán halk,
nyöszörgő hangokat hallottak.

– Mit csinálnak ezek? –
kérdezte Gennaro.

– Úgy tűnik, be akarnak törni a
büfébe.

– Miért, mi van ott?

– Ott hagytam a gyerekeket... –
mondta egy kissé tétován Grant.

– Be tudnak törni az üvegen át?

– Nem, nem hiszem.

Grant figyelt. Távoli
rádiórecsegést hallott, s a
raptorok egyszerre izgatottabban
kezdték ugrálni. Egyik a másik
után ugrott egyre magasabbra és
magasabbra, mígnem végül az
emeleti balkonon landolt, aztán
eltűnt az épületben.

Az emeleti vezérlőben Tim felkapta a rádiót, melyet Lex leejtett. Benyomta a gombot.

– Halló? Halló?

– ...vagy az, Tim?

– Igen, én vagyok.

– Hol vagy?

– A vezérlőteremben. Van áram!

– Ez remek, Tim! – mondta Muldoon.

– Ha valaki elmondja, hogyan kell bekapcsolni a komputert, én megcsinálom.

Nem kapott választ. Csend volt.

– Halló! – mondta Tim. – Tetszettek hallani?

– Hát sajnos ezzel gondunk van – mondta Muldoon. – Senki... ööö... szóval, aki itt van... nem tudja, hogy kell. Mármint bekapcsolni a gépet.

Tim megdöbbsent.

– Viccelnek, Muldoon bácsi? Senki sem tudja? – Hihetetlennek hangzott.

– Nem, Tim. – Szünet. – Azt hiszem, valami főhálózatról van szó. A főhálózatot kell bekapcsolni... Neked van valami fogalmad számítógépekről, Tim?

Tim a képernyőre bámult. Lex bökdöste.

– Mondd, hogy nincs, Timmy! – mondta.

– Igen – felelte Tim. – Valami van.

– Akkor akár meg is próbálkozhatasz vele – mondta Muldoon. – Úgysem tudja itt senki, mi a tennivaló. És Grant sem ért hozzá.

– Oké – egyezett bele Tim. – Akkor megpróbálom. Kikapcsolta a rádiót, és a képernyőre meredt. Vizsgálgatta.

– Timmy! – szólt rá Lex. – Nem is tudod, mit kell csinálni!

– De tudom.

– Ha tudod, akkor rajta!

– Várj egy kicsit! – Kezdetnek odahúzta a széket a billentyűzethez, és lenyomta a kurzorbillentyűket. Ezek

mozgatják a kurzort ide-oda a képernyőn. De nem történt semmi. Aztán más billentyűket is leütött. A képernyő maradt, amilyen volt.

– Na? – kérdezte Lex.

– Valami nincs rendben – szólt Tim elgondolkodva.

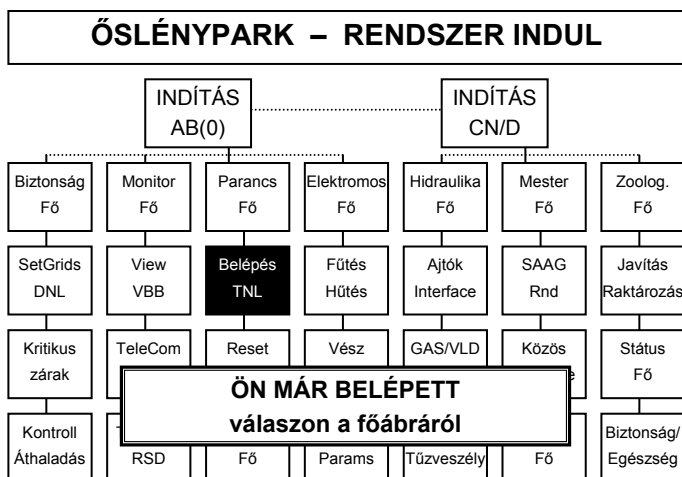
– Fogalmad sincs az egészeről, Timmy – mondta a húga.

Újra vizsgálgatni kezdte a komputert, mindent alaposan megnézett. Ugyanott helyezkedtek el rajta a funkcióbillentyűk, mint bármely

személyi számítógépen, a képernyő pedig nagy volt, és színes. A monitor háza azonban szokatlan volt valahogy. Tim megnézte a képernyő széleit, és sok halvány, tűhegynyi vörös fénypontot vett észre rajta.

Vörös pontocskák körös-körül... Mi lehet ez? Ujját a képernyőhöz közelítette. Halvány visszfények jelentek meg rajta.

Megérintette a képernyőt, mire sípoló hang hallatszott.

Az üzenetet közvetítő négyszög néhány pillanat múlva eltűnt, s a képernyőn ismét teljes egészében ott volt az eddigi kép.

– Mi történt? – kérdezte Lex. – Mit csináltál? Hozzányúltál valamihez!

„Hát persze!” – jött rá Tim. Megérintette a képernyőt! Érintésre működik! Azok a vörös fények a képernyő peremén nyilván infravörös érzékelők. Tim eddig még nem látott ilyen monitort, de már olvasott róla a képeslapokban. Megérintette a visszaállítást, újrakezdést jelző REST/REVERT feliratú négyzetecskét.

Azonnal változott a kép. Új válaszüzenet érkezett:

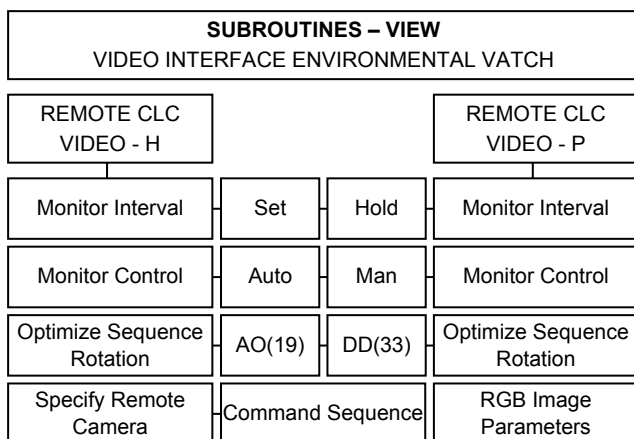
A GÉP VISSZAÁLLT
VÁLASSZON A FŐÁBRÁRÓL

A rádió sercegését kezdte túlharsogni a raptorok acsargása odakint.

– Látni szeretnék valamit – jelentette ki Lex. – A VIEW-t próbáld meg! Az azt jelenti.

– Nem próbálom, Lex!

– De én akkor is a VIEW-t akarom! – követelte a kislány, és mielőtt még Tim elkaphatta volna a kezét, már meg is érintette a VIEW – betekintés – feliratú négyzetet. A képernyő váltott.

– Nini! – szólt Lex.

– Hagyd, abba, jó? – mondta a bátyja.

– De sikerült! – vitatkozott az. – Nézd meg! Tessék!

Körös-körül a teremben a monitorok sebesen változó képeket mutattak a park legkülönbözőbb részeiről. A legtöbb kép homályos vagy tejfehér volt az odakinn gomolygó ködtől, egy beállítás azonban egy rövid ideig a kastélyt mutatta

kívülről, egy raptorral a tetőn, aztán egy másikon hirtelen egy hajó orra látszott vakító napfényben. Napfény és...

– Hát ez meg mi volt?! – kiáltott fel Tim előredőlve.

– Micsoda?

– Hát az a kép az előbb!

De addigra a hajó már eltűnt, s már a kastély belsejét látták, helységről helysége, aztán az ágyban fekvő Malcolmot...

– Állítsd már meg! – kiáltott Lex.
– Látom őket!

Tim hol itt, hol ott érintette meg a képernyőt, de csak további „almenüket” kapott, listákat, amelyekről választhat. Majd még továbbiakat.

– Várjál! – szólt rá Lex. –
Összezavarod az egészet!

– Hallgass már! Mit tudsz te a számítógépekről!

Most tűnt fel a megfigyelőkamerák listája a képernyőn. Az egyik így szólt: SZAFARIKASTÉLY LV2-4. Egy másik meg: TÁV. HAJÓFEDÉLZET (VND). Tim többször egymás után megérintette a képernyőt.

Televíziós képek jelentek meg körös-körül a monitorokon. Az egyikben a szállítóhajó orr-része látszott, előtte az óceán. Tim a távolban a szárazföldet látta: part menti épületeket és egy kikötőt. Az utóbbit felismerte, hiszen csak az előző nap repült el felette a helikopteren. Puntarenas! Úgy tűnt, már csak percek vannak hátra, és a hajó partot ér.

A figyelmét azonban most a másik képernyő ragadta meg, amely a szafarikastély külső képet mutatta, szürke ködben. A

raptorokat nagyrészt eltakarták a piramisok, de a fejük fel-le mozgott, és újra meg újra feltűnt.

Aztán egy harmadik képernyőn egy szoba belsejébe látott. Malcolm feküdt ott az ágyon, mellette Ellie állt. Mind a ketten felfelé néztek. Közben Muldoon lépett be a szobába, és velük együtt ő is felfelé fordította a tekintetét. Aggodalom ült mindhármas arcán.

– Minket látnak – mondta Lex.

– Nem, azt nem hiszem.

Megreccsent a rádió. A képernyőn Malcolm a szájához emelte a rádiót, és belebeszél:

– Halló, Tim!

– Itt vagyok – felelte Tim.

– Hát az a helyzet – mondta fojtottan Malcolm –, hogy nagyon fogy már az időnk. Jó lenne, ha mihamarább sikerülne

bekapcsolnod az elektromos hálózatot valahogy. – Aztán Tim meghallotta a raptorok morgását, s látta, hogy az egyik hosszúkás fej benyúlik a képbe felülről. Áthatolt az üvegen, lenézett, és a fogait csattogtatta.

– Siess, Timmy! – szólt Lex. – Kapcsold már be az áramot!

A HÁLÓZAT

Tim váratlanul különböző, egymásból kiinduló monitorvezérlő-képek sorába bonyolódott, miközben az eredeti ábrához szeretett volna visszajutni. A legtöbb rendszerben van egy billentyű vagy egy bizonyos parancs, amellyel vissza lehet hozni az előző képet vagy a „főmenüt”. Itt azonban nem volt ilyen – vagy ha mégis, hát nem találta. Abban is biztos volt, hogy valahol kell segítségkérő parancsoknak is lenniük, de azokat sem lelte, és mindennek a tetejébe Lex összevissza ugrált, és kiabált, amitől ideges lett.

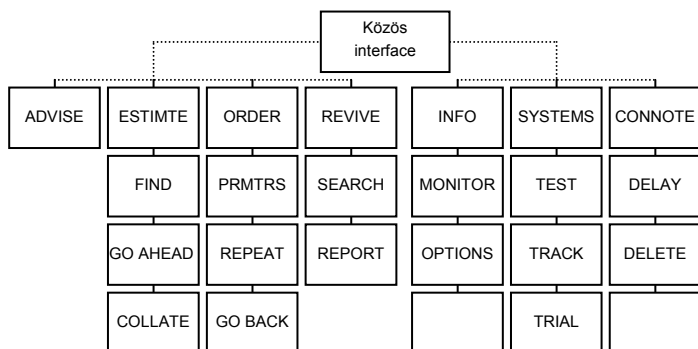
Végre nagy nehezen visszajutott a legelső képhez. Nem tudta maga sem, hogyan, de sikerült. Megállt, és elgondolkodott, milyen parancsot adjon.

– Csinálj már valamit, Timmy!

– Fogd már be a szád! Nem látod, hogy segíteni próbálok? Megnyomta az „ELOSZT. FŐ”-t. Bonyolult diagram jelent meg a képernyőn, teli mindenféle egymáshoz kapcsolódó négyszögekkel meg nyilakkal.

Nem jó! Nem jó!

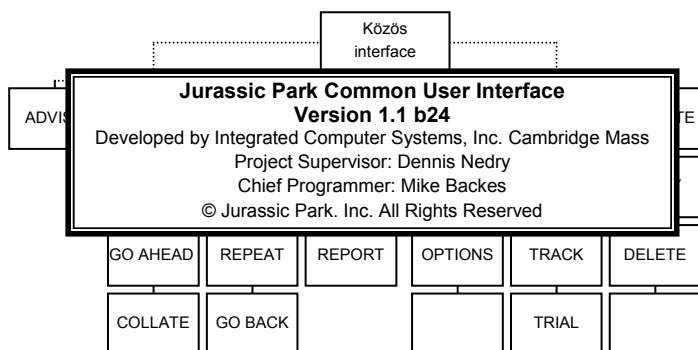
Megpróbálta a „KÖZÖS INTERFACE”-et. A kép változott:

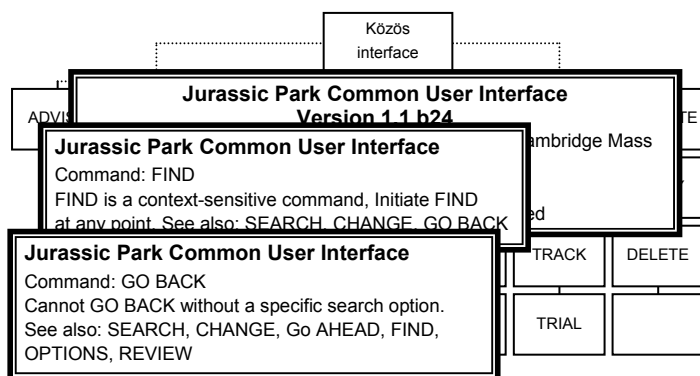
– Ez meg mi? – kérdezte Lex. –
Miért nem az áramot kapcsolod
vissza, Timmy?

Timmy válasza sem méltatta.
Hátha ebben a rendszerben a
„segítség” neve „info”.

Megnyomta: INFO.

– Timmíííí – nyúzta Lex, de Tim addigra már a kereső parancsot, a FIND-ot is benyomta. Ezúttal megint egy hasznavehetetlen „ablakot” kapott. Erre a GO BACK – menj vissza! – paranccsal próbálkozott.

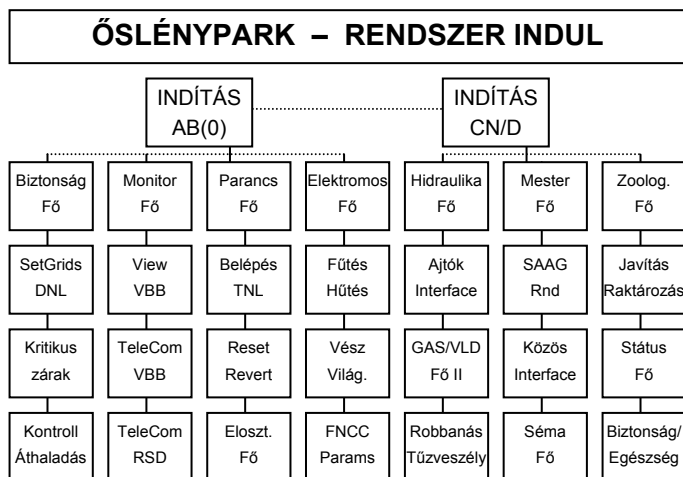

Megint nem jutott előre, mert ehhez a parancshoz konkrét keresőutasításnak kellett volna társulnia. Muldoon hangja szólt a rádióból:

– Hogy haladsz, Timmy? – Nem volt ideje válaszolni. Lázasan

nyomkodta a jelzéseket a képernyőn.

Hirtelen, minden előzetes figyelmeztetés nélkül, visszajött a kiinduló főábra.

Elmélyülten nézte a képernyőt. Mind az „ELEKTROMOS/FŐ”, mind a SETGRIDS/DNL olybá tűnt, mintha köze volna a rácsokhoz, a hálózatokhoz. Az is átfutott az agyán, hogy a „KRITIKUS ZÁRAK” és a „BIZTONSÁG/EGÉSZSÉG” is

fontos lehet. Hallotta a raptorok acsargását. Döntenie kellett. Megérintette a SETGRIDS DNL-t, és kétségbeesetten felnyögött az eredmény láttán:

SET GRIDS DNL

CUSTOM PARAMETERS

STANDARD PARAMETERS

ELECTRICAL SECONDARY (H)

MAIN GRID LEVEL	A4	B4	C7	D4	E9
MAIN GRID LEVEL	C9	R5	D5	E3	G4

ELECTRICAL SECONDARY (P)

MAIN GRID LEVEL	A2	B3	C6	D11	E2
MAIN GRID LEVEL	C9	R5	D5	E3	G4
MAIN GRID LEVEL	A8	B1	C8	D8	E8
MAIN GRID LEVEL	P4	R8	P4	E5	L6

ELECTRICAL SECONDARY (M)

MAIN GRID LEVEL	A1	B1	C1	D2	E2
MAIN GRID LEVEL	C4	R4	D4	E5	G6

Ezzel nem tudott mit kezdeni. Azért megnyomta a STANDARD PARAMETERS-t.

STANDARD PARAMETERS

Parkhálózati rácsok B6-C6

Zoológiai hálózati rácsok	B8-D7
Kastélyhálózati rácsok	F4-D4
Főhálózati rácsok	C4-G7
Szenzor hálózati rácsok	D5-G4
Kieg. hálózati rácsok	A4-B5
Áramkörök bevizsgálatlan	épsége
Biztonsági hálózati automatikusak	rácsok

Tim tehetetlenül, kétségbeesetten rázta a fejét. Kellett egy-két pillanat, míg rájött: ezúttal nagyon is fontos információ birtokába jutott. Megtudta a kastély hálózatának koordinátáit! Megnyomta az F4-es számú hálózati rácsot.

F4. SZ: ELEKTROMOS
HÁLÓZATI RÁCS
(SZAFARIKASTÉLY)
PARANCS
VÉGREHAJTHATATLAN.
HIBA-505 (ELEKTROMOS
ELLÁTÁS ÉS A HIBÁS
PARANCS NEM
ÖSSZEEGYEZTETHETŐ L.
kézikönyv, 4.09-4.11 o.)

- Nem jó – mondta Lex.
- Azt én is tudom! Újabb gombot nyomott le. A képernyőn újra ugyanaz villant fel:

F4. SZ. ELEKTROMOS
HÁLÓZATI RÁCS
(SZAFARIKASTÉLY)
PARANCS
VÉGREHAJTHATATLAN.
HIBA-505 (ELEKTROMOS
ELLÁTÁS ÉS A HIBÁS

PARANCS NEM
ÖSSZEEGYEZTETHETŐ L.
kézikönyv 4.09-4.11. o.)

Tim minden erejét összeszedte, hogy megőrizze nyugalma, hogy ki tudja gondolni, mi lehet a baj. Valamilyen okból ugyanazt a hibaüzenetet kapja, ahányszor csak be akarja kapcsolni valamelyik hálózatot. Eszerint az elektromos ellátás nem összeegyeztethető azzal a paranccsal, amelyet kiadott. De mit jelenthet ez? Mi az, hogy nem összeegyeztethető az elektromosság?

– Timmy... – Lex a karját ráncigálta.

– Az Isten szerelmére, csak ne most, Lex! – szólt rá.

– *De igenis, most!* – mondta a kislány, s a karjánál fogva elhúzta

a képernyőtől meg a billentyűktől. Aztán ő is meghallotta a raptorok morgását.

A folyosó felől jöttek.

A Malcolm ágya fölötti tetőablakon a raptorok már kishíján átrágták a második acélrácsot is. Befért a fejük a törött üvegen át. Be-bedugták, és rávicsorogtak az emberekre odalent, majd visszahúzták, és folytatták a fémrudak rágcsálását.

– Nem tarthat már soká – szólt Muldoon. – Legfeljebb három-négy percünk van. – Megnyomta a gombot a rádión.

– Tim, ott vagy?

Nem kapott választ.

Tim óvatosan kicsusszant az ajtón, és a folyosó túlvégén azonnal meglátta a velociraptort.

Ott állt az erkélynél. Tim döbbenten nézte. Hogyan juthatott ki a mélyhűtőből?

Aztán hirtelen a szeme láttára feltűnt egy második raptor is az erkélyen, és Tim ekkor értette meg, hogy egyáltalán nem a mélyhűtőből került elő az előző sem. Kívülről jött. Egyszerűen *felugrott* odalentről! A második raptor némán landolt, teste tökéletes egyensúllyal fogta a korlátot. Meg sem rezzent. Tim nem hitt a szemének. A hatalmas állat három métert ugrott felfelé. Vagy még annál is többet. Micsoda erő lehet azokban a lábakban!

Lex ezt suttogta mellette:

– Pedig azt mondtad, ide nem...
– Sssss! – hallgattatta el a hűgát Tim. Gondolkodni próbált, de nem tudta levenni tekintetét az

erkélyről, és egyfajta ámult rémülettel nézte, amint szinte berepül egy harmadik raptor is. Az állatok egy kis ideig céltalanul forgolódtak a folyosón, majd libasorban megindultak előre. Tim és Lex felé.

Tim, ügyelve, hogy zajt ne csapjon, lassan nekivetette a hátát az ajtónak, hogy benyomja, és visszahúzódhassanak a vezérlőbe. Ám az meg sem mozdult. Erősebben nyomta.

– Ki vagyunk zárva! – súgta Lex. – Nézd! – A biztonsági kártya nyílására mutatott az ajtó mellett. Fényes vörös pont égett fölötte. Valamitől újra aktiválódtak a biztonsági zárok. – Te hülye, kizártál minket!

Tim végignézett a folyosón. Egy sor további ajtót látott, de azok mellett is mind ott égett a vörös

fény. Ez azt jelenti, hogy minden ajtó zárva! Nincs hová menniük!

Ekkor azonban összecsuklott alakot pillantott meg a folyosó túlvégén. Úgy hevert ott, mint valami rongycsomó. Egy őr holtteste volt. Fehér biztonsági kártya volt a derekára csatolva.

– Gyerünk! – súgta. Futva indultak az őr felé. Tim elvette a kártyáját, és visszafordult. A raptorok persze közben észrevették őket. Vicsorogtak, és elálltak a vezérlőbe visszavezető utat. Már kezdtek is különválni, távolodni egymástól a folyosón, hogy bekeríthessék Timet és Lexet. Fejüket ütemesen mozgatták fel-le.

Azonnal támadnak!

Tim számára egyetlen megoldás maradt. A kártya segítségével kinyitotta a

legközelebbi ajtót a folyosón,
belökte a hűgát, és utánaugrott.
Miközben lassan bezárult
mögöttük az ajtó, a raptorok
sziszegtek, és már rohamoztak
is.

A KASTÉLY

Ian Malcolm már olyan nehezen lélegzett, hogy minden szusszanásánál attól kellett tartani, a lelkét leheli ki vele. Ködös tekintettel nézte a raptorokat. Harding megmérte a vérnyomását, elkomorult, aztán még egyszer megmérte. Ellie Sattler egy takaróba burkolózott, rázta a hideg. Muldoon a falnak dőlve ült a sarokban. Hammond szótlanul bámult felfelé. Mind a rádió szavát lesték.

– Mi lehet Timmel? – törte meg a csendet Hammond. – Még mindig semmi hír?

– Nem tudom.

Malcolm szólalt meg:

– Rondák, mi? Pizzkosul rondák!

Hammond a fejét ingatta.

– Ki gondolta volna, hogy ez lesz belőle!

– A jelek szerint például Malcolm – felelte a szónoki kérdésre Ellie.

– Téved – mondta Malcolm. – Én nem *gondoltam*. Én kiszámítottam!

Hammond felsóhajtott.

– Hagyják ezt, nagyon kérem. Órák óta csak ezt hallom: „én megmondtam előre”. Senki sem akarta, hogy így történjék.

– Nem is akarat kérdése – mondta erre hunyt szemmel Malcolm. Lassan beszélt, a fájdalomcsillapítók ködén át. – A kérdés mindig az, mit gondol, mit tud megvalósítani valaki. Talán a vadász, amikor elindul az

őserdőbe, hogy élelmet
szerezzen a családjának, azt
hiszi, hatalmába keríti majd a
természetet? Dehogyan hiszi. Úgy
gondolja, a természet
olyasvalami, ami messze túl van
rajta. Meghaladja az értelmét.
Nincs hatalma fölötte. Esetleg
imádkozik a természethez, az
erdő termékenységéhez, amely
gondoskodik róla. Imádkozik,
mert tudja, nem lehet az ura. Ő
van kiszolgáltatva a
természetnek. Maguk viszont
egyszerűen elhatározták, hogy
többé nem lesznek kiszolgáltatva
a természetnek. Elhatározták,
hogy hatalmukba hajtják a
természetet, és máris nyakig
ülnek a bajban, ugyanis nem
képesek rá. Mégis, már olyan
rendszereket hoztak létre,
amelyek egyenesen

megkövetelik, hogy
megkíséreljék. Csakhogy nem
képesek rá. Soha sem voltak, és
nem is lesznek. Ne keverjük
össze a dolgokat! Készíthetnek
hajót, de óceánt nem tudnak
készíteni. Építhetnek
repülőgépet, de levegőt soha.
Sokkal kisebb a hatalmuk,
mintsem azt a ráció erejéről szőtt
álmaik elhitegetik magukkal.

– Már megint nem értem, mit
beszélt – szólt mély sóhajjal
Hammond. – Hová ment Tim?
Olyan érett kisfiúnak tűnt!

– Biztos, hogy igyekszik úrrá
lenni a helyzeten – mondta
Malcolm. – Mint mindenki más.

– És Grant is! Mi lehet Granttal?

Grant elérte a látogatóközpont
hátsó ajtaját, ugyanazt a
bejáratot, amelyen át húsz

perccel ezelőtt távozott. Megrántotta a kilincset. Az ajtó nem nyílt. Aztán észrevette a kis piros jelzőfényt. Újra bekapcsolódtak a biztonsági záruk! A szentségit! Futva megkerülte az épületet, a főbejárathoz ment, s a betört üvegajtón át belépett a főelőcsarnokba. Közben egy pillanatra megállt annál az őrpultnál, ahol korábban is. Hallotta rádiójának egyenletes sistergését. Ment tovább a konyhába, hogy megkeresse a gyerekeket, de a konyhaajtó nyitva állt, a gyerekek pedig sehol.

Felment a lépcsőn, de csak a ZÁRT TERÜLET feliratú üvegajtóig jutott, amely megint csak zárva volt. Kártya nélkül nem boldogult vele.

Grant nem tudott bejutni. Valahonnan bentről, a folyosóról, felhangzott a raptorok morgása.

Pergamenszerű hullóbőr érintette Tim arcát, ingét karmok szaggatták, a kisfiú a hátára esett, és rémületében felordított.

– Timmy! – kiáltott rá Lex.

Tim felkászálódott. Velociraptorbébi ült a vállán. Kétségbeesetten csiripelt, és visítozott. Tim és Lex a fehér „óvodában” voltak. Játékok hevertek szanaszét: egy sárga labda, baba, plastikcsörgő.

– Hiszen ez a raptorbébi! – szólt Lex, a bátyja vállába kapaszkodó állatkára mutatva.

A kis raptor fejével Tim nyakába bújt. Szegényke biztosan majd' éhen hal, gondolta a fiú.

Lex közelebb jött, s a bébi átugrott az ő vállára. A nyakához dörgölődött.

– Miért csinálja ezt? – kérdezte a kislány. – Tán fél?

– Nem tudom – felelte Tim.

Lex visszaadta a kis raptort Timnek. A bébi csiripelt, nyüszített, és izgatottan ugrált felle a vállán. Kapkodta a fejét ideoda, úgy figyelt mindenfelé. Semmi kétség, valamiért nagyon nyugtalan szegényke, és...

– Tim! – súgta Lex.

A folyosójtó nem záródott be mögöttük, amikor az „óvodába” léptek, s éppen most jelentek meg a nagy velociraptorok. Először egy, aztán egy második is.

A bébi egyre rémültebben csiripelt és ugrált Tim vállán. A fiú tudta, hogy el kell menekülniük

valahogy. Talán a bébi elvonja a figyelmüket. Végül is az is csak raptor, és kicsi. Letépte a válláról a belekapaszkodó állatkát, és áthajította a szobán. A bébi a nagyok lába között futkározott. Az első raptor leengedte a pofáját, és gondosan megszagolta a bébit.

Tim kézen fogta Lexet, és beljebb vonta az óvodába. Kell találnia egy ajtót valahol, valami utat, melyen át elmenekülhetnek...

Magas, velőt rázó visítás hasított a levegőbe. Amint visszaneézett, Tim csak annyit látott, hogy a bébi a felnőtt állat állkapcsai közt van. A második velociraptor is közelebb jött, s a kicsi állat végtagjait rángatta, úgy igyekezett kiszakítani az első raptor szájából. A kettő

egymásnak esett, kié legyen a még nyűszító bébi. Vér hullott nagy cseppekben a padlóra.

– Jóisten, ezek *megették!* – szólt Lex.

A raptorok tovább küzdöttek egymással a bébi maradványaiért. Fel-felágaskodtak, fejük össze csapódott. Tim végre talált egy ajtót – nyitva volt –, és Lexet maga után húzva átlépett rajta.

Megint újabb helyiségben voltak, s az azt betöltő mélyzöld ragyogásból Tim azonnal rájött, hogy a DNS-kivonással foglalkozó laboratóriumba jutottak. Üres volt. A sztereómikroszkópok elhagyottan sorakoztak a munkaasztalokon. A hatalmas nagyító erejű képernyőkön fagyott rovarok óriás, fekete-fehér képei

látszottak. Azoké a legyeké és szúnyogoké, amelyek évmilliókkal ezelőtt a dinoszauruszok vérét szívták, s amelyek segítségével újjáalakították a parkban lévő őssállatokat. Végigrohantak a laboratóriumon. Közben Tim hallotta a nyomukba szegődött raptorok egyre közelebbi horkantásait és acsargását. Aztán elérték a laboratórium hátsó végét, s ott egy ajtót, amely alighanem riasztóval volt ellátva, mert amint átléptek rajta, sziréna sivített fel. Szaggatott, éles hangja betöltötte a keskeny folyosót, s a mennyezeti lámpák is hol kialudtak, hol kigyulladtak. A folyosón futva Tim hol sötétségbe zuhant, hol minden kivilágosodott körülötte – aztán megint jött a sötétség. De még a

riasztó zaját is el-elnyomta az üldöző raptorok ordítása. Lex nyögdécselt és nyöszörgött félelmében. Tim újabb ajtót pillantott meg maga előtt, melyen a biológiai veszély kék jele világított. Szinte nekiugrott, hűgát is berántva rajta, s ekkor váratlanul valami nagy testbe ütközött, és Lex kétségbeesetten felsikített...

– Nyugi, gyerekek! – szólalt meg egy hang.

Tim csak értetlenül pislogott. Nem hitt a szemének. Grant professzor alakja tornyosult fölé. Mellette pedig ott állt Gennaro bácsi.

Odakünn a folyosón Grantnak közel két percébe tellett, míg rájött, hogy a halott őrnek az előcsarnokban bizonyára van

biztonsági kártyája. Visszarohant, elvette, aztán megint felszaladt a felső folyosóra, és sietve elindult előre. A raptorok hangját követte, és rájuk is talált: éppen harcukat vívták az óvodában. Biztosra vette, hogy a gyerekek a következő helyiségbe mentek, és maga is azonnal a DNS-extrakciós laboratóriumba futott.

És ott találkozott a gyerekekkel.

De már közeledtek is a raptorok. Ám mintha egy pillanatra megzavarta volna őket, hogy egyszerre csak újabb emberek tűntek fel. Haboztak.

Grant Gennaro karjába lökte a gyerekeket, és rákiáltott:

– Vigye őket valami biztos helyre!

– De...

– Arra! – mondta Grant, és a vállán át a túloldali ajtó felé

mutatott. – Vigye őket a vezérlőbe, ha lehet. Ott mind biztonságban lesznek.

– De maga mit akar csinálni? – kérdezte Gennaro.

A raptorok az ajtónál álltak. Grant észrevette, hogy bevárják egymást, aztán együtt, csoportosan indulnak el. Falkában vadásznak. Megborzongott.

– Van egy tervem – mondta. – De tűnjenek már el!

Gennaro magával vitte a gyerekeket. A raptorok lassan egyre közelebb kerültek Granthoz. Elhaladtak a szuperkomputerek mellett, el a képernyők mellett, amelyeken még mindig a számítógép által megfejtett DNS-kódok végtelen sorai villogtak szüntelen. Habozás nélkül nyomultak előre,

közben fejüket időről időre lekapva meg-megszaglászták a padlót.

Grant hallotta az ajtó kattánását maga mögött, és válla fölött hátranézett. A többiek mind ott álltak az üvegajtó túloldalán, és őt nézték. Gennaro megrázta a fejét.

Grant tudta, hogy ez mit jelent. Onnan nem vezet ajtó a vezérlőbe! Gennaro és a gyerekek csapdában vannak!

Minden rajta múlik!

Grant lassan elindult. A falhoz tapadva megkerülte a laboratóriumot, hogy elcsalja a raptorokat a gyerekektől és Gennarótól. Újabb ajtót látott, közelebb a bejárathoz, amelyen ez állt: A LABORATÓRIUMBA. Ennek valami másik

laboratóriumot kell jelentenie, akármi legyen is az. Volt is elképzelése arról, mi lehet, és őszintén remélte, hogy nem téved. Az ajtón a biológiai kockázatot jelző kék fény égett. A raptorok rendületlenül közeledtek. Grant megfordult, az ajtónak ugrott, és belépett rajta, be a mély, meleg, süket csendbe.

Megfordult.

Igen!

Ott volt, ahová menni akart: a keltetőben, az infravörös lámpák alatt, a hosszú asztalok között, amelyeken tojások sorakoztak, körülöttük gomolygó pára. Az asztalt halkan kattogva és zúgva szabályos időközönként megringatta egy szerkezet. A köd szinte leomlott az asztalok

pereménél, lebegve a padlóra kúszott, ahol eltűnt, gőzzé vált.

Grant egyenesen a keltető végébe rohant, egy ibolyántúli fényben úszó üvegfalú laboratóriumba. Odabenn hirtelen kékre vált még a ruházata is. Körülnézett. Vegyi anyagok, reagensek, pipettákkal teli csőröspoharak, lombikok, üvegtálak... csupa kényes, törékeny laboratóriumi holmi.

A raptorok a terembe léptek. Először csak óvatosan mozdultak, szimatolták a nedves levegőt, gyanakodva lesték a hosszú, tojásokkal teli, ringó asztalokat. Az élen haladó állat mellső lábával megtörülte véres pofáját. A raptorok némán mozogtak a hosszú asztalok között. Összehangoltan haladtak előre a teremben. Fejük le-

lebukott, úgy figyelték, mi lehet az asztalok alatt.

Őt keresték.

Grant lekucorodott, és a kis laboratórium végébe kúszott. Felnézett, s már látta is a fémfedelelet, rajta a halálfejes jelzéssel. A felirat is így szólt: VIGYÁZAT! BIOGENETIKUS MÉRGEK. AZ A4. SZ. ELŐVIGYÁZATOSSÁGI ELJÁRÁSOK KÖVETENDŐK! Regis is mondta, milyen veszedelmes mérgek vannak itt, jutott Grant eszébe. Elég néhány molekulányi, s a hatás azonnali halál...

A fedél alja teljesen a laboratóriumi asztalba simult. Grant nem tudta alácsúsztatni a kezét. Próbálta felnyitni, de sem ajtó, sem kilincs, sem gomb nem volt rajta. Hozzáférhetetlennek

látszott... Grant lassan felegyenesedett, és visszapillantott a nagyterembe. A raptorok még mindig az asztalok között lopakodtak előre.

Grant újra megvizsgálta a fedelet. Aztán furcsa alakú dobozkát fedezett fel az asztallapba süllyesztve. Olyan volt, mint egy kerek fedéllel ellátott kerti villanykapcsoló. Felcsapta a fedelet, s alatta feltűnt a gomb. Megnyomta.

A fedél lágy szisszenéssel a mennyezetig siklott.

Grant üvegpalcokat látott maga fölött, rajtuk halálfejes üvegek sorakoztak. Megvizsgálta a feliratokat: CCK-55... TETRA-ALPHA-SECRETIN...

THYMOLEVIN X-1612... Az üvegekben lévő folyadékok halványzölden csillogtak az

ibolyántúli fényben. Mellettük üvegtálka állt, benne injekciós fecskendők. A fecskendők kicsik voltak, s mindegyikükben volt egy kevéske zölden fénylő folyadék. A kéklő sötétségben guggolva Grant az injekcióstálért nyúlt. A tűk hegyét plasztiksapka védte. A fogával húzta le az egyiket. Ránézett a vékony tűre.

Elindult előre. A raptorok felé.

Egész eddigi életét a dinoszauruszok tanulmányozásának szentelte. Most majd megtudja, mennyit ér a tudománya! A velociraptorok kis termetű, húsevő dinoszauruszok voltak, hasonlóak az oviraptorokhoz és a dromaesaurusokhoz, melyekről régóta az volt az általános vélemény, hogy tojásokat loptak. Éppen úgy, mint ahogy bizonyos

mai madarak is megeszik más madarak tojásait. Grant mindig is feltételezte, hogy a velociraptorok is ettek dinoszaurusztojást, ha hozzájutottak.

Elkészült a keltető legközelebbi asztaláig. Lassan felnyúlt, bele a ködbe, és levett egy jókora tojást a himbálózó asztalról. Majdnem akkora volt, mint egy rögbilabda, krémszínű, apró, rózsaszín foltocskákkal. Grant vigyázva fogta a tojást, míg a tűt beszúrta a héjon át, és belenyomta a fecskendő tartalmát. A tojás halványkék fényben ragyogott.

Grant ismét lehajolt. Láta az asztal alatt a velociraptorok lábát s az asztallapokról leomló ködöt. Elgurította a fénylő tojást, végig a padlón, a raptorok felé. Az állatok a halk gördülő hang hallatára felkapták a fejüket, rángó

mozdulatokkal körbenéztek. Aztán folytatták áldozatuk – Grant – lassú, óvatos becserkészését.

A tojás megállt. Méterekre az első raptortól.

Az istenit!

Grant megismételte az egészet: csendben felnyúlt egy tojásért, leemelte, belenyomta az injekciót, majd a raptorokhoz gurította. Az ezúttal az egyik raptor lábánál állt meg. Egy kicsit megingott, és odaütődött a nagy lábujj karomhoz.

A raptor meglepetten nézett le, s vette szemügyre a váratlan ajándékot. Ráhajolt, és megszagolgatta a fénylő tojást. Még az orrával is görgetett rajta egy kicsit.

Aztán ott hagyta!

Felegyenesedett, és lassan folytatta útját, a keresést, a vadászatot.

Nem sikerül!

Grant immár a harmadik tojásért nyúlt, és friss fecskendővel injekciózta be. A tenyerébe vette a fénylő tojást. Elgurította, ezúttal erővel, gyorsan, akárcsak egy tekegolyót. A tojás zajosan gördült végig a padlón.

Az egyik állat meghallotta a zajt – lekapta a fejét –, meglátta, mi közeledik, és ösztönszerűen üldözőbe vette a mozgó tárgyat. Sebesen siklott az asztalok között, hogy elállja a guruló tojás útját. A hatalmas állkapcsok lecsapódtak, beleharaptak, és összeroppantották a tojás héját.

A raptor kiegyenesedett. Halvány színű albumin csöpögött le a fogai közül. Zajosan

megnyalta a száját, és felhorkant. Megint harapott, aztán a padlón nyalogatta a tojást. De még csak jelét sem mutatta bármiféle rosszullétnek. Újra lehajolt, hogy egyék a törött tojásból. Grant lenézett, hogy lássa, mi fog történni...

Ekkor a terem túlvégéből a velociraptor észrevette őt.
Farkasszemet nézett vele!

Az állat fenyegetően felmordult. Hosszú, elképesztően sebes léptekkel igyekezett Grant felé. Az döbbenten észlelte, mi történik, megdermedt a rémülettől, de még volt ereje felfogni, mi vár rá, amikor az állatból hirtelen hörgő, gurgulázó hang tört elő, és a nagy test előrezuhant. A súlyos farok görcsösen verte a padlót. Továbbra is fuldokló hangokat

hallatott, melyekbe időről időre hangos üvöltés keveredett. Fejét ide-oda kapkodta. A fark a földhöz csapódott, és dörömbölt a padlón.

Ez eddig egy! – gondolta Grant.

De szó sem volt „azonnali halálról”. Az állat vergődése szinte egy örökkévalóságig tartott. Grant közben újabb tojásért nyúlt – és észrevette, hogy a teremben a többi raptor mozgás közben szinte kővé mered. A döglődő állat hangját fülelték. Az egyik félrebillentette a fejét, aztán a másik is, majd még egy. Az első állat a földön fekvő raptor felé indult.

A haldokló raptor már rángatózott, egész teste rázkódott a padlón. Szánalmasan nyöszörgött. Annyi hab bugyborékolat elő a szájából, hogy

Grant már a fejét is alig látta tőle. Egyik oldaláról a másikra billent a földön, és megint nyöszörgött.

A második raptor a leterített állat fölé hajolt, úgy vizsgálgatta. Mintha zavarba ejtette volna ez a furcsa végvonaglás. Óvatosan nézte a habzó fejet, majd lehajolt a rángó nyak, a ziháló bordák, a lábak fölé...

És kiharapott egy darabot a hátsó lábból.

A haldokló állat vicsorgott, hirtelen felemelte és elfordította a fejét, fogai a támadó nyakába mélyedtek.

Megvan a második! – gondolta Grant.

Ám az álló állat egy rántással kiszabadította magát. Vér ömlött a nyakából. Hátsó karmai lecsaptak, s egyetlen gyors mozdulattal felhasította a földön

heverő állat hasát. Mint kígyók dőltek ki belőle a belek kötegei. A haldokló raptor sikolyai betöltötték a termet. A támadó ott hagyta, mintha a harc hirtelen túlságosan fárasztóvá vált volna.

Átkelt a szobán, lehajolt, és amikor újra felemelkedett, egy fénylő tojás volt a szájában! Grant nézte, ahogy a raptor beleharap, s a fénylő anyag lecsöpög az állán.

Ez kettő!

A második raptornál szinte azonnal bekövetkezett a hatás. Felköhögött, a teste előrebillent. Estében felborított egy asztalt. Tucatnyi tojás gurult szanaszét. Grant elkeseredetten nézte őket.

A harmadik raptor még ott volt.

Grantnál volt még egy fecskendő, ám most annyi tojás került a földre, hogy valami

máshoz kellett folyamodnia. Éppen azt igyekezett eldönteni, mit tegyen, amikor az utolsó állat haragosan felhorkantott. Grant felnézett: az állat felfedezte őt.

A raptor sokáig nem is mozdult, csak nézett. Aztán lassan, némán elindult előre, célpontja, Grant felé. Fel-le mozgott a feje, előbb mindig az asztalok alá nézett, aztán fölöttük figyelt. Megfontolttá, óvatossá vált a mozgása, nyoma sem volt már benne annak a gyorsaságnak, amelyet a falkában mutatott. Most, hogy egyedül maradt, elővigyázatossá lett. Egy pillanatra sem vette le a tekintetét Grantról. Az gyorsan körülnézett. Nincs hová bújni. Nem tud mit tenni...

Grant a raptorra szegezte tekintetét, amely lassan,

oldalazva közeledett. Grant párhuzamosan mozgott vele. Azon igyekezett, hogy annyi asztal maradjon közte és az állat között, amennyi csak lehetséges. Lassan... lassan... bal felé mozdult...

A raptor egyre közeledett a sötétvörös, sejtelmes félhomályban. Halkan, sziszegve szedte a levegőt kitágult orrlikain át.

Grant érezte, hogy lába alatt tojások törnek, cipősarkaihoz ragacsos fehérje tapad. Leguggolt, és megérezte a zsebében dudorodó rádiókészülék nyomását a testén.

A rádió!

Kikapta a zsebéből, és bekapcsolta.

– Halló! Itt Grant!

– Alan? – Ellie hangja szólt. – Alan?

– Ide figyelj! – szólt halkan Grant. – Csak beszélj, arra kérlek!

– De Alan, te vagy az?

– *Beszélj!* – ismételte Grant, aztán ellökte magától a készüléket. Az a közeledő raptor felé siklott a padlón.

Grant az egyik asztal lába mögé guggolt, és várt.

– Alan! Szólj hozzám, kérlek!

Aztán recsegés, majd csend. A rádió elnémult. A raptor közeledett. Nem hallatszott más, csak a sziszegő légzés.

A rádió még mindig néma volt.

Mi van Ellie-vel? Nem értené? A raptor egyre közeledett a sötétben.

– ...Alan?

A készülékben megszólaló fémes hang hallatára az állat megállt. A levegőbe szimatolt, mintha azt érezné, van még valaki a teremben.

– Alan, én vagyok az! Nem tudom, hallasz-e?

A raptor erre elfordult Granttól, és a rádió felé indult.

– Alan! Kérlek...

Miért is nem lökte a rádiót még messzebb! A raptor arrafelé tartott, de így is túl közel maradt. A hatalmas láb ott volt előtte. Grant látta a bordázott, kavicsmintás bőrt, a lágy zöldes csillogást. Az alvadt vér csíkjait a hajlott karmon. Orrát betöltötte a hüllő erős bűze.

– Alan, figyelj már rám!... Alan?

A raptor lehajolt, s orrával óvatosan megbökte a rádiót. A teste most elfordult Granttól. A

nagy farok éppen a férfi feje fölött volt. Grant gyorsan felnyúlt, mélyen a farok húzába döfte a tűt, és beadta a mérget.

A velociraptor vadul felmordult, és ugrott. Rémisztő sebességgel, tátott szájjal lendült visszafelé, Grant irányába. Az állkapocs lecsapódott, a fogak az asztallábon zárultak össze, aztán az állat felkapta a fejét. Az asztal felbillent, Grant pedig hátraesett. Immár nem védte semmi. A raptor fölé tornyosult, felágaskodott, fejét beverte a mennyezetről függő infravörös lámpasorba, amely vad himbálózásba kezdett.

– Alan?

A raptor hátrált egy kicsit, majd rúgásra emelte karmos lábát. Grant odébb hengeredett, s a láb épp hogy csak elkerülte, amint

lecsapódott, így is éles fájdalom hasított a vállába, majd a vér melegét érezte az ingén. Továbbgurult a padlón, közben törte-zúzta a tojásokat, összevissza kente a kezét, az arcát. A raptor lába ismét lecsapott. Most a rádiót zúzta össze, amelyből szikrák pattogtak szanaszét. Vadul vicsorogva rúgott harmadszor is, és Grant ekkor a falba ütközött. Tovább már nem volt út, már nem volt hová bújni. Az állat végső rúgásra emelte a lábát.

És hátrafelé felbukott.

Az állat hörgött. Hab folyt a szájából.

Gennaro lépett a terembe a gyerekekkel. Grant a kezével jelezte, hogy még maradjanak egy kicsit távolabb. A kislány a

döglődő állatra nézett, s csak ennyit mondott halkán:

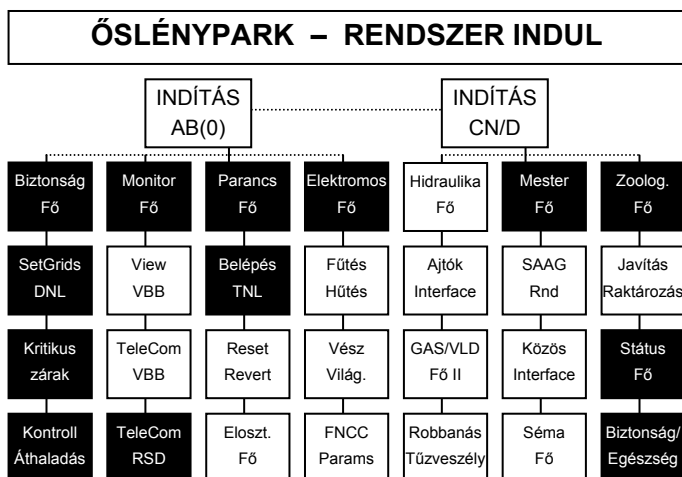
– Tyúha!

Aztán Gennaro felsegítette Grantot. Megfordultak, és együtt futottak a vezérlő felé.

A VEZÉRLŐ

Tim meglepetten látta, hogy a képernyő a vezérlőben immár villog, hol kigyullad, hol elalszik a rajz.

– Mi történt? – kérdezte Lex.

Tim látta, hogy Grant professzor a képernyőre mered, és

félszegen a billentyűk felé nyújtja a kezét.

– Én nem értek a számítógépekhez! – sóhajtotta, és a fejét rázta.

Tim azonban be is siklott a „parancsnoki” ülésbe. Gyorsan érintgetni kezdte a képernyőt. A videomonitorokon látszott, hogy a hajó gyorsan közeledik Puntarenashoz. Már legfeljebb csak kétszáz méterre volt a dokktól. A másik képernyőn a kastély belsejét látta, a mennyezetről lecsüngő raptorokkal. Morgásukat is hallotta a rádióból.

– Csinálj valamit, Timmy! – kérte Lex.

„A hálózati rácsok” – gondolta Tim, és megnyomta a SETGRIDS/DNL-t, noha az villogott.

A képernyőn ott állt a válasz:

FIGYELEM:
PARANCSVÉGREHAJTÁS
LEÁLL (TART. ENERGIASZINT
ALACSONY)

– Hát ez meg mit jelent? –
kérdezte Tim.

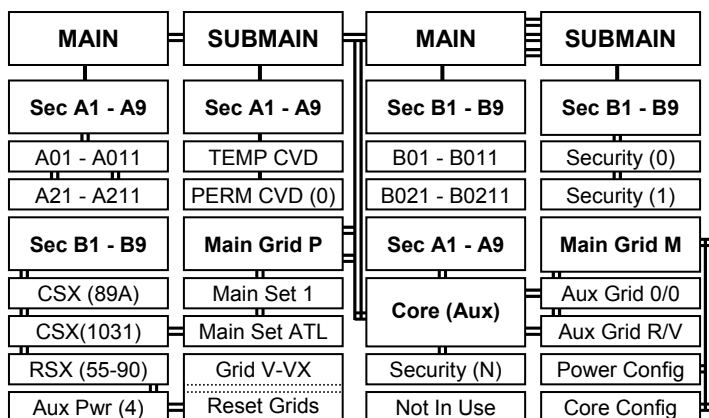
Gennaro csettintett egyet az
ujjával.

– Ez már egyszer előfordult –
mondta. – Azt jelenti, hogy
kimerülőben van a tartalék
energiaforrás. Be kell kapcsolnod
a fő energiaforrást.

– Igen?

Tim megérintette az
ELEKTROMOS/FŐ-t.

FŐ ELEKTROMOS VEZÉRLŐMODULOK

Tim felnyögött.

– Most mit csinálsz? – kérdezte Grant. Közben az egész képernyő villogni kezdett.

Tim megnyomta a MAIN-t, vagyis a FŐ-t.

Nem történt semmi. A képernyő villogott tovább.

Tim most a MAIN GRID P-vel próbálkozott, amelyben a „fő”, a „rács” és az „energia” jele együtt

szerepelt. A gyomra összeszorult a félelemtől.

A FŐ HÁLÓZATI RÁCS NEM
AKTÍV / CSAK
A TARTALÉKFORRÁS
MŰKÖDIK

A képernyő még mindig villogott. Tim most a MAIN SET 1-et nyomta meg.

FŐ ELEKTR.
ENERGIAFORRÁS
BEKAPCSOLT

Egyszerre kigyulladt a teremben az összes lámpa. A monitorok villogása abbamaradt.

– Ez az! Isteni!

Tim megnyomta a RESET GRIDS-t. Egy pillanatig nem történt semmi. A fiú előbb a

videomonitorokra pillantott, aztán vissza a fő képernyőre.

Melyik hálózati rácsot kívánja visszaállítani?

Park Karbantart/Ellát. Kastély Egyéb

Grant mondott valamit, de az el sem jutott Tim tudatáig, csak a feszültséget fogta fel, amely a tudós hangjában érződött. Grant aggódó tekintetét a fiúra szegezte.

Tim szíve a torkában dobogott. Lex kiabált vele. De ő nem is akart a monitorra nézni többé. Hallotta a meghajló rácsok nyikorgását a kastélyban s a raptorok harsány vicsorgását. Aztán Malcolm hangját:

– Szentséges Isten!...

Újabb jelet érintett meg.
KASTÉLY.

ADJA MEG A HÁLÓZATI RÁCS PONTOS KÓDSZÁMÁT!

Tim egy végtelennek tűnő pillanatig szinte jéggé dermedve ült a helyén: elfelejtette a számot. Aztán valahonnan előjött az emlékezetéből: F4! Megnyomta.

F4. sz. HÁLÓZAT EZZEL BEKAPCSOLT

A kastélyt mutató képernyőn világos szikrakitörés látszott. Csak úgy záporoztak a szikrák a szobában. A monitor hirtelen teljesen kifehéredett.

– Mit csináltál? – hangzott Lex rémült kiáltása, de máris visszajött a kép, és mindannyian látták, hogy a raptorok a rácsok közé szorulva vonaglanak a szikraesőben Muldoon s a

többiek örömrivalgása közepette. Az örömteli hangok fémesen zörögtek a rádióban.

– Ez az! – veregette vállon Timet Grant. – Ez az, fiú! Megcsináltad! Sikerült!

Ugráltak örömükben, mintha mind gyerekek volnának, amikor egyszerre csak megszólalt Lex:

– Na és a hajó? Azzal mi lesz?

– Mivel mi lesz?

– Hát a *hajóval!* – ismételte meg a kislány, és a képernyőre mutatott.

A hajó orrához közeledő épületek már egészen nagyra nőttek a képernyőn, és jobb felé mozogtak, amint a hajó balra fordult, és kikötéshez készülődött. Látták, hogy a matrózok a hajóorr felé sietnek, a kötelekhez.

Tim visszakászálódott az ülésbe, és megint szemügyre vette az indítóábrát. Mind a TeleCom VBB, mind a Telecom RSD úgy nézett ki, mint aminek köze lehet a telefonokhoz. A TeleCom RSD-t nyomta meg.

A VÁRAKOZÓ
HÍVÁSOK/ÜZENETEK SZÁMA
23. MEGHALLGATJA ŐKET?

– NEM – felelte Tim.
– Pedig lehet, hogy a hajóról is jött hívás, és ránk vár! – szólt Lex. – Talán így hozzájuthatnál a hívószámhoz!

Tim nem is figyelt rá.

TÁPLÁLJA BE A
TÁRCSÁZANDÓ SZÁMOT
VAGY KÉRJE A
TELEFONLISTÁT F7-TEL

Tim leütötte az F7-et, mire iszonyú mennyiségű név és szám öntötte el a képernyőt. A lista hatalmas volt, és nem volt ABC-sorrendbe szedve. Nem kis időbe tellett, még áttekintette és megtalálta, amit keresett:

VSL ANNE B. (FREDDY) 708-3902

Most már csak arra kell rájönnie, hogyan lehet tárcsázni. Sorban nyomogatta a gombokat a képernyő alatt.

TÁRCSÁZÁS MOST VAGY KÉSŐBB?

TÁRCSÁZÁS MOST –
parancsolta Tim.

ELNÉZÉST, HÍVÁSÁT
TÁRCSÁZÁSSAL NEM
TUDTUK KERESZTÜLVINNI
(HIBA-598)
KÉREM, PRÓBÁLJA ISMÉT

Megint megpróbálta.

Vonalhang hallatszott, majd a
gyors egymásutánban,
automatikusan tárcsázott számok
zaja.

– Ez lesz az? – kérdezte
izgatottan Grant.

– Jól van, Timmy! – mondta
Lex. – De már majdnem ott
vannak! – A képernyőn jól
látszott, hogy a hajó orra már-már
beleütközik a puntarenasi
dokkba. Magas, sípoló zaj
hallatszott, majd megszólalt egy
hang:

– Ööö... Halló, John, itt Freddy.
Hallgatlak. Vége.

Tim felkapta a kapcsolótáblán lévő telefonkagylót, de csak vonalhangot hallott benne.

– Halló, John, itt Freddy. Mi van, vége?

– *Felelj már!* – kiáltott rá Lex.

Körös-körül mindenki sorra kapkodta fel a telefonokat, amerre csak talált egyet, de mindegyikből csak vonaljelzés hallatszott. Végül Tim észrevette, hogy a konzol oldalán is függ egy telefon, fölötte fény villog.

– Vezérlő? Halló! Itt Freddy. Hallotok engem, vége?

Tim megmarkolta a hallgatót.

– Halló, itt Tim Murphy, és azt szeretném mondani magának, hogy...

– Nem jól veszek, John, ismételd, kérlek!

– Ne kössenek ki! Hall engem?

Rövid csend következett. Aztán értetlen hang hallatszott:

– Mintha valami ostoba kölyök hülyéskedne!

Tim folytatta:

– Ne kössenek ki a hajóval! Azonnal térjenek vissza a szigetre!

Távoli, reszelős hangok érkeztek válaszul:

– Mit mond?... Murphy?... Ki az? – Aztán egy másik hang: – Nem jól értem... nevét...

Tim kétségbeesetten nézett a többiekre. Gennaro a telefonkagylóért nyúlt.

– Hadd intézzem ezt én el, jó? Meg tudod találni a nevét?

Éles, légköri sercegés szólt a készülékből:

– ...tos valami hülye vicc, vagy ...lán valami ...ádióamatőr ...rakozik...

Tim elmélyülten nyomkodta a billentyűket. Biztosan van valami mód rá, hogy megtudja, ki is ez a Freddy...

– Hall engem? – szólt Gennaro a telefonba. – Ha hall, válaszoljon! Vége.

– Na ide figyelj, öcsi! – jött a lassú, mérges válasz. – Gőzünk sincs, ki a fene vagy, de nagyon rosszkor szórakozol! Kikötés előtt állunk, és dolgunk van. Úgyhogy leszel szíves tisztességesen bejelentkezni, vagy azonnal kilépsz ebből a sávból!

Ebben a pillanatban a képernyőn megjelent a kiírás: FARRELL, FREDERICK, D. (KAPT.)

– Nos, Farrell kapitány úr! Elég tisztességes bejelentkezés az magának, ha közlöm, hogy amennyiben nem fordítja meg a

hajóját, és nem tér vissza erre a szigetre, de tüstént, úgy az Egységes Tengerhajózási Jogszabály 509. §-ának értelmében engedélyének bevonásával minimálisan ötvenezer dollárnyi kártérítéssel, valamint öt évig terjedő börtönnel sújtható? Ért engem?

Csend volt a készülékben.

– Válaszoljon, Farrell kapitány, mégpedig azonnal! Megértette, amit mondtam?

Rövid szünet után lemondó hang szólalt meg a messzeségben:

– Igen, értettem – majd egy másik: – Teljes gőzzel hátra! – A hajó manőverezésbe kezdett, és egyre jobban elfordult a dokktól.

Lex örömujjongásban tört ki. Tim összecsuklott a székében, s

a verejtéket törölgette a homlokáról.

Grant Gennaróhoz fordult:

– Mondja már, mi a csuda az az Egységes Tengerhajózási Jogszáály?

– Hát azt meg honnan tudjam?
– felelte az ügyvéd.

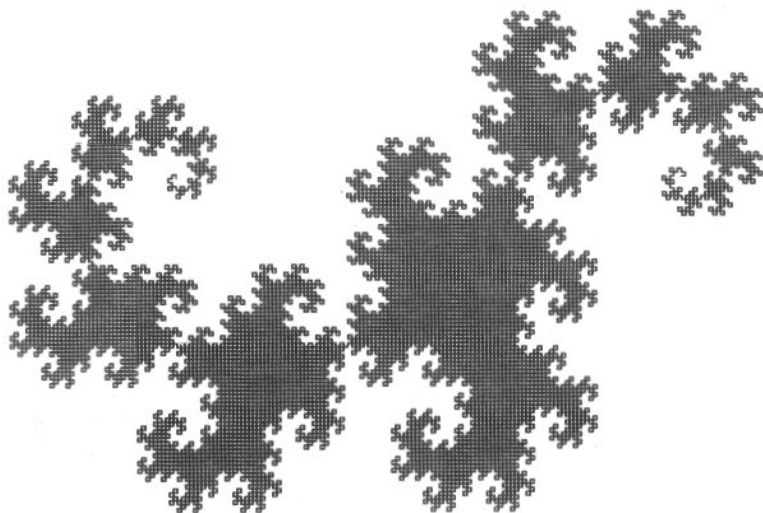
Mindannyian elégedetten nézték a képernyőt. Semmi kétség: a hajó egyre gyorsabban távolodott a parttól.

– No! – sóhajtott fel Gennaro. – Gondolom, a nehezén végre túl vagyunk!

Grant megrázta a fejét.

– Dehogy – mondta. – A neheze csak most kezdődik.

HETEDIK ISMÉTLŐDÉS

*A matematikai képletek egyre
sürgetőbben követelik, hogy
legyen bátorságunk szembenézni
azzal, ami belőlük következik.*

IAN MALCOLM

A VILÁG MEGSEMMISÍTÉSE

Malcolmot átvitték egy másik szobába, és tiszta ágyba fektették. Hammond, aki szemlátomást összeszedte magát, újra magabiztosan sürgölődött.

– Nos – mondta –, legalább a katasztrófát sikerült elkerülnünk.

– Aztán miféle katasztrófát? – kérdezte mély sóhajjal Malcolm.

– Hát nem szöktek ki az állatok, és nem özönlötték el a világot.

Malcolm felkönyökölt.

– Miért, maga attól tartott?

– Hát persze, hiszen az volt a tét – mondta Hammond. – Az, hogy ezek az állatok, ragadozók nélkül, amelyek féken tarthatnák

őket, kiszabadulnak innen, és megsemmisítik az egész bolygót.

Malcolm dühbe gurult.

– Maga egomániás idióta! – kiáltotta. – Egyáltalán van magának fogalma arról, mit beszél? Azt hiszi, el tudja pusztítani a Földet? Szentséges Isten, mennyire beleszédülhetett a hatalmába! – Malcolm visszadőlt az ágyra. – Maga nem képes megsemmisíteni ezt a bolygót. Közel sem kerülhet hozzá!

– Az emberek nagy része meg van győződve róla – jelentette ki Hammond –, hogy bolygónk végveszélyben van.

– Csakhogy nincs – mondta Malcolm.

– A szakemberek is mind úgy vélik, hogy ez a bolygó bajban van.

Malcolm nagyot sóhajtott.

– Jó, akkor hadd mondjak magának egy-két dolgot erről a bolygóról – mondta. – Ez a bolygó négy és félmilliárd éves. Ezen a bolygón majdnem ugyanannyi ideje van élet is. Három egész nyolctized milliárd éve. Az első baktériumok. Aztán később az első többsejtű állatok, majd az első összetett lények a tengerekben, a szárazföldön. Utána jöttek a különféle állatok nagy korszakai, a kétéltűeké, a dinoszauruszoké, az emlősöké, és mind évmilliókig tartott. Élőlények egész dinasztiái emelkedtek fel, tündököltek, majd haltak ki. És mindennek a hátterében folyamatos, heves átalakulás: felszökő, majd lepusztuló hegycsúcsok, üstökösök becsapódásai,

tűzhányókitörések, felduzzadó, majd kiszáradó óceánok, egész kontinensek mozgásai... A mai napig e bolygó legnagyobb földrajzi látványossága onnan származik, hogy egykor két nagy kontinens összeütközött, és összetorlódásuk sok millió év alatt létrehozta a Himalája hegységet. És a maga idejében a bolygó mindent túlélte. Nem kétséges, hogy bennünket is túlél majd!

Hammond összeráncolta a homlokát.

– Az a pusztán tény, hogy régóta fennáll – mondta –, nem jelenti azt, hogy örökkévaló. Ha például bekövetkeznék valami nagyszabású sugárbalet...

– Tegyük fel, hogy bekövetkezik! – vágott közbe Malcolm. – Mondjuk, hogy

olyannyira súlyos, hogy minden növény és állat elpusztul, s a Föld vagy százezer évig tűzforró marad. Az élet még így is fennmaradna valahol, mélyen a talaj alatt vagy talán a sarkvidéki jégbe fagyva. Aztán, sok-sok év múlva, amikor a bolygó már nem lakhatatlan többé, az élet ismét szétterjedne a bolygón. Előlről kezdődnék az evolúciós folyamat. Talán kellene hozzá néhány milliárd év, hogy visszanyerje mai változatosságát. És

természetesen egészen más lenne, mint amilyen most. De a Föld túlélné a mi balgaságunkat. Az élet is túlélné. Csak mi – mondta Malcolm –, csak mi hisszük, hogy nem.

– De ha az ózonréteg elvékonyodik... – vetette közbe Hammond.

– Akkor erősebb ibolyántúli sugárzás éri a földet. És?

– Hát... bőrrákot okozhat.

Malcolm megrázta a fejét.

– Az ibolyántúli sugárzás hasznos az élet számára. Nagy energiát jelent. Elősegíti a mutációt, a változást. Rengeteg olyan életforma van, amely egyenesen kivirágzik, ha fokozódik az ibolyántúli sugárzás.

– Sok más viszont kihal – ellenkezett Hammond.

Malcolm megint sóhajtott.

– Maga azt hiszi, hogy először fordulna elő ilyesmi? Nem hallott még az oxigénről?

– Tudom, hogy szükséges az élethez.

– Igen, szükséges, *Most.* – mondta Malcolm. – De az oxigén voltaképpen mérgező anyagcseretermék. Korrozív gáz,

mint a fluorin, melyet üvegmarásra használnak. És amikor bizonyos növényi sejtek hulladéktermékeként először képződött oxigén – úgy nagyjából hárommilliárd évvel ezelőtt –, iszonyú válságot okozott minden más életforma számára ezen a bolygón. Azok a növényi sejtek halálos méreggel szennyezték be a környezetet. Gyilkos gázt leheltek ki, amelynek egyre nőtt a koncentrációja. Egy olyan bolygón, mint a Vénusz, alig egy százalék az oxigén. A Földön azonban az oxigénkoncentráció rohanvást nőtt: öt, tíz és végül huszonegy százalék! A Föld egész atmoszférája tiszta méreggá vált. Méreggá, amely összeférhetetlen az élettel!

Hammond bosszús képet vágott.

– Végül is hová akar kilyukadni?
Oda, hogy a bolygó a mai
szennyező anyagokat is
bekebelezi majd?

– Nem – felelte Malcolm. –
Csak azt akarom mondani, hogy
az élet a Földön képes vigyázni
magára. Egy emberi lény
gondolkodásában száz év nagy
idő. Száz évvel ezelőtt nem volt
autónk, repülőgépünk,
számítógépeink, vakcináink...
Egészen más volt akkor a világ.
A Föld életében azonban száz év
semmi. Egymillió év *semmi*. Ez a
bolygó ennél sokkal hatalmasabb
skálán él és lélegzik. Lassú,
gigászi ritmusát mi el sem tudjuk
képzelní, és nincs meg bennünk
az alázat sem, hogy
megpróbáljuk. Egy pusztá
szemvillanásnyi ideje vagyunk
még csak a lakói. Ha holnapra

eltűnünk, a Földnek nem fogunk hiányozni.

– És könnyen megeshet, hogy eltűnünk – mondta fújtatva Hammond.

– Bizony – mondta Malcolm. – Könnyen megeshet.

– No és mit akar mondani ezzel? Ne is törődjünk a környezettel?

– Ugyan, dehogyisnem.

– Hát akkor?

Malcolm köhécselt, majd valahová a messzi távolba függesztette a tekintetét.

– Beszéljünk világosan! A bolygó nincs veszélyben. *Mi* vagyunk veszélyben. Nem áll hatalmunkban a világot megsemmisíteni – de megmenteni sem. Arra azonban van még esély, hogy *önmagunkat* megmentjük.

HELYREÁLL A REND

Eltelt négy óra. Délután volt már, a nap lassan alászállt. A vezérlőteremben ismét működött a légkondicionálás, és a számítógép is kifogástalanul végezte a dolgát. Amennyire megtudták állapítani, a szigeten tartózkodó huszonnégy személyből nyolcan meghaltak, és további hatan eltűntek. Mind a látogatóközpont, mind a Szafarikastély ismét biztonságban volt, s a jelek szerint a külső védelmi övezetet sem fenyegették dinoszauruszok. Segítségkérésük eljutott a San José-i hatóságokhoz. Már útban is volt a Costa Rica-i Nemzeti

Gárda egy egysége, továbbá a légimentők, hogy a kórházba vigyék Malcolmot. A Costa Rica-i gárda azonban feltűnő óvatossággal tárgyalt velük telefonon; nyilván hívások sora futott ide-oda San José és Washington között, míg a segítség végül útnak indult. Most már csak telt-múlt a nap. Tudták: ha a helikopterek nem jönnek hamar, reggelig kell várniuk.

Addig pedig nem volt mit tenni, csak várni. A hajó útban volt visszafelé; a matrózok rátaláltak a három fiatal raptorra, amelyek az egyik hátulsó rakodótérben játszadoztak, és végeztek velük. Isla Nublaron minden jel szerint elmúlt a közvetlen veszély. Mindenki vagy a látogatóközpontban, vagy a kastélyban volt. Tim egyre jobban

belejött a számítógép
kezelésébe, és most éppen új
képet jelenített meg a képernyőn:

Állatok összesen 292

Faj	Várt	Talált	Ver
Tyrannosaurus	2	1	4.1
Maiasaurus	22	20	??
Stegosaurus	4	1	3.9
Triceratops	8	6	3.1
Procompsognathida	65	64	??
Othnielia	23	15	3.1
Velociraptor	37	27	??
Apatosaurus	17	12	3.1
Hadrosaurus	11	5	3.1
Dilophosaurus	7	4	4.3
Pterosaurus	6	5	4.3
Hypsilophodontida	34	14	??
Euplocephalida	16	9	4.0
Styracosaurus	18	7	3.9
Microceratops	22	13	4.1
Összesen	292	203	

– Hát ez mi az ördög? – kiáltott fel Gennaro. – Most meg *kevesebb* állatot jelez a gép?

Grant bólintott.

– Alighanem.

Ellie hozzátette:

– A Juraparkban végre helyreáll a rend.

– Ezt hogy érti?

– Létrejön az egyensúly. – Grant a monitorokra mutatott. Az egyikén éppen hypsilophodonták csapata szökött a magasba, amint nyugat felől velociraptorfalka lépett be a képbe.

– Órák óta nyitva állnak a kerítések – mondta Grant. – Az állatok keverednek egymással. A populációk egyensúlyba jutnak – valódi jurakori egyensúlyba!

– Nem hiszem, hogy bárki ezt akarta volna – mondta Gennaro.

– Az elképzelés úgy szólt, hogy az állatok sosem fognak összekeveredni.

– Márpedig most összekeverednek.

Egy másik monitoron Grant látta, amint a nyílt mezőn át raptorcsorda vágta teljes sebességgel egy négytonnás hadrosaurus felé. A hadrosaurus megfordult, és menekülni próbált, ám az egyik raptor még a hátára is ugrott, és az áldozat hosszú nyakába harapott, míg a többiek előrerohantak, köröztek körülötte, a lábába kaptak, és felugrottak, hogy a hasába vágják rettenetes karmukat. A hat raptor percek alatt leterítette a náluk sokkal nagyobb állatot.

Grant némán, tágra nyitott szemmel figyelt.

– Valahogy így képzelted? – kérdezte tőle Ellie.

– Nem is tudom, hogy képzeltem – felelte a férfi. – Nem, nem egészen így.

Muldoon csendesen megjegyezte:

– Szóval a jelek szerint e pillanatban az összes felnőtt raptor odakinn van.

Grant először oda sem figyelt rá. Csak bámulta a monitorokat, a hatalmas állatok közt lejátszódó drámai jeleneteket. A déli részen a stegosaurus tüskés farkát lengette, és óvatosan kerülgette a kis tyrannosaurust, amely érdeklődve figyelte, és időnként eredménytelen kísérleteket tett arra, hogy belekapjon a tüskékbe. A nyugati négyszögben a felnőtt triceratopsok egymás között verekedtek: újra meg újra egymásnak rontottak, és összeakasztották a szarvukat. Az

egyik állat már a földön hevert, és haláltusáját vívta.

Muldoon ismét megszólalt:

– Már legfeljebb csak egy óráig lesz elég világos odakint, Grant doktor. Mármint ha tényleg meg akarja keresni azt a fészket.

– Igaza van – kapott észbe Grant. – Meg akarom keresni.

– Az jár az eszemben – mondta Muldoon –, hogy amikor majd jönnek a Costa Rica-iak, ők alighanem katonai problémának tekintik majd ezt az egész szigetet. Célpontnak, amelyet a lehető leggyorsabban meg kell semmisíteni.

– Azt nagyon helyesen teszik – mondta Gennaro.

– A levegőből fogják bombázni – folytatta Muldoon. – Talán napalmmal, de lehet, hogy még ideggázt is bevetnek majd.

– Remélem is – helyeselt Gennaro. – Ez a sziget túl veszélyes. Az összes állatot el kell itt pusztítani. Minél előbb, annál jobb.

– Az nem megoldás – szólt közbe Grant. – Felállt. – Induljunk!

– Azt hiszem, maga nincs tisztában a helyzettel, Alan – mondta Gennaro. – Nekem az a véleményem, hogy ez a sziget túl veszélyes. Meg kell semmisíteni. Minden állattal végezni kell ezen a szigeten, és a Costa Rica-i gárda éppen ezt fogja tenni. Szerintem az ő szakértelmükre kell bízunk magunkat, intézzék ők el a dolgot. Érti, amit mondok?

– Tökéletesen – felelte Grant.

– Akkor meg mi a gondja? – kérdezte Gennaro. –

Hadműveletről van szó. Tegyük a dolgukat!

Grantnak a hátába nyilallott a fájdalom, ott, ahol belemart a raptor.

– Nem! – mondta makacsul. – Ezt nekünk kell elintéznünk!

– Bízunk a szakemberekre! – mondta megint Gennaro.

Grantnak hirtelen eszébe jutott, hogyan talált rá Gennaróra alig hat órája, amikor rettegve gubbasztott egy teherautó vezetőfülkéjében, és hirtelen felforrt benne a méreg. Vállon ragadta az ügyvédet, és a betonfalnak taszította.

– Hát ide figyeljen, maga kis csirkefogó! Maga is felelős ezért a helyzetért, és vállalni is fogja a felelősséget!

– De hiszen vállalom – nyögte köhögve Gennaro.

– Egy fenét vállalja! Kezdetől fogva mást sem tesz mint igyekszik kibújni a felelősség alól.

– Az ördögöt...

– Csődbe húzta a befektetőket: belevitte őket egy vállalkozásba, amit fel sem fogott. Résztulajdonosa lett egy üzletnek, de nem gyakorolt felügyeletet fölötte. Nem ellenőrizte egy olyan személy cselekedeteit, akiről tapasztalatból tudta, hogy hazug ember, és hagyta, hogy ez a személy a történelem legveszedelmesebb technológiájával játszadozzon. Én igenis állítom, hogy maga kibújt a felelősség alól! Nem vállalta!

Gennaro ismét köhögött.

– Jó, hát akkor most vállalom.

– Nem – mondta Grant. – Még mindig bujkál előle. De ennek most már vége. – Elengedte Gennarót, aki előrehajolt, és levegőért kapkodott. Grant Muldoonhoz fordult. – Hogy állunk fegyverekkel?

– Hálóink vannak, meg áramütést adó terelőbotjaink.

– Mennyire jók ezek a botok? – kérdezte Grant.

– Olyanok, mint a cápák elleni védőkarók. A csúcsokon lévő kapacitor érintésre áramütést ad. Magas feszültség, gyenge áramerősség. Nem halálos, de mindenképpen bénító.

– Az nem lesz elég – mondta Grant. – A fészekben semmiképp.

– Miféle fészekben? – kérdezte még mindig köhögve Gennaro.

– A raptorfészekben –
válaszolta Ellie.

– A raptorfészekben?

Grant tovább faggatta
Muldoont.

– Rádiójeleket sugárzó
nyakörveik vannak?

– Persze hogy vannak – felelte
az.

– Hozzon egyet! Van még
valami, ami védekezésül
használható?

Muldoon csak a fejét rázta.

– Hát akkor hozzon, amit tud!

Muldoon elment. Grant
Gennaróhoz fordult.

– A szigetük teljes csőd, Mr.
Gennaro. Az egész kíséret maga
a csőd. A mocskot el kell
takarítani. Csakhogy ezt addig
nem tehetjük meg, míg meg nem
tudjuk, mekkora a baj. Ez pedig
annyit jelent, hogy meg kell

keresnünk a fészkeket a szigeten. Főként a raptorfészkeket. Rejtve vannak valahol. Meg kell találnunk és meg kell vizsgálnunk őket. Meg kell számolnunk a tojásokat. Számba kell vennünk minden egyes állatot, amely ezen a szigeten született. Utána aztán felégethetjük. De előbb van még egy kis tennivalónk.

Ellie a falitérképet nézte, amely most az állatok mozgáskörzetét mutatta. Tim a billentyűket nyomkodta. Ellie a térképre mutatott.

– A raptorok a déli szektorban tömörülnek, ott, ahol vulkáni gőz tör fel a talajból. Lehet, hogy a meleget szeretik?

– Van arra alkalmas rejtekhely?

– Úgy tűnik, van – felelte a botanikusnő. – Hatalmas betongát van ott, nehogy a víz elárassza a déli síkságot. Nagy föld alatti terület. Víz és árnyék.

Grant bólintott.

– Akkor ott lesznek.

Ellie folytatta:

– Azt hiszem, a part felől is van bejárat oda. – A kapcsolótáblához fordult. – Tim, mutasd meg a réseket a gáton, kérlek! – Tim azonban nem hallotta. – Tim!

A fiú a billentyűk fölé hajolt.

– Egy pillanat! – szólt. – Találtam valamit.

– Mi az?

– Egy jelzés nélküli raktárhelyiség. Nem tudom, mi van benne.

– Hátha fegyverek – mondta erre Grant.

Mind ott álltak a gépház épülete mögött. Kinyitották a talajba süllyesztett vasajtót, felemelték a napfényre, s alatta előtűntek a mélybe vezető betonlépcsők.

– Átkozott Arnold! – mondta Muldoon, miközben fájós lábát húzva, lefelé ugrált a lépcsőkön.
– Fogadok, hogy mindvégig tudott erről!

– Nem biztos – mondta erre Grant. – Meg sem próbált idejönni.

– Akkor meg Hammond tudta. Valakinek csak tudnia kellett!

– Tényleg, hol van most Hammond?

– Még mindig a kastélyban.

A lépcső aljára értek. Odalenn többsornyi gázálc függött a falakon, mind műanyag tartóban. Beljebb világítottak lámpáikkal, s

ott több nehéz, méteres üvegkockát vettek észre, acélfedővel a tetejükön. A kockákban Grant kis, sötét gömböket látott. Mintha óriás borsdarálókkal lenne teli a szoba, gondolta.

Muldoon felnyitotta az egyik tartály tetejét, benyúlt, s kihúzott egy gömböt. Összeráncolt homlokkal forgatta a fényben.

– Ez nem igaz! – szólt halkan.

– Miért, mi az? – kérdezte Grant.

– MORO-12 – felelte Muldoon.

– Légzésbénítő ideggáz. És ezek itt gránátok! Csupa-csupa gránát!

– Akkor induljunk! – mondta komoran Grant.

– Szeret engem – mondta mosolyogva Lex. A látogatóközpont garázsában

álltak a kis raptor mellett, melyet Grant fogott az alagútban. A kislány a ketrec rácsai közt benyúlva simogatta az állatot. Az a kezéhez dörgölődött.

– Azért jobb lesz vigyázni! – figyelmeztette Muldoon. – Pocsékul harapnak.

– De ez szeret engem – ismételte Lex. – Clarence-nek hívják.

– Clarence-nek?

– Annak – felelte a kislány.

A bőrnyakörv a hozzáerősített fémdobozkával együtt Muldoon kezében volt. Grant hallotta is a magas, sípoló jelet a fülhallgatóban.

– Nehéz a nyakörvet az állatra rakni? – kérdezte.

Lex tovább simogatta a raptort a rácson át.

– Mibe, hogy nekem engedi? – mondta.

– Én a helyedben nem próbálnám meg – szolt Muldoon.
– Kiszámíthatatlanok.

– Én pedig fogadok, hogy nekem megengedi – makacskodott Lex.

Így hát Muldoon odaadta neki a nyakörvet, Lex pedig odatartotta, hogy a raptor megszagolhassa. Aztán szép lassan az állat nyaka köré csúsztatta. A raptor színe hirtelen élénkzöldre változott, amint Lex becsatolta, majd a csat fölé kapcsolta a tépőzárát. Amint végzett vele, az állat megnyugodott, s a színe megint elhalványodott.

– Még ilyet! – döbbsent meg Muldoon.

– Ez kaméleon – mondta Lex.

– A többi raptor erre nem volt képes – mondta elgondolkodva Muldoon. – Ez a vadon született állat, úgy látszik, más. Erről jut eszembe – fordult Granthoz –, ha mind nőténynek születik, hogyan szaporodnak? Végül is még mindig nem magyarázta meg, mi van azzal a béka-DNS-sel.

– Nem a béka-DNS a lényeg – felelte Grant –, hanem a kétéltű-DNS. De a jelenség főként békák esetében jól dokumentált. Különösen a nyugat-afrikai békáknál, ha jól emlékszem.

– Miféle jelenségről van szó?

– Nemváltásról – mondta Grant.

– Egyszerűen nemet változtatnak. – Elmagyarázta, hogy számos növény- és állatfajról tudják már, hogy képes élete során megváltoztatni a

nemét, orchideákról, bizonyos halakról és kagylókról és legújabbán a békáktól. Egyes békák, melyeket korábban láttak tojásokat rakni, képesek voltak néhány hónap leforgása alatt tökéletes hímmé átalakulni. Először a hímek harcra kész magatartását öltötték fel, aztán megtanulták a hímek párzási hívófütytyét, stimulálták a hormonokat, és hímgonádokat növesztettek, s végül sikeresen párosodtak nőstényekkel.

– Maga viccel! – mondta Gennaro. – És mitől következik be ez?

– A jelek szerint az átalakulást az olyan környezet váltja ki, amelyben minden állat azonos nemű. Ebben a helyzetben bizonyos kételtűek elkezdenek

spontán módon nőtényből hímmé alakulni.

– És úgy gondolja, hogy ez a történet a dinoszauruszokkal is?

– Hát amíg nem találunk rá jobb magyarázatot – mondta Grant –, addig igen. Úgy gondolom, hogy ez történt. Nos, megkeressük végre azt a fészket?

Bezsúfolódtak a dzsipbe, és Lex kiemelte a raptort a ketrecből. Az állatka egészen nyugodtnak, szinte szelédnek látszott a kislány kezében. Lex még egyszer, utoljára megveregette a fejét, aztán elengedte. Az állat nem akart elindulni.

– Menj már! Sicc! – szólt rá Lex.
– Futás haza!

A raptor megfordult, és beszaladt a sűrűbe.

Grantnál volt a vevő, a fején a fülhallgató. Muldoon vezetett. A kocsí bukácsolva száguldott a főúton dél felé. Gennaro Granthoz fordult, és megkérdezte:

– Vajon milyen az a fészek?

– Azt senki sem tudja – felelte a tudós.

– De hát én úgy tudtam, hogy maga már ásott ki ilyet.

– Én *fosszilis* dinoszauruszfészkeket ástam ki – mondta Grant. – De a fossziliák, a kővületek eltorzulnak az évezredek súlya alatt. Kialakítottunk bizonyos feltevéseket, egy-két hipotézist, de hogy a valóságban milyenek voltak a fészkek, azt nem tudja senki.

Grant közben a sípjelre fülelt, és kezével jelezte Muldoonnak,

hogy nyugatabbra tartson. Egyre inkább úgy látszott, hogy Ellie-nek volt igaza: a fészek a déli, vulkáni mezőkön van.

Grant megrázta a fejét.

– Tudnia kell, hogy még egyes ma élő csúszómászók, például a krokodilok és alligátorok fészekrakási és fészkelési viselkedéséről is keveset tudunk. Olyan állatok ezek, amelyeket igen nehéz tanulmányozni. Ismeretes azonban, hogy az amerikai alligátoroknál csak a nőstény őrzi a fészket, és várja be a tojások kikelését. Kora tavasszal, párzás idején a hím alligátor napokon át fekszik a nőstény mellett, és buborékokat fúj a pofájára, hogy hajlandóvá tegye a befogadásra, míg végül eljuttatja odáig, hogy az felemeli a farkát, és engedi, hogy a hím

behelyezze a péniszét. Mire azonban a nőstény megépíti a fészket, két hónappal később, a hímnek már rég nyoma veszett. A nőstény vad elszántsággal őrzí az egy méter magas, kúp alakú fészket, s amikor a fiókák nyüszíteni kezdenek, és kifelé bújnak a tojásból, gyakran segít nekik széttörni azt, majd pedig a vízhez lökdösi őket, sőt néha a szájában viszi őket odáig.

– Vagyis a felnőtt alligátorok védik a kicsinyeiket?

– Úgy van – mondta Grant. – Még egyfajta csoportos védelem is ismeretes. A fiatal alligátorok jellegzetes kiáltást hallatnak, ha bajban vannak, amelyre bármely felnőtt, amelyik hallja – akár szülő, akár nem –, azonnal a segítségére siet, és minden erejével heves támadásba kezd.

Nem csupán fenyegető, ijesztő magatartást vesz fel. Azonnal, teljes erővel támad.

– Ó! – Gennaro elnémult.

– A dinók viszont nem hüllők – jegyezte meg szárazon Muldoon.

– Pontosan. Meglehet, hogy a dinoszauruszok fészkelési szokásai sokkal inkább rokoníthatók egy sor különféle madáréval.

– Vagyis a dolog lényege, hogy nem tudja! – mondta Gennaro, most már ingerülten. – Fogalma sincs, milyen az a fészek?

– Nincs – mondta Grant. – Nem tudom.

– Remek! – morogta Gennaro.
– Ennyit érnek a híres-neves szakértők!

Grant fel sem vette a megjegyzést. Már érezte a kénszagot. Előttük pedig már

feltűntek a vulkáni mezők
gőzszlopai.

Forró a talaj, gondolta Gennaro,
amint elindult. Tényleg forró! Itt-
ott pedig bugyborékol, és sarat
köpött a magasba. Az orrfacsaró,
kénes oszlopok sisteregve
emelkedtek vállmagasságig.
Gennaro úgy érezte, mintha a
pokolban sétálna.

Grantra nézett, aki a
fejhallgatóval a fülén haladt
mellette, s a sípjelekre figyelt.
Cowboycsizmában volt,
farmerben, virágos, kívül hordott
ingben, és láthatóan mit sem
vesztett hűvös nyugalmából.
Gennaro viszont egy cseppet
sem volt sem hűvös, sem
nyugodt. Halálos félelem lett rajta
úrrá, amiért ezen a bűzös, pokoli
helyen kell lennie, ahol ráadásul

a velociraptorok is ott ólálkodnak valahol. Nem is értette, hogyan tud Grant ennyire nyugodt maradni.

Vagy a nő. Ellie Sattler. Ő is velük jött, és nyugodtan nézelődött.

– Magát ez nem zavarja? – kérdezte Granttól Gennaro. – Úgy értem, nem izgatott?

– Ennek meg kell lennie! – felelte Grant. Többet nem is szólt.

Csak mentek előre a bugyborékoló gőznyílások között. Gennaro az övére csatolt gázgránátokat markolászta idegességében. Ellie-hez fordult.

– Mondja, miért olyan nyugodt Grant doktor? Miért nem izgatja ez az egész?

– Lehet, hogy nagyon is izgatja – felelte Ellie. – De az is tény,

hogy egész életében ez járt a fejében.

Gennaro bólintott, és elgondolkodott, vajon milyen érzés lehet ez. S hogy van-e valami, amire ő egész életében várt. Arra jutott, hogy nincs ilyen.

Grant hunyorgott a napfényben. Egy állat alakja rajzolódott ki halványan a gőzfelhők mögött. Ott ült, és őket figyelte. Aztán elszaladt.

– A raptor volt az? – kérdezte Ellie.

– Azt hiszem, igen. Vagy egy másik. De mindenképpen kölyök.

– Csak nem vezetni akar minket?

– Az is meglehet. – Ellie már elmesélte Grantnak, hogyan játszottak vele a raptorok a kerítésnél, hogy lekössék a

figyelmét, míg egy másik a tetőre mászik. Ha ez igaz, ez a viselkedés olyan szellemi képességeket feltételez, amelynek a földi életformák között szinte alig akad párja. Közönségesen és klasszikusan mindössze három fajról feltételezik, hogy képes terveket szőni és kivitelezni: a csimpánzokról, a gorillákról és az emberről. És most kiderül: lehetséges, hogy egy dinoszaurusz is képes erre.

A raptor újra megjelent. Kifutott a fényre, majd sivítva elugrott. Tényleg úgy tűnt, vezeti őket.

Gennaro elkomorult.

– Mennyire értelmesek ezek?

– Ha mint madarakra gondol rájuk – mondta Grant –, akkor van min eltűnődnie. Bizonyos új vizsgálatok arra utalnak, hogy a

szürke papagáj nem kevesebb jelképi intelligenciával rendelkezik, mint a csimpánz. A csimpánzok pedig kétségkívül képesek nyelvet használni. Ez már bebizonyosodott. A kutatók véleménye ma az, hogy a papagájok érzelmi fejlettsége egy hároméves gyermekének felel meg, az intelligenciájuk azonban kétségbevonhatatlan. Képesek jelképekből következtetni.

– Olyat viszont még nem hallottam, hogy egy papagáj embert ölt volna – morogta Gennaro.

A távolból már hallották a hullámverés zaját a sziget partja felől. Már maguk mögött hagyták a vulkáni mezőket, s most sziklás rét feküdt előttük. A kis raptor

felmászott az egyik sziklára, aztán hirtelen eltűnt.

– Hát ez meg hová lett? – kérdezte meglepetten Ellie.

Grant a fejhallgatót figyelte. A sípoló jel megszűnt.

– Elment.

Előresiettek, s a sziklák között egy kis lyukra leltek. Akkora lehetett, mint egy nyúlüreg. Hatvan-hetven centiméter lehetett az átmérője. Mialatt vizsgálgatták, újra előbújt a kis raptor. Pislogott a fényben. Aztán elszaladt.

– No, azt már nem! – szólalt meg Gennaro. – Én oda be nem megyek!

Grant nem szólt. Ő meg Ellie a műszerekkel kezdtek babrálni. Grantnak hamarosan kis videokamera volt a kezében, hozzácsatlakoztatva a

hordozható monitor. Kötelet kötött a kamerára, bekapcsolta, és leengedte a nyílásba.

– Így nem fog látni semmit – vetette ellen Gennaro.

– Várjuk meg, míg beáll – válaszolta Grant. Az alagút felső részében elég volt a fény ahhoz, hogy lássák a sima földfalakat, aztán az alagút egyszerre csak hirtelen kitágult. Visító hangokat hallottak a mikrofonon át. Majd mélyebb, trombitálásszerű zajt. Aztán még többet, sok állat hangját.

– Hát a hang után ítélve tényleg ez a fészek – mondta Ellie.

– Igen, de *látni* a világon semmit sem lehet – vitatkozott Gennaro verejtékező homlokát törölgetve.

– Az igaz – mondta erre Grant – , de hallani jól hallok. – Fülelt

még egy kicsit, aztán kihúzta a kamerát, és letette a földre. – No, akkor gyerünk! – Felmászott az üreg bejáratához. Ellie lámpáért és elektromos botért ment. Grant az arcára húzta a gázálcot, s hátrafelé kinyújtva a lábát, kissé esetlenül lekuporodott.

– Ezt nem gondolhatja komolyan! Csak nem képzelem, hogy lemegyünk oda! – tiltakozott Gennaro.

De Grant igent intett a fejével.

– Nem élvezetből teszem. Én megyek előre, utánam Ellie, aztán maga jön.

– Hé, várjon még egy pillanatig! – mondta hirtelen rémülettel a hangjában Gennaro. – Miért nem dobjuk be előbb a gázgránátokat? Miért nem csak aztán megyünk? Nem ezt diktálná a józan ész?

– Ellie, nálad az elemlámpa?

Ellie odanyújtotta a lámpát Grantnak.

– Mit szól ahhoz, amit mondok? Mi a véleménye? – kérdezte újra Gennaro.

– Magam is örülnék, ha megtehetnénk – felelte Grant. A nyílás felé hátrált. – Látott valaha is bármit mérgesgáztól kimúlni?

– Nem...

– Általában görcsös rángásokkal jár. Nagyon heves rángásokkal.

– Nézze, elhiszem, hogy az ilyesmi nem kellemes látvány, de...

– Ide figyeljen! – mondta Grant.

– Azért megyünk be ebbe a fészekbe, hogy megtudjuk, hány állat kelt ki, mennyi a tojás. Ha előbb megöljük őket, és némelyik állat görcsei közepette a fészekre

zuhan, akkor úgy tönkreteheti, hogy többé már nem is látjuk, mi volt ott. Vagyis ezt nem tehetjük.

– De hát...

– Ezeket az állatokat maga hozta létre, Mr. Gennaro.

– Nem én!

– Dehogynem. Maga is. A pénze révén. Az erőfeszítései révén. Része volt benne, hogy létrejöttek. Úgy is mondhatnám, hogy a maga teremtményei. És nem ölheti le őket csupán azért, mert most egy kicsit ideges.

– Nem egy kicsit vagyok ideges – mondta Gennaro. – Úgy félek, hogy majd...

– Kövessenek! – szakította félbe Grant. Ellie odaadta neki az egyik elektromos botot. Grant hátrafelé bepréselte magát a nyílásba. Közben felnyögött: – Épp hogy beférek!

Aztán mély lélegzetet vett, maga elé nyújtotta a két karját, egyfajta suhogó zaj hallatszott, s Grant eltűnt. Az üreg üresen, sötéten tátongett.

– Mi lett vele?! – kérdezte rémülten Gennaro.

Ellie közelebb lépett, a nyíláshoz hajolt, és befelé hallgatózott. Aztán bekapcsolta a rádiót, és halkán kérdezte:

– Alan?

Sokáig nem kapott választ. Aztán távoli hang szólt:

– Itt vagyok.

– Minden rendben, Alan?

Megint hosszas csend következett. Amikor Grant végül megszólalt, furcsán, szinte elképedten szólt a hangja.

– Minden a legnagyobb rendben – mondta.

VALÓSÁGOS PARADIGMA

A kastélyban John Hammond felalá járkált Malcolm szobájában. Türelmetlen volt, és aggódott. Miután Malcolm még egyszer összeszedte az erejét a legutóbbi kirohanáshoz, kómába zuhant, s most már Hammond is kezdett attól tartani, hogy tényleg meghalhat. Természetesen már hívták a helikoptert, de ki tudja, mikor ér ide. Hammondot pedig szorongással és rettegéssel töltötte el a gondolat, hogy Malcolm addig meg is halhat.

És fonák módon Hammond számára csak még szörnyűbbé tette a dolgot, hogy olyannyira nem kedvelte a matematikust.

Rosszabb volt így, mintha a barátjáról lett volna szó. Hammond úgy érezte, hogy Malcolm halála – amennyiben bekövetkeznék – egyfajta végső elutasítással lenne egyenértékű, és ezt már elviselni is alig tudná.

Akárhogy is, rettenetes volt már a szag a szobában. Egészen rettenetes. A rothadó, romló emberi hús szaga...

– Minden... parad... – szólalt meg hirtelen Malcolm. Ide-oda vetette magát a párnán.

– Magához tér? – kérdezte Hammond.

Harding a fejét rázta.

– Mit mondott? Valamit a paradicsomról?

– Nem jól értettem – felelte Harding.

Hammond tovább járkált. Aztán szélesebbre tárta az ablakot,

hogy több legyen a levegő. Aztán, amikor már nem bírta tovább, megszólalt:

– Lehet abból valami baj, ha kimegy az ember?

– Nem valószínű – mondta Harding. – Azt hiszem, ez a terület teljesen biztonságos.

– Akkor nem baj, ha én kimegyek egy kicsit, igaz?

– Rendben van – mondta Harding. Megigazította a vezetéket, hogy egyenletesebben folyjon az antibiotikumos infúzió.

– Mindjárt visszajövök.

– Jó.

Hammond kilépett a napvilágra. Közben azon gondolkodott, mi készítette rá, hogy magyarázkodjon Harding előtt. Végül is az alkalmazottjáról van szó. Semmi szükség nem volt rá, hogy magyarázkodjon.

Kilépett a kerítéskapun, és végignézett a parkon. Késő délután volt. Ilyenkor szokott elvékonyodni a szüntelen pára, és néha a nap is előbújik. Most is kisütött, s ezt Hammond előjelnek tekintette. Mondjon akárki, amit akar, ennek a parknak igenis van jövője! Még ha az az ostoba, hebehurgya Gennaro úgy dönt, hogy felégeti, az sem számít túl sokat.

Hammond ugyanis tudta, hogy az InGen Palo Alto-i központjában két páncélteremben több tucat mélyhűtött embriót őriznek. Semmi problémát nem okoz majd újból felnevelni őket valahol egy másik szigeten, egy másik országban, így halad előre a világ. Azzal, hogy megoldjuk a problémákat.

Most, hogy mindent végiggondolt, arra a következtetésre jutott, hogy Wu nem igazán volt alkalmas a feladatra. Hanyag volt, túl könnyen vett egy ekkora vállalkozást. Azonkívül folyton a javításokon járt az esze. Ahelyett hogy dinoszauruszokat állított volna elő, javítani akart rajtuk. Hammond a lelke mélyén gyanította, hogy ez volt az oka a park végső bukásának.

Wu tehet róla.

Azt is el kellett ismernie, hogy Arnolddal, mint főmérnökkel, szintén rossz vásárt csinált. Arnold eddigi sikerei igen jól hatottak, de úgy látszik, pályájának erre a pontjára már túlságosan elfáradt, és az az örökös aggodalmaskodása... Nem volt kellőképpen

összeszedett, s ezért hibákat követett el. Súlyos hibákat.

Igen, Wuból és Arnoldból egyaránt hiányzott a legfontosabb: a *látnoki* képesség. A képzelőerő, a hatalom, amely képes a szem előtt felidézni egy gyönyörűséges parkot, ahol izgatott gyerekek nyomakodnak a kerítéshez, hogy megcsodálhassák a mesekönyveikből életre kelt, lenyűgöző lényeket. Az *igazi* fantázia! A jövőbe látás képessége. A képesség, hogy akár soha nem látott erőforrásokat is mozgósítson az ember, csak hogy megvalósítsa az álmot a jövőről.

Nem, sem Wu, sem Arnold nem volt alkalmas erre a feladatra.

Ami azt illeti, Ed Regis sem volt szerencsés választás. Harding...

Harding a legjobb esetben közömbös. Muldoon pedig részeges alak...

Hammond a fejét rázta. Legközelebb jobban meg kell majd gondolnia, kiket választ.

Gondolataiba merülve elindult bungalója felé egy keskeny ösvényen, amely északnak vezetett a látogatóközpont mentén. Elhaladt az egyik munkás mellett, aki főhajtással üdvözölte. Hammond nem bólintott vissza. Az volt a véleménye, hogy a Tican törzsbeli indián munkások mind pimaszak. Egyébként ha a lelke mélyére néz, még azt is be kell vallania, hogy ez az egész Costa Rica-i sziget nem volt valami bölcs választás. Nem fog még egyszer ennyire nyilvánvaló hibákat elkövetni...

A tyrannosaurus üvöltése, amikor felharsant, rémisztően közlelő szót. Hammond olyan hirtelen pördült meg a sarkán, hogy elvesztette egyensúlyát, és elesett. Amikor pedig visszaneézett, mintha a kisebbik T. rex árnyát látta volna elsuhanni a sűrűben. Erre közeledett.

Mit keres itt a T. rex? Hogy került a kerítésen kívülre?

Hammondot egy pillanatra elöntötte a düh, aztán látta hogy az indián munkás fejvesztve menekül, menti az irháját, s Hammond ezt a pillanatot használta ki arra, hogy talpra álljon, és vaktában berohanjon a sűrűbe az ösvény túloldalán. Szinte azonnal rázuhant a sötétség; botladozott, elesett, nedves levelek és nyirkos föld csapódott az arcába, aztán

felkászálódott, továbbrohant, megint elesett, megint futott. Most meredek domboldalon rohant lefelé, és nem sikerült megőriznie az egyensúlyát. Elesett, és tehetetlenül gurult lefelé, pörgött, csúszott estében a puha talajon, míg végül a domb alján megpihent. Sekély, állott vízbe csapódott az arca. Bugyborékolts körülötte a víz, és az orrába ment.

Egy kis patakban feküdt, arccal lefelé.

Elvesztette a fejét! Milyen ostoba! A bungalójába kellett volna futnia! Hammond átkozta önmagát. Amint lábra állt, olyan éles fájdalom hasított a jobb bokájába, hogy a könnye is kicsordult. Óvatosan megérintette a bokáját: lehet, hogy eltört. Erőlködve kényszerítette magát,

hogy teljes súlyával
ránehezedjen, közben a fogát
csikorgatta.

Igen. Majdnem biztos, hogy
eltört.

– Bárcsak minket is elvittek volna
a fészekhez! – szólt Lex Timhez
a vezérlőben.

– Az nekünk túl veszélyes lett
volna –, mondta Tim. – Nekünk itt
kell maradnunk. Te, ezt hallgasd
meg! Megnyomott egy gombot,
mire felvételről
tyrannosaurusüvöltés hangja
visszhangzott a hangszórókból
az egész parkban.

– Klassz! – mondta Lex. – Ez
jobb, mint az a másik.

– Te is megcsinálhatod –
mondta neki Tim. – Ha ezt itt
megnyomod, visszhangja is van.

– Hadd próbáljam ki! – kérte Lex. Megnyomta a gombot. A tyrannosaurus újra felüvöltött. – Úgyis lehet, hogy tovább tartson? – kérdezte a kislány.

– Hát persze – felelte a fivére. – Csak tekerünk egyet ezen itt, és...

A domb lábánál fekvé Hammond ismét hallotta a tyrannosaurus bömbölését.

Uramisten!

Borzongott a hang hallatán. Iszonyatos volt, egy másik világ szörnyű ordítása. Várt, hogy megtudja, mi következik most. Mit fog tenni a tyrannosaurus? Vajon elkapta azt a munkást? Hammond várt, de csak az őserdei tücskök ciripelését hallotta, aztán rajtakapta magát,

hogy visszatartja a lélegzetét, és hosszú sóhaj hagyta el a száját.

Sérült bokájával nem tud felmászni a dombra. A vízmosás alján kell kivárnia, mi lesz. Majd ha a tyrannosaurus elment, segítségért kiált. Addig is itt nincs veszélyben.

Aztán felerősített gyerekhangot hallott. – Engedj már, Timmy! Én is ki akarom próbálni! Hadd szólaltassam meg most én!

A gyerekek!

Megint felordított a tyrannosaurus, ezúttal azonban valami sajátos, kifejezetten zenei felhangja volt a bömbölésének, utána pedig egyfajta hosszan tartó visszhang következett.

– Ez is jó! – szólt a kislány. – Most még egyszer!

Azok az istenverte gyerekek!

Nem lett volna szabad idehozni a gyerekeket! Csak baj volt velük az első perctől fogva. Mindenkinek csak útban voltak. Hammond voltaképpen azért hozta ide őket, mert azt hitte, Gennaro ettől majd meggondolja magát, és nem semmisíti meg a szigetet, de hát Gennarót most már úgysem lehet lebeszélni. A gyerekek pedig nyilván bejutottak a vezérlőbe, és játszani kezdtek ott... de hát ezt ki engedte meg?

Érezte, hogy egyre vadabbul ver a szíve, és valahogy nehezen lélegzik. Nyugalmat erőltetett magára. Semmi baj! Bár nem képes megmászni a dombot, legfeljebb száz méterre lehet saját bungalójától és a látogató központtól. Hammond ült a nyirkos földön, s az őserdő hangjait hallgatta maga körül.

Aztán egy kis idő múlva segítségért kezdett kiabálni.

Malcolm hangja nem volt több halk suttogásnál. Minden más... odaát... – mondta.

Harding közel hajolt hozzá.

– Odaát? – Azt hitte, Malcolm a halálról beszél.

– Amikor... váltás... – folytatta Malcolm.

– Váltás?

Malcolm nem válaszolt, csak cserepes ajka mozgott.

– Paradigma... – mondta végül.

– Paradigmaváltás? – kérdezte Harding. Tudta, mi a paradigmaváltás. Vagy két évtizede jött divatba, azóta így illik beszélni mindenféle tudományos változásról. A „paradigma” voltaképpen ugyanaz, mint a modell, csak

más szóval. A tudósok használatában azonban a kifejezés ennél tágabb értelmű, többet, egy egész világszemléletet jelent. Akkor beszélnek paradigmaváltásról, amikor a tudományos világszemlélet alapvető változáson ment keresztül. Az ilyen változás viszonylag ritka, legfeljebb évszázadonként egyszer fordul elő. Paradigmaváltást kényszerített ki például a darwini evolúció elmélete. Vagy a kvantummechanika, még ha kisebbet is.

– Nem – nyögte Malcolm. – Nem... paradigma... túl azon...

– Túl a paradigmán? – kérdezte Harding.

– Már nem számít... hogy mi... többé...

Harding mélyet sóhajtott. Hiába, minden erőfeszítésük ellenére Malcolm sebesen siklik a végső delírium felé. A láza emelkedik, s már alig maradt antibiotikumuk.

– Mi az, ami nem számít?

– Semmi – felelte kínlódva Malcolm. – Mert... minden másképp van... odaát.

És elmosolyodott.

ALÁSZÁLLÁS

– Maga örült! – szólt Gennaro Ellie Sattlerhez, amint karját előrenyújtva ő is bepréselte magát hátrafelé a nyílásba. – Örült, hogy megteszi.

A lány elmosolyodott.

– Valószínűleg – mondta. Kinyújtott karjával előrenyúlt, és az üreg szélébe kapaszkodva hátrafelé tolta magát. Aztán egy pillanat alatt eltűnt ő is.

A nyílás sötéten tátongott.

Gennaro verejtékben tört ki. A dzsip mellett ácsorgó Muldoonhoz fordult.

– Én ezt nem csinálom! – mondta.

– Dehogy nem – felelte az szenvtelenül.

– Nem tudom megtenni! Képtelen vagyok rá!

– Pedig várják odalenn – mondta Muldoon. – Muszáj mennie.

– Csak a Jóisten tudja, mi van odalenn – makacskodott Gennaro. – Mondom, hogy képtelen vagyok rá!

– Pedig mennie kell!

Gennaro visszafordult, az üregre pillantott, megint visszafordult.

– Nem megyek. Nem kényszeríthet rá.

– Bizonyára – mondta Muldoon. Felemelte a rozsdamentes acélból készült terelőbotot. – Kapott már áramütést ilyesmitől? – kérdezte.

– Nem.

– Nem olyan borzasztó –
mondta szárazon Muldoon. –
Szinte sohasem halálos.
Általában kiüti az embert. Elveszti
az eszméletét. Megindulnak a
beleik. De többnyire nincs
maradandó hatása. Legalábbis a
dinóknál. Igaz persze, hogy az
ember sokkal kisebb.

Gennaro a botra lesett.

– Ezt nem meri megtenni!

– Én csak annyit mondok, hogy
jobb lesz, ha lemegy
megszámolni azokat az állatokat
– szólt Muldoon. – És
mihamarább!

Gennaro megint az üregre
nézett. Fekete nyílás, mintha a
föld szája volna! Aztán megint
Muldoonra pillantott, aki
rezzenéstelenül állt ott, mint a
kőszikla.

Gennaro izzadt, a feje szédült. Elindult a lyuk felé. Távolról kicsinek látszott, de ahogy közeledett hozzá, nőttön-nőtt.

– Ez az! – mondta Muldoon.

Gennaro hátrafelé bemászott a lyukba, de túlságosan is eluralkodott rajta a félelem ahhoz, hogy így folytassa az útját. Hátrafelé az ismeretlenbe: a pusztá gondolat bénító rettegéssel töltötte el. Így az utolsó pillanatban megfordult, és fejfelé előre mászott be. Előrenyújtva a karját, és a lábával kapálózott, így legalább annyit láthat, hogy hová megy. Arcára húzta a gázmaszket.

A következő pillanatban pedig már robogott is előre, siklott a feketeség felé. A földfalak a sötétbe vesztek előtte, majd összeszűkültek... nagyon

összeszűkültek... ijesztően...
szinte beleveszett a szorítás
fájdalmába, amely egyre csak
fokozódott, a levegőt is kipréselte
a tüdejéből, s csak halványan
észlelte, hogy az alagút most egy
kicsit felfelé halad, a teste is
elcsavarodott közben, úgyhogy
levegőért kapkodott kínjában,
pontok ugráltak a szeme előtt, s a
gyötrelem már-már
elviselhetetlenné vált.

Aztán hirtelen ismét lefelé lejtett
az alagút. Kiszélesedett,
Gennaro pedig durva felszínt
érezett, betont és hideg levegőt. A
teste kiszabadult, betonon
csúszott, és gurult.

Aztán pedig zuhant.

Hangok a sötétben. Ujjak
érintették a testét, a hangok
irányából nyúltak felé. Olyan

hideg volt a levegő, mint valami barlangban.

– ...oké?

– Úgy látszik, nincs baja, igen.

– Lélegzik...

– Remek!

Női kéz simogatta meg az arcát. Ellie volt az.

– Hall bennünket? – kérdezte.

– Miért sutognak? – kérdezte vissza Gennaro.

– Azért – súgta Ellie, és előre mutatott.

Gennaro megfordult, lassan talpra állt. Meregette a szemét, ahogy az egyre jobban hozzászokott a sötétséghez. De először csak egyetlenegy dolgot látott: világító szemeket. Izzó, zöld szemeket.

Több tucatnyi szemet. Köröskörül.

Betonpárkányon volt, egyfajta töltésen, vagy két és fél méterrel a padló fölött. Több nagy, acélból készült transzformátordoboz nyújtott ideiglenes védelmet a számukra. Eltakarták őket a két, teljesen kifejlett velociraptor szeme előtt, melyek közvetlenül előttük álltak, alig másfél méternyire tőlük. Sötétzöldek voltak, barnás tigriscsíkokkal. Kiegyenesedve álltak, kinyújtott, merev farkukra támaszkodva, teljes csendben, csak nagy, sötét szemükkel pásztáztak körbe figyelmesen. A felnőtt állatok lábánál fiókák nyüzsögtek és csiripeltek. Hátrébb a sötétben nagyobb kölykök hemperegtek és játszottak fel-felhorkantva, morogva.

Gennaro nem mert lélegzetet venni.

Két raptor!

Ahogy a párkányon térdelt, alig egy fél méterrel volt az állatok fejmagassága fölött. A raptorok nyugtalannak látszottak. Idegesen kapkodták a fejüket le-föl. Időnként türelmetlenül felhorkantottak. Aztán elmentek onnan, és visszatértek a főcsoporthoz.

Gennaro szeme most már megszokta a sötétséget. Láta, hogy valamiféle hatalmas föld alatti építmény belsejében vannak, amelyet azonban emberkéz készített. Az öntött beton varratait s a kiálló acélrudakat is látta. Ebben a hatalmas, visszhangzó térben sok állat volt: Gennaro legalább harmincra becsülte a raptorok számát. De lehet, hogy még annál is több!

– Egész kolónia – súgta Grant.
– Négy vagy hat felnőtt. A többi fióka vagy kölyök. Legalább két fészekalja. Az egyik tavalyi, a másik idei. A fiókák úgy négy hónaposnak látszanak. Valószínűleg áprilisban keltek ki.

Az egyik kíváncsi bébi felmászott a párkányra, és sivítózva közeledett felénk. Már csak három-négy méterre volt tőlük.

– Uramisten! – szólt riadtan Gennaro. De szinte abban a pillanatban előrejött az egyik felnőtt, felemelte a fejét, és gyengéden meglökdöste a kicsit, hogy forduljon vissza. Az tiltakozásul csicsergett, aztán leugrott, s a felnőtt állat orrára állt. Az lassan elindult, s hagyta, hogy a kicsi végigmásszon a fején, majd le a nyakán, a hátára.

Ott, immár védelemben, a bébi megfordult, és harsányan rácsicssergett a betolakodókra.

A felnőttek azonban láthatóan most sem vették észre őket.

– Nem értem – suttogta Gennaro. – Miért nem támadnak?

Grant a fejét rázta.

– Nem láthatnak minket. És e pillanatban tojások sincsenek itt... Ettől nyugodtabbak...

– *Nyugodtak?* – kérdezte Gennaro. – És meddig kell itt maradnunk?

– Csak addig, amíg megszámloljuk őket – felelte Grant.

Amennyire Grant meg tudta állapítani, a fészkek száma három volt, és három szülőpár gondozta őket. A terület nagyjából a fészkek szerint

oszlott meg, bár a fiókák keveredtek, és időnként más területére is áttévedtek. A felnőttek a kicsikkel gyengéden, a nagyobbakkal szigorúbban bántak, egyik-másikhoz oda is kaptak, ha a játékuk elfajulni látszott.

Ebben a pillanatban egy raptor fióka Ellie-hez jött, és a lábához dörgölte a fejét. A botanikusnő lenézett, és megpillantotta a bőr nyakörvet, rajta a fekete dobozzal. Egy helyen nedves volt. Azonkívül fel is dörzsölte a kis állat nyakát.

A fióka nyüszített.

Odalenn a nagy teremben az egyik felnőtt állat kíváncsian a hang forrása felé indult.

- Mit gondolsz, levehetem róla?
- kérdezte Ellie.
- Le, csak gyorsan csináld!

– Jó, jó – mondta a lány, és az állatka mellé guggolt. Az megint nyüszített.

A felnőttek horkantgatni kezdtek, nyakuk fel-le mozgott.

Ellie megveregette a fiókát, igyekezett megnyugtatni, elhallgattatni. Keze elindult a bőr nyakörv felé, és recsegő zajjal felszakította a tépőzárát. A felnőttek felkapták a fejüket.

Aztán az egyik elindult feléjük.

– A szentségit! – morogta a foga között Gennaro.

– Ne mozduljon! – szólt Grant. – Csak nyugi!

A felnőtt állat körmei kopogtak a betonon, ahogy elhaladt mellettük. Ellie előtt állt meg, aki úgy maradt, a kicsi mellett guggolva, egy acéldoboz mögött. A fiókát nem takarta semmi, s Ellie keze továbbra is a

nyakörvön nyugodott. A felnőtt felemelte a fejét, és beleszagolt a levegőbe. Nagy feje egészen közel volt Ellie kezéhez, de a doboztól nem látta a lányt. Egy nyelv nyúlt ki, óvatosan, elővigyázatosan.

Grant gázgránátért nyúlt, lekapcsolt egyet az övéről, s már élesítette volna, ám Gennaro visszatartóan fogta meg a karját, s fejével Ellie felé intett. A lányon nem volt gázálarc.

Grant letette a gránátot, és az elektromos botért nyúlt. A felnőtt állat még mindig igen közel volt Ellie-hez.

Ellie gyengéden lecsúsztatta az állatka nyakáról a bőrszíjat. A csat fémje kongott, ahogy a padlóra esett. A felnőtt állat feje egy kicsit feljebb rándult, majd kíváncsian félrebillentette. Újra

előreindult, hogy megvizsgálja a zaj okát. Ekkor azonban a kicsi boldogan sivítozva elszaladt. A felnőtt még Ellie mellett maradt, aztán végül megfordult, és visszasétált a fészek központjához.

Gennaro lassan fújta ki a levegőt.

– Jézusom! Mehetünk végre?

– Nem – felelte Grant. – De azt hiszem, most már munkához láthatunk.

Grant az éjszakai néző zölden foszforeszkáló fényében lekukucskált a párkányról a szobába, és megnézte az első fészket. Agyagból és szalmából készült, a formája széles, lapos kosárra emlékeztetett. Tizennégy tojás maradványait sikerült összeszámolnia. Természetesen

magukat a tojáshéjakat nem számolhatta meg, hiszen azok már régen széttörtek, darabjaik szanaszét szóródtak a földön, de az agyagban látható bemélyedéseket számba kellett vennie. A jelek szerint a raptorok röviddel a tojásrakás előtt építették meg a fészüket, így azok maradandó nyomot hagytak az agyagban. Grant annak is látta jelét, hogy egy tojás eltört. Tizenháromra becsülte az állatok számát.

A második fészek félbetört. Grant azonban úgy becsülte meg, hogy kilenc tojást tartalmazott. A harmadikban tizenöt volt a tojások száma, de úgy látszott, hogy három már igen hamar széttört.

– Mennyi van összesen? – kérdezte Gennaro.

– Harmincnégy született –
felelte Grant.

– És hányat lát?

Grant erre csak a fejét rázta. Az állatok ott szaladgáltak szanaszét a terem tátongó mélyében, hol kifutottak a fényre, hol vissza a sötétbe.

– Én figyeltem őket – mondta Ellie, jegyzetfüzetére irányítva a lámpáját. – Holtbiztosak persze csak akkor lehetnének, ha fotóznánk is, de a fiókák mindegyikének más-más jelek vannak a pofáján. Én harminchármat számoltam össze.

– És kölyköt?

– Huszonkettőt. De... Alan, te semmi különöset nem vettél észre rajtuk?

– Mire gondolsz? – suttogta Grant.

– Hogy miféle térbeli rendszer szerint helyezkednek el. Valamiféle sajátos rend vagy minta alapján állnak fel.

Grant összeráncolta a homlokát.

– Elég sötét van... – mondta elgondolkodva.

– Nem. Nézd csak meg magad is! Figyeld a kicsiket! Amikor játszanak, akkor hol erre, hol arra bukdácsolnak, meg szaladgálnak. De a szünetekben, amikor csak állnak, nézd meg, hogyan, milyen irányban helyezkedik el a testük. Vagy a felé a fal felé néznek ott, vagy a szemben lévő felé. Szinte mintha felsorakoznának.

– Nem tudom, Ellie. Gondolod, hogy a kolóniának van valami metastruktúrája? Mint a méneknek?

– Nem, nem egészen – felelte a botanikusnő. – Valami kifinomultabb dolognak tűnik. Olyan tendenciaféle.

– És csak a bébik teszik ezt?

– Nem. Mindannyian. A felnőttek is. Figyeld őket! Mondom, hogy szabályosan felsorakoznak.

Grant eltöprengett. Úgy látszott, Ellie-nek igaza van. Az állatok a legkülönfélébb módokon viselkedtek, ám a szünetekben, amikor vagy csak figyeltek, vagy pihentek, furcsán, adott irányokba fordultak, mintha csak láthatatlan vonalak volnának a padlóra festve.

– Elképzelésem sincs, mi lehet ez – szólt Grant. – Talán valami légáramlat...

– Én semmit sem érzek, Alan.

– De hát akkor mi ez?
Valamiféle

társadalomszerveződés, amely
térbeli felállásban fejeződik ki?

– Az nem lehet. Tudniillik mind
ugyanazt csinálják.

Gennaro felkattintotta az órája
tetejét.

– Mindig tudtam, hogy ez
egyszer még jól jöhet! Az óra
számlapja alatt iránytű volt.

– Tán a bíróságon veszi
hasznát? – kérdezte tőle egy
kicsit gúnyosan Grant.

– Dehogy – rázta a fejét
Gennaro. – A feleségemtől
kaptam egyszer a
születésnapomra. – Az iránytűt
nézte. – Nem egyértelmű, hogy
milyen égtáj felé sorakoznak fel...
Azt hiszem úgy nagyjából
északkelet-délnyugat felé
fordulnak, vagy valahogy úgy.

Ellie folytatta a találgatást.

– Tán hallanak valamit, és arra fordulnak, hogy jobban hallják...

Grant gondolkodott.

– Vagy egyszerűen valami rituális viselkedésmódról van szó – folytatta Ellie. – Fajspecifikus viselkedésről, amelynek célja, hogy azonosíthassák egymást. De az is lehet, hogy nincs semmiféle tágabb jelentése. – Felsóhajtott. – Csak furák. Lehet, hogy a dinoszauruszok egyszerűen csak furák. Vagy egyfajta kommunikációról van szó.

Grant éppen ugyanerre gondolt. A méhek képesek a térbeli kommunikációra egyfajta tánc révén. Ki tudja, lehet, hogy a dinoszauruszok is valahogy így tesznek.

Gennaro nézte őket, majd megszólalt:

- De miért nem mennek ki?
- Éjszakai állatok.
- Igen, de mintha csak bujkálnának.

Grant vállat vont. A következő pillanatban a kicsik egyszer csak izgatott ugrabugrálásba és visítozásba kezdtek. A felnőttek egy kis ideig szinte kíváncsian nézték őket. Aztán hatalmas kiáltások és huhogások közepette, amelyek csak úgy visszhangoztak az üres, tág teremben, az összes dinoszaurusz egyszerre megfordult, és futásnak eredt, végig a betonalagúton, a távoli sötétségbe.

HAMMOND

John Hammond lezökkent a domboldal nyirkos földjére, és megpróbálta visszanyerni a lélegzetét. „Úristen, micsoda hőség! – gondolta. – Hőség és pára!” Mintha szivacson keresztül kellene lélegeznie.

Visszanézett a patakmederre, amely már vagy tizenkét méterrel alatta volt. Mintha órák teltek volna el azóta, hogy ott hagyta a csörgedező vizet, és elindult felfelé a dombon. Dagadt, sötétlila volt a bokája. Teljesen képtelen volt már ránehezedni. Arra kényszerült, hogy fél lábon ugráljon felfelé, s a másik lába

most már égett, sajgott a kimerültségtől.

Szomjas is volt. Mielőtt elindult a pataktól, még ivott belőle, noha tudta, hogy ez nem bölcs dolog. Most szédelgett, s néha megfordult vele a világ. Nehezen tudta megőrizni az egyensúlyát. De tudta: meg kell másznia a dombot, és el kell érnie az ösvényt odafönn. Az elmúlt óra során többször is mintha lépéseket hallott volna fönről, és minden egyes alkalommal segítségért kiáltott. A hangja azonban valahogyan nem jutott el odáig, nem hallották meg. Így aztán, ahogy telt-múlt a délután, kezdte felfogni, hogy a menekülés egyetlen útja felfelé vezet. Nincs más választása. Akár sérült a lába, akár nem, fel

kell másznia a dombra. És most ezen igyekezett.

Azok a rohadt kölykök!

Hammond megrázta a fejét, hogy kitisztuljon az agya. Már több mint egy órája mászott felfelé, de legfeljebb a dombtetőre vezető út harmadát tette meg. És fáradt volt, nagyon fáradt. Lihegett, mint egy kivénhedt kutya. A lába lüktetett. A feje kóválygott. Azt persze tökéletesen tudta, hogy nincs veszélyben. – Úristen, hiszen kis híján látja is a bungalóját –, de azt be kellett ismernie önmaga előtt, hogy fáradt. Ahogy ott ült a domboldalon, rájött, hogy már nem igazán akaródzik felállnia és folytatnia az útját.

De hát hogy is ne lenne fáradt? – gondolta. Elvégre hetvenhat éves. Ebben a korban már nem

szokás hegyet mászni. Különösen sérült lábbal. Annak ellenére, hogy Hammond a korához képest kitűnő kondícióban volt. A maga részéről őszintén bízott benne, hogy a száz esztendő is megéri. És miért ne? Az egész csak azon múlik, hogy az ember tudjon magára vigyázni, hogy mindig meg tudja oldani a felmerülő problémákat. És bőven van is miért élnie, ameddig csak lehet. Új parkokat kell építeni. Új csodákat alkotnia...

Cincogó, sivító hangot hallott, majd csicsergést. Valami kis madárféle ugrándozott a fűben. Van itt mindenfajta kis állat: patkány, oposzum, kígyó – gondolta.

A visítás hangosodott, s kis földdarabkák gurultak el mellette

lefelé. Valami jön. Aztán látta, hogy egy kis sötétzöld állat ugrándozik lefelé a dombon őfelé... majd még egy... és még egy...

Kompik – gondolta – és megborzongott.

Hullarablók.

A kompi nem látszottak veszélyesnek. Körülbelül akkorák lehettek, mint egy csirke, és úgy is jöttek lefelé a dombon, olyasféle idegesen rángatózó mozgással, mint a csirkék. Hammond azonban tudta, hogy mérgesek. Harapásuk lassan ható mérget tartalmaz, amely arra szolgál, hogy végezzen a sérült, mozgásképtelen állatokkal.

Sérült állatok, – vonta össze a szemöldökét.

Az egyik kompi felemelkedett a domboldalon, és rámeredt.

Valamivel több mint másfél méterre maradt tőle, kartávolságon kívül. Nem mozdult, csak nézte őt. Nemsokára több is követte. Felsorakoztak. Figyeltek. Néha fel-le ugráltak, csicseregtek, és kis, karmos kezüket mozgatták.

– Sicc! Tűnjetek el! – kiáltott rájuk Hammond, és odadobott egy követ.

A kompik hátráltak, de csak egy fél métert vagy egy kicsivel többet. Nem féltek tőle. Mintha csak tisztában lettek volna vele, hogy nem bánthatja őket.

Hammond dühösen leszakított egy faágat, és feléjük csapott. A kompik elugrottak, lehúzták a fejüket, a levelek után kaptak, és vidáman sivalkodtak. Mintha azt hinnék, játszani akar velük.

Újra eszébe jutott a méreg. Az egyik ápolót egyszer megharapta egy ketrecbe zárt kompi. Az ápoló azt mondta, olyan a hatása, mint valami narkotikumé: nyugtató, álmosító. Semmi fájdalom.

Csak aludni vágyik tőle az ember.

Az ördögbe a méreggel! – gondolta Hammond. Felkapott egy követ, gondosan célzott, és ezúttal úgy hajította el, hogy pontosan mellbe talált egy kompit. Az állatka rémülten felvisított, hátraesett, s gurult egyet a farkán. A többi állat azonnal hátrálni kezdett.

Így már jobb!

Hammond megfordult, és újra elindult fölfelé a dombon. Mindkét kezében egy-egy faággal ugrált a bal lábán, de azonnal belehasított

a combjába a fájdalom. Alig haladt két métert, amikor az egyik kompi a hátára ugrott. Vadul csapkodni kezdett a kezével, le is lökte az állatot, de közben elvesztette az egyensúlyát, elesett, és leszánkázott a domboldalon. Alighogy megállt, előreugrott egy másik kompi, és egy picit belekapott a kezébe. Hammond iszonyattal látta, hogy vér folyik az ujjai közt. Megfordult, és kínlódva újra felfelé igyekezett a domboldalon.

Újabb kompi ugrott a hátára, s Hammond rövid ideig tartó fájdalmat érzett, amint az állat a tarkójába harapott. Üvöltött, és leverte az állatot a nyakáról. Megállt, és erősen zihálva szembefordult a kompikkal. Azok körülvették, fel-le ugrabugráltak, és félrebillentett fejfel lesték őt.

Érezte a vér melegét, ahogy lefelé folyt a nyakán lévő harapásból a vállán át, le a gerince mentén.

Különös nyugalom szállt rá, ahogy a hátán feküdt a domboldalon. Mintha kívülről látta volna önmagát. De megértette, hogy nincs semmi baj. Nem történt hiba. Malcolm teljesen tévesen elemezte a helyzetet. Hammond egészen nyugodtan feküdt, oly mozdulatlanul, mint csecsemő a bölcsőjében, és csodás nyugalom töltötte el. Amikor újabb kompi jött, s a bokájába harapott, csak tessék-lássék rúgott felé. Az állatkák lassan közeledtek. Nemsokára már ott csiripeltek körülötte, mint az izgatott madarak. Felemelte a fejét, amikor újabb kompi ugrott a mellkasára. Az állat meglepően

könnyű, már-már törékeny volt.
Hammond csak apró fájdalmat
érezett, egészen aprót, amint a
kompi rágcsálni kezdte a torkát.

A PART

Grant rohant a dinoszauruszok után, követte a beton kanyarulatait és lejtőit, aztán hirtelen szinte kirobbant egy hatalmas nyíláson, s egyszer csak a parton találta magát, szemben a Csendes-óceánnal. Mindenfelé fiatal velociraptorkölykök ugráltak, és rugdalták a homokot körülötte. Aztán az állatok – egyik a másik után – egyszerre visszavonultak a mangrovemocsár-széli pálmafák árnyékába, ott ismét felsorakoztak a maguk sajátos módján. Álltak, és nézték az óceánt. Mereven bámultak dél felé.

– Hát ezt nem értem – mondta Gennaro.

– Én sem – szólt Grant –, csak azt látom, hogy a napot nem szeretik. – Nem volt valami fényes a napsütés a parton; könnyű pára lebegett a levegőben, s az óceánt halvány köd takarta. De miért hagyták ott a fészket oly hirtelen? Mi hozta ki az egész kolóniát a partra?

Gennaro felpattintotta órája számlapját, és megnézte, merrefelé állnak az állatok.

– Északkelet-délnyugat! Ugyanúgy, mint az előbb.

A hátuk mögött, benn, mélyebben az erdőben ott zümmögött az elektromos kerítés.

– Legalább azt megtudtuk, hogy jutnak át a kerítésen – mondta Ellie.

Ekkor dízelmotorok zakatolása hallatszott a víz felől, aztán a ködön át egy hajót pillantottak meg. Délre volt tőlük. Nagy teherhajó volt, és lassan északnak tartott.

– Szóval ezért jöttek elő! – kiáltott fel halkan Gennaro.

Grant bólintott.

– Nyilván hallották, hogy közeledik.

Az állatok álltak, és némán figyelték, amint a teherhajó elhalad előttük. A csendet csak itt-ott törte meg egy-egy halk csiripelés vagy sivítés. Grant számára megdöbbenő volt az állatok viselkedésének összehangoltsága, csoportos mozgásuk. De talán nem is olyan nagy rejtély az egész, gondolta. Agyában újra lepörgette az egész

eseménysort, amely a barlangban kezdődött.

Először a kicsik jöttek izgalomba. Aztán észrevették ezt a felnőttek is. Végül pedig az összes állat a partra özönlött. Ez az esemény sor arra engedett következtetni, hogy az élesebb hallású fiatal állatok figyeltek fel először a hajóra. Aztán a felnőttek a partra vezették a csapatot. Ahogyan Grant elnézte őket, nyilvánvaló volt, hogy most a felnőttek uralják a helyzetet. Teljesen tiszta volt a térbeli elhelyezkedésük most, hogy letelepedtek a part mentén. Nyoma sem volt már annak az összevisszaságnak, amelyet odabenn észleltek. Sőt, teljesen szabályosan, már-már katonás rendben álltak fel. Nagyjából tízméterenként helyezkedett el

egy-egy felnőtt, mindegyikük körül egy csomó fióka. A nagyobb kölykök köztük sorakoztak, valamivel a nagyok előtt.

De Grantnak az is feltűnt, hogy a felnőtt állatok közt sem teljes az egyenlőség. Volt köztük egy nőstény, igen jellegzetes csíkkal a fején, az helyezkedett el a parton sorakozó egész csoport legközepén. A fészkeket rejtő barlangban ugyanez a nőstény volt középen. Grant úgy sejtette, hogy akár bizonyos majomhordák, a raptorok is egyfajta matriarchális rangsor szerint szerveződnek, s ez a csíkos fejű állat a kolónia „alfanősténye”. A hímek – látta – őrzőállást vettek fel a csoport szélein.

Csakhogy a majmokkal ellentétben, amelyek lazán, rugalmasan szerveződtek, a dinoszauruszok valamilyen merev, szigorú rend szerint helyezkedtek el, szinte mint valami katonai alakulat. Aztán meg ott volt az a különös északkelet-délnyugati irányultságuk. Ezzel Grant egyszerűen nem is tudott mit kezdeni. Meghaladta az értelmét. Más szempontból viszont egy cseppet sem volt meglepve. A paleontológusok olyan régóta csak ásták és ásták a csontokat kifelé, hogy már régen elfelejtették, milyen kevés információ nyerhető egy csontvázból. A csontok elárulnak valamit abból, hogy nézhetett ki az állat nagyjából, mekkora lehetett a súlya és a magassága.

Mondanak valamit arról is, hogyan tapadtak az izmok, s ezáltal kikövetkeztethető egy-két dolog az állat hajdani viselkedéséről. Adnak egy-két támpontot a csontokat megtámadó betegségekre vonatkozóan is. A valóságban azonban a csontváz nagyon is kevés forrás ahhoz, hogy az ember következtetéseket vonjon le belőle az állat egész viselkedésével kapcsolatosan.

Mivel azonban a paleontológusoknak csak csontok álltak a rendelkezésükre, hát azokat használták fel. Kollégáihoz hasonlóan Grant is igen nagy szakértelemre tett szert a csontokat illetően. És valahol menet közben ő is egyre inkább megfeledkezett a bizonyíthatatlan lehetőségekről –

arról, hogy a dinoszauruszok esetleg teljesen másfajta állatok lehettek, hogy életük olyan viselkedési és társadalmi rendbeli minták alapján is szerveződhetett, amelyek tökéletesen rejtélyesek maradtak kései emlősutódaik előtt. Mivel a dinoszauruszok a legalapvetőbb szempontból madarak voltak...

– Te jószágos ég! – mondta hangosan Grant.

Tágra nyílt szemmel bámulta a katonás rendben felsorakozott raptorokat, melyek némán lesték a hajót. És ekkor hirtelen megértette, mit is lát.

– Hát ezek az állatok aztán ugyancsak szeretnének megszabadulni innen – mondta a fejét ingatva Gennaro.

– Nem! – vágta rá határozottan Grant. – Egyáltalán nem akarnak megszabadulni.

– Nem? Hát mit akarnak?

– Vándorolni – felelte Grant.

KÖZELGŐ SÖTÉTSÉG

– Migráció! Vándorlás, mint a madaraknál! – szólt Ellie. – Hát ez egészen fantasztikus!

– Az ám! – mondta Grant. Szélesen mosolygott.

Ellie megkérdezte:

– Mégis, mit gondolsz, hová szeretnének menni?

– Fogalmam sincs – felelte Grant, és abban a pillanatban mennydörögve áttörtek a ködön a hatalmas helikopterek. Oldalra dőlve húztak a táj fölött, alul, a hasukon felcsillant fegyverzetük. A raptorok rémülten szanaszét szaladtak, miközben az egyik helikopter kört írt le, követte a hullámok vonalát, aztán befelé

fordult, hogy leszálljon a parton. Kitárult az ajtaja, és olajzöld egyenruhába öltözött katonák ugráltak ki belőle. Feléjük rohantak. Grant gyorsan pergő spanyol szavakat hallott, s látta, hogy Muldoon és a gyerekek már a fedélzeten vannak. Az egyik katona angolul szólt hozzájuk:

– Kérem, jönni velünk! Kérem! Itt nincs idő már!

Grant visszanézett a partra, oda, ahol az előbb a raptorok sorakoztak, de már nem voltak ott. Minden állat eltűnt. Mintha soha nem is léteztek volna. A katonák már ráncigálták, ő tűrte, hogy a pufogó forgószárnyak alá vezessék, és bemászott a nagy ajtón át. Muldoon odahajolt, és a fülébe kiabált:

– Azonnal el akarnak vinni bennünket! Most rögtön csinálják!

A katonák az ülésekbe nyomták Grantot, Ellie-t és Gennarót, és segítettek becsatolni a biztonsági öveket. Tim és Lex integettek Grantnak, aki most látta csak igazán, mennyire kis gyerekek még, és mennyire kimerültek. Lex ásítózott, s a bátyja vállának dőlt.

Egy tiszt jött oda Granthoz, és megkérdezte:

– Kérem, *señor*, ön a vezető itt?

– Nem – mondta Grant. – Én nem vagyok vezető.

– Ki a felelős vezető itt, kérem?

– Nem tudom.

A tiszt továbbment Gennaróhoz, és neki is feltette ugyanazt a kérdést.

– Ön a vezető?

– Nem – felelte Gennaro is.

A tiszt Ellie-re pillantott, de tőle nem kérdezett semmit. Az ajtó nyitva maradt, amint a helikopter

felemelkedett a partról, s Grant kihajolt, hogy egy utolsó pillantást vessen a raptorokra, ha még látja őket, a gép azonban a pálmafák fölött repült. Észak felé tartott a sziget fölött.

Grant Muldoonhoz hajolt:

– Mi van a többiekkel?! – kiabálta.

Muldoon visszakiabált:

– Hardingot meg egy-két munkást már elszállítottak. Hammondot baleset érte. A dombon találtunk rá, a bungalója közelében. Úgy látszik, elesett.

– De jól van? – kérdezte Grant.

– Nincs. Végeztek vele a kompik.

– No és Malcolm?

Muldoon csak a fejét rázta.

Grant túl fáradt volt hozzá, hogy bármit is érezzen. Elfordult, és újra kinézett az ajtón. Már

sötétedett, de a halványuló fényben még éppen sikerült kivennie a kis rexet, amely véres pofával kuporgott egy hadrosaurus fölött a lagúnánál. Felnézett a helikopterre, és elordította magát, amint az elrepült fölötte.

Valahol a hátuk mögött robbanás hangzott, aztán egy másik helikoptert pillantottak meg maguk előtt, amely éppen a látogatóközpont fölött úszó ködöt törte át fordulás közben. Egy pillanat múlva az épület helyén ragyogó, narancssárga tűzgolyó robbant fel. Lex sírva fakadt. Ellie átölelte a vállát, és igyekezett visszatartani, nehogy odanézzon.

Grant lefelé meresztette a szemét, és még egy utolsó pillanatra láthatta a gazellakecsességgel felszökő

hypsilophodontákat, mielőtt újabb tűzgolyó robbant alattuk. A helikopterük emelkedett, majd keletnek fordult, ki az óceán fölé.

Grant hátradőlt az ülésen. A parton álló dinoszauruszokra gondolt, és arra, vajon hová vándorolnának, ha tehetnék, aztán rádöbbsent, hogy ezt már sohasem fogják megtudni, és egyszerre érzett szomorúságot és megkönnyebbültséget emiatt.

Újra előrejött a tiszt, és szinte az arcába hajolt.

– Ön a vezető?

– Nem – felelte Grant.

– Kérem, *señor*, nagyon kérem, ki az?

– Senki – mondta Grant.

A helikopter felgyorsulva repült a szárazföld felé. Hideg lett. A katonák az ajtónak feszültek, és lassan nagy nehezen behúzták.

Míg erőlködtek, Grant még egyszer, utoljára visszanézett, s látta a bíborszínű ég és a tenger háttérére rajzolódó szigetet. Sűrű ködbe burkolódzott, amely mögött elmosódtak a robbanások fehéren izzó fényei. Gyors egymásutánban követték egymást, mígnem az egész sziget izzott: ragyogó fényfoltnak látszott, amely egyre kisebbedett, ahogy távolodtak tőle.

EPILOGUS: SAN JOSÉ

Teltek-múltak a napok. A kormányhivatalnokok udvariasak voltak, és egy kitűnő San José-i szállodában helyezték el őket. Szabadon jöhettek-mehettek, s azt hívhattak fel telefonon, akit csak akartak. De az országot nem hagyhatták el. Mindennap meglátogatta őket egy fiatalember az amerikai követségről, megkérdezte, nincs-e szükségük valamire, és biztosította őket, hogy Washington mindent elkövet annak érdekében, hogy mielőbb hazautazhassanak. Tény volt azonban, hogy egy csomó ember halt meg egy Costa Rica

területéhez tartozó szigeten. Tény, hogy éppen csak sikerült elkerülni egy súlyos ökológiai katasztrófát. Costa Rica kormánya úgy vélte, John Hammond félrevezette őket a szigettel kapcsolatban. Ebben a helyzetben a kormány nem mutatott különösebb hajlandóságot arra, hogy elsiessze a túlélők szabadon bocsátását. Még abba sem egyeztek bele, hogy Hammondot vagy Ian Malcolmot eltemessék. Csak vártak.

Grant úgy érezte, naponta újabb és újabb állami hivatalba viszik, ahol mindig egy másik fiatal, intelligens hivatalnok faggatja ugyanarról. Újra meg újra el kellett mondania az egész történetet: hogyan ismerte meg Grant John Hammondot, mit

tudott Grant a tervről, hogyan kapta azt a faxot New Yorkból, miért ment a szigetre. Mi történt a szigeten.

Ugyanazok a részletek, mindig előről, nap nap után. Ugyanaz a mese.

Grant jó ideig arra gondolt, hogy azt hiszik, hazudik, hogy ki akarnak szedni belőle valamit, bár elképzelni sem tudta, mit. Mégis, valami különös módon úgy tűnt, mintha várnának valamire.

Végül egy napon éppen a szálloda úszómedencéje mellett ült, a vízben játszadozó Timet és Lexet nézte, amikor egy amerikai férfi lépett hozzá khakiszínű sortban és ingben.

– Még nem találkoztunk – mondta az amerikai. – Marty

Guitierrez a nevem. Kutatóként dolgozom itt a cararai állomáson.

Grant kapcsolt.

– Maga volt, aki az első *procompsognathus*-példányt találta, igaz?

– Úgy van, igen – mondta Guitierrez. Leült Grant mellé. – Bizonyára nagyon vágyik már haza.

– Persze – felelte Grant. – Már csak néhány napig áshatok, mielőtt beáll a tél. Tudja, Montanában már augusztusban leesik az első hó.

– Ezért finanszírozott kizárólag északi ásatásokat a Hammond-alapítvány? Mert hideg éghajlaton valószínűbb volt, hogy érintetlen genetikai anyagot találunk?

– Igen. Azt feltételezem.

Guitierrez bólintott.

– Csavaros eszű egy ember volt ez a Mr. Hammond!

Grant nem szólt semmit. Guitierrez hátradőlt a nyugágyon.

– A hatóságok erről nem szólnak magának – szólalt meg végül Guitierrez –, mert félnek, és talán neheztelnek is magára azért, ami történt. De valami különös dolog folyik a vidéki területeken.

– Megint csecsemőket harapdálnak?

– Nem, hála Istennek, az abbamaradt! De van valami más. Idén tavasszal az ismaloyai körzetben, amely északon van, ismeretlen állatok ették a termést, méghozzá igen különös módon. Napról-napra haladtak, egyenes vonalban – szinte nyílegyenesen a partról fel a hegyekbe, be az őserdőbe.

Grant úgy ült fel, mintha belecsíptek volna.

– Mint valamiféle vándorlás –
tette hozzá Guitierrez. – Nem
gondolja?

– Milyen növényeket ettek? –
kérdezte Grant.

– Nos, az is különös. Csak
agamababot meg szóját. És néha
csirkét is.

– Csupa lizinben gazdag
táplálék! És mi lett ezekkel az
állatokkal?

– Feltehető – mondta Guitierrez
–, hogy bevették magukat az
őserdőbe. Mindenesetre nem
találják őket. Persze nehéz is
volna a dzsungelben keresgélni
utánuk. Ha expedíciót
küldenének az ismaloyai
hegyekbe, az éveket is
eltölthetne ott hiába.

– Minket pedig azért tartanak itt, mert...

Guitierrez vállat vont.

– A kormány aggódik. Lehet, hogy több állat is van. Még több gond. Úgy gondolják, jobb, ha elővigyázatosak.

– Gondolja, hogy több állat is van? – kérdezte Grant.

– Én nem tudom. Maga tán igen?

– Nem – mondta Grant. – Én sem.

– De gyanítja?

Grant bólintott.

– Lehetséges, hogy igen. Valószínű.

– Egyetérték.

Guitierrez felnyomta magát a nyugágyból, és felállt. Odaintett a medencében játszó Timnek és Lexnek.

– A gyerekeket nyilván hazaküldik – mondta. – Nem látom okát, hogy miért ne tennék.
– Feltette a napszemüvegét. – Érezze jól magát közöttünk, Grant doktor úr! Szép ország ez itt.

– Azt akarja mondani, hogy nem mehetek innen sehová? – kérdezte Grant.

– Egyikünk sem megy innen sehová, Grant doktor – mondta mosolyogva Guitierrez. Aztán sarkon fordult, és elindult a szálloda kijárata felé.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

E könyv elkészítésekor sok kiváló paleontológus munkásságából merítettem, főként Robert Bakkeréből, John Horneréből, John Ostroméből és Gregory Pauléből. Bőven vettem hasznát az új illusztrátornemzedék rajzainak, köztük Kenneth Carpenter, Margaret Colbert, Stephen és Sylvia Czerkas, John Gurche, Mark Hallett, Douglas Henderson és William Stout rekonstrukcióinak, melyek új felfogást tükröznek arról, hogyan viselkedtek a dinoszauruszok.

Bizonyos, a paleo-DNS-sel, a kihalt állatok genetikai anyagával

kapcsolatos, itt megjelenő gondolatoknak Charles Pellegrino adott először formát, George O. Poincaré és Roberta Hess kutatásai alapján. Ők alkotják a Berkeley Egyetem kihalt DNS-sel foglalkozó kutatócsoportját. A káoszelméletről folytatott eszmefuttatások részben Ivar Ekeland és James Gleick magyarázataiból származnak. A grafikák egy részét Bob Gross számítógépes programjai ihlették. Ian Malcolm alakjához a megboldogult Heinz Pagels és munkája adta a modellt.

Mindazonáltal ez a könyv merő kitalálás, s az itt kifejezésre juttatott nézetek mind az enyéim, akárcsak minden ténybeli hiba, amely a szövegben előfordulhat.

